

Sy-li spówał,
Pilinje dólal,
Strowja óo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napój móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Pzez spaf mérny
Óerawosć da.

Njoch ty spówał,
Swérnyjo dólal,
Wódnjo dny;
Dóń pak swjaty,
Dólal dny,
Wotpóń ty.

Z njebes mana,
Njoch ói khmann
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kłó Bóh poda,
Wokřew óe!

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wubawa šo łóžbu šobotu w Šsmolerjez křišćijšćich: ni w Budušćinje a je tam ša šćiwórtlětnu pšćehpłatu 40 wj. dołtać

Njedzela po nowym lěće.

1. Pět. 4, 12—19.

Jako Boží pučowarjo šmy šašo do noweho lěta ša-
stupili. Kóždy dže we šwojim powołanju, tamny jato
ratal, tónle jato rjemješnik, jowle pšćekupz tamle šku-
žobnik. Kóždy na to šwoje dzerži a na šwoj šlaw wóž-
nosć kładze. Šswj. Pět šwojim křešćijšćianam na dušću
wjaša, šo bychu to, šo šu křešćijšćienjo, jato šwoju čješć
wóhšladowali. Křešć na nich pšćinđže, šćtož čže! To je
wutrobite a wutrobny wóbtwjerđžaje šłowo, kaž ša štare
čžabž, tak ša dženka a pšćidob!

Dzeržće na křešćijšćianšku čješć, njedž
pšćinđže, šćtož čže — šłowo še šańđženocće naj-
wředy.

Še šańđženocće wutnjemy. Wly minje čžabž
šjehjo džela jato pšćečješćijne wóhšladujemy. Našć čžabž
je wjaz wunamašal, wón šćwórbu a šejne mozy lěpje
šnaj. Duš pšćeppta tež najšćubšćije wězy. Šćtož pak
našću křešćijšćianšku wěru našlupa, pšćehde wšćem šćwě-
nosć a šćwórbosć, móžemy šo jeno na křašnych wučebach
a pšćikładach přenjejo křešćijšćianšću pošćinyc. Pět, křiz
dženka pišće we šwojim lišće, tak rjenje pišće: „Wly lubi,
njedž šo wam njeđa žula wěz byčž to horjo; ale kaž wy š
šćwřyšćušćom čješćie, tak wješćečže šo.“ Kaži Pět
nědy jato šłop šćešćje, jato šu šahojenje šćworeho pšći
templowch rjaných durjach dla wot wšćijšćojće šudženy!

Židži njemóžachu to mjeno teho šnjeseč, křiz běše jemu
š pomozu byč, teho, křiz běše na nich krute šłowo rěčal
dla šwojeršćanocće a twjerđojće wutrobny; teho, křiz běše
š molow wutrobny hojil a wšćešć šranjených a łibitny š šebi
wolał. Wóno jich mjeršajše, šo šo čžrjódka wot nich wot-
toržny a šwoje towaršćtvo łubocće š šćešćom měješće!

Kaži wulta a rjana běše tamnych wěra, křiz š čješćom
a šćwětom njeróždžiwšći š temu wěrnemu Bóhu a temu,
kotrehož je šewil, Žefom šćwřyšće šo dzeržachu, a čžitte
wot pobaněšćo wawšćnja a łóšćta wotdžělene žiwjenje
š łubocěžu a měrnošću wjeđžichu — jenym š šahorjenju,
šo tež ša nimi džěchu, druhim š pošćorke, šo pšćečšćino
nim ruku šćožichu a jich pšćečšćehachu. Našća marćawšća
přotyła ma šłoro na łóžbu džen lěta mjeno tajšćeho šwoja-
teho šwěda Šbóžnikoweho. Tak na 11. jannara mjeno
šćpłowa šćwřyšćuša, křiz měješće šo w čžabach pšćečšćehanja
šamolwěč pšćeh pobanšćim šobotom. Wón wotmolni wo-
přašćany, hačž wě, šćto je šćžežor pšćikłasal? „Ša njewěm,
šćto je šćžežor pšćikłasal; ja pak šym křešćijšćian!“ Teš-
ćorunja jehjo pomoznil w šćtožjětwije, š mjenom Augurijšć.
Wón džešće: Ša čješćiu teho šameho wšćehomóžněho
Bóha, kotrehož mój šćpłow wšćnawa. Woni budžny hšćečže
š jenym šćešćim na wotprawnišćešćo domjeđeni a ruzny
šwajšćanej. A jato běše pšćomjo jich šwajšći pšćežtalo,
šwojkej ruzny horje wóšćehnywšći šo wóšćje moclachu,
wóšćje we wěšće nabžiji horješćlaca, hačž wšćidžny šwoju
dušću šćwřyšćijšću (w lěće 259). To š molow na
Pětrowe šłowo dopomina: „Wješćečže šo, šo wy tež pšći

jewjenju jeho krašnježe je fradwanjom šo twjeheleč
budžeč.“

Šklowo sa dženša potom! Wulke šklowo — štyt
čyly je pšchewyščez: „Šbogni wy šče, hdyž waš banja
šhrystuhoweho miena dla.“ W žyrty njeje čezko
šchewčijan byč. Tam šherušče džeja, Wože šklowo šo
bjes pšchewčijewja pšchypowjeda! Tola wopraš po žyčym
dženšyščym žiwjenju! Za čyju pošehowac žych šwernych,
totiž nježiwajao na wšcho pšči Wožim šklowje wopravdže
steja, dobre wučby dabož, hdyž hdy, šwedečjenje
wotpošča, šo maja nad šchewčijanstwom wjekele
šobžnyšč mjes člowjekami — hdyž tež šo jim jedyn wu-
fneje, drugi jich ša to njelubuje! To šu wštytko
šmanjerja, šo šwēt šhryta zenje njeje lubowal a tež jeho
jubowac njelubuje. Šchewčijewjo a šermyž šmyšleni we
wštych napšchewčijewščy steja. Štaat a žyrtej bale rōfno
džetaj. Našči čyabornužy nječyžia, šo šu jato šchewčeni
šchewčijewjo pšchypowjeda, wšcho ša drožu parlu wery a
Wožejo kralestwa doč a wopravocaj. Woni šwoje
šchewčijewstwo jato powoľanje nječyžia, wjele bole šwoje
čyabne powoľanje bysto napšchewčijo tamnemu štaja.
Šladajče, nekotry wulki a šomožny runje njehobla šo
š Wožemu domej, šlidu a domjazej modlitwje njehdžy,
dotež čyže widžany byč. A jabo: kello dželaczerjow,
totiž šo šchewčijewstwo šalujaj, dotež jato dželaczerjo
mjenja jeho njerjebacž a na drubich, tu žyly wulku byly
towarščow, hladajaj! Šat hysto jedyn na drubeho hlada,
po mjenjeju šwojich towarščow a kollegow šo šlajuje,
a niczo wštych wot šhrystuhaj nima. Ze šlōncznye šlabuščt
a šaprawat. A to naš je štrachom dla wotroščazehow
naroda napjelnja.

Duž šklowo ša pšchod! „Čyab je, šo šo šud
špocžina wot Wožeho doma.“ šwoj. Špēr rjetnje! Šyžom
tehy na pšchod, haj pošbedni pšchod a čezje čyab
do šhrystuhoweho šapowščijewčija a šewjenja jeho
krašnježe myšleče. Nam je drubdy čezko wokoło
wutrobny, hdyž na to myšlymy, šajte budže š wery, hdyž
je našč čyab, našč narod šajti njejašny, njewobtwjerženy.
Šat šo naščim džecjom pōužje? Njebudže pa šlad lud
wobšlečž pa šy a na šhrystuhowe kralestwo njepšchewčelny
šwēt šašo počnu mōž doštač? Temu napšchewčijew
šhrowočyž a tu škrut wery, šo my š naščej nabožny, haj
š šhrystuhom, kiž je ša naš četpīl, njewuprajne šbože
mamaj a š nowym bōškim žiwjenjom jeničje prawe a š naščej
nabžyju šōwizy ša naščim šōž pšchew mōrjo čyaba! Wly
byčymy šnadnišči a njedostojnišči byli, hdyž čyly šofacž
a šjewjenu wernōšč precz čyšnyšč! „A šofkiž četpaja,
šlōncz šwajaty Špēr, po Wožeje, njedch jemu šwoje
dušče poruča.“

Š modlitwu do pšchiboda, š dobroproščewjom ša
našy lud a džeczji! Šamjen. M. w. M.

Šchibjerany abo wotbjecany?

Čyab šywata; nowe lēto je nastupjene, jene lēto šašo ša naš,
tych naščyž a našč žyty dom je šo šapowčelo. Šchibjerany
abo wotbjecany? Štawaj šo našč dom abo paba nōž? Roščje
a šeleni šo ščtom naščeho naroda abo šinje a šinje wōn?

Šdyž na šwontowne hladajč, člowjet jedyn čyab pšchibwya,
drugi wotjera. Tamn je čyab wjekeje mlobōščje, tušōn čyab
štarjenja. Nekotremužkali lēta wotbjecanje wjelčji štrach a šarōžy
nacžnja. Šōn paš budže pšchewjowy, hdyž šy nauwaty, pšchego
pšchibwocž, njemžyž na šmōstowym člowjetu. Ale špobžijeni!
šo tu šašo rēla: Šdyž šo šebi wotbjecajč, dha toščyšč. Dopomī
šo na Šana šchewčeni, kiž je prajit, hladaj na šnjeja šhrystuhaj:
„Wōn byčy roščy, ša paš dury wotbjecajč“ (Šana 3, 30).

Šōn šnješ pšchibōžje š nowa na rōčny čyab: Šwimly jeho
š nowa š šnjeja horje w tutym lēčje! Šo šawerije, my nēščto
wot njewjertnōščje na šeni šhōmny. Našče džeczji, našči pšch-
chodni budža pšchew našč tyci a pšchibjeracž, budža šewčowni a
šbōžni. Našči čeladni šebi duchowne žōhnowanje š naščeho doma
pōnjeku a budža šo roščerčezje. Wōh budže wēščje našče šubto
a šamojenje žōhnowacž š my mōžemy, haj čyemj to tež w nowym
lēčje š nim šewčyž na šlatak, kiž njeky ani na jenōtine žiwjenje
ani na našč dom a narod šwajajne: Šomylš na šwajate mišionōw!
Š šajte nēščto wulke a šbōžne je na tutym njewšchōmny šlatak
šōu šlutowacž šmēčy! Šwōj dar, wtych poščbedne wotšajany ša
mišionōw tam na jeny wōškej pošanštej dušči duchowny pōb
pšchijewje — a š tym nig na jeny, nē, pšchew tu jenu pšchew Wožu
šnadu šošo na drubich — njewšchōmny pōb. — Šrawy je jato
džewo, pōščbene pšči wōbnyšč rēčaj, šofrež šwōj pōb dawa we
šwojim čyabu, a jeho šlēče njewšchōmny. Šajzy paš njeky bjes-
bōžni, ale jato plunu, šofrež wētr roščmaja. (Šalm 1, 3).
Š pšchibōw je nam Dawitowy a Šaulowy dom.

Šo nowym lēčje.

Nēt šyžom prēnje dny we nowym lēčje
Šod wōščyž a pōžu nimo šy;
Šchōžy čyemj pšchichod šo mnje šajti w šwēčje,
Do ruti Wōžy šladu š domēcu.

Čyže jere horjo moju dušču jimač
A wēm, šo ščehwot to mojih šchōw je,
Dha baj mi Wōh ša šhryta šchōwom pšchimacž
A šwoje horjo njelč we pošuce.

Ty šy, o Šetu, w šmjerčji pōbył ša mnje,
Wō moju dušču š helšije mozu wojowajč;
Wč, wōšhōnōž mje, šo šchij šwōj Roščyž na mnje
A ša najwjetščy čyšč byč we nim šnal!

K. A. Fiedel.

Šwētlo wēčnje' šwētloščje.

„Ščto dha je to do šhōmōmaja?“ šo rano wšchōn wuštō-
žany š. profesor šwoju šōpōšu woprāčaja, kiž šēčje runje pšch-
ščta a jemu ranšči šfōfej na šbido štajta. Wōn bē halle wēčera
pšchicšabnyš, wjehečy, šo je čyže bydo namafat, hdyž žana šabir-
hrajaja žōnšta wlyče a niže njeho jemu mēr njelajšče. A nētto,
jato šo prēni tōčyž ša šwoje šbido šwēž a čyžyče šapocčez, šwoju
wulku wučzenu šhry pšchajč, dha jemu žunje, čyže, ale tola šy-
šchane šwēt šhōwom do wuščow šlōwčy.

„Wč“, šōpōša wotmolwi, „to wšchaj je jeno štary šwēčal, kiž
žanemu člowjety nēčo njekčini.“ Šprofessor šwēnjenje na nju po-
šhaba. „Wl paš wōn nēščto čini“, wōn bōrčezje a šebi
wlyčji š wulki šatšaja a šy najwšchō šašo š teho dom wučahnyš,
hdyž bēču bytu a člowjet, kiž na šhryč hrajšče.

Mjes tym hebšefce tón woboj huštel, njewjedžo, ščo to bje do hñewnaja nacúnij, wo hñowej stwójšy, do kotrejže Wože bñónčožo hñowej prubij ščefelšce, a hñewnaje hñowjemu Wobu hñowj ranjšij hñerušč. Š wobhebžerjom doma be Wičal wozúnij, so hñe rano a wječor jemu hóbšintu hušlowacž. To be jemu hošpodač, kž čyžyše Wičalaha rad w domje wobšowmacž, meješce pał tola tež na druhih podružnikow hlabacž, pščihiwotil. Kušlerjone hñowjone mjeno be po prawym Natuš, ale po žlyhm domje jemu Wičal rělaču. Šduž by kžbe popokdnje i dyplom w 5 hóbšinacž wo šthobže bele šupał, so by ho po smužćenym wašdnju trowu wuškobžit, ka wo njeho tat hlabadže, jako by wšchm lubžom, i kotrymž by ho setkał, čyž něščto dobre wopotačacž, jeno so by wjebežal, ta!

„Štup, njewšujny čłowje!“ profesor hujšefce, a tat byču nimale wšchitzy druhy tež wo nim hujšil. Šbože jeno be, so nitomu wobščyžny njebe; wón be wo makeho kapitala žiw, hebi žaneho towarčtwa njewobadže, jeno bjes žywim njemobščyžny byč.

Šduž byču te pšchew mjecorom fakincžake, by profesor ja tjom a křobuom hrowak a by hñowj wuškob mēl. Na to by hač do poknozy bžetał, po tym hač do bžeho dnja špał, hač — byču jeho te njeknicžonne hušle wubudžite.

„Šwětko wěčnej hñewtošce.“ runje žwójšy njeho fakincžak. Profesor hebi njeby myšil, so tón hšbš jnae. Š wotal dreje jón šnaešce? Našjerščo i bžščafstwa. Dawno šabte šnamjenja na jene dobo jemu pšchew wočzi šupađu: paczešta šwa, doštojny bučowom, žyrwinu wotat a podobno. „Natušce myšle ku džiwne“, šmerowa ho wón, ale jemu be tola tat džiwno. Šo hušlowanje wujšce njebo a te myšle beču jemu to nacúnije. „Šo tola šhorit njebych“, šam pšči hebi bžefce. Mē, šhorit njebe, ale kžbe lube ranje jeho te hušle i tym wolanjom wubudžite.

„Šwětko wěčnej hñewtošce.“ A džiwnje došč a mjeršaze be, so jeho šmutšowne na to wotmolwojefce. Šwójate šłowa tam šawachu, kž doho wjažy hšyščal njebe, myšle, kajž wjažy nješnaešce, pšchewowacž, na kotrčž be dawno šabž. A to mēšazy tat dale bžefce. Hač njedyrjal hebi tola radščo druhe bydfo pntačž. Duž ras rano hušle njefakincžaku. Profesor hebi teho: bla šajpa, ale tež jeho hošpola poštšyščo, hač hewat, je šrudnym wobščom pščišidž. Wona be rano Wičala, kotrebž mēješce hškom šta dožo šajšaracž, wot Wožeje ručšij šajateho namatač. Wo škaraja be poštšata byta a tež po šararaja, kotrebž be hebi šhoru žabał.

Tak dha tam šary Wičal na ložu tešefce a šararaj do woczow hlabadže: „Mjes šararjo, hač tež mje Wobš hñadnje pšči: walmje — ja wščał nješijm wjele dobreho činil — njebeč pšchewo i wšchemu wuštojny“, tat ho Wičal wujšna. A šarat ho Wobu džatowajšce, so be tu ras jenemu wščajezemu žel, so njeje dobreho činil, mjes tym, so ho hewat wšchitzy i tym špotojowacžu, so njebeču, kaž mēnjaju, ničžo šheho činil. Duž mōšefce jeho i wješelom k temu potačacž, kž je ja naš wšchitšč došč činil.

Wujšce profesorowaje stwy ho ženje wjažy njehušlowajšce: Šwětko wěčnej hñewtošce; pšchetož Wičal bu požebebanu, jeho hušle a druhe šmačij kupi žib a do jeho stwy druhi šačšajny.

Wo něščto nježeladž šarat i žyrtoje bžefce a potornje šwobletanu žónštu wibžefce, kž jeho pšchewjelnje šrowajšce. Wón ju šnaešce. Wē to profesorowa hošpola. „Šlajšce, kñes šararjo“, wona počža, „ja wščał po prawom žaneho čšaja nimam, te mšči šhobžič, ale něščto dobreho čyže čłowjeł tola tež hšyščecž, a wot teho čšaja, so je šary Wičal njebohi, žyle ničžo wjažy nješyšču.“ — „Šchto dha šče dobreho wot teho hšyščeli?“ ho šarat dale wobšonjowajšce. „Šlajšce“, wona wotmolwi, kžbe ranje by ho šudnył a hñowj ranjšij hñerušč hušlowač. Ša bñyč potom wučef k jeho durjam bžčala a byču tam šlejo poštšučała,

hač by wščo bylo. Šym šhuda žónšta a dnybe žyly bžel šloka bžčacž; ale to je čšitno, so njėšijm Wobša a hñewčha tola žyle šabčta. A škončnje mējač žaje žadanje po hñerušču, so šym te mšči ščla, runjež žaneho čšaja so to nimam. Šu pał be tat rjenje, so to wot nēta kžbu njebeštu možno ščinjtu.“

Šta ho minyču. Šarat we hñowej stwje hebšefce a našč profesor be pšči nim. Wonaž wo nabožnym pšchewnoščym wēščelajta, kž čyžyše tón profesor w towarštwe mtožčengow bžerčecž, a wo nabožnej tuž, kotrčž be wón runje wudał. „Wšč, pšchewčelo“, šarat k profesoričej bžefce, „so njebyč prjedy wot tebie ženje taji pšchewnošč a šajtu šinu wučafat?“

„Ša šam wščał tež niž“, profesor wotmolwi; „ale wēšč pał tež, šchto je nad tym wina, abo wjele bóte, hač je Wobš trjebał, so by je mje něščto žyle druhe šbotowal, kž ja šam čyžyč? Niščto druheho, hač štareho, wobmjejomaneho mužšta, kž wujšce mojeje stwy byšefce a mje kžbe ranje je hñowim hušlowanjom hñewajšce. Tuto hušlowanje by wón kžbužy bžel i hñeruščom šapocžat: Šwětko wěčnej hñewtošce. Ša i teho hñerušča jeno te prjenje šti šłowa šnaežat. Ale te ho do mje šaryču a mje wjažy njepuščyšču. Wo něščto mēšazet tón huštel wumrje a ja hebi myšlacž, so šym i nim tež te šti šłowa wotbył. Ale ničžo. Še tu beču a tu tež wotafču. Wone mje dale kžbe ranje budžaju, a hšbž šam štam! a šawščič pšči wotnje wotčšahny, so šlónžo do mojeje stwy hñewčefce, by mi bylo, jako by tuto šwětko mi hšičefce žyle něščto druhe prajčž čyžo. Hač šchtož nam wedomnošč praji. A hšbž šym ja nēšto tež Wobu pščišiwobročęntu, wēřjazy šłow — šamny huštel je mje na tón puč potač.“

Še pščišimjanje be šarat poštšučal. „Dobra šwěčna dušča, šary Wičala“, šam pšči hebi bžefce, „šam wo hebi ty myšlešce, so nješij i ničžemu wujšny byt, a tola je čže Wobš trjebał, džatowmu hošpolu a wučženeho profesora na prawy puč wēšč a šboža šajšč!“

Wostak Bohu hñeruny!

Ač bēda! wotpad wulki je,
 Džerč hñewru twjerčže, dušča!
 Šalub i Wobom ja čšaj mlodobčę
 Ššo wobarnowacž šlšuču.
 Šchtož Wobš čji w šchčęrižy pošubi
 Wo hñowej wēčnej miłošji,
 Wbón dawu i pošneju mēru.

Wuž Wobu hñewrny w dobrnyč dnjač,
 Šduž hñew čji w rōžach kēžje
 A dušči w thšče riannyč žnjač
 Ššo šlónžo šboža šmeje.
 Šlej, wščo je Wobža dobrnata,
 Kž i potčnje naš pošnuma
 A i prawej hñewrje waši.

Wuž hñewrny tež, hby žmroftota
 Čži njebo wobčšahuje;
 Šduž čšęže bija njewjebra
 A horja wšor duje.

O njefort! Tež nab mrolam
 Ššo Wobže šlōčšio šyholi,
 Škž ženje njefatšabža.

Wuž Wobu hñewrny we wērje
 A bžerč ho jeho šłowa,
 Šha twōj puč čšęntu njebudže
 A žana ščōba čšmowa.

Ty pónbđžeš, wunđeš jemu czaš,
Wšches kłryšta krej na wcejšny kwapš,
Džđeš męra palmy rostu.

Budž Wogu śwęrnny w lubośći,
Kiz śwęta tat lubowaśche,
So jemu Szyna wobradži,
Dždyž cłowostwo w bręchach spaśche.
Duż džętz ńo t Wogu f luboścu,
Wón dopomha czi t žiwjenju
Wšches kłryšta Żelom kłryšta.

Budž Wogu śwęrnny w nadżiji;
Da wón teź kłwilu cžatacž
A tebi w twojej tykšnoweji
Najšbórcze klyly płatacž —
Wón w prawym cžahu samęśče
Cze t kłryšta, f nuly wumozę,
So jemu kłwalbu spęwawč.

Haj, śwęrnny budž hačž do šmjercež,
Dha šbóžny kónž ty šmęrejč;
Njech teź je cžęte będženje,
Ty w Wojeji ruzy mřęrejč,
Kiz twojei duški pšches kłryšta
Tam śwęry šnadnu křonu da,
Džđež wcejšne šwętko šwęći!

K. A. Fiedlef.

Njewedž naš do špytowanja.

Žunu we wulkej wótrej šymje džęřęče jara kłude džęřęčo, f mjenom Šiřka, pšches hašy jeneho męřta. Doteřž bęřęče jara cženito šwobletana, dha bę jej jara ţyma, so na žylym cžęltu tykšepo-tařęče. Teje kłuda macž bęřęče ju wupšękala, so by šwamblicžki na pšędęań wotoło nořęka, doteřž domacy ani pjenje, ani křębda, ani drjewna t repjenju wjazy njemęřęacu. Włona křęny cžah křo-džęřęče a ničto nočępęče na nju ani na jeune šwamblicžki pa-šladacž, tat haće kupowacž. Włona pšęřęndže t jenej pšędęawańni, džđež pšches burje, kiz wocžini, do jeneš ţwy tręčęki, džđež mřęřęca cžępęte drařtu, kłunje, křępy, ščtręmpy a šupnje na pšędęań a žadny cłowjeť njebęřęče pšbda. Maču kłwilo włona pšęki durjacz ţtejo włota a wobhlada hebi tuto woshatnu. Dha bę jej, jato by nečto we wutrobje praji! Pšlej, jow šu tajle cžępęte drařtu, wozę pořne, kęže wini hebi cžępku kłunicku a jęřtož hewať trę-bawč a džę potom prjecz, žadny cłowjeť jo njewiđi! Ale pšęki tym nadpawže ju wulki šlyť a njemęř, włona šo bęřęče juntręž wo ţitnje wobhlada, hačž t woprawdže ničto nutařak njęje. Džžom wutrytju ruřta ja jenej kłunju, ale druđi hęřb w ģnutšow-nym jej praji: Dždyž teź žadny jenički cłowjeť tudy njęje, dha je tola Woh luby křęšes tu, tón wščo widži a na křęžęho cłowjeťa kęžbuje.

Šiřka šo štrožji pšęki tajkim pšchemyšlenju. Mucže štupi włona šašo pšęęe burje na hašu won. Włota bę wjeřęka, jo njęje křędnyka, a jej bęřęče, jato teź tajta wulka ţyma wjazy njęby była. Pšdom bę nektore křęčęle dale křębda, dha jena žona f jemeho wofna na nju bele wola: Ty wobę, kęže bęřęčo, tat je tebi ţyma, pšj horje, ja cžę czi twoje šwamblicžki wotkupić. Šiřka džęřęče a pytařęče tu žónnu, kiz bę tajle šimline kłwota křępęřęcz dala. Žafo we tej křęzi t njej pšęřęndže, džđež bęřęče křęžobna džwanta teje kņjenje jej napšęčęřęno pšęřęřęka a ju nutš dowjeřta, džęřęče ta-

řama šimlita kņenje: Wóh, křęž šo pola křęčęřow, a ty, křęhata, pšęřę-njeřę tej křępęřęka pomalku. Šiřka, dždyž bęřęče šęřębda a wupika a šo f ruřtu lubošnje pšobžatowata, cžęřęřę wobj pucž dale křęč, ale ta kņenje džęřęče: Wš, ty wobęra hoćęřta, w křęřęk bębjenęj kłunickęžy šy pšęki tej wótrej šymje. Cžataj bęřęčęe maču kłwilo, ja cžę kłwadacž, hačž ja žone cžępęřęče węřę ja tebe niman. Włona džęřęče, a pšęřęňęne je křę cžępku kłunju, ščtręmpy, šupnje a křępęřęku a bęřęčęe burje włone węřę, wotkupj jej teź te šwamblicžki a dždyž bęřęče ju šwobletata, da jej křęč.

Š wulkej wjeřęřęčęno džęřęče Šiřka t maczeri domoj, kiz ju šfara njeřęnajeřęče, a powieřędaje jej wšęho, ščęřtož bęřęče šo f njej podato, tam na tym meřęse špytowanja a pola teje dobtrocž-woje kņenje. A tat džęřęřęčę šo ta macž, kiz bęřęče woba-šojalna pšobžana macž, lubemu Šbžniku, šo wón, tón dobtrocžny dobtu pařnyť, bęřęče ja jejuny džęřęčęom ščęřak a je pšędę hęřęčom a pšdom šwarowak.

Wšęelake f bliska a f daloka.

Najče „Pšomhęj Wóh“ šatupi do 24. lęta šwęęęcho wuřha-dženja a cžę šašo t tym lubym herřřkim štronjenjom „Pšomhaj Wam Wóh!“ do našęřęch herřřkič domow šatupjowmacž! Lubi Šęerřjo! wataječe jo tam, džđež je hęžom šary dobtu ģmaty je herřřkim „Włotaj t nam!“ a džđež bęřęčęe njebęřęřki hoćę njęje, tam pom-hoječe jemu burje wotewřęči. W našęřęm cžahu šo wjele cžita — ale teź tat wjele njewuřęřęčęno byto wot šarřęřęcho cžęha našęřęch wótęow. Wšęęęje wy, lubi herřřžy šarřęřę, džęřęčęe na to, jo našęřę młobolęž teź „Pšomhaj Wóh“ cžita a šo ma f njeho nečtořta ša šwōju duřęčęž a f wobarnowanju pšędę špytowanjom, kotřęž jej brolly teź pšęchę kęžaje šo roznošęčęe wřęka. Šo je „Pšomhaj Wóh“ šašo lęto t nam pšęřęřępšędęčž wotlo a rjane duřęčęno na-wotworenje a wotkřęęęwjenje podawacž, jo to f lubomy cžitawenje jato šamolwity redaktor nanajwutrobniřęcho džęřęnuju wulžęřęčęřęnemu kņenjej šobuređatowrej wšęřęčęřęmu wuczerjej Žiedlerje. Wu-trobny džak kņejlam duřęčęwomny, kiz šu nam šašo pšęčęřęčęřęnuje rjane wutřęčędowanja njebęřęřęłęho teřta pořćęčęł. Wóh luby křęšes žoňnuj našęę pšęřęřęřęčę džęřę do włoneho lęta „Wohu t cžęřęčę a Šęerřbam t žoňnowanu!“

Š.

— Nowe lęto je šo šapocžęto. Ščęřtož hebi bibliski pučžniť bęřęčęčęe kłupj njęje, njęč hebi jón tola hnydom pola šwęęęcho kņenje džęřęčęwneho wotewta — jato prahu f drořęcho Wozęęho kłwona na křęžy džęřę lęta.

— Š Warkina křęřęřęřę, ţozialdemokratowo ľubđi naręčęřęnu, šo dęřęba f našęęje ewangelleje řęřęwje wustupić. Wozęřęł šo teź nwoły naręčęřęčž daboža, hačž runje jęř wutroba hnať wřęři. Tat šo jęřbn tajki naręčęřęny, dždyž bęřęčęe šwōj wutrytu pola duřęčęwneho wotšewiť, šo teho woprašęča, hačž njęřęm tloa prębje bęřęčęčęe šwōje džęřęčo, kotřęž bęřęče šo jemu pšędę křęřęřęm narodžito, wulžęčęřęčž dačž. A na druřęim boku, tat cži ţozialdemokratijšy wobęřęro woprawdže we šwōjej wutrobje wřęři. Wulki wobęřęť ţozialdemokra-tije, Webel, je pšędę křęřęřęm wumreť. Wón je hebi rjane pjenjeřy našwomadžik, f džęřta teź pšęchę wobęřęte herřřšwo, kotřęž njęje hnydom roszbžęł, ale řad kam ja hebe pšęřęřęřę. Šanowłajić je něřto 995,000 řřřwomow a — wot tutęho wulkego ģamotajęřęřęta njęje šwōjej ţozialdemokratijšęj štronje wjazy hačž 30,000 řř. wotłajal. To druęje je druřęm ľubđom wotłajal, totřž bęřęčę hebi dačęřę t ģymt pjenjeřęmi derje byčž — ale te pjenjeřę bęřęčę, woni najęřęte njęčędžę.

Sy-ll spěwał,
Pilažo džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez apaf měrnj
Čerstwoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrnjo džělał
Wěduśo day;
Džěł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpođni ty.

Ź njejbjes mana,
Njech či khmana
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
WokreŹ će!

F.

Šerbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa šo lěđu hobotu w Šsmolerjež knihičičičečeni w Budyschinje a je tam ja ičtwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. doštačj

1. njeđzela po lšjod kralach.

Jana 1, 16.

Žejuš Khrystuš kral našch knježi,
A nohomaj wšcho jemu leži,
Bóh jom' da wšcho k nohomaj.
Kěždy jajt pšnaj raby:
Žejuš kral je polny hnady,
Kěždy thwalbu jemu daj! Hamjeit

Nlašchemu knjejež rěčajni měrnj řěřchta; řěřchta knježi nad hwojimi poddanami, a Khrystuškownj podban je měr. Wón jón řěše, hđžežtuli chže, a hđžežtuli je žana čłowřka duřcha wutrobny měr namatala: jeno wot Khrystuška řameho móže tónle měr wjaty byč.

Ale jemu mořit tež narjez hnadny řěřchta, řěřchta hnady; pšchetoz wón ma hnady dořez a nadořez. Š jeho polnořeje řny my wřchřizy brali hnadu řa hnadu.

Šchto hnady potrjeba? Wotřbudženi a řatamani! Žim móže řo po hnadnym pučju řchrařa řpuřchjež; kralojo řemie to huřto čřinja, a našch kral hnady to pořpochi a lěřřtotet wot lěřřtotetka čřini. Pšchetoz pšched nim řny wřchřizy wotřbudženi a řatamani, řhubži, řubřeni řěřchřizy! Prowřerjo řny, řiz ničo nimamy, řhibu walčřž hwojich řěřchow, a móžemy jeno žiwi byčř ř wóžeje hnady. Špřozni a wotčeženi řny je hwojimi řěčani; ale pořłuchaječe a řěřchječe, řcho nam hnadny řěřchta pšchřiwola: Póžeje řem ke mni wřchřizy, řiz wy řpřozni a wotčeženi řeže, ja čřju wař wotřchewič. A řařte wotřchewjenje wón dawta?

Řřěřchřitow čřini wón Wóže hđžeři, herbow Wóžeho kraleřřtwu, řim dawta wěčjne řjenocřeniřřtwu ř Wóhom; myřłeče na řteho wotročřřta! Wřchu řchrařu jemu jeho knjes řpuřchježi! a našch hnadny řěřchta čřini řehorunja, wudawa wřře řěřchř, wotewřja nam řwoje řbóžne njebeřja a da nam wěčjne řiwjenje. Řařta hnada! A řy-łi ř nowa řěřchřit a tutu hnadu Wóžu je řwojimi řěřchřerjom řhubř, pój řařo k njemu, přořř ř nowa! Šmy wřchř wjele řěřchow čřiniři, tola Bóh ma wjozy hnady; jeho hnada nima žaneho řonza, w nim byđli polnořež hnady, a ř tuteje polnořeže řny my wřchřizy brali hnadu řa hnadu.

Šy-łi pšched tróřřim pšchi řanyim drowim rowje řtač? Ač řłaj, twój luby njebočřičři řeře řěřchřnit! Ale budž řřořchřna, luba duřcha! jeřli řo bē jeno twój řemřjety řpewał:

Auta mojej' wěry tu
Wěře wěře řaložena,
Šo mje řmjerčž, čřert, řřachota

Wot njoh' hđlečř njemóřa! — dha móžeřch dře řwojimi řyřřam mjeřu řtajež; wón njeje mowry — wón je řiwjy; w Khrystuřku řu wřchřizy mowri řiwi pšched Wóžu hnady, a řorjeřtanjeny řteji nad řiđ rowami a rjeřnje: Ja řny řiwjy a wy dřečbieže tež řiwi byčř. Řařta hnada! Šmjerčž je póřřjeta do dubyča!

Šmjerčž je řěřchow mřda: to je wěrnjo, ale wěrnjo tež je, řo je dar Wóži to wěčjne řiwjenje w Khrystuřku Žejuřku, našchim řknjeřu, a Wóh njeje řwojeho jeničřteho Šyňa pšchepuřchřil, ale je jeho řa naš wřchřitřičj podał: Řařha by wón tež nječhał ř nim nam wřchřitko hnadnje dačř?

Bokladaj na Khrystuſka, tónle najrejšiſki dar Božeje hnadu, a na hrěšćim hwić: woprabdo, hišćeje wjeſtje wobpaſtmo ſwojeje hnadu a luboſćeje kam wjeſtjehomozny Wóh nam dać njemože, a hwi. Pawoł nam tež wjeſtje pšed woći ſtajeć njemože; tež my kami hebi žana wjeſtje wumyſlicij njemožemy. W Khrystuſku je ho nam Wóh kam dać; pšchetož Wóh bė w Khrystuſku. W nim bydli hnadu w polnoćicy, a tuta polnoćić Božeje hnadu je něk ſkha- bžala wſchitřim ludžom, a teobla hny my wſchitřizy brali ſ jeho polnoćice hnadu ſa hnadu! Woprabdo, hiſćejejenjo ſu bohaći ludžo! Hamjeń. J. w K.

Rjane ſhonjenje Božeje hnadu.

Š južnjeje Wřiti miſionar Düring tole piſće: Poſlednju Božu nōz je wſy M. te mni pōkřacu, to dže 22 lětna křeřna Wřizilla Wobile Bože wtoſtanje dže, dolež je ſhora. Wſhće teho wje- dſiće tón woł wo njej hišćeje wſchelake ſpōbitowne wězy wo- wjebać. „Wona bė,“ tal wón rećeſće, „pšed křotřim žela nemo- nēmila a Křeř Jeſuſ je jej praćil, to hać do hebdmo dnja nēma woſtanje. Dženka pať je hižom ſchěſty džen. Hdyž hwoju rećy ſažo ſmje, budže hwojim pšidmowim Khrystuſka pšidprowjebać a bōry jo tym wumrije, na čjož do njejeje pōnže. Šchoť bė něto činić? Tón džen mjeač hišćeje wjele dženčak, něchpōr dženčec, pšči tym hišćeje wſchelake druže činić, tal ſo bė mi ſ žpla nje- mōžne, tōňkam džen hišćeje eji hōdžny daloki pōć činić. Tal dha duchowneſtbo pomoznita Jana Setota wōwpoſćak, to by Wřizilla Bože wtoſtanje wudžić a ho bliže wo njej wobhoňak. Zato ho wón woći, bė hišćeje wſchōn ſatornjemý wot teho wſchōho, ſchōž bēſće tam wudžak a naſhońit.

Wřizilla bēſće, tož wón powjebaſće, woprabdo nēma po- byla, tola pšči tym hewal ſtawna byla. Hdyž pať bė wón pšči- ſchōť a jej Bože wtoſtanje wudžić, bēſće ſažo rećeć pōćazka a je potom hwojich domjažych napominala, ſo bychu ho ſ Ešōňni- kej wbroćoći a žane ſte ſtatti wozaj njecřinili. Pa to je Jeſuſa w jeho trahnoćicy woſpřaka, ſo hu wſchitřizy hnyać byli.

Wřizilla pšidnōz, tal miſionar Düring dale piſće, te mni, ſo by hwoje žytwinne dawti, kiž bė na wſchitři eji lěta winojita wo- ſtaka, pščinjeſka. Žejny napoľad bēſće hinajſi hać prjedy, Wſhebeje by ho, hdyž wo tym, ſchōž bė naſhońita, rećeć pōćazka, ejne woblicjo pſchekraňito a Wōji mēr bė ho na nju wuľat. „Šwoju rećy“, tal mi powjebaſće, „hny runje tehdy ſažo doſtaka, hdyž pomozny duchowny Setota to ſprowjedne praſchjenje na mnje ſtafeje: Wřinajeſch ho hwojich hrědom. Tehdy Khrystuſ hnam pšchede mnu tejeje a wo mojeho jařita dōňku, ſo hu ejo wjaľ roſwojajany. Ničto druhi Khrystuſka wudžak njeje hać ſa žana. Na to je mje jaňež do njejeje wjeľ, je mi njebeja a wſchē ejne trahnoćice poľawoł a hny tež Khrystuſka w jeho jaňnoćicy ſ woćomaj wudžala. Škōnžnje džeſće tón jaňež te mni, ſo bychu něto ſažo dele na ſenju, ſo pať tam doho wozaj žiwa dyrbdu, pšchetož tyřhnamy, kořij hu to wōľadali, ſchōž ja, Wóh bōry wtoľwa; teobla dyrbžela ja na to poľuľak, ſchōž duchowni wuľca, a po tym činić.“

Tal Wřizilla powjebaſće. To wſcho wſchak trochu dſtwinje křicij, piſće miſionar Düring, hdyž pať hebi na 2. Kor. 12, 2—5 myſlu, njewjeřu hebi praćić, ſo je Wřizilla, wot někaľteho křada ſajata, tole wſcho wudžala. To najwōňniſće je pať to, ſo ma wona hwojeje Ešōňnita lubo a ſo je w teľ luboćicy ſojoowna. Za pať čhu dale na nju teľhōwac a ſ njej rećeć, ſo by we wēřeje a luboći woſtala. Wjelež wudžu, budže wona je hwojim pōbožnym ſhōđenjom a ſ hwojeje čſchōćeju druhim dobre ſnamjo, kiž jich ſ Jeſuſeje čhejne a wabi.

Boža hmlinoſć a ſčęřpiwoſć.

Konjaž wuľawat Wřider bēſće tħobty člowjeť. Wón byde- ſchē w mjeřćim Węſtpohallim meſtaćku. W tamnych ſtronach bydli wjele woprabdožnych hiſćejenjanow, a tōžy wē tam, ſchō je wbroćožený hiſćejenjan a ſchō je ewangeli: ta powjećy wo hnadze ſa ſhubženjach hrěšćinow. To wuľawat Wřider tež wjeľiſće; ale wón by tōžy ſlowo Bože ſ hanjenjom wtoľawoł. Wón jeleſch, hanjejeſch, brajejeſch a piſejeſch; mjeſ tmy, kiž wo tym hrěſcha, bė wón tón nařōbōći.

Pšed něchto lětam, w nalećju, mjejeſch wón tak tamnu ſtronu reći Wřur něchto činić. Wpōľonju piſće reću po moľeje jeđiſchē. Woda roľejeſch. To pať ničo dale njebė, pšchetož ſa něchto hōdžinom čhyjeſch ho ſažo wroćić. W nalećju pať ta reća huľto jara ruće roľeje; moſt leži křubowu, tal ſo potom bruhdy woda piſće moſt bēži. Zato Wřider něto piſchē wjećorom ſažo ſ moſteľ piſchējeſch, ho žolny hižom piſće moſt walaču. Wjoľeſch pať wón njeľnajeſch, hanjejeſch hwojeje ſonja a hebi myſlejeſch, ſo hiſćeje ſojoowne piſće moſt piſchēje. Hdyž pať bēſće wōpřež moſta, ſchējaſchē woda wōpřež a tōň moľejeſch piſchē wōwobym nawolom lēdma wōľtać. Pšči hamym buiřtaj tōň a wōſ do křuboteje reći ſčęřjenaj. Žalōňny ſtřit tehdy tħobteho muža ſaja a ſ jaľe jſhju wón wōľejeſch. „O Wōjo, kotřož hny tal huľto haniť, wōdaj mi moje hrěſchi a wumōž mje a njeďaj ho mi tu tepic!“ A hoi, tōň ſažo wēřeje ſwupčaje, koleſa ho ſažo wjećorčacu, Wřider pšidnōzje ſojoowne na drioň. Njechōľat tōžy pšči tym wuľnac: Wóh je bohaty na hmlinoći! Wón njeľpōľca žana po naľich ſchōžach!

Zato pať něto ſonjowe ſtupanje a ſoleſowe wjećenje Wřide- rej do wuľchow křicjeſchē, hanjejeſch wón ſ hroſnym wōľtanjom teho Wōba ſ nowa, kotřyž bēſće jejo runje haľe wumōž.

Domojpřichōbēſchi ho hišćeje teho ſwalejeſch; jejo warno- wacu, tola wōbarmo. Lěto ho miny. Wřider woſta pićk a boha- hanjeť. Šažo bēſće nalećjo a woda w rećy roľejeſch. Wřider bė na něaľi wjeľežen piſchē reću wōľat a ho wjećor žany domojwroći, ſmřil pať moſta a padže do reći a tepi ho w jo- mach teje reć. ſ kotřež bė Wóh jejo lěto prjedy tal hnadnje w- moľ. Žpe lěto bė Wóh čkať, hać by ho naľajal a ſ poľuce wbroćić. Zato pať bė wſcho čaľanje wōbarmo, pščinōzje Wóh je hwojim — hſoňtanjom.

Mēr budž ſ tobu!

W raiſchich krajač ho ludžo ſ tym ſtrowa, ſo jeďny ſ dru- hemu rećnje: „Mēr budž ſ tobu!“ To je rjane ſlowo a naſch Ešōňnit je ſ nim tež ſtrowaj, hoi po hwojim ſtanjenju je wón ſ tutym poſtrowjenjom křeřba mjeſ hwojich wuľčōbnitow ſtupit a jich ſ nim wjeľećit. Mēr je teľ něchto, ſchōž je wjele winoje. Hdyž hu hebi ludžo tuto ſtrowjenje pšidmowati, hu drje najprjedy na mēr mjeſ ſowu myſliť. Zedny čhyſchē ſ drubemu reć: „Mje- boj ho mje, ja eji ničo činić njemam; mjeſ namaj njeľmē wōdženje być, ale mēr!“ Wōdžſchō pať to ſlowo hinaľi a křubići wōľom doſta: Mēr we wutrobje a w ſwēdomniju. Wſhebeje pať je tola Khrystuſ tutemu ſlowu haľe to prawe wōpřichjeje dať: „mēr ſ Wōhom w ſwēdomniju.“ A to je tón mēr, wo kotřym wón w tym křotřim hwoje reći: Mēr wam wtoľaju, hwoď mēr wam dawam. (Šana 14, 27).

Na tōžach něto wſcho namalaſch, ſchōž člowjeť treba. Šchōž ženje na wuľku tōž ſtupit njeje, njemože hebi ani myſlicij, tal je ta wſcho, ja žebj a jeje, ſawojenje a ſawjeľenje atd. ſtawane. To byřbja hižom wjećeje wſy być, na kotřych tello doſtanjeľ, taž na naľich wuľch tōžach. Duž ho tež na nič žple derje wjele, tola jeno tal doľho — hać je na wōdže — mēr,

čjdiše wjedro. Šdžy pał ho wětr šbėhnje, žołny do lėdže storkaj, a na lėdžach wšcho, sčtožy pschibite njeje, s jeneho bofa do druhego lėta, tehbny pučowarcej ničo wjazy lubo njeje. Wěr tu wjazy njeje.

Nasche žiwjenje je tež tajše wjeljenje po morju a ta lėdž je nasche čkėa. Wjele krańneho nam řiwet a žiwjenje dawatej a nam řo w žiwjenju lubi. Šdžy mtohbny řiwacj řhřchimu, jo je a řemi tak rjenje, jim to wěteje s wutrobny dže; ale tak rucje hacj řo we wutrobje wšoh řbėhnje, nasche řiwedomnije nař wobřowuřenje a my řo boječj počřinamy pscheđ řiwedim Wobohm a řudnifom, dha je na mēteje se wšchēm řbožom nimo. Wny njewēmny, hđže bchēmny řo wuřkowali. Tola njeje tu ničto, řiž mōže tutym wētram pohřowuře, řo řo řehnu? Dřat budj Wobu, tajřeho namy. To je řnjejs řesly, řiž je naschj řhřchow dła podaty a nascheje prawbořje dła řoubženy. Š řhřčija dele a s rowa won je nam wōn mēr s Wobohm, mēr do řiwedomnija pschijnest. Wny mamy wylche řo řjednaneho Wobha. Duř řo ani pscheđ řimječcu wjazy řiwčijčj njeřrebamy. Wēto lėdžicjla naschego čkėla řařo po řludžejnym morju ředže, a my wēmny, řo řkōnčnje s njeje wustupimny na wēčnje řo řelenjazy řriob njeřbjeřteje krańnořeje.

Řesly, moje řkōnčko.

Ty, moje řkōnčko, řiwēčj mi ty
We mojej čřmowej duřchj,
So ř dobřemu ja ředžblivny
Wchj nařibal čj wuřchi;
Budj moja řiwēža, pschewodj mje,
So bchj na čkēčj njeřrawe
Šso ženje njeřabudjřit.

Ty, moje řkōnčko, řrēj mje ty,
Šdžy wšchitōn řumny řhobžny;
Šdžy, nawoženija lubōjny,
Wō tebe malo řodju;
Šdžy wulty řym a bjes čřucza,
Dha čřin, řo mōj budj wōřiwja
Řičes twojōb' Duřha džeřo.

Ty, moje řkōnčko, wofřchēwty
Mi moju duřchu s řnadu,
Šdžy njeřkořiny we nury
Šeřj njewēm řanu řadu;
Šdžy, řřwōjny wšchōn wot bēđženjow,
Šřym wupřōřōjenty wot mořow
Ř dobyčja řo řdawam.

Ty, moje řkōnčko, ročej mi đaj
Řař sčtomej, řiž je mčoby,
Wōž twojū do mje wuřiwaj,
So njeřu řadne řřoby;
Đaj dobřy grunt a řorjenja,
Řiž đjerža a řo njeřwaja
We řanych řelřich wētrach.

Ty, moje řkōnčko, budj ty mi
Wōj řchpigel, řo řo wōđju;
Wubj ř řřchřtu mi a ř radōčj,
Šdžy s twřdnōřcu řo bēđžu.
Řjedj moje wopomnjenje wšcho
Řa tebe, řesly, čřehnje řo,
Řacj s wjeřerōřcu řlafam.

Dha řiwēčj a řrēj a wofřchēw mje,
Wěr, žiwjenje mi đawai,
Ty řwēko mojej' nabřje,
Wōž moja řawōřtanaj;
Šdžy řōjz pał řmēje bēđjenje,
Dha đaj mi, řkōjny prawbořje,
Tam twojū wēčnu řařnořej!

Křitan.

Řōřtue řřewowanje.

Řiřom dořho je, řo wulki řnjes w Dřađžbanach wotweho řararja pytařche. Doleř hčřuřche wofřebje mudřeho a řhmaneho muřa mēč, řo by s nim čřečej řapotořik, na wučřeneho muřa řiřkaře a jehō řřowřcheje, řo by jemu pschjohodu wōřobu namjetowal. Tōn pschēřel čřinjeřche, řař mēteje řafane, a pōřla najřpōřōřniřcheho a najřwūčřeniřcheho muřa, řotřebōž řnajeřche.

Řa řpostajenam đny řo řuřy w Dřađžbanach řjewi a na řlētū řtup, wō řwōjeje wēřeje a řřečřinowēřj řiwēčjenje wotřpotořičj. Deltach na řawach tōn wofřebny řnjes s wuřwolenej řřtu řnjesow a řnjenjom ředžeřche. Řředat njeđřelřit řelři, Mat. 20—23, wō řynomaj Řebedējowymaj, řiž hčřuřchaj wuřtaj byčj, čřitajche a potom s jednora řřewowajche. Wōn wuřbēhōwajche, řa řebi řhčejčřijan jehō dobre pschjeje a řa řa řa řym řtačj, řo by řebi pschego to najřřeřche řřchak. To najřřeřche je řbōžnočj đuřche, wylřhčje njemōže. Tuteje řbōžnořeje pał mōže a ma řo pschēs pschjřpicje řhřyřtuřboweje řařlūřby wēřty řkōjčj. Ewangelřta wēřtočj řbōža we wēřeje do řesom řhřyřta — to bēřche wjeřchjř jehō řřewowanja.

Řa teho wofřebneho řnjesa njeřbēřche řřewowanje řađny wofřebje dobřy řačřičej čřinito. Tuteje nabřdy njeřbēřhu po řeje řřodobanjanu. Řehodla njeđa pschj wofřebje řřewarcej ani řa řnjeřim řřidom řobu řelčj, ale đa jemu řa řřidom řamenu mēřto pschj-pōřafōčj. Ř řo tuteho muřa njeřwōřiti, to jemu řtwerđe řtejeřche. Řařo řo pał jeneje řnjenje wopřařcha, řa ře řo jej řřewowanje lubito, řa řnjeni wōřmōwiti: „Wōřta řiřchje je ne tajře řřewowanje řhřhčejčj, hčřyla s mēřom wumřečj.“ — Duř wōn wō řřidō đyri a ře řřawym řhēřwom řawōra: „Ř ja řuř wjele řjenjes đař, budjchj-ři tajře řřewowanje niřby njeřřuřchaj; wone řudj řo wēřeje jehō řařpawchj a njeřhmanych čřini.“

Řředat řařo wotřpūčōwō — wōn řo njeřbēřche wuřwōřit. Ř tola đyřjeřche řo wuřwōřit, njeř tež řalle řo dořřich řlēch. Tōn wofřebny muř wumřje, jehō brat mēteje nēř wōitčj a bēřche řo řiřom đawno řa řehđomniřchego řřewarja wōřřubjřit. Wōn po njeho pōřla a s wřřanjom řo tōřřamj řem pschjwōđženj. Tūřōn nēř ewangelij đolhe řlēta ře řřowowanjom pschjwōjedajche a řam řhčjeřche đřenřa na řlētj řteje.

Tole je řo w řēře 1517 řtalo. Tōn wofřebny řnjes bēřche řařři wōjwōđa řurij, s pschjimenjom Wřobaty, řuřy řředat řađny njeřřhčj řačj D. Marčjin Luthera s Wittenberga, a brat wofřebneho řnjesa bē wōjwōđa řendrič, s pschjimenjom Wōbožny. Řan ře řtaupřj bēřche to byř, řotřj bē mčobehō Luthera řa đwōřřehō řřewarja do Dřađžban řorucjřil. řurij, řurwom njeřpōřečel řerormazije, bēřche jehō řařpil, đoleřj njemōžejche řřewowanja wō prawbořej s řnadu pschēs řamū řařlūřbu řesom řhřyřta řnjeřej a řtwerđe na đotalnej wēřeje do mořy řřawuř đjeržeřche. Luthera to wōđřarowajche, ale s wēřchēřelřim řřom đjeřche: „Řa řudu řhčjeře we wōjwōđy řurijowym řřawuřowacj! Řa řte řu. řurij njeřařny w řēře 1539 řemře, jehō brat řendrič řn s řerdu. Tōn pał bēřche řyle po ewangelřřim řřewojne a řerormaziju řřwōđom w řřawu řawjeřche, řař bēřche řiřom na đwōřčřj řlē řnutnje po njeje řebřit. Šdžy Luthera řež w Dřađžbanach njeřřewowajche, đha tola do řřpřta pschjindže a mēřto a řřly řřawu řa řtwerđe řřewōřchčō

czyste ewangelija pojmujecie. A tak je mato mjenje sztyrychgo listkow w Szafje przednow. A hyszcze dżenja, niz jeno i mozaia laty na torpohyščach wjele mětow w kraju, nč, žywy na kłětacy krajinje zyrkujcie stei a jašnje do wutrobow woła: Křyřtuř hant nachea prawoboc!

Kak bu křudy bohaty.

W zenej i najmjeńšich hčow hořy, kiz wontacy a nutskacy hnamjo křudobnošće sličacy, staty muž se swojeje žonu bydleše. Křudoba běše ja nachebo Zana se jamolowjenjom, io wo Božej hnadže a Zeslupowej luboščej ničo hyschdecz njechajše. Tym, kiz dzychdu jemu něchto wo tym jenyum, sčtož je nutne, prajče, by wón pšehozo rječi: „O hdy byhčejce wy tat křudži byli kaž ja, potom byhčejce hebi na druđe wězy myřisli, hač na to, sčtož prajcie.“ A tat měto so by wo Božej luboščej hyschal a ju hronit, ho Zan dale staraje a njemōžejše w nozy špacit, hdyž na swoje fradne wobšćenje hysčejše. Sanowa křudoba běše tat rjez jeho wšchědu hylč, a wón wopradowže žaneje hwiile njemōžejše, ja něžim lepšichim hebi myřisčej. Kuř pōlneho dźeła, i totymž by ho parał, bu po něžim tež pšehowjele ja jeho hčabe cžeko. Wōn křori. So by stary křudy muž tola hysčejce něchto trajaje a wčynōžejce dobył! Nlaj, jako duchowne wozmucenje doita: „Sčtož do Sžyna wěri, tōn ma wčejne žiwjenje; do Zesom křyřta wěrič, to rēta, niz ho nadžec, ale jeho mēč.“ — duž pōta ho pola starza kaž hwiatač. „Sa hym ho sčtož“, wōn wurwola, „a wjele hyschal; ani ja žyku hromadu křotyč njebych to samēit, sčtož mi tu prajelšejce.“

Zan, hačzrunje hwontonuje tež hysčejce křudy kaž prjedy, ho wjazy nještarašce ani nještowžejše, ale jašo a jašo džejše: „Sa mōžu wěrič, so je Zesub tež ja manje wurwiel. Sa hym hanječ był, ale tōn křujes je mi šubu šatyfoł, a ja hym jemu ja swoju křorōžej dźawatowu.“

Zato bēdže jašo wōczekřiwit, se swojim křodženjom wob-hwēdžej, io je w Zesubu swoje šože namatla.

Wjele džejci.

To rēka, Wōh mako cžejejčej, hdyž ho něchō hčodu boji, jako njemōž Wōh swoje džejci jaštarač, tōn Wōh, totremuž tola žyła jemja hčulcha.

Zendželski duchowny Wetex, nan wjele džejci, ras hyschajše, taf jedyn jeho pšehčejelow se starōwejo wo tym rēčejše, hačž tež wšej jeho džejci pohžichdu hčlěba dołej imeja. „Sa wo swoje džejci,“ Wetex džejše, „žaneje starōweje nimam; wšchalo maju džēda, kiz je wjelekrōčny milionar.“

„To ja wjeđak nješhym.“ tanny wotmolwi, ho njemato dživajo, „ja hym jeho dotal ja křudcho mužja džerčal.“ — „Sa mėnju mojego Wōtga w njebychach,“ džejše Wetex.

„Ač tōn,“ tanny rječny, „na to hebi myřit njebych!“ Na najbohatschego wšchal lubžo habywoju.

Mōž wodawanja.

Zendželski wojał bēdže něchō wjetšej sčuzi, sčtož dyrbjēdže wjetšej hčojanje ja hōbu cžahnyč. Hdyž ho wšchajej mjeno tuteho wojała wōšewi, sčadowajše wōn se hwojim wšchšchimi radu, tafte hčojanje by ho na kłōstina položic měto. „Sčto čžemje i taktyn hūbenjom wojałom šapōweč? Hčōm hūwejšejho mējēšce ho jamotwēč; hčōm wobšelate hčojanje je cžeršil; wjazy křōč je hčōm w jašnje pōbyč; — prajče, sčto mamy i nim šapōweč?“ Wojałowy sergeant, kiz bēdže tež pšchpōbba, wot-

molwi trochu bojašny: „Zebny křēd nješče hysčejce pōpřat, křjes wōšfō, a runje tātōn hčōm, kaž hebi myřlu, podarmo był.“ Wšchł ho woprāšča, kotry by to był. Sergeanta rječny: „Wō-dajcse jemu.“ — „Sčto?“ wurwola wšchł, tātymu hūbenjemu wō-dacž? Zola — ja čžu hebi tu wēž tola pšchemyřisčej.“ Nčkōtore nješchšiny na to wojała pšchōwōdžichu. Zeho wina bu pšchēd nim i wšima wučišana a na to bu prašchany, sčto by pšchēžowo temu prajicž mēč. „Wēčō“, wotmolwi wōn i pōhšlennym wobščōm, „ja hym stut wobčejšo, ale mi je jeho žel.“ Na to wšchł wurūd wurajaj i tōn rēčajše: „Sa cži wōbam, dži hwoj puč.“ „Wi je hčojanje hšuchčejne? Sžym ja prawje tolymi?“ woprāšča ho wšchōn spōžiwany wojał. „Haj“, wotmolwi wšchł, ja wōpřetuju, tebi je wina hšuchčejna.“ Wojał bu pšchēd to taf hnutu, io hšly hčakajše a ho hčowjemo wšchłej ja jeho hšilowšej dožjawowācz njemōžejše. Wōt zeho dnja kem njebēdže paf tež na jabžerjowu wojałowom ničo wjazy wuštajec; haj, wōn hebi bōry domwērienje hwojich wšchšichich w taftej mēre wudoby, io bōry wšchšejce mėto dožpi.

Duž — by hčōm i wōdacōm hšytal?

Szwērowščej.

Pōhaniki kral ba ras pōbožneho bšfowa pšchēd hebie pšch-wjeleč a žadajše hebi, io by hwoju wēru šapřēd a pšchōbōbam woprōwat. Bšfow paf wotmolwi: „Wōj křejše a kral, to ja njecžinju.“

Duž bu tōn kral hčērowy a rječny: „Mjewēšč ty, io twoje žiwjenje w mojej ruzy stei a io mam ja mōž, tebye sčōzowācz? Sa třeabam mozej křowēč a i tobu je ho stalo.“

„Zo ja berje wēm,“ wotmolwi bšfow, „ale dowol mi prjedy, io cži pšchōmanje pōwōbam a na tebye praščenje štaju, io by na nje wotmolwił. Wšhł hebi, io by jedyn i twojich najšwērnōjšich hčuzōbōitow do mozy twojich njepšchēčelow padnył a cži hčudu jeho nēto i njepšwērnōčej pšchēžowo tebi wōšili, io by na tebi pšchēadniti był. Hdyž paf twōj hčuzōbōit w swojej šwērnōčej wobštajny wōsta, wšchdu jeho cži njepšchēčeljo, wšchšchdu jeho wšchdu jeho drařtu a wšhachnu jeho i hanjenjom prjecz. Praj, mōž kral, njebudže taf, io ty, hdyž wōn tajki i tebi pšchōdže, io ty jemu wot hwojeje najlēpšejce drařty dačaj a jemu jeho hařbu i cžejaju šapčajich?“

Duž džejše kral: „Haj wšchł, ale sčto i tym tu čžejš a hžje je ho tafte něchto stalo?“ Duž bšfow wotmolwi: „Haj, ty mōžēšč mje tež moju šachōbnu drařtu hčez. Me ja mam křejša, kiz mje nowu drařtu wobklecje. Dyrčjal ja ho tehōba boječ a hwoju šwērnōčej šamacž?“

Duž wotmolwi pōhaniki kral: „Dži, ty by wobgnādžemu!“

Wšchelate i bliška a s daloka.

Křes dotalny šarfi wifar w hčuzinje, Aščhizan, je ho, hdyž je pšhōwōanje wobšohčmanōwe wobstla, ja šararja hčuzinjan-škejce wobaby poštalit. Wōh žohnuj jeho duchowopajitške džēlo na hčuzinjanškej wobāžje.

Křes šelundariš Hāa h hwozejšej hwejdēžij šfōch kralow hwoj 25 šetny šaršōniji jubilej jako duchowny Pēčrowište zyrkowne w Wud-šchinje. Zemu bēdže špōwečeno, na tej hamej kštyh w Pēčrowištej zyrkowne, na kōtrejž bēdže pšchēd 25 šetami pšch hwojim šapōfaw-niu I. křōč Wudšfej wōbāžje pēčrowat, tež tōnkamy džen jašo pēčrowācz. Semu ho dostachu mnohe wōpōfama lubōweje a pō-čejščowanja. Wōbeje je ho wōn tež šaršōniju šetimi jako jaštowu duchowny Wudšleho jaštawa a ho šaral ja jaštaranje i jaštawa pušččenyh. Wōn je tež pšchēdžyba towarštwā i šaršaranju i jaštawa pušččenyh.

Sy-li epwaw,
Pinje dżetaw,
Strowja ćo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měray
Čerstwosć da.

Njoch ty epwaw,
Swérno dżetaw
Wódné dny;
Džed pak swjaty,
Duši ty,
Wotpođny.

Z njebojs mana,
Njoch ći khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

Sserbske njedźeliske lopjeno.

Wbudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižiczišćejeni w Budžyčinje a je tam ša šchwórtletnu pšchedplatu 40 pi. dostać

2. njedźela po šjoch kralach. Rom. 12, 9—17.

My štyhčimy jara huřto w žiwjenju, tu je dobra rada draha, a my wěmy, šo njeje to jeno próšna rěč, ale šo tuto šlowo pšchedhuřto šwoju wěrnosć wopofaluje. Dych dobrych pšchedjelow, kiz jeno našeje najšlepše, jeno našeje derjehiće džedža, budže dženi wote dnja pšchedo mjenje. W bėdženju wo šewište byće jedna šo wšchwubžom jeno hišćeje wo mudru šprekalaziju. Škóždy je bebi šamemu najbližšiji, kóždy njeh hlada, tak daloto pšchindže, to je to bešio. A tola pšchinješe nam žiwjenje telko pšchpadow, w kotrychž njemóžemy prawy puc, kotryž mamy hić, šami pónac. Žiwjenje šajja naš pšched prašćenja, na kotrež njemóžemy wotmolwić.

Kak šbowozni šmy my tola jako kščešćenjo! Šdžž naš wšchitzy w žiwjenju wopušćeja, hdyž niłoho wjazny nimamy, kiz by nam dobru radu dacz mošt, našy Bóh w njebješacy njeha naš na žadny pad wopušćeć. Wón njepyta tež w bešćenosći to šwoje, ně, wón dže w Wozim šlowje nam na najjednoričko radžicž a pomhać. To dže wón tež ćinicz pšches tešt, kiz džeme bebi neto wukšadowac. Še jara šobaty tešt. 20 dobrych napominanjow tu namakamy, ale možno njeje, kóžde napominanje wošebje wukšadowac. My štajimy teħodla šlepje tutón žyly tešt pod to šlowo, kiz hićež tešt šteji: štežuce ćařu! Špónaj-će, šhtož tón šnješ, wařš Bóh, runje w tym ćařu, w kotrymž wy štejice, bebi wot wař žaba! Prašćeje šo

žyle šhutnje, tak móžćeje w našich dnjach najšlepje te nawdwi našeħo powołaŋja jako ćlowjet a jako kščešćijan dopjelnic.

Šswjaty japořchtol Pawol radži nam najprjedy: njebudžeje leni, šchtóž ćinicz macze. Wudžeje horzy w duřny. Š prawemu pilnemu dželej dže tešt naš š tym napominacž, a my wěmy, to je tak prawje, w Žesušowym duřu! Štak je wón tola džetaw, najprjedy w šwojich mlodych lětach jako ćšćelo, a potom, kak je šo próžował w šwojim powołaŋju jako wumóžnit šwěta, doniz njemóžeje šawołać to wulke šlowo: dokonjane je. A tak dyrbimy tež my w tutym nastupanju ša nim kšobizć. Šaj, runje jako kščešćenjo mamy tu šwjatu pšchšišćuřnosć, na žadny pad leni być a tak našim šobučžlowješam hujbny pšchitkad dacz, ně, nuts do žiwjenja pofaluje naš šwjaty japořchtol Pawol, tamny nješpróžniwy džekacžet teħo šnješa, tón muš, kiz je šo tak možnje pšches žiwjenje pšchedžić. Pšches šwěrne dopjeljenje našich pšchšišćuřnosćow w šamćeje a w powołaŋju dyrbimy našemu kščešćijanšmu ćšleć ćinicz, wošebje w našich dnjach, hđžž wšchwubžom tak pilnje džetawa, a hđžž byħu najradšo kščešćijanšwo nabožint lenjořceje mjenawali.

Ale tuto japořchtolše napominanje njeha jeno šewiřtemu powołaŋju pšacizć, wono dže pšchede wšchwem tež š šhutnemu dželej na našej duřki naš napominacž. W našich dnjach, hđžž wšchwubžom pytaja, duřku přecz, hđžž njeda naš jene rošpróřćenje po druhim k pravemu měrej wjazy pšchinicz, njemóžemy wotšje doć do ľuda nuts wołać, nje-

budźcie leni, budźcie gorzy w duchu, chwatajcie a wumozżcie waszcu buchtu, pytajcie Knjeja Zesufša, wšiditšo družje nje-pomha! A pytam my jeho woprabnje f zyle wutrobny, potom budźemy tež rady a se wišaje lubošcu to jeno dźelo na šo wjač, mjenujacy to dźelo w Wožim kralestwie a fa Wože kralestwo. A wšiditš my budźemy f dobom po tych družich napominanjach šwjateho japošchtola tu w našich tekeže czinicz, kiz badža šo wuprojicz f tymi šlowami: mjeje mjes šobu jenajtu myšl.

W šwicze našich dnjow to bohužel hiščeje njena-makamy. My trjebamy jeno trótko hladacž tu wšiditš swadu, njedž je w šclatce abo we wošbadacž tu a tam, w domach a w tal nětotrej šwójšje. My trjebamy jeno hladacž na ducha hordojšje a czeješlafakomnošje, kiz šo tež we wutrobje tak nětotreho šhwješćjana namata. Daj, woni runje prajo, njeje f zyle možno, tuto npominanje dopjelnicž! Kaš bušto hišćichim: My ludžo šmy tola wot natury tak wšclafatori, tón jedyn ma to pščeže, tón druži šašo hinasche. Kaš dyrbi dža možno byč, jenajtu myšl mječ? To tola jeno taš dže, šo ja moje mjenje pšče-menju, šo mam tošome mjenje kaž tón druži, abo tón druži čini to. Ale šašo dyrbi to czinicz? Kóždy budže to wot teho družeho šebi žadacž. Zale prawje, tak njedže! Šinač dyrbi šo to czinicz. My dyrbimy Zesufšowego ducha do šo, do našaje wutrobny horjewacž, a to mjenje mječ, kiz wón naš wuczi, tak budźemy jenajtu myšl mječ, a tak šmejemy tež štajnje to prawe mjenje. My dyrbimy hladacž, šo budźemy kaž wón! Wašch tekst nam praji, šo dyrbimy kaž wón tych žohnowacž, kiz naš pščešćehaju. Wašcha lubošć nješme šolčana byč, my dyrbimy to še hižić a šo f dobremu dzerzeč, našcha bratřta lubošć dyrbi wutrobna byč, my dyrbimy f czeježu šo mjes šobu šakhabdžeč, my dyrbimy radži hospodowacž, šo wšješlicž f tymi, kiz šo wšjela, a plačacž f tymi, kiz plača, my nje dyrbimy na wyšote węzy myšlicž, ale šo f ništim dzer-žeč. Zaš može šo jeno dopjelnicž, šo šo f jedyn družemu pščežo bóle na šemi bliži, a tak budže šfóncžnje woprab-že šo štač, šo mamy mjes šobu wščitzy jenajtu myšl.

Tak budźemy tež prawje to japošchtolšte napominanje naščeho teksta dopjelnicž: šližice cžašo. A temu džemy šo pščežo šašo modlicž: Šy ty, lubošć, poručita, šo mamy šo jubowacž, daj, šo morwa dušcha živa we lubošći móhla štač; šo tež lubošć wot šo damy a šo kóždy we, ščto šmy, šo my jedyn narod mamy a ja jenoš štejimy.

A f temu to pošlednje napominanje: budźcie wšješli w nadžiji! Š tutym napominanom f wšješlošči njedža naš šwjaty japošchtol Pawolš napominacž f šenškej, šachod-nej wšješlošći, ale f tamnej šwjatej wšješlošći w tym Knjeju, kiz jako šlónžo našče zyle žiwjenje rošhwětli a naš tež w tych najštyšnich hodžinach njewopusćeci. Tuto wšjela pščinidže pat jeno f nadžije, šo po wščech próžach žiwjenja, po tal nětotrej czeješćej hodžinjje horjelacž w Wožim kralestwie šo nam ta wězna šbžinosć dostacž budže. A f tajšje wšješleje nadžije pščinidže nam dale ta ščepřlwošć, kiz w tych najčejšich hodžinach czeřje-ujow f palništom móže špewacž, moja dušcha je cžicha f Bohu, šotryž mi pomha, kiz šo f Zesufšom modli, Wóčje, niž moja wola, ale twoja wola šo štač, kiz móže se šwjatym japošchtolom Pawolšom wšćacž, my paš wěmy, šo tym, kiz Boha lubuja wšiditše wyšć f lepšchemu šližu. Šo paš tal prajicz wufnjemy, f temu trjebamy pščežo

šašo pošylnjenja wot horjelacž a tešobla to pošlednje na-pominanje: budźcie wšbštajni w modlitwje. Zaš, moji lubi, džemy našchemu cžašu šližicž, ale f tym tola tež f dobom našchemu Knjeješ Zesufšej Šchwřtuškej a šližicž nam šamym! A by šo woprabnje dopjelnicž, f cžemu šwjaty japošchtol Pawolš naš tu w našich tekeže napomina, potom móžemy teho wěšćij byč, dyrba družje cžašy pšćinicz, cžašy, šo to-tryčž budže šo Wože žohnowanje na našch lud wulečž. Wóž daj to w šwojej hnadže!

Šamjen.

B. w B.

Šhwješćjanskje smyšlenje a žiwjenje.

Štomř. 12, 2: Wšješćice do runym waszćinu teho šwěta.

Štób: Ščitój Wóbu wšješćnemu šo podba. —

Ša naždu cžinicz kaš čej družu,
Kiz na šwoj šónž hej njemšļa;
Mč, přejbe hačž šym to šmjertnej nušy,
Budž moja dušcha hotowa;
Šwój hnadny cžaš ja wužicž džy,
Šo junu šbžanje domoj du.

Šow wščednje mnošy ludžo mčja
W njepofuče, njewěrcje,
Kiz njčšmjertnošć a wěznošć přja,
Šsu jeno džěci cžašnosče; —
Ša šhladuju paš f wěznošćej,
Šbžej rjane šerštom tekeže mi.

Wuč, Knješe, wopomnicž mi šwětu,
Šo w tymle šwěče wumjeć mam;
Š tym mudročej daj, šo f prawej wětu
Šej Šchwřta puče wušwołam,
Šso hladažy štych towarštwow,
Wšćch šesbžnych a wužmězjom.

Přejč šněžomnošć a hordošć šwěta!
Kaž dym a mhta ty šahinjšč;
Mč, wutroba budž f tobu šřěta,
Kiz ty mój wěčnje wostanjšč;
Ty, Wóčje, luby Šbžnišo,
Šsy moje šubla, šohatřtw!

Šwěť wote mnje budž wopusćčejny,
Dóž hiščeje byšlu na šemi;
Kšćij Šchwřta paš njedž šapšćimjeny
W wěrcje džeržu, w lubošći;
Wón budž mi wěša šepřea
Ša cžašny štób hačž do rewja.

Mam Zesufša, ščto džyž tu wjažy?
Š nim Wože džěčo, šerba šym!
Ščto mo waš rožju šwěta šchazy,
W šakřim štajnje šbžownym?
Wščes Šchwřta prawdošć, šakřžbu
Ša wěznu křonu doštam!

K. A. Fiedler.

Čón Knjes je mój paštyř.

Šhny, ale pišny džělačec, kiz žaneho džěta namatačž njem-žošćej, wošamšny, do Ameriki wučšahnyč. Wšón mječšje 8 džěci a jemu a jeho manžěškej ničjo lošče njedž, do tajšje

zauhy cšahnyč. Tola wón mjejsche dowěrjenje k Bohu. Šim ho pščešel i do njimy pšchida, kiž bješe teho runja khydy a mjejsche hobo 12 džeczi na pučz hobo wločz. Na fódzi wumrje něšto nan tuch 12 džeczi a fódzi kapitán njewjebzišče, sčto s tymi 12 hrotami sapočez. Nan tuch 8 džeczi proščesche Boha wo pomoz w tutej myš i fšončnje ho rošchubši, wčidě te 12 džeczi ja hwoje pšchijez, a tuta khyobločz bu wot Boha bohaeje mytawana. Runjež bje zyle khydy na zaju semju wustupit, ho jemu wšcho radži. E fšobym dnjom bu bohafšči a mjejsche wšče hwoje 20 džeczi derje lastaracz, ja sčoz ho wšchědnje Bohu džalowasche.

Bo něčim bu wobšebžet farmy (tubka). Zato ras pšches kraj jechasche, jeta mateho hólczča, kiž i pomozu hwojeho pša stablo wozow papšesche. Wot teho čaša, so bješe načy farmat te 12 hrotow i hebi wlat, njemobžesche nimo žaneho džecza hič bjes teho, so by i nim njeporečak. Zaf tež pšchob tutym paštijškim siejo wosta a ho i nim do rěčow da. „Sčytó hy ty?“ Tón hólz wotmolwi: „„Pajtyé!“ — „Wajš hiščezje nana a macz?“ — „„D hai, ja bže jeju wozny pošu.““

Zaf taj dwoj dale rěčesčtaji, hacz ho tón farmat woprašča: „Sdyž hy ham paštij, dha drje by tež hižom to tym dobytym paštijru khyrštubju hšyščak?“ — „„Mě,““ tón maty wotmolwi, „„wo tgm hiščezje ničo hšyščak njepšym. Sčytó dha to je?““

Tón farmat ho wješelesche, so mjejsche stlabnosčz, temu džeczu tu staru historiju wo Šobžniku powjedacz, kaž ho wona ja tuto džeczo hobjesche. Wón powjebače, so je tutón dobyt paštij ham ja hwoje wozny wumrjet. Na to jecho tón maty šchpruch wučjesche: „Tón Knjes je mój paštij,“ a napominasche jecho, so by ho k tutemu paštijrej pšchego hweru wolat. So by hebi tón šchpruch ložičo wobšowal, durbjal hebi pšchego na hwoje poršty myšičz, so fšobzy poršt jene ščowo teho šchprucha wošnawna. Pšeni poršt je, „Tón,“ druhi, „Knjes,“ ščezzi, „je,“ ščtwórty, „mój“ a piaty poršt, „paštij.“ Wšoheje durbjal wón pšči ščtwórtym poršezje hebi pšchego na to wožne ščowo „mój“ myšičz. Zato tón farmat dale jechasche a ho hiščezje junu ja tym hólzom wohlada, džerzesche hólz hwoju ruku wšče hčowu a pšchimny i tej drubej ruku ja ščtwórty poršt. E tym čyžiče prajičz, so je tón Knjes jecho paštij.

Ščturi njedžele pođižičo bje načy hólz saho wontač je hwojim stlabom, jato ho wult i wěr, kajtž jón my tu domacz njemajemy, ščěny. Tón hólz ho ja stalu wukłowacz pštiasche a je mječe styfšnje nana a macet wolat. Ničtó jecho hšyščak njeje, tež njewjebžachu, hōže měli jecho pštacz, jato ho domoj njewróczzi. Sdyž wo nětorých dnjach tón farmat saho pšches kraj jechasche, wuškada wón teho hólza ležo — morweho. Na nim ležesche, jato by jecho wotrijewacz čyžt, jecho poš — tež morwo. Zato tón farmat pša i hólza dele ležahu, wobjesche wón, so jecho lewiza ščtwórty poršt praweje ruki džerzesche. Zaf bje to džeczo i tej myšlu wumrjetjo: „Tón Knjes je mój paštij!“

Wěra do Jesow khyrštja.

Štob: Za fšobnočz jow i nam wšitšadaš.

D troščij! ja wěm, sčto čimicz mam,

So dušča fšobnočz imje:

Za na khyrštja ho jatožam,

E tym ja mnje fšoze kežeje

So čšobnočz tu, ja wječnosčz tam;

Wšičak i wěru khyrštja prawdočz mam,

Měr Boži w hwojej dušči.

Pučz druhi ničtó njepytaj,
Pšičičz do Wobjeho rajaj;
Wón hamoprawdočz na bok štaj,
Zow štatti njepomajaj.

Šle, pomoz je w khyrštubju,
Pšičes njeho dušče k njebu du,
Sdyž w twjerdej wěrze steja.

Duž jeno khyrštja pštacz čyžu,

So junu fšobny bidu;

Mam jecho drohu ščtubžbu,

Dha njepšchidbu ja k šudu;

Wón dže naš drohu wustupi

I Wobji raj nam wotetru,

Eso nad tym šradaj, dušča!

Šaj, sdyž mje krtja mrototy,

Eso hrěčow bla mi štyšezje,

Dha štónzo, bašam wutroby

W ty byš, Zelow khyrštječe!

Ty moje rany wobalesch,

Mje ja njebeža lekušič,

Měj džak ja twoju hnadu!

Wuđz dale pšči mni, Šobžniko,

Sdyž horja nōz mje tyščz,

W hwečz ho twoje woblězo,

Rječ dušča twój hčob hšyščz;

Wječz i rubžny mje tam k wječelcu

I pšches hmyerzč junu k žiwjenju,

Sdyž debi wěru křona!

K. A. Fiedlef.

Ščesčijanská lubosčz wuđzerzi.

W lěčze 1665 w Zandonje mōr žakōnje kschadžesche. Bohaty Zendzelčan čyžiče ho pšchob nim wukłowacz a čyžiče ho na tón čaš na hwoje wječne lubka pšchepšitlicz. Wšcho bje na wotpučzowanje pšchihotowane. Wōš bje hižom napalowany a pšchob durbim štejesche. Tón knjes hiščezje w tej štwje, i fšotrezž mōžesche na hažu dele hladacz, horje a dele kšobžesche. Dwoj štuzobnikaj, jedyn ščesčijaj a druhi hiščezje pohan i Wřiki, poslebnje wězy na wōš wobjesčtaji. Sdyž knjes knjes i wječzinemenu wofnu štub, tón čzorny, hiščezje pohaniki štuzobnik i hwojemu towarščej rčejny: „Naju knjes měšto wupušczzi, so by mōrej čšelnj. Za hebi myšlu: jecho Wōh bydli na wščač a niž w mječze.“

Tutón pohaniki štuzobne bješe tole ščowo we hwojim pohanškim njewjebženju rčel. Zeho knjejeji pat to šame na hweđomnje byri. Čyžiče pšči hebi rčejny: „Wōj Wōh je wšchubžom, wón mōže mje w mječze kaž tež na kraju ščitowacz. Wōj štuzobnik je mi dobru wučzbu dak. Ščesčijanská lubosčz w štrajče nječezča, ale wuđzerzi a bližšchemu pomha. Za něšto w mječze.“

Na mječze poručzi, so ma ho i woja saho wšcho dele sebracz. Wōn wosta w mječze, bu najwječšij pomoznik a najšwětničšij wopjotowal ščorých a mječesche i šcho to žohnomanje, jo mōr, kiž tež na jecho lubčacz kschadžesche, jecho ho njedōtny.

Šacz itč tawlynt padnje pšči twojim šofu a džepacz tawlynt i na twoj prawniz, dha ho wšičak k tebi njebudže pšchibžiwacz.“ (Př. 91. 7.)

Ršwefczijska lubość.

Mat. 5, 44—48.

Świś: Czini so mnu, Świeje, tat, taś czaśej —

D Wbóteje, płomjo lubośćej,
Ty hrzejeń człowiste dźećsi;
Tu njeje žane mumiackje,
Wšchém twoje pšłonzo kwićeći;
Dejchćej dawańci prawym, njeprawym,
Esy miły dobrym, hnadyj kym;
Schtó łapšćija tu lubośćej?

Ze tale lubośćej pšćikłab mi,
Dha imēju krafnje šože:
Měr šbóžny czuju we dufćej,
So rełam dźećej Wože,
Kiž pyta Wbóta podobnośej
A žada w jeho hnadžje rośćej,
Sbóž Škryta wolu czini.

Kaž Woša, tak teź bliźńešo
Czju na wotrobie nuboćej;
Wón dźe je Wože podobniŭto,
Mam sa nješo teź probyćej.
Schtóž swojich bratrow lubo ma,
Tón dopołaś i tym pudawa.
So ma teź lubośćej i Woju.

Mój bliźńi kóžby cłowjeť je,
Kiž je w horju, nudy;
Staw, narod, wera njejmł mie
A hać je snaty, zudy;
Haj, je hnadž hamo nješpěczeťej,
Teź tešo budź mi w dufćej źel,
Sbóž tyśchnośej jeho jima.

Kiž kija mie, cžu žohnowacź
A pšćećej jim Wožu hnadu,
Teź i dobrotu tych pošypacźej,
Kiž hibu na mije kładu;
Schtóž śyľobdźi mi, mije pšćećeźha,
Sa tešo pať njech modlitwa
Mi i dufćej stupa i njeju.

Tať nješpěczeťejow lubowacź
Mje Škryta pšćikłab wući;
Duž njech jim śchidy wodaćacź
Mje Woži Duch ham nući.
Haj, lubośćej, płomjo njebiešte,
Mjech twoje pruhi hrēja mje,
So bych był dźećej Wože!

K. A. Fiedlef.

Njebudź šebicźny!

Sbóž něchtó něšto jako swoješo pšćećeła kłwali, móžećej
ho jeho woprašćećej: Esy ho hižom i nim do žanešo herbŭtwa
dźećej? W tym najeńje luźi śejnajećej. Śkóžby mjenjujaj na
swoju śchobu tón śchprach nje wobteźduje: Žadny njeśladaj na
to swoje, ale kóžby śladaj na to, śchtož tešo drubešo je (Zł. 2, 4).
Dwať bratraj bęchťaj raś na tym, po ħmjerceji swojeju
starećejju dla 100 hr. prośej śapoczećej. Wšcho wotradszenje nićzo

njepomhaćej. Schtóž je ħebi śamųśik śłowjećej, tón ho ħuŭto
czelećju rima, kiž cže do swojeje ħrodže nutś a ħdy by wona
w płomjenjad ħłafa. K tamnymaj bratomaj pať tešo njeboćećejkešo
nanowy dobry pšćećejel ŭtupi a pocza taľe: „Sbóž jedyn wot
waju śbóžbu dobudze a te 100 hr. na dań da, śchtoħa ma i nić
danje? Ženo sa ľeto 3 hr. Ze wón mjes swojimi drubimi
dohobami ani njeupytaj. Sbóž pať mjes řobu mēr dęeržitaj a
ħebi w nudy pomgataj, je to wěćej wozaj winojte hać 3 hr. a
teź hać 100 hr.“ Wonať dyrbjeľchťaj jemu prawo daćej a
njeidźeľchťaj na ħudniŭto, ale na swoje dźećo a wostajchťaj
dobraj pšćećejeľ.

Teź jedyn drubi bur dyrbjećej na ħudniŭto, so by ho tam
je swojim bratom do herbŭtwa dźećej. Zešo žona wjedźiće, so
je tón bratr ŭtupoćej ħama, kiž ho dla kóždešo pšćimłešo
pjenjeťta ŭadżera. Zeħodla dźećej wona i swojemu muźej, jako
wón dźećej: „Sztępńich, Żurjo, ħbóž na tebe 3 toľerje pšćimbu,
dha wmi dwať, a pšćimbu 50 toľej, dha wmi 10. Tón muź
tať czinjecze. A tať na ħudniŭtoje wšcho derje dźećej. Esudnit
wšchaj ho dźimawaje a dźećej ħłoneńje temu muźej: „Stępińeħešo
cłowjeľa, jako wu řeje, ja tola ħićeće wogładať njeřym. Wby
řeje wo 500 toľej pšćitkóřchťej a řeje ħam na tym wina.“ Tón
pať mērje wotmłwi: „...Ze wšchaj niťšo nićzo njeřara, ħbóž
ja nětomu 500 toľej darju.“

Se swojim bratom pať bę dale to mērje žny, a to bę
teź swoje 500 toľej winojte.

Wšćelake i bliška a i daloka.

Dowėnizy swojaka ratarjow řromadźichu ho śaidźeny tydźej
w Budyřchijne. Zeńnajeħo ho teź wo wólab do jolteħo ħejma,
doleźej ħmēja ho po něćejřchim ħejmie notowólby řapóřkangow.
5. wotřejej řastępuje ħnješ Wart a 8. ħnješ Kolla. Šchromadźeni
ho jenoħłóħnje sa to wuprašćej, ħerbŭtenu wóľbennemu towarřtŭtu
pšćewoľtajej, łambdataj sa tujaj wotřejaj pomjenowacź.

Młto Drazďžany prózje ho wo uniwěrřitu. Řnješ ħultus-
mińřter je něto w přnejej komorje řakľteħo ħejma ħajnje wuprašćej,
so po wobřamłtęniju powšćihťomneħo mińřterřtwa wšchwoćej kaź
přejdy teź něto ħićeće na tym řejnićećju řteji, so i powšćihťomnych
a pjenjeńnych pšćijczinow řatoźenje drubeje uniwěrřity w Šaľřej sa
přchijomne nima. Tole řejnićećju wšchwoćej budze wěćej
w traju, ħbóž teź řnawo niź w Drazďžanach, pšćihťořkowanje
namataćej. Pšćetoz to dyrbi ho tola roľymicź, so je sa naćdu
Šaľřtu 1 uniwěrřity doľećej, ħbóž wulfoćej řakľteħo řraleřtwa
wopomniny a so by, ħbóž by ho teź w Drazďžanach uniwěrřita
řaloźika, Špicřanřa uniwěrřita pod tym cęęepita.

S Wława piħaja wo řadny pšćipadze. Tam řwjećećej
řaidźenu njeđeľu kłafi młřdřer Brůćner je swojeji mandźeľte
řřoty kwař, i dobom řwjećećej jena dźowta je swojim
mandźeľkim řłędoborny kwař a dweť jeju dźećej na tym řamym
dnju řejenty kwař.

„Bomħaj Wob“ njeje jenoź pola ħnjeřew
duchownych, ale je teź we wřchch pšće-
dawanijach „Šerb. Rowin“ na wřch
a w Budyřchijne dořtaćej. Na řchťwórcę-
ľeta płaćej wón 40 pj., jenotłiwe cziřka
řo sa 4 pj. pšćedawaju.

Sy-li spówał,
Pílnje dótat,
Strowja ón
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnaj
Napoj mócnaj
Lubosć ma;
Bóh pak swérnj
Přez spaf mórny
Čerastwosć da.

Njech ty spówał,
Swérnje dítšas
Wšedne dny;
Děšć pak swjaty,
Dušć daty,
Wotpođń ty.

Z njebojs mana,
Njech ći křmanna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew ćel F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerjez knižicisćišćetnj w Budyšinje a je tam ja šchtowórětnu wšedńplatu 40 pj. dostać

3. njedzela po křojch kralacch. Rom. 12, 17—21.

Woko ja wola, šub ja šub, tuto šlowo je stareho šatonja čže šo tak nětotremu tež w našchim čzaku špobobacž, po nim čžył tak nětorty rady čžinič, hdyž je wot šwojeho šobučłowjela dyrbał šlósč šhonič. Dže ničo njeje, šchtóž my tak čžešć nješemy, hačž hdyž dyrbimy bjes winy njeprawdu čžetpíč. Dža šo wščo w naš wobara, dža čžeri naš našče franjene šacnje, šte je šlym šaplacíč, šo by tež tón družić šam na šebi špónal, ša šajke čžinjenje nutšćak w wutrobje šoli.

Me do tuteho šwěta je něšto nowe wšchisćlo w škřyštiku Žesuku, šiz je prajit: „Wjy čže šlyšćeli, šiz je prajene: Šy dyrbišć šwojeho bližněho šubowacž, a šwojeho nješćečćela šidžić. Ša pa wam praju: Šubujće šwojich nješćečćelow; šohnujće šyč, hačž šyč šolleja; čžiniče šobrotu šym, šiz waš šidža; prošće ša šyč, šiz wam šafšobza a wšćečćehajń waš, ša šo šyšćečće džečći šyłi šafšobzo Wótza w nješćak.“ Šaj, džečći šeho Wótza rolpnja tu wulku šajeri Šbóžńita: Šy dyrbišć šwojeho bližněho šubowacž šako šam šo. Šchtóž to čže, tón dyrbi šo šyle a šospojnje šatolž na šelom škřyštja, šiz je nam šredowanje šak šajšće šubolje, šotřež šyle žiwjenje a škutowanje šejše šubolje wšćečćewo wšćemu nješćečćelštwu, š kotřymž jecho šwět wšćečćehačše. Šo je ša šubolje, šotřaž je tež nad nami možna, šeno šmitnosć a šnada, šotřaž nam našče šrečći nješćitracnuje, ale

čžini, šo šo našča štyšćnosć do wješćešće wšćewobroćći, šolež je wšči nim wobacće wšćes našćm šajšću a šostojnosć, šolež je wšči nim wmoženje š naščeho šubjenšćwa do šakřnosće šizom tu na šemi a šunu šorjetacž wo wěčćnosći.

Wobdawa naš škřyštš je šwojeje šubolje, dža je jecho wola, šo tež my mjes šobu šmy šobacći na šratrowšćej šubolje. Šu w našchim žiwjenju a našchim šobučłowjelami je to wulke šolo, ša šotřymž može a dyrbi šo našča šubolje šwopotajacž; tu ma šo šewić, hačž my šwoprawdže šmy šćešćijjeno, šotřymž je wo to čžinič, živi byčž šo šnješćewym špobobanju. Šu dyrbi na šjawne wšćinič, hačž je tež w naš šćešćijanjštwu ša mož, šotřaž wščo wšćewinje, šchtóž čže šo nam napřćečćimo šajic. Š Pawol nam we šlowach naščeho šekšća šokala, ša šammy šo w šym a šamnym šako šćešćijanjšo šadžerčć, tež wšćečćimo šym, šotřiz nam nješćečćelšy napřćečćimo šteja.

Wjy wěmy šami je šwojeho naššonjenja, ša čžešće je to ša naš, šchtóž šo tu wot naš žada; ša šwiele radšćo byčšmy šy čžiniłi po šym šlowje: šak šy mi, ša ša čži. Šoršolć štareho čłowjela w naš wabi naš, šo nješćymy šebi wot šitoho ničo šubčž šali. Ša myšł, šotřiz ma šwět wo čžečći, šteji šunje napřćečćo šemu, šchtóž škřyštšowa wučšba šako našču wšćiškšćnosć šojšta. Šam čže šo šdacž šubolje byčž, šchtóž ša je šola šlončžnje ša mož šobweža, w šotřymž je šćešćijanjštwo šettyšozy šwět wšćewinšćo.

Ščitóž jeno čhze swojej wočzi wočžinič, tón dyrbi bórsy pósnacž, so tam, hđžež ho mēr njedžerži, hđžež ho sčósež je sčósež saplaczzi, hđžež wječzenje njezji, njeje niczo dobyte, a lenjepščeczelišno budže wješče, hđženje rojče, a sčónčnje njeje žadny pučž wjaz, kiz wot jeneho k druhemu wjedže. Rač wjele pščeczelišna a dobreho řuřobstwa budže Janičzene, dofelž na prawej lubošči pobračowawšče, kotraž ho prózuje, to wotřtronič, sčitóž čže čłowjekow dželicž, kiz řu tola stawy na tym jenym čžele, kotrehož hłowja je Jesuř řhryřtuř. Wono njeje pščezgo móžno, se wščěmi w prawom mērze žiwu byčž; ale to dyržjato sčęščęzijanej móžno byčž, so to potom na nim njelež. Řiščęščęzijan dyrbi stajnje k mērež hotowu byčž. A hdyž my jeno wěmy řčęřpliwje čžalacz, sčónčnje řmēže tola lubošč rjane myto. Hdyž my sčósež je sčósež saplaczžim, dha móžemy wěščzi byčž, so ho j tym tež pščezgo bóle řtwjerdnje wutroba nasčęheo bratra. Ale pščęžimwo te luboščzi, kotraž čžimi po tym řlowje: ře-li tehodla toj njepřčęščel hłódnu, naščęž jeho; čže-li ho jemu pičž, napowaj jeho, budže tež řtwjerda wutroba mjehla, a to je řapoczak praweho řiščęščęzijanskeho mēra. Duž čže-li tež řmēre nad tobu dobyčž, dofelž mařch njepřawdu čžęřpicž, řpómú na to, so řy ty řiščęščęzijan, a njedaj ho řlemu pščewinučž, ale pščewitá ty to řle j do-brym, dha budžeřč žęchłime wušlo na hłowu řiwojeho nje-pščęščęzela nahromadžięč. Rařčha wěz to njeje, so byčšmy ho řami wječzi-li, ta řčłobda budže pščęse to jeno wješčča. To čžemy temu pščewotajięč, wo kotrymž piřane řteji: Wječzenje je moje, ja čžu řaplaczč, praji tón řnješ.

Ala na tej lubošči, kotraž to řamóže, řmy my řiřčęže řgudži. Duž řęta pščezgo řařo, k temu do wuczby řicž, kiz je řam ta lubošč, k Jesuřej řhryřtuřej. řeno hdyž my jeho mamu, móžemy řami ho pščewinučž. Wamny pař tuto najčęřęže, ale tež najřčęněšče dobyče, dha njebu-dže nam čžęřto, ře j dobrym pščewinučž. Duž budžimy hotowi k tej lubošči, so by na tym pósnacž bylo, so tež my řmy řhryřtuřowi wučęobnizaj, a so by tež pščzi nař jeho řaleřtowo pščezgo dořpórnišče bylo.

Řamjená.

W. we W.

Lubošč k bliřšchemu.

Ščitóž řwěłne řubra wobřędži
A řhudyč wđži tradač;
Ščitóž hłódných bratrow njęřęčzi.
Řim do nuřy da podacz;
Tón rani řařnje njebjęte
A Wožu řuřnje řmęjaje.

Ščitóž bliřščęho čjęščę podrwa
A řlóřnje we njej točži;
Ščitóž to, hđžež wón ho pščęřłada —
Ra řęřęše njewotročzi
A trjeba řhubu pščęřłobdu:
Tón nima lubošč k bliřšchemu.

Ščitóž j řadu, trořřtóm, je řčřłtom
Řu bratřej nočže řituzč,
Hdyž řčřiz a horjo jeho dom
Čže ja řwóž pščębyřł wuzičž;
Ščitóž řęđdy řli řo j pomožu:
Tón nima lubošč k bliřšchemu.

Ščitóž řalle čžafa, řacž řo tu
Ščitó ř próřtowo řřęřđ nim řłoni;
Ščitóž njęřłwata tam j pomožu,
Hdyž nęřłó řřřřy řoni
A čęřpi řajnu řubowu:
Tón nima lubošč k bliřšchemu.

Drje pščezgo w řłutřacz njemóžęřč
Řy lubošč potařowacz;
Měj wolu pař, so řaby čžeřč
Esej tónle poczřł řřowacz;
Tež wo móž k temu prózuj řo:
Dha řmęřęřč lubo bliřščęho.

Hdyž pař tón poczřł wošłabnje,
Řřořč, so řo j nowa hori;
Řřoj: Wđ je lubošč, kotrež mję
Esej k podobnowščzi řłwori;
Řaj, wšřč, řčřłó řřm, to jeho je,
Duž mam byčž dęřčžo lubošč!

K. A. řłedřaf.

Lubujče řo mjes řobu!

W Šchwyz teži pščzi wřotacz mařęo měřłacřřa řjenje wu-debjena řubžeř, kotraž ma to napřřmo: Lubujče řo mjes řobu!
Ščto ma tuto napřřmo na řębi?

Tam bęřęe pščezgo řubžeř byřa, ale bęřęe to jeno drjewjane řotto, wo kotrymž řo woda, kiz j horow bęřęeřę, řromadžęřęe. Pščzi tutej řłubni byřłęřęe řłaru muž, řřmof j mjenom, kiz bęřęe we řiwojim čžobu najřęřłóřči a najřřobřłiřči hōřłi wobžeř byř. Wón pař bęřęe pščzi tym tež luboščžimy, k woporam řwólńiwu muž, kiz je węřęe řto řłóčž řiwoję žiwjenje wazřł, so by drubřž j njęřłobza wutrowatč, hdyž bęřęu řębi w horacz j pščęmēnej řřwobłóřču pščębalalo řwěřłi byřli. Hdyž bęřęe řo řęř řęřłarł, bę jemu řęł, so njemóžęřęe niřłomu wjazaj nicžo k lubošči čřłničž a j wobđerjom byčž.

Řřubdy tež bę a njemóžęřęe niřłomu nicžo wjazaj dawacz, dofelž bęřęe řiwom přęby wšřč, řčřłóž bęřęe řřřłuzřł, mjes řřubdyč řoř-dawořł. Řęřło pola řiwojęho řřna na wumjęřłu byřłęřęe. Duž řapoczę, wječřor, hdyž luboř j bęřęta domoj dęřęču, pščzi řłubni řy-dacz a wščęm wobu k pičju je řřmęřęo hōřłęřęo řłřła řořłęčęč, a čęřpajřęe wobu j řřłinjanym řacřanom. To řo řłubřom lubjęřęe a řim bu walcňnje, wječřor na dompučzu pola řřmofęř nana nęřłowo wobu k wščęmjenju wupicž. Čaj, nęřłóžřłili by řobžřłtu dleje dęřęřł, dofelž wjedžeřęe, so pščęđ wřotami čęřřłim wobu po-řřęđžęmu dořłanje, a nęřłóžřłili drubzi njęřłbęřęęe wječřor do řorčřmny, wšřčaf bęřęe řo pola řřmofęř nana napřł a bęřęe wot njęho tež pščzi tym nęřłore dobre řřowoczgo řřřřčřł, pščętož tutón řčęđžimny wjedžeřęe řa wšřčo najřęřłęču řadu. Rař řřmof to wjęte lēt čřłinjęřęe. Duž wumjęe. Wščęm, wšęřęmny a niřłim, wón wo-bradžowawřęe, pščętož wšřłitny bęřęu jeho lubošč wuzřłi. Duž wobřłamřčny męřčęřęno, řřmofęř k čęřęčzi tutu řłubžeř řajnu řřanu wutrowacz, k řłopomnjęczu na njęho řęi to napřřmo dacž: Lubujče řo mjes řobu!

Řřčłóž wšřčaf njęje řajřł řřubdy a řřčřby, so njemohřł niřłomu řřanje lubošęe wjazaj wopřłaczč.

Lubujcie swojich njeprscheczelow!

Mat. 5, 44.

To nędhy skrystus ludej pśchwowa, kiz pśchod nim heđo na njeho postruchajce. Wozta wěz je, pścheczelam dobroty wopofalowac, a dženja wón naž napomina: Lubujcie swojich njeprscheczelow! Pścheczelow hu ǰo ja naž starał, a my ǰym jim dzał winojczi; woni nam lubja, naž w pśchodnej nudy podpierač, ǰo ǰami njebudujemy — i chto je teđobla lóžke, hoč swojich pścheczelow lubowac? Sa to cłowjeł žaneho wošebiteho napominanja nje- treba. Ale njeprscheczelow lubowac, to je něšto druge!

Mjes lubžimi ǰo hufto dočej jedyń nad druđim pśchodnje. Sdyž ǰy ǰo czaž žiwjenja prózowal a stóncezy mejach něšto do hóbne nalutowane, i czechož móžejch we wyhočiw lětach žywy byč a śchotž móžejch swojim dźečkom žanofajac, a něšto czi twój bližichy twoje wjenjej i lečcu wučerzi, so je wšče šhubič, — abo sdyž ǰy swoje dźečzi hweću k wšchemu dobrotu dźeržal a wone beču kuz lubofne kwek, i rozu podobnojece krepjene, ročseču Wozhu a tebi k wješel, a něšto je twój bližichy do brěcha lawjedje a i twojeju woczow ho teđobla wšednje reki horzych ǰywlow lija — móžejch ty tajkeho cłowjeła lubowac? Mjeje dočej, so ǰo wobtnječich, so, sdyž wón nimo tebe dze, kamjen njewojnjeseč, so by jemu i nim nop roščiczečip? Mžeje hebi něšto wot tebe žadac, so tajkeho cłowjeła lubujeseč? A tola lubujcie swojich nje- pścheczelow! Tón hebi to wot waž žaba, kiz je wjaž wot škod lubzi dźečzi hweću k wšchemu dobrotu dźeržal, a kiz je tola njeprscheczel, nje- pścheczelow lubowac. Tón hebi to wot naž žaba, kiz ma ja tych, kotřiž ǰo lapreč wjeđja a i nim hwoj škiz njese, mjo, kotrež wšče seńste boloseje dohacze žarna. A tajta lubofczi je tež mječ, i kotrymž njeprscheczela najstercho pśchewinjeseč a sa ǰo dobudžeseč. Ta twoje wjawenje staji wón wjetše žwarjenje, na twoje pśchec- zežhanje wjetše pścheczežhanje. Sdyž paž na njeho i prawej wu- trobnej lubofcu pśchidžeseč, dha wón pśchod tobu kaž wojak steji, kotremuž nej teđeba a mječ wupadnyto. Wžon dyrbi ǰo tebi pod- bac. Mašczi njeprscheczela, spytaj i lubofczi — tón brěd wječe pomha. Wžohen njemžeje wšcho wofschtrěč, ale lubofczi kóžbu wjerbu wutrobu smječzi.

Duž cžemy hebi dženjujše ǰow: Lubujcie swojich nje- pścheczelow, tak prawje žtuboto do wutroby łapjac. A śchotž wo nim cžini, tón polža hebi obće hač i něčim druđim swoje žiwjenje a wošebje tež swoje — wumrečje.

Bože dźečatstwo.

Romfl. 8. 14—17.

Chžeč Bože dźečo byč, mój śchecłano, Sčycer skrypta wobras do ǰo hěnboto, So czi, kaž jemu, hweči hrowofczi ǰo A lubofczi, muločej blyščej w wočtu; So ty, kaž postrow Wozji i njebež ǰy Do hweća hrecha, hdy stajeny.

Njech jeno Wozji Duch tak wozji cze, So to ǰo w hłowach, śtutach połaje; Wudž w kóžbu czaž kaž Sčozniń śmyhjeny, Dha wopravdže ty Wozje dźečo ǰy, Kiz sčoznojč ǰobozji hžjom na jemi A i Wozjei hnadu tež we wěčnojcz!

K. A. Fiedler.

Jako temu knjejej.

„Wšciko, śchotž wy cžinice, to cžinice radzi i wutrobu jako temu knjejej a nis jako cłowjełam.“ Rol. 3, 23.

Stara Rowarjowa beše žuda, malo rjana žonka i pišowym woblicom, a ju dale ničto wošebje teđbu njemjejeje. Sdyž paž by we swojei makej stwiczja za lubzi śchoty platomata a pśchi tym swoje rjane duchowne hčerulaje spewala, by tola něštožstui pśchod jeynym wotknječkom polofak, so by na pšewy postruchaj.

„Rowarjowa,“ tak junu knjeni radžiczeła rjeńu, kiz jej dźelo pśchijeje, „ja njerowojnu, tak móžecze wy žyty dzeł w tutej cšowej stwiczzy stacz a pśchi tym hčijeje tajta wšcha wješela spewac.“

„Ach, knjeni radžiczeła,“ wona wotmołow, „Woh je mi zurje tuto dźelo dak; a hdyž ǰym sprozna a byč najradšo mor- lotata, dha ǰo teho śchpudca dopomnu: wšciko, śchotž wy cžinice, to cžinice radzi i wutrobu jako temu knjejej a nis jako cłowje- lam, a něšto hebi ja myšlu, so tón knjes póbła mje steji a to by mje jara ſrudžilo, hdy by wón widžal, so ja i njewolu a njerad swoje dźelo dołojam. Wotom hebi wješela hčerulaj žahewam, a mjes tym, so moje horze čeljechto ſaby je śchotow wuškadowe, hebi na to myšlu, kał mohta swojim ǰuhobam jich śchpudca puče trochu wuškadowac.“

„Tam, wšče mje, bydi Wicjaez wotka. Wona je na žyłym cžele ſemjena a pśchi tym nimale hlepa. Sdyž ja něšto spewam, wješeli ju to, a wona wě, so je hčijeje něšto na hrowče, kiz hebi na nju myšli, a wona ho tak wopuščezena nječuje. A mały Waltar, kiz je w stwiczzy póbła njeje, ma ſtaby hčerbet a dyrbi na swojim ložu wot ranja hač do wječzora ležec. Žeho mač w ſabrizy dźela a halle wječor pojde domoj kłodzi. Sdyž ǰo jemu něto, dolež je ham, wška, abo hdyž jeho hčerbet jara boli, duž i křim na śchpudowanje dyr, tehy ǰo jeho jemu naj- lubžichy pšew ſanjeje, a wón horcač wječe mje ǰobu spewa, hač ſažo njebrěmnie. Dyh a dyž tež i njemu horje kuznac, w pśchi- nježu jemu cšerstwu wodu a ſnano něčaji wobrał, kiz beč se ſamalkami ǰobu doštala, a potročstwu jeho. Čaj, knjeni radžic- zełka, Woh je mi tak dobru, ǰo dyrbu tež ja něšto cžinice, tym i pomozaj k i wješel, kotrymž ǰo tak derje njemže kaž mi.“

A tuta spozojna žonka ho hujenje žiwijeje, w makej stwiczzy bydłecje a mjełaje czaž žiwjenja to dźelo, je swojim želechom dru- ģim lubjom ſaby i jich śchotow wuškadowac.

Njemotč tež ty, so by ǰo Wozhu dzałowak, něšto k pomozaj žudemu bližchemu cžinice?

Ssony.

Śkdyž cžitar biblije wě, so je ǰo Woh i křiwilemiz pśchec- ſony a widženja ſjewit. Pomyłki hebi jeno na Zofoja, Żatubta abo tež na Marijeho manželsteho. Wošebje mejadu profetoyo hufto widženja; tak wěščy tež profeta Joel (2, 28): „Sa čhu wot mojeho Ducha na wšcho cželo wuleč a waiči hynojo a dżowit budža wěščiczi, waiči ſtardzi budža hony mječ a waiči mto- dżeny widženja widžec.“ S wjetšcha wšcał pał něšto wo bonach to ptačzi, śchotž Śirach 34, 1—3 wuči: „Śtupi ſpuščezjeju ǰo na hony. Śchotž na hony wjele dżerzi, tón pśchima ja ſčženom a dze wětr ſapšchiječ. Ssony ničo nježu bacz ſnamjenja bjez cžela.“ Teđobla hebi ničto dla žaneho hona ani nadžjom ani czečlic myšli cžinicz njemje. Zola pał Woh hčijeje dženja drubhy k někomu pśchec hón reči, njech jeho pśchec njón napomina abo warnje abo tež wroščenje. Sdyž ǰo Woh tal někomu pśchec hón ſjewit, temu wón tež poknu wtełocž ǰobu pśchijeje, so wón ham i nim reči, a kóždy budže tež na taſki hčib teđubowac a po nim cžinice. So Woh tež k hčijeje dženja cžini, ja to mamy wjele pśchidkow.

Hdyž běšče Napoleon I. hiščeje křudy leutnant, wumrije jemu jeho nan. Tat wša wón swojeho młódsjšeho bratra t hebi, so by jeho wučić. Tuton ras rano trochu posbže je swojeje tomorči pšchřibže. Napoleon jeho swarješče a bželče: „Hdyže dha, luby bratřilo, bženja tak doho težić?“ — „„Ač““, wón wotmolwi. „„Ja mječad runje tajři rjany bōn.““ — „„Tajři dha?““ — „„Wi ho bžijelče, so by mje ja tala sčiniła a bželče: „Wost ja něšto hiščeje wjetřelče!““ — „„Bo tajřim ja křezora“, Napoleon hmejtota jo wotmolwi. „„Čaž wšakal to pobje. Mjes tyn pal čsamoj něšto pilnje wutnuć.““ A 20 tež posbžiče (2. bez. 1804) w Napoleon křezor a 2 kěče posbžičo sčini wón swojeho młódsjšeho bratra ja hollanbřeho trala.

Tež ho wo starim řřyžu powjed, wo mječelče tón 15. aug. 1769 řōn, w lotrymž jařnu hwědu widželče, křiz by pšchego jařniřča a wjetřča a wošče družje hwědy bž swojim řiwětom pšchegabahelče. Na jene dobo pal ho wona řhubi, so ničo wjazy wo nej widžić njebē. Runje 15. aug. 1769 pal bē řo na řupje řorija Napoleon I. narodžić.

Přelch něšto lětami hwjedelče w Ćřurčelje pěny a sprawnj žlonit. Tuton nable wudje, ja jako ja jeho postabnižu hlabadu, tam wjele pjenjes pobrachowalče. Časowlani mječachu to junnuw řarunac, tola wořho jich řasowenje njebořabahelče. Ničto pal, křiz bē teho njebořičelčeho řnal, tajřu njeřewnoelč ja mōnu njebžerelče. Křatō po jeho řimjerči mječelče jeho 16 lětan řyn řpobžiwne widženje. Zemu ho bžijelče, so jeho nan pšchē nim řleji a jeho do řiny wjedže, w lotreji řo mječčarjanka tada řřahabuje, jeho na pšchēřpōwdo řtol pōlajuje a jemu řoby řtota pjenječny řalčelčil widžić dawa. Tōn řyn, křiz hiščeje řenje w řutej řawje był njebē, najařtra pšchēelče, řo bēdu jeho do njeje dowjedli. Wōni to čjinjadu, a řak řo wōn bžiwalče, jako bē tam wořho tajře, tajřež běšče wo řuje widžal. Přelchē wořchē pal tež řaby řtota tōn wo řuje wubladan pjenječny řalčelčil namala, w lotrymž bēdu wořē te pobrachowawe pjenjeh naitřak. Něšto bē wořho w najlěpřim řejbže a tei řwōbjōe řo potna čelčel wōrčij.

Řřeni inspektor Baselčeho mijiōnistwa, Wohalřwal Blumhardt, by huřčelčcho je řwōjiz mōbduh řē tōne pōdabł powjedal. Wōn čhřpche řřuhowanje činijč řa dořtače mjeno „Doktor“. Wēdomnoelče řa to wšakal mječelče, ale t kemu bē tež 200 řchēřnawow trjeba, a te wōn nje mječelče. Čafo wōn něšto řaž pšchego wo wučelčelje řōdžinje na wučbu swojeho profesjora, řtareho dořtōjneho řuža, pōřkuchelče, řo tōn na řōnzu řōdžiny řawelčelče: „Mjeje mjes Wami něčto, křiz Blumauer řelč.“ Ničto ho nje wotmolč. „Abo ma řpano mjes Wami něčto pōdobne mjeno?“ wo profesor dale řawelčelče. Duž něšto Blumhardt řwōje mjeno mjenowalče. Tōn profesor na to ř njemu bželče: „Duž pōbže něšto řo mnu řobu na moju řtuw!“ Hdyž bēřchaj tam dořchōj, řo tōn wučelč Blumhardta řawelčelče: „Njewětno, Wby pjenjeh trjebače?“ — „„Temu wšakal tak je,““ mōby Blumhardt wotmolwi a tež powjedelče, řello a t čkemu je trjeba. Duž bželče tōn profesor ř swojemu řhamorej, wučabnyj a njeřo 200 řchēřnawow a pšchēpōba je jemu ř tymi řlōwami: „Tute pjenjeh řřerbu Wam daz a to bla řona, lotryž řyn řařibženu nōž mēl. Wby widželče, řo ma Wōh hiščeje pšchego wubelč a řēdělč, tyn řwōjim pōmhač.“

A tole je tež pšchego to najrjeřeno na wořčēř tajřch jandženaj. Řaž wēny a wořelč, řak Wōh tež řony řa řwōjiz jandželow trjeba, hdyž řo to jemu řpōdoba, řo by člōwjeřam pōmoz pōřřat.

Byle čřilte řwēdomnje.

Přelch blēřimčej čřahom bē w řewbřelčelje wēny Domasč Ošwier řiny. Tōn bē řa řwōje młobe řēta jara lořke řiwjenje wjedl, bē řo do wořčēř mōnžny wjelčelow pōdnōřil a pšči tyn wořho to řwōje pšchēřinij; a hdyž bē ř tyn řotowu był, řebi pola wjele pšchēřelow dořa načinił, křiz wjazy řaplačelč njemōželče. Wōn bē ř dobreje řwōjby a mječelče řehobla ř wōpřēta pōmoznyž pšchēřelow dořč; na pōřelchō pal jemu wšchřny řřeribet wōbrořelčiču a temu njebolalej ničo wjazy njepōřčowachu, a wōn dyrčelčē řo řlōnčenje ř ptanajom čřirjow řiwij.

Duž řas w řřchwi wēřjajeřo duřchowneho řřewōnacž řhřelčelče. To jeho mōnje řradny a jemu jeho wočři wotewri. Wōn řo doblada, řakje njeřičenowne řiwjenje bē wjedl a bu wšchōn řinajřič. Jeho řřerabawřča njeprawba pal jemu pšchego hiščeje na řwēdomnju řelčelče. Zemu bē, jako buřřelče te pōřčēne pjenjeh řradny był. Duž dořta řo jemu to řōže, řo wo řalčelčewo wujā, na řotrež bēbi ani wjazy pōmžřil njebē, wjetřchu řunnu pjenjes namřē. Jeho řřenja mōřl bē něšto, ř tynmi pjenjelami wšchōn řwōj dořči řelaplačelč. To pal ničo lořke njebē. Něřōři jeho wēřelčeljo bēdu řo mjes tyn pšchēřchahnił, duřny bēdu wumjelč, řelčelč miena wjazy njeřanajeře. Wōn pal řo řatřelčelč njeba, ale řupi řebi řonja, řenyň řo na njejo, wša řebi wořē řwōje pjenjeh a řelčelčej, ř jedyho mēřta do družego a řaplači, řomuz bē něšto winojny. Zecemu mječelče 1000 řr., družemno 2 řr. daz. Křōžby pal řwōje pjenjeh dořta. Žebny, řotremuž bēšče žyle řradny pjenjes dořny był, ř njemu řelčny, řo to tola trjeba njeby był, ale jeho wotmolwjenje bē: „„Zo pal čřy žyle čřilte řwēdomnje mēc!““ Čwito by dla řubjenje řřinny, křiz bē winojny, wjele mił daloto řelčat. Žo něšto njeđelach bēšče řak pola 70 řubj pōbył, ale mječelče hiščeje wjele pčelčijč a jeho pjenjeh bēdu řwubawone. Duž řlōnčenje řwōjeho řonja pšchēda a řhōdželče něšto pēři řo řraju wototo, řač bē wšchōn dořči daz ř na pōřelni pjenjes řaplačelč. Něšto mječelče, řo čřinž bē řak jara řebelč, žyle čřilte řwēdomnje, a řwōjōmny a řohary řak řal řo na řřinōny řōdny, řelapelč, řelčelčej a řmolečelče dale jako řelwuz wšchōn wjeřelčy, řo mječelče něšto řařo čřelne mjeno pšchē řudžini a w řebī „„žyle čřilte řwēdomnje.““

Wōn řo tež po nēčim řařo wōbohaczi a je na pōřelch družim wjele dořowow činijč mořl.

Čřin teho řunja!

Wřelchelka ř bliska a ř daloka.

Wřelchōmno pōnbželū řo řařili dořowom řalōn w řejmje wurabžije. Žo nim maja wořaby wēny řēř řařelč dořhōdow na wřelchōwōž wotēdaci. Ča to pal ř teje pōkabiniz, řotraž řak narolčelč, řak řarōbene pšchōři placi a řana wořaba wjazy pšchōřow pčelčelč njeřelčja.

Čelčelčelč řwēřto řo něšto tež ř Wudbřčina ř pōnnož řač do řutowa pōřōž, hdyž je řařupjēřow mēřta Wudbřčina řo to řuřne wubanił pšchōřwōřito. Duž dořtanu řelčewacziđo. Řakelčy, řomorow, řrupin ad. w blizřim čřařu elčelčelč řwēřto.

„Bombaj Wōh“ njeje jenož pola řřesow duřownyh, ale je tež we wšchēh pšchēdawařnjach „Šerb. Rowin“ na wřach a w Wudbřčinje dořtač. Na řchřwōrčelč řēta placi wōn 40 řl., jenōřlne čřilčē řo řa 4 řl. pšchēdawaju.

Sy-li spéwal,
Piloje džélat,
Strowja čo
Swójbnj statok
A twéj swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoł móczy
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerastwod da.

Njeh ty spéwal,
Swérnje džélat
Wádné dny;
Džéł pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpođu ty.

Z njebjes mana,
Njeh čl křmzana
Žitnosć je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew čet
F.

Sserbske njedžel'ske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu hobotu w Smolerčej knihičisćičerini w Wudychinje a je tam ša šćitwórtlětnu pšehedpatu 40 pj. dostać

4. njedzela po šfjodh kralach.

Mon. 13, 8—10.

Wopšednja wutora, hódžej našch němstli křéžor hwoje narobniny hwojčesće, je naš š nowa na to dopomnića: Dajeje křéžorej, šćtož je křéžorowe; žibyn prawy křešćijanski poddan njeje drje we hwojej modlitwoje tuteho šćeršćatu šapomnił, kotrehož je Bóh na trón hwojich wótzow postajił. We wukraju nam tuteho muža šawidža; a wo-prawobje, našch křéžor dawa nam wšćitkim pšehes hwoje špravne žiwjenje jako křešćijanj, jako šćeršćata a jako čłowjek we hwojim powolanju a we hwojej hwojobje dobre šnamjo. Pšehed 100 lětami je G. W. Urndt špéwal:

„Wuž prawy je, tiž prošćej wě, šo Kralejej dowěri.“

A tajti prawy muž je našch křéžor! Wón šo hwojeje wěry njehańbuje, ale šo š njej wšćudžom tež šjawnje wušnawa. Takle je Bóh luby Krujes nam tohto činił, š wješćelozěju tež křéžorej dač, šćtož je křéžorowe. Našcha wóšebita pšichšilufčanowč je našchim čjašu pak runje je, jako stawy jeneho luda mješ šobu wjerdže hromadu džer-žecž ž lubočež, a š temu naš šapojšćot Pawoł w tutym našchim tekšće džjenja napomina. Těhobla

Wudžym w lubočež i šjednocženje lud!

1. Njebudžeje nikomu ničo winočež, čhibu to, šo šo mješ šobu lubuječe; pšehetóž

2. Lubočež je šakonia dopjeljenje.

Šapojšćot Pawoł je přejdy w tutym 13. stawje hwojeho lišta pišal: „dajeje kóždemu, šćtož šo šćušća:

dawot, komuž dawot šćušća, žto, komuž žto šćušća, bojočež, komuž bojočež šćušća, čječež, komuž čječež šćušća.“ Wón je wo wušćnosćej rěčał a wucził, šćtož šmy jej winočeži. Wle tež kóždemu našćemu bližšćemu šmy něšto winočeži, mjenujžy lubočež! Šyle powšćitkownje wón najpředy šapočnje: njebudžeje hewal nikomu ničo winowacž! To plaeži najpředy wo pjenješach, kotrež šmy wot drugeho šajimali. Wšy wšćitžy tola wěmy, šat wjele šo dženkšitšji džek na hwečež počžuju. Wšćho, šćtož ludžo pola drugeh widža, čžebža tež woni mječ; kóžbu modu, wšćitke wješeje dyržba šobu čžinič; ničo jim njemóže drohe a dobre dolčž byčž. Wóžemy šo džiwacž, šo jim potom pjenješy wo-branchuja, šo wjazy wudawaju, šacž hebi šašćuža? A loho-nyšćilni potom pola drugeh počžuju. Šsu š tym šapočatł čžimili, potom tež š wješćšća pšehžo dale do došha padaju: Čžebža přenjeho wěćicela špotožičž, dyržba pola drugeho š nowa počžičž; a pšehžo čžejšo jim š čžahom budže, š tuteho hubeńšćawa došhom wuńčž. Těhobla težšubaj hižom w šapočatłu: džekaj pilnje, šo hebi něšto šašćužičž, mječ, to hwoje w dobrym rjeđe, šo hebi to šašćuzene tež šdžeržičž a šutaj w dobrym čžahu, šo něšto mašch, hódž šhorowčž a hubejene čžahu pšichuđu. Potom tež njertjebašch nikomu ničo winowaty byčž.

Šsnadž prošćah: šćto to mje trječž! Ša wšćat nikomu ničo winowaty njebžym. Dža berje tebi! Wle šćušć něšto tež dale: njebudžeje nikomu ničo winowacž, čhibu to, šo šo mješ šobu lubuječe.

Ženo temu budže něšto winočež byčž, tiž je mi

něšto prjedy dał; kał móžu tał hnadź myšlicy, jenemu cžlowjeje lubość winojty być, kiz mi jenje njeje lubość wopotała, kiz je hnadź mje hbdźil a mi seštkobdij? Da hčjch: Wóh šam je tebi wulke jamožnje lubośće požezil; wón jara derje wě, so njemóžet ty jemu nihdy to wšcho wróćo placizć, ščtož by wot njeho wot mlodošće šem jalo cžlowjet a kšćelcšijan tał bohacze dostal; wón tón wulki a bohaty knjes tež ničto wot tebe njepotrjeba. Ale dań ja tutu doštat lubość hěbi tola wot tebe žada, a praji: ščtož ty winojty šy, to šaplacž křudny a šchorny šobubrotam a šobubrotam; to čžu špónacž, kaž by to mi dał. Teħobla durbimy wščitizy w družich cžlowjelach Woha Lubowacž. A Wóh čže, so byčmy šo dopomniwšči jeho wulkeje nam wopotałnje lubośće šwobdžakny doh, kotruž pšched nim mamy, wotšlacžowali na šwojeho bližšeho. Tak pšchedo dołžizy woštanjemy jedyn pšchediwo družemu.

2. je teħobla lubość šafonja dopjelunje.

Pšched něšto njedželemi je naš šwawol pomucizil, kał durbimy na rošomne wašćnje našjemu Wohu štužizć a šafje pšchidšusćnošće pšchediwo njemu mamy. Wóžny bđel tuteje praweje Wóžeje štužby je, so šwojim šobuwomoženym bratom a šotram w lubośći štužimy. Jeno tón lubuje šwojeho Woha, kiz šwojeho bližšeho lubuje. (1. Jan. 4, 21.) Ščtož je we šwojim žiwjenju tał bohatu lubość wot šwojeho Woha našhorit, kaž kóždy šobuštaw kšćelcšijanšće žurtwie, tón budže šafjo lubość wulniwacž a wuššuwacž, to řeka, tón budže wščitke pšchidšusćnošće pšchediwo bližšemu prawje dopjelnicž; pščetož lubość je šafonja dopjelunje. Ščtož ma tajtu lubość w hěbi, tón njemóže mandželstwo łamacž, dofelž by tola hewal tu lubość łamacž, kotruž je jedyn mandželški družemu šlubit hacž do šmjerce. Tuta šamšna lubość pohnuwa jeho, požeziwowč a cšjřtož we šłowach a štuřach dđerzeć. — W kotruž lubość knjezi, tón njemóže mordowacž, kaž šo šamo wot šo rošimy; ale tón budže wjele bóle šwojemu bližšemu pombacž a jemu we wškej cžłnej nuży štužizć. — W lubośći tež njemóžet družemu pjenješy abo šubto bracž ani š njeprawej tworú abo pšchewjenjom ř hěbi cžahnyć, ale budžetš jemu jeho šubto a žiwnošć pombacž polšpědizć a wobarnowacž. — W lubośći tež njemóžetš šafšćnje šwědčizć. D kał wjele šafšćneho šwědčenja šo šo na šwěće štawa! Niž jeno pšched wušćnošću, kotruž je Wóža štužobnja, wě wjele wjažy a wjele hušćičcho hišćje wo wšchědnym wobšhadženju jeneho š družim. Za hrošna řa, kał žalóšnje šo pšched nju lubość šapřewa, kotruž durbja kšćelcšenjo mjes šobu měć. Kažtu ščtobu tola runje tež w tym našupanju jedyn družemu nacžini, šo ju hurno doćž ženje namatać njemóže. Lubość pał bližšemu žameje ščtobu njecžini! Dale

Ty njedurbiliš požabacž, mjenujzy ščtož je twojeho bližšeho; to njeby lubość byta; ale durbiliš na to hšadacž a myšlicž, šo by šo družemu runje tał derje ščto po cžłte a dušči, cžaknje a wěćnje, kaž hěbi to šam pšchewješ.

Šbđež je prama lubość, tam šo potajšim wščě tute šafnje njebđuža pšchewpizć; a teħobla durbimy pšchedo wjažy wo lubość prošpěć. Kał wjele mamy tola wščitizy hišćje na polu lubośće bđelacž a wulnyć, šo by našča wutroba wjažy lubośće cžepita wot teħo, kiz je šam ta lubość, a šo by potom tež mjes šobu wjažy praweje lubośće wuđželika. Budžimy w lubośći šjednocženy šub! Šotom

Tež na lubośći wěrnej
Knjes šwojich pšćnaje,
Kiz š požeziwowčju šwěrnej
Ššo jemu lubicž čže,
Kiz bližšim požkužuje,
Kaž wón nam štužil je,
A družich požobnuje
A njekje ščepřlinuje.

R. we W.

Budžimy w lubośći šjednocženi!

Ščtož: štał š lubośće štej, wy wěrjaše bđeći?

Štał š lubośće štej? kał wěra šo šwěćzi?
Tak špřacž šo mamy, hacž Wóže šmy bđećzi,
Hacž wěra, kiz pšched lubość bđelawa je.
Ššo nad nami we štuřach potajuje.
Wšo wěrje a lubośći řezěć a prajič.
Dyč bratrow pał šubizć a š nimi šo bđećzi:
Dyč njebđže řekuš na prawizju šaficž.

Šbyž šwětni noš šubža, haj, hanja a šbđža,
A nad nami wšchelake brachi tež wđža,
To bohjo tał jara naž njewurabđi,
Wty wěmy, šwěť na druše njepomyšči.
Šbyž šion pał šbđi, haj, hani a šubđi,
To wutrobu boh, tež tyčhi a řabđi,
A njelubość pšchedo to cžim bóle šo šubđi.

Ač, čžemy wšćal řabđšo bđa na hěbe šhabacž,
Dya njebđžemy jedyn pšched družeho pabacž.
Ač, bđećzi, ač, bratřa! bđa šubšimy wšćal šo,
Šo lubośće pšćmjo by špailo wšcho,
Ščtož nad nami hišćje ty njelubość řeka,
Nješ kóždy šo pšched nej wšćal paše a cžłta.
D řeku, njekš twój Duč naš wšćitko to šłeta!

Dya čžemy wšćal š nowa šo ř lubośći šubizć,
A brachi we lubośći mjes šobu šubizć;
Niž jeno šo šwontownje lubošnje šćacž,
Mě lubość tež we štuřach ř pšćnacu dać.
D š pomocnym štuřom šo mjes šobu řwimy,
Haj, ř lubośći bratřej šo šromadže šřejimy;
Žejš duchownošć žiwjenja, ja to ju měimy.

Wšćal ř šbožnošći mamy šow jenake šłow,
Wšćal jedyn Duč porodži wšćitkaž tež š nowoř!
Štał bđa, šo něř mjes nami rostotři šu,
Tón jedyn tón wuň, brachi pał tu?
D bratřa! Ač, tał wšćal řej nočžemy paricž,
Wty nočžemy jedyn na družeho šwaricž,
Ač, čžemy wšćal šafjo šo na jeme twaricž.

Haj, druždy šu jeno wšćal šachobne wězy,
A pšchidžemy jich dla do njebđobnej' bđau,
Šo jedyn na družeho njelubowč ma,
Haj, hano tež šwontownje wđezěć ju da.
Ač, řeřka wěž žana tał wjele nje' hóbna,
Kaž njelubość jich dla tym dušćam je ščřobna,
Tu dušća je malo po řekuš hěbna.

Šbyž něčto pał myšil, šo wšćitko ma prawo,
A čže, šo by wšćo šo jom' šo woli řačo,
Kiz nočže a njemóže ničto wšćal šwěćž,

A Bóg będzie też drużu próstwu wuśtyśchał; pŕchetoż hdyż ho ſaſhpnyeny hżom je ſmjercaż będzęſche, ho jeho pŕchęczełjo haćż k njemu pŕchebotychu. Wot teho czaſa jemu żobny ſchpuch tał luby nijeje taż tón: Hdyż budżęce nije i žyłeje wutrobje pŕtać, chżu ja ho wot waſ namalać dać.

Sayrotka na maczėnym rowje.

Syma ſchęſta; na kęchowje
Cżepi ſurjo ſyrotka,
Sęchżi na maczėnym rowje
A tał frudnje ſarowa:

„Stawaj, maczi, ſkota maczi!“

Luby nan tón doma nijeje,
Mazochi ho boju ſteje;
Bój nam domoj ſatepicż
A mi ſkřbu wotkrejć!“

„Sadżęma mi horjeſtaće
Pŕatowjerba pŕerſchęć a ktaće,
Njem'żu ſ tobn domoj hieć,
Křlęba krać a ſatepicż.“

„Duhu, maczi pohrzębana,
Sęmil ho, ſkota lubowana,
Stai dhja jeno tónle křoć,
Wotamkři naſchu cżapřu hřođż!“

„Tujka woboha, cżiwłowana,
Stote dżęćjo, wſchał małch nana,
Wſchał hř jemu hřichęće w hđbż,
Temu k wutrobje ho tkoćż!“

„Bóg wě, hđje mój nanſ ho wje,
Mazochja mje ſpochi bije:
Maczi, małch-li męlaćko,
Tu njech k tebi lehnj ho!“

„Holoſito, duż leńi ho tudy,
Zow ho minu twoje křubdy,
Toćż ho, toćż tu pod mój křęż,
Přęji mui, na mui derje ſpřich!“

Syma ſchęſta; na kęchowje
Cżepi ſurjo ſyrotka,
Epi tam na maczėnym rowje
Cżřichinſko a njewoſa.

Woje hwęćki břhřtotate
Bumoženje kſiwaja,
K hřwętu jich macz ħorje wſate
Sęwoje dżęćjo wuwoſcha.

Křyřtuř je nařh męr.

Křyřtuř je nařh męr, Křyřtuř han! Zehodla praji křžby węřozny je ſwjatny ſpawokom: Křyřtuř je moje žiwjenje a wumrjeće je moje dobyće. Sęhto ſhwinny přęęe wumrjeće? Zole cżęło, kř je nam teſto přozny a wobęřęwnoće cżinilo? Kał radu

tu ſtaru a dobżerżanu hętu a brařtu wotpořozimny, wſchalo węmy, ho pŕchętrahnjene cżęło doſtanjemy. Wbo hřwęć kř je mař kudřil a pŕchęczeł a totrunęż dřewinny dawno křchżowani być. Mał jón wopřuchęimny a węmy: nowa ſemja, nowe njebeřka budza naſche. Wbo naſchich lubych, naſchich pŕchęcęlow? Ze-li ſtejadu ſ nami we węrie, dhja jich na węćżne ſažo wuohladamy pŕſhi Žionſkich wrotach.

Wójna — frudna węż.

Šnujazy podawł powjerba jendżelſki wſchł i bitwy ſ Transwaalſkimi burami w Afrizy. „Wdy hładachmy“, tał wón pŕſche, „po doſonjanej bitwie ja franjenhmy. A ja pŕſchidžęch i ſtaremu, ſęchędżiwjenemu burej. Tón ja wjeřchim kamjenjom leżęche a męjeche hłowu na ruřu ſarjenu. Wón cężęzy dychaſche a dołho ſ nim wjazy tracoć njemōžęche. Hdyż ho i njemu poſhlich, mje pŕoſchęche, ho hřch ja jeho iBřkřnym ħynom hłabal, kř bęche k jeho prawizy ħobu wojowal. Za cżinjach po jeho pŕořtwje a hřędża mjes wjele franjenhmy namaſtal wobohcho hōlćęza morweho a donjechęch jeho k jeho namej. Za njeřimny njechli. Ale hdyż ſtary nan hřwojecho ħyna morweho widęche, dychach ho tola wotwobroćęć. Wón jeho wobja a jeho k hřwojemu cżętu hōćęche a pŕſhi tym tał doſonje ſdychowawaſche, ho ja ani ħyna je rta pŕſchijeſti njebych. W tutym woſkomitnjenu widżich haſle, kajta žalořna węż wójna je. Hdyż jeho ſažo wuohladach, bęche ſtary bur morwa, dżerżęche pał pŕoſęćzemu ruřu hřwojecho ſemrjetęcho hōlćęza twjerdže.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Wojerowſke žyrſtwiſke ſaſhwęćſtvo je wobkamſko, iřhwōrte duchowniſke meřto we Wojeręczach ſaſchicż. Wojerowſka wořaba je křętro pŕſchibyla, ho nijeje wjazy mōžno, ho třjo duchowni duchowniſke ſaſtojniſke dżęto doſonjeja. Radżijomnje ho tam i wętořęzju herbſki duchowny poſtaji, dołęż je wullli dżęł wořabnych, wořębeje na wſach, herbſkich a je ho ſuperintendentura we Wojeręczach po wateidńenju ħnjela ſuperintendenty Kurina i nęmſkim duchownym wobhřabżila, totręż je ho haćż do teho czaſa wot herbſteho duchowneho kaſtarata.

— Ĥařſki dořhodny ſaſon je ho w hejmje wuradżowal. Ho wuprajeręch wſchelackich ſtronow je nadżija, ho ho ſtōncżnje pŕſchwoſmje, hdyż teř ħuano hřęcheje w ſompiřji něſore pŕchęmęnjena doſtanje. Najwaſniřcha muřli je, ho pŕchę ſaſon žyřje wjazy tał jara wot hejma wotwiřna nijeje a mōže nehodla ſmęrom do pŕſchichoba hładacć. Pŕchetoż nařh cżah je ħlutny a mōg njewęty roſće. Ale pomhřimny hebi na to, ho mořł ho juntrōćę ħejm wuſwolicć, totręż žyřtwi wſchju pjenęćnu pomoz ſapowjeđzi. Na tajke cżahy dyrbi ho w prawym czaſu dżiwacć, hdyż teř cżemny Woha pŕohęć, ho njeby tajkim frudnym czaſam pŕſchicż bał.

„Bombaj Bóg“ nijeje jenoż pola ħnjęſow duchownych, ale je teř we wſchęch pŕchędawarńjach „Sęerb. Rowin“ na wſach a w Budyřchinje doſtać. Na ſchtwōręć lęta plaćzi wón 40 pj., jenotliwje cżiřka ho ſa 4 pj. pŕchędawaju.

H. Zejleř.

By-li spéwał,
Pílnje džéłal,
Strowja 6e
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróency
Napej móency
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Préz spař mэрny
Čerstawoś da.

Njech ty spéwał,
Swérnje džéłal
Wádné dny;
Ožeń pak swjatosk,
Duśi daty,
Wotpośń ty.

Z njebies mana,
Njech ti khamann
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kli Bóh poda,
Wokřow će!
F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa 6o kóždu hobotu w 6smolerjez knižicziščječni w Budyschinje a je tam ja ŝchwóćitěłnu pšchedpłatu 40 pj. dostać

Septuagesima.

1. Kor. 9, 24—27.

Šwjaty Pawoł hwojich 6žitarjom na tamne bédjeŝke hry dopomnja, kotrež 6o njdaleko Korintha kóžde pjate léto wotmėwachu, to by 6želna hylnoŝež 6o smužowała a lud hwoje wjekele mek. Ščytož wón jim wo tutych hrach praji, bė jim derje suate, dotelž bėchu džě tomnym hram hmi pšchladowali. Šznano je tón japoŝtrot ham tež ŝladnoŝež mek, hėbi tute hry wobhladač. Ščyto je drje pidi tym ŝačun? Wj w jeho duŝki te mjeŝle 6itamy: Kajte napinanje mezoj ŝachodneje tróny bla! Šdy bychu tla ŝchecziženjo wobodonje 6žyli hwoje mezoj napinač w bėženju wo njeŝachodnu trónu! Dale wón wobtežbnu, tak pškero jeno jedyn to dobyče doŝtawa, a tak wŝchizu 6o prózija, tutón jedyn byč, a wón hėbi praji: Šd, budu tla ŝchecziženjo 6o ruuje tak próz-wal, to jim ŝlubjene dobyče doŝtač! Hač hnoo tón japoŝtrot pšči hwojich naŝorženjadž ŝ Korintbiŝtami njeje n ŝyto taž blutobete ŝudoby, haj hwoj-6o hnewa pidi tajtch rospominanjach ŝačun? Zola to wŝchitto jemu, hdyž hwojim korintbiŝtiam pšide, najad hwi, jeno ta myŝli jeho wobnėžuje, kajte napominanje bychu hėbi wot tamnych hrow ja hwoje ŝchecziženje prózwanje mohli do wutrobow ŝapřić doč: Wėžeje tať, jo to dobyče doŝ-huče! Wo wėcznu trónu žimjenja njech wčitizu mužnje wotuja! Nam ŝchecziženam kraŝne dobyče kiva. Zuto

dobyče hody 6o doŝahnyč. Wėžeje, jo jo do-ŝahnyče!

1. Tamni 6o bėdža, 6o bychu ŝachodnu trónu doŝtali, my pak nieŝachodnu, japoŝtrot praji. Š tutymi hłowami wón w dwojatej poŝtawje pšched naji ŝtupi: jako jedyn, kiž wo wietu ja kraŝnam wėcznym dobyčom bėi, kiž ŝapomnja, ŝčytož je ŝ wošleda, a hwiěru ja tym ŝteji, ŝčytož je ŝ prjėdla a jako tajki, kiž na wŝchemoh wo nje-ŝachodnu trónu ham se hovu wojuje. Tamni, 6o bychu ŝachodnu trónu doŝtali, my pak njeŝachodnu, — Pawoł hwiědžeŝde tať rjetnyč. Błaci to tež wo tebi? Tež w ŝchecziženstwie bėhužel mnoŝy ani wotpřijemeho kónja nimaju, wo koirny bychu 6o prózowali. Wóni jėdja a pija, džėłaja a wotpo-žuja, 6o wudawaja a 6o ženja, 6o hwiěja a płakaja, 6u živi a ŝtėnčnje wumru. Me bychu- li prajiej dyrbjeŝi, kajti ŝaner te wŝchitto ma, bychu do wultofčow pšchikli. Ma kwoje žimjenje wėŝty ŝiměr? Šdy hėbi nėdomnu, ŝčto po prawym 6žesč? Drny, tořkiž maju ja hwoje ŝabzerjenje wėŝte ŝoŝdy a wjedna, ŝčto 6žedja dozrič, je hwoj m žadanjom ŝ wjeticha tu na jemi wibaŝo wotstawaju. Wj-le ŝ nich je nadžiřu na wėczne žimjenje zyle pwičėžilo, pak ju jako btałnoŝež wuŝmėknujo, pak ju se ŝumrej hweŝđatofčow ŝanjchnujo. Taciž dyrbjeŝi 6o tola praičesč, hač 6o to hromadže ŝnjeke, wėczne žimjenje přėč a tola mero teŝo noŝyč, kiž je tym hwojim nanarajniŝcho na wutrobu položi, jo dyrbja wčitko na to waič, tež to naŝtubiče wopromawč, 6o bychu wėczne žimjenje dobyli. Drny 6o nadžiře wėczneho žimjenja

zyle njechodza wdac, ale hebi jeje trofichta pšchi wštych podenhdženjach, hnanu pšchi rowach ludych jemrjetach, žadaja. Ate woni ho jeno pšchibladowarjam tamiych hrow runaju, kotliž je łojimaniem na tych wojowarjow hladach, tež i wulkej frećazniwoleku wo jich sadženjenju powjebadach, ale h-ami ženje na mešto bhdženja njestupadach. Budžišče-li hebi nečtož i tutych pšchibladowarjom nadžuju czimij, to tež raš dobyče dohanje, teho by kôdu sa blusna mël. Kał bud: a wičitaj se swojej nadžiju wëczneho žimjenja hjeban, kiž tola ženje njejšu sa wëcznym žimjenjom honiſi. Ešo dobyče nadječ, wo kotrež njeowojuech, kónu wočafowacz, wo kotrež ho njeprozujech, to je njerojom. Nëito je wščał hrowumawe a wo wëštych nastupanju zyle prawje, hduj ma tón cšloweš, kiž je tu na femi žiwu, tež ja tutu femju samëra, kotrež dozwič sojta. Haj, my bydnyj swoje pšchiblučnoweje sanjerodžiji, bydnyj-li te nadawšči, kiž tu na femi mamu, sanjerodžiji. Ale njeleži dha naj-wičšchi jamër wičšitcheo našcheo prëzowanjaja wyšche ženje? Wošny wjenëžny hšamor, hšawne mjeno a czësež pšched hwëtom tola njemôže twoje nojwšyčhe žadonje, tón ženječi wotpowlad twojeho žimwenja byč. Wôh je nam žadonje wo wëcznowež do wutroby dał, to je našche semjanštwu. Čhješch hebi to rubiež dac? Kał ho wëcny Wôh wo naš prëzujë, so by noš i czahnoweje do wëcznoweje sečahny! Njeho hëš naš wola, so bydnyj wo wjetu jedyn pšchemo druheho ja wëcznym žimjenjom bëgeš, njehšamy jemu na to wotmolwič: Wo wëcznu kónu žimwenja i noš wičitaj muznje wojnja?

2. Njemëče wy, so či, kiž wo wjetu bëža, bëža wšitaj, ale jedyn wošnje dobyče? Kał hšuboto do wutrobow šaforjenjene je tola to pomhšjenje: so budu šbôžny, ho hamo wo to rolymi! Nje, hamo ja tych, kiž woprwadže wotwytkenemu kônjež nawičezjwo bëna, ho to namihdy hamo wo to njerojomſi. Wičitaj bëža, ale jedyn wošnje dobyče. To šu jara hšutne hšawa. Ale niž jeno Pawoł je taišche mënjenja, tež Ješus je ho runje tał wprajci: Wujueje wo to, so bydneč pšičes te čëšene wrota nuteš šchi, pšiketož wjele jich buče, to ja wam proju, sa tym štoč, kał bydny nuteš pšičidšči, ale njebudža möž. Wę ujoimimju, so šu na tojše hšawa jehu wučšobnižny naštroženi ho prašcheli: Šchtôba mëše šbôžny byč? S wulkej hšutnoweje je Ješus na to wotmolwič: Šchtôž je wola cšlowetow njemôžne, to je wola Bôha möžne. Duž je tola možno, tón wotwytkenij kôž dozwič: jedyn wošnje dobyče. Haj, Wôh je hwëran; kiž je noš pomokol k towarštwu swojeho Šegna Jelom šhryšta, tón budže so tež czimieč. Tał wëče, kaž šnu Krijetow hëš hšičheli a na jehu hëš lapočešeli, sa hšubjenam dobyčjom bëječ: tał wëčeje hšëmny tež na Bôžu pomoz twarčež, so budžemy tón jedyn, kotrež to dobyje wošnje. Wašč teje hšrobotičeje, so čhješč tutón jedyn byč? Šchtôž mën, so ma na kôdu pad tam byč, hëčež wješščina steji; ščôž ho štajnje najprëžôžny prašča: Šchtôba druhy čimja, šhtôba druhy proja? tón to dobyče njedžojue.

3. Bëčeje tał, so jo došahnjecë! Na tym šbôžnje wičitšto leži. Kôdu, kiž ho bëdži, šberži ho wičitšich wëzom, Pawoł praji. Či, kiž tam na tych bëdžičich hrow hš wobdželičahu, ho hšom mëžozu prjebu wičehoe šberčowadču, šchtôž uli móbko jich hšamanoči šadžewacz. Wot nič mamu my hšehëčajjenjo wutnyč. Tež tón, kiž wo to njebješe dobyče bëži, ma ho wičehoe hladacz a wdacz, šchtôž uli móbko jemu pšchi bëženja a bëženju

je šbëžewkom byč. Pawoł tu na taiše wëžu myšli, kiž šame na hebi hšëčnje njejšu, kiž möža pał temu, kiž sa wëcznym žimjenjom honi, to je šadžewkom byč. Šchtô to je, to ničtož druhemu prajëč njemôže, to ma šbôžny ham je hšobu wučinieč. Šchtôž uli pał čje wot modlitwy abo wot rosšominanja Bôžehu hšawa abo wot wojowanja pšchëčimno hëčež abo wot hšwječjenja wotdžeržuje, to k tym wëzom hšiwšha, wo kotryčž japoššatol či pšičëže: Šberč ho! potom pał tež bëž a woju! Woboje napominanje to hšamne mën, a tola čše nam kôže nëšto wôšebite prajëč. Ja tał bëžu, niž jako na njewëše, Pawoł wo hebi wušnawa. Šchtôž čže wotwytkenij kôž došahnjëč, durbj kruzje na njón hladacz. Čžemy-li to njebješe dobyče drubčë, njehšimemj k prawij abo k šewizy hladacz abo pał tón pał tamón wotwytkenij kôž jako dobyčežahôdny hebi wušwoleč; në, tu rêta, štajnje tón jedyn samër pšched woczomaj mëč a wo tutón jedyn samër ho je wičej mozu prëzowacz: wo kónu wëczneho žimwenja. So bydnečje tuto dobyče došahnyli, bëčeje; wo tutu njelachodnu kónu wojuječ! Eón japoššatol pšča: Ja pojimam hšwoje čžëto a wošludju jo na hšubž, so byč ja, hdyž drubim prëduju, ham do poroša njelapadny. Kajš pšičlëad wón nam i tym dawa! Ko wulka je ličšba tych, kotryčž je wón i wôdžerjom te šhryštwëje byč, a tola wón mën, so je tež jemu hšičše taiše hšutne pomuženje trëbne, so tola njebj, hdyž drubim prëduje, ham šačšijemj byč. Njebjbyč naš to nucičje a wabičje, so bydnyj wo nim čimili? Wišči tamnadž bëdžëščich hšach žadny wojowac wëšo njehšičhe do šofta rudacz, ale čhujëšje se hšwojej pšičëju hšwojeho pšchëčimnika trjëdëč. Wôjšič ho hšano ty trjëdëč, doklež je tutón pšchëčimnič twoje hšamne čžëto, twoja hšamšna krez? Šchtôž čže prawje wojowacz, tón durbj tón hšëč šnacž, wot kotrežôž runje jemu štrach hšroju, a durbj pšchëčimno tutemu hšëčje se wičej mozu wojowacz. Wëšch dha hšim, kotry wôšebitič hšëč je pšchede wiššëm twouemu žimwenju štrahšim? Njehšak-li ty pšchëčimno tutemu hšëčje wojowacz, ty by pšchi wičitšim hšolšimym wojowanju i hšëčom drubšich jeno do šofta rudač.

So budžemy šbôžni, to njeje nëšto, šchtôž ho hšamo wot ho rošami; ale to hšëmny sa zyle wëše mëč, so Wôh žanemu, kiž čže šbôžny byč, ho podarmo njebawa wo hšwoju šbôžnowež prëzowacz. Duž tež nam pšaci: dobyče kima; jedyn jo wošnje; bëčeje tał, so jo došahnjecë!

Hamjen.

M. w Hr.

Bëdženje wo wëcznu kónu.

Čiob: Wičitaj ludšo wotšal čahnu. —

Čhješč li wëcznu kónu dostacz,
 Durbšich mužnje bëdžič ho;
 S dobyčërijom móbšëč wotšacz,
 Bëžič pšchemo druheho.
 Tola mošč ho pšchëčowacz,
 Čžëto, budču pošplëčowacz,
 Wičitšich wëzom šberčëč ho,
 Kiž či steja napščëčjo.

Ludy Ješu, twoja hšawa
 Dobyče mi wušlaci;
 Sa nim moja wišha žaba
 W tutej hšëčnjej čahnoweči.

hvojeje a po nekotrajnih njebzdelah jeho na krahov wjeleđu. Srudoba bē wulka, jeho lubofeč je htorum ho wopominaloše. Pšehčešelo a Inačji štupja k rowej a cšihnu te tji horifki pjeriščeje do rowa a na to ho ludžo rosejdu. Tōita wosta, jo by row jamjetaf. Duž študa žōnifka pšihidže, hšičeje bēda wat pšehtrateje htoroše, i pječz močumi hratišfami a pšehčefkami, cšehčene džečo na rukomaj. Te džečzi nješu lōžde maly richelk i šwetow a jōn po rjadu na row potōža. Mačz paš tufny ruzy a ho pomodli. „Wu drje seže njebō lšarja lšarja tež snata?“ ho lōttaw opralca. Duž ho na woblježu študeje žony sobfšahčiji: „Haj,“ wona wotmolwt, „jeho wustojna rufa je tym schelčz džečjom mačz pšeržeta!“

Bōh je lubofeč.

Nječ wobu klincija htošy,
Kāž žōrli wutroba;
Wšchal wōn, kiz hwečny nošy,
Maž šchēdriej fastara!
Drje dawu šwetaw mrewačz,
Šō hōtōtam wušeblieč;
Sim da paš i nowa kēžewāčz,
Se nočhze jahubiečz.

Hōhž wiohor hwečni hujje
A mjerfaweč pōčina:
Bōh nahu jemu kuzje,
Šchat bēta woblta;

Wōd mješkim kēwom rjenje,
Kāž w klincje močefčzi,
Šwja cšiče wotpōžnjenje
Wšchē šwetfi, tramiečfi.

A je šaž pšihčifka meja,
Dha w mōdōnje krahōsečji
A nom i jahny wōčfkom džeja
Wšchē trawfi, rōžičfi;
A wšcho i nič tōn hōbš hšyčh,
Kiz klinczi k wutrobie;
Šcho horio teje hujčfi?
Wōh wječifchny luboiečz je!

K. A. Fiedlof.

Polu wujšfšeho hajika.

„Wōbzdelu je w hajju wōšlednje lētufše pšehdawanje palneho drjewa“ tak w nominach štejeje. „Žōna“, džefše tehny džetačfē Šatub k hwojeje žōnje, kiz pšchi nim wječorw hēdžeje a nohajju pšatōšče, „tam durbju tola tež a kupowāčz.“ — „Haj,“ ta wotmolwt, „to čjūn, naiche drzewo nom jeno hšičeje 2 njebzdeli došaha. Ale močz tež pjeniežu?“ — Wāndšifstenu ho mōčēčzi štarofšeje na woblječo lehnj a i cšehčej wutrobu wōn wotmolwt: „Wēl!“ — „Kak dha durbj to potom hieč?“ ho žōna prašefšeje, „wšchetōž pšchi pšehdawanju krahōwšeho drjewa ho jeno ja hotowne pjeniežu dama.“ — „Haj wšat“, muž trošitowalše, „to je wēno, ale wujšfšchi hajif je dufchny muž, runječ ho šurroweho wafchija bēčz šda. Šsam tež hujšfšicho pola njebō w hōli džetač; šnawo jo muu wumfjacze čjini a mi d.woli, jo nēšto wōdžiwcho pōčzu. Wšchal tež, to ho šim hēbi loni do hōd nōhu šamaf a žuru šimu ničo čjātež njemōžōaf. A šorčmarian tež njen čjūn, kiz wšchēlazj jeho džetačferjo.“ Š tym mēčefše Šatub potnje prawo; wōn bē rōbny, štrōiba, dželawu muž, kiz ho je hwojimi 5 džēčfimi i cšēčju žiwefche,

a kiz jim tež tradačz njebawalše, hōhž runje nješōže na nim njelešeje, kōž wšchal to runje nēto bēče. Ale wōn bēče tež nāšonit: „Kuz k Wobu hōni! a jato je šamonej nohu ne ložu ležefše, bēčeje w biblijē wjele čjāta a ho we wērije prawje rōžhōlnit.“

Duž dha hōbit na pšehēabžōwanje, a priedy paš k hajnikaj je hwojeje naležōtežu! Wōn najpriedy trochu hōwōne woblječo čjāneješe, jato Šatub wo wōžēžuju šarēča; jato jemu paš hwoju nušu wopihōwalše, ho jeho čjōto rozjāšefšeje a wōn wotmolwt: „Šatubje, ja wēm, wy iče rōbny muž a njeječe žadnu pječf. Ale wōžēžōwane pšchi pšehēabžōwanju krahōwšeho drjewa njebubže. Wiele drjewa dha dufchēze trjebaf?“ — „Wōtfe šchēšepow a nēšto wōhčih hromadow durbjaf wšchal mēčz!“ Duž hēbi hajif trochu myšleše, wōčžahny na to 50 hr., da je jemu a džefšeje: „Tu mačze te trēbne pjeniežu, ale — na Wārčžina čhzu hwoje pjeniežu šašo mēčz!“ Š tym hwoju štēbu šhrabny, džēčje do lēha a Šatuba štejo wōstaji.

Ničto njebē wōšēšfšchi, hōčz nōčz Šatub. Haj, nadžija njehōhanibi. Nēto paš čhulche w lēče džetač, jo by našumu hōwōj wōh šapčefēčz mošl. Ale to hōnaf pšihidže, hōčz bē hēbi myšlit byl. Čželo, lotrež bē krawa mēta a i štrōwōž čhūšče 30 hr. wumfowāčz, bē jemu kōž wšako, jo durbječeje je do jamy cšihnyčz. Lēčo bē mošre a šimne; duž te hōn, kiz by i jahōdow brač, tež njebēču. Š jemy hōwom: Wa Wārčžina žamch pjeniež njemējeje. Ale njeh džefše, kaž džēče, 11. novembra durbječeje do hajifownije.

To dha bē cšēčzi pučz. Jēho nadžija bē jeho tola šebaka. Š cšēčzej wutrobu pšehd hajifju štupl, kiz runje wjetičhe pšehēabžōwanje pšihōtowalše. Ša'o jemu wšcho šwupowjeda, šabōrča hōjaf: Wa, mojeōba, dha njeh je hōčz do Šwēčēčf Wariel! Wōlōženy we wutrobie Šatub dōmej šwōtōlče. Šato paš hšičeje na štōbže šteječe, hšyčefše, jo hōnēč kufinje durbje wotewoti a k hōwōny šawōla: „Wa paš tež hōwēčz hwoje šōrna?“ A špōdšimne, tole šlowo bē Šatubej ja wulke šwōtōjenje. Wōn hēbi wrojejeje: „Šcho, hajif, kiz ma telfo džeta, njebabūže hōnacza w šurjēžu, tof dha čhūn Bōh nje, kiz šim jehō džēčo, šapōmnieč?“ A tutōn kōčz ho mulik njebē. Wōn pšehd žrtu šimu w lēhu džetače, lutowalše a hromabžefše, šchōž jeno mōšefšeje a šriedž wulcho rōžka mēječeje 50 hr. hromabž. Tak mōšefšeje na Šwēčēčf Warije te 50 hr. šapčefēčz. Tež dwē hrowaje dānje čhūšche hōbu dāčz, te paš jemu hōjaf šašo pšchūny a šabōrča: „Šajta šwupōčēč!“ do hwojeje brody.

Wot nēta ho paš Šatub hšchēče bōle na teho Wōha špūšfšēčefše, kiz tola w prawym čjāšu pōmha.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Wōtečz ho nēto gmejnife dawfōmne porjady w prēnjej wōwōuju lēta wōstaja a ho p čhēš nje tež žurfwinfte dawfi šarjōdubja, je wulne, jo žurfwinfte prōd.f.eje čjāta tōn nowy šefnaja. Šo by ho to štato, maju ho lēha na namjet diželjanifch wubierkow wōšebite diželjanife šromōdžifny w tutom mēšau wōbzkerēčz. Wōbzžefēčz mōša ho wšchitny žurfwinfny pšehēdšefēčferjo, wōšebje paš ho hōhātj wōpwt wōčžōšnje. Šromōdžifny imējo ho pod wōžēnjom klufja wujšfšicho žurfwinfko wōbzžefēčz Wōlentranza a to: Šchwōrt 19. je brwaro porowdnju 1/2 a w Wudofšifnjeje we wulkef šali štareho broda; pjat 20. februara pop. 1/2 a w hōščenju „Šwēdōw“ w Kamiežu; w 3 tawje wōbzdelu 23. februara pop. 1/2 a w gumōniju a w Wubiju wutoru pop. 1/2 a w feminaru.

Jezus hdy sameho ho thwali? Za swoju cześć njepryam, tak wón rzekł, a jašo: jeli jo ja ho sam cześću, dha moja cześć ničo njeje. —

Tola pak može ho stać, jo je nusne, so sam wo hebi rēczišd a ho thwalicš. Szwjaty Pawoł naś na to pofaże, so budźemy t temu nutowani skrytka dla a prawdy bli. Wopacźni japoschtoljo będu Korinthiškich jaweješc pitali a na swj. Pawola tufali, jako njeby wón žadn prawy japoschtol był a so je jeho wučzba wopacźna; woni dzygdju hwoje fariseje waładne wobtšowacz a s tym skrytšowu sožubju pšchitkōdichu. Temu dyrbeješce swj. japoschtol napischęcino štipic a Korinthiskim rošbudźic dacz, šchō je wjazy ja ewangelion cziuił, hacź tamni wopacźni japoschtoljo abo wñne. Duź dha thwalče waščich semrjetych pšci jich rowach, powjedajeje wo skutkach mišonarow woutach a smutkach, wopolozže wuinacze wo waščim škęsczjanstwje, hdyž wo pšćima, wilbēhūcze krašnosć waščaje zyrkwje, hdyž ho ludžo t wustupjenju i njeje wabia, jenož so ho skrytšuf s tym pšchetrabnjenje. — A nusne je teź, so ho sami thwalimy, hdyž našča cześć, našče powołanje, našče stutkowanie hebi to žada. Tamni wopacźni japoschtoljo w Korintju dzygdju swjatemu Pawołej cześć wjać; teħobla bęše nuwe, so ho wobarasče; hewał bygdju prajili: wón mjelci a teħobla je to wērnoic, šchōž my prajimy; njewēcze jemu wjazy. — A nusne je teź, so ho sami thwalimy, hdyž šboje druhich hebi to žada. Now rēka: pak — pak. Hdž swj. Pawoł dobywasče, dha prawda dobywasče; hdyž pšchęcziwnizy dobywachu, dha wotpad dobywasče. Tu ho jednacše wo šđerženje prawej wučzby, wo wobaranje wērjazych pšchē sawjedženjom, wo pošlyenje dušchow we wērje a wo to, so by ho njelprawnoic pšchęcziwnilow wottryła, so njebychu žaneje wješčerje šchody nacziwili.

Kak pak ma ho takje thwalenje hebe sameho stać? Pohladaimy na swjateho japoschtola Pawola. Wón ho thwali, ale njerady to cziui: „Za hny ma bliadni na thwalenju; t temu sčje wy mje nucziłi“. Radšcho by wón to druhim pšchewostajil, najradšcho pak temu knješej. Wón ho thwali žyle a polnje po prawdže; ani hłowcžo pšchewjele njepraji, je žanyh hłowom ho njepošbēhujje; hano na hwojich pšchęcziwnitach to dobre pšchōpšnawa. A wón to cziui je wščej poniuosčju; wščitkemu thwalenju hebeje sameho rēka huposć a dže ho jenož hwojeje hłowosče thwalicš, dže ho jenož wobaracz, niž pak ho pošbēhnyč. Wón by ho drje hwojeje šwērnoicš, mudrosčje, hanošawrēca, hwojich špodziwnych skutkow a wullich wušpēchow thwalicš moħt; ale wón to nječini a jenož na hwoje cšetwjenja a tyščnosčje špomina. A pšci tym hwoju wērnu wobšwēdčja, na staw hwabj pošalujo džešče: tōn knješ je te mni rzeknył: došč majch na mojej hwabje, pšchetož moja mōž je we hlawach možna, teħobla džu ho najradšcho hwojeje hlawicšje thwalicš so by mōž skrytšowawa. So hny pšchēbnywala, kaž ho teź hewał mozy skrytšowowe thwali a na druhim mēščje praji: njeba, Wožo, so bych ho ja nēcžeho thwalił, hwiða jeno w šchizju naščeho knješa Jezom skryta, pšchē kotreħož mi teź šwēt je šchizjowany a ja šwēti. — Cziuimy my to? Mōžemy špewacz: ja polny poniuosčje hny, teź potorny i wutrobu? Nawukimy se swjatym Pawołom wuinacz: dyrbiu-li ja ho thwalicš, dha džu ho hwojeje hłowosče thwalicš, a i pobožnym thērlušđerjom Pawołom Werhardom:

Za hubiemy a hudy
Ešym hewał na šwēczi,
Šchōž mi je krašne tudy,
To Jezus wudželi.

Hamjeni.

R. w B.

Wšcho mamy wot Boha.

Pšchē Bohom ho ponizjomy,
Czeščimy jeho Majestojc;
Mōblo cziobstu njemož cšujmy,
Swoju hłowosč, wotwišnosč.
Dary wšchē, hč wužiwamy,
Wš pšchē Wožu šchēšerōšč mamy;
Wšcho je hnaba njelješa,
Ničo nješimy bjes Boha.

Mudrosč, hpalnosč, jamožitošč
Pšchē hej ničo nješwali;
Šchabjei thwalna plomjenitošč
Wno Bohu we dušci.
Ho, njch mudry, hylny thwalo,
Poniznosčje wopor palo
S dšatom na to špomina,
So ma wšchito wot Boha.

Poniznosč ho w dušci budži
Tež pšchē brēščnu štoženosč;
Pšchetož brēšč naš tana, hudi,
Wšnow dla naš tōžci došč.
Duž pšchē swjatym Bohom wšbawa
Duš ho šchizubje a prawu;
Wušly wón ho hābnuje
Tejše njedostojnosčje.

Pōlownosč teź w stawje hwabj
Wšchitkim jara nusna je;
Wno špocuzene pody
Dozpija nam hwojčenje.
Dha njch šwērnu pšnawamy,
So tōn škut wot Boha mamy;
Našča mōž to niħdy njei,
Pšchōdnōžemy-li t Jezusē.

Šnadne mozy ho, o dušča,
Wše dary we tebi;
Duž czešč jeno Bohu hlawša
So wšcho, šchōž ty došcelni.
Pšci wšchēm pak hny hwiščje hłabi
A šty šōšč naš štajnje wabi;
Kad naš t padu pšchinyščel by,
So hny žadni pomozy.

Duž dha i wušpōsčje dese!
Štožmy ho po Šbōžnitu;
Tōn nam i njeba mozy ščjele
Š pobožnemu žiwjenju.
Zeli džemy krōmu došlac,
Mamy hudi, nišy wōštac;
Wudžmy tudy ponizni,
Tam naš hnaba powyščli!

K. A. Fiedler.

Wuſtyſcjana próſtwa.

Na wjeſtſchu Waſhington-hory huſbjena hieſta ſtejeſce. John Warty, ſtuby wuſtel, tu je ſwiojei żonu buſbeje. Dęho bężto jemu jara maſo njebejeſce, cębeżo bęć hęć beſi, jaſo ſo ſuma bliſeje ſce, jeno maſo i jędźi na ſynu nakupieć moſt. Zaſo ſo nęto dezbembra 1874 wjele hęcha narbę, ſo teboſta nihto je wſy, kiż pſdſi horje deſta lejejeſce, i njeimu niemójejeſce, Warty je wſojej mandźeſtej bórny nuſu cębejejeſce. Wſcho, ſchoż bęć beſi nakupieć, bęć piſchetriebane. S wotkta nęto nęſcho doſtać? Dęſi wotbejina hęch podajeſce a 15. dezbembra żołowy wicęor ſaſtadźejeſce a na pućdach hęch wjele metrow wyhoſo nakopi. Mandźeſtaj meje-ſtaj jeno hiſcheje ſtórćjeżu ſkłęba. Nihto na hwećeje beſi na teju tam horſach a horje hancuju budłajeju njeumęjejeſce, też nje- mójejeſce nihto i nimaj. Warty paſ bęć pobożny muſ, kiż ho Wożich ſkubienjow dębejejeſce. Każ wſchędnje, taſ woſtany ho Warty je ſwiojei mandźeſtej też wicęor 15. dezbembra, jaſo tón hęny wętr do domu ſtaraſce, a luſeho Woſa wo pomoz projejeſce.

W Sheffield Willage, 10 mil dale, bybtejeſce ſubler Brown, wopatny muſ, kiż bęć dla ſwiojeje pobożnojeſce daſoſo i ſchęroto ſnaty. Wón bęć ho tónkamny dęſi, runieje wętr wujejeſce, ſe ſwiojei man- dźeſtej i cęſchom i męreje podaeł a bórny we hęubofim ſpanju lejejeſce. Na jeno dowo wotuciſ a dębejeſce: „Schtó runie ręcęjejeſce, ſchtó tu je?” — „Cężomu dęa?” — mandźeſta wotmolni. „Tu nihto njeje, hęba moji dwaj; ſchtó dęa je cęi ſwadźito?” — „Sa hętychaj hębń, wón inapchejeſci, a tón dębejeſce: Póſcęel Wartyjeju na horje nęſcho i jędźi.” — „Spupieć”, żona wot- molni, ſpi jenoż dale, tebi je ho nęſcho dęaſo.”

Brown ſwioju hęlowu jaſo na ſaſtęw položi a dale ſpaſche. Węry paſ woſpjet wotuciſ a ſwioju żonu wubudźi a poća: „Runie hęny tón hębń ſaſo hętychaj: Póſcęel Wartyjeju nęſcho i jędźi!”

Żeho mandźeſta wytaſche jęho i noma ſmęrowaeć. Ale jaſo bęć wuſtup, hętychęje jaſo tón hębń a buż dębejeſce i ſwiojei man- dźeſtej: „Kſcho dęa inajemy, kiż Warty ręſo, a by nęſcho i jędźi trjebeſ?” — „Sa”, wona wotmolni, „niſcho dale ſana njebych, hęba Żohna Wartyje, teho wuſlerja na horje.”

„Tón też to je”, Brown wjeſtęly wuwoſa. „Nęto ſo jęho dopomniju. Dędź bęch wóndano wo wſy, dębejeſce piſchetupż ſtaraſ te mni, jaſo wo tym wuſlerju ręcęchamoj: „Sa ſo boju, wo tynót ſtarż drje wjaży žimw njebudje; piſchetóž 6 njećdę doſho jęho wjaży wódał njejeſny, a po ſwioju ſymuſtu potrzebu hębi poſta mje też hiſcheje buł njeje. Paſ je ſchory abo hężom wumrjeć.”

Taſ ręcęjeſce Brown a ſtany a ſo wotbeſaeſce. „Wóſi, żona”, dębejeſce i njeje, a wubudź naju hęny a praj jemu, ſo ma ſonjomaj hępnyć a nej ſtaraſowaeć, ſo by ho mnu ſobu jęł. Tu paſ ſtaz do hęnyow dwaj korba; i jędźi, piſchetóž moji cężemoj i nimaj i wuſlerjeju na horje; wón dę je wo wuſtęje nuſu.”

Mandźeſta bęć ſmęczena, to cęnić, ſchtóž jej jeiny muſ kaſaeſce. Duż bęćſtaj dwaj korba; bórny na hęnyach; dęwotnatnacze- lęny hęny jeſchajny ſonjeje i ſonjezma a nan a hęny w cężopkamaj tożudjomaj wjeleſchtaj w tym żaſoſnym wjebrje horje na horn. Pucę bęć jara ſtraſchajny, ſonjeje paſ rucęle do pęđta ſtupajſtaj a ja 5 hędźim ſaſtacku hęnje piſchę Wartyjowej pęđta. Tón ſkęcejeſce runie jaſo a ſo modlejeſce, a jaſo ſubler cęiſche do ſtany ſtup, hiſcheje te poſtębnieje ſkřowa hętychęjeſce, a nęto wjeđęiſche, ſo bęſche tón hębń, kiż bęć wón w ſpanju hętychaj. Wóſi hębń buł.

Wjeſtęle wuſbóžeſcho wuſlerja bęć wuſtę. Żeho próſtwyje nje- bęchu podarmo byle.

Wróćenje do kſchęſcjanſtwa.

Pſchęb nęſcho cęſchom do ſo mędoby dęlaćaeć wot ſozjal- demokratow inajęjeſce, je żonu a dęćęimi i żyrwje wuſtupieć

Woſdęſtęcho tutón hiſcheje mędoby muſ ſtraſchajnje ſchori. Sa křoſci cęſch bębeje bęſtę i ſmjerćſci. „Żona”, rjęny ſchory raſa rano na 4 hędź, „dęi po duchowneho.” Żeho żona ho naſtręza a ma ja to, ſo prawje wuſpłia njeje, a teboſta wotmolni „Tu ja; męniſch drje, po ſtęarja?” — „Wę”, muſ rjęny, „ja cęi praju, dęi po duchowneho, piſchetóž ja dęrbu wumrjeć.” Żona ho nad tym dohęimaeć niemójejeſce a njeumęjejeſce, ſchtó by cęniſta ani ſchtó by prajia. Wo tęwoli dębejeſce: „Ale taſ moſka po duchow- nego hieć? Tu, ja a naiſche dęćęi; my hęny tola wſchitzy i żyrwje wuſtupiti. S nam žabny duchowny wjaży njeſpſchitędę.” Wbóſi ſchory paſ ho njeſmęrowa, ale woſpjetowaeje je wſeje mozu ſwioju próſtwa, a ſkńcunjeje ho mandźeſta ſebra a po duchowneho dębejeſce. „Wę pójejeſce tola i mojemu muſje”, jęho proſchęjeſce, „kiż wum- rjećę niemóje, prjebu hać waſ wuſtadab njeje.” A hędź ju duchowny na to dępominaeſce, ſo je ho ſchory je ſwiojim wuſtup- pienjom je wſchęcho ſkęſcęſcjanſtęho wotawitę wuſtupitę, jęho tola wo jęho woſpjet proſchęjeſce. A ja křoſtu hędźimtu ſtejejeſce duchow- ny pſchęb ſchorowozom. Sſchory wjele njeřećęjeſce. „Modlejeſce ho ſo mnu”, bębeje jęho jenićta próſtwa. Każ budźiſche ho jemu i jęho wutrobę wuſta cęſka wotewetęta, taſ ſchory po tutej mobilnaje wſchón wólęnyju iabduſny. S wóczomaj, kotreż moſkoj ho je ſwiojim pohladnjenjom pſchęb ſmjeretnu cężemnoć piſchęſchęjeſce, na duchow- nego hłodaſce a ſ bojejećſce je je ſtawom wſchón pſchęmętu każ i profejejiſkim hęřom wuwoſa: „Kſęje duchowny, nęto wem, ſo je tola węcęnoć. Sozjaldemokratowo ſu mje wotbeſati, ale ſmjerćę je mi węcęnoć paſitę.” Na to ſo na ſwiojeho najſtara- ſchęho hębja i tei próſtwa wobrocę, ſo by wot doſtalnego wopaeć- nego pućza wuſtupiti. Tón hólćęž nićzo wo tym wjeđęiż nje- chaeſce. Duż jemu ſchory każ poſtroju, rjęny paſ na to wutrobnięje proſcho: „Wóſi hęny, dęi beſi wot ſwiojeho męrejejeſcho nana prajieć: węcęnoć je; wobrocę ſo a ſchodź po pućzacy ſwiojeho Woſa!” Wjeiſche dęćęi paſ a ſwioju mandźeſtę napominajeſce a proſchęjeſce wot i žękeje wutrobę, ſo bęchu, ſchtóž też bęchu luđjo teboſta ręcęli, hęnaiſche žimwenje wjebli, hać je wón ſam wjeđi; piſchetóž, węcęnoćę wo prawdeje je!” Duchowny je jaſo wotſchęł, hętónćzo je ſtędętaſo; a wotſo poldobna piſchęnaje rjuđzjena macę duchow- nemu pomjejeć, ſo je mandźeſti wumrjeć, a ſ doſom tu próſtwa, ſo by ju i ſejnęmi dęćęimi jaſo do žyrwje piſchęti.

Njerad — a tola rad.

Nęlat projejeſce: wona dęrbu wumrjeć — nihto to węcęć njechaeſce. Zuta lečęjata mędoba injeżna, taſ mędoba a wjeſeła, dęrbjata wotſa? Njebe to baſte piſchęb nęſcho dnjeim byſo, ſo bę i cężemjenjowu liſomaj hęmęſtawo prajia: „Womębejeſce beſi, ja dęrbu ſchora bęęć?” A nęto dęrbjaka ſmjerćę hężom ruſu ja nej wuſpſchetriene męć, ja nej, kiż bęć ſwiojeje macerjeje ſobę a troſchę, hęwioj piſchęćęniſow wjeſche a hęuduch pomoz, ja nej, kiż wuſchę- dżom doſtatu cęnięjeſce, hędęć piſchęniđe? Srubowa a żaſoćę piſchę wſchitřiſch dębejeſce, kiż ju inajadu. A tola rękaſce: „Sę to dężno?” Nęli bęć žana buſcha, kiż mójejeſce i tym jaſoſtętoſom prajieć: „Naiſche męſchęſcjanſtę prawo je w njebejeſch!” dęa wona to mójejeſce. Wona bóle njebeſcham piſchęſkueſchęje, duſiſ ſem, jeine žęke žimwenje bę do wuſkſo ſożene. A taſ huſto beſchęje w pobożnych roſtęćęjomajach ſaręcęta, ſo ho ji dęrbudy prawje jaſtęwjeju po tym, ſo by do będęta a Sębniſta wuđita.

Nęł bęć jeiny cęſch dębejeć, taſ njeđęrbjata wjeſęta dom hieć hędź bęć wołana? Ale dężenje! Schtó móže cęłowſtu wutrobę piſchępłaeć? Wona nođęjeje nęto wo ſnjejejomu wołanju nićzo wjeđęiſce. Sſchora, kiż bęć w ſtrowdy dnajch žadajzy i njebeſcham ſhlabowaeſca, wóćzo nęto i ſem wobrocęjeſce a njeumójejeſce ho wot njeje wottoręnyje. Wſchitęto jeine žabanje dębejeſce na wotkſorjenje,

Sy-li spěwał,
Plinje džělal,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Luboś ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Corstwosć da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džělal
Wšědno duy;
Džón pak awjaty,
Duśi daty,
Wotpoďa ty.

Z njeboś mana,
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kšć Běh pada,
Wokřew će!

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa 60 kóžbu hobotu w Šsmolerjez knižićiškčjetni w Budyšinje a je tam ja šchwěrtětnu pschěpłatu 40 pj. došćak

Čłomiji.

1. Nov. 13.

Džen wote dnja 60 mjele hidy našchemu ludu do wutroby 60je. Nostorbnjenje je hušo swjatk, kiz nistich a wyhotich, křudnych a bohatach hromadu swjeze. Wulle je wozulbjenje mjes džekimi našeho luda. Džiwja je šiba. Jedyn klucž pak je, kiz wutroby wotanta. Šchtóž jón naloži, šhoni š wješełojeću, so tola tež w hidypotnej wutrobje š wjeršča hišćije šćrićezka dobreho šwěpjenja bydli. Lubośež je tón klucž. D šo bychym w domach a we wutrobach, w našchim ludu a jeho twžaz nušach tola wozaju lubośeže měli! Dženka čize w našich Wozich škluzbach do wšćach ewangelšćich zyrkćow jedyn šastupicž, kiz we, šćho lubośež je, japosčtoł Panow, kiz we hwojež duški pćomjo hórjeze hwojateje lubośeže š Bóhu a bratram noschěwe. Wón budž nam wučer a wobjer š lubośeži.

Raž šwjeđeješći šćw a škwatobny šćeršćuš, kaž spćalm we wječichim šćorje kłincza tute šćowa. Raž dołžo šćw warjo ludow wo wšćach nadobnym a wyšćotim šćwajaju, šćtož ćłowite wutrebje pošćebuje, tak dołžo šću tež škwatbu lubośeže hižom šćwěwoli. Raž hušo pak je niz jeno w ludowym žiwjenju, ale tež w šćwěwach šćwemariow někaži nje-ćištý wobjer šć lubośež mjenowat. Šćinal tu! Tu je hwojate pćomjo, ćjišta, wyšćoka lubośež, lubośež, š ćojtež je Bóh naš lubowat, š ćajkež je Jezus Křesćus hacz do hórteje šćmjerče na šćwizju naš pytat, a ženje njeje tuta lubośež křašćnišo wopćižana a šćwalena hacz tu.

Lubośež je kralowa, pschětož kóžbu druhi dar šćhubi šćwoju wagnośež hjes lubośeže, nicžó tež njeje njemóžne lubośeži a nicžó njetroje tak dołžo kaž lubośež. Tak je lubośež kralowa, kiz wšćitko pschětrječki, wšćitko pschewinje a wšćitko pschětraje.

Wdžna kralowa je lubośež, pschětož wona wšćitko pschětrječki. Šćho lubośež je. Žadny ćłowjek njemóže došćońje šćtožaje wotmolwjenje na to pschjenje datč. Lubośež je šćoranje šća družich; ale hlaj, daj twžaz šć wozjeho šćamozjenja šćudam, pytatšć-li šć twójimi darami twójju ćješćež, njeje ani šććrićezka lubośeže w nich. Wukćadowacz lubośež njemóžemy, ale šćrohmimy ju wšćitizy. Šćhonili šćmy ju wšćitizy. My trjebamy jeno šćwšćež do šćłowěčto: Wacžetna lubośež; šćomu njebychu šć dobom šćbóžne ćječzja wutrobu pschěčšće? Tak wěmy wšćitizy berje, šćato lubośež je, hđyž ju šć njedorahimy. Tak tež šć tu tón japosčtoł njeje halle wšćatšć, šćho lubośež je, ale wón ipě wa jemu šćwalbu. Wšće křozne duchowne darj, haj šćamo šćubla hnadý šćubja wšću šćwoju wagnośež, hđyž n ešćju šć lubośežu šćjednocžene. Lubośež pschěćkašćni a trónuje halle wšće družje darj a je jich dušćka. Tón japosčtoł njemjenuje wšćitke šćešće šćubla, jeno te najwšćešće a najkřašćniše. Wón njemobkěđžbuje bohastwo a šćamozjenje, šćwalbu a ćješćež, dom a dwór, lóšćtu a wješćela, šćubla, wo kotřež milijony ćjaš žiwjenja wojuja. Jemu šćubla tute šćubla mašo, šćo je ani njemjenuje, jemo wulle duchowne darj a wobjebnośeže prćujeje wón w šćwětle lubośeže a na nich dopotaje wón, kaž lubośež je wšćitke pschětrječki.

Na prënim mëlceje mjenjuje wón dar hłowa a płomjeniteje frëcniwosceje. „Gdy bych ja i cłowikima a i janbëlstimi jajtyma rëczal a niemël lubosceje, dla bych bël syn-czazy mofas a kłinczazy swòczëk”, tat wuwnawa tón muž, kiz bë wòtrobnaženy rëcznit a i dźwiniej mozu pšdes swojeje słowo wutroby fapšchinnujej, fahoriczej, hobutorhnujej wjedźeje, totrehož lud w Żyfta za netajstwe Wòba dźeržëde, kiz bë na swojich mišionickich pučowanjach tyžbož je židowstwa a pohaništwa a swojeho knjeja a krala Žełusa Khrystuša dobył. Tak dyrbi tež nët hišëce kòždy rëcznit i nim wuwnacž. Wšëda frëcniwosceje je gymna, morna, hłuda abo polëceje pšchinjebe a niz žobnowanje, bdyž jej wòjskowježisde a najšlubiche lačëceje cłowisłaje wutroby, njemnujž luboscež k Wòbu a bratram pobraçuje. Gdy by ty frëcniwony et mëł, tož mało druhich, a bõstu wernoscež ewangelijo fapšowacž wjedžal tat jašnje a krašnje a dokladnje, so bychu wšëdny pšëcziwizny šbëci byli a njebychu žaneho wotmolwenja wjažy wjedželi: wšëdo, wšëdo by mało placizto bjes lubosceje k twojemu knjejeje. Njejsu hušto dočëž hižom nučzerjo byli w škulach a prebarjo w žyrkwoch a mužojo najzabnitich barow we ludowym žiwjenju a w fapštwjerstwie na šejnje, kiz pšdes swojejeo słowa potajnu, spòdžitnu mòž swojich pòschlorjow hobutorhnujej wjedžich, ale tola škòncenje njebežmo wòdžerjo, ale samjednižy, kiz hłowiku je swojimi wòžebnymi darami šo bygdžëcaču a hwëczëcaču, ale škòncenje za trajaže šbeže luda mało dołowuachu. Čžeħobla? Dòlež to swoje pytaču a to najlëšëde jim pobraçowawše, ta hłubota, čžita, šwjata, njebežnica luboscež.

Spòwež Bòh wšëdem, kiz rëczëcž maju w škulach a žyrkwoch a w ludowych šromadžinnach tón cžorly synt lubosceje, kiz wòt wutroby do wutroby bje, kiz nočje žebì kizžicž, ale bratram, niz hiču do luda nječëž, ale mër a šjednanje a trošmjenje sa druhich. — „Al bdy bych ja wëščëcž mòž a wjedžit wšëdite potajništwa a wšëdite pšnacëje”, bjes lubosceje njeby ničjo był. Krašny dar bë tamny profeczišti dar wëščëczerjow, kiz i jašnym wòčkom do pšichdowa šladowachu a w cžëmných nožach hižom rauiče serja šrowajuču a dobyčëžizny šhodžaje hławo. Njebeču tučzi wëščëczerjo Izraela mužy spòdžitnu troštarjo, kiz jim w žubje domiinu, w jašnje wòšwobòdženje pšchinjebeču a teho luda pšlaze wòčžo pšdes wëščëcženje wo Šbòžniku setrëwacu? Krašny dar je tón dar hłuboteho pšnacëja, došëcnič, ščtož bë druhim njemòže, šladowacž do potajništow Wòžeje štwòrby, cłowisłaje buide a ludoweho žiwjenja, šrowimiež radu a štutit teho njedowuškëžomneho Wòba, ale bjes płomjenja lubosceje šu tež tute dary hłube a nješòdne. — „Al mëł ja wšëdnu wëru, tat so byč hory pšëštajal a niemël lubosceje, dha byč ničjo njeje.” Tež k tym wëryšulnym rëczi japošdalo. Wërnò brje je: Nalcha wëra je to dobyčëž, kiz je šwët pšëwiništwa. Wërnò drje je: Derje je we wërie štač we wješëla, wojowacž w horju a we wërie wumrëcž w pošëdnej nušy, ale wëra tat bylina, tež je ju Luther mëł we swojich bëžënjach a dobyčëch, tat bylina, so mošta hory pšëštajacž, hory hùbiennštow, štarocžow a hrëčow, bjes lubosceje njeby ničjo był. Ničjo njeptačji wëra pšëd Wòšom, kiz šo w štutdž lubosceje njewopòtože. Wòna je morna, je wuwnacž rta, ale niz wutroby. — „Al bdy bych ja wšëdite moje kùšla na žiwoscež kùšdych wòžik”, w domach potrcjebyč a hùbiennych trošdrujo won a nats šhodžil, bdy byč w pošëdnicim mojim wòstafanju

wšëde moje kùšla sa džëšo w Wòžim kralesłwje postajit, „hdy bych podal swoje cžëšo k palenju”, tož Šëčëpjan šo dal kamjenjowacž wëry dla: To wšëdo by bylo wëlce žiwne wuwnacž a teho knjeja, wopor žiwjenja za njeho, a tola by pòbarno bylo, hdy by wo wšëdo to štač cžëceje abo fapšacženja dla, ale niz w lubosceji. W Žežubšowym kralesłwje je luboscež ta dobyčëžisłta a rošhùždžaja mòž. Luboscež je krałowa, kiz wšëdo pšëczerječu a wšëdo pšëwiniče.

Š trónu cžëceje stowaršdži šo króna mozu. „Luboscež je šczerpna.” Šczerpnošë Žežubšowje lubosceje je Baròł šam na žebì šponil. Čžeħ žiwjenja ju fapšëž njemòže. Tat štaji wón tež tuto słowo doprëdka. Dołho je šo wón špjeczowal, ale škòncenje je šczerpnošëž lubosceje jemu wutrobo pšëwiništwa. Šëto byli my w našim žiwjenju bjes Wòžeje šczerpnošëže? Že dha tež našcha luboscež šczerpna napšëczerjuo tym, kiz naš lubuja, ale tež tym, kiz naš hido? Njebudž špëšdny i twojim hùžbenjom, njetačaj i šohta twojeho bratra, njebudž k hënuw pòšlëny, mëł šczerpniwoscež, wòdaj niz šydom kròčëž, ale šydomdžëcëž kròčëž šydom kròčëž. Šczerpna budž luboscež a — dobrocžiwja, pšëczerjelna. Knž Wòže hłowëčto wòdnjo, tož hwëžta na njebežëch se swojim mišnym šwëtłom w nozy, tat pšëczerliniwa, dobrocžiwja budž našcha luboscež. Šdžëž miona fapšubi do domu a šacženje do wutroby, tam dyrbi šo šhubiež wšëda cžëmnoscež, wšëda njepšojnoscež, pšëcetož luboscež je pšëczerjelna. Čžeħcež wy tu dobrocžiwju luboscež pšëci džële widžëž, pòšladajëče na Žełusa, tat wón žobnuje džëczi, khorých pyta, fapšjených fapšituje. To je dobrocžiwja, pšëczerjelna luboscež a tuta je tež dženšta hišëceje krałowa a dobyčëžisłta.

„Luboscež njeje šawistna.” Wòna plaka i plakozymi, ale wješëli šo šprawuje tež i wješëlemi, a pòpšëče kòžëdnu, ščtož jemu Wòh dla. — „Luboscež njeje šamowpòšna.” Šwët hani, hđžëž hrëd a šlaboscež widži a štorla hišëce do hłubičëžo nješòboja. Niz tat luboscež. Wòna žarne pšëci padže a pšëcštupjenju a pòmha wòrëžo na prawy puč. „Luboscež šo njenaduwa.” Pòkornoscež, pòzižnoscež šu jeje nadobne pòcšitni. W potajnoscež džëla wòznos, ale je wšëdej šwëru. Wòna hyla šo k ništim a nočje šo horžicž i tym, ščtož je dołowjala. „Wòna hrošnje nječini.” Luboscež nočaje ani se škowom ani se štukom ani i wšupšjenjom něšo šranicž. Wšëdo, ščtož je njepščitnošë, hrošnje, je ji a jeje wòšdnu šdalenë. Ta prawja luboscež, kiz i Khrysta wutroby a žiwjenja swoju wòž cžerpa, je rijana tež janbël Wòži. Šdžëž tuta luboscež do jeneje wutroby šacženje, tam šhubi šo i wòbëčja wšëda šawitëž a njeczištoscež, wšëda hrošnoscež a njepòczižnoscež, pšëcetož luboscež hidi to šë a pyta, ščtož je lubojne. „Wòna njepyta to šwioje.” Luboscež je bijele wšëdeje hëcëžnosceje. Wòna njelubuje, so by šašo lubowana byla. Wòna dobrotu njecziši, so by dobrotu šašo došlala. Wòna lubuje tež tam, hđžëž šamuj nježal žnjeje. „Luboscež njepyta to šwioje.” Njeje japošdalo Baròł šam za tute šwioje šłowo krašny šwëd? Wón je šo dal šwëdicaž a šrudomacž, šanicž a šazpimacž, niz, šo by netajti dobył i teho mëł, ale šo by swojemu knjejeje šlužil. Wón je w štracch na rëčach a morjacž, njes pohananji a židami, w próžy a džële, we hłòžë a lačnjoscež. Čžeħobla to? Šo by niz žebì, ale bratram a šhubjenym dšucham šlužil a jim pšchinješl trošdž a mòž a hnadu. Wón njeje žane wòšomlunjenje to swoje pytal, ale je w špòdč Žežubšowých štòdžil. Wón nješe šwòž kčžiz, šo byčny my mër mëli.

— „Luboszyj ńo njeda roshńewacz.“ Smierom dże wona ńiwój pucz dale, haćz je ńhwalena abo ńaniczana. „Wona ńo njestrabuje nad njeprawdofcżu, ale ńo ńobu ńraduje nad prawdbę.“ Wona njepřichyńńo ńujnje přichyńńobdźerjam, ńiz druchich ńhłowcżje na ńjawne wońcha, ně, wona ma ńwoje wjeńele, wońcho ń ńepřichemu wobrocęcż. To je wona widżala a wulawla w ńhuli Jeńuńa, ńiz teń pod ńrywom cżemnych ńrećchow tola přichęzo ńińcżę ńhćręcżu ńońńeńho pobodomńiwa w cżłowjeńu namatać wjeńęcżę. ńdżęń Wożo wernońeń dobywa, ńdżęń w Wożim kraleńńiwje doprěda dże a ńabubżeny ń wěrje a ń wobrocęńju přichidże, tam ma lubońeń ńwoje wjeńele. — Zuta „lubońeń wońcho ńujnje.“ Wona je tamneho Żudalcha ńujęńla a ńińcżę w ńeńńemane jeńho ńo pęańchala ń wutrobno ńnujazyń pęańchęńjom: Wój pęańchęńlo, cżehodla ńu pęańchęńlo? Żudalcho, pęańchęńńińńiń ńu cżłowńńeńho ńęyna ń wońońchęńjom? Wona je ńeńra ńujęńla teń teńdy, ńdżęń wón ńo roćęi a pęańchęńa: Ża njelawu teńho cżłowjeńa. „Lubońeń wońcho wėri.“ Doleńż teńho ńnaję, ńiz je do ńwėta pęańchęńchoń, ńreńńińńitow ńbóńńyńch cżińińc, ńiń- ńpwińchęńi lubońeń żęńje nadżiju na wobrocęńje jęńeńje duńche a ńdy by jeje pań morjońlubońi byń. Wona wońcho wėri, doleńż wė, Żeńuń ńhryńńuń ńamatać a ńe ńtażęńja wutrobnyńc teń tam, ńdżęń je pęańch cżłowńńimi woćęńmi wońcho ńhujęńe. „Lubońeń wońchęńho ńo nadżije“, doleńż njęńhłaba na widomne, ale na teńho,

ńiz dobre pęęę węńhuję
a pomoz wudżęli.

„Lubońeń wońcho pęańchęńępi“, ńhłabajo na teńho, ńiz je ńęęęńńiwońcżu a pokońnońcżu ńwėń pęańchewiny. — To je wobraz lubońeń, wėrneńje, ńujateńje, ń Wońha rońżęńeńje, w Żeńuńu ńhryńńuńu widomneńje lubońeńje. Wona je kralowa, ńiz wońchitko pęańchewiny a ńłońcęńje teń wońchitko pęańchęńra je.

Krańny bęńęę ńapocęńat, ale runje tań ńhłubote a krańne je ńłońcęńje tuteńho ńkėłńuńńa lubońeńje. ńpėwat rėcżi wo wyńńońńi, majęńtetickiń ńhłowach. We ńwėńle wėcżnońeńę pęańuje wón dęa ńemje a pōńnawa, tań wjele, ńchtoń ńo tudy blyńchęńi a jońni, tam wobłėdńje, ale lubońeń wońńanje tu a tam. ńdżęń ńu ńo Wożę węńchęńęńja dońjeńńińe, potom je ńiń cęań njimo. Węńchęńęńja ńu tań ńwėńdy, ńiz w wozy ńwėcżę. ńdżęń je ńłońzo ńhryńńuńńowęje lubońeń wońcho rońńwėcżęńo a wulki pońłedńi adwent nańchęńho ńujęńla ńwitać ńbudżę, potom ńu ńwėńdy węńchęńęńju a nań ńwoju ńluzbu dońowiale. „Wėcżę ńbudżę pęańchęńa.“ ńkaj rjane a lube njęń teń nam ńu, ńaj nańcha drońha ńerńńla maćęńna rėcż, junu nańch rt w ńeńńeń rėcżi wjazę njęńeńi. „A pōńnacze ńbudżę ńo ńhubicz; pęańchtoń ńchtoń wėńm, je njęzple.“ ńińch ńujęńbudżę cżłowńńa wėdomnońeń a mudrońeń wońchęń potajńńiwa wotńryńc. Węńcho, ńchtoń my wėmę, je a wońńanje njęzple, njedopkońe, ma jęńoń wańońeń ńa ńhwińu; ale ńhaj, ńdżęń wońchitko ńauńdżę, ńińje a pada, „wėra, nadżija a lubońeń“, te ńfi wońńanu. Zute ńfi ńhęńdża a dęńchja nam wońdżęńjo a wotńcharioń byńc teń pęańch ńujęńńeńu ńońńińu. ńdżęń pań junu wėra wot woblicza ń wobliczu widżi, ńchtoń je wėria, a nadżija ńwoje dońjeńńeńje namata, teń potom ńińcżę lubońeń wońńanje. ńchtoń byńdu njęńeńa a ńbońna wėcżnońeń byle bęę lubońeńe? Lubońeń je kralowa w njęńeńch tań na ńem!

ńFotomiji! Martrowny cęań ńo ńapocęńje. ńdżę namatamy ńujatu, ńorzu, njęńeńicżnu lubońeń? ńtupajmy do ńtopow Żeńom ńhryńńa, ńiz ńwoń ńhęń ńeńe! ńhłabuj-

my na njęńo, wulkińy wot njęńo a ńłomjo ńujateńje lubońeńje ńbudżę teń nańche ńuńto tań ńymne wutrobny ńbėcż. ńamjeń. D. w. ńr.

Pęćchowat w ńymje.

ńeńeń pęćelėńje, ńyma ńhęńka, Wėń ńowri pęańch ńrań ńhęńoń; Węńdżę pęańcżi, wacżi wuńńowmane ńeńń ńryja ńymje ńatoki; ńaj, je ńi mońno, ani cżłowjeń pęańch ńhęńu rońdu njęńuńi, Wėń, wón ńo dżęńi ń cżopńym ńhęńłom ń na ńody ńo wjeńele.

ńA tola — ńeńyn ńhudy pęańchęń ńo drońy ńradny pęćuję; Wėń ńińdżę ńadun domiń mima, ńom ńajńcho je wońcho wjeńele; Wėń ńhćńima jeńho ńe wońchęń bońom, ńtėń ńeńo jara cżwileńje; „ńch, ńchtoń ńi w mojej nuńy pomńho?“ ńAń pęańi ńeńi wón ńdęńduje.

Duń pęćińńińa ńo jęńeń wjeńeń, Do pęńeńje ńhęńe ńońuńi: „D ńbudżę pęćęńi“, wón dżęńę, „ńuk ńuńchōń ńhęńa dajęę mi! ńa ńewal wona ńtudu wumru, Węń widżęę, tań ńe je mi; Dać ń njemōżu pań nieńo ńa to, Wōń ńapłacz!“ ń tym wón wotńuńi.

Dżęń ń węćęńoro ńo pęćińńińu, Duń ńhudy pęańchęń pęđi ma, Wėń ńhę, nońęęńi wona wumrjęc, Dżęńeń ńhęńę bōńeń ńacż dońeńa. ńam ńaba wón ńeń na ńońpodu, ńdżęń wotpocęńiń wón namata, ńA tola njemōżę tam wońłacz, Duń ńeńbyń dżę do pęćęńadaba.

ńaj, na ńemi tōń ńhudy pęańchęń ńom ńińdżę ńadun njemamla, ńacżrunje je teń jemu wėńy ńoń wėcżny dom tam ńowjeńa; Do teńo doma ńińcżę mońje, ńoń dom jom ń wotewięńje ńe, ńińch je ńu ńońjeńje a ńudny, ńam ma wón wėcżne ńubęńje!

Wićaz.

W hajńkowni.

ńOrłach na ńorje, wobńrjęńc cżmowych ńeńow, leńęńę ńtara ńajńowńia a w niej ńubłęńę je ńwojeń ńonu ńajń. Wė to ńińny, njęńońajny muń, ńotemuz ńo najbōńe wotńach pod ńchłomami a w ńeńyń lubjeńe. ńęńłarid drje ńo ńińom bę, ńa to pań meńęńę ńyma, ńotrebōń na ńajńowńiwno wumwucżowalche a ńiz dęńeńęńę ńeńdy jeńo nańłėńńik bęńc. ńu ńhwińu wón runje w meńęę jańo wońal ńluzęńę.

Węńeń ńeńcho njęńđeli do ńōń. Wjeńe ńeńha bę ńo najńńo a na ńopolnońjo ńo ńińny wėńeńeń, ńiz ńeńch do wońchęń bońom njetańę. ńtary ńajń ńeńobla wo ńeńcho pęńby ń lęńa ńomoj

prigledje. Mžešče človek tola sedma kročel daloto vidječ. Ton džeit ničto džwimu tjeleč abo drjeno fradnječ njemoh. Domach mješče hiščje wšelake pišack. Wokolo 10 hodž, pač je hwojce mandželje lehnje džěče.

Sanano 1/2 hodžiny bė hajit polpac. Duž wotuciji, a to, kaž prajetje, dotek bė džwime stujke wolanje saščyžka. „Zona“, ho won starosčiny wopracača, „mješk tež ničto hščyžkala?“ — „Mė,“ ta jecho imetowa, „tebi je ho wješje jeno taf jedalo.“ — „Mže hwoč“, won džěče a ho sašo lehny. Ale bōrny sašo wotuciji, hwoč bė jenu, jato budhišje jeneho člowjeka wo pomoz wotack stychat. „Ach,“ džěče soho jecho mandželja, „to je jeno wětr, kiž pišes hatosy schumi; poslušaj jeno, taf wōn howiti!“ A wiohor tež j možu saščyžěče, so moht hebi myšlic, so Dietr Wjarnat je hwojiti wōjstom w powěšje leščješe. Tola po hwmil hajit wobkuciji, so je sašo člowski hōb hščyžka, a něto tež stany, wo by ja tež wōžu pohlabat. Ale jecho mandželja jecho profschěče, so by tola won njeschol a ho do stracha njepodak. Šcho dža dychajata wona sapočez, hdy by ho jemu wotack něšto stako? A šcho dychat w tojke nozy tu w lěhu hwođizje. To je tola njemōjne. Šajit temu pravce byč dajše, ho sašo lehny a bōrny do hšuboleho španja padny.

Malajtra wōžiti hščyž wotack leščje, a mjete schtomow bė ho pod nim stakato. Tola hajit ho pišes njōn dohwowalše a jecho pošč schčowtoja prjebje njeho džěče. Na jeno dobo pošč jaita-počja st wōščje a hčebacž. Dojnit piščyžawa, widčječe w hščyž smjerchenjehoho člowjeka ležo a jato jecho wotraczi a jemu do woczow pohlaba, — o Wōžo, dža bė to jecho staršy hyn. Symny, prosty smjerchenjy wōn pišed nim leščje. Ale taf bė ho to stako? Što hžjom pola wōjsta leščje a hody dychjetečne prēni kōcz j na něšto dnjow do domu piščiti. Wōn pač bė hebi něšto njedžel do hōd piščy jenyum wōschim wuwucjowanju nuz wōschyžkōžiti, šchož jecho ja dalše hščyženje we wōjstu njehmaneho ščini. Duž bēchu jecho st wōjsta puščyžiti. Na mēšje ho na dompucž poba, njebė pač wo tym wščem ničto domoj pišak. Wōn čyščyče starščjey je hwojiti piščyžhadom piščyžwatač a hwojehelic. Wjeczor prjebje bēšje st pōstom do pohlednje wjy piščyščol a čyščyče hiščje tōn hōmy wjeczor do hajntowni. Jemu wo wjy wotradščaju, piščy tej wjeczny tōn hiščje doščy puč hacž st hajntowni hčič a čyščyč jecho rad pišes nōž wobšowpacž.

Ale tōn mēdoby hšlyw mu? ho kmješčje a džěče: „Za tu tola tōdn, amjen a keč inaju a bych ho tež k nuyh spjazy domoj namatak.“ Wščo tež derje došč džěče. Ranjež wētr do njeho storkajče, bė šbozwonje taf daloto piščyščol, so mēšječe jeno hiščje něšto stow kročel hacž st hajntowni. Tu pač ho wobšywny a hebi nobu stama. A něto dale njemōžěče. Wōn se wščyč možu wo pomoz wotackje, a jecho nan bė tež jecho wolanje saščyžka. Ale mētr hšlynišč wjeschje. Duž stōncznje wōjstawa, počzo šapany byč, wušny a smjerimy.

Šeho mēč hebi tole taf k wutrobje wjy, so bōrny wuwrje. Hajit bė tač wōt mēč stlemjeny muž; jecho broda hu ja njewčy njedželow hščyžka. Derje jeno bė, so mēšječe hiščje mēdōščyho hšna, kiž poščyžo na jecho mēšto stupi.

Njewerno, to je fradny powaw? Ale něšto powobne ho hščyžyho stawa. Kaf hšyto bližjeho wo pomoz wotack hščyščol! Wōn ho runje je hamej smjerimy bēdžic njetrjeba. A tebi je wotčeznje jenu pomhacž. Njeminu ho pomhanja! Ty njewěšč, kajte njelobje mōželich ty m ham na ho piščyščelč.

Ruka wjazy samōže, dylki huba.

Dwaj zujitaj djetaj hromacže po drošy, ho woswēczijo wo wščem hubjenjowje, pot kōrnizj taf mjete ludž idychuju. Mēdō-

ščy st njeju ho piščy tym wščōn šabori a rēčjěčje: „Kaf mjete nuyh wōhlo ho wotwōnhacž, hdy by ho wjazy lubočeje a dobreje wote namatak. Wščyžwočeje dychjate mjete prjenč k temu naložije, so bychu ho nižy tušč lēpje mēli. Wščyžwočeje dychjati wjazy čjinič, so by ho hšudoba stajala. O hdy byč ja samōženje mēli, taf dychy ja na wščyščy bōti dobroty čjinič, taf so by ho žabny ih njemēli, žabny njetradak! Kaf mjete hšlyw dychy ja stajic, taf mjete howru kōnz čjinič, so by lōščy by!“ Druhi mješčo piščyščyžkajče a ho nab dobrej nuyhli hwojeho wotacžka džjowaje.

Šōrly do lēžy piščyščyščy prjebje ho stareho mužjka widžitaj, kiž dōnt drjewa na tamjenju mjete. Piščy kōždej kročeli ho podstakaje, pučž nahle horje wjeczje. „Šcho mēničy,“ stariščy k mōdščjenu praji, „čymōji hebi wjēčeje schčinič a staremju wjazy drjewa na horu dōwječe. Ramaj to ničto njeczini, a jemu je wulke položenje.“ Mēdōščy se spōdžjowanju na njeho pohlaba: „To by bylo! Mam tež brēnjewščo na křibjēčeje a mōžemoj ho džēnka hiščje nabēčjč. Kōždy hwojiti wōščjēnjōščy! Pomhaj, je-li ho čy dže!“

Staršy jecho wōjstajna a jato šchēdžjwza doščjēščyščy, piščyjuja ja jedny kōnz a praji: „Taf, nany, čymōji hromacže njecjč; položja ho tōžo njete.“ Šchēdžjwzje bė to jara pravje, a jato bēščyštj wotacželčy sašo hama, utōdōščy wudrowajče: „Ty hšy tola hšlyw, jachōba budže wjazy čjwile na ho stajic, hacž ma hewat hžjom njecjč!“

„Ja njewēim, šcho dychu hō wo tebi myšlic,“ tannu džěče, „kōščo prjebje čyščyče žyle hubjenjow člowjēstwa wōšč a jo j jecho tamjenjow hwalic, a mēli, hdyž dychjetečne jeno jenič-temu člowjetečni trudy drjewa njecjč pomhacž, se čje wōschjita nadobna wuyh wōschyžka. Wulke brēnjō dychy ty ludj hromacž, ale prjēnje najmjēšje brēnjō jeničjēšeho člowjēta je čje, so ho jecho se žanyu porstom dōščyž njewajče. Šōrščyž na njew-đēščy jamoščyčy a wōschajēčy, so twōja ruka njewōščaha pomhacž; ale tant, hdyž wōščyč pomhacž a mōjy stakowšč, někomu hšyhat čjary položiz, tam nimašč žaneho lōščyta k temu. Kajte to je?“

Hdy by kōždy we hwojce wōschōwōzji to mōščjēje hubjenjow položowal, kotrež ma runje pišed hōbu, a tym ludžom njewšcho čjēzje wōschjōšč, kotrež hōm čjēzpicž wōdži, potom by hōra nuyh hšadaj wōschjēwata. Šuba njemōže taf mjete kaž ruka.

Wšelake st bliska a st daloka.

— Krijele kontore Njckly w Kateščy hu wo wščyščjēje titul „wščyščjehoho wučerjaja“ spožczjny. Šōndženy šchōwōst k jemu počezčjowaje pomjenowanje pišes knjeya šchlyšeho radčjēžela Baha a w piščitowniščy knjeya fararja Wōlcza, šchlyšeho pišchē-šchjēščjēstma a knjelow wučerjow wōjwaji. Knjes šchlyšeli radčjē-čel mēšječe blēčuju rēč, pilnōšč a džjēlawočž wulnamjenjeneho piščyščōwawajo. Wo tym djalowalče ho jemu tež knjes farak Wōlcž w mjenje wōwabj ja jecho škutowanje. Wščyžny piščitowni wuprajaju hwoje spožczjēčje.

— Šōndženy tōdžer, 18. mafeho rōžta, bēšje sašo wōpōm-njēščy džen Lutherohoho smjerčjaja. W maktm rōžtu 1546 pučjowajče Luther do hwojeho narodneho mēšta Eislebena, so by hrobi k Mansfeld šjednal. K jecho wjēhelu ho jemu tōn mērny škut poročbi. Wōn tu stakowščy wuži, to je hōmej žyrtwi, w kotrež bēšje we hwojiti čjahu 11. novembra, džēit Mērczina, hšwajti hščyžceny dōwtaj, prēdowacž. To džěče jecho pohlednje prēdomanje. Sa duwa dnjey jecho možu špōbotowacu a hžjom ranu 18. mafeho rōžta wōn wušny. Šchahnižny hšy projili, so je ho na hwojiti smjerjertny lōžu ewangēlšje wēry wotrečel. Wjy pač wēmu, jo bēšje jecho pohlednje hōwō mjēšle „Haj“, jato pišchē-čjēzje ho jecho praščyču, hacž čže na to, šchož je prēdowak a wuščit, tež wuwrjēč. „Šchōtj taf mē, šbōjnte mē.“

By-li spěwał,
Pílně džěłal,
Surowa će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěcny
Napoj móeny
Lubosť ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerstwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wědne dny;
Džěł pak swjatj,
Duš daty,
Wotpošł ty.

Z nječee mana,
Nječ čí křmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kř Bóh poda,
Wokřew čó! F.

Sserbske njeđžělske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicijěcěcěni w Budyšinje a je tam ša šchwěćelěnu pschěpłatu 40 pj. dołcař

Invocavit.

2. Kor. 6, 1—10.

Š Zesufom nam dočje čahnyč, hladac jeho štopje-
njow! Haj, ša nim, najpředy to tej wěrje, kotraž Božu
hnadu šapšchimnje, a potom na wschitlic pucžach žiwjenja,
w četpjenjach a bėženjach. Nunjež šo japoschłot Pawol
š naščej epistolu na šwojich wošadnych w škorince wo-
brocža, dha nam tola je, jako bychmy Zesufowj wobras
w njej wobladali. Zaločje, nudy, šyštnočje, ščto je je
bóle pschěnjěč měš, hacž tón wulki četpjer wot Geth-
semane a Wolgatha? A ščto je šo bóle přozowal, wacho-
wał a šo wošćil hacž wón? Ščto je přěš čječ a haniću,
přěš šte a dobre rěče pschěšot kaž wón? Na koho by
bóle tředžito, ščtož je pišane: jako nješajomni a šmy
wschaf šnajomni; jako čži, kř mru a hlaj, my šmy žiwj;
jako šchwitanj a wschaf nješaběcži; jako šhubži, ale kř my
wjele wobohacimj?"

Zesuf šam, na pucju k šwojemu šchwězej, rěči š nami,
přěš šwojeho japoschłota nam pschitowacoj:

1. Nječjetěče Božu hnadu podarmo!

2. Wobpolačeje dołstatu hnadu we šwojim
žiwjenju!

1., „My napominamy waš paš, jako šobupomožnyj, šo
byšćje žu hnadu Božu podarmo nješrali?“ Wobarmo —
to ma šatšachobowozj šynł. Haj, darmo, to my radži šy-
šchimj. Wschitke šwoje šestšte a duchowne dary my darmo

dołstawamy. Ničto njeje temu Kņjesej ničjo předy daš, šo
šo by wón nam šako šapšćacž dyrbjal. „Běčje šem a
šupječe bješ pjenje a darmo, woboje, mlošo a wino“, taš
rěła w štarym šlubje a w nowym tón Kņjes šwojim pō-
štam tamne šłowo šobu na pucž da: „Darmo šče dołstali,
darmo dawajće.“ Haj, darmo, to nam lubošnje šćinczi,
ale podarmo, to naš naštrōža.

Šdžj štaj štaršćej na šwojeho šyna wjele štaroščow
a pjenje wožito, šo by nješčto nawutnył, a wschitko je
podarmo bylo, dha je to šrudnje. Šdžj šchory wot jeneho
šćarja k druhemu dže a kōždu třoč šo šako domoj wošći
š tym šychunjenjom: „To běčje tež podarmo!“ dha čže šo
jemu wutroba šamacž. Šdžj je rataš šwoje polo wobšřt
a čže w šwuczenym čžaku š njeho žně dom šchowacž, a
dyrbi widžěč, šo na nim ničjo narošilo njeje, — bološč
na jeho woblicju šěži, šdžj wón rjetnje: „Ša šym šo
podarmo přozowal.“

Ale hōrje, wjele hōrje je, šdžj dyrbi čłowješ na
šōžu šwojeho žiwjenja pračič: „Ša šym podarmo žimj
był!“ Nlašče žiwjenje je nam wot Woha špožčeny hnadny
čžab, šo bychmy šo w nim na wěčnočž hotowali. Štom-
džimj my to, dha je na šōžu wschitko šhubjene; tón Kņjes
nam žabyn nowy hnadny čžab nješchitaj. Duž šo hla-
dajmy, šo Božu hnadu podarmo nješjerjemj.

Šnada — ščto to je? Šnada je našče byčje a
žiwjenje. Šnada je wschitko, ščtož my mamy a wužiwamy
po čžele a dušici. Šnada je kōžde wješete, kotřž šo nam
dołstaje, hnada paš je tež kōžba bološč, kotřž naš třečji.

Wopomni, luba dušča, 10 lét, 25 lét, 50 lét je tebi Bóh swoju hnadu podawal. Mz jemu mjenščinu je našč hwrnoy Bóh swoju ruku wot naš wotčahnyu, w kóždej mjenščinje je wón nam žiwjenje a wobydł dawał, je nam móz a strowość daril, je naš w našim powołanju žohnowal. Ščitó dže Wožu hnadu wutřwaliciz?

A ščitó dže tu wošebitu hnadu wumericiz, na kotruz naš našča epistola pščebe wščinu potajuje: tu hnadu naščeho Knjeja Jezusa Křystuža? Zo je hnadu teho, kotruz, hač runje bohaty beše horčad w njebiu, tola křubny bu našče bla, so byčmy my pščeš jeho křubodu bohačji byli. Zo je hnadu teho, kotrehož je Bóh, runjež wón jafo hwijaty Woži wo žangym brěču njewjehžidče, sa naš k brěčej ščinił, so byčmy my w nim pščeš Bohom prawi byli. Zuta hnadu je nam sažo wošebje blisła w hwijatym póstnym cžahu. Wotewrječe tola hwojej wočji: tam steji tón křičiz; tam cžepri tón Knjes; tam mreje Jezus! Njehodžeče tola f linkej wutrobno nimo jeho křičaja, wačeje na rospomnječe jeho cžerpjenja cžiču hobsintu; myščeje ja tym: k čemu tajke cžerpjenja? cžehodla jeho wumrječe? ščitó dže tón křičiz tam pšči pučnu? Hlaj, tehodla durbješe Křystuž k cžepričej, so by ty mošl ščožny byč. Zo cžinjče hčehó ja tebe! Njeapomni, kažu hórku praju by swojemu Šbóžnikaj napožił! Hlaj, nčk je tón špobodny cžah, hlaj, nčk je tón džen teho ščoža!

Njehjerče tajku Wožu hnadu podarmo! Hdj šo to stanje? Hdj šo wóna nam woščica, a my ju pščežo šabo wotpotažemy. Jezusowe šuški, na Zerusalem plačane, maju kóždemu něščto wo tym powjedaciz. Bóh šo njeba ja šmeč mčej. Jeho lubočej wščať je njewumrjena, ale jeho ščerpilnowoč je na tež hwoj kónj. Tež najbljšči džen ščoža ma hwoj wječor. Njehjerče Wožu hnadu podarmo! Hdj šo to stanje? Hdj nam wóna něščto šwonke wotstanje, nam žangym mozog k nowemu žiwjenju njebawa; hdyž šo my f tym špotojimy: Woža hnadu a Křystuža trej wščitlu ščitodu šarunatej, a tola wščitkemu štemu wokoło naš a w naš wóju njepščirowjedžimy. Špomamy jeno na Zudašča, kotruz je tpi leta došlo f Jezusom křobžič a jeho lubočej woptal a jeho hnadu šhonil a bu tola jeho wšcheraduil.

Pučjowat do mlyna pščinđže, kotrehož mlynste tolo šo wjerčeječe, a tola mlyn njemlješječe, dolež žane žito na nim njebječe. „Nječ radičo přobny dže, hač š zyle steji“, mlynł džeče. „Ščto byču lubžo prajili, hdy by šal. Ža ham tež to pščenječej njemohł. Zo po hubjenych cžabač wonyšlada. Š temu šym pšči mlynškim ropoče wotrofil a bjes njeho njemohł špacž.“ — Njeje tał: wščitny, kiz maja šwonke špacje bohobojočje, ale jemu mž šapreža, wščitny, kotliz šo f Wožim šlužbam djetža, ale jich wutrobny šu wot Boha šdalene — woni šu tajke mlynny, kotrež podarmo mšjeja.

Njehjerče Wožu hnadu podarmo!

2. Wopotažče dostatu hnadu we hwojim žiwjenju!

Rawol šam dže našč pščiškad byč. „Njedajmy nišče nřkomu žaneho pohóřčenja, šo by našč hamt hagneny njebył“, wón pišče, „ale we wščeh wězač dajče šo nam wopotažaciz jako šlužobnizy Woži.“

Wohladaječe jeho ščerpilnowoč w žaločjach, nušad ja štyšnosčad! Tež w našim žiwjenju tajke domachypytanja njewowolstau. „Mj mamy pščeš wjele štyšnosčow nřš hčej do Wožeho kraletwa.“ Kotrychž Bóh lubo ma, tyč

wón domachypyta. Hdje je našča cžičočej a ščerpilnowočej? Čhčjeje šo trónny nobyč tam, njebmče pod ščičom mortotacž jow.

Wohladaječe dale teho japosčtola křobloščej w pušad, w jaštwač, w šmeščad. Wón šo njebanibuje teho ewangelija wot Křystuža. A my šmy tał bojašim, naščeho Šbóžnika drobe mjeno pščeš lužimi pófnacž. Ač wotučž ducho šwědłow přenič!

Wohladaječe teho japosčtola hwrnoščej w prózad, we wočowanju, w woščjenju, hdyž šo wón bėdži wo šbože a derječije hwojich wošadow. Dabe dušče, cžinče wo nim! Dželačeje na hwojich duščač a na duščač tyč, kotrychž je wam Bóh na šwědomnje šwasał. Wudžče kóždy cžah hotowi k modljenju.

Wopotažmy hwoje nowe žiwjenje Wožu napsčejčimo w cžistoch hwojiej wutrobny, hwojemu bližjemu napsčejčimo w dobročimowoci a w prawej lubočej, a hdyž šo njepščečel ščeha, trjebajmy hwrnu brónje prawdoščej! Džeržmy tweržče, ščitó mamy, njepotajmy tež křočjele niz! Mj šejmy a pašniemy hwojemu Knjeju!

Jako njelnajomni a šmy wščať šnajomni; jafo cži, kiz mru, a hlaj, my šmy živi; jafo šchwitani a wščať njelabiči; jafo šrudni, ale pščežo wješeli; jafo šhubži, ale kiz my wjele wobohadžimy; jafo cži, kiz ničjo nimaju a wščať wščitno wobšedžimy — tajkž nam Rawol na kónju prawych žiwych ščepščičjanow wopišaje.

Šať šhubži šmy my, hdyž šo my f tajkim wopišanjom pščirunamy, ale my mamy bohateho Knjeja.

Dženščinica njedžela rěka šwocawi, to je: wón šo te mni woka, dža džu jeho wuštysčej.

Bratija, a kotry hwojiej wutrobny a ruzy a proščmy: Knježe Žetu, hato šwoteho póša, najšli naš f twojimi šwabami, wuhotuj naš f twojej mozui, ščiji naš hwrnyč, šo my tutón cžah wukupimy jafo cžah wošebiteje hnadu a kóždy džen witamy jafo džen ščoža!

Šamjeň.

M. w B.

Šašup do šwjateho póša.

Šhubž šo, moja wutroba,

Šbóžnik f šmjerčej cženje;

Zemu baj na Golgata

Šwoje pščenobženje.

Jeho pučž dže do cženjom,

Štył a třichočej budži;

Wón dže ščelich bolščow

Nječ ja hčejš lubži.

Šlej, šal jeho wutrobu

Čreje lubočej f tebi;

Twoju dušdu njemjertnu

Wóna pščeje šeb.

Tebe bla wón f šmjerčej dže,

Čerpizč křičiz a ramy,

Šo by ty był. cžlowječe,

Š Bohom wujebnamy.

D buž pój a njelombž šo,

Za Želusom křočič;

Zamu wudže pščeš njeho

Šso cži tróna ščočič.

Ščitóž tu w nudy, we křičíu
Ččetpi s nim a křobží.
Bórnóže pšches křičíž i žiwjenju,
Šbóžž duch šbóžnosćí křobží.

Drěchow, kotrej pšchibidny
Křysta na křičíž krawny,
Nětř ho k wěru hladacéž tu
Budž mój nabamk prawy.
Njedy ja křewerju žiwjenje,
Kraž to Šbóžnič žaba,
Dha pšches jeho wumwrječež
Kćeje mi Woža žnaba.

Džak cži, Jezu, wuprojaj
Sa wšchu bolosćž jěru;
Tebeje stajnje w myšlaciž mam,
To mje wjedže k měru.
Ach, tak hym ja šbóžowny,
Kak to duchu jima,
Šbóžž ho wona póštny dny
Křysta křičíža pšchima!

K. A. Fiedler.

Póštny čas.

Póštny čas je čas počerjenja. Počerjenje pak je snamjo srudoby. Počerjenje njeje po wučbje žiwjateho pišma žadny skutk, kříž by i šbóžnosćí wjedel, ale je jentězžy šwontne snamjo sa srudobu, kotruž člowjek dla swojeje 'hrěšćenje winy čzuje. Tak tež křešćežijeno přerich lětistotekow swoje počerjenje wobhladowachu. Šbóžž bychu ho pošćili, bychu pak žyty džen bje wšćeje jěbže byti, abo, šćotžž bē poždžijšo a je nětko hšćeče w katolškej zyrkwi waldžnje, ho něšćot čžaba mjaňnyh jěbž šderželi. Sa póštny dny placelšćetj křjeba a pjat. Wošebje pak by žyť 7 njebžele do jutrow počeržachu, i čžehož bu tutemu čžabje póštny čas narjekljeny. Katolšika zyrčje počža poždžijšo počerjenje sa k šbóžnosćí špomožny skutk šderžecz. Duž je Lutjer tuto počerjenje wostronit; pšćetozž Wože kralštwu njeje jěbž ani picže, ale prawdowěč a mēr a radosćž w šwajatym Duchu; pšćetozž šćotžž w tym škrjytuškej křuži, tón je Wobu ipodobny a ludžom šwalobny. (Rom. 14, 17. 18.) Tola pak póštny čas sa naš čas pokuty a rudženja wostanje.

Póštny čas je ja naš wšćech puć. A tutón puć naš jako škrjytuškowych wučobowitow pod křičíž škrjytuškowu na Šolgatha wjedže. My wěmy: čžiči pjat nam jeho na křičíu wibžazeho i noweho pšched wozčí staji a žyty póštny čas šmy na puću k čžičemu pšatej. Sa čzo pak škrjytuš tam ččetpi? Sa našče hrěči. My šmy cži ham, kříž šmy jeho je šwójimi hrěčami do tajšeho čžerpjenja pšchínješli. Šbóžž pak něšćot i pšćehladanjom na swojeho bližšeho njebože pšchínješe, dha je jemu teho jara žel. A hšćez ho něšćot tak pšćehlada, jo bližšeho žamo wo jeho žiwjenje pšchínješe, dha móže lědma mēra ja šwědomnje' namakacž. A tola bēčeje to jeno pšćehladanje a žana ška wola. My pak šmy i dobrej wolu hrěšćili, a dla tajlich hrěchow je škrjytuš ččetpicž dyrčjal. O duž šhibujmy ho w srudobje dla swojich hrěchow. Tola tuta srudoba dyrčit dycž Woža (2. Kor. 7, 10). Kraž džćez, hšbž je nana šrudžito, i njemu šwata a jeho wo wobacze prošy, a wón jemu woda, tak čžemy tež my ho w polkej doměnje na Woha wobwoćezž a jeho prošyčž, jo by nam woda. A wón to wěčeje čžini. My njetrjebamy bebi myšćili, wo wón nam hrěči šderželi a jo šu našče hrěči wješće, hacž jo mošt wón je wobacž, šćotžž kraj bebi něbdu škain a žudaciž myšćilo. Šiřćeče wješćija je Woža žnaba. Tak hladajo na swoje hrěči, hladajo pak tež na

šwojeho Šbóžnika na křičíu a swojeho Wóžza w njebješach čžemy pšches póštny čas bicz. To je tón puć, kříž pšches Šolgatha k šbóžnosćí wjedže. A teho pućža a teje srudoby nam něbdu žel njebudže.

Křičíž w šwětle.

W jency zyrkwi ho wulle snamjo křičijowaneho namaka. Dolež je snamjo na tajim mēčeje, hšćez jašne šwětko na nje njepada, wóćžo lědom křičijowaneho a jeho i čžerjenji křónowanu hłowu widži. Ale juna sa džen šlónčne žiwětko na snamjo ša-šwěči, kaž bēčeje ho hžim pšči twarjenju Wožeho doma na to hladalo; a potom je, jako by snamjo wozwišo, a šćotžž ma wóćžo k hladanju a wutrobu k čžucju, tón je nětko pšćewjaty wot bolosćje hacž do šwěrneje šmjercež, kříž ho na snamjenju widžicž dawo.

Tak ma ho pak, nřž jeno i tamnje Wožej martru w zyrkwi, ale tež je snamjenjom křičijowaneho, kajčž šu nam Šbóžnikowi wučobowny, šwědžto jeho čžerpjenja a wumwrječa, we swojich pišmach šawostajili a kajčž je ho w křešćežijanskich wutrobach pšče wšćitke čžazy hacž na naš šderžalo.

Dobro, došlo móže wone sa naš w čžnicžy stačž, my hladamy drje na snamjo křičijowaneho; i pokornosćju dšs a dšs na nje pohladujemy. Ššmy na nje tak šwětki, šo by nam po-brachowalo, hšy by tam wjazy njestalo; njechamy bebi jo teho- dla tež wot drubich precž wjacž dačž. A tola — ječēn ležele do tal tež ja naš na wobličju křičijowaneho. Ženje hšćeče nješjny čžili, fajta to bolosćž bē, kotruž je naš Šbóžnik wustal; hšćeče ženje nam jeho lubosć njeje tak pšched wozčí šupiša, jo budžičny wot jencije hšćeče hacž do dna swojeje duše šapšćicježi bli. Šiřćeče ženje to šwětko pšćišćilo meje, kříž budžične teho morwoho škrjytuško žiwěho šćurito.

Tež ja naš pak dyrčit tuto šwětko pšćiněž, kříž teho Šbóž- nika pšćeržanjona a jeho lubosćž pšched namu wotkrwa; tak je Woža myšl a wola. Wob dže, šo by wšćitkim ludžom pomohane bylo a jo bduh i pónacžu prawdu pšćišćili. Ženo njehněž ho teje šmole pšćepacž, hšćez ho šćonž štrjelowaje hnadny pšches wroćele čžičeči; jeno nješwědža wutrobny a myšle napšćečiwio šacž, hšbž dže: „Šlajče, kajtu lubosćž nam tón Wóžž je wopo- kalat!"; jeno dyrčiti jo wšćitko drube do jady čžihwecž, hšbž wěta: „Nětko šapšćiwio swoje šbože!“

Š tym ma ho buřto dšiwuje. Na dnju, hšćez by bebi jedny uajmjenje na to myšćil, šmano runje po puče do hrěcha, šmano runje po hodžinje nješpokojnosće a štyšćnosće, hšćez je šamšna šladobč tak prawje na šwane šćupita, šapocenje pšched našćimaj woczomoj šwitačž, a přeni ras w našćim žiwjenju, abo je-li nřž přeni ras, dha tola we wjele wyšćičej mērie, hacž bdu přebdy, šo dohladamy, šćito na Želju škrjytušku, křičijowanu a štanjenju, namy, kajšeho pomoznika a Šbóžnika a trošćatwa. Nětko budžemy pšćewinjeni wot itnje lubosćž, kříž je nam we nim napšćečiwio pšćišćilo, a kaž tež šmy jo dotal wobarali, nětko njemóžemy hinat, hacž prajicž: „Lubosćž, jo ho poddam cži, twój čžu wostacž wostabjanje“.

Šsyn w hrěchach a nan na kolenomaj.

Póšćajšit šastojak powjeba: Žena i nejčezčěich křužbow, kříž mējacž hdu we šwójim žiwjenju dopjelnicž, bē, jako dyrčaji młobeho póšćeho šastojnika k bróžni wječž, we kotřezž bēčeje listy do šyna šćowal a sa bebie šderžal. Dyrčjachom pšči tym nimo bydla šćaršćeju, kříž wo šynowym čžestim šawinowanju hšćeče něčo nje- wjedžšćitaj. Žalo bduh listy je šyna wučahane, mējacž je šynom

Sy-li spówał,
Pilinje dšatal,
Strowja óo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móony
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Przez spaf mэрny
Čerastwođ da.

Njoch ty spówał,
Swérno dšatal
Wódnos dny;
Dšeh pak swjaty,
Duš daty,
Wospóđ ty.

Z njebjes mana,
Njoch ói khmana
Žiwnoś jo;;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew óe!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa řo kóžbu ģobotu w Šsmolerzjz řubichřičkřejnt w Wubřichnje a je tam ja řhtwórtlétnu piřhedpłatu 40 pj. dořtař

Reminiscere.

Řebr. 12, 1—6.

Š bėđženjom wo wjetu řo tu w našim tekeře řiřkejcańke žiwjenje piřbirna. Je to wobras, kiž tež řiwjatemu japořhtolej Pawokej njejnaty njeje. Nařak teřt nam praži, kał mamy řo prawje bėđžicę, jo bychmy tež trónu dořtali. Piřhede wřřem řiřuřka ř tajtemu bėđženju, jo móže ćzłowjet, kiž wo wjetu bėži, wutracę. Teřhoda řeła w tekeře: bėžny piřhes wobřtajnu řeřepłiwocę, — to řeła jako tajzu, kiž móža wutracę, jako tajzu, kiž řiwěni wořtanu, — na to bėđjenje, kotřez nam je prjódřtjajene.

Šchtóž to dobyće dže dořtař
A tu trónu njebjestu,
Dyrbi piřhego řiwěry wořtař
We wřřem ćřejřim bėđženju,
A řo ř ćřařom piřhibotowacę,
Tež řo wřřeho wotřđeržowacę,
Šchtóž jom' řteji na pućzu,
Šdžyž wón bėži ř dobyttu.

Tuta řhtwóřta nař wořebje pak tež napomina, řo dyrbimy řo wřřeho wotřđeržowacę, řchtóž na pućzu řteji.

Šdžyž w řtarym ćřařu bėđžerjo wo wjetu bėžacu, dša woni wřřo wotřoložicu, řchtóž móřeřde řiř w bėženju wřćeřo džeřeć, to řeła, woni wotřoložicu wřřo brėmjo a wořebje tajře drařtu, kiž móžacu jim piřhede noři piřhińć a piřhes kotřez móžacu tał ř padu piřhińć. Tajřu drařtu dyrbimy tež my wotřoložicę, a tuta drařta, kiž nař na

bėženju řabžewa, je hrėř, a to brėmjo, kiž nař řabžeruje, je řtawoć. Štawoć džeřzi nař w bėđenju wřćeřo, řtawoć ćřebnje nař ř řemi bele, a hrėř piřhińeře nař ř padu a tał nař wobej řabžewatej, wotřyńnienu kóž dořpicę. Teřhoda to napominanje, kiž nam piřhego řařo napřčejřiwo řińciji: njeřtawerje řo wo nicę, wřřitřu waleřu řtawoć ćřiřhińće na njeřo, piřhetož wón řo řa wař řtara, a to druhe napominanje, njeřhřeřće! To je pak kóžřho wu- praenje hać ćřinjene! Žebna řo tu wo jara ćřejře bėđže- nje. A řo bychmy w tutym bėđenju prawje wobřtajni byli, dže nař nař teřt na prawy puć potařacę. Wón potajuje nař na něřhto wřaře, řchtóž dže nař ř prawemu wobřtajnemu bėđenju we wěrie pořhińjecę. A to je

1. Wulla řuřa řiwěřow wotřo nař.

2. Dobyćeřitři tral ř nami.

3. Prawy luby Wóćeř wřře dže.

Zuby řeřu! řteji ty řa mje, pořhiń wřřak mje řla- beřo; řpomń ty we teř wřřu na mje, wumož mje te wot wřřeho, řchtóž mi dže mój dobyřt rubicę, njeđaj mi jón, řnježe, řhubicę; đaj mi móž a wěřeře, řo mořł dobyć we bitwje. ģamjeń.

1. Teřt praži: „Teřhoda tež my, dořeł tajřu wullu řiřu řiwěřow wotřo řebje řtejo mamy, wotřoložimy wřřo brėmjo a tón hrėř, kiž řo nař twjeřde džeřzi, a bėžmy piřhes wobřtajnu řeřepłiwocę na to bėđenje, kotřez nam je prjódřtjajene“. — Tu dyrbimy to přenje řlonicę, řchtóž dyrbi nař w bėđenju wěry pořhińjecę, ta wulla řuřa řiwěřow. To řu ćži, kiž řu něřdy piřhed wjeře řeřtawoć-

tami so šivernje sa wěru bėdžili, kiž njejsu wěru wonje-
čestliki, kiž hu wojowali pšachěziwo hrěcham a tu doby-
čestliki trónu dostali, a kiž něto na naš w našich bėdže-
njach hladaja. Našch tekst potasuje naš tu na Aobch,
Abrahama, Mojsaša, Davita a druhich je stareho testa-
menta. A t tatum šeršichom wěru w starim hlybje pšidinu
šeršichoto wěru noweho hlyba, špječiji jaowlakotšo, martra-
rjo wěru, haj šeršichoto wěru hačž do kšewnišedeho dnja.
W tu tak někotry našich wozom, kotrehož stawisna šiwěta
njemjenuje, ale kiž je tola hlybje wojował a krašnje dobył.
Tuczi šiwědžto na naš i njebež dele hladaja, či, kiž hu
wjele ja wěru čestpili. Njehadach šo pšachě niaš napominacz
dacž, šiwěrnj wostacz hačž do kónža, abo taž našch tekst
praji: bėžetž pšachě wobštajnu ščepirniwočž na to bėdženje,
kotrež je tebi prjodštajne? Zo tola na kőždy pad! Woni
hladaja, hačž njeubdžěch bučej přemich šiwědčow žanu
hanibu činič!ž

Ze paš taf, dha dyrbimy a budžemy wjele kšutnišcho
f našimi hrěchami wiačž a wjele bóle šo prěsowacz, je
pšachěwincž. Hlaj, mješ tymi šiwědčami je knadž tež twój
njebož nan abo twoja mačž! O, njebyrbi tebie t pravemu
bėdženju pošlynjecz ža myšl, moja šiwěrna mačž, kiž je
telto ša mnje šo modliła, abo mój luby nar, kotrehož je-
ničtže žadanje bėšče, mje ša Bože kralesimo wozachmecz,
nětšo mje widži. Ščyto budže prajecz, hdyž ja nětšo pšachě-
čizmo jeho našiwječisčej woli činiju, hdyž njepytam to,
ščytož je horječach, ale wjele bóle to, ščytož je delečach?
Njebyrbi tebie na kőždej kročiji t pravoj šiwěrnosčiji a
wobštajnosčiji napominacz ža myšl, wščižny moji lubi, kiž
hu přjedy mje domoj ššli do njebišče šwjatizny, na mnje
tola čalaja we wěčnosčiji? Kaš badža tola žorwacz,
hdyž dyrba šponič, jo hu wobarmě čalali! Tucž woi,
kiž njejsu hačž dotal pranje wobštajny we wěrje byč, daj
šo napominacz t šiwěrnosčiji pšachě tu wulku šyłu šiwědčow,
kiž na tebe hlada.

A tola: „Čžěto, krej a šomowola ničžo dobre nje-
činija, prawočž pučža pšachě žmela, w bėdženju šo pšachě-
činija; bėstli law tón na mnje ruča, a šty šiwět tež šiwěru
šachuje; hdy by Wóh mji njepomhač, dobyčže bych njedo-
štal.“ A hlaj, Wóh dže tebi w twojim bėdženju pombačž,
ty mačž jemeš dobyčžetišeho trala, kiž f tobu wojuje.

2. W tekšče čžitamy: „A pohladajmy na Jesuša, kiž
je špoczak t kőž teje wěru; kiž na město šebi prjodštajne-
neho wješela šnožy ščizji, njerožiwizni wo hanibu, kiž je
šo šyweł t pravizny na Woiž štol. Špomáčže na tešo, kiž
tašte wšchle wurězžomowije wot hrěšnikow pšachěziwo šebi
je pšachěčestpil, šo byšchěže wy njewštanowali a šo wačhim
busham nješezšo. Pšchetož wy šičičže nješezše šo hačž do
trnje pšachěziwili na bėdženju pšachěziwo hrěchu.“ Haj,
pohladajmy na Jesuša, wón je našch dobyčžetiš tral! Hdyž
hu tež wščižny či, wo šotrudž šmy přjedy rězčeli, krašny
pšičikab, krašne šmanjenja ša naš, porno Jesušej dyrba
wročžo šupiez! Wo nim šiwědčimy: „kiž na město šebi
prjodštajneho wješela šwabu ščizji, njerožiwizni wo hanibu.“
Š tym wježže naš tekst žylo do šwajeteho pošneho čžoša.
Wješele možšče mězž, hdy hu wón pola šwojeho njebe-
škeho Wótža w njebeštim krašit: je wostal, wješele možšče
mězž, hdy hu wšal, šdtežž na šemi šo jemu pošičejče, to
rěta wšče kralesimo šiwěto, ale ně, to wščo wročžo pota-
sjuje, wón woli pošlynu čžob, wón šnožy ščizji.

Wěčž ty, ščyto to rěta? Ša naš je ščizji šnamjo
dobyčža. Šral, kiž je dobył, wščižni šwojich wojakow, kiž

šu ša nješo do šitwy čžahnyli, i ščizjom. Ščizže no-
malamy na našich Woižch domach, ščizže na rowach, hdyž
dže ščizji nam předowacz, šo my šimječž wiažy nješajemy,
ale tu ščizju wozdžimy šame žimjenje. Ale tešba, jašo
Jesuš ščizji šnožy, bėšče ščizji najwjetšich martrowy instru-
ment. Še šiwěto „ščizž“ tešo wšče martry čžela a bučše
hromodže wurajene. Wššlyny jeno, kašte bolocže je
Jesuš čžetpice dyrbič, šwajaty pošlynu čžob wo tym jašuje
dolčž wrednje! A to by ščiččeže to najmjensče bylo, šo
dyrčejšež čžob čžetpicz, hdy by jeno šam winu mēł, ale
ně, wón, kiž je bies hrěchow, hrěch šiwěta nješ! Ša tebie
da šo hanicz, ša tebie šo martrowacz, twojich hrěchow bla-
čestpi. Wopomni to, ščičejšijano, a ty dyrbič šo hanbo-
wacz, hdyž njehadach šiwěrnj byčž w twojim bėdženju, hdyž
je tola Jesuš telto ša tebie čžini. Jesuš tebi pšidowola,
šo dyrbič ša nim ščobčiz, štych jeno: „Woiž ščičejšijano!
ša mnu dži, dži ša mnu, ščyrstus rjetnje; šo šoprž šam,
ščizji na šo wšmi, njeh dulčha šiwětej čžetpice. Wudž
mojom“ hōšej pošlyščny, w tym žiwjenju mi wobdoby.“

A t temu pšidibže, ty njerčebachš tola šam do bėdže-
nje wěru pšachěbėdžicz. Ščyrstich praji: „Ze čžeto čžil,
ša přjedy du, džu šiwěru pombačž tebi. Še šitwe, kiž
šam šapoczak, džu wobročicz šo t tebi. Šty wojał, kiž
njewojuje, hdyž wščižni šam do šitwy dže.“ Jesuš
bėšče wopušččeny wot wšchčž runje je teš najšlyščničej
hodžiny šwojeho žiwjenja, ale ty možšch horje hladacz
na šwojeho dobyčžetišeho trala we šwojich štyščnych ho-
džinach. Wón je šapoczak wěru, pšchetož šnamjo ščizja
w ruzy je tebi přjedy ščol na pučžu do njebež, a wón
je kőž wěru, we wěrje je šwěrnj byčž do teje hodžiny,
hdyž možšče šawolacz: wobnjene je! Aša tuteho našeho
trala, kiž je nam přjedy ščol, dčemy hladacz a wješele
we wšchčž bėdženjach wěru ša nim ščobčiz. A pšidinu
čžekže šobšiny, štwiřnosčž a ščizji, dha dčemy tola tež
šiwěrnj wostacz. Tež tu našch tekst naš pošlynuje, hdyž
nam praji, šo mamy lubeho Wótža wšče naš, kiž dže
naš pšachě čžekže hodžiny jeno wobachmecz.

3. Tekst praji: „Wy šezže žylo šawomnili tešo napomi-
nanja, kiž t wam, jašo t bėžčom, rězči: Woiž šyru, njeměj
ša šnadne to šnielowe pomučženje a nješawut pšchēž hōžny
ščostanjom; pšchetož kőžož tón šniješ lubo ma, tešo wón
pomucz; wón ščolta paš kőždeho, kotrehož wón ša šyna
horje woišje.“ Tu wěz potajim taf leži, šo njeha naš
Wóh pšachě čžetpjenja tuteho čžaba wročžo dčezčez: w na-
šich bėženju, šo njeha nam to bėdženje čžekže čžinič, ně,
pšachě čžetpjenje a ščizji dže naš pšchēžo bóle a bóle
wššwobodžicz wot tešo, ščytož njeha nam horječhladacz
t njebeštim wyščotščezkam, wot našich hrěchow. Wón
dže nam wšče šarolčže šabycz dacz, hdyž wěny, wón je
našch prawy Wóčžez a my šmy jeho prawe dčezči!

Duž njehamy ša šnadne mězž to šnielowe pomučže-
nje a ty niz šawutlicž pšchēž jeho ščostanjom. Wjele
bóle dčemy šo šwojemu šniješ ša wščo pomučženje dčazo-
wacz že tej wščolčzi, šo šmy Bože dčezči, kotrež Wótž
w njebešach lubo ma!

A taf njeh ščizji pšachě našču wutrobu bjes pšachě-
štača hačž do našchego kőžža to trjate wšchijne:

Ščytož to dobyčže dže dostacz ža tu trónu njebešku
dyrbi pšchēžo šiwěrnj wostacz!

Woiž ščičejšijano, ša mnu dži, dži ša mnu, ščyrstus
rjetnje!

Ščytož čžini Wóh, wščo dobre je!

Wóh pał daj, so by juna, hdyž ho našča poklebnja
hodžinta pschibljaje, pola naš rekalo: „Ja hym ho dobre
bédženje bédžit, ja hym dobéhat, ja hym wéru dđerzał!“
Samjen.

B. w B.

Duchowna straž.

Głóh: wa, Wojo, hłabaj i njebešow —
Sčhto, dušča, spičy? Stej na straži
A modlitwy ho jimaž;
Ach, njepodobaj ho wóstojčy.
Sa mješčom Duča pschimaž;
Sty njepscječel cje wobleča,
Kiz wjele leščy, mozy ma
A žaba tebe skafyčy.

Cje puła storczyčy do hrěča,
Čji trónu wéru rubičy;
Wón cže twój wotpad wot Woša,
So dyrbich sbóžynščy šhubičy.
Hdžyčulki widži stanoščy.
Tam jeho leščy cje spytuje
A tajnje k stěnu wabi.

Wón koleba cže do spanja
A w dušči wéstoščy budži;
So w strače hy, wón potaja
A twój hojoleščy sludži —
Hacž stónčnje i ržow wufkune
Eso helski had čji k wutrobje,
Žed hmierecže do njež hylnje.

Naš, Wožo, schituj kóždy čas
Pščed šteho duča moza;
Se swojim słowom šwarnuj naš
Pščed hrěča čjémnej noza.
Kiz Šbóžnik našy, nječ wojujmy
A njepscječela pschewimny
We mozy jeho Duča.

Duž stupmy na strož smužiče
Se schitom wéru w ružy;
Wóšyt čžeta, woczow, hordoščy
Eso potom šubi dužy;
Sty njepscječel naš wopuščyčy,
Wěr na naš cžečje njebeški
A jandželjo nam hłaja.

K. A. Fiedlof.

Woještwa.

Róždy schelčijan je wojał. Nje, so byčmy ho wo šemle,
schodne wézy bédžit — my ja tym štejmy, kóždy pschječel, kiz cže
hdžy škrustuš je! Tak naš hwojaty Pawoł napomina; a w na-
ščich hčeruščach čjitamy:

Wo njebeške stajnje jara
Nječ ho našča bulča stara!

Njepscječelow, kiz nam do pučja slupaju, je jara wjele. Róžde
wabjenje k stemu, kiz we wutrobje našawa, kóždy pschječel, kiz cže
cže sa njepravu pschub kóždy mječ, kóžda hneóna mpyš, kotruž čji
šty bucy do wutrobzy čjiznje, kóžda njezobna kniha, pschjed kotruž
ho hwdnjelšy — to čju wóhno wjei njepscječeljo, kotruž šty bucy
f hele wot wóžji a napščezjwo tebi staja, so by jedyn po drugim
nad tobu swoju móž spytat.

Tola bžak budž Wožu, my hjes brónjow nješmy. Njany
napohlad je, hdyž ho w raniščim gwetle čajne štelby naščyč
wojakow hčyčyčja. Wó jako hčelščijeno mamy hčyčyčje hčwétličdu
brón: mječy Duča, Wože kłowa. W stawimacy je šapifane,
ščto hu hłabi ludžo f Wožim słowom dofanjeli. Ešebje hameho
hu f nim pschewimni, so, hdyž prjedy hrěčjne žiwjenje wjedžecu,
nětko po Wožich kajnacž kłobžacy. Ešoje a hčwito hu swojim
hčyčim, haj, hwojim njepscječelom do doma a do žiwjenja no-
hly, so jich tučji sa pšłow Wožich wobhładowachu. A njeje zyla
hčelščijanška zyrke je wóščeni twni nješłónčnyimi dobrotami, kiz
ho f njeje do ludži hjes pschetačja lja, stónčnje přéd Wožeho
kłowa?

So bitwacy ho stónčnje mēr ščini a wožaj ho šašo domoj
wóčja. To je pał bžet, psches kotruž žodyn njeje. Hdyž čji, kiz
hu dołhe mēšazy wotacy byli, hymu a hčód čžetpili, pschezo
w strače žiwjenja štejo, šašo napdala ščyhu swojeho narodneho
doma wohłabaja a stónčnje w jeho durjacy štejo, dha je to šoje,
šajkež ho čłowječej do přědla dostawa. A šabyte je wóščo čžet-
pjenje dohpotražaje wóžny.

Kščelčijan tu tež wčznje njewostanje. Se ho f čželču
bédžit, tež jemu k mēreč swonja, a jako derje špytany Woži bédžet
wón do praweje dominy čžehnje, wítany wot njebešeho Wóžja
hameho.

Nětko hčyčje hmy na bitwiščy. Trjebamy mječy Wožeho
kłowa pschezjwo swojim njepscječelom, so mošt tež naš našč
njebeški Wóžy na poklebu f čželču pschječy!

To hebi njebudžich myšliti.

Na jnym tudle bēčje ho křawať na wowečterja žałošnje roš-
hnevat. So by jemu šelchobčy, křawať wobłamany, wowečternju,
w kotřez mějše wowečert swoju hčiniju štejo, šapalčy. Hdyž
wowečert wotacy hwoje študto pašečje, křawať wowečternju šapali.
Ta ho špali a f njei wowečerjowa ščiniju. Ale wóšeti ho na žyly
wulki dwór wupšchěstř a so něčto hodžjnow wščo w přěčje a
a popjele leščy. Žało křawať pschjed hwdnikom štejšy, žolofčy-
šy wón, so telko schłoby njeje nacžinčy čžyč. Žemu wščaj tež tak
bēčje. Žemu bē ho ščto, kōž wščajm drugim, kiz čžerte do pašlow
lětu. Sčhto čžyžda čžinčy, to widža; kat wulki pał jich nještuff
narofčy, to jim wóžbete wostanje.

Něhđe w kotřzmy hēžžacy nětkoši hromadže, hrajacy, pijacy
a ščžčřacy ho mjes šobu. Wóčy woczacy ho wabžičy, na to
hebi šaracžki do hčony mjetacy a stónčnje jedyn i nich morny
na semi leščy. Duž ho štróžy a žolofčy a w jastnje nje-
pschěšacy šdyčowacy: „Na takli kōž hebi tola žodyn njemyš-
lacy!“

Hdyž njebóžčjny čłowječ šoni, so je ta wat njeho šawježena
a potom wopuščyžena hčolza ho f hanibu w ržy tepita, potom
dře jeho tež w šwědomnju hčyeba a wón šdyčuje: „To ja tola
nječacy!“

Hřeč je mala ščřicřka, ole šaby tuteje ščřicřki šapa helške
płomjo! Na te hłabaj, hdyž cže hřeč wabi!

Dyganka hólčka a wobrašowat.

Njany žyganku hólčku raš wuščitny wobrašowat na hwoju
štu domjedže, so by jeme rzone wobličjo wšjanjenik. Wona
hčyčje žnie w tořej šny; tla nječ a hebi lešobla wščo hčyč
nana, dwobničjo wobhłoda. Wóšebje ho jej hčyčje njedofonjany
wobraš na ščjenje: „Ryhniškowu ščyčewonie“ lubječje. Ščónčnje
ho wona teho molercja wóščyčy: „Sčhlo dha to je, kiz tam wišy? —
„„To je Šeluš Ržyřtuš.““ moler tracy hčwěny wotmołni, dolež

bé we wutrobje njewérjazy człowjek. „Ze wón sły człowjek był?“ Ho ta holczka dale wobhojnowałaše, „dolež hu tak hrubje i nim wobkřabje!“ — „Ně,“ wobrajował wotmowli, „wón bě najšepčiji człowjek, křiz je hdy žywy był.“ — „Duž powjedajeće mi něšto wo nim,“ ta holczka prosyše, a moleť, runjež njerad, to po jejnej wolji pšči swojim wobraowanju čzinješe.

Rěčički džen, tak husto hač by ta holczka w jeho stwie byla, běšeć jejnej woči na tym wobroju wišakoj. Stónčnje bé wobrajowať je swojim molowanjom hotowy a wón tu holczku sa- placaji. Wreby pak hač za je jstny džeše, wobroci ho hišćeje jemu na molerija a džeše: „Knježe, taš dha to pščińdže, to Wly teho lubo nimacze, křiz je, kaž Wly prajicje, sa Waš wumrjet? Hdy by něšto mje tak jara lubowat, njebych hěbi ničo bóle žadato, hač so bych tež za njeho wumrjeta.“

Na to ta zaganfka holczka jašo k swojim ludžom džeše. A tón wobrajować? Jemu bě jako by jeho bhył trječić. Šakowna hudeje zyganki běchu jemu wutrobu hnuť. Na swojej koleni paubnywěči swojeho Šbóžnita wo wodače prosyše, so ho tak došo wo njeho liraric něd. Wot toho čyža hač wón zyle hinačiči człowjek. A wošebite wješele bé jemu, so tón njedostojny wobras na ščjenje „Křyžuškowce křizowanje“ dohotowa.

Tuťon wobras pščińdže pošřišcho do muzeja w Düsseldorfje. Wjele ludži je tam na njón hladało, a wšchitzy buchu i wobratom hnuć; pščetož moleť bé spoby njeho te słowa napřak: „To čzinjad za ja tebe, ščto čzinjad ty ja mnje?“

Tež hrabja Zinzendorf je tón wobras widzał a wón kam powjeda, so bu wot teho dnja jeho lubość k Zeslušej wo wjele horzyljcha.

Wostan w lubośći, dha sy w Bosy.

„Wóh je lubość, a ščtóbž w lubośći wostanje, tón wostanje w Bosy a Wóh w nim.“ Zo je rjane słowo, w kotrymž wjele poloja namakajš; tola pak tež wótre słowo, křiz móže soharne šiwedomnje iwubudžić. Ze tu rěčž wo tym, so móže człowjek w Bosy być, haj w nim wostacž. Wjeleže šbožo, hač tajke, na hweče njemóže, hěžž i nim derje měnja a jeho inaja. Něloty ma w zusbje pščebywacž a tam tak loško nikošo njenamata, křiz by i nim derje měnit. Wšči morju hu pščištawy. Šajdže lóžž do pščištawa nuzš, dha jej, njedž na morzu wětry horwja a žolmy šo waleja, to ničo wadžić njemóže; hačž do pščištawa jich móž njedoborja. Ale šajba lóžž w pščištawje njeměži. Wjele ho jich na morzu wonacž i wětrami bėdži. Ze něšto człowjek bšjom wuškowany we swojim domje a lóžž w pščištawje, dha je wěrjazy křičećijant hišćeže bóle wuškowany we swojim Bosy. Tón je jemu nan a macž, křy w a ščit, brón a ščat, ščatšajna a potoj ja čželo a bušchu. Nidžde na hweče tak i měrom lečež njemóšej, kaž na jeho rufomaj a pšči jeho wózkowěť wutrobje. A tuťon wóh njewostanje na jenym městinje štejo. Wón i tón dže a čje swarujje, hěžžšili šo podacž, kaž je to tež něhdy wóžkej Zaluskej blubli. Ščto tola w tym do šboža leži! Něšto wěšć, šo by wšchudjom wopradowěš domacž, so ani wotomšifnjenja hjes ščkita a rady nješy, dolež sy w Bosy a dolež je twój Wóh w tebi. Ale sy ty w Bosy a na čjim špřinajelš, šo frontacž njeho nješy, ale w nim? Wly mamy ja to wěšte šnamjo a wopokasmo. Ščtóbž je w lubośći, tón je w Bosy.

Wo měščacy wěmy, so kam žanešo hwećta nima, so pak w potnym blóčnym hweće šteji. Ščtónčnje prubji na měščacž

padaju a jón wobšwěćta. Šwotkal pak to wěmy, ščtób je nam to praji? Zo i teho wěmy, dolež nam měščacž w čymonych nozach hwećči. Wón njeby k nam žanyč prawow ščacž moš, njeby-li je wot hěžowa došal.

Widžič njěto człowjeta, i kotrehož ščote prubji lubośće do wšchěž hoto wo padaju, inajšej człowjeta, křiz blížčenju pomha, i nim derje měni, wěcho na nim i ščipčenju wobročujje — dha i dobom wěšć, so je to tajki w Bosy, pščetož šwotkal by dha hewat tu nóg měł, blížčenju lubośćž wopokasowacž? Zo tola tež Křyžušak nam praji: „Na tym budže ščoby póšnacž, so wy moji pšči leče, hdyž lubośćž njes šobu macže.“

Šaj, wěra do Wóga ma pščeowšerija šobu, křiz wšchēm tutu wěru wobšwěćujje, a tuťon pščowšerje je lubość k blížčenju. Tuta lubośćž pak šo jeno nještara wo najblížšich, wo šyna a bšowat, bratra a šotru, ně, ta wobjamajtu do swojeho ščaranja wšchěch ludžy. A žaj tuta lubośćž wo wěry hwećči, tak wona tež wěru šylni. Š duchownyimi počinkami je wšchak kaž i pščnyimi džećijami jenedo a teho kamešo domo. Žene wješeć wo druheho, to jene pomha družemu, so do předsa pščińdže. Tak polkřije wěra lubośći a lubośćž wěry, so šo człowjek we woběmaj roššylni a je Křyžuškej, křiz je wěra a lubośćž šam, pščežo pobóšničji.

Wšchelake i blížka a š daloka.

— Š **Dražďan**. Nješćelu Łaetare, 22. měrga, šo tu w křiz-nej zřykni heršile kemschenje wóšerži. Wóža ščyža šo kaž hewal polobnju 1/2 12 šapóčnje. Špowjednu wučbu je l. šarat Domačška i Budesčez, šredowanje pak l. šarat Mideła i Waleščez na šo wšak. Wutrobu šo prošy, so by ščijom nješćelu Reminiscere, šo we wšchěž heršičiach wošabach **naše kemschenje i Nětkom** pšče-čelnitwje wošjewitlo, to bychu wšchitzy wo nim ščoniti. Šeršbo we Křizy pak čyži swojim inatym w Dražďanškej wokolinje powjetež dazž a wošebje ščaršči swoje džeči k wopytej Wóžkej ščyšy wo napominacž.

— 1. potatny džen šo šabo w Šakškej kolekt- ja šnutstowne mišionistwo hromadž. Wot krajneho towaršćtwa ja šnutstowne mišionistwo wudate lečežo łopjeno šo tež w herškej rěčiž rošdawa a čygli lubi Šserbja hěbi to łopjeno w swojich domacž doščadnje pščečičacž. Pščetož wulle je polo ščutkowanja ja šnutstowne mišionistwo. Duchowna nuzja je wulla a pščežo rošče. Wóh čyžł dacž, šo by šo nam wšchitkim nuzja naščeho luba na wutro- bje pakšta, šo bšchym woporniwu darcželjo byli ja tón ščut, kotryž čyže i brónjemi wěry a lubośće nuzh napščečizno ščupič. Lubujmy niž je šłowom, ani i jalyšom, ale še ščutkom a wopravdži.

7. měrga je 110 lét, šo je šo jendžešćelje a wuakojne bibliške towaršćtwa šalozšio. Ščywna je ta historija šalozšija. Škudno džowta italska i Wala (Waloš) dyrbeješe hódnyj daloko hieč, šo by bibliju namakata, w kotrež mžešče hěbi tekt njedžešćelšeho předowanje pščečičacž. Šejno Thomas Caros ba jej tehobla swoju bibliju, dolež žaneje w tej rěčiž tam njeběše. Nje- ščozitnyj pytačež tej nuzh wotpomhač. A towaršćtwe w Lon- donje prosyše, Waloš i biblijeni šaitaracž. Těž drugi předat šajže a šawofa: „Šdyž ja Waloš, čyehodla niž ja žywi kraj?“ „Čyehodla“, družji rěčeješe, „niž ja žywi hweť?“ Zo šłowu wotrobny pšchymu. Šat našta najwješčeje bibliške towaršćtwa, šotřež 300 milijonow brwuwow sa čyščez a roščěrenje bibli- juo napromadžito a wjazy hačž 200 milijonow biblijow we wjazy hačž 400 rěčaz roščěřito. Wratowšja lubośćž a frute domw- rjenje k žiwješćej mozy biblijje, wšchitke šadžeršči pšchewinjaza wěra hu hěbi rufu šawdate k ščutki, kotryž žywi hweť k jeho ščonowanju wošijnuje.

Sy-li spówał,
Pijno dzólat,
Strowja óo
Swójbny etatok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napoł mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swórný
Přes spań mórny
Ćerastwość da.

Njoch ty spówał,
Swórnje dźlaś
Wáśdno duj;
Dźeń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njobjes mana,
Njoch éi khmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kiž bóh poda,
Wokřew ée!

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wubawa šo łóždu šobotu w Šsmolerjez knižicisłóšćenit w Budyšinje a je tam ša šchwórtletnu špédbatnu 40 pj. dostacž

Okuli.

Čřeł. 5, 1—9.

Polutny dźeń je našemu lubej to praščenje stojit: „Čhćeje tež wy přecj hieč?“ Zuto praščenje je runje nětko jara wažne, hđžež jich wjele š zyrkowe wustupuje. Kaž bęchu něhdy Ješušowi wuczobnizy, kiž jich wjele wot tego knješa wotencž wibžachu, pšches tuto praščenje nuso- wani, šo rošbudžicž, hač žyžući dale pšaji Ješuša woštačž abo niž a šo š njemu wulinawachu, tak je tu pola naš njótórnžkuli, kiž je předy tšabtoł a njewěšty był we šwojeje wěje, wibžit, šo ma šo rošbudžicž pał ša Ješuša pał pšćečizmo njemu; a tak je potutny dźeń ša njótórnžkuli wěješe dźeń snužkowneho a šwonkowneho wobrocženja š temu šnjejeje był. Čacž je ščto šćhćečizjan, to šo pał w jeho šabjerženju w šwonach a škutach, w jeho tšobđenju po- šaluje.

Tšahmu šizžu, kotruž nam polutny dźeń wopofaluje, je šwj. Pawoł něhdy šwojeje wošadže w Čřešu wopofalaš; w tamnym pšech šwoje wifowanje tak bohatym a tšćejatym štownym měješe Wateje Ašije, w kotrymž bęšče jeho po- šanšćich wošćnjow a šćyž njepoczintow dla wjele łóžo, do štareho pošanštwu wórcžno padnyč hač pola naš. Čštož šwj. Pawoł tam proji, to pšćežo hišćeže wlačji wo tšobđenju pšches Ješuša wumoženyč dźečji Wóžich.

Š temu šizšča

1. lubošć, kiž je š woporam hotowa;

2. wobštajne pšćhewinjenje pohanšćich njepoczintow;
3. čizita a šprawna wutroba.

1. „Čizitče tšobla po Wóšy!“ Je to možno? Nje- budje našča próža podarmo? A tola, kaž nad štarym ša- tonjom to šćowo šćeji: „Budyče šwjeczi, pšćetóž ja šym šwjaty, tón knješ, wašč Wóš“ (š. Wóš. 19, 2); kaž Ješuš w přebowanju na horje pžaji: „Tšobla dyrčieže wy došonjeni byč, runje jako tež wašč Wóž w njehješćach došonjany je (Mat. 5, 48.); tak šwj. Pawoł šebi tu wo- prawtože žaba: „Čizitče po Wóšy!“ A to wón móže; wšćač šu čši, na kotrymž šo wobroczi, pšches Ješuša wot hěčha a šimjerče wumožene, lube Wóže dźečji! Kaž dźečji štaricšćich, kotrymž maja šo ša njeličjomne došate dobroty džałowacž, njehadja šrudžicž, ale jim pošćhacž, tak hladatej wóči dźečji Wóžich štajuje na tego knješa (š. 25, 15 — Okuli) a na jeho šwjatowu wólu. A tuta džałowna lubošć š Wóhu šo šćewi we woporač, w lubošći š bližšćemu.

Ša šnamjo tuteje lubošće maja šćhćečizjeno šwojeho knješa a wšćitra Ješom šćyřšća. Čšćehobla je wón šimjerč na tšizžu čšćepil a š tym wopor wšćednanja ša hřečšny šwět pšćinješ! Žeho je hnała lubošć š bratram a poš- šćušćinošć napšćečizmo njehješćemu Wóžje.

Štunje nětko we šwjatym pošćnym čšajom pšćhewodžu- jemy šwojeho Šbóžnika na pučju jeho čšćepjenja. Wón wšćedješe, šćho na njeho čšatlašće. Kašće będženje jeho bušće: „Wóž Wóćeje, jeli možno, njeh tón šćelich wote mnje přecj dźe!“ A tola čže wšćto to čšćeže na šo wšćež — š lubošće š tym, kiž byje hewał šubjeni byli, kiž šu

wumóżenia potrzebni, i lubośćcu k nam. — S tym pał be wón też posłuchny hacz do śmierzce; tehotła je jeho wopor „Bohu i śbódtemu wonjeniu.“ Hdyż pśchi sopalnych woporač kad i njebiekam stupaćce, mejadu to ja śnamjo Bożeho spodobanja. (1. Mójš. 8, 21.) Tak je Wóh nad Żesufowej lubośćcu, kotraž ho ja bratrow woprowaćce, wošebite dobře spodobanie młk.

Żesuf je našce śnamjo: „Kłobdźce w lubośćci, jato też Křtyśtuš naś je lubował!“ —

„Kłobdźce w lubośćci!“ Kłó to słowo wot křdźaja do žyła, je wěcšce pohanišim Ćsejśkim też tuto słowo hłu-pocze byto. Žich młudoczi jím něštož zyle druhe wufosto-waše: Ćhadajece na to, śchtóž nam wojazy wužitka a wješkela wunješe! A tola, ta mała křešćijanśka woškada swojemu wučerzej rosumješce, a wona je po nim czińila a dobyła. Wošdźiścho be nimale žyłe město křešćijanśke a hwy. Žan tam i biskopom, kiz je wěcšce też hišćeje jich wjele pśešce hwoju lubośće a miłošće ja hwoježo Knjeja dobył. — „Kłobdźce w lubośćci!“ K temu ho też dženka njewěrjazy hmeja. Šebicziwi ho jenož ja tym praćceja, śchtó jim něakzi wužit wunješe. Haj, nětośi drje město křešćijanśkeje lubośćce bebi žadaja: Kłobdźce w hi-šćenju wšeho, śchtóž wam k woli njeje! A druzy hožo maja lubośće ja ślabošć. Tu wšćak je ślabošć, hdyż staršichi swojim džencom ničo satajać njemóža; ale prawa lubośće to njeje, kiz stemu dobre reła. Křešćijanśka lu-bośće śłaba njeje! Śchtó drje je czejšce, hdyż hynišichi ślabiścheho potłóćzi abo hdyż jeho i bebi horje śbėhjenje a jemu pomba, hdyż też ham ničo i teho nima? A kaž hny my wšćitny Żesufowce pomocy potrzebni, tak mamy jich tak wjele, kiz hu našćeje pomocy potrzebni, kiz bebi hamny pombać njemóža! Kłobdźce w lubośćci, jato też Křtyśtuš naś je lubował! To budze Bohu spodobny wopor.

2. Wle śchtó ho tola dženka wšcho lubośće njemjenuje! S tutyim wyšćim, nadobnym mjenom ho też wyšći, śchtóž je niśte, njeczisće, njehorne a małane. Wo „swobodnej lubośćci“ ho rěczy, kotraž bebi žaba, so by ho łóžby hwojim czełnym łóšćtam bjes sobjėwanja pśewoštajizy mošli. Šwiate wyšćmo to hinał mjenuje, mjenujazy: Kurwałstwo a njeczisćosć. A k temu laťomniwo pichitajti jato něštož, śchtóž je runje tak njefničozmne. Kurwałstwo a laťomniwo bešćatj hłownaj pohanišaj njepoczimaj, kiz drje bešćatj też runje w bohatum Ćsefu domach. Wjele pjenjes be mjes łubimzi; ale te bechu ja jich wome śkaženje. Młobzi je nošćach do domow njepóćziwošće, stari je we hwojich kłamorach kopycha a mejadu hwoje wješke nad ho bešćešćatym hłowom.

Tež našćeho luda bohattwo a derjeměcze je pśešce došli mer jara rośko. Wle s tym ho też na druhim boku wšćelate stare dobre křešćijanśke wašćanja pominja. Kaž ho i našćim biskotom uźna czełmnošć pśchetorbnje, tak druhby i małanyč prozochow pśešce hřudom spóśnanam, tak hłuboko je jed njepóćziwošće do žra a jadra našćeho luda žral a ho dobył. A tak wjele tyžaz tajšći słóćejow w potojnym woštanie!

Šwiatej Pawoł derje wě, po kotrym wuězu něšto k tutej kłóćzi pśidubje. Džez ho hucziśćho i wošenjom hraje, tam ho śbėczenje pali. A hraće i wošenjom hu njehorne słowa, nablasne rěcze a žorty, i kotrymž ho czełne njeczisće łóšćty wubudźaja. Kaś s tym dženka steji? Kotre kniži a nowiny ho najrabićcho czińata? Njeju ho to

te, kiz je hłuźbje njepóćziwošće steja? W měšćach maśch we wješćej kotřimje wjele nowinow wupołozonych. Kotre ho najbóle cziťa? Za, kotraž je snuťka runje tajša małana, kaž pśešce wjele trėbenja a pśćimania hřim wot wonta! Wo cziťm ho hřito rěczy we wješćolym to-waršćto? Njeju ho to lute njehorne słowa, pśešce kotrymž hwy. Pawoł warnuje? Tu wšćitko hwy śnamjenja ja to, so je něšto hřitile w našćim ludu, so s nim dele dje. Cziťm hřitich ho něšto do tuteho błaťa hřubi, cziťm bóle ho wot Boha śaluje.

Wješćbózne je też laťomniwo, kotřez też lubośćce nje-śnaje. Praj laťomnemu hwoju naju, jeho wutroba twerda woštaje. Žudabje be dobył tamnyč 30 hřebornikom wjazy hřobny, hacz hřwėnošć k temu Knjejeje. W našćim cžabu je laťomniwo kaž powšćitowna chorosć! Njež je rośdžel mjes bohatum wošbėdźerjom a hřudym dženćerjom jara wulki, śmykjenje jeju wobezu wutrobow je to hamgne, wobaj dzeťaj wjazy mjež! K temu dyrbja hře a jebanitiwo, pśchada a nješwėrnosć hřuźce; pśchetoz laťomniwo je hurowa móz, kiz nad wutrobami knjeji, hdyž też ho wšćak i Bohom rośwaja. Wulki je strach, kiz też tu nam hřoty. „Pśchetoz to dyrbice wu wjebėcze, so žabny kurwał w njeczisćty, abo laťomny, kotřez je pśćibozniś, nima hřwėstwa na Křtyśtušowym a Božim kraćimje.“ Tu mamy ho hřitru bėdźež! Pśešce jedom, kiz by ho do małeje tany našćeho czeła dohycyć mošli, ho starošćimje na kėžby hjerjem. Njebyrbjeli to wjele bóle pśešce jedom, kiz ži-wjenje našćeje dušce mori? Tehotła njedajece ho nitomu jawjeleć i pśednym rěczenj; pśchetoz tyč wězow dla pśidubje hñew Boži na dženći teje niwerty. Pśešćezow lawjedni-łam mamy wobłac! To sa našća młobziwo wšćak lohto njeje. Kaś mójce wunamakac, śchtó je prawe, hdyž czi jeni ju na Boha a jeho słowo potaľuja, druzy ho jemu hmeja! Njewobroćzi ho do teho bota, hđžez najwojazy wješkela wo-ćziľuje? Kaś mójce wošebje młobzi luźo pśešce hřešćom pśešćimjo pśešće ľalni wobarnowani wołacze, hđžez ho staršichim, a hdy by stradžu było, porokuje: Wdy też njejeće ľepšichi byli, dźyli mi! A tola tuto wojowanie hišćeje podarmo njeje. Našć lud hišćeje derje cziľje, śchtó je hańba! Žonšte, kotrymž ho njepřichisćojne wězy ludja, ho ľazpitiwaju; a młobny holzam, kiz hu padnyte, ho czeľny wěnz weimje. Kłobdy bebi pał pśešce, so by jeho dženćo na czele a na dušći śtrowe było a wołalo! „Tehotła njebudźce jich towaršćoj!“ Šwiatej wšćim cžab wšćak nam ľašo našće wyšće powołanje dženći Božich potaľuje! Džž hřobymy we wobłacnym pśewinjenju pohanišćich ślych njepoczimow!

3. S pśchiranunajom wo hřitwle a czełmnošći hwy. Pawoł hwojich cziťarjom na to potaľuje, kašte pśćemėnjenje je ho i nimi śtalo. „Wdy bešćeje priedy czełmnošć, něšto pał seje hřwėtošć w tym Knjeju!“ Wěšće je ně-kotřyźniś i hańba pśchi tutyč hłowach wošomniś, kaś je něhdy w rjećajach hřeča ľežal a je ho i dženćelny wutrobu wješkile, so je jemu hřwėto i njebieš śħadźalo; so wě, śchtó je cziľte a śchtó njeczisće, śchtó jemu hřwėstwa a śchtó niź, śchtó je prawo a njewrawo; so wě, so dohry być je jeno temu móžno, pola kotřehož stej myšće a hřob pśešce jene; hdyž we wutrobje bydli „dobrota, prawdošće a wėrnosć.“ Šwėtła wutroba je to pŕenje, śchtóž je ke kře-šćijanśtemu hřobdženju nusne!

Hdyž ho wjećor pśichliźuje, dha bebi hřwėzu ľašćewěcziwo. Tež křešćijanjo to móža, hdyž jich czińa

woddawa. Kaj dha to? Dženštrijša njebžela jo nam praji: „Dukli —, mojej woczi hladatej stajnje na teho knjeja!“

Šamjenj.

V. w H.

Alj Boha pšched woczomaj a we wutrobje!

Hdyž so nělonu rjetnje, so ma hebi něščto wšacž a šimě toľamo potom mječ, dha hebi wón to dwójzy kšacž njeba; pšchedojš našča ruka so rad wupšchedstajewa, hdyž mōže ho žanecho kušba mozowacž. A tola je hušo to, šchtōž bjerjemu, jara mato winoje; něščtoštušti je nam hano šchtōbne. Šorzejšče šlowo nam tež pšchowa, to durbimy něščto mječ a wobšhowacž a njekšemu hebi toľamo ženje wjazy rubicž dacž. Šchtō dha? Wōha a mamy pšched woczōmaj a we wutrobje mječ. Kaj dha je to mōjno? Štaj my mamy Wōha pšched woczōmaj, hdyž so w nalēczy šchtomy selenja a kwēti šakčēmōju. Šchtōž woczi wotewrja, tōn durbj je wšchtōm Wōha wuhlabacž, šiz mōže ham tajšu pychu je semje šwječč. A hdyž so w šymje hneč i tofchtōm wrōčelow haje a šyline wētny s nim hraja a hdyž pšchi najhōrčchtōm mjerlnjenju mōž žiwjenja w našymšchtō hšowacž tola nješhije, dha šašo Wōha pšched šowu widžimy; pšchedož hamo jecho šu tute štufti. Tola tak to našče šlowo nijemēni. Wly mamy Wōha pšched woczōmaj mječ, to rēta, my durbimy pšchedo wjebžičč, so wōn tu je, šiz je nam kašnje dač a čže je djeržane jemu; so wōn tu je, šiz nam wjele dobrotow čim, so bychmy mēč; so ja nje dšatowni dyl; so wōn tu je, šiz šiz tež na šubnym dnju budž, so by naš so naščij štutacž hudyž. A tašle hšadanje na Wōha njeje ničō njewužitne, ale jara wužitne; pšchedož wono je najlēpšči hēdč, naš pšched hēčhom wobarnowacž.

Kaš ho i pobōžneho doma šyn do žušby poba. Hdyž šwojeje maczeri božemje prajelše, jemu tašama šoty pierščēčč na poršt tyšny a k njemu rjetnje: Tutōn pierščēčč njech je čzi šamjo teho so šym ja domacž a hebi je staročju na tebe myšlu a ho čšyša čže njefšajeneho a šbožowneho po lētač šašo domoj witačž; šlaw mi, so ja džen trōžny na pierščēččēn pohlabacž a hebi pšchi tym na nje myšlisch; rano, pšchipošdnju a wječor. Šsyn jej to šlubi a do žušby wotēdžē. Šizom prēni džen ho na pučzu s towaščēmni šema a s nimi džēčše. Wēču to šfjo, šiz tež pōčowacmu. Wječor wšchtizy do tešepameje forczmy šašžechu, so bychu tam pšchenowowali. Šw wječeri čzi druhy mēnjacmu, so mošli, prjedy hacž je čšab lēbnēč hēč, hebi šhwitli s šhartami pohracž. Našh šyn pranje njedachše, šlōncznje pak tola, dōfelč jecho čzi šfjo druhy naparōj njewoštajichu. Šharty wša, so by šowu hrak. Njunje šeleneho štareho mjes poršty šwojeje lēwizy tyšny, dha šo šwojeho pierščēččēnja dohšlaba, šiz bēčše jemu hakte tōnhamy džen rano jecho luba macž na poršt tyška. Na mēšče so něčo jeyntōž šlowom dopomni, so durbj ho hračja hladacž, a — kaž budžičše jecho pčzoša šlowo — tak šharty i rufi čšimy, wot tōwa štanu a do šwojeje šowocč džēčše, so by ho lēbnj. Šepo šlōnczēčōjo drje ho dšowacmu a bēču hnešni, potom pak šo tutemu, kaž wračaju, „dšiwnemu šwotemu“, šmēčaju a dale wračaju. Nēšto tež druhy do forczmy pšchtōžēču a čzi jeni tež wračaju, druhy pak jeno wjačaju, tak so pšchēzo wšcho žiwischu bōčž počža. Našči šfjo wandrowizy tež pšchi hračzu wjačaju, so bychu žiwisch a šo i durbimy do rēčōwōm daču. Pšchi tym wšchtizy pšchēzo jeneje myšle njewēčču a buž jebny pšchēčōmōm druchemu rēčēčž poččaju. Šw nēčim wōtre šlowa padacmu a šlōncznje ho do pušow dacž. Našči wandrowizy buchu pšchi tym šhētra wobšalonu, a dōfelč bēču tež druhič štamil, buchu najajtra šajerzi a šu ja to wjazy mēšazowu w jaštwje šēdžičč durbjeli. Našh wandrowišti pak, šiz bē ho w prawnym čšaju šwojeho pierščēččēn dohšlaba a šo pšchi tym na šwoju macž dopomniš, šmēdžičše napajtra šmērom dale čšabnyč. Na šwōž pierščēččēn pak njeje ženje

hladacž pšchēšt a je šo šbožowny domoj wōčēšil, šaj, na njōn hēčēje dženka, runjēž je něčo 80 lēt stary, šwēru ša džen trōžny hlaba, so by ho pšchi tym šwojeje maczerje a jeyntōž napominanjow dopomniš.

Kaj dha čžemy, kaž tutōn wandrowišti šwoju macž, tež pšchēzo Wōha pšched woczōmaj mječ a šo jecho napominanjow dopominacž; to naš hēčēje wjele bōle pšched hēčhom wuhšoma.

K temu pak je pšchšilajene, so mamy jecho tež we wutrobje mječ. We wutrobje jecho mječ, to rēta, jecho lubowacž. Šložōž mamy rad, teho mamy rad bšlto pšchi hebi. Šlan ščēbnje šwoje džēčō k wutrobje, hdyž čže jemu prajičč, so jo lubuje. Wōha pak mamy najbōle lubowacž; tōn durbj w naščej wutrobje bōčž. Hdyž pak jecho lubujemy, budžemy tež to čšimēč, šchtōž wōn čže, a teho šo wōštajēč, šchtōž wōn njecha; potajšim ho hēčōw hladacž.

Wōh daj nam wšchtim tu mōž, jecho pšchēzo pšched woczōmaj a we wutrobje mječ. Ššmy-l tajzy, dha šmējemj tež šmilnošč je šwojimi štrattami a šlowom na pošananow njefšabudžemy; pšchedož tōn Wōh, šiz je pōčkow k naščim wōžkam škal, so bychmy my do njeho wēšili, tōn čže, so bychmy my tež pōčkow k pošananam škali a jich ša wēru dobyčž pytali.

Wažnowšč wēry.

We wērje šo wutroba šašo na Wōžu wutrobu šlēhujē; potom čžerpamy hradu. Ale wēričž durbimy. Kaž čłowječ pičž njemože, jeli hubu k šōrku njedžerzi, tak njemože šo mōž žiwjenja do naš wultowacž, hdyž ho we wērje k šōrku žiwjenja njedžerzjmy. Hšabanje njepomōha, ale pičje. Wšifacž durbimy we wērje na Šbōžniku. Wōhy, šiz na lokomotivje njewiškaja, te wōstanu šfjo a njefšchtōbu dale.

Morwy čłowječ je džē tēž čłowječ, ale morwy. Nēščto mōže drje na Šbōžniku wšifacž, kaž morwy šlaw na čžēle, kaž drjewjana noha na štrōpym. Šwona je tež šlaw, ale drjewjany.

Šeli šwajaty Duch čłowječej jecho hēčči njewoštajē, dha je jemu čžer wōštujē; potom pak je šlōmbzēne, pšchedož potom žana wēra wjazy mēšta nima. Ženo telko mašč žiwjenja, telkož mašč luboščē.

Duž pōj a pij je žiwēho šōrta, šiz je Šesuj Škrjštuk, dha budžēč mōž žiwjenja we hebi čžucž, mjenujazy luboščē!

Pšhiwinjenaj wōjakaj.

Wēčše to jebnu njebžēlu lēta 1880, so dwaj wōjakaj po šerbškej wšy hōdžēštaj. Wēčštaj na dowoležnu domoj pšchšchtōj. Šebny bēčje dōkpi a šchwizny w bēlej širširšetej uniforme, druhi pak ranjenity a šahabžity jalo dražunacž. Šolzy ja nimaj hšadacmu, a my džēčzi bēžacmy nawšy, so bychmy šo rjanymaj wōjakomaj dšinate.

K jich kralowštej dračje pšchihōdži šo tež jich mjeno: jebnu rēšatše Wjēdrich, druhi Wšylen. Šoty Ššerb njeby pšchi tajšimaj mjenomaj na šlawnyč pruškšč kralow myšlil, po šotyčšč kralowštwēni Ššerbjo šwojich bōžow mjenowacmu? Šchtō njeby s tajšim šwojim mjenom ho bač k čžestnemu šwērenemu žiwjenju napominacž? Wōboj tež tošame šwōžōne mjeno njefšēštaj, hacžrunjēč njefšēštaj šwoje. Morowščē wōbōmōj rēčaju, ale nowaj čłowječej njefšēštaj, wjele bōle stary šadawu w nimaj knjēčēčše. Šo šo bōšty šwēni.

Dōho njefšēštaj j wōjakow dom, dha bēču pōštinzy a reje we wšy. Wšylen bēčše šamopacžny a našly; wōn raby pičēšče a potom njebē s nim derje. Šēchjo ho tež i druhimi bōžkami šwadži. Wōn šo i forczmy tulil a ššowō, a hdyž jecho njefšēčēčel njōm džēčše, na njeho šlōczi ošbo njeho kšacžē. Še ščēčēč ranowu nimo krawowjēčše, pšchi šamym bēčje morwy. Wšylen pšchtōžē do jaštwu.

Tež Vjehrih vložaj plác šapocja hač bē trjeba. Mjes tym jo hebi jeho tovarščjojo ničšto nalutowadu, šo derje woženiču a dovrěda pšichibjedu, wón korčmarzow formječe a šteječe bōrih na čjornej dežy. Wžejny najekit pōska jeho do hojertnje sa wošpōsu. Vjehrih štrōby dom pšichibje, ja do dōho ničzo nje-piječe. Ale mōže dha čjert pšichibladowac, šo jeho prjebawščji šljubōnik na dobryh pučjačj hōbōžj? To by ničšto noweho byto. Mjerofomni lubžo njemōždu Vjehrihōwu štrōbōščj a šbožownoščj pščenješčj, woni jeho nušowadu, šo by jeno jednu ščlěnu paleŋza šašo woptač, a š tym bēše čjōz. Wōn nētko hōrje piječe džjli prjebu a ničšto njemōžeče kōz. Šašnja watorhnyčj.

Wplem bēše j šajwa puščezem. Mušy drje nječjerpječe, dofečj mēječe rjany žiwnošč, ale tōžby šo jeho wobērižje, pšče-tož jeho wutroba wōže šatweržjena; wōn nēječe špōdowanje na woščēh hrošinoščj, hōščjkulī bē mōžno, a pytače šwadu.

Žeta šanōžedu. Na ras šo po wošy powješčj rosnječe Nowušēž Wplem je šajoty. Šašo bēču pōštinjy byle. Wplem bēše w korčmje š mlodymy šōlžami harowal, čji pač bēču jeho hrošnoče čjinjače nabyečj. Šbōž šo wōn domoj motače, džēču ša nim, šo byču jeho pščenōžčjli. Ale hani woščaj njemōždu, ščto čjinjaču. Našajtra bu Wplem namatany a š karu domoj wjerejny; po nēkotryh hōdžinač wudychny. Šrōtko pšchēd tym bēše hōwēna šušōbta jeho napominata, šo by tola pokutu čjinič — podarno.

Čji lēta poščjōžjo pšichibjēž šašo ras do domjazeho wo-krjēnēho mēšta. Vščimach ša tanumny novinani. Duž wošla-dam powješčj. „W Dženjōju pola Š. bu čjowječ wošwječenj namatany. Wšōn je tōn 54 lēt šary Vjehrih Nowušēž je Š. a je šo wošwječōšč, dofečj njeje mōžj paleza doštačj.“ Žutōn muž bēše načj širōšir. Moja šotra, kotraž pšči mni heščēče, praječe: „Wēščj hīščjče, šajši rjany mlōdženz wōn bēče, hōžj š wošakow domoj pšichibje je šwōjim pščečjelow Wplemōm?“ Mē, nihdy nješabudu, šo je palenz tuteju rjoneju mušow škōzowal, štafaj na čjēle a na duščji, ja čjāž a ša wēščjōščj.

Šby by tehby 1880 šimaj wēščjōž prajit, šo šajši kōnz šmējētaj, dha byščjaj šo temu wobaj šmjalōj. A ja praju tebi, ty rjany mlōdženz, kiz ty tweršjō štejščj hačj dub, palenz tež tebie po-wali, hōžj šo njewōbroščjšč, prjebu hačj je poščje. Alkohol je twōj najšrošniščj nješčjēčel. Čjēšit pšchēd nim, laž pšchēd hadom. Ničšto njetrjeba palenzje štažjēč, hōžj njēča. Šchōžj čže šwo-bōny byče, tōn to mōže. Džerž šo š štrōšnym mužam, prošj šwēnnyh pščečjelow, šo byču š tobu wošowali. Šrutym a šbrošnym pomha Wōh. Načja wēra je to dobyče, kotraž šwēt pšchewinje.

E.

Čjopla a šwēta šymka nōz.

Wōd lēšom ležj wjēška, w kotrež šnata hōwōba bydli. 23. mašeho wōšta 1884 bē š wjēčjōra domjaga hōšpōja je šwōjimaj dwēmaj džēščjōmaj pšchēd šhēžimny durjēni a pōška pješčlētneho Žanka, hušy š šajki wuhmačj. Wōšpōšny pacho bēšeče a hušy wotehna, ale jena je štabla do pšchērowa šlēcja, hōlēčj ša nje. Wjazy ničšto prajēč njemōžjēčje, šako mačj po šhwili šašo j kžje šupniščj nihžje hōwōba džēščja njewōšlada. Duž šušō-džimj a pščečjelinjy šawōta; wytaču w pšchērowoje, wo wošy, w lē-šju; ša pšchērowom bēču džēščjaje štopy wibžēč, ale nihžje džēščjo hame.

Žyfa wjēž bē škōnczije do lēša wuščyta, žony, džēčj, mužjō. Čyma pšchibjērače, a šato bē w nožy wošōlo dwēju tak wulfa, šo hebi njemōždu šinaj myklicj, hačj šo jeno džēščjowē čjētko nana-

faju, šo šrudni dži mēšachžu wōčōžču.

Našajtra bu hačj dopōšnja š nowa pytane, ale pobacim. Na jeno došo šo wjēhele j lēša woračje: „Džēščjo je namatane a je žiwē.“

Muž j drugeje wošy, kiz mēječe w lēšu čjinič, wibžēče j šenjūn došom džēščjo k hebi pšichēč, kiz profchēde: „Mjēš mje! šym šrōžny.“ Wēšeče to mačy šank. Wščizny, kiz bēču jeho pytali, ježj š wjēheleščj k mačeri pšchinječu.

„Ale nješčj dha šo bojal?“ šo džēščja prajōču. „Mē, woščaj šo nješe šašnilo a žana nōz njeje byla,“ rētače wot-mōwjenje.

„Mjēščj dha šym nūrēč?“ — „Mē, jelečj je pšichēčot a mje wobhrijew.“ „Želenjowj šlēd bē na trawoje wibžēč.

Džēščjo j Wōha šrowe wošta. 6. mērza na to pšchinječu čmōšija jeho bratšita k šwajēčj Mjēčjenzj a š nim wot šaršōuju nowu rjany plachtu na ščjēščjōnu, na kotrež bēču šlowa wuščite: „Žan W. 23.—24. maš. wōšta 1885.“ Nōž bjes tutymaj dwēmaj durjōmaj bē ša Žanka polna šwēta byta. Wōn je šwōjim šaudšalam pšchajaj twoje bla.

Wščelake š bliska a š daloka.

— Naščj Šerēbja šu w kralowščj lubōščj a šwēnnoščj we šwōjim čjaju k 70 lētenu narodnemu dnjej a k 26 lētenu šnješčjēlenu šubilečj krala Alberta krala Albertowj šōn nabromō-džili. Wōšajito je šo, laž je šo to tež we wušawōčj, jeho Waještoščj kralaj Albertej pšchēpōbačy, wuprajito, šo šo bač kōžbe lēto narodny džeč krala Alberta, 23. haprleje, potrjēčnym wudowam šaše šemrjetjy herščjšč wučerjow roščjēli, hōžj je šōn na 3000 br. šcočj. Wōfečj je šo nētko tale wušpōfoščj šōna došpita, šo w tym lēžje prēni kōžē bač roščjēč. Šaž je šo tež w nowi-nach wošjewitō, šo tež šady na to pošaša, šo maja potrjēbne wu-dow herščjšč wučerjow hačj do 20. mērza šwōje prošny pšchē-bōžje wuhjerla ša krala Albertowj šōn, šnječj šararjē Šōščjēj w Katezač, pšchjōščōščj.

— Šak šhērje mōže šmjerēč čjowjēta pšchēhwočat, wo tym šwēščji šašo šrudny wošjōny podaw, kotrež je šo watoru w rān-ščjšč hōdžinač we Wēigangowej šabrijy w Wudjščinje štaf. 6 mušow wošjōnōwe wobor, kotrjž bēču šo do palōžehō šwarjē-nja podali, njemōždu wupučj namatačj a šo šaduščjō a šwōju šmjerēčj namataču. Wōni žōna a wōše šyroty šawōštaja. Čjēščje to dopuščjēnje Wōže ša te wōše mačjerje, kotrež tu nētko hame štēja je šwōjim džēčjim.

— Mjy hīščjē šunkōčj ludyč Šerēbow na to dopominamy, šo je njēželū Vātare herščje šemjēnje w Drazžbanach a šo džyli to šym šwōjim, kotrjž šu w Drazžbanach a w blisščjōj, w prawym čjaju piščj.

Wščjōtowanjā (prēparanda) ša šeminar we Wošjeregach je šo nētko šašo poščlēnja wo šwēšimny mēščje šōhnyč a wōstanu jenož došatne pšchjōtowanjē je šeminaromj šjednočjēne. Duž bēču tež prōgōwanja ša šdžerjēne pšchjōtowanjē we Wošjeregach jenož tak daloko j wušpōchōm, šo je Wošjeregōwa lēto dlēje woštala hačj druhe. Wōna je šwōj došry wužitt nēla, šo je wjazy herščjšč mlōdženzō šo mōšo na wučēščje šōwanjē pšchjōtowančj. Wēž šdōušščj wošadow je, šo šo nētko tež wo to šrōžja, šo šchj herščjšč wučerjow, kotrjž šu š džēla w nēmščjšč škulach, do šwō-jim herščjšč škulow doštam. Ze pšchjōtowanjē, kotrež šu šo we šwōjim čjaju dla wučēščjē nušy šašōžje, šu šo nētko šašo šōhnyč, dofečj wučēščta nula njeje a šterje wučēščje šōwanjē pšchjēljēne. Wōšlēdni 17 wūčōžny Wošjeregōwe pšchjō-towanjē šu pšchjōnimāše pruhowanjē na šeminar woštali.

Sy-li epówał,
Pijaje dźółał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój statok
Zradny je.

Za staw sprócył
Napoł mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Ćerutwoś da.

Njech ty epówał,
Swérnje dźółał
Wódnó dny;
Džół pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njebeś mana,
Njech ói khmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew óel!

— Sersbke njeđzelske lopjeno. —

Wudawa šo kóždu šobotu w Ćsmolerzej knižnicyšćejneti w Wudychinje a je tam ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 pj. doštać

Látare.

Nom. 5, 1—5.

Látare, to je: „wješel šo!“ rěka dženšniška njeđzela. Njeje to spóđziwne mjeno ša njeđzela w póštunym czašu? Póštunym czaš je tola škutny czaš, nam l temu daty, šo my šwojeho Šbóžnita w duchu pšchewóđžamy na pučžach jeho hórteho ćerčepjenja a wumrjećža. Tu widžimy jeho, tak je wón šrudny hać do šmjerce, tak budže wón haženj a wuřmjećžany, šrudnowany a š ćernjowej trónu kónowany, tak wón na škřizju wšy a helstu ćziwlu ćerpi, wón, kotrehož našča duřcha lubuje. A dha mohli šo wješelicž? Ně: „šrudž šo, moja šhuda duřcha, šo roštaž, moja wutroba!“ A póštunym czaš je pošutny czaš. Šđyž šo je šnatym škřelušćom prařčamny: „Najlubšji Žesu, šhto je twója wina, šo tebi tajku wulku škóćž a bolosćž ćzinja? Ščhto dha je wina teho twójšy šmćcha?“ dha rěka wotmolowjenje: „To wišćitlo wišćinđže wot mojego hřečha. Ach, Rnježe Žesu, to je moja wina, šo ćji tak ćzinja.“ Wdy šmy jemu še šwojimi hřečhami tajku martru, tajku šmjerćž pšchihotowali! Nařčhe dla je wón tak ćerčepil a wumrjećel! A dha nam dženšniška njeđzela pšćimowita: wješel šo! Njeđwóřalo wjele bóle rěkaćž: „ach pláčježe, wy šče wini, šo Žesuš krawawy je, wachš krawawny hřeč to ćzini!

Šaj, póštunym czaš je škutny, pošutny a tola tež wješelny czaš. Žato Žesuš na škřizju wšybařče, beču ćzi, kotřiz jeho lubowachu, šatorhjenjani a šu hórte šyly pšchedali. Ale hdyž šu pošđiřćho na jeho ćerčepjenje a wumrjećje myšlili, beču

lich wutroby pošne najšbóžniřćeje radosćeje a woni šo nje-móžachu dořhwalicž. Woni beču pošwali a šhoniłi, kajle rěki šohnowanja šo wot škřizja na nič a na žyłe ćzlowje-štwó wulitowaju. Tón škřizj na hórje Golgatha je žóřto našćeho šooža ša czaš a wěđžnosćž. A hdyž my prawje wopomunij, ščhto je Žesuš tam nam dobył, dha tež my šinal njeđžemy, haćž š wutrobu šo wješelicž. Duž: wješel šo, škřesćizjano, tež w šóštunym czašu! Pšchetož pšches šwoje ćerčepjenje a wumrjećje je Žesuš tebi dobył:

1. prawdošć pšched Bohom,
2. pošoj š Bohom,
3. nadžiju pšchichodneje křařnosćeje,
4. šhrobosćej we wišćitlicž wišćinowćžach.

1. Najwóžniřće prařčjenje ša kóždeho ćzlowjeťa je to: tak budu ša prawy pšched Bohom? to rěka: tak budu ša tajti, kajtehož dže Bóh nje mćčž, tajti, šo móže Bóh špóđbanje nabe mnu mćčž. Wdy wišćitny ćzujemy, šo nješšmy prawy, našče šwědomnje nam wobšwěđžeje, šo njeđže Bóh nad nami wjelele mćčž, šo jeho špóđbanje nad nami nje wotporćuje. Wdy šmy wišćal hřešćizny a to je žakošny pióđ hřečha, šo naš wot Boha wóđželi. Bóh je šwjalny, žadun hřešćinik njeđže pšched nim wobštaćž. Duž šmy my šhubjeni a šatamani ćzlowjeťo! Ale my njeđchamy šhubjeni dnyž: w kóždej ćzlowškej wutrobje leži to hórže žadanje wo Bohu, wo Bohim špóđobanju, wo šbóžniřći Ščhto dymćimni ćzinicž, šo budžemy prawy pšched Bohom. Židži a pošarjajo šu dytali, šebi tu prawdošć dobyćž pšches bóhate wopory. Wot ranja haćž do wječóřta šapachu na

woltarjach w templu w Jerusalemie ploomjenja horje k nje-
bješkam, a ničžo njeje pohanam pšchedrohe, šchtōž bydu
Bohu woprowali. Pašt wutroba najlěpšije stoczō Bwojeho
štabla a sarfa je na woltarju, ratat pšchinje najrjiejše
plody bwojich polow, staršči potoža hano swoje džežji
do rutow pšhiboha a druly czmiluja ho fanych a za-
lobne woajenje k Božej čježej a menja, jo woni s tym
bwoj hřešćny dolh japlacza a Boži gnaw wot ho wot-
wotroca a Bože spodobanje hebi dobydu. Ale woni ho
myla. Pšchetōž šhto možemy Bohu dač, šchtōž njeje won
nam prjedy dat? Kat možemy s tym, šchtōž njeje našče,
ale Bože, bwoj hřešćny dolh japlaciz? A kajte je to
sabludjenje, hebi myšlic, jo ma Bōh spodobanje nad bōlo-
sczemi cziłowjetow! Abō možemy s dobrymi stufkami bwoju
hřešćny winu wurunac? Tež tuto mējenje wotpołaja
tōn knjes: „Gdyž wšchtō seže czmili, šchtōž wam je pšči-
sofane, rchtelice: my hmy njewjizitni wotročizy, my hmy
czmili, šchtōž czmiez winojiz bēčmy.“ Nē, je bwojei
mozū njemžemy hebi tu prawdoščy dobyč, kotraž pšchēd
Bohom plačzi. Dha dyrbimy potakim stubjeni a njebo-
žowni bēč do wšchēje wēcznoščy? Nē, Bohu budž dšak,
šwjaty japoschtol wysła w našim teščje: Dolež tehadia
hmy prawi sczinjeni! Wšchē toho? Wšchē Jezom Škryšta.
Tōn je tōn jeniciki mjele wšchtitimi, kiz bēdu a budja živi,
nad kotrymž je Bože spodobanje polnje wotpoczōwalo, tōn
jeniciki prawy, kiz wo žanyh brēku ničjo njewjēdšchē.
A tōn je hřešči swēta na ho wlat, je to šhōstaje, kotraž
dyrbjalo naš trjediz, četpiti, je sa naš wumrjel a se
bwojei šwjatje trwju naš hřešćny dolh japlaciz. Wōn
je nam tu najwšchtjichu prawdoščy dobyč, hōžj je na šchtjizju
w šmjerzci ja naš pobyt. A na kōždeho, kiz do njeho
wēti, pšchēdže Bože spodobanje, tōn je prawy pšchēd
Bohom. Wōh nješlada wozjy na jeho hřešči, ale na tu
draštu prawdoščje, s kotraž je jeho luby Sagn hřešćnita
wobletol. Nēt wēmy, kat budžemy prawi pšchēd Bohom:
niz pšchēd našče stufk, ale s hnačy pšchēd wēru do Jezom
Škryšta, kiz je sa naš četpiti a wumrjel. Nēt hmy my
prawi sczinjeni pšchēd wēru. „Ta krej a prawdoščy Škry-
štuka ja moja drašta pšchtjōstina, s tej pšchēd Bohom ja
wobštacž čžu, hōžj do njeja nētš pozčajnu.“

2. A s tym mamy potoj s Bohom. To je to naj-
krahnišče fubto na zylej semi. Sōw, Pawol njemē hře-
sczinanam ničjo lēpšche pšchēč. Rōždy list wōn sapocznje:
„Gnada budž s wami a potoj (abo mēr) wot Wōha na-
šchego Wōtja a našchego Knjēja Jezom Škryšta.“ Jeno
hōžj je potoj, tam je šbože; to plačzi hōjom we wšchēdnym
žiwjenju, w domach, we bwojbach, we wošabach. Hōžj
je swada a roštor, tam ju ludjo njehōžowni. Ale
hšchēče mjēle wšchtjich je potoj s Bohom. Šhto je to?
Ta njepowalna wēstloč: Bōh je mi hnadny, to šhōjenje,
Wōh ma bwoje spodobanje nade mnu. Duž jo njetrjebam
wozjy pšchēd Bohom boječ jako pšchēd šurownym fundikom,
ale mōžu ho jemu krotšnje dowēric, kaj džežjo bwojemu
nanej; tak hmy berje šhōwany ja čaž a wēcznošč, taž
džežjo na kline lubeje maczerje; tak mje ničjo njewobštacžōž,
Wōh šam wšchē wēzjy wōdžj, so ja mnje šbōžne hu; dha
šamo šmjerzē mjē štrōžic njemōže, pšchetōž tež wōna nje-
mōže mje wot Bozje lufboščje dšiciz, ale wjēdže mje
k Bohu do njebēš. Rutōn potoj s Bohom je nam Jezus
dobyč. Hōjom pšči jeho narōdže jandželjo špewachu: „mēr
na semi“; do bwojeho četpjenja šlubi wōn wučōbnitkam:
mōj mēr ja wam dawam, mōj mēr ja wam wōstaju; na

weho šchtjiz do wēschējenje Jezajahowe napisane šleji, „so
bychmy mēr mēti;“ po bwojim horjēstacju wōn tuch bwo-
jich postrowi: „mēr budž s wami!“ Haj, Jezus je naš
mēr. Nšhōje drubže njemōžemy jōn namatač. Wšchōžni
nimaju žaneho mēra. Ale šchtōž do Jezusa wēti, tōn ma
jōn wopravdže. Rōždyž jo to, luby čitarjo, jo japoschtol
pšchē: „my mamy potoj s Bohom pšchē našchego Knjēja
Jezom Škryšta.“ Sōnno ty škorizjā: Ja wētrju do
Jezusa jato do mojego Šbōžnita, a tola njepšchtidū k pra-
wemu mēr; drubžjo drje jōn cziuju w šbōžnyh hōžnizach,
ale potom pšchtidū šašo čažy, w kotrychž je moja wutroba
tak njemērna. Dha wopomi, so tōn potoj s Bohom nje-
wotpoczūje na našim začurwanju, ale w Bohu, wōn njeje
pšchēde wšchēm šlōdē čjuče, ale wēstloč. Pomyšl hebi
na džežjo, kotraž po čamje s nanom pšchēd wultl lēž dje.
Wōžnje bje jemu wutroba polna bojoščje, ale wōno wē:
mōj nan je pšči mni, a dježji jeho rutu. To dawa jemu
potoj a šhroblošč. Dha hiba ho nēštō na lēšu; hnydom
šapšhinnje nowa bojošč to naštrōžane džežjo, ale čim
twjerdšō dježji rutu lubeho nana a pšči wšchēj bojoščje
ma wōno potoj a mēr w tej wēstloč: mōj nan je tu.
Taž djež jo tež ty k Jezusu; wēt twjerdže, pšči wšchtitich
mōlich šhrobloščach a brēkadž je Wōh mi hnadny, ja šum
tola Bože lube džežjo. To je wšchāt runje to krahne, so
tōn potoj wot naš njewotwiznje, jo mamy potoj s Bohom
pšchēd našchego Knjēja Jezom Škryšta.

3. A nadžiju pšchtjōdneje krahnoščje. Wučōbnito-
maj na puczu do Emmausa džešche tōn knjes: „Nje-
dyrbjēšche Škryštū to četpiz a k bwojei krahnoščji šancz?“
A prjedy je wōn tym bwojim šlubi: „hōžj je šum, tam
dyrbi mōj šhōžobnit tež byč.“ K temu je Jezus potakim
četpiti a wumrjel, so bychmy djež mēli na jeho krahnoščji.
Dje wjele jich je, kotiz jo tutaj našchēj šhchēczjanskej
nadžiji šmēja. Ale my ho njebawemy pšchēd nēt myšlic.
Wty wēmy, so je wōna twjerdže šažōzēna. Haj, s njeje šteji
a padnje našcha šhchēczjanska wēra. Wōstftronec ju se
žiwjenja Šbōžnita, je žiwjenja japoschtolow, je šwjatēho
pšhna, a ničjo šhōtne njewōstaje. Gdyž njeje žana pšchi-
čhodna krahnošč, dha njetrjebajče Jezus do šwēta pšchēc
o četpiz a wumrzej, dha njetrjebachu japoschtoljo tajte
pšchēčēšhanje na ho wšacž, dha je našcha wēra šama ša.
Ale to mōžno njeje, pšchēczjōwō temu njehwēdčji jemo našcha
wutroba, ale žpā historija šhchēczjanskeje zywje. Jezus
je nam na šchtjiz pšchtjōdnoju krahnoščy dobyč; a my šwā-
limy ho jeje w nadžiju; čim bōle njemēczjazy ju wšmē-
waju, čim šhroblišō wōstpujajemy sa nju, a hmy wēčzi,
Wōh ju krahnje dopjelni. Šhchēče njeje ho šewitko, kajta
to krahnoščy budže. Ale to wēmy, so budže njewurzejnijo
wulla. Šchtōž žane wōčēto njeje wōždalo, a žane wudho
njeje šhōžčalo, a do žanēje wutroby njeje pšchtidlo, to je
Wōh pšchtjōtowal tym, kotiz jo wōn ljubja. Wty wēmy, so
čhēhnoščje tutaje čažnoščje nješju hōdne tutaje pšchtjōdneje
krahnoščje, jo tam we šwētle pōšnajemy, šchtōž je nam tu
potajene, so budžemy našchego Wōha a Šbōžnita wōžčēž
wot wōblizca k wōblizca a ho wjēšchēč s njewurzejnjenym
a wēcznym wjēšchōm.

4. Ale tutu pšchtjōdnu krahnoščjō mamy nēt jeno
w nadžiju. Wty dyrbimy hšchēče hieč pšchēd wjele tuch-
noščōjom. Ale tež ja nje je Jezus pšchēd bwoje četpjenje
a wumrzejče nam šhroblošč a mōž dobyč, so mōžemy je
nješčēž a wutracž hač do tōžna.

„Niz pak fama to“, my nimamy jeno nadžiju pšchi-

chodnje krašnoseje, ale hijom tu smy trošćim hamo w cześniocach, haj, „my skwalimy ho też tych tychno-
seżom.“ Kajtę hu to słowa! Njepraji tu Bawol pische-
wjele? Njeje hijom dojez, hdyž my swoj kšćiz nješkemy
swodniwoje bjes mortotania a storzenia? Ale so duryzimy
wo tychnoščow hwalicę, njeje to pšchewjele žadane? Ja
šym wšchi kšorokozach stejal, na kotrychž šym pšchi naj-
wjetšchim hubjenštwje lute dżawatowanie a křwalenje pšychał.
Kaf je to možno? Njadž tešt so nam praji. Tychnoščow
hu šćwala, w kotrež wjerzazy najkrašnišće kšchewščianšće
poczinki nawutnje. „Tychnoščow pšćinješe sežerpliwosć.“
Šćto je sežerpliwosć? Nkečo druge hacz rostamana
wobuzniwošč a hamowola, tak ho čłowjek zyle ponizuje
pod Božu wosłomu ruku, wšćito křwojemu njebeškemu
Wdžetj porużca a ho wobli: niz kaž ja čyju, ale tež tu
džęšč. My drje widžimy druhby poddace, kotrež ho
nam šba na preni wotomil sežerpliwosć być, ale wo-
prawdže njeje, hdyž mjenujazy něšto njemortota, ale tež
ho njemobli a ho tšym troščujnje: ja jo njemžy pšche-
męnić, duž dyrbu jo njelć a wšćito šćonęnje pšchęstanie.
To je duchowna tuposć a žana sežerpliwosć. Sežerpliwu
njeby swoj kšćiz i tej wšćowjeju: Wōh je šćwerny a čjini
wšćito derje. Najkrašnišć pšćikłał sežerpliwosćje je nam
Jesuf dał we swojim čęterpjenju a wumrečju. D hladajmju
na njeho a wutimy wot njeho. Wjele šmy nawuštli, hdyž
šmy wot njeho sežerpliwosć wutimli. „A sežerpliwosć
pšćinješe šćonjenje.“ Drie tež hće kšćionjenje. My pō-
šćajemy, tak kšćionimje hu wšćitje jęnišće węzy, tak šćaba
je naša wutroba, tak dżwinje Wōh naš wōdži. Ale hijom
tute šćonjenja hu wjazy hōdne hacz čjiste słoto. My
čjiniimy pał też wjekele šćonjenja: tak možnje a krašnje
Wōh pomha, tak wōn modlitwy wuščyćha, tak jęho słowo
troščujnje a pōšćlujna, my šćonimy šćwernosć a lubosć
hōdućšćowjełom. W tychnoščowach šćonimy wjele wažneho
a krašneho, šćtož nibežę drubdže njemōžemy šćonić,
„Šćonjenje pał pšćinješe nadžiju.“ Njedybli Wōh, kiz je
hacž total pomhał, nam tež dale pomhacž? Njedubdže Wōh,
kiz je naž je šćelćę žačęwcom wumohł, naž trę je hōdmeje
wutřowacž? „Nadžija pał nješćahanići.“ To wšćak nje-
placzi wo kōžęje nadžiji, ale jenož wo jenej, wo nadžiji,
kotraž ho na Wōha pšćwęćha. Šćtož čjini Wōh, wšćo
dobre je. Wo tym, so je Wōh Jesufa na kšćizju wo-
puščęzil, wōn naž ženje njemopušćęzi. „Wšćtož
jeho lubosć je wulata do našęje wutroby pšćęš ćwija-
teho Duča, kotrež nam je dat.“

Strošćimich ty nęł, luby čjitarjo, cęchōdla hu kšch-
ęčjienjo jemu njeđzeli w pōštym cęašu Wātare mjenowali?
Njehladał jeno na tu martru swojeho Šćōžnika, njehladał
jeno na swoje hręchi, kotrež hu jemu tajke hōloščje na-
čjiniłe, ale hladał też na to, šćto je wōn tebi pšćęš swoje
čęterjenje a wumrečje dobył: prawdoščę pšćęš Wōhom,
potoj i Wōhom, nadžiju pšćidobnje krašnosće, křćowlosć
a mōž w tychnoščowach. Wotom budže twoja wutroba pšchi
wšćęj křćowdobje wjeřeba. Haj, wjeřel ho, ale niz kaž dęćę
šćweta, ale w tym křnejaju!

Hamjėn.

M. w B.

Powjedańćha wo Jesufowym kšćizju.

Šćapozym i wjerbu a i šćebu. Wšćota wjerba swoje hatožki
šćubolo i jemi powiřca. Stari jębi powjedača, so hu wot wjerby
e pruty wšćate, i kotrymž hu našędęo lubeho křnejaja pšćęd jeho

kšćizjowanjom šćwistal; wot teho cęaša hem wona žarju swoje
hatožki i jemi powiřca a i wjazy wšćoto nobyřę njemōže. D cęlo-
wjeće, cęchōdla nobyřę ty hwozju słowu tak wuřćoto a durybich tola
wauřnacž: „Křnjeje, moje hręchi hu cęje bje.“ — Wōhladał temu
napšchęčjivo na jędu! Ta jo hōjnje seleni. Nalęto a w kšće
w jenałje młōbne pšćęstje, haž šćamjo praweho, wo kotrymž
Dawid šćwali: „Žeho liřće njehlwadnje.“ tak wona steji. Stari praji,
jo je Šćōžniwoy kšćiz i jedle wocęšętny byl. Žeho trę je po
njej dele bęžata a jęne křorjenje i njebeškimi mozami napowaka,
duž ho pšćęgo seleni. Wōn praji: „Šćōžt moje cęčę je a pije
moji trę, tōn na wēćjne žiwjenje.“

A něto křejōbujmy na šćwerni! Wo ročjyž ho praji, jo je
i čęterpatym Wumōžimom šćimnosć męla, šćtož jej też i wocōwom
hlada a šćtož ho kōždemu hamo praji, kiz do jęmeju miledju derje
męnjazęju wocōwom hlada. Wona je, tak ręta, wotolo jęho hōdžba-
znych ranow šćłowaka a pjerđotata a jemu wotkōžōdala. Tak je
wrot jęho krawe hem cęwřewene hōrleščto wotřowowala. Ale křnejaja
je durybata wumrečj wibęćę. Wot teho cęaša hem njemōže ža-
neho mōrweho čłowjeka wibęćę a tana ho Wōbišęje, kiz jabitych
a mōrwech swojeho luda i hōrowo njębota a pōhrjęje. Dbyž nędže
šćitby w kšće teš, wo kotrymž sębřto njewo, jo by jęho šćhynł a
pōhrjębał, ho praji, jo ročjka pšćilćęšćimych nětore łopješčta na
jeho bjeswocjo šćadže, so by jo tak derje hacž mōž, pšćitřyta.
Tu ręta: „Wona je čjiniłta, wjeřęj je wōřta. — Wo šćhřęćęju,
přaku, kotrehož pšći ho kšćizuje, ho powjeda, so je, jalo našč luby
Šćōžnik na kšćizju wšćalęje, wutrobnę želbęćę i nim mę; jo je
hebi wjele prōžy dawal, i swojim wšćom to šćurwne hōdže šćw-
čahowacž, i kotrymž bęł Wumōžnik na dremjo wocęšę pšćibity.
— Ale wulka lubosć a mała mōž. Wōn to njemōžęche, ale
je hebi pšći wotřajnym dypnanju wulł šćwōny, kaž hōjčęje djenš-
nišč dęen na nim wibęćim. My pał prajimy: „Šćōžim, šćōžt
hım te wōt křnejaja dla hanibu a wny cęterpčj.“ —

Nętko hōjčęje nęščto i čłowjęstawa Veronika bę mjes tymi
žōšćimmi, kiz do Jesufa wjerčaja. Wo njej ho mjes ludom powjeda:
Žato našč Šćōžnik wot swojim kšćijom pšćęš Šćurjalestje,
hōpji na Golgatha šćupacše, dęćęhu pōdla njęho tež žionšće dżowit-
mjes nimi Veronika. Wona bę pōdla, jato ho Jesuf wo kšćizni
čęjzu do hromady šćpny; i rosalętej wutrobu wona wibęćęje, tak
pōt i jęho wōblęca łopotacše. Duž jemu swoje plawne rubiřćto
poda. Šć dżakom jo tōn křwes wot njęje wša, šćkōčji swoje
wōblęćo do njęho a da ji jo šćo. A hlaj, do rubiřćta bę wōras
čęterpateho wōblęca we swojęj martwownej rjamosęi wocęšęčęšany;
to bę ji k dopomnječu na teho, kotrehož bę na jęho martwownej
drošy wōščiwčewo. Šćto nam tuto powjedańćęto praji? Węj
w pomiatku Jesom křrista! Wōdaj jemu swoju wutrobu, jo wōn
swoj wōbras do njęje šćajščęzi! Tōn budže cęe i potucę wocęšę
a cęe i męrej powjedačę. —

Ale tež drube tōn křjes na swojęj martwownej drošy šćoni.
Kšćizjowa cęęa bę jara cęęka; i wutrošču wōn dale njemōžęche,
runje jato bę pšćęd hęžu šćęmęa Wħaswera. Duž wōłata, so by
wotpocęnyř; bę tam ławta, na kotrež čhęjčę ho pōšćnyřę. Duž
Wħaswer hęnųny wuřćęci a pōbšęni ruku: „Šćęhř ho, Jesufu,
wot tudy, hdyž křćiwčęšč, ty njemēmęch wotpocęnyř.“ Duž Jesuf
kšćiz na ho wšćawšći, jemu wōtręje do wocōwom pōhladnu a praji:
„Sa du i wotpocęnitu, ty pał budęšč po hwećę cęahacž, doniz ja
jako njepřćidnu.“ Wot hebi powjeda: Wħaswer cęaša bjes wot-
pocęnita po hwećę. Wōžęšč to na Israęłli łub nalōžęž, kiz je
teho křnejaja wōt ho šćorčil a nětko w žubje wotolo šćubdž. Ale
lępje hōjčęje to ham na ho natož a praj: Wřęby i wotpocęnitu
njepřćidnu, doniz temu křnejęj wutrobu i wotpocęwanju njepōpom.
Šćwōj lud wōn i wotpocęnitu powjedačę. Šćwatajmy tehdla, so
byčęmy nuta šćajšći i wotpocęnitu Wōžęho luda.

Czerpienje naszeho Szóznika.

Daj do twojeho czerpienja
 Nam, Knjeze Zetu, hladac!
 Kaf tzi nam naszha wutroba,
 Sdyz widzimy cje padacz!
 Ty czerpiš, hacz Ssyn Bozi h,.
 Haj, f czerpienju h, pólštam
 Wot njebiešeho Wóžta.

Daj pohladacz czi do wóczka,
 Kiz jara sradne bešče,
 Sdyz štyki swoje woshlaba,
 Wšes totrež něto džežči!
 S nim na naš, Zetu, pohladaj
 A wšičite naszhe byšly staj,
 Kiz tonja nam ho f wočow!

Tež chyli radzi pohladacz
 Czi, Zetu, do wutroby,
 Na twoju lubošč spominacz,
 Kiz pšewiny a dohy,
 W tutej twojej lubošči
 Ty stejšič něto pšehd nami
 A f njej naš f bebi cšehnjelch.

Daj pohladacz nam na twój kšód,
 Tak šhaly a cžežki!
 Šswět pyta tu hej mēd a šlód,
 Ty thodžič hūrte ležežki.
 To pač je kšód twój pohledni
 We tutej šemškej niškolčji.
 Wšič wječaj, šo džežič nēt f Wóžtej.

Daj pohladacz nam na twój kšičiz
 A na wšiče twoje ranj!
 Daj šhychecz nam, fat žatofčičič,
 Do Zetu kšičizowany!
 Twój kšičiz naš wuč, šo twoje bla
 Šy dušha naszha podata
 Czi tež pod kšičizom byla!

Měj džač ša twoje czerpienje,
 Měj džač ša lubošč twoju!
 Šsy wošyl naš na wutrobje
 A plodžit žyrcet hwoju.
 Šlaj, f dšakowanjom hwala cže
 Ša twoje šwiate czerpienje
 Mēt twoji wumoženi.

Škacštwó kšehčezšjanow.

Pohanški Hindu woopyta jeneho hwojich kšojanow, kiz je kšehčezšjan, a jo heho woprašča: „Kajšeho škacštwó natožujelch, šo je twoje wobličje pšehje ta šwēčate? Damno hžjom chycy ho cže ša nim woprašecz.“ — „Ja žaneho wošebiteho škacštwó nje-natožuju,“ jemu kšehčezšjanši Poma otwolwi. Na cžož tón pohan dale rēčelche: „Tola, žyle wēče macze wy kšehčezšjenjo nēšajšeho potajneho škacštwó, kiz nom šwēčič nochžecze; pšchetož hušto hžjom hym šo pšči pohladanju na kšehčezšjanow, kotrychž šeršach a šelnach, dšinat nad tym dšjonytm, wjehelčym šwēčte jich wobličja.“ Dža poženštwóšče ho Poma a jeho wóčžto bu hšičže radofšičhe, hdyž hwojemu pohanštemu towaščej otwolwi: „Ša

čžu czi naszhe potajništvo pšcherabžič. Naszhe wobličje je tat šwēčate, dotež hmy we wutrobje wušy jara šbožowni a bohaczi. To šbožo naszčich wutrobow pač je šłowo žiwjenja, je naszha šbóžnych a wjehelčich cšijnaza wera do Kšrytuša!“

Ty, luby cšitarjo, nješy žaneho drugeho wotmolwenja wočakowal. Šnajelch je hwojeho žiwjenja to šłabofe, trajaje wješele, kiz f naszheje wēry wuššabža, kaž f njeajpohušteho žóčta? Czi pohanjjo mjes nami, ja mēnu tych njewēžarych, maju kšehčezšjanštvo hušto ša něščot šrudne a nještroščne. Woni nimaju žaneho hrošmjenia ša wješele w tym Knjesu. Woni inaju jeno šwēčne a hušto dotež hēččne wješelo, hžžez heč a hara knjezi, a kiz nje-jamóža wutrobu wobšbožecz a naš ša nowe dšeto woščewič, Šradowanje w tym Knjesu je jim žufe. D derje temu, kiz, kaž tamny Poma, to prawe škacštwó ša dušajn šnaje! Pšehčehodž našč hērbšič kraj, a ty budželch w někotry domje, hžžez šnadž je pšaj a šarocžew doteč, a hžžez po šwonšownym rošbudžanju žiwjenje wobyderjow ranje lóže njeje, tola na jich wobličju dšjone šwēčto trajajeho wješela a byštot najhšubščeje radočče šo jahntč widžecz. Nad nimi dopjelna šo, šchož je pšehd šlthožamni Dawit hžjom ša wēnošč je w hwojim žiwjenju špšnal: Šakož teho Knjela woščewi dušaju; pšajšajuje teho Knjela rošwēčja woczi a wješela wutrobu

Moje šbože.

Mjež wšchemu cšlowještvo,
 Kiz jeno cšaknočič haj
 Žow w šemškim pšehyhtu,
 Šso f šrótkim šłowom praži:

Sdyž tež šo tudy wšcho
 Še šwēčnym šobjara,
 Mje kšewo jeno to:
 Wycš hējno Ženuš!

F.

Džetaj w nadšiji.

Dži cšičje hwoj pucž žiwješt
 A njemč ledžu nječaj šwēta;
 Šsy, šlutaj we tej nadšiji,
 Šo w hwojim cšaju pšjindu lēta,
 Šdžžez twoja šypta šejšabža
 A cšerštwé plody šwaja.

F.

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Mjes tmni, kiz šu na Wudyškim gymašiji maturitatne pruhowanje wobštali, staj dwaj Ššerbaj: f Ššyłora f Delneho Wajedba a f Ššibaf f Šomoroma pola Waleč. Prēšiči cže škacštwó šudowacz tón drugi cže šłótm škacštwó byč.

— Štrajšneho nutšlamarja, wēšeho Bogela, kotryž je šo we hwojim cšaju tež w Borščichaj nutšlamaf a kotryž tym, šotšič chžychu jeho šajecz, f revolbram hrožešhe, je šub f 14 šetam šo-šairnje šašubžič. Šputancho teho štrajšneho cšlowjela pšehd šub pščinajebžechu. Wón bu we hwojim cšaju wot Wudyšeho polšjštju, hdyž chžyčhe f Ššiwiož do Wudyščina jecz, w šelšnižy šajaty.

„Bombaj Bób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale je tež we wšičech pšehč-dawarňach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Wudyščinje dostacz.

Sy-ll spówał,
Pijnjo dźótał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napój móceny
Lubooé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérny
Ceraswoó da.

Njohy ty spówał,
Swérnyo dźótał
Wóódnó dny;
Dśód pak awjaty,
Duó daty,
Wóódtó ty.

Z njobjes mana,
Njeh ói křmama
Žiwnoó je;
Žiwa woda,
Kil Bóh poda,
Wóóřwó óel
F.

Šserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerjez knižničičšćetini w Wudyščinje a je tam ja šćmórtičtenu pšehéplatu 40 pj. dostać

Judika.

Šebr. 9, 11—15.

Š lista na Šebrejšćich je najš đšenšišći tekst wšaty. Šebrejšy kšćehćizienjo bėchu něhdy Židži byli, woni bėchu pak ł wěrje pšichšćili, šo je Žesuf š Nazaretha tón šlu- bjeny mešićaš, wo kotrymž šu profetojo wėšćezili, a bėchu te kšćehćizianškej wošadže pšichšćupili. Šwonkownje bėchu Židži wošili, woni đberžachu židowšće šatonje, jėdže a wu- čišćenja, woni wobđželiču šo pšči židowšćich Wóžich šćubach, woni šwjezčachu židowšće šwjeđženje. Ale š tym, šo do Žesuša, kotrežoš bėdže wuškota raba jato bohahanje- rja ł šwjerćši wotšćubžila, wėriachu, šu na šo hidženje šarifejšćich a pišmanučenjušć čašupili. Duž pšehćezėchachu jich na wščo možne walšnje, woni hanjachu a wuškėwachu jich, čšćibnychu jich do šajstwa, haj moriachu jich. Šizom to bėdže ja nětotruch Šebrejšćich kšćehćizianow ł pohė- řidenju. Njedyrbci Žesuf, tak myšlachu pšči šebi, tyč šwojich šćititowacž a wobarnowacž? Ale najwiozjo wot nich njėbachu šo pšćes to myšćić a pómachu šo se šwiatej šahorjenjošću ł temu knješe. Duž wuštorežichu jich wodse- rjo luda je židowškeho towarštwu, woni šatašachu jim, šo njėškėdža wiozjo do Wóžeho tempła šastupić, dołćž bėchu wot žiweho Wóža, wot wėry šwojich wóztow wotpadnyli. Šo bėdže to najšěršće, šćtož móžesće jim něčtó na- čimje. Wot đžecžatštwu šem bėdže wšćaf tón tempel to najšćubšće, najšwjezčisće mešto na zplėt jich; to bėchu šo wóztwojo wot šarych čašow šem šhromadžowali, tu bėchu

woni te rjane Wóže šćuzby šwjezćili a Wóžu pšchitomnoćž žimje šacžiwali, tu bėdže wuškšćimėšćnik na dnju wu- škeho wuđbenanja do najšwjezčisćeho šašćol a jich š Bohom wuđednał. A to wšćitko đybėjšešće nėt ša nič pšćestacž! Wujamkřeni đybėjachu bęčž š Knjesowje šwjatniž, š ko- trežž tyžoš jwajšći jich wjałachu. Šo bėdže hórje hacž šwjerć. A woni počezaju we šwojej kšćehćizianškej wěrje šćablač. Je wona wopradowě tajki wopór hódna? Njeje tež židowšća wėra wot Wóža data? Njeje Wóh šam pšči- šćat, šo đybja Židži šo w tempłu šhromadžowacž a wo- prowacž, šo đybri wuškšćimėšćnik kóžde lėto junu pšćeh Wóže woblicjo šćupić a šub wućizjećž wot wšćitkich šćehow? Njeđesće jich najwioškšćida pšćišćušćinoćž, šo woni, kotřž bėchu šo jato Židži narodžili, tute šwiatej Wóže wuštajenja šwėru dopjelnicu? A jich wjele wotpadnychu wot kšćehćizianšće wėry a wórcžichu šo ł židowšćej.

Duž čže šwiatej japosćotł jich w kšćehćizianškej wěrje pohylnječ. Wón pšćeh jim list, w kotrymž jim křašćoćž kšćehćizianšćeje wėry pšćeh wózi štaja. Wón dopostaje jim, šo je židowšća wėra jeno wėšććenje na šćyřšćuša. W nim je šo wšćitko dopjelnicł, šćtož šćej šo šarym šatonju na- pišane. Wón je tón prawy đotonjanu wuškšćimėšćnik. Šćtož žabnu židowšći wuškšćimėšćnik njemóžesće đoto- njecž, to je wón křašnje đotonjał. Wón njeje jeno do naj- šwjezčisćeho Žeruzalemšeho tempła wuštəčł, taž tućži, ale do najšwjezčisćeho w njebježach; wón njeje jeno kóšlazu a čelazu trej woprawał, ale šo šameho; wón njeje jeno wućizjenje na kóćći čašž đobyl, ale wėčnje wuwoženje.

Kat njeransomnje bychu šo sadžerželi, kat jara bychu šo pšeheshrščikli, hdy bychu tuteho wyjšchšomščynika sapreli a wopuščezkli!

W pšćnym časju steji Jezus jako našch wyjšchšimščynit pšehed nami. Wdy rječimy rad wo trojatim sastrojnistwe našeho Šobžynka: wo jeho profecziškim; wón je Wožu wolu pšchopowebał a polne šewjenje Wože nam pšćimješt; wo jeho kralowškim: wón bježil k prawizy Wože a nješe wšćtke wězy je šwojom móžnym šłowom; wo jeho wyjšchšimščyniškim: wón je nalche hrědi na šwojom čjele ham woprował na drjewje. Jeho wyjšchšimščynište sastrojnstwo je ja naš to najwajšniše. Na njo štožny dženska šwoju nutrošč. Kat krašny je našch wyjšchšimščynit Jezus Šhryštus!

1. Wón je do najšwječjšichgo w njebeščach šajdok.
2. Wón je šo ham ja naš woprował.
3. Wón je nam wězjne wumoženje dobył.

1. Tempel w Jerusaleme mjěšče sji wotdžele: Dwór, tu šhromadžowalše šo židowški lud; šwjate, tu štejachu woltarje a mješnižy woprowaču na nich wopory, kotrej lud bychu pšćimješt; a šady šwjateho tekeše pšehes wulki šawješt wotdžele najšwječjšeho šastupjež, tu šteješe ščina šluba a hnadny šot, tu bydeleše Woža krašnošč. A juščročj wo šćodny tekeše šwječjšeho wyjšchšimščynit na dnju wulkeho wujednanja do najšwječjšeho šastupjež, ženo krotke mjěšćiny šwječjšeho tam wotšč. Ale to bježde jeho najwječše prawo, jeho najwšćidža pšćimšćušćnošć, to najwajnemješe jeho pšehed wšćitimi drušimi čłowjekami.

„Šhryštus pał je pšćimščot, šo by wyjšchšimščynit był tyšč pšćichodnyšč lubšow, pšehes wječšdu došonjanšča hětu, kotraž njeje i rukomaj šćinjenje, to je, kotraž njeje ta nastwarjena.“ Šćto je tuta mjěšča, došonjanšča hěta, wo kotrej šwep. jawošćot w našchim tekeže rězi? To je tón wulki tempel Woži, tón žyly šwět, kotryž je Wóš je šwojom šłowom štworit, wo kotrymž bē tempel w Jerusaleme ššaby wobraš. Tež tutón wulki tempel Woži ma sji wotdžele: dwór: tón widomny šwět, wošebje našča šewjo; šwjate: njebešča, hžjež šu šćožni došonjeni, a najšwječjšiče: měšto, hžjež Wóš bydl i šwětle, do kotrohož njemože ničto šastupjež. Pšehes tutu wulku došonjanu hětu je našch Šobžynit šdok. Wón je w dworje pobyt 30 lēt šwojeho šćitkeho žiwjenja, čičhi pjat pał, na dnju wulkeho wujednanja noweho šluba, je wón pšehes šwjate do najšwječjšičeho nutščot k Wožemu štofej, hžjež nēt woišanje do wšćeh wěcznoščje a naš jako našch wyjšchšimščynit šastupuje.

Kajki trošćt leži w tym, šo je Jezus šajdok do najšwječjšičeho w njebeščach! Nēt wěmy: horjelach w njebeščach k Wožej prawizy mamy najšwječjšeho pšehčezła, tiž j najšwječjšičej lubošću našdu wěz wadži. Wón špoina na naš, hdyž my wošabnjenmy, wón ma šobuzelanje j našej šlabošću a nješćidawa, šo čjert naš pšehes našče mozgy špwuje. Wón wšćupri ja naš, hdyž šhryščimy a praji: Wotčež, nješladaj na hrědi čłowjekow, ale budž jim mjelba hnadny, a wodaž jim. Wón prošy ja naš, hdyž my njeměmy, šćto prošebž durbimy abo šo modbišč njemožemy. Wón žohnuje naš w našchim džele, šo šo nam derje radži, w našćidž čjehnoščach, šo durbja k našćemu šewšćemu šćuzič, w našćidž bježjenjach, šo došwomny. Wón pšćihotuje nam měšto wo wěcznej domišnje a nam w pramym časju wupomba do njebešćkeho raja.

2. Čjehodla móže Jezus to došonječ? Čjehodla ma

jeho wyjšchšimščynište šćutkowanje tajku móž? „Wón njeje pšehes šćilazu abo čjelazu krej, ale wón je ham pšehes šwoju krej junu do šwjateho nutšč šol.“ Wredy hačž šwječjšičeho wyjšchšimščynit stareho šluba do najšwječjšičeho hječ, durbjelše wón mlodeho wola ja šwoje hrědi a šćka ja hrědi luda woprowač. Š te j krej durbjelše wón do najšwječjšičeho šastupjež a šćinju šluba a hnadny šot wobšćepičej k šwoješo a teho luda wujednanju. Kat wjele wozaj pał je Jezus, našch wyjšchšimščynit čšini? „Wón je šo ham bješe wšćitkeho poroča pšehes teho wěczneho Dušča Wožu woprowač.“ Haj, wón bježde žes poroča. Wón njeje žaneho hrěča čšinit, tež šo njeje žane jebanštwu w jeho reže namatalo, wobšćwědzjeje Pētr, tiž je 3 lēta pšćhi nim byl. Ššamo jeho najwječjši njepšćezjeljo njemožachu nam žaneho hrěča dowješt. A kat wjele šwječšjenow jeho šwjatoščje a njewimy ššyščimy pšćhi jeho čjertpjenju! Pontius Pilatuš, Pilatušowa manželšča, šćachar na šćinju, hejtmam pod šćižom, Šubadž Ššariotš, wšćitazy durbjadu wobšćwědzječ: wón je bjes poroča. Haj, wón bježde tón jenišči prawy bješe wšćitimi čłowjekami. Wóš ham je to wobšćuršč: To je moj luby Ššyn, nad kotrymž mam dobre šwodobanje. A tutón šwjaty bjes poroča je šo ja naš woprowač. Jeho žyke žiwjenje wot naroda hačž k šimjerzi bježde wulki wopor. Wón je šwoju njebešću krašnošč wopuščezil a na našču šćudu šewju pšćidšot, je tu w niščolci a šćubobje žimy był, je i hrěščinikami wobšćabowadž, je je šwojimi bōžšimi darami a mozami čłowjekam šćuzil, je banjenje, wšćmješćenje a napšćezšiworeščenje hrěščinštwow čjertpi, a je šo šćončnje do rukow šwojiz njepšćezjelow podal. Niščto njeje jebo k temu nšwolał, dobrowolnje, je hamšnej lubošću je wón šo ham Wožu woprowač a je pšehes šwoju krej do šwjateho nutščot. Šćto je wón čjertpi, jako je wón šwoju krej pšćelal! W šahrodže Gethšemane je wón šo kat bježil, šo bē jebo pót jako krawenje šćepki, tiž na šewju wadaču. W šćudnej šćži šu hrubi wozajy jebo šćhibjet roščšiwitali a jemu čjernjemu šćonu na šćowu šćajili, a na šćinju bježdeše jeho krej i rukow, i nohow a i šota. Š tutej šwojeje šwjatej krejwi je našch wyjšchšimščynit do najšwječjšičeho w njebeščach šajdok. Kat droha je wona! Njezewjekniwe džošča hač krej šćšlow a čjelatow, i kotrejž šu wyjšchšimščynižny šareho šluba do najšwječjšičeho w templu šastupowali! A tehodla ma tež wona wjele wječšdu móž.

3. Wona je nam wězjne wumoženje dobyła. Wopor wyjšchšehomščynika w časju stareho šluba plačejše jeno krotki čas a jeno Wožemu wšćwolennemu ludu, šćže lēto na dnju wulkeho wujednanja durbjelše šo wšćiwotowadž. Našč wyjšchšimščynit je šo junu woprowač a tutón wopor plačži do wšćeh wěcznoščje, ja wšćitšči ludži. Wón je plačžil ja našćidž wotšow, wón plačži ja naš a ja našče džezči a džezčidžezči hačž do šćončjenja šwěta. Šćtož do Jezusa wēri, tōn je wumožžny wot wšćitšči hrěšow, wot šimjerce a wot čjertowšće mozgy; tōn móže i Pawoščom wyščaz: Dolež tehodla šmy prawi šćinjeni pšehes wēri, dža mamy potoj i Wožom pšehes našćeho šćinješa Jezom Šhryšta, pšehes kotrohož my tež pšćitšup mamy we wērje k tej šamej hnadže, w kotrejž šćejimy. Rom. 5, 1. 2. Šdyž twoje šćweddōnje tebe šćuza a twoje hrědi tebe wobšćozjuja a ty i Lutšerom žalofčijšč: moje hrědi, moje hrědi, dža šćup w dušču pod šćiž j na horje Golgatha, hładaj i wocmajaj wēry na šwojeho Šobžynka, tiž je

hwoju krej sa tebe psychela a tebi węcne nuzmojenje dobyk. A hysceje wjazy. „Zesufowa krej wuczyszi nasze swedomnie wot morwynch skutkow.“ Sçhto hu morwe stutki? To nejhu stutki cżemnojsze, ale tajte, kotrej hu hame na febi dobre a tola niço psyched Bohom njeplacza, doleż njepsychidu s wutroby, w kotrej Doży Duch knjezi. A tak wjele najchcy stutkow hu morwe! Ty dżekach hano pilnje we swojim pomolanju, ale jeno, so w nim dopręda psychidżek abo febi cżezł a hwalowo psyched ludzimi dobydżek; ty spewach kóžy dżeti swoje moblitny, ale jeno se rtom, wutroba niço wo tym njewę; ty thodżich kóžy njeđzeli kemichy, ale jeno, doleż hu tak swuczny. Ty dawach swoj dar, hdyž tebe profcha, ale njerab, jeno so njebychu ludžo na tebe swarili. Haj, to hu morwe stutki, kotrej hu psyched Bohom knjezonne. Sçhtož pak wopravdže do Zesufa węri, tón njemóže tajte morwe stutki wjazy cżiniç, tón cżini wchitfo s ludžoju a s cżezci teho, kiž je ho sa njeho woprował. Tak njeuczyszi Zesufowa krej jeno swontownje, tak wolaza a kóslaga krej a popjel wot jatolžy w starym sludje, ale inustkownje, wona wuczyszi swedomnie wot morwynch skutkow, wona psychemęni węrzaješo, so budže nowy cżlowjek. A stóncznje dopomni našch tekst naš hysceje do to najwujesje kubo, kotrej našch wyschymęschnit dawa: to slubjene węcne herbstwo. To je węcna hódnojsze, psychidobna krafnosze, wo kotrej hmy šańdzemu njeđzeli nadrobnje ręczi. Wón je nam to herbstwo dobyk psyches swoje cżepjenje a wumrzecje a cżaka w najwucyjschim na naš.

O derje nam, so mamy tajteho wyschymęschnita! Dżakujmy ho jemu sa tón wopor, kotryž je sa naš psychenje. Kotryž je tón prawy, jemu spodobny dżak? Tón, so my ho wo to staramy, so jeho wopor ja naš njeje podarmo; so my ho s cżelom a dušim jemu podamy, kiž je ho ham ja naš woprował, so je wschęm, sçhtož hmy a mamy, jemu sluzimy, niž febi, niž hweće, niž hrečeji, ale jemu hamemu, kiž je nam sluzit hač do hmyreče.

Tu mašč mje, mój najlubschi,
Ja ho zyle poddam cżi:
Sa cży panu do boła,
Božo, moja hłowanta.

Hamjeń.

M. w B.

Jeno psyches Zesom Khrysta.

Podjanski derje wuczny měschnit, s jmenom Lambert w Belgickej, kiž měleje wyhodu slubju we swojkej romiej zyrkwi, sa ja jene dobo tle swojim slubju stojit a hwoju podjanski węru wopuščit. Wón wo tajtim swojim wustupje ham tak psychę: „A tutej kroczi hmy ho psyches dołje będzęne a psychemęstomanje psychedbżit, niž pak hjes hotołcje psychetož jenadwajczitne swojstl mějachu ho rownjacž. Tola njemóžach hkojeji hwoješo hwdomnija dole napschecziwo stacž, stóncznje dyrbach jemu poškadacž. Sçhtož nětfo wem a sçhtož hmy w podjanskej zyrkwi widžak a hyschak, to njemóže moješo dudja dleje w Zamžowych wustankach dżezecž, njemóže tež dleje žadanja podjanskeje zyrkwe sa prawe pónocž, kiž cży niž jeno w nadožnych węcach, ale tež we wedomnošnych na. lejnóczach knještwa wjeleç. Dolež hmy ho psychemędżil, so je jeno j edyn wyschymęschnit, wchęczlowjek Zesuf Khrysta, a so je jeno j edyn wopor ja hrečji, kiž ho njemóže dale s nowa stacž, dha njemóžach hinał cżiniç, hač hmy cżinił. Nět wem janweče, so budža cży šbózn, kiž do Zesom Khrysta jako do hwoješo Šbóznita węria.

Za węru do njeho a ho na jeho lubowage lastaranje spuscham Esym węty, so mje wón njewopuščic.“

Khrystowa droha krej.

O Zesu, twoju drohu krej
Njech dušcha psychę wšo wazi kei:
To w šljenuju a we hmyrečji
Su wot wščęž hrečow wuczyszi.

Duž wona moja psychę je
A kwapna drašta prawdołcje;
W tej psyched Bohom ja wobsteju,
Hdyž junu pónu s hwdženju.

Tež w tymle hweće posticja
Mi twoja krej mój žimjenja;
Ja trochit a pokoj w duški mam,
So w hweće hnadhy psychemam.

A budu w nudy pošlednej,
Mje wostchew twoja swjata krej;
S tym žodyn hreč mje njetama:
Sa šbózn pónu se hweća!

K. A. Fiedlef.

Či paczetske dżeci.

Mějach nědy tsi dżiwne paczette dżeci, jedyň duchowny bowjeda. Węchu to tjo tojž, kiž s wjelelu psychidobowagešo luba wuhoto wuščje thčow a wščow po powjasach rejnowcu a febi s tym swoj wščędnj hylč sažadach. Nas te mni psychidobchit, nje prawchachu, so bych jich rowščowak a potom tonfikowam. Wschitny tjo pak njebychu žane dżeci wjazy, ale dżom psyches dwozpęzi lęt staci. Sa ho jich ja katechizism woprachach, ale njemęnoju. Prachach ho sa biblij, ale teje tež žodyn s niç njemęneječe. Wščy pntach, so wo cžitanju tež wjele njerošmjoju. Duž ho jich woprachach: „Lubi ludžo, sçhto dha sçe wutli w sađžęnych lędach, hdyž tola niço njemóžeče?“ — „O wjele žodynch křumščow samžemy, možemy po powjasach dębacž a reiwacž.“ — Wędna bęchu to wuprajili, bęchu hnydom tež hotowi, psychede mnu pruhu swojeje wustojnojsze wotpotožicž. Prachach, so dębu jeno ras psychidobowacž. „Ně, rjeńsch, woače křumščity mje njelajmaju a nochju je widžecž, sa mni ho njepracham, ale paczje mi, sçhto dha sçe herak hysceje nawuliti?“ — „Něčimju bydom rečow“, rědoče dale jich wotmołwjenje, „a we najwjačch krajach semje hmy pohy a wščędnje hmy ho, hujto psyched wutlim ludom, se hwojeji wustojnojsču widžecž dali. Tež do slubjeneho troja je naš puč wjedł a na tamnyh hwyatym měčeji hmy stali, hdyž je ho Zesuf we hwojeji pošpenjeji nožy moblit — w Gethjemane, — a jeho row hmy wopytali.“ Woni pošajachu mi puzowariti křicil, křicil febi woprotworjo swjatašo rowa hujto lujpa a hobo wošnu. — Wšoju ludžo, w Šbóznilowym narodnym kraju bęchu pohyli, na tym měčeje, hdyž měno, so je jeho row, bęchu stali, jeho hamęšo pak njelajmaju. Hdyž tež s cżezje wutrobu, podach ho ja na dżelo s majiti tšomi dorocžęntimi paczetskim dżecim. Sa je rowščowach, a hlaj — ja bych cżyte psychęo tarych fedžilwých, swutlitych schlerow męč. Dolež dlekič wšo w mojej biblosčji wotjach, so wučeba njewščęstotčijena a bósly widžach rjane pędy. Stóncznje bęchu cży tjo wote mnje pežobnowani a wuinachu hwoju węru. A hwojemu dotalnemu powofanju pak nočžychu ho sašo

wróćcież. Wschodźnoje spytach, so bych jich na družje wašnje do kłěbda pšćinjeje, ale tał rucze hač hōže sroniču, so hu czi tji prjebu pšćinjeje bñl, mo tñ njerodžiću. Wšćež durje, kaž jara tež profćach, wošćachu samŕnjene a k wšćemu džělu woni tola tež kłmami njeběču. Tak dyrbaču s kłončnje pšći swojim dotaknim powolanju wošćaz. Woni cžehnicu dale a ptyachu swoju žiwnošć na prjebawšće wašnje. Zednj s nič pał so ras wróćić, a ja wošćabach jeho mies pōžukarjenju nutreho w Wožim domje. Wšćelach so jara. Kōtry wučež, kōtry spowjedny wōtz so njeby wjekešć, hōžj so dołhim cžaku swojeho šćulerja, swoje łube pacšćešte džěčo saho wōtj? Wšćeča pał hōjćeje bē moja rabošč, jako po kšćachach bē mni pšćistupi i tym kłowom: „Wly smy pšćeho hōjćeje po našim powolanju, sčtož nēhdy bēčmy, ale šćhrystuša, bē kotremuž seje naš wōjeli a kotrebož seje naš lubowacž wućił, namy hoju na wšćach swojich pućach. Spytowanjom je ja naš wōtje byto, pšćetj to towarštwu, do kotrežy pšćinidžecmy, hu wšćešte, ale wōra do šćhrystuša je nam mōž dała, je pšćewinycž.“ Na farje hmoj ho dale rostřćowaloz a bē namaj, kaž bychmy saho w pacšćešte wučeje byto. Wōbaj bēčmy hšubelo hwačej, jako hēbi po kłmli ruku dachmoj a se kłowom: Wōh budž i wami! ho džělachmoj.

Prawa lubošč.

Me wulkič wukłowach podpōfach džěłachstaj dwaj džěłacžerjeje hromadže, jedn bē staršć a druhi mōdšć. Zōn staršć rēłošće Zan, tōn mōdšćići Zafub. Zaj dwaj bēšćtaj zyle dwojeho wašćnjna. Zan bē pšćny, cšći, pōžohny muž, kž by kōžde ranje, prjebu hačnj by ho do hšubelofći pōbnešćić podpōfaw dōwjeł, hēbi tež na hwoj džěmny row pomyšćit a swoju duchnu do Wožuju rufow porućiž. Rōžbžićkju njebētu by kšći saho a hēbi tam po trojčij a mōž ja hwoje šćrahaće a cžjeke powołanje pōbył. Zafub, tōn mōdšćić, bē pał zyle hšubničeho wašćnjna. Wōbn bē lohš, bēšōžohny padof, we swojim džěle drje tež pilny a wšćojny; tola pał bychu so druy pšćed nim bojełi, doleš ho lohšo roshněwa a wošēbeje tehdy, hōžj by ho palenja napit, sčtož ho hułćižeho šta. Runje tehdoba pał, doleš bē trochu šćračmy cšłowječ, bēču jeho w džěle staršćemu cžćemju Zanej pšćitowanjći, a džiwnoje bē, kał by blišćošč pōžohnego Zana njemēneho Zafuba we wšćje džěłata. Pšći nim by jara rēdo pšćes pōstrow dūrć a hdy by w kłwije tu a tam ras sašćarowal, trjebajšće jeno jeho wōtatič je hwojimaj mōdrymaj wōczomaj na njeho pōwlobacž, a na mēšje by Zafub wotnjelknył.

Nas bēšćtaj tež saho hromadže kłubelo w podpōfach. Džj na jene dōbo wšćje njeju wšćo pitowacž a prasłowacž pōčja a wšć a pšćerčjež ho jimaj na kłowu mjelešće. Šponjeny Zan na mēšje tōn wulki šćrach hōjba a wōtatič tał wōšće hač mōjšeje: „Wuščćešće kōr bele!“ Cžj horlach bēču to hšubom hšćjcheli a wōž tež ja trōkš cžaj rjēčajšć iščćerčacž, i kotrymž so kōr pšćed teju dweju pućčje. Doleš pał bē wujēb jara wulki, bē kōr tež maky, so jeno jehny do njeho džěle. Po hwojētkim prawje budšćije nēto Zan jako staršćj prēni do wumōžēšćeho kōrba sałēčē mošt. Kāž bñł jehō tež ta mšćl na jeho hwojbu, žonu a hōjćeje drobne džěłacžata pšćešće, kał ho jim pōndže, hōžj budže jim jich sašćaracž rubejny! Hōžj pał jeho wōčžo na Zafubowe šćōdnjene wōtbičzo padny, na kotrebož čole hōžom hšmny pōt šćeječe, duž ho roshubšć a rjēny: „Zafubje, rucze do kōrba!“ Zōn hēbi to dwojyž kōfak njeba a kaž kōfca ipšćinje do kōrba šćoći a wōtatič: „Nēto šćehēbičje jōn horje!“ A kōr lečćeče horje na jašne šćwēto. Zēbna bē Zafub i njeho wulkič, jōn saho bele pućčćečicu, so by ho tež Zan wukłowal. Na teho bē pał mies tym mjele pšćerčjeje

napadako, so bē hōžom nimale sašćprijeny a so hēbi žaneje nadžje na wumōžēnje wōzaju njēčnjnjēje. Hōžj pał tōn kōr saho pšćed hoju wōšćeče, wudobny ho i napinanjom pōbnešć mōzow je hwojeho kōrba, sałēšy do kōrba a bu tež hōjćeje šćōžownje wukłowawny.

„Ale Zano,“ tał ho czi horlach nēto do njeho dachu, cžehōbda njēšy ty po swojim dōbrym prawje prēni do kōrba sałēš a njēšy Zafuba, tutu lidora, bēłach wošćaj? — „Runje tehdoba niž, doleš je lidora,“ jim Zan wotmołwi; „ja wōhacž derje łube: wōn hōrje, pije a šćaruje; ale runje tehdoba njedach jehō njebjelemu hšubničij pšćepōdacž. Za bēč ham na wumrjēje bōle a lōje pšćihōtowanj, dūžli wōn.“ — Duž czi hwojēzje mječacž a kōžy ham pšći hēbi rjēny: „Zelto luboščē k blišćicemu ja na jehō mēšje mēł njebych.“ Njebječje pał japošćotł Zan we swojim prēnim ličje na 3. stawje w 10. šććicazj: „Ma tym hmy my pōjnal tu lubošč, so šćhrystus swoje žiwjenje ja naš wošćaj te. A my tež dyrbimy swoje žiwjenje ja bratrow wošćajcž?“

Wšćelake f bliska a f daloka.

— W našćim kłaku, hōžēj ma našča ewangēlsta zyrkef tał wjele njepšćečćelstwa cžēwječ, je wōžne, juntrōčē wōpomnič, sčto wona džěla a šćutuje. 83 je diaconihnjnšč wšćawow, hōžēj 21,000 diaconihow šćutuje, 18 bratrowišč domow 3500 bratrow do džěla čjele, 35 je džěłacžćišč kolonijow, 600 hošćpōdow i dōmlijne, towaršćtwowacž domow a hojētinju za wōpizow. 411 ličji ho hromōžććišč domow, w kotrežy bēšće 1909 12,004 džěći. A temu bē ho dalšćij 11,481 džěćij k wošćabdanju a wōčēšćacžju do hwojōbow dōto. Wlōdžōžōwacž towaršćtwow bēšće 2419 f 142,826 hošćawowanj a 172 wošćebitim dōmam. Towaršćtwow mlōbduh hožow wōšćeji nēhōže 5000. W mišćionštwje kōžnjitow džěla 223 kšćečćižanjći mužow w 214 pšćitawatow. 17,000 kōžnjitow poščćicju dōmnyh ja kōžnjitow (32) 125,000 nōžnyh pšćehnjtow. 45,000 kōžōw ho wōppta, mies nini 11,000 wōpztow hōrčyč. 1/2 milionow nalutowanych pšćes ho pšći nalutowarjaj wot kōžnjitow nuzpšćacšje a 700,000 hr. ho do našćeho wōtznego krajja pšćinješe. Kāžta to pōknošč šćwēneho džěla luboščē, kotřj je ewangēlsta zyrkef do šćuta šćajta.

— Hōžj ho k jutram blišim, saho na staršćij to pšćanjenje šćupi: „sčto budže našče džěčo?“ Mjes wšćelakimi pōwōtanjami, kotřj ho džēnja mlōbny hožam poščćež, njēch so tuby na jene pōkōja, kotřj ho i wjēšćha malo wōšćebžbuje, hačzunje tał berje wēšy, kaž tež spōwozaju žiwjēnišć pšćehyčł pōdawa, na powołanje diaconihow. A šćupje ho staroba wot 18 šć jaba, tola diaconihēne wšćawny tež mlōbšće hožy ja šćulekšć pšćitowow. Diaconihy so džēnja trjebaja na nimale wšćiškšč šćutowarjajšč kšćešćižanjšće luboščē, we wšćawatow a wošćabach, w šćabdanju hōrčyč kaž we wōčēhjenju džěći. Šćafka na 3 diaconihēne wšćawny, w Drazbžanach, w Wipstu a w Woosdortje. Pōšćednišće jeno sa wōčēhjenje džěći wuwućuje. Šćamōwjenja maja ho pōšćacž na diaconihēne wšćawny w Drazbžanach, Nowe Wēšto, Wudysta droha 68; w Wipstu: Wipst-Bindenau, Gumboršća droha, a do Woosdortja.

„Wōmbaj Wōh“ njeje jenož pola kłowow duchownych, ale je tež we wšćech pšćedawarjajšč „Šćerb. Rowin“ na wšćach a w Wudyschjine dostacž. Na šćwtōrčć-šćta plaći wōn 40 pj., jenotkliwe cžjšća ho sa 4 pj. pšćedawaju.

Sy-li spówał,
Púnje dźátał,
Strowja éc
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móczy
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerastwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźátał
Wědné dny;
Dźeń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpośá ty.

Z njejes maná,
Njech čí khmana
Žitwoś je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš čel
F.

Šerbske njeđzelske kopjeno.

Wubawa ho kóđu šobotu w Šmolerjez knihcijščęceni w Budyšćinje a je tam ja šchwořtelnu pšchedplatu 40 pj. doštáč

Palmarum.

Žil. 2, 5—11.

Č tym Ğofiana teho luda fastupimj do wultkeho čičkeho tydźenja. Tón sličj je to snamjo wumožjenja, na kotrymž šo wón pośluschny šam do šmjerće da, a kotrehož pľób čje wón něto jako tón powyščeny pščežo a pščežo tym šwojim pšchizpřiwacž. Duž wyskajny: „šhwaleny budž, kiž pšchizbže w mjenje teho knješa!“ W nim je našče šboje a žiwjenje wobšamknjene — w tym mjenje „Ješuš Křyštus“, kaž jeho našča epistola dženša i wosebitum wtomyšljenjom mjenuje. Wly jo wopřichijujemy do štateho, rjaneho šhčęcijanškeho poštrowjenja, i kotrymž šo šhčęcijenjo dženša hiščęče štrowja:

šhwaleny budž Ješuš Křyštus!

- š tajke šhwalcje wubudźnje naš, hdyž jeho widžimj
1. jako wotročja, pośluschno hacz do šmjerće,
 2. jako knješa powyščeneho i čęšćej Boha teho Wótza.

1. Wly pohladamo na wultgod jeho šemškeho žiwjenja, jako bu „podobny čłowjetam“. Dreje potajuja šo tež w Bettehewje mozgy druheho šweta, kotryž šady njebo ležešče, kotryž jeho pšchewodža na wšchittich jeho šemškich pučadž, jo špominajše na šwoju woprawdžitu domšinu. W čęmnoščej čęřępenja hlada do tamnje wyščichiny, hdyž bórny šaušče. Tola hačrunje běšče jemu krafnosč wyščičkeho šweta tač blisťo, hačrunje šnajęše „bójšti štal“

wola teho Wótza jako šwoje prawo, kotrež jemu šhščęšče, tak malo meješče jo tola ja „rubjenštwu. Wóhu runy byč“, šo by i tym šo šhwalc, kaž hordy dobyčęšćiti wojwodu še šwojim rubjenštwu wo horžji a šebi niččo wot šwojeho rubjenštwu wiacž njebo. Tak je nam wón šwoju lubošęž šeniw. „Wón wupřšdni šo šam, bu podobny čłowjetam a na waščnjnu jako čłowjet namašam. Wón wšda šo trębanja šwojich bójšćich wošewnoščjom, kotrež jenož pšči šwojich dźiwadž wušnamjeni; wón bu čłowjet, kaž my, špřatny kaž my, šjes hręča. Šajte to rošbudženje, najšęšče a najwyščęšče dačž ja žiwjenje nušy a čęřępenja. „Wón ponižowajše šo šam a bu pośluschny hacz do šmjerće, hacz do šmjerće na šhčizju.“ Šal běšče jemu možno, to wšchitto šnješž a šjes ščoršęšče šwoj puč hieč? Šeho jęđž běšče, šo wón wolu čijnješče šwojeho Wótza w nješęšchadž. Wopřuschnošęž běšče potajštwu jeho žiwjenja. Šajte pośluschnošęž tam w šahrožje Ğestemane: „Niz kaž ja džju, ale kaž ty džešę.“ Tak dje wón špřly na šmery šhčęrczi napšchęžiwu: „Wótče, ja poručam šwoju dušku do twojeju rukow.“ Tak možę wón napošlektu šęje a šwoj štal Wóhu i dobrym šwědomjom pšchepodačž.

Tak šo wón pšchę naščimi woczemi nětko šašo hotuje i pošlebnjemu pučej. Tehdobla špřewamy: „šhwaleny budž Ješuš Křyštus!“ Ale niz jeno „šofiana“, i šubami, w njewěřajęej šwětnęj myšli, kotraž šebi we wščem jenož na šo myšli. Tehdy Ješuša a jeho štal njeřojnimadž a wostarješch bjes žohnowanja. Šrawa myšl je, i kotrež

dyrbimy jeho strowiczy: „Kdoby budz teje myšle, jato Jezus Khrystus tež będę.“ Tak dyrbimy hotowi bycz f poniżności, tak smótniwi t wośluchności wśdęcziwio Bohu a jeho woli. Klat nuśna je tajsa myšl, so bychmy w męrie a żohnowaniu wopomnięcze jeho wumrjećza hwięciczj mohli. Precz j horbośnej myšlu, kiż hebi jenoż ģama na ģo myšli, śchto mōže ja hebie hebi žadacz; precz se ģamowólnej, hebiecznej myšlu, kotraž Bohu a ćłowjekam trōžza, hbyż wśdęcziwio woli dže. Nihbyže ģo poniżności a ģamowólnej lepie njewuknjetej, hacz w pohladanju na śchizj Khrystusowu. Jenoż tak my jemu rośumimy a śchto je ja naś ćimil, jenoż tehdno wuńdže najče strowjenje f wutroby: Křwaleny budz Jezus Khrystus!

2. Duž tež to wulle wobrocjenje: „Teho bla je tež Bōh jeho pšče wścho powuśidit.“ Tak je jeho žedjenje w zuśwbnym kraju dopjelnjene a wōn je dostat mřdu ģwojeje ģwěrnocje. Čchtož je na ģwěće ſtukował, ģo jemu t jeho wěcznej krańności pšchida. Wōn woſtanie se ģwětom ſwjaćanu, ale něko poſtajemy knjes na wśchitko; ģwobodny mōže nětko ſtukowacz f tym, śchtož je warbowal a dobył. To je knjejtrow bjes runjeća a jato ſnamo je jemu date mjeno, kotrež pšče wśchitke mjena je. Hbyž ģo jeho mjeno tehdno wuśche ſchizja napiša, myšlachu hebi, ſo budže poſledni krōcz ģwěćidane — a ſo je potom na wśchě ćzaby woſtrowjenje. A něko je wśchōn ģwět mot teho mjena napjelnjeny. ģaj w nim je ta mōž, „w kotrežj ſbōžni budžemy.“ ģaj, njebieģa a ſemja, žiwi a mormi dyrģbia wopſchijeći bycz w tym mjenie, „ſo bychu ģo w Jezusowym mjenje poſtatowale wśchitke kolena tyģ, kiż w njebieģach a na ſemi a pod ſemju ģu a wśchitke jayhtj pōſnate, to Jezus Khrystus tōn Knjes je t ćwěćj Bōha teho Wōtza.“

A to wśchitko „t ćwěćj Bōha teho Wōtza.“ Wōh ģam namata ģwoju ćwěćj w tym powuśidjenym, pšchetōž w nim ģu jeho myšle wuwjebjene, wot njeģo budže ſtajnje dopomnjemy na ģwōj horby dobyty ģlub. Hbyž ſchwećjzjan poniżnje ģwojeje koleni ſhibuje w Jezusowym mjenje, mōže Bōh ģnēwa ſabyč a mōže ģrēćchnita w ģnadže pšchuwjac. Wōd Jezusowym ģzeptarijom je nětko ģrjedza w ģwěće teje ģmjerće kraſtewno žiwjenja a mēra poſtajene. W Khrystuſu je nětko ſlawno, ſo je ģo Bōh wopravdže tož Wōćęzj ģmilit nad ģwojimi djećjimi. Tak njecha Wōtž ģinal ćwěćjemy bycz hacz w ģsynu; tak je Khrystus Knjes powuśidjeny t ćwěćj Bōha teho Wōtza.

Klat rad jeho dženģa ģižom ſtrowimy, hbyž tole ģwětiko krańwoće ģižom wuśche ćwěćjazeģo a mřējazeģo ģo ſa ģwětlicj wđizimy. Wěſo je jeho krańności ģwěćje wśchelato pšchitryta, jenož f wōćkōm wery je wona wohladacz. Na tym bu tōn lud, kiż jemu nēdby palmy na wuć ſejeleſche, t ģanibje. Čģzemy my jemu, kotreģož je Bōh ja Knjesa pšče wśchitko ćimil, kolena ſhibowacz a jemu dacž bycz Knjeje najčeje wutroby a žiwjenja. Wuſnajimy jemu ģwěrnocj, kotraž ģo jemu poda, jeho ģo dđerģi a wot njeģo ģo wōdžjē dama. Hbyž „wśchitke jayhtj“ ģu powołane, jeho jato teģo Knjeja pōſnacz, njeģu najče jayhtj pšchēd drugimi mubudžene pšchēd Knjejoweho Duģha, f nowymi jayhtkami jeho krańności pšchipowjedacz? Klat mohli ģo jeho ģanibowacz, hbyž je hebi tajte kraģne mjeno pšchihōtował w ģwěće — na nim ģo poſtorkowacz, kiż ma wśchitko we ģwojeje ruzje, śchtož je dobre a ſbōžne? Wōn najģha ģorboćę a najče wjebele, tež pšchēcziwio njewētzajumy, najģha nadžija, hbyž tež ćwěćmōćę ſrudoby a ćwěćmōćę jeho krańności pšchitrywa. To ģu te prawe palmy:

ģoſianna temu ģsynej Dawitowemu, Křwaleny budz Jezus Khrystus! Džimy f nim t jeho ſchizje; wōn dajž naſch wuć poſohnowacz. Khrystęće, ty jehnjō Bōže, ģmil naſch nad nami a daj nam ģwōj mēr!

ģamjen!

Pod Jezusowym křižom.

Nēt ģladajmy na Jezusa
 A džimy ģhizje ja nim!
 Čchto wōćkō najče wuhłaba?
 Čchto wđizimy tu na nim?
 Ach, ģsyno Bōžj, hbyž ty ģy?
 Čchto ćimili na tebi ģmy,
 Ty luboćj wulla Bōža?

Tu naji wihajch na křižju,
 Wot ģwēta woģanjeny;
 Wśchōn pšchitryty ģy f ģanibu,
 Wot Wōtza wopuſchženy.
 Ach puſk, ſwatar, ģanjenja
 ģso wśchitke nětko ģromadža
 Na ģłowu twoju ģwojatu.

Čchto f najšimi ģmy ģrēćami
 Wśchēd Bōhom naćimili,
 Tu ſtupa nēt nam pšchēd wōćj,
 ģsej ģmjerčj ģmy joſtuzili
 A f njej tež Bōže poſteće
 Wot ćzaha ģacz bo wēcznoćę;
 Ach, Bōžo, budž nam ģnadny!

Knjes Jezus ja noſ ſupit je
 Do ģmjerće najbōćęje;
 Wōn poda ģwoje žiwjenje,
 Tak wumohf naſ je f njeje;
 Wśchēz jeho ģmjerčj ģmy ſdđerženi
 A f ģnadu Bōzej pšchitryći
 A wumōženje mamy.

Daj we mērie nam na tebie,
 O Jeſu, ģorje ģladacz,
 A ģwalicz twoje wumrjećje,
 ģo f njeģo mohf nam nabacž
 Doleč trowģta a doſę poſoja,
 Naž duģha naſģha potrieģa
 Tu ćzahnje a tam wēćnje!

Daj nam tež ſwatnu poſtatu,
 Wśchēd křižjom wuproſchenu,
 We tebi Wōtzej ſpōdobno,
 Na křižj tōbi ſatoženu,
 ģo f balſģimi ģrēćami
 Wioz njebuchmy ģe ſrudžiti
 A f nowa křižjowali!

Tak křižj tōbi, Jeſu, ćwěćjēz daj
 Nam, twojim wumōženjem!
 Nam daj jōn nēčj pšchēd woćjomaj
 Do dģata pōndrjenym!
 Budž morčenemu jehnjęczu
 Wśchēz žyfu naſģhu wutrobu:
 ģwěćj, ģwalba, dģal a krańnoćj!

Palmarum.

Niebdzela Palmarum je pšehjo w kščešćijianjeji zyrkwi wošebitni waźnošč meła. Čžešniejšče tola tutu niebdzela něhdy Ršyrstus do swojeho meła a lud jeho tež trala witašče. Tehdy bėšče ho na šhwitki prawe ludowe pšbnacke pšehje wšcho hanjenje a wobaranje faršejščich a pšhnamaučenych pšehdėreła, jo lud to čžinjejšče, sčtož we wutrobje myšlejšče a sčtož hebi tež myšlejšč dyržejšče. Tón knjes pał mejejšče tehdy džeł, kiž na džeł jeho prjebawšeho pšeh-
tadžinjenja dopominaljšče.

Někto wščał w naščich Wožich słužbač tole wšcho trochu do sady stupa. Wošadžina tebdžinowšč je bōle na wošadžinu mtodžinu wobwožena, kiž niebdzela Palmarum swoj kščešćišči słuž wobnowja.

To pał je tola waźna hožjinta! Čži, kiž buchu pšeh 14 lėtami wuščęšeni a kiž tehdy pšehs rōt swojich smōtrow Ršyrstusęj swėnošč słužbachu, čžežba někto tuto słuženje hami na swoje swardomnje wsacž. Tajke słuženje do Ršyrstusoweje ruši njeje ničjo lohke. Sčtož někōtō bližšchemu słuži, ma tež džežecž. A teho, kiž swoje słowo kama, nima ničtō słušč. Wōn to tež nješlůži. Kuna ho wōn tola sčtomej, kotremuž je wėšil kōnu wotkamač, pšehčęšenej, i kotrehož je drohi kamjeń wupadny, abo njewejše, kiž je ho wo swoj wėnž pščinješka; pšchetož tajki čłowjek je swoju čęšč słužbił. Sčtož ho pał wot džežči pšeh woltarjom Ršyrstusęj słuži, ma ho hiščeže bōle džežecž. A nječęhny je kōždy čłowjek, kiž wošjščcho w žiwjenju po wėrje njełhožji a Wože kanije njebdžežči.

Ale njeje dha tež pšeh wšchu mēru čęšła wēž, po Ršyr-
stusowych słowach čžinječ? Se wščač bōlow wozhaju tola mtodych
sli towarščojo a čžahaju išč i praweho pučja do hrěchōw! A
nutščach w nič je pšchinacōžny lōšč i kšennu, kiž jim bjes
pšchelašca radži, jo bęchų na sčych towarščow wabjenja pošlu-
čali, a kiž jim myšle mučji a wočji sawajajuje, jo ho njeboža
do kotrehož hrěch wōdži, prjedy njeodhladaju, hacž w nim hłuboko
nutščach nještja! Kał dha čžežba mtodži ludžo ho tčhle nje-
pšehčęzelow dowobarač a w tuchy bėdženjad woblacž? Ssmėntų
wōwzu satamacž, kiž bu prjebža mies wjelli wušnata a kiž je
ho wot nič wostoracž daka? Našče džežči pał nještja w žiwje-
nju bjes pomoznita. „Za hym tōn dobry pastyr“, to słowo
pšchuwōla Ršyrstus wšchēm pacęšćišči džečjom. „Wostaneče pšchi
mni! Kano woločęje ho te mni, a wječor sašo! A hduč waš
něčtō pohybčujuje, nješabudęče, jo čhu wam na pomoz šhwatač.
hduč mje wolačę! Stupęče kōždu njebdzela do mojšeho doma, hđež
budečę něhdy sčęčene, a hšulo t mojemu woltarjei, jo hščęčę
moji hoščo byli! Za hym tōn dobry pastyr, ja šnaju waš a moja
ruka je šylna došč, waš w kōždym spytowanju šdžežecž! Za
hym wašch dobry pastyr!“

Sčtož budže Palmarum mies pacęšćišči džečžimi a tole
słowo čžita, nječ jo nješabudę! Wono budže jemu wobarnowazy
jandžel w čęščich spytowanjad. A kōždy konfirmacija hižom wjele
lėt do sady leži, nječ tuto słowo tež čžita a ho i nowa na
swojšeho dobroho pastyrja dopomai a pola njšeho wuřowanje
přta!

Kaž wščitų, jedyn po druhim, jako pacęšćie džečži pšeh
woltarjom pobudu, tak tež wščitų, jedyn po druhim, swoj po-
šledni pučž nastupja. Wšh daj, jo bęchny tehdy wščitų wōwzy
byli, kiž ho wot pastyrja słužite nještja, kotrež tehdobla tōn dobry
pastyr dom domježe do — njebješće pastyrnje!

Božnowanje konfirmacije.

„Za njemčjad“, tak junu w towarščowje kščešćijianščich bra-
trow pobožny sčędšitų powjedacž, „na dnju wobnowjenja
swojšeho kščešćiščeho słuwa wjele božnowanja, pšchetož moja

wutroba nječjadše ho ja njebješće tehdy hiščeje wotpacęž. Tola
pał bu ja nuje na spōdšitne wčšowenje tułōn džeł spōčęst
zyle noweho žimjenja, hacžrunje hebi tehdy jara malo na njebješće
wusłach. Mojej macęri bē tehdy runje rano rjana nalita ja-
kežela a wona bēšče ju wuščęšćipła a ju mi do knesloweje džeři
na moju spōwjednu kšhnu tušla. S wulkm spōdobanjom a
bjes pšchetačja ja w zyrkwi na nju hlabach. Duž ke mni to-
warščich rjekuw: „Zy njebubjich pšehjo na swoju ržanu naliku
hlabočę, myšji hebi radščo na to, sčto my džeřka słužimy a
waž hebi jo!“ Zute słowa hšuboki facžijęč na mnje čžinjachu.
Sčtož duchowneho rēč dozwolaka njebe, to dozwola jednore
słowo mojšeho towarščja. Wot teho dnja bēch ja wėrjazy kšče-
šćijan.“

Daj, tak wjele može tvojje jednore dobre słowo pomčacž,
ale pał tež tvojje šle słowo sčhodžić!

Na čžidi pñatk.

Sswėtko šwėta blėde hašča,
Pšōžę, jo mnu pñatęčę!
K seni pada hłowa našča,
Pñacęče, byty jandželšće!

W štynu žatōhny na seni
Dežecž wōdžu Zesufa;
S njebješćimi jandželimi
Pñacž, ty hrěčhna wutroba!

W rēzy krawanej wōn ho šupa,
Wutroba ho jemu ščre;
Wohėn wušče hłowy šupa,
Hrěčhnił teho wina je.

S potom krawatny woblřepjene
Wbžų bōšće woblčene,
Wot sčych ludži wozhanjene,
Pšōj a pñacž, o hrěčhniko!

Zesufowje swojate stawy
Pščękōtē hu i hožžemi;
Zesu bity, Zesu krawany,
Sčto šmy nacžinili čži!

Na kščžų čje woblčladuju,
Zehnu čžite, w tvojjei krawi,
Ale bološč wulku čžuju,
Wutroba wšcha we mni rži.

Pšchęlečž krej by swoju čžhčlo,
Krawawe Wože jehnjako,
S by wmozęene byto
Zyle hrěčhne čłowještwa.

Kralo njebjež, kōnowany
S kōnu swojje čžernojweje,
Hšuboko a čęške rany
S bitny i hrěčhny nješęš čje.

Sswėtko šwėta blėde hašča,
Žiwjenje dže do hmičęče,
Zesuf mřeje, hłowa našča, —
Pñacž, ty hrěčhny čłowječę!

Čizdi pjatk wumrzej.

Tuta huada je ho Gändelej, tannemu wulkemu kompo-
nistej, dostala, kiž bē pšehed wogaj dužji dwē sež lētami maleho
rōška hwiēto hwiēta wuškabal. Jeho najwobebnišče dželo je
„mekhaš“, w kotremž je nam Jezus Khrystus a jeho štut na
krošne wafanije w notach pšehed wuškaj stajeny — wot Zefaja-
howeho wšehčopenja hem: „Trošchtujće, trošchtujće mōj lud!“
pšehes Betslehem a Golgatha hačej k wulkemu habeluju, kiž
Ebōžničej, pšehes čerjenje dofanowanemu, klinezi, a hačej k sōž-
nemu hantjei we wēžnōweži. Sčtož je tute hlohy hdy hšehčaf,
temu hu wonic na pšehoz wutrobu tajale. So pat Gändel tw
knjesu Khrystusu niz jeno jato pravu wišchtu spewacj a hračej
woshymješče, ale jeho tež wot wutrobu hwojeho Ebōžniča njeno-
wafaje, to j tuch hšyšow widžinu, kotrež pšafajše, jato we hwo-
jinu muzikalnym džele k škapježebžehatemu stawej Zefajahowemu
pšchtūdže a to wōn wobjeje tež na hwojinu hšjertnym tožu wo-
pokafa.

Sawērny hšjuzbnik bē pola njeho a štoržešče na pšchi-
bjerazu hlabočej hwojeho knjeja. Duž jeho Gändel profetuje,
jenu 91. psalm wōšije čjitačej, a praješče potom: „D to je hšyna
a wofšehewajaga jēžji.“ Na to hšyšaje 1. kor. 15. staw čjitanuj
mēc, na kotruž mēšeje potom hwoje myšle. Jato hšjuzbnik
po hšiwiti na knjesowe pšehenje praješče: „Tak taž wōn njeje
žadnu woshym, we hšohadž wēžecej, a jo buđže ho jenu njies
njebjeskimi spewarjemi wēšeje wobebne mēsto pšchjopafacaj“,
duž Gändel hšjefotajo wotmohlwi: „Ach, hduž nje tōn knjes
jenu mētš buičejzi a le mui rjehtje: „Štup ho tam do kuta a
pšchjopokluchaj!““, dha čhu spokojom byčej. Nady jo njehčanu
do pšedka čjizhečej, jo bych w najpšehičij rymfah štal pola
japofchtow a hšjajtych, hduž jeno tu hnadu dostanu, kotruž je
Ebōžnik šchadžarjej wopokafaj, potom je ni to dočej.“ Wōn tež
wo tnu powjedajše, tak hu jeho jenu w Romje čhšji podjan-
šeho sežničej, a kaf je wjehetj, so je tehdy hwojeje ewangeliškej
wērije hšwerny wostaj a mōže ho nētko mēžejo Wōžeje njehšahš-
neje hnadu trofchtowacaj. „Dyrbjeji ho na štuki spušhečej, ty
luby Wōžo, ščto by wot naš bylo! Sčtož manuj dobroho na
hebi, njije to wšchitno dar wot Wōha? Sčtož pat je nam
darjene, na to ho njemōžimo horžječej, jato by to našda šakludža
byla. A hšynu dha wšchitno čjiniči, ščtož mōžachmy a dyrbjaj-
ny? Ach, jo čhšji ho Wōh hšimilicj, kaf wšchelake pšehčjūwo nam
štoržej? Že-li škwō huada ničjo njije, potom tež j nadžiju
ničjo njije. Tuteje hnadu jo j wobemaj rukomaj džeržu; na
tebie, Khrystoje, hameho wšchū nadžiju ja staju.“ Nēšchto
požōžičjo dostja Gändel wopyt klawowjeje pnyžehyň, kotraž
jenu pšehčejše, jo by štoro šajto stajel. „Šaj“, mēražjo wot-
mohlwi, „horje ho mi čže do hšubjeneje hospody, hšynu mēžny.
Maečeli njie luby, wšhōta knjeja, dha ja mnje praješče, jo
by ho nōž bōžny minyla, a jo bych ja j tutymaj mojinaj wōečo-
maj hwojeho Ebōžniča widžiti a jo hšimel čjidi pjatk wumrzej!
To je mnje žadanje a profehenje, jo bych hwojeho knjeja a wu-
mōžniča na dnju jeho stanjenja j rowa wot woblizča k woblizču
widžiti.“

Tuto žadanje je jenu Wōh j hnadu dopjelnič. Čizdi pjatk
lēt 1759. runje jato hšwony hromadu hšwōnjachu, našej spewaj
hwojeje runje na wutrobje štupawšchij a je hšwōjinaj hubomaj
hibajao mjelčjo šchepčaje: „Knježe Jesu, wšmi mojeho ducha
k bebi!“ —

Tak našej spewaj, na hšjertnym dnju Jezusowym šenšje
hlohy šady ho wostajawšchij, ho šōhny k hšoham a hšehelucham
we wšchjichim štorče.

Gustav Knak,

kiž ho 1806 w Waršine narodžij a 1878 na jentym pučowanju
w Dinowoje pola Stolpmündu wumrje, bēšče pšedat ewangelijske
pšchi Betslehemškej zgrtkwi w Waršine. Wot njeho mamy tōn
krašny, wot Šandrija Sejerija wubjernje pšehčojeny hšerluchš:
„Pšchjowolže, pšchjowolže čchajmčej mi, hšjež Jezus je“ ad. Šelēdo-
wogaj rjany hšerluchš pat wōn 1870 w jenu nōž pšehčejše, kotruž
dyrbješče ja čžah dšjehčej štorčeje w hamečeje a hšes španja
pšehčebjēž:

Nōž je, špacj ja njemožu,
Duž na teho hšlabuju,
Kiž tež žylu nōž njej špat,
Hduž je a mnje hšychowak.

Wiđžu tannu šchrodu,
Jeho bololēž njehmēnu,
Hšjež je jeho wutroba
E č hšjercžu ho bēžžita.

W kajfej wōn tam štyšnōže
Sa mnje flečjo čerjeješče!
Ktrowne kšjepki padaju
Jenu j čžota a semju.

Jeho lubolēž šakupna
Na mōj hšech mi hšyšicj da;
S nim bjes Khrysta šakludžy
Do hele hšyn štorčejny.

S trošchtom teje šakludžy,
S Khrystuša kšjenu kšjepny,
Wōži mēr we duški mam,
Duž nētk wočji šarželam.

K. A. Fiedler.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— S wulkej radočej mōžachmy hšjōm lubyj Ešerban
hšewicj, jo to kōnšjirwōno, kotrenuž hu našče herbste prušje
wōžadžjo podštoje, w džwōnaju na duchowu potrzebnočej
nashidaj herbšich wōžadow, ho roškudžito, ho štoracj ja mu-
wōwnejeje herbšich duchownych ja herbste wōžady. Duž je ho
tajti herbšij duchowny seminar, kaž wōn hšjom došbe lēta we
Zalkfej pod wōdženjom knjeja lie. theol. Wē rōšaka w Šro-
džijehčej wobšteji, tež we Wōjezaczej šakl. šakl. wōdženjom
knjeja archidiatona D o b r u z e h o. Mōdžij studentajo, kiž hu na
duchowitnu pšchjotuju, maja nētko w jutrownyj pšchjōm
hwoje wuwōwnejanja w herbšiej rečej we Wōjezacah. A študen-
tajo duchowitna ho lētko wobšlēja na tnyje pšchjōwowanšim
wuwōwneju ja herbste duchowitno. S wulkim džafom pat
dyrbi ho j nowa pšchjōwacaj tole pšchjōwōneje prušjeje wšhō-
seje nashidaj herbšich duchownych potrebnōweju, hduž je wōš-
hōčej tež hēditi ja tole wurjadne wuwōwneje pšchjōwōtja.

— Zarkšij dočkōwny šakl. ja Zalkfu ho j wēščešče pšchi-
wōwneje, hduž je ho w pšedy wurjadnej kōnšjiji šejma j wje-
štōjnu hšohow pšchjaj.

— Šlōž ho ja weteranow, kōšij hu ja wōžnyj kraj wōwōwali,
lēt a lēpe štara, je tež šakarane wōwafow, kiž we wōjekšej
hšuzbje šejca, pšehjo lēpiche. Tak je ho nētko tež šakl nowy šakl
widaj ka pohrjež tajšid wōwafow, kōšij w čžahu hwojeje wōje-
škej hšuzby wumru. Wšjo pšehčejny, jo by tole šrudne domadž-
pštanje hšaršim, kōšij hwojizj mōwōwōtmych hšynow do wōwafow
čejelu, njepšchjōtcho. Ale tola tež, hduž tajti čžejki šchjiz buđže
štoršim wot Wōha napōloženy, je nētko ja w štarane, jo mōža
šaršim hwojizj hšynow, kōšij jato wōwogaj wumru, domadž
hšowacaj, a jo to dowjelejenje čžela do domuju wšchjowčej njije a
niz štaršidaj, kaž bēšče hačej dōtal. Tež hšowancje w domuju
wšhōwōneje njije.

Sy-li spěwał,
Pitnje džěłat,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přoz spař mérny
Čerstwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swérnje džěłat
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana,
Njoch ói khamana
Žiwnoś jo;
Žywa woda,
Ká Bóh poda,
Wokřew će!

Sserbske njedzělske lopjeno.

Wubawa šo kóždu hobotu w Šmolerzjež knihciznjcziwni w Budyščinje a je tam sa šchwětwěłětnu psychedplatu 40 pj. doštač

Jutry.

1. Wětra 1, 3—9.

Kajke to přeměnenje, hduž je hyna nimo se hwozej štróšnosću a nalěčo psychidže, to lube, lubosne, krašne nalěčo, kotrež, kaž husto psychidžka, naš psychego s nowej radosću napjelnuje. Tajke nalěčo psychidže po štróšnym sumistim časuh na jutrownym ranju, kotrež škadžešće s čyžeho, čěmneho rowa psych wšchón šwět k šbožu zyžeho šwěta. A hduž je wěrijazy, tam šalkinzi w tyh šbóžnyh jutrownyh dnjach tón šтары jutrowny škěrlušč Wětrowy, do kotrehož čžemy tež šahšowawč:

Šhwaleny budž Bóh a tón Wótž naščeho Knjesa Zejom Šhryšta!

1. Sa čžo my jutry šhwalimy;
2. Kaš my jutry šhwalimy.

1. Sa čžo my jutry šhwalimy? Šo bychmy to šapšimnyki, dyrčimni hšičke jutročje w duchu k rowej Šbóžnita hšič, kš je j šamjenjom šawrjenu a wobwadowany wot wojašow. Tón, kš tam leži, bu w Božej nozy psychopjewedany jako šwěta Šbóžnit, Šhryštuh, tón Knjes w Dawitowim měšće, hduž je tón šhuljeny mēr wostak? Čži njepšchěželjo hami něko wyštaja, ale čži, kš hu jeho ša hwojeho Šbóžnita měti, hu we hšubotej šrudobje, šich uadšija je šanicžena, šich wěra šhobša. Duž šwěta jutrowne ranje, šhwjate, šbóžne šwětko jutrowneho dnja škadža. Tón Wótž rowlemi šhwjateho rowa ryšele, šerščta žiwjenja

dobowawše nad šmjerěžu, Šbóžnit štany horje, wumoženje je dofanjane; wěra dobowya nad dwělonanjom, mulka nadšija je wěrijazyw spojčena. Šchóž wo wěrie k horještanjenemu hšada, može špědawč: „Šhwaleny budž!“

D kaš mohé ty mjelěžo a małowěrný k bokej štejo wostáč?

Jutrowny podawč je woprawdže wěrný; Bóh je jutrowny škěrlušč šam psych hwojich jaubšelow šaspěwawč dat: „Zejuš je woprawdže horještanul.“ Wětr je šwětk jeho horještačja, wón je jeho widžak a rěččez škšchak. Duž šahšokuj tež ty do šhwalby najwyščichšeho. Njeje to najwješča uadšija? Wšěšo by šhryštuh čžlowjeł był, šamo najšpěški čžlowjeł, wón njeby mohł horještanuč; psych ničo njeje tón Wóčžez krašniščo Zejuša jako hwojeho šmječtonarodžěneho Ššpna wopofašak a šwěta Šbóžnita wopofašak, hacž psych horještačje. Ze-li pak wón Boži Ššyn, potom je wón našč Šbóžnit, potom je našč wumožnje wěšte; my šmy wumoženi, šmjerčži je šahabšo wšate; a kaš je wón žiwu, kaš tež budžemy my živi, a hduž wón knježi, tam šmjejemy tež my junu šwoju domišnu. Šhajeje, to je našča žywa nadšija, na kotruž šmy porodženi s nowa (šcht. 3) psych to horještačje Zejom Šhryšta wot morwyh. Kšž ty šo bėdišch w šhwtym žiwjenju je šarosću a wobčěžnosću, kšž ty ležich w horzym šmjerimnyw bėženju, njewěšch, čžeho možěšch šo hdužčez? Kšž ty psych rowach pšatach, njewěšch, hduž ty trošch namakšch? Tam šteji twój Šbóžnit, kšž je tebi nowe šhwjate, njemajane, njewjadbne herbštwu psychotowak, kšž tebi šhwo-

wane wostanje w njebeščah. Tak mi wěmy, sa čjo my jutry škwaltim.

2. Kač dyrbimy jutry škwaltić? Jutry dyrbja tola škwjedžen nještónčineho, šbóžneho wješela byč, wone hu zplenu šwetej najwjetšije dary pščinješle, i najšlubšeje čžemnošće najjošnišije šwětlo, se šmjerče žiwjenje, se šrudoby wyštanje, se šadwelowanja najrejniju nadžiju. Ale kač wjele wutrobow bēšje w tamnyh dnjach pošnyh wješela? Womyšlče šebi na móžnyh a mudryh w Šraaelu, woni šebi myšlachu, so šu nad štračnym Rabbijom došply, kiž bēšje jich našadnolnozi na pučzi; ale jako něto na jutrownym nauju čji waščaržo jim wščitno pščinowjedachu, kajse to naštoženje; woni wotnědu ščetiše šhromadžinu a pšchetakaču i pjenjelami tych wošatow, so bychu šekžane powješje rošnješeli. Abo womyšly šebi na Šhomašča, kiž šam wosta se šwojom šadwelowozym žarowanjom a šo najprejdy wo šbóžne najšonjenje jutrownego pobawta pščinješe. Abo pomyšly šebi na njewērjazych wščitnych čžabow, kiž Šhryštusa šacžišnu, šbes Šbóžnika šhobža, tešobla šu šbes wotryšknjene šónja žwi, šbes štrošča čžepnja, šbes štrošča wumru; wščitla šakšwošč nalcžja móže šo jim jenož rjane jebanje šacž; wščitko jutrowne wyštanje je jich wutrobam šórte žahadjo. Ščto wadživa šam jutrowne wješele? Šsama wērjazja wutroba (šcht. 5). Duž wotewēšje wočzi a wošči a wočžka, widžecz, šlyšecz a našhaniež to wulke šbóžne potajstwow: Šhryšt je štany, se wščeš martry čžabny. Šlaj, ščto je Wóš nad tobu a sa tebe čžini; pošnoj, šo Šhryštus njeje jenož twojich šhčow bła wumrječ, ale tež šhorjestanst, šo šy ty poštajemy k wēčžnemu žiwjenju; wopomni, šo šbes nješo žana šbóžnošč, ale w nim je tebi šhadna šmilnošč Wóža wotewerjena, wščitón njemer šo tebi šhabi, wščitke rany wutrobny šu šahojene. D wšmi jecho šorje, teho wulkeho jutrownego šeršču, teho šhorjestanjeneho jako twojeho Šbóžnika, jako teho šobreho paštryja, ša šotrymž šamum džwešč šhobžiež. Šo dyrbi tež šohnowanje byč prawyč jutrow, šo ša nim šhobžimy, pšchetoz my jo nješamozemy šami je šebje, se šwojeje mozy, ta móž pač budje nam data pščes šhorjestaje nalcžeho škujela Šejom Šhryšta; wērjazym šo won je štukom a wopradowje wopokatuje, a jako šon šhorjestanjenu šo won wopokatuje pščes dobyčžefnu wščitšč wutrobny we wščitnych bēženjach a šrudobach čžabneho žiwjenja, šhžj won našču wēru šylni (šcht. 7) Šhryštusa šo džeržecz, i njemu šo wušnaci i njewurjetknyju a šakšwym wješelom! Duž mi špewamy:

„D najwješčeš, o najšbóžnišče
Šnady pošničje jutry my!
Šsmjercž je we rowi,
Š Šhryšta šmy štrowi,
Wješel, wješel šo, žyčel ty!
Šhamječ.

Jutrowny škwjedžen.

Šhryštus je štany! Duž škwaltobne pšalmu
Še rtom a wutrobu šanofšujče;
Škóždy ščel Šbóžnikle džafowne pašmy,
Šo mamy pščes nješo wujedonaje;
Ša našče šhčeti won we šmjerčeš pobu,
Šlemi móž šmjerče a žiwjenje dočy.

Šhryštus je štany! D šohšlstwo šakšne,
Nóž šu preč, ranje je šakšwalto;
Šzutrowne šhónzo nam šelšabže jašne,
Šrudoby, šhžžy nēš wostajmy šo;
Šo nješja we wērje dušča nješč hšaba,
Škščes Šhryšta šekže tam prawobčej a šhadno.

Šhryštus je štany! Tak Šbóžnikle špēwa
Štworba tež i nalcžom wotučžajom;
Šy pač džwešč njewēščeš, šhžj wščitko tu šekžewa,
Wšštem šo pobawacz poškurženym;
Šoščukaj tola, kač i jutrom šo šmoni,
Šha šo čji pošo, štrošč do dušče roni.

Šhryštus je štany! Nješč štaročž naš tyščy,
Šamječ šo ščha nam na wotrobu!
Šwadžnik šhčynjenčža našče wščeš šhžyščy,
Špščjele po tozy jutrowničžu:
Štaročže šamječ won i wutroby woli,
Šo šhčimy w dowērje šakšičjo štali.

Šhryštus je štany! Nēč šebu s nim pošati
Š šhubyň šhčča a njeprawobčje;
Ša nim štročž, we nowym žiwjenju wostaš,
Štary bēš tebi nješč pošojny row je.
Šeli-šo i Šhryštukom we šwēte šhobžič,
Šha šo i nim šunu tam w njebeščah wadžič.

Šhryštus je štany! Duž nješo šo rowa,
Škomorču twoju wón wušwēčjež je;
Ščžo šo do njeje na škwilu škwota:
Šunu šu jutry, šhžecz šbudži wón čje.
Šštom i nim pošbēšč do šakšnošče raja,
Šš šotrymž Šabemle pašmy šo šhaja!

K. A. Fiedler.

Jutry.

W pšchirobže šnježi, kaž w čšlowištim žiwjenju, šon wulki šakš
wo bywanju a šhinitošči. Štutemu šakšonje je wščitjo podčžijunje,
jemu dyrbi šo wščo, šhžj tež i nješčanjom, podwlošč. Šjane je
nalcžje, šhžj wščubže w šču a na duž jo nowe žiwjenje šhba,
rjane je tež šekže wo wēžnu šhčžanach škwow a w pščje pšhanyč
šwētow; ale teme ščēnje našuma, šhžecz šopšeka se ščštomow
pabaja, a šurowa šuma, šhžecz wščo žiwjenje w pšchitrowe wote-
wēwo a šhč šemju i ščēlne čžēlnejši pšachu wššewona. Šštom wērje
tež šadočž w naščih wutrobach, a wulki i šotrymž nalcžjo poštro-
wščimy, šo pščšnowrččža do tyščnjeje ššžžy: Kač je tola wščo
tak ščšodno, tak šhčžomne!

Šžžimowšč po nalcžju, po šakšowlucženju pšchitrow, po nalcžju
w čšlowištim žiwjenju, po dnjach naščeho džekšastwa a rjaneje
škwobščje i pšchitērazymu ščšemu wēčje a naš po prawym našče
žhke dešhe žiwjenje njewopuščžje. Ale šhže my tole nalcžje na-
matam? Šole nalcžjo, ša šotrymž žana šuma njepšēduje, šhžecz
šwēšči šenje njewjadnu a ššónzo wjazy njekšahšža, šale škwobšč
šjes ššanjeno, šole žiwjenje šjes šhinitošče? Šow na šemi šawēčje
niž. Škóžde nalcžjo je wščženje na šole wariadne nalcžjo, ša
šotrymž našča dušča šekži.

Ale šakšwanje ša šame wēčžne nalcžjo šakle pšči wotewerje-
nym rowje šhorjestanjeneho doštamaw. „Šejus je žiwj!“ to je
to wješete šohšlštwa, šotrez jutrowne šmony šošo do kraja nješu.
„Šejus je žiwj a my šudžemy tež žiwj!“ Šo je ša šwēta,
šotraž naš w pščēhe džerži, džebžžči naš šeniš štaročče a

twierdzy sennist pšcah stučič; ta wěra, so ho sa hnjerczju a rowom, nad wschitkim bywanjom a wschitkej hintoničuju najšeho czechneho žiwjenja junu nowe naležjo, nowe śwět, nowe njebo a nowa semja posbėhaju, hđžež prawdoščj byditi.

Prawdoščj! ka! j rěda je wona hiščęje tudy delečad nabeščj! ka! hđchujat ta nekotry pod czechim cšichęsom, nad nim wotpoczowazym, a wón budžijde jo tola lepy jaštuzik! ka! ho ta nekotry lud hiščęje potłočuju a ta! wón podarmo jo prawdoščji hđchujat! To!a jutry nam rukowanje ja to dawajmo, jo je hiščęje jena prawdoščj. Dobęje njeprawdoščje, fotaz Ebđžnika na hšichž pšchiti, bęšęe jeno pšęelohobne; Knjełowa prawija pa! dobęje wobthowa! Bilatuš a jebo požmo hu dawno huzbeni, ale Zeluš je žiwu, a nad wotewerjenym rowom ho jebo dobęčęsita hšorhoj imahuje. To bawo nam tu bđžnu wěstočj, so sa najše bušęe pšęes Wožu hnadu junu wěčnje naležjo pšchidńže.

F.

Zelus je žiwu.

(Pšęelohž.)

Dobęwarjo, j rowa stanjeny, pšęewinjerjo wschitkich cšimowųch mozow, kiž hwět hřęchųy j Wožom sjeđnal hu, Swětito hu wschęch cšęnnųch hmiertųch mozow, Budž mi dženš a ja cšęh pšchitohobny hšarųy hnt a hřęrluščj hwičęjny.

Hřwalęje so mnu Esyna Davita, S Zudy law nad nješęęelohobno doby, Esnjercęje strach mđž hele rostama, Zako j dobęwarjom w heli pobu; Whykaj j hšohom, hřęchųy cšłowjęcęje; Zelus žiwu je do wěčnojščje!

Gloria! čert, hela hšęepota, Hđųž wšęo wšta: Ebđžnik j rowa stany; Žiwjenje twój lud, o Knježe, ma, Hřęčha, hnjercęje swajak nęšt j njebo špany; Wumozęny, hačž do wěčnojščje Esnjercęji wón cši bušęu, žiwjenje.

K. A. Fiedler.

Wón je žiwu! —

Hđųž bęšęe D. Luther j hšwilemi struščy a frudny, ho wón kđždy cšęh j tym hšowom troščkowawęe a wšęewjęcęje: „Wón je žiwu! — Čęasto wón tuto hšowo j trędu pšęed ho na bšido napšha; haj na wšęęe burje a sčęžny wón pišahęe: „Wón je žiwu! Wón je žiwu! — Zako bu raš praščanu, sęhto čęže j tym praščj, wón wotmolwi: Zelus je žiwu, a njebšli wón žiwu byt, nječųch hębi žaneje hodžini žiwu hęčž žabađ. Ženo dolešč wón žiwu je, budžęny tež my pišęes njebo živi, taž wón ham praji: „Sa hųm žiwu a wy budžęcę tež živi!“ —

Lutherowe hšowo wo horjękaczu.

Žpłemu hšwětj je njemožno, morweho šbudžič, ale temu Knjełej hřęryłubęj njeje to jenož mōžno, ale to tež sa njebo žana pręo ani bđęro njeje. Hnje taž, čęz-li nęchōt jenošo, kiž hpi, se španja šbudžič, jeno wo tožo klapa a praji: Węřda, sta! ta! čini hřęryłubę tež. Haj, hřęryłubęj je wjele lōžščo, morweho šbudžič, hačž nam nekoto se španja. To čęje tōn Knjež raby, jo byđny jo wěřiti a njekohđžiti jafo njęřamami a šli ludžo, kiž nječęlu a bđęřamų bęři w torčęmje hęđža a pimo do ščije lja,

jafo kruny wodu a praji: Sęhto rođzu wo Woħa, sęhto rođzu wo hnjercę? Ty hšowų cšłowjęcę, ja čimž šęiřiř, to dořtanjęšč, ty budžęř tež wumręcę a do hele štorčęny.

Węřje je, jo hřęryłubę na pořęednim dnju pšęidńže a nař wšęčę wot hnjercęje šubđi. Duž wotpoczuju hšęęęřjanow cęła w rowje a špa, hačž hřęryłubę pšchidńže a klapa na row a praji: Sta! sta! Marčinjne Luther, pōj won. Potom w jenym wotomiku stanjeny jafo j cšęęeho, bušęęeho španja a budžęny wěčņje j Knježom hřęryłubęm živi a wjeřeli.

Jutrownička.

Esnjertne jařtwo rostamane Jutrownička pšęipohđi, Wjeřelohęje šęłba čži. Wōřme hšohų dopęwane Do pol cšęęej nožy hu. —

Jutrowni cšaharjo na raniřhi kemšč.

Hđže hu mi bonty cšęewjene Na hwičęđeti wjeřeli, Sęhto mđđręch, bęšęų pšchinjeęe Na hwičęđeti jutrowny?

Hđže je mi woda jutrowna Se žorka čęřtwęcho, Sęhto mi teř! jařni! nacęřpa Do hšōnza na ranto?

Hđže hu mōj pšichny tonito, A sęhto ho trudųjęšč? Kaž hšlōnčto štočli hšhodęejo, Ty jo mnu šejhrawjęšč!

Hđže hu mi jeřta piřane, Žič dawno žadny hųm, Sęhto dženš je luleč jo mnu čęže Na brjōžku šelenym?

Hđže hu mi rjane hšorhowje Na hwičęđeti dobęcę, Te bubony a pšęęęete Do hšwatoų hřęrluščha?

Hřęrlušč kemščerjow.

O najhwičęřišča jutrownička W bšichęju šelenym, nalęnim! Budž nam hšwatočņnje powitana W templu Knjełowym wšęhškim. Esnjate pšęęidńže wotrubo čęzęe, Njeuwrawnje hiba ho hųcęe, Hđųž twoje šwonny nam šliacęa A twoje hřęrluščę šynčęa Hšalecujia dobęčęřęe!

H. Zojlef.

Kwětki jutrownički.

Stari hu hębi powjebali: Hđųž hřęryłubę j rowa stanųwšči pšęes Josefowu šahrobu dšęęe, hę ho na jene dobo s njeje wšęhōn njerjad (čęęnje, wōřny atđ.) šhubiti a kwětki hame, j zariřęej rořku křęęjene, w šahrobu křęžęachu a je hšwojkej luđohnej wōnju stanje-nešo Ebđžnika hwičęelachu. Njebjeřiti Wōžų bęšęe tutōn dšųw činiř; pšęęetōž wōn čęžųčę, so by jo hębo lubų Esyn na tym dnju, na štorčęm je ho je semje to stare pokłęęe prjęč wšalo, ničo hačž kwětki w šahrobu njewidžat.

Nas bęšęe tuto pšęitunanje hobotu do jutrow mačž hšwo-jenu malenu dšęęęju powjebata. Hđųž tuto dšęęčo jutrowničku rano do šahrobų šupl, ho wulų štrožli, so tam w hřębož nješ kwětami wjele njeuwičęņje krowų a drųęęęo njerjaba mworčę-nešo wuřłabo. „Ženo ručę je w wami, tōn Knjež Zelus nječha jutrowničku ničo hačž hame kwětki widžęč,“ ta! to dšęęčo rjęny a počęa tōn njerjad se semje torčęč.

Najša wutroba je tež jabrodka. Swětki dobrych počinkow chće tam nalyč Ebdźnik widžeć. Zehodla won i njeje se wšchěmi wóstami hřechow!

Jutrowne ješka.

Wachnje, ho jutry i jejtami wobdarjeć, je jara stare a nashadza ho pola pohanických ludow kaž pola křesćijanow; mjes poslebdnemi bě wono hřizom w přerim lěttušajom po skr. sawjedźene. W Perzijiškej pada džeć noweho lěta nimalo na tón hamy čjaš kaž nalyč jutrowny swjedžeń, dofelž tam protha čjaš nalenjeje runonoznosće jako spozatł lěta postaja. Hřizom popoždnu težoh dnja podawaju ho hwebdarjo do bydłow bohohot w prowincach, so bydnu tón wotomif wobfledžowali, hdžež runonoznosć safinpi, a tał rucze hač woni w tym nastupanju snamjo dadža, ho lubej i fanonowymi šalwami spozatł noweho lěta wošewi. Potom šapocznu ho wulke swjatocznosće, pschi čimž ho lubjo, tał husto hač jeno nětał móžno, nomu drahtu wobfledaju, čžežoh bla tónle čjaš tež „swjedžeń nowych drahtow“ rěta. Wjes darami, i kotrym niž ho lubžo přeni džeń hwešeluju, wošebje ješta na přerim mětnje sleja. Wone hu i drohotnych mjěžohw džełane, wobmalowane a wušpofeje ptačšinny. Tež w Seralitu, palazu hřowneho města, ho tón džeń na 5—600 jejow rozdělěł. Wone ptačja pohanam jako snamjo radofeč — mjes tym so hu židam hymbol želenja. Žarowazym ho ješta i jěždi poskřežowachu, a pódla jutrowneho jehnjeca, i dopomnjecu na wučaš i Egiptowškeje jutry na blidže wěrjazeho žida stejazeho, nješmėdža ješta wobchadowač.

Pola křesćijanow je jejo wobras horještaca. Kaž i njechibiteho ješta žiwj ptačf wušhadža, twerdu šforpinu pschelamje a ho na hwojmaj křibibeleškomaj do powėtra poslebdnje: tał je skrystušk w pschelastkijenej wodobje se šanřnjenego rowa wustupil; tał tež my juru i rowa štanjemy, hdž ho wone kaž šforpinu rostlamaju a my na polw naščeho Ebdźnika ho jemu napřčejšwo f nječu poslebdnjemu.

W žanym kraju njeje wachnje wobdarjenjow i jejtami tał roščerjeńca tež w Ruskej, hdžež kőzby domjazy, hoi šamo kőzby woał ješto nakažejezěšali podobniny dostawa — nihdže pał ho tež pschi tym lubofnišči jutrowny postrow nještřichy dřižł tón, kotryž tam jebnu drahtemu pschřowoluje: „Tón Rnješ je štanf!“ a ženje njepobrachuje wotmořwa: „Wón je wopravdže štanf!“

Tež jutrowne swjerjenje.

Pscheb něšotrymi lětami šetřach, tał powjeda wučer, jutrowničizna bě mi luda šululešta. Pschčerjeliniwje won te mni šupi a mi horzo ruřu ščewičižfali džešče: „Chyž ruwje i wam pschřičf, šnješ wučerjo, chyž ho pobjałowac, io mam tajše rjane jutry.“ Džiwaio prařahod ho, tał won to mēni.

„Nó,“ džešče wót, „čzičji pjał chyžoh po mojim wachńuju popoždnu do łorčimj hřč a lajř jebnu potom domoj pschřidže, móžešc hebi myšleć. Duž džešče moja šanta: Ale nani, džeń na tym dnju, hdžež durjeliche tón Rnješ skrystušk tał jara čšepič, njepřebjał ty do łorčimj hřč. To hřow šapřčimny mje mózije a ja pomač; Nó, dha powjedaj mi tola, tał je tón Ebdźnik čšerřil. Pomyšlešc hebi, duž powjedaldje mi džeščo žgu historiju tał duřčnje a je hřylami we wočjomaj a powjedaldje, io šče ja wu w ščwiti hřidžeje wjele rjanešho powjedabi. Zehodla chyž ho pobjałowac. Duž hřim dře domach wostal a dženka tež a předowanje je mi džeščo pschčeditalo, dofelž móžu halle jutře šašo kemiči hřč.“ Wdž ho roščehowachomaj a ja džeč wón na pola. Škőzby budže mi radu wėrič, so mejaš tež ja rjane šwjate dny.

Roščěrjenje biblije we šlowjanskich rěčach.

1. Rožiwazj biblijow roščěrja jendželše abo „britiřfe

biblije towařstwo.“ Wono je w poslebdnich třoch lětach hřebowaje ličby biblijow a jednolitych biblijich džełow roščěrjało:

	1910	1911	1912	1913
Ruřowšfe	16 085	32 286	27 131	27 161
Ruřenšfe	6 368	12 826	11 017	6 787
Wotřařšfe	2 977	3 056	51 898	14 326
Žužnowšeršfe	23 240	33 954	105 464	39 980
Rhorwařšfe	10 251	12 632	32 970	22 533
Ššlawonšfe				
l. j. žyrřino-wšlowjanšfe	830	988	653	660
Ššlawonšfe	6 338	8 366	17 515	7 093
Ššlawořšfe	3 217	10 440	23 130	17 604
Čžeřšfe	41 190	43 405	48 853	47 111
Pšofšfe	27 594	32 670	37 429	36 133

Do hřowady 1908: 136 227
1909: 123 192.

2. Londonske towařstwo „Scripture Gist Mission“ wudawa wošebje jednolitye biblijic knihi i wobrašami. Woni hu roščěrjeli w pjeć lětach wot 1. hprcije 1908 hač do 1. hprcije 1913:

Ruřowšfe:	61 528
Ruřenšfe:	8 500
Wotřařšfe:	21 969
Žužnowšeršfe:	70 274
Rhorwařšfe:	7 180
Čžeřšfe:	10 000
Wajursšfe:	13 000
Pšofšfe:	44 000
Korelšfe*:	24 350.

3. „Ruřowšfe prawoššawne biblije towařstwo“ w Petersburgu roščěrja ja lěto psches 200 000 biblijich knihi.

4. Wošebje ja Ššlawowanow w Pruskej čšihčšćitej biblijic „hornjotřušćičšf Ššerbow: „Šakřle biblije towařstwo“ w Drazdžanach, ja delnjotřušćičšf Ššerbow „b. Canšteinřki biblijisti wustaw“ w Šali. Wot tuteho towařtwa je „Pruske biblije towařstwo“ w Berlinje Nowy testament ja delnjotřušćičšf Ššerbow čšihčšćej dako; tořame towařstwo roščěrja w Pruskej Hornjej Łužicy tež biblijic Drazdžanšeho towařtwa.

Wičžby rošččěrjenja hu:

Gornjotřušćičšf biblijow ja lěto něhdže 200,	
nowych testamentow	50;
Delnjotřušćičšf biblijow ja lěto něhdže 10!!!	
nowych testamentow	12;
Pšofšćich biblijow ja lěto něhdže 320.	

Tute ličby hu mi na moju přřtwu wot towařstwom hamič pohřane. Pšob 3. hřim jeno šřowadne ličby dostal a to: Pruske hřowne tow. je pschčedalo ja poslebdnje 5 lět něhdže 60 delnjotřušćičšf testamentow, 160 hornjotřušćičšf, 250 pšifšćich biblijow. b. Canšteinřki wustaw ja poslebdnje 10 lět něhdže psches 100 delnjotřušćičšf biblijow a 4 000 pšifšćich a štitawšćich biblijow. Wičžbu Polatow a Litwanow hřim šitaj kaž 4:1. Hdž hřim Drazdžanšfe towařstwo pschče, io ho hornjotřušćičšfe biblije lěto wot lěta mjenje pschčedawaju, dha je wopravdže řubnje, šchtož wo delnjotřušćičšfe biblijic šřonimy. Šub, kotryž ma tola hřičšče 30 000 duřčohw, trjeba ja žře lěto 10 biblijow a 12 testamentow we hřwojej macřenjej rěčji. Wotučž, ludo šřwaleneje pobjoznowče!

Šchjwajela.

* Korelšfe hu řiřiti narob w polnőznej Ruřowškej, ale dopolnoje pschčewchčeni, tał io ho řiř ničžičšja rěč na jalo ruřowšta pšobřž ličič.

Sy-li spéwał,
Plinje džéłal,
Strowja ós
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérnj
Čerastwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džéłal
Wódné dny;
Óšaf pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođá ty.

Z njebjes maha,
Nječ á křmaha
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kil Bóh pada,
Wokřew óel
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu robotu w Šsmolerjez knižicijšćejetni w Wudychinje a je tam ja ščewórtlétu pšchedplatu 40 pj. doštáč

Quasimodogeniti.

1. Jana 5, 1—6.

W jutrownym šwjedženju šmy my šćešćejzenjo šašo ftali na wyškolózi žyrwiného léta. Wot šćišja šćryštufoweho na horje Gulgatha buchny šwjedženi f jeho rowej, wot kotrohóž běiče kamjen wotwaleny, a me wěškelejši wěštočiji horještaca šmy spěwali: „Ješuš, moja nadžija a mój Šbóžni, tón je žiwy“, dofelž wěmu, šo je šćjercć póžrjeta do dobyča. Wěšče, tyč budže dočš, ja kotrųž šu tež tutón raš jutry šašo nimo šćle bješ trojzeho wušpěcha, bješ šćuštowného žohnowanja; ale šćtųž je jutry prawje šćwječil, tón je šćčul, šaf wot horještanjehého nowa mój wukřadja, nowe rjane žiwjenje. A to je to, šćtųž čže šćryštųž me naš wubudžić, šćtųž čže wón nad nami došonječ, šo by jeho myšl w naš šćtawala. Wón čže naš f šćbi čšahnyč, wón čže naš dowješć f póšnacju, šo je jeno pola něšo wukřowanje, šo je jeno pola něšo žiwjenje a šbóžnowč.

Alle temu šo šćwět napšćečo štaja, šćž čže naš čšlowjetok me šćwojež mozy šdžeržec. A my to šćonimy w tym, šćtųž je wokoło naš, a tež w tym, šćtųž je to w naš, šo by šćwět wopravdže mój, f kotrež mamu šćčjeć. Šćhodla rěka ša tyč, šćtųž čžešča šćšćejzenjo byčš, šćtųž nješbu f tym šćtojom, šćtųž móže jim šćwět pošćićec, kotrųž wotųžnjeny kónž je horještaf w nješćešaf, wojomáčš f tym šćwětom a šon pšćewinyč. Šo je to, šćtųž šćbi tu Jan wot tyč žada, šćtųž šu šo wot Wóša narobžili.

Jan nam tu pošafuje, šaf my f tajtemu nowemu narobež pšćitžemy. My durbimy wěrič, šo Ješuš je šćryštųž, šo je wón Ššyn Wóži. Kónje tutej wěrie štaja šo šaf něšotre šadžewanje napšćečimo, a wóšebje našč čšaf nješwštama, pšćečo f nowa wěrižyč w jich wěrie šćabych čšinič; še wšćkč šćronow šćryštufowu nješćečšljšo pšćitžadiju a nješwštawaju ničšo nješpytane, pšćečo wjazy na jich šćronu čšahnyč; na šćronu nješwěr.

Wěšte wšćaf je, tajše žiwjenje w nješwěrje je ša čšlowjela lošće a šćkadne: wón njetreža nikomu račšnowanje dawáč; jemu je dovolene, šćtųž šo jemu šćodobá. Alle na tym jenyum budže temu pobrachowáč, kotrųž je bješ wěry žiwy: wón nješmeje to šćočžče, šo do budže, ně, wón šo wě w šćrudnym wotročšo wšćtwe šćwěta. Alle šo byčšmy je šćwětom šćubjeni nješbyli, dža rěta tež ša naš, šćpšćimnyč w wěru a w tajšej wěrie potom tež čšinič šo tym, šćtųž šo wot naš žada. Šdųž w tajšej wěrie šćejmy, a šdųž budže tajta wěra tež žiwa me naš, dža šo tež nam potom rabži, šćwět pšćewinyč.

Wěra wšćaf je ša mój, w kotrež my do budžemy. Šo je ta wěra, kotrųž je tón šćnješ šaf něšotry raš šćwělik, šdųž wón praješče: „Šćwoja wěra je čšj pomšala.“ Mamy tutu wěru, dža wěmu, šo je Ješuš šćryštųž Ššyn Wóži, šo wón šćečšnyč je tón Šbóžnič a Wšćmožnič, šćž móže naš wumóž wot hrěcha a wot šćjercć; šćmy my w jeho jutrownym horještaca šo šašo pšćešćewěčšili, šo je wón žiwy a pšćinjehše nowe žiwjenje tym šćwětom, dža tež naš potom ničšo wjazy nješdurbj wot něšo džělic; a šdųž

je jich tež wjele, kiž teho Knjela wopuščježa, dha džemy tola my t njemu tlačj a prajicj: „Knjčeje, tomu pódžjemu? Ty mašč hiwta wčezneho žiwjenja, a my šmy wćilil a pójnali, šo ty šy Křhřtuřtu, tón Esqu žiweho Boha.“

Šdžej pat tuta wěra knježi, tam wona njemóže morma wostacj, tam dycbi šo wona bohacje wopofajacj w prawym šchěscjžijantim žiwjenju, kotřej w lubofczi šo t Bohu džerži a šo próžnje, jeho tašnje džeržecj. Šchťoz je wšć: š wěru šo wot Boha narobžil, tón njeměje wjozy špodo- banje nad tym, t čjemuz šwět wabi, tón njebudže džycz wostacj w tym starym knježomym wofšnju, ale tón čžuje šo čžehnjemy a wobjemy t šwojemu Bohu, tón dže, šo by čžinił po tyč kašnjach, kotřej Boh na tyč šwojich položi. My derje wěmy, šo čžinjenje po tačich kašnjach njeje lošte; wšćetoz šchťoz to dže, tón ma wojowacj wšćezimo loščtam a žadoščam we šwojej wutroboje, tón ma wojowacj wšćezimo šwětej. A tola, runje w džerženju tutuž kašnjow Božich leži to dobyče, tu je to, wo čžimž Jan wšće: „Wšćetoz wšćitfo, šchťoz šo wot Boha je narobžilo, wšće- winje šwět, a našča wěra je to dobyče, kotřaz šwět je wšćewimla.“

Čžejšč ty, šo by šwět nad tobu knježil? A džejšč ty, šo by twój tónž był to štajenje, to šatamanštvo? Nječachšč tež ty wjele rabščo, wjele wješelsčho šapšćimnyč to žiwjenje, kotřej wjebože do wěcznojščje? Wly to možemy, wšćetoz Žesuš Křhřtuřtuš tu je, kiž je horjestowul wot šwjercje, a je š tym tež tym šwojim to žiwjenje pšćinješč. W tutym Křhřtuřtu Žesušu šu čži wěrjazy přenjeho čžabo dobywali, a mača čžjrdžfo, nade wšćem, šchťoz šo jim napšćečo štoješče. W Křhřtuřtu Žesušu je to do- byče dale šchto, tač šo je džeuša jeho kralestwo na tutej šemi twerže šaložene. Šdžej wšćah w tutym wojowanju šo možemy na tuteho Žesušu šaložecj, tam wěmy, šo šo njetřebamj bojecj, ale šo budže to dobyče našče. Nad nami leži ta pšćišćilnoščnyč, Knjelowe kralestwo dale twaricj. Duž džemy šopoczecj na našćich wutrobach, šo by tu nowe žiwjenje našlo. Dha budžemy potom tež hotowi ša to wojowanje, w kotřymž ma šo šwět wšće- winyč. A našče budže dobyče, džyz wje wěře do Želom Křhřsta šejimj, kiž je horjestanul wot šwjercje a živy do wěcznojščje.

Šamjei.

W. we W.

Šswjećny wšćědne jutry!

Bobožny dr. Vandemann w Řostotu měješče wafšnje, ščždy džej šo jutrowny šćerulšč modlicj. Šdžyz běšče ras šwjatki na wopučje w domje šwojeho pšćežela a běšče ho tež tam šwoj jutrowny šćerulšč pomodlik, šo jeho pšćežel woprašča, čžebo dla tačij jutrowny šćerulšč na šwjatki špěna. Wobšojajny mužž na šwoju bibliju polaja a dječje: „To je moja prošča, w kotřej stojaje jutry šteja, a kotřaz mi polaje, tač ja njěšym niž jeno w šwjatje šćehnjemy jutry šwjecjč, ale tež wot tam dycbi w wšćitfe dnj šwojicho žiwjenja jutry šwjecjč.“ Žačo šo jeho pšćežel woprašča, tač ma šo to tlač, wón wotmołwi: „Šdžyz rano š toža štanu, je žšćifim t Žesušowemu rowej šmatam a špěnam: „Nječ wšćah tež nžž mojej hřčha tu š tei moju ša- šinje. — Daj, šo w čžabu teho ranja džeuša šwěru poštanu t duchowneho šleho španja.“ — Šdžyz t špowjebžij du, a šum šo šwojich hřčchow š wutrobo wuňal, šo modli: „Hřčchow nžž je šo minja, halleluja!“ A džyz předomacj šćjšču, šame jutrowne předomacj šašćjšču, pšćetoz wšćitfe šu na te jene šćowu wot-

mějene: „Wotuč, kiž ty špšćh, a štanaj wot mowych, dha budže čže Křhřtuřtuš rosšwěćicj.“ — Tač tež dycbi t tobu byčj; šwjecj wšćědne jutry š tym, šo džej wote dnja š hřćičneho, hješobžneho žiwjenja štanacj a jo wopuščćich a pšćeh Bohom šćhobžich w čž- štočji a šwjatočji jačo Bože džěčo.

Žiwjenje a šbžnošč w Žesušu.

Wě žanym drašim šbžnošč njei,

Tež žane draše mjeno

Njei w šwěče date čžlowjetei,

Šam pomba Žesuš jeno;

Šaj wón, našč Šbžnič jenički,

Še pučj a wobjet t šbžnoščji,

Šdžej měra palmy wěja.

Našč dočh džej Žesuš šapšćij

A wufupi naš š hele,

Šdžyz w šwěče date šwjecjč pšćeščerpi

A wšća martry wjele;

Wón wumo naš je šwojej šćuju

A wobječe naš š prawobščju,

Š tym wujedna naš š Bohom.

Wón Žesuš jeno njerččla,

Wón je, šchťoz mjeno praui;

Wšćah pomoz, tročht wna ja naš ma,

Šdžyz hřčha mož naš daji.

Daj, štuf je š mjenom pšćeščene:

Wón wta, šchťoz je šhubjene,

A dušče šbžne čžini.

Nječ mjeno Žesuš w dušči mi

Dučh Božij pšćetrašnjuje;

Ššwět to, šchťoz wono inamjeni,

Wšćah šenje njelajenje.

Šač mošt tež wšćom šapšćijč:

Šchťoz bšćij hřččje a rosšwěćicj?

Wě, šu šwět je to tajnošč.

Ašč, nječ šo mjeno Žesuš

Šač šćonzo we mni jašni,

Šo w možy jeho wuňama

Wšć wutroba šo šćraui!

Dha hašnu hřčča wšćnoščje

A Božij měr mi w dušči teče,

Šaj, dha šum šbžnič! Šamjei.

K. A. Fiedler.

Aljšć konfirmacijšeho šćpřucha.

Wšćeb čřofim šo dušćowpawšćje šolžy, kotřaz běšče šalle pšćeh něšćotřym njebžselmi konfirmirowano, ja šejnym konfirmacijšim šćpřuchom prašćešče — a wona jón wjazy njewjebžičje! A tola běšče wona jena š šćpřich w wučžje byla. Čžehobla dha šo te šćpřuchi pšćij konfirmaciji wot duchowneho mlódemu šćeščćij šanej pšćij woltarjje praia? Wšće dycba jemu hěko a wobješče šćowu ja žyte žiwjenje byčj. Šužy čžitow, šnojšč hřćičje šwoj konfirmacijšim šćpřuch? Ale wažnišče hřćičje je, šy tež po nim živy? Prajče to šwojim džěčjom, kiž t woltarjje šupja, šo hěbi to šćowu Bože, kotřej šo jim wot dušćowpawšćija šobu ba, tež šobu do žiwjenja wojmu.

hwoje czinimy a bledzajacych tat malo pytamy! To je powołanie nadszego hrobzenia ja Jezusom. Jezusowe zedzenie to niejedochady dychimy my na jemi k wuwjedzeniu, k spokozeniu, k dopweleniuju pschijniecz.“

Dowierzenie na Boha.

W miedzce B. bydleleche powolana ludwoma, kotraz tydzienke wjezortne Woze kstuzby, w Pietrowofej yzrtwi ho wotmowaze, porzadnie wopowtowaliche. Wona biezca jara twarda a dychleleche jedyn dzen hwoj pohledni pjeniecz! wudacz. Wjezor Wozeje kstuzby tu be, swomy jallinczady, ale wona bichczke pilnie pschi wofstuche bezho kchijeleche. Dzejezi, kotrez bzech wotwath brate, do jstwy jastwucije. „Maczi, hjom ho swoni“, najstariache rjelny, „njenidzech ty ke mishi?“

„M, lube dzezo“, wona wotmowoi, „pschetoz jeli tule jeczku njebohottuju, njemozu wam niezo k wjezerti dac.“
Na to ho najmiechleche k nej pschiczijelche, a k dowierzajumaj wodczkomaj na nju jsladuju wno djeleche:

„Dzi jeno ke mishi, mamiczka, Boh nam wjezert pohcele.“
Tote hmatu hlowo maleho hynka macz wutrobnie potnu, wona jcho wotofcha, potozki hwoje biche na bot a dzeleche po jwuczemtu wofstuju ke mishi. Wdu biche wona potom po jsluczenu Wozeje kstuzby hwoje wobydenie dozpita, jedyn huchob k nej jastwui.

„Zowie, Kizka“, won rjelny, „hu te 20 pjenieczkow, kotrez Wam dozku. Ah, Wy ho na nje wiece njedapomnicze, ja pak zyle berje. Ze wicjak hjom potdra leta hme, jako hebi je wot Wbah pozschiz; ni be tale woz tej zyle i pomiatia wufcha, a czeho bla dychajach ranje dzenba wjezor na nju pomyslic, halle tat prawje njewem.“

Ale ta twarda ludwoma to wjedzysche. Wona be we hwojej wutrobje pschepwodczena, so je Wob sabuty doh na hwetto pschijniecz, tat so jeine dzezi njetriebate hdb czerticz. S radoscju wona hwoje dzezi samota a wochta je i tuty mi pjenielami wo hlebe. Wera maleho hynka pak, kotraz be teho werty, so jenu Wob jcho wjezert wobradzi, je doweru jcho maczerje tamny wjezor jspodzimnje pophynita!

F.

Staroba a smjercz.

Dzeb beche 85 let i czelczu dozpic. Won we hwojim dzedow-
stym stolu hewezelche a njewidjelche ani dzen dzen ani hlonzo wjazh, kotrez jcho psches wotewriene wofno se hwojimi miznymi pruchami wofrywajelche; pschetoz jcho woczj bicheleki wofstepikije. Tola won be jsczertimny a myshleche we hwojej wutrobje: „Worchy mi nowy dzen jastweczzi, dzen mojeho wumozjenja! Za hlonzo jabo wofsladam!“

Weche w czahu nalacza. Duz pschindze i holeczow jedyn, jcho wotak i pola domoj a hwalachle jemu pdonocsz leta a nadjiju wufstwowom. Schedzimz ho woprascha: „Maju dha tez schtomny hjom kczenje a kopjena?“ Holecz ho jspodzawalche a dzeleche: „Ow hoj, hjom dawno, dzedo! Njewecz dha to? Szym dze czi wczera kczewnu halozku pschijniecz a prenju rozu je sabrowi!“

Duz ho stary pohmewntny a rjelny: „Moje lute dzezo, twoje wczera a twoje dzenha sa mnje wjazh njeje. Tez twoje hwetki hu ja mnje hwoju won jshubike.“

Ho thowii wo won jabo woprascha: „Spewajaz dha schfowonoczki a hokobiti?“ — A holecz ho k njemu pohitii, pschetoz won czezto

hichelche, — a dzeleche: „Haj, dzedo! to je radoicz, je hlychecz. Zeli chzele, dha cze won do sabrowy dowjedu.“

A jabo pohmewntny ho schedzimz a rjelny: „Haj, hdy by mi ty tez hwoje hlykjenje pozschiz mogli! Szto czu wonka?“

Na to won dzeleche: „Dzi ty jeno jabo won, won hyno! ty majh wonka czimicz. Ale pohcel mi hwoju matu hotru, lubu Marču, so by nczato pschi mni byt w mojej czimnej komorje.“ — Duz holecz i holoiczimny hfohom rjelny: „Ah, dzedo! maka hotra dze wjazh doma njeje!“

„Niz wozh doma? Dze dha je, to lube dobre dzezo?“ ho schedzimz prachelche, a holecz je jiplymny hfohom wuwota: „Wona dze je psches stjomi njebzeleni hjom pohryebana!“

Duz hmetotalche ho schedzimz a k dobom plakalche, prajizy: „Ah haj, ale tat dze je wona tola doma, a je czah, so ja njei hu!“

Mes tym biche holeczewoma macz cziche jastwuka a jato tole hlychelche, padze wona wofstepenemu nanej wofelo schje a jeine hofsty maczachu jcho lizy. Tez holecz plakalche a sapschija dzedowu ruku.

Duz wofoze ho schedzimz na jene dobo faz pschetrabjenty a dzeleche: „Dzezi, dzezi! hto ho rudzicze? Njedajcze ho i tym mylic, so je mi hwet jachot a czah ho mi pomini! Kaf dychajalo to hinal bucz? Za jstju na proly wotznejho doma; moja hlabu staroba je dzezatstwo horjeclacza a wczzeho jiwjenja!“

Ncto biche ho dzen nahitii; jasthabzaje hlonzo pohwettelche schedzimzowe mite, pschjelwinuwe czohi a barbjeleche je i czertwjej jiwienike czertwjenimiu. Wob fadalche ho drmaczje. — Ale won njebrmolche; won spalche, so by ja hwetidami je hwetlom nowych ranichich serow jabo wotuczil!

F.

K rozpominanju.

Sa Khrystusowe horjeclacze mamu protofol podpihany i truju wjele stowtyhoz martarazow.

* * *

Zutrowny trocht njelczelo jeno hlonczne pruhi na rowu, ale cze kizbu hobjinu nadszego jiwjenja rozhwetticz.

Wshelake f bliska a f daloka.

— Pondzelo wumrje njenadzujaz w Wudyschijne knjes sarat em. ryecz Kuziza. Wob biche najprieby sarat we Zlatach; wot tam pschindze do Wjelezcina a potom je mnohe leta i fararjom w Wuzegach byt. Wob biche hwentny, njeprosimny dychowonpachy, kiz je ho hweru a hwoj herbki luf, kotraz j znyej wutrobu lubowalche, starak. Sa nin dze dzak jcho wofabowacy a zyweho herbsteho luba. Szwoj pohledni wotpoczni je won namafak we jiwnej Wueczanijew wofabje, kotrez je najblischi czoh hwojeho jiwjenja hwozi, na czichym pohryebanichczu, hwez je tyhazy k pohledniemu wotpocznielce hlowak. Wo hwojatoczimny pohryebje damy lubym czitarajam na pschichobnym czikle rozprawu.

— Jazki dohobny jatoh, kotrez je ho wot hejmoweho wubjerka pschijak, ho w blizichim czahu w 2. komorje hejma domuraduje a potom ho najicze tez borch wot 1. komory pschlowomije. Najwaznijelche budze to postajenje, ho so starobu pschitohi duchownych pschichobnje psches statnu polkadnizu a niz psches wofady hame placza. Szemj ho pschichobnu pondzelo jabo k wuradzenu jendze. Wob ma hlychje tshichto dzeza a njebudze wchajito dolo-
njecz moz, hdyz cze ho k Woznuju pdczu roczicz.

Sy-li spóvať,
Plinjo džálat,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zraday je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf mární
Čerastwoď da.

Njeoh ty spóvať,
Swérnje džálat
Wáduće dny;
Džet pak swjaty,
Duš daty,
Wotpoď ty.

Z njeboh mana,
Njeoh či khmana
Žiwnoď jo;
Žiwa woda,
Kí Bóh poda,
Woktów čo! F.

— Sserbske njedzelske lopjeno. —

Wudawa ho kóđu hobotu w Šsmolerzej knižickejčestni w Budyjcinje a je tam ja ischwtórlétu pschepylatu 40 pj. dostáč

Misericordias Domini.

1. Pětra 2, 20—23.

Ščetpliwosť je selo, kotrez w kózdej sabrodze nje-rofće. A tola nam na tutym njedotonyanym hwěcze ničo bóle trjeba njeje, hač ščetpliwosť. Nrašče dženšnišče Woje kłowo je napominanje k ščetpliwosťi w čerptjenju, wohebe k čikchemu snježenju kšidny a njepravdy, kotraž ho nam wot druhich stawe. Ščto dha dyrbi naš k temu pschinnučěj? Xroje je, na čož naš hwjaty japoschtot postajuje: našče bójše powołanje, Šhrytškowe hwjate wo-pišimo a to wumoženje, kotrez je ho pschě njeho stalo.

„Š temu šče wy powołani.“ Š čjemu dha? Šwjaty Pětr běhče přeby kšefěcijanstich wotročřow napominal, šo bychn je wščeje bojofčezu poddani byli šwojnu kujejim, niž jeno dobrým a měrným, ale tež šlym. „Škajta je to kšwalba“, wón wuwoła, „hdyž wy šóšćejow dla wuti četpieše! Ale hdyž wam dobroty dla še čijnja a wy to šame pschěčerpěje, to je hnada pola Woba.“ „Pšchetoz“, tat praji wón něto dale, „I temu šče wy powołani.“ To wšchaf žanemu prawje do hlony njecha, šo šmy k četpjenju powołani na hwěcze, a wohebe čěško nam je, hdyž mamy njepravdu četpěje. Wby bychmy wjele radicho wšchědnje w krašnym wješelu žiwi byli. Žula wěž ho nam šo, hdyž jena tyšchnosť po drugej pschindze a hdyž ho wot naš žada, šo dyrbimy pschi tym ščetpliwí wostáč. Ale ščto nam pomha, šo četpjenjom wobarač? Četpěje tola dyrbimy a bješ wobčěžnosťe nješandže nam žadun

džen. Hdyž njechamy ščetpliwosť wopokafáč, čijnimy bebi šwoje břemjo jeno čěšče pschě nječerpilowosť. Bojne dokonjane šoše mamy šalte tam horjetach dožatač, jow je kšičij našč džel. Šnamjo hwjateho kšičija je šo hžjom pschi naščeje kšičjenizy na naš čijniko na ččole a na wutrobje k wobšhwědczenju, šo ma kšičij naš pschewodčěj pschě našče žyč kšefěcijanstje žiwjenje. Njech je tež ččěku kšičij žara čěšči, ščójny je tola, kiz š wutrobu wěri: Š temu šče wy powołani. Pšchetoz ščtóz ma to ša šwoje powołanje na hwěcze, šo četpěje dyrbi, temu šo žane horjo nješda žula wěž byč, tón muššli bebi kóđu čšaf, hdyž jeho Wóh š čěškim četpjenjom domapřta abo hdyž čłowjetojo jeho tyšča a pschěčěščaja: To hinal byč njemóže, to ma šo tak stáč; runje k temu je tebj twój Wóh powołať na hwěcze. A na wopaf, hdyž dobre dny pschindu, rčenje wón šam pschi bebi: To je naščto wo-beheho a wurjadneho, na čož njemóžach bebi žaneje na-džije čjiněj. A tak je wón w nješbožu strořčatny a w šbožu čžim džatowuňiči. Duž budžmy hotowi k četpjenju! Š temu šmy powołani.

A hładajmy na Šhrytškowe hwjate wopišimo. Pšchetoz, „tež Šhrytšuf je ša naš četpě, wostajiwšči nam wopišimo, šo byščeje ščěžšili ša jeho štopami.“ Ach, tať dže tón japoschtot prajěč, ščto šo kšičija tať wobaračče, kiz šče pozjel a proch a bebi jako hřeščizny ničo la-šlužili nješčeje hač šamu nješnadu a hñem, hdyž tola Šhrytšuf, kiz njebě žadun hřeščiniť, ale Woži Šsyn, žaneho dobrego dnja na hwěcze měť njeje a hdyž je jeho žyč

żimjenje i krótká i tym jenyjm słowom wopisane: Wón je czerpił. — A tak je wón czerpił! „Riż žaneho hrěcha cziini njeje, njeje tež žane bebanje w jeho rćežo wo namatano; tiž jažo nješwarzjecke, hdyž šwarzjeny bė a nješrozjecke, hdyž czerpijecke, ale wón to temu poruczi, tiž prawje budzi.“ Žeho žyte žimjenje je najšabnišči špibhel nje-minoŕce. Wón je tón jeniczki, tiž móže ho i prawom wšchitkich cziłowjetow praŕcaŕce: „Štót mjes wami móže mi hrěch dowjeŕce?“ Woni su jeho žracca šwarzili a wino-weho wopiszo, žmowito a hrěščinow towarisca, wobšy-njeneho cziłowjela, tiž ma cjerca, šbėžkarcja a tšezoroweho nješwaczeŕca, ale wón jažo nješwarzjecke, wón je psiwišchem tajfim wurěcžowanju, totrěž mjeŕeŕe wot hrěščinow pišczerjeŕpicž, jato hluchí byl, tiž nješlyšchi, a jato nemy, tiž hwož rót nje wotewri. Wón budžiŕe močt swojim hanjeram a cziwilerjam jich słóŕč na hłowu sa-placzičje, ale wón jim ani broŕel njeje, ale poruczi to temu, totržj prawje budzi. Na ŕemi wón žaneho hudoŕca nje-namato, tiž by prawje budžił. Duž wón swoju wěž temu njebejŕestemu hudoŕkej poruczi, tiž praji: Wječjenje je moje, ja cžju sa-placzičje. — Hlajže, to je to šwiate wopisimo, po totržj mamy cziinic. Žow je ŕečepłiwosć, kajkaz nam pišitej. Mamy dha ju? My sa-placzičimj słóŕč je słóŕčju a šwarzjenje je šwarzjenjom; my hroŕimy tał rad a prajimy, hdyž ho hami wječječj njemóžemy: „Tón Knjes cže tšost! Wón sa-placzič cži twuju słóŕč na hłowu! O spomnicze wšad na teho, tiž nješrozjecke, hdyž czerpijecke. Wostajže ho maŕeŕeho hroŕjenja, šinječje cziŕe, štož wam sleho cziinja, njeopowšecje je jim ničo sleho, nješbudže je jich, ale prošče je ja ničo a rjeŕkeje: Wódicje, wodaj jim; pišchetž woni nje wječja, što cziinja. Tak šbėžče ja Žesuhowymji štopami!

Alle kat? Mójemy dha to tež hami je šwojeje mozy? Šwjatj japoŕšitel derje wě, so tajta ŕečepłiwosć njeoŕceje na roli naŕeje czełneje wutroby. Žehodla naŕ poŕajuje na to wumóženje, tiž je ho pišes Želom Škrusťa ŕtato. „Wón je najše hrěchi na hwojim czele ham woprowal na drzewje, so byčimj hrěcham wotemrjeli a prawdoŕci živi byli, pišes totrěhož rany seže wy sahojeni.“ Wóh je na njeho, teho jeniczkeho praweho a šwjateho, wšchitte naŕe hrěchi šwalik, a Škrusť njeje tajte brėnjo, kaž czeke jemu tež bėche, mo to wo preč štorcził, wón je so horje donjeŕł na drzewo šchizja, wón je ho ham sa naŕe hrěchi woprowal, wón je šebi rany dał nabieč, so byčimj my pišes njeho sahojeni byli. A nětko dyrbumy w bžakow-nej luboŕci hrěcham wotemrječj a prawdoŕci živi byčj. „Pišchetž wy bėŕečje“, praji šwjatj japoŕšitel, „jato sa-bludžene wowazy; něk pał seže wobroczeni i paŕtyrjeje a biŕkovej waŕchich duŕchow.“ Placzi to tež wo naŕ? Žesuhowe rany nam njemóžja ničo pomhačj, hdyž ho nje-chamj wot hrěchow wobroczičj i paŕtyrjeje a biŕkovej naŕchich duŕchow. Wšchitzy šimj i psiwirobženja jato šhubjene wowazy. Róždy ho wobroczi na swoj pučj, a to je piščežo wopacžimj pučj. Myšł cziłowŕeje wutroby je šla wot jeho mlodoŕce. Žebny bėha ja penjesam, druhi pyta czečj a tšeci jažo nješto druhe, a pišch Božimaj wocžowaj su wšchitzy cziłowjeŕo ŕadło rospřěčimych a sa-bludžimych wowazow. Ale tón dobry paŕtyr, tiž je šwoje žimjenje wostajł ja wowazy, ho tež ja nimi pyta a to sa toždej woŕbeje. Ač, kał dołho je wón hižom tež sa tobn tšodžił! Kał je cže wotak we hwojim a we twojim domje, psiwišchor- a sa šmjertnych žozach, w šbožu a nješbožu! Šbóžny

je tón, tiž je jeho hlóh šlyšchól, tiž je i njemu šwatał a šo wobrocził i paŕtyrjeje a biŕkovej šwojeje duŕche. Tón móže prajice: Tón Knjes je moj paŕtyr, na nižim ja nuju njeměju. Tón je potom tež štotow, temu Knjesje i wšchemu špodobanju šwoje žimjenje wječj a prawu ŕečepłiwosć wopolaŕacj. Ženo šchóž je mož Škrusťow-weho wumóženja pišbniwu na šebi šhonił a šo i žylej wutrobu i hwojemu dobremu paŕtyrjeje wobrocził, tón do-ŕtanje mjes druhimi kraŕnymj darami tež prawu ŕečepłiw- jaŕŕu ŕečepłiwosć. — Knjesje Žesuh, ty wuczerjo ŕečepłiwosće, cziini moju duŕchu ŕečepłiwu!

Šamjei.

Kr. w P.

Šnježenje kšidwy.

Duŕcha moja špokojna
Do Božuju rufow paba,
Čžala na to. šchóž jı da
Boji pučj a Šoha huda;
We tym wšchitkim pobbata
Wóžje paba do šlina.

Duŕcha moja ŕečepłiwá
Njerodžj wo pokotanje,
Čžela wola worba
Šsmjercje štačimje wocžaharje.
Njeŕečepłiwosć Žesuh, wšchu
Do roma cži potožu.

Duŕcha moja doměrna
Nocže tu ho wo to štaracj,
Šchóž jı njeba potoja;
Šchóž ho ředže w cžernjach paŕacž?
Štaranje Wóh na ho wja,
Duŕcha hlada potoja.

Duŕcha moja štroŕštniwa
Knjesičj njeba rosdženjenju,
Ale Woha šubo ma
We nuhy a we czerpenju.
Tón, tiž w Božim šlinje je,
W nuhy štroŕštny woŕtanje.

Duŕcha moja šměrniwa
Njeŕštoržj, hdyž dyrbu štoricj,
Bodeŕšnje ho Wohu wšcha
Borom tež, hdyž čhyt wón moricj.
Čžini czele štorženje,
Čžela duŕche wjeŕele.

Duŕcha w Bohu czičja je,
Tał šchóž budže pišczerženju,
Wolnice šobne mječženje,
Ze tož czičja šwjatimaj
Šotna wšcha wot šwalenja.

Sežetplivny je lépschi družli hynny.

Všedeb néhdže šjomi létami semje w Goinje jedyn mišionar, kiz je pola pščečelca a nješčepčelca dobru hwalobu méč. Džadž ruzje i pščitomnyča wobniva a trochu šahnědžany, je wón tola w Sežušonowej šajuli spodžiwonu čšehočez a sežetpliwosčez namuknyč.

Všedeb něšto létami wón do činejškego hoščenzaj šastnyč, so by trochuštu wotpacžnyč a něšto pobjél. Wótry ho jedyn i pščitomnyč Čhinešon do tuteho žynitja ba a jemu wumjetowalče, so i wutorbanjmi člowječjimi wočezmi a wutrobami wifuje. To njebé přeni raš, so runje tutón muž na njeho tač hrošnje šahabžejče. Mišionar pak činejšče, jako by žančo bšowčžka njehšahat abo njerohymik. Ale hoščenzaj, kiz hebi šwojeho hoščezaj nječafšče dacz wotehnač, ja njeho wustupiwšiči temu mužej jeho njehorne reče šafala, a jemu i womejščimjenjonom poprošy, njebudželi habu džeržezč. Šewarjal pak habu njeđeržezčaje a bižom hoščenzaj stáže, so by šwoje hrošenje wumjedč, jako jebo mišionar proščošče, tola čšičhe byčč a mužej jeno režezč dacz; jemu to ničjo nječžini. „Ale, „hošpodač wotmolwi, „tón nječrašnjit je čez něč bižom trožaj jako „čžerta“ hrošnje hanit a na tebe šahabžak!“ — „Ja mnje niž, „mišionar džejče, „„ja nješjim žadyn čžert, ale předač ewangelija, a ščotž wón tu wo wočžiči a wutrobje tothanjau režč, dha šo wje to tež njeđotka, pščetož ja nješjim tajše něšto nišy čžinit; wón drje něšto drugeho mén.“

Šmečnikosč a pščečelnosč, i fotrež mišionar tole praješče, činejšče najštubšči šafčičez na wščěch pščitomnyč, a hoščenzaj, kiz bšičhe drje bižom předy ewangelijej pščitilenu, w pščes to polnje i pščinac pščitowjedženy a bšily na to wuščženi. Žedyn i pščitomnyč pak nabeđžje wónabno jeneho činejškego předarja, pola kotrehož ho ja tutym mišionarom wobbonjowalče. Žato bšičšejče, so je toňkamy wumzejč, wo žyle hnuty a powjedšaje na to praščenje, tak a bže je to jebo šelna, tutón podawč.

Nješpščipowjeda nam tuta historija to stare ščowo: „sežetplivny ato č hnečnu nješčepščny je lépschi družli hynny?“ A njeleži me tym ja naž napominanje. Fotrež dypčim hebi wščijny i wutrobje wščadž? W pošlednich létach je pola naž duch njesežetpliwosče imješt. Žich wjele je šo tak bšičšezč daco, jako dypčjato je i brónjime mož a niž i brónjime duha do předa hieč. Tež něšotši mišionary bšičšezčjo šu teje myšle. Wščjiko dypčiwučje hieč, pošhanšči hieč šo i šwarom dobuzč. Ale to njebžje a tež dale nješpábž. Tu mamy wjele bóle wot naščich miščytow, Knješonowšč wučžobnitow, wnutryč, kiz to prawe wščejnje inaju a wščaju: sežetpliwosče je wam pak trjebo, wo bšičšče Wožu wolu čžiniti a šubjenje dostati. Sežetpliwosčo mamy šwoj kšičž, tež kšičž mišionštwu nješč.

Žesuš kšuscha do šrejđža.

Š jenemu šaracij nědy džejčo praješče: „Kšjes duchowny hdyž wy junu do njebješ pščitowčezče, dha na tej lawzy, na fotrež bžejče, tež méščakžo ja mnje šyšine wostajče, so móhł póbta waš bžejč!“ „Žube džejčo, „duchowny wotmolwi, „ty nješmčěč póbta mje, ale póbtažteho knješa Žesuja bžejč.“ Džejčo hebi trochuštu pščemyhšiwšiči ščončžnje praji: „Dha čžemoj teho knješa Žesuja do šrejđža wščadž!“

Mjeno dženhšičšje njeđžele.

Dženšiwšiča njeđžela ma jara rjane mjeno, pščetož Misericordias Domini reča Knješowa šmilnosč. Tuto mjeno bu jej i 89. pšalma date, wo fotrymž ho w starých čšachach tutu njeđželu předowalče a fotrehož šapozčakł ma šo takč: „Ža čžy šwěwadž wo Knješowej hnadže wěčžnje.“ Tak praji wěražje kšičščijanstwo,

hdyž je jutry šwječjiko a něč hwaršakom napščečjimo bže. Pščetož bžejšfuti hlabamy, šmy je kamej Knješowej hnadu a šmilnosčju wobbačži. Škryštušonwe čžerjenje, jebo šwječjč na kšičž, jebo horjeitacije wot mowryč je bže šama hnadu a nam šamtu šbžžnosč dawa. Šajta je to šmilnosč, kiz je našču šbžžnosč wot wěčžnosče wobšankla. Kiz je ju nam w Škryštužu tak džiwije pščitowataka a čže ju na tamnyh dnju tak krašnje dokonječ! Šaj, ščotž to i wěražzej wutrobu wobšladuje, tón dypčiw hebi rjez: „Ža čžy šwěwadž wo Knješowej hnadže wěčžnje.“

Šajša dženhšičš njeđžela ma pak wot starých čšachow šem tež bšičšče druge rjane mjeno; wona reča njeđžela dobrecho paštyria. Tuto mjeno ma wona wot stareho dženhšičšje čščenja, bžejč šo Žesuš dobrecho paštyria mjenuje, kiz je šwoje žiwjenje ja wozgy wostajč. Žo pak njje wščo, ščotž je tónle dobry paštyč čžinit. Wón je bšičšče wozgy nad nami čžinit a bšičšče něčo wozgy nad nami čžini. Šloha šmy my č tutemu dobreču paštyreji pščitilč, abo šak je wón č nam pščitšot? Wščot je šam praji: „Ža nješjim poščlany, ščiba jeno č šubjenjny wozgyam i Šraesšefšo doma.“ Dženša pak bšičščimy to ščejnu jeho šubjenje: „Ža mam bšičšče druge wozgy, te nješju i teje wozčejnje, a tešame dypču ja tež pščitwješč, a wone budža mój hšobš bšičšezč, a budže jene šadło a jedyn paštyč.“ Nješju tele ščowa dawno dopjeljene? Nješju te pošhanšče ludy, kiz nědy w naščich krajač byšlacu, nješju tež našči pošhanšžy wóžajo hšobš dobrecho paštyria ššičšeli, nješju pščes tón hšobš šem pščitwješčeni č Sežušonowej žyrčwi, njje šo pščes tón hšobš je židow a pošhanow šromadžalo jene šadło Škryštušonwe, fotrež šleji pod jenym paštyřjom? A njewota tónkamy hšobš bšičšče dženhša pošhanow do ščepščžijanstwe žyrčowe?

Šajči pak je tónle hšobš dobrecho paštyria, kiz bšičšče dženhša č člowječtam režč, bačžunje wón šam jow na semi wjazgy wokofo nješchodži? Je to ewangelion Žejom Ščyhija, kiz dypčiw šo wščemu štworjenju pščitowčezč, šak je wón šam po šwojim horjeitacžu pščitšafal, předowadž w jeho mjenje poščtu a wobače hřčowu bjele wščěmi ludžim. Ščotž je hdy č šbžžnyčščimjražej wěče do Škryštuša pščitšelč, tón je i nej bšičšot pščes ewangelion. A čžemylč dženhša na njeđželi Knješowej šmilnosče Wožu hnadu pramoje šwalicz, dha njekšěmy tón wulki dar jeho šmilnosče šapomnicž, šo je nam hwoje ščowo šal a tuto předowanje pščitšafal, kiz dypčiw kšžžeho hřčšwnika č wěče do Škryštuša a i tym č wěčžnej šbžžnosčej pošapowadž a wobžičč.

Mjes jutrami a šožim špěčjom.

Šbže je tak rjane byšenje,
Šraž hortach w šožim raji,
Šbžez šleja hroby njebješče,
Škiz do wěčžnosče traji?
Ššo njebudžemy našlabadž,
Šbžž budžemy pščeb Wožom šadž
A wibžezč Wožu krašnosč.

Šbže je tak šbžžnje wješče,
Šraž tam bješ jaudželemi,
Šbžez njje žane rubženič,
Šraž pola naž na šemi?
Šam budžemy ho wješčelč;
Ščotž šobš nam bužče wotwabžič,
Što šmčjemy tam wěčžnje.

D bže tak wulka lubošč je,
Šraž hortach pola šoša,

Hdžež kôzda bujſha lubuje,
Wſchëm hobudubſham droga?
A ženje, ženje njehaſha
Wiſhes zyle Wože njebeſha
Nam tuto ptomjo hwiſtate.

Šhto mi ſo hiſhčeje džiwacze,
So wjele horje hlabam
So ſwëtſtym pruihom nadžije
A wutrobnje hej žadam,
So bych teſž obſtuy pſhiſhſhol tam,
Hdžež hižom wjele lubnyh mam,
Kiz çzajata tam na mnje?

Kak Czornodj s Bohom rëczy.

Bibliju na ſtine meſſiſi raſ jedyn Czornodj (Mejer) pod ſchtomom hebečſkeje. Wot naiſala je widzeč, ſo paſ do knihi hlabo, paſ wobliczo poſbehnymſchi ruzj k njebečkam ſbeča. Duchomny, nimo ſhebečſi, ſo jehd wopracſho, ſhto çzini. „Šhto?“ Czornodj wotmolwi, wotreje na njeho hlabajo, „Iwy to njerolymičſki?“ W tutych kniach wojprejdy njebeſi Wôdž ke mni rëczy, potom jemu ja horje hlabajo wotmolwjam. Saſho dale çzitam a poſkučham, ſcho ma mi roſn prajczj, a ſoſo ja k njemu rëczy. To je wotane roſtëçyowanje a woličdenjenje ja moju wutrobu a çzini mje ſloſchitriweho a wjebečeho k džëlu a k wičkemu, ſchtôž pſhiſhëže.“

Hdy bdyčmy teſž my, hdyž w bibliji çzitam, w lëpzej ičhtučnyj poſaſtali a wo proſcheli: „Knježe, ſcho mi i tym prajiczſki, ſcho i tym na mni hſoſtaſch?“ a jemu to teſž hnydom wotproſyſi, abo ſoſo: ſcho i tym mi a tym, kiž mi na wutrobje a na ſwëdomnju teža, lubiſch?“ a bdyčmy teſž hnydom wo to proſyſi, dba bdyčmy ſo wjele lëpeje i Wožim hſowom ſelnali a ſo i nim ſpichečſelliſi, bdyčmy hebi teſž rad hſowile k njemu wſali a žaneje wotſtudy pſchi nim njemëli. Ah, Knježe, dai, ſo je twoje hſowo mojimaj nohamaj ſwëža a ſwëto na mojim pučju!

Fijalki.

Se wiſchëch naltënich prëničtow najſlubowanſſcha je fijalka wonjata. To, ſchtôž ju taſ ſpobohu çzini, je jeje hëdke lubofne wonjenje, kotrebož pſchičizna je nëkaſti çzëſtawy woli, kotryž ſo w nej nadenëdže. Wona je mjeje wſchëmi naltëničſkami nimalo jeničſka wonjanôta, kaž teſž i wulleje fijaly hſowadime. Šwëti prëničje abo ſabeho nalečža ſu: huſože kwëtj, hriwënoe ſwonëczj, pobleſt, ſcharbol abo rupil, hſudobſa, roſtas, ſchëlničzſka, ſotorež, džewjaz, mbdre klucſkij; žane njewonjaja; ſohe tečije teſž hſowoz a žoty pëtrſkucſki; prëni dje ma hſynu wôn, kotraž paſ hſowubolenje naczi, a druhi wonja jeno ſtabje; fijalku we wonjenju w prëniu nalečžu žana kwëta njeſchëtrečſchi. Do fijalkow hſuſchja hiſhčeje wulſa hſta druhih družinow, kotrež lud i wjeſchſcha tonjaze fijalki mjenuje; žana njewonja a hamo ta pſyčne hſyrotki, kotrež teſž i fijalkam ličžim, hi žule hjes wônje. Zola mi njechamy tudj rëczëž wo wëzaž, kiž ju kôzdemu derje jnate, ale mi dčemy raſ wobladacz twar taſtadž fijalkow a my wiſchëſtaje pytnijemy, na çſož hewal tebežowali njeſijm. Najprejdy wobhladajmj hebi kwëtju. Šwëta wobſteji ſ pječz rjenje barčenyh nacžëroječë môdrych kopječſchow, wot kotrychſtj ſtej pičhezo dwë a dwë jenajſej; pjate abo delnje kopječſcho paſ je wot wiſchitſkich druhih roſdžëlnje; prëdju je taž kizjo kulojče wuſtkabijene a ſaby wuhôdža do krôſſcheho abo do dičſjehſeho ſautſa probdneho abo duteho kôzja, kotryž ſo wotroſha mjenuje. Wiſchitje pječz kopječſcha rëſaja hromadže wënz a kôzde kopječſcho wënzowe rëſa paſta. Wënz je njeprawi-

dlowny, dolež wiſchitje paſtaſi jenak twarjene njejeju. Fijalki ſu po taſtim roſtinju i wënzom njeprawičlownije 5-platkatym, kotrychſtj jena paſta ma wotrohu. Nimo tutych barčenyh kopječſchow nadenëdžemy pola fijalkow njeopohrežne pod wënzom pječz druhih, ale ſelenyh kopječſchow, kotrež ſo podſtawt mjenuja; kôzde kopječſcho wutôncza ho do tureho (wonjata fijalka) abo do hënczjoſtého kôzja (tonjaze fijalki a hſyrotki) a je taſ ke kwëtzy pſchitroçene, je ſady hiſhčeje kôzzy kopječſcha won ſteja, kotrež pſhiwëtiſti abo pſchwičëchſti rëſaja. W kwëtzy nutſka nadenëdžemy tyeçſi, pëſtu a jeſtomza. Tyeçſow je pječz; kôzda tyeçſa je nimalo hečžata, t. r. hjes niſti a njeſy proſchitla, w kotrymž jo drobne ſornječſcha nadenëd, kotrež ho wyſt abo kwëtnyj proſſh mjenuja; na kôzju kôzdeho proſchitla ſteji hiſhčeje nëkaſta hſucha kôzta žottobrunaje ba-by, kotryž teſž pſchwiſt mjenujemo. Ç dwëju ſabnjeju pſchitſchow, t. r. wotrohu naj- bëžſchijmaj, wuroçujuje i kôzdeho nëkaſti hſëtro dohſi, deſeçhibnjemy, wotrohojty ſelenu pſchwiſti, kotraž ſtaj ſchowana w kwëtzynej wotrohu. Pëſtka, je hričëbiſny jeſtomza wuhôdžaja, je çſasto ſchijwa, poſtupowata a deſta jara ſeçhëčheno. Kôzj pëſtiki rëſa bſtina. Žakama poſajuje wulſu wiſchëſatſchj pola wiſchëſchj ſijankow. Wona je 1) do hënczjoſtého wyſta ſeçhëſhena pola fijalki wonjatej, koſmatej, kôzajej, lëbaej, ſpobôžijnej, pſchewidženej, mlôfobëtej a t. d.; 2) natôhnotarëçjeje wotçžata pola fijalki tonidnej a tumentnej; 3) ptona, ſtowo dwëlapata pola fijalki dwëtëwtëſtaje a 4) wulſa, nopaçſtoçjeje abo mlëçſtinoçjeje wuſtkabijena pola hſyrotkow. Sraſty jeſtomž rëſa tobolka; wona je jenopanſata, iſi- ſawjerato, mnohoſymjeſchjata. Dohſa ſchijſcha, kotrež kwëtju nježe, rëſa ſtopa; na nej nadenëdž ho dwë maej kopječſchow, liſtije mjeno- wanej. Stopy (pičhezo jeno i jenej kwëtlu) wuſtkabjeja paſ hnydom i forjenja, hdyž koſtina žadny ſtopit njewutworit, kaž pola ſijalki tonidnej a tumentnej, paſ i wuſtkow, hdyž ma roſtina ſtopit, kaž pola kôzajacz fijalkow a hſyrotkow. Nimo prawyç kopjenow roçenowanym hiſhčeje paſtije abo pſchitſtije; teſkame ſteja biſtjo ſtop- pika piçhi kopjenach a ſu pičhezo hſinajo twarjene. Šchitſcha, kotrež tojono njeſy, rëſa rjaſit. Nëkotre fijalki wuhôdžaja wu- bëčſi (Wurzelpfropfen, Wurſläufer), t. r. çažate druhyje jaſowe abo nje- çžëjate ſtopiki, n. pſch. fijalka wonjata. Paſſeje wulſe kwëtiti në- kotrych družinow woſtlanu njepečëna a heje pôdnijſhe mjëniče abo hamo zyle hjespaſatowne kwëtſi ſu ptdone; taſ n. pſch. pola fijalki ſpobôžijneje. W apacz wunamjenija ho jena družina fijalkow pičheje jara dohſu wotrohu, rëſa fijalka wotroſata, a w Çakſej Schwizy nadenëdže ho tu a tam jena fijalka, kiž jeno ſ wjeſchja dwë maej, žolte, ſchitlowany kwëtzy na hwojim nëžnym ſtopiku wuhôdžije; wona rëſa fijalka dwëtëwtëſkata. — Do fijalkow, kaž hmy hižom ſpomniſi, hſuſchjeja teſž hſyrotki abo mazoſchſki. — Woſtal tuto mjeno? Wad pſchitrunije kwëtne kopječſcha hſyrotkom i mazoçſki, mazoçſchijmaj džëçžomaj a pſchitrodnymaj džëçžomaj a praji: Wazoçſka hečži na dwëmaj ſtëčžomaj (ſtëčž = pobſtawo- towe kopječſcho); mazoçſchijnejawe džëçžje kôzde na jenym ſtëčžku a hſyrotko abo jeje pſchitrdneje džëçžje hromadže na jenym ſtëčžku. — Ruſojo mjenuja hſyrotki „Sank a Waſta“, „braſſiki“, „mjelſki“, Polazh brate je kotru“, Çeſchja trojične jele abo mazoçſcha a Zužnoçtjenowje tož ſo mazoçſchſki a hſyrotki. Delnjotëžijſke mjeno je matuſchka, teſž hſyrotka. Woller ma mazoçſchſki. Çſyrotki plahuja ho huſto w mnoho wotmënjawſtach i wuſche w ſahrodlaç; mjëniče polne hſyrotki hromadži lub, dolež ſtrowy teſj dawaja; fijalka wonjata wuhôdžaje nëçſto dawojomy a potriebeje ho k pſchi- hotowanju fijalkoweho hërowa, kotryž ho piçhes alkalije ſelenu, piçhes ſigaliny paſ çžëromeny barbi. — Fijalkow je po Decandollu na zyltm hwičëze na poçtra ſta družinow; we Lužicaz roſtu 12 abo 13 družinow.

Sy-li spéwal,
Pilinjo džélat,
Strowja ce
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradyj je.

Za staw spróczy
Napój móczy
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Phez spař móry
Čerawoś da.

Njech ty spéwał,
Swérnyo džélat
Wódné daj;
Džoň pak swjaty,
Duš daj,
Wotpođaj ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmanna
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kia Bóh pada,
Wokřow čet!

Sserbske njedželjske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerzj knihičkišćejcni w Budoščinje a je tam ja šchwórtlétu pšchedplatu 40 pj. dostać

Zubilate.

1. Pětra 2, 11—17.

Hdyž našej Kriješ Jezus Chrystus w njebieškim kralesctwie rěči, ma wón porjad wo wočujomaj, kotryž čže wón se swojim knježenjom a pařstwětwom mjes čziowštimi bžječimi postajič, swojaty porjad, tak Šchiller we stawnej pěšni wo swonu praji. Wšči krašnych šlowach tuteho pěšnerja, kotryž tajti porjad, „žobnowarijapolnu njebieštu bžowlu“ mjenuje, móžeš hěbi najlěpje na Woje kraletwo myšiči. Ašo kał mošt hewal dočonjany porjad móžny byč na šwěće, hdyž niz pod duchamóznym rukowanjom dobrego pařtwja? Hdyž bydu swony pšes šobžowne cšlowještwó křezate: Wštajiče (Zubilate!) Wóhu wščitke kraje! hdyž niz tam, hdyž nišchizy wobdylerjo jenemu knješej šližu, kotryž je Šbóžnik wščitkič?

Šaj, tež ja wšchitke kraje, niz jeno sa kóždeho cšlowječa plači, šo njeje w žanyj druhim šbóžnoš. Pšchitym pak durbti křez čtač Jezušowu měšnik š napřikmom: Woje kraletwo njeje wot tuteho šwěta. To je piše wšcho wažne. Jezušowa šmjerč pod mozu woještkich to wujajnuje. Žeho knježestki trón je šchiz a jeho móž je w bóštej lubošci a w duchu a prawdže. Zał wón niz mjenje, ale móžnišcho knježi hač žana wšchnoš. Wón ducham dawaj a njeberje dawot, wón powošuje a nječini pobdanaj, wón wušwobobduje wot šakonow a čžini šbóžnych. Šchož žabny šžejor a kral nječonaja, to Jezuš jamoje.

Tehodla pak šwětné knježestwo njeje njeterěbne. To šo tam hano rojumi, hdyž wšchnoš w šchescijanskim duchu rutuje. Hdyž pak je pohanške knježestwo w kraju? Že te wušče? Njedybri šchescijanstwo wšcho pohanštwó šwotštronič? Šaj, ale niz pšchedizno pohanškej wšchnošci poštanč. Kał štrajšne budžiče to ša přenič šchescijanow bylo! A to bylo pšchedizno Jezušej, kotryž čže jeno duchownje dobywoč, niz je šwontownej mozu. A wón je dobył a je a wostanje š knješom nade wšchimi ludami — duchownje!

Zač tež w lišče na Romškich (12. a 13. šlaw) a tu w 1. lišče šwójateho Pětra wobštežazy čziowštki porjad šo niz jeno pšchidžowanaj, ale šo wučij, šo na šwěće ma šwětné knještwó rukowáč a šchescijanjeno durbja jemu pohanštwó byč. A wopravdže, šchescijanjeno w romštim šžejorštwie nješku ženje šwěč pšchedizno šakonjam pšchescijanjaja čžiniš, ale šu wšcho křubowanje ščetpliwje pšchecžepšili, haj wo jawolšchotškej wučije ša hnadu pola Wóha wobšhabali, šo durbjachu njeprawdu čžepčič. Šafle w čžabach wučije bamžičej mozy šu bamžjo pšchecžiwó šwětnej wšchnošci šali, runič běšče ta šchescijanšta. Najšhorje drje je bamž Šrešof VII. šžejorštwó pobrwał. Šajti napohlad je to tola byl, šo w lišče 1077 mody šžejor Šendrič IV., šošy w šněšy pšched bamžowym šradom Čanofa čatajo, je pšes poněnje šurwošč Chrystušoweho naščednita pšchewiny! Šamž durbješče polšceje wróčič; prawje jemu to wěšče nješ.

Radawat šwětnjeje wšchnošje je šwontowny porjad

w kraju. To je wulki nadawc, kotryż mōja jeno wuczeni, nashonjeni" a sprawni sastoizny dokonczę. A wutrobu ja lud durbja też męcz, haj wierzęć do swojogo luda durbja. Wojacj a njewestojęć so njewmętej namalacj, wošębie nız njewmęrných czašach. We wschędnym žimjenju so wjele praji: „Ničto njemōže wschęm ludožom prawje czinić.“ Wyščnosć ma po prawym tuton njemōžny nadawc, a to ja zyly kraj! Jeno derje, so wschęnosć njeje hašte wczera rukowacj a satornje postojowacj japočęła, ale je mudroščj lęstotow hįzom na ludowym sbožu dęęala.

Kschęczjijanzy mužoju so kraloju, ministroju, sastoizny, wyschtoju, wuczerjo. Jeno Kschęczjijan mōže derje knęzjicj, křiba so wschędomožny Bōh też pōhanej duschnu a mudru wutrobu dawca. Wyšozny knęzja su s wjetřcha jara ja zyrtęj. Dęat budj Bōhu, so mōžemy s polnej wernoščj prajęć; nęmsti thęžor a salkti kral staj węrzajazj Kschęczjijanaj. Ale też mjes hręnimi a nižščimi sastoiznikami je sašo něčto wjozy tajščj, kotij su ja zyrtęj a węru smyřleni.

Wščak swontowne knęzjstwo njedobęa. Snuščkowny porjad durbj też być. Kschęczjijansta węca, dobre woščnje, žwojōne sbože, cęlowjehadōne žimjenje, bratrowstwo, to hašte postaja węro porjad, kajšč najlępiřha wyschnosć postajicj njemōže. To durbj Jęsuř pšchitęć, Sčōžnik. Temu so wutroby wotewerja, w nim so nowy cęlowjek narodžj, haj šwęc sō pschewinje.

Najimjenje drje swontowne satornje pschęczjimo cęlnym žadoščam a wulkemu sčozenju, kotřę s nich wuřhadja, jamōzja. Haničjiznosć, tale najzunjšcha pscha mlodeje holecjki, jeno w poboznej wutrobje roščje. Duscha kōzbedo doma pał je macj. A dom a w nim dobry žwojōny porjad, to so dopotajacj njerjeba, mōže jeno kralj, rofomny, sprawny, duschny, pobozny muž tworicj, wōn je hřoma zyřho. Pōžycznosć pał — po Bōžej mudroščj! — mōže ja dorosčęnyř strowých ludbj jeniczy w Kschęczjijanščim mandęłstwie być, hōžęć je wutrobna luboščj a pokne šwęcne sbože, kajšč Bōža gnada dawca. To je Bōži porjad, kotryž je pschę cęlowjst hřęch tat wjele jniczęny, ale też pschę wuczbu wo mnichowstwie pschęlamany.

Namizy pōhanoju su Kschęczjijanšč domy widželi, kajta cęščj, luboščj, sbože, męř tam je. Kajti dom je wuskut Kschęczjijanščego ducha. Tu widčite Kschęczjijanšč procinkti rutuja. Węřno je, so su mnishka wjele ja Bōže kralęstwow sčonjeli, ale wjozy ja Bōha je dom, kotryž je hřjedjřno Kschęczjijanščim. S dobřych stłtrow, kajšč ho w tajkim domje stanaju, durbja cęji, kotij w Kschęczjijanščaj a jich węřje še ręcza, Kschęczjijanow spōšnacj a Bōha šhwalicj. Tak so Bōže njeno pschjowjeda s widomnym stłtrow, šwęc ho pschętwori a pschewinje. Porjad duschow je nastal. To je jene wyřhote knęzjstwo, cęlowjek je pschę satorj pōsčędnym. Wōn je w duchu žimy, Bōh je w nim pschę Křyřtuřba.

Ale na šwęcje je šwęcne knęzjstwo. To njemōže duchowne być. Kschęczjijan jako šwobodny muž w Křyřtuřbu tola pod šwęcnej wyschnosćju steji. To by ręcalo, sřejotu na pschitřwanje Kōščę męcz, hōby by něčto pschęczjimo wyschnosć był. Nę, runje pod knęžagymy wostřewocjicęmi a satornjemi na Kschęczjijan jako wotročj Bōži křuzicj.

Tak je Kschęczjijansta wuczba wo šwęcny porjedje je šplnej sępjeru ja stat, a jadřiwę napominanja twarja murje swontownego a snuščkownego porjada zyřho luda: Wpoptajęće cęščj kōzdemu! Lubujęće bratrow! Bōžęće so

Bōha! Čęščęće krala! — O Bōžo, natwać wščudže tele murje!

Tak Kschęczjijan křuzi, a tola Kschęczjijanstwo šwęc wotknujci. Jęsuř je s knęjom! Tōn wot woščjščj morjenje Sęyn Bōži knęzi! Wyřkajęće Bōhu wščitę kraje! Gallelujaj!

Hamjen.

T. w B.

Žedjba po njebju.

1. Pętra 2, 11.

Ja žusnil šym na tutej semi,
Mōj wōžny dom šy njebjeja;
Jow s hřęchom, horjom, staročęmi
Sšo duřha hřišęće będžjč ma;
Mōj puć pał ščonjnje wjebje tam,
Hōžęć bęczny męř a potoj mam.

Swęc ja nař niczo swoje nima,
Je jeno wotnajaty dom,
Křj pobuzřtuwa nam wotnajima,
Hōžęć křoti čař šmy s pschębyřkom —
Hōžj wola šmjeręć, wiřho s rukow bařč
A pšōny s domu wotřōb mařč.

Tu w šwęcje sa mnje męřno njeje,
Duž ščojam woći k njebjejan,
Jam šębi moja węra pschęje,
Hōžęć ja šwoj dom a statof mam;
Sčytč tšale šwęc šwoj mjenuje,
Tam šhubi prawo męřčęzanše.

Być přjedy męřčęjan njelamožu,
Dōjž njebčš tudj s putnikom;
Jow wotstaracj mam šytwu Bōžu,
We njebjejad pał šhowam dom;
Tu jeno kčęje nadjřjo,
Tam pał so křařnje bowjelnja.

Jow pućuju po Křyřtu woli
Hōčj tam, hōžęć kōzy so stateny;
Wř nadjřju to njelamoli,
Je hřlęć egyptři njęřōdny —
Wōš Kanaan bęř ja mnje ma,
Křj ščōščič křęrow na doščj ba!

K. A. Pšedlor.

Žadna spowjędj.

Duchowny Frommel pschę: Bęřhe njebjelu popotřnju, a ja bęč hřišęće młobdy šaraj wo wej sari wořabę, jato buř k młobdom, cęřęž hřownu cęlowjstę jowofam. Węč trochu w hřoly pschęd tym hřobdom. Hōžj teř ma młobocj rad s młobocju činić, matej wonej tola hřofu pschęd šobu, a stari ludjo wjedha s bęczjimi a s młobdy wjele šęřje ręcęšč hacj młobzi. Tęchobla šym teř teje muřje, so durbja ho w naldjřch ščulach młobščim bęřęjom stari šhoneni wuczerjo hacj, dokeř maja jatořj potojčj. Št temu pał so pschj twarje stari bęřčlerjo hřew, nız wučębni hōřy, Tak je teř cęřto ja młobdo duchownego, hōžj durbj s młobdy ludjmi ręcęšč. Dęč pař tola, ale wutroba mi ščęro wjęřje. A tuto wutrobinę bęře ma swoje dobre, a ja nočyřj hję njęgo być, hacj nje wone runje hřišęće pschj kōžnym pšōwowanju nab-

paduje. Duhj wutroba bje, to je wošebeje pola fararja namjo
zawjenja a so wón čuje, kajse čezke jasnojstwow ma. Zako do
durjow stupič, pschidže mi domjaza hospoza napshcežewo a fitowy
mje do swojeje stwy. „Mach mledy pschecjel je Zendželečan, byn
hwérneju pobožneju staršejem. Wón je dženka rano wo hajtu
čornowal. Pshiti tym je s wuškota pabnyk a bebi šchju slemil. Wón
je drje hiščejše žiwy, ale jeho žiwjenje je na hamej kromje. Wón
hebi jara po duchownym a po modlenju žaba. Troschtiwice
a pschjhotujče jeho t šbóžnemu šfancjenju.“ Na to wona durje
wočžmi a ja stupid nutš. We tožu lešeje nehdže jenadowožeje-
šlenu mledy, rjanu cšlowjel, i šbóžnym bjesowozjom, se hweczaty-
moczomaj a s nacšorn wozhami. Kajse lubojne cšlowiste wobitčžo,
so jeho nejapomnju! Moju ruku šapšchimnywšchi prajejše se žel-
nitwym hšofjom: „Dyrču wumiecž, luby knježe, pomhajče, so šbóžnje
wumru. Wóh mje wo młodobčji preč wofmje, nejšpym jeho po-
štwchal, bym dženka jeho nježgeli wotšhwecžil i turnowanjom a
špym tola hwojtimaj lubymaj staršchimaj w Zendželškej štwbit, nje-
žgeli hwecžičž, kož ju my Zendželečenjo hwecžimy. Wóže mi
Wóh tutón hrčh wobadž?“

Čšatajo wišajče jeho wobčžo na mojim eceže. Wěč šbity,
Kaf wjele hinal beč ja la młode lėta nježgeli wotšhwecžil a njebeč
hebi žaneho hwedomnija čšimik! Ščyto dyrjoch prajče? Dyrjoch
jeho wo šmjertnej nuly troschtomadž i tym, kaš hubjenje nšmzy
nježgeli hwecžča? Tu njebe šo jenož nježgelle wotšhwecženje
štalo, ale tež staršchimaj dady štwit be štamany. Nšchto žadne je
tajke čšuchnje hwedomnje, dyrjajalo ho wono lubžom hiščejše wofčž?
Nš, mi be, jako by ho wón je mnje hameho špowjedal. Tak dha
jeho pschi tym wotajič, so je hwoje hwedomnije wofčžičil, ale
prajach jemu nětko tež wo troščejše wobadža, kiž je bohate nad
tym, kiž hu wotštamaneje wutroba a twščneho ducha. Wón moju
ruku dzeržejše a lščejše ju pschi šbóžnym nowym troschče.
„Zeli-šo ho šami šubžimy, dha nješubžemy šubženi.“ Tuteho
šchprucha ho wón i žyfej mlozu pschimny, rčejše paš pschego
mjenje. Wóčžo ho tak mile hweczejše a špowžimny mēr be na
njeho wulaty. Wotlach ho i nim a požošnowadž jeho. „Ššym
wušwobohženy, du šon. Troschtiwice mojeju woheju staršejem;
prajče jimaš, so šym šbóžimy.“ Ščochach jemu čžoto a štwobach
hiščejše štwilku štejo na njeho. Zako beščetj ho lšdom dme hodžimje
minylej, buč prošeny, hiščejše ras i njemu pschitčž, so hebi wón
to wutrobnje žaba. Džetj a myšlach hebi, so štwadž je jemu
něščto šažo jeho wještelowčž wšalo, kaž ho to tak šbóžny stanje.
„Duhj šo do hrobu dže, dha pšy šchžowšajta,“ by mój štary šarac
štwito rjekt, „a hduž šo horje do njebeš dže, dha hiščejše wštwelake
hrčhji na jenešo šchžowšajta, kotrež jenemu čžert na šchju honi.“
Na tuto šłowo špowmich. Š jeho tožej stupinjšchi namatach dže
wjele štwabšchego dužli prjedy. Wón mje wo wobadže prošejše,
so je mje šažo šafal wofadž; ale wón ma mi hiščejše něščto prajčž.
„W mojej młodobčji, jako beč hójš wot dženjecž lėt, beč nehdy
rjanu čšinejšču ščawlu, kotruž be nan šobu pschimješ a kiž i drugim
drosim šubojjom ja štwachemi štejšče, do ruzi wšal a rosbit.
Čžropj čšimnyč do jamy. Zako ho nan woprašča, ščitš je tu
ščawlu preč wšal, womjellnyč šo, a poščičšo jo šapreč. Šštw-
žobnej šolgy hu wina dowano, so je tu ščtwodu načšimta, duž bu
se štwožy puščejšena, dolež be tež hewal wštwelake šawinowala.
Wč, mi žaneho mēra njewostaji, wy dyrčejče to staršchimaj prajčž,
so špym to ja buš; dwanacže lėt je šafčho, so je ho to štalo. Wóže
šo mi to tež wobadž? Nječhal i něšafej njewštwowčžu je štweta
woterčž.“ Wš špily do wóčžow stupiču, jako wón to tak šprawnje
špowjedajše. Troschtomadž jeho i nowa, a jako potom džetj, praj
wón: „Zalle, nětk je wščitko won.“ Šo dwēmaj hodžinomaj
wón čšičejše wuškny.

Pschjed jeho šafčjom mōžach i wjele štam młodobč ludži

rčejče wo tym słowie: „Šbóžni hu čšji, kiž čšitje wutroby hu,
pschetož woni šubža Woha widčejč.“

Š njebešam!

Š njebešam pučž wjebeže naš,
Šenož hofčžo šmy na šemi;
Tam na Zšewšowym twoš
Pšocheni šmy i jaudželemi;
Šlawajmy tež s woczomaj
Šorje, hōžž s wōžny kraj.

Š njebešam, mōj ducho, šłecž,
Wšafat šy bučža njebeštelho!
Ščyto čžyž tudy šapoczčej
Ššrijeba mēšta kničšomneho?
Wot Woha wšafat wuškof šy,
Š Wohu wrotčž šo wješetj!

Š njebešam, mōj šłowo wobž!
Š njebešam naš wone wofa;
Š nim ty, moja dušča, šbōž
Šoć tam pschjed trōn jeho štola!
D hduž šłowo šafšowam,
Šebōnje Wōd mje t njebešam.

Š njebešam tež štwajnje mje
Wēra moja pošajuje,
Škotraž wšpčje hwēšdow dže,
Wščhe nič mje poščehuje.
Šwēšdy, mi šče mōšičke,
Šwēšto i njebeš roščwēčž mje!

Š njebešam mje špowjedže
Ššmjercž, hduž Wōh mje t hebi šłwa
Š mje s nuly wutrohnje
Šeho ruka dobročšimta.
Šeluš pōndže prjedy mje,
Ša nim štwapan wješele.

Š njebešam — tam čšōnje mje,
Dmōž žimy špym na šwecž;
Tam dže moje žadanje,
Nječ je w špmy, nječ je w lēčže,
W njebešach — tam dom šwōj mom,
Wštwly žje w wšlawam.

D.

Šhubjena a šafšonamakana.

Duchowny Knał, wo šwojim čšajhu pšedat pschi Wetšchem-
škej žpřtwi wo Barlinje (pschir. Pomhaj Wōh čšo. 14 t. l.), wštw-
dowajče nehdy w nabōženštej wuščije sa šolgy 20. Wōšj, 20, 14:
„Ty nještwičš mandželštwo šamadž“ a mjes druhim šłedowaje
prajejče: „Młode džowk! Šunajče šo tožam, kotrež hu i čžer-
njemi wobarnowane; šo, bliži-li šo ščškwomjshjena ruzta f wotšlemjenju
štwēki, šo wona na čšemjach šrani a štwēta njepobōštnjena a čšitla
wostanje. D kaš štwidne, njemōže-li šubjena wōžny pschjed wotšaf
štwicž jako šnamjo njewinowčže; njed mi žana mjes wami tule
bolocž njepšchjotuje! Dyrjaj-li paš ho tola takš njepoczčij štwčž,
dha njed potom winowata, i roščškwowajče hnadu Wōžej t pō-
šnacžu hwojeho hrčcha pschimješena, šo t Zšewšowymaj nobomaj

čłhnie, njeje swój pad s rostakow wuśniawu, a tón, kiz Marju Madlenu njeje saltorkiz, tež ju sažo wobnabdzí. —

Štyri lěta posłjisch bu jedyn bžeit duchowny knal do jenuho špitala t jeje čestjotłorej wolany. Now nadobže wón jenu hwojiz něbuhich, najpolisich nadžiju šubdžowach katechumenow, jeničku džowku nahladneju staršćeju. Zato wona go wubłada, šapšichu wona hwoje wobłičjo s wobemaj zulanaj pšed haniba a dolozju. Knal bě ta huut, so njeměžeske ani hłowezta wurzej a mona horzo pšalajše. Wón čze jenu ruku šapšichje, ale wona wuwota: Za njeħm teho hóbna, ja ĥm nadžije hwojeju staršćeju šnečja, ja ĥm wache napominanja šazpita. Za ĥm pšde winowato, pšde winowata! Šsu něto šchru ltr, ja to mi prajesčesje, so Šesuj Marju Madlenu saltorkiz njeje a so wón káždu rostaku wutrobu wobnabdzí; wěriče Wn, so wón nje hlyčež pšchijownje a mi wobacz čze? — Tón hwojny muž Wozj čze ju s tročštowazymni słowami šmerowacz, ale wona huapšesčijwi: „Sa to wšichto wěn, buch wot młobosje w Wožim ĥwone ros- wučiowana, a to nje runje čim winowarčijchu čini.“ — „Derje, wěrič pał, so je to, šchtōz biblija wopšija, Bože ĥwono?“ — „Haj.“ — „Wěrič ja Wož kje?“ — „M.“ — „Ja mōžesj hbej tež te słowa pšchizje: Krej Jeson štrjysa, jecho Šsyna, wučijski naħ wot wšichteho hřeča (1. Jana 1, 7). Šchtōz budže ho k mjenu teho knajje wostacz, tón budže šbōžny (Rimf. 10, 13).“ — Wona to wěričesje. Wěričaža mōžesje hlyčeje se hwoj- jimaj staršćimaj Bože wotkasanje wučiowacz a to w potuju hwoj- ťcha. Šejny pohrejebny test bęše: Wšesłoscz budže w njebježach nad jenym hřečšnitom, kiz posłtu čini, pšed džewječ a džewječ- džesacz prawymy, kotijž posłtu njepotrjebaju. (Ust. 15, 7.) — Towle je widžesj, šcto to rěta: Ĥubnjena a šasonomataca. Zabyň pad njeje pšde ĥubotí, hač so njeby Woga ĥnaba doħabata. Haj, wumōženiski powjaz doħaba hač do najħubwichej ĥubinow, ale wón dyrčí ho wot čłowjełow šapšichimječ.

Wandrowski.

Šchtō njechal, ĥbzj je wučiobnił wubyl, ho na pučowanje podacz, so by ĥwět šelnač? Wšelozny na hwojim pučowanju wjele najbony a daloto pšichiti. Profesor Wruglich wiše: Ĥbzj ja ras j posłjischim generalom i Grolman pšes Peršijtu pučujzni ječach, ho na jene dobo s dwēmaj wandrowskimaj šetłachmoj, kiz bęščtaj to tej drasče, kajuž bęch we hwojim džesčatstwe na wandrowskič pšeho widžal. Ĥbzj ho k nimaj pšchibizlichmoj, šesje- šchotj ĥebi tōždy swój kłobat a pšohesčtaj naju w němfje rězj wo ĥimlaju dar pod Šeršijim kłōzom. Rta špōħowanje bęše wulke a bu hlyčeje wjełesje, ĥbzj j eju rta šhoničmoj, so bęščtaj ho pšechi wot škaspišeho šejora ĥem pšes wulku Peršijtu do Šni- biseje na pučj pobotaj, so bęščtaj tam káž ho nadžijesčtaj, džeto namatałoj. Jedny bęše kłobat, druzi ščesčelaj. Wđj njemōžach- moj ničjo dale, hač jimaj łowšopšesča na pučj ĥobu dacz, so bęščtaj w pučejznie, ĥbzjž žanyč ĥospodow njeje, nješawulkičoj.

W druzim ĥwěle pał ho tuto wandrowanje pučaže we wo- piħanju, kotrej je ras jatj wandrowski hwojemu dušonnemu wo hwojim pučowanju dał: „Wot hwojeju staršćeju“, powjedabesje wón, „ħyčesčijantjy wučišenju, pobač jo 18 lět starj, jačo wandrowski na pučj a mejad dobru wolu, pobōžny a dušny wostacz. Ale kał je ho mi šesčto? Najbrjeđy pšichidžesj do Wajerjeje; tam ĥu mje do palenzječa nanuczil. Potom ĥm do Württembergje šchot, ĥbzjž je mje načj přeni wotročej revoluziju wučił. A ĥbzjž čyđyž ras te młchi hčej, ĥu mje j pivom a wodu woblił. Potom ĥm ho na Dunajwe na pšwōzomyj drjewje wot Regensburga hač do Wina wjeł, a mejad rjannu

mbu, dolež na drjetwe pombach. Zał potom na wšče 12 lět doħko dale pučowacz pšesje wšče kraje a ĥym wjele najboni a wjele widžal, tež ščejora w Ruskej a šlittana w Konstantinoplu — ale šcto mi to wščo pombasče? Nijhže na ĥwěce njeħm čłowjełta namatał, kiz by mi něšto łubesje woposłał, ani s jeničkim šłowczom. Šeno junu je mi mała ĥolezka hwoju butrownu po- małku dala a rjannu bętu rōžičku t kłem, ĥbzjž bęch jo šprōžny pod litu ĥmłit, kiz pšes domom šteječe. Zo mojej wutrobie derje čimjeje. Ale šcto ho sta? Džičesčowy nam nahle wotno wotewri a s ĥrošnjm ĥtošom wotaječe: „Šanta, ty njeħubnje wšle džesčoj, wostaj jo žubšo čłowjełta a pōj na mēseje nusi!“ A ĥolezka je ho mje nabojata a pšede muu čšelata, kaž budžisj lty duch ĥam byl. Sa pał ĥm ho ĥwojnie wuħimaj a ĥym nana a maču Šantu šalal a jimaj ĥelu pšchal. A něto je wot teho dnja ĥem so muu j mozu ĥeli napšesčijno šcto, a ja ĥm ĥros- noleže wobesčesj, kotrejž ho ledna wurzej ĥobža, a něto ĥebžu tu w jatnje a ĥym tu sažo na hwoju mačj špominat, kiz je mje s wutroby łubowata, a kiz bęše dobra a pobōžna, a ĥym pšaloz a pšchi ĥebi wuħit: Wych tola tež tajti byl, kajtož wona je. Mōħ tola sažo t njei, so bučj pšchi njei byl a sažo wot njeje ĥo wōžizje dał! Ale něto je pučjeł!

Hoj, wandrowski bęcz — to mōje něšto rjane bęcz — ale něđotōziti ĥebi na wotpuče šasnje. Ĥbzj pał ho wandrowski wo- wozje derje čini, a domač njeħabůž: Wōn na teč wutrobu, kotrejž łubozj derje čini, a bomač staršćeju, kiz na jeho špōžowny domojwrot čłastaj.

Wšelake s bliska a s daloka.

— Biat šasnjeħwo tydženja pšichpotknuj w 12 ĥbzjnach mēseje ho špōwanje njeħw šnjeja fararja em. Ĥbzjiz w Wufezace. Wo žobanju njebōčijščeho sta ho ĥpōwanje na jednore wachnje. Wōn njebęče ĥebi žabat, so ĥyħu ho pšchi jecho kašchju rězje džeržate. A pohrejebaj bęče ho na 20 duħownych šesčto. Pohrejeb mēseje t. šarat Šjerwa s Wulej. Knjes šarat Wrošat- Šrodžijščeganski wupraj droħemu šastōjškemu bratrej džalne boħenje. Teħo kašchj ĥpōwalje ho pšchi puču k šarie, ĥbzjž je njebōčizki tał mnoħe lěta nimo ĥbōžit, hwojwe wubōadze droħe kłono Bože pšichpōwjedacz.

— 23. ĥapleje ho přeni křoz wuhjerł krała Albertoweho šonda t rođželenju danje na potrjebne wudowy ĥeršlich wučerjowu šħromadž jako na narodnym dnju našeho nješapomiteħo krała Alberta. Š rostželenjom mōžesje ho šapozčeč, dolež je šond něto na we wustlawacz postajenje wuštōlečj wot 3000 ĥr. narozil. Wōžesje ho 86 ĥr. 90. pi. rođželicej, kotrejž ho šijom wudowom wudželichu. Šo njeħyčju sažo přōstny dołsčje, kotrejž ho po wu- stawlacz dopjelnicj njemōža, ho na to pošala, so ma ĥo bał jo § 2 wustlawčow rođželicej „na potrjebne wudowy saħe šemzejetych ĥeršlich wučerjow“, so po toikim ho na wudowy džimacz njemōže, ĥbzjž jo iħ mandželju we wučiščim šastōjškemu wuħuħiti a potom ho na wotpučizni pobał. Dolež je přebawischi wučerjownił wučer Sommer wumjeł, ho na jeho měšno knjes wučer Pōħšon w Wudžijenje do wuħerja pšichuj.

— W blizħim ĥasnu ho něto automobilowa šesba s Wudjščina do Kamječaja a do Šisborčta wotewri. Ĥačj hlyčeje w blizħim čōħu j twarej jeleñizy wot Ĥadworja doħbže, ho ša prašchōmne bęcz, dolež wlyħnōweč na tym wobštej, jo dyrčja ho ležomōseje damo dacz.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Naposj mčeny
Labosć ma;
Bóh pak swěray
Přez apaf měrnj
Čorstwoosć da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wědně daj;
Džěł pak swjaty,
Dušl daj,
Wotpošl ty.

Z njebes mana,
Njoch će křmanna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će!

Šserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa ho křždu hobotu w Šsmolerjež knižičnišćejeni w Budyšćinje a je tam ša šchwěrtlětnu pšedpłatu 40 pj. dostać

Cantate.

Zat. 1, 13—18.

Cantate! spěwajeće temu křnjejeje nowy křerlusk! tak napomina tón spěwar 98. psalma swój lud a křwali a čjejeji Boha, křž bě šo š mulkej dobrotu nad izraelstijm ludom, nad šwojim ludom šjewil. Cantate! spěwajeće! tak napomina pak naša džjenšniša njeđžela naš, tebe a mje, wšče ludy semje, pšchetoz Bóh je šo se šwojejej dobrotu nade wšćemi ludami semje šjewil. Wšćite ludy semje dyrba nětk byčž jednj lud, jeho lud! A wón je šo naškřnišćo šjewil nad tutym šwojim ludom nětkle šašo w škřžtušku jato tón křnješ a pšcheminješ šleho, jato kral a wótz wěčnjeho šwětla, nětkle šašo, hduj wot jutrow t wojemu špěču křožimj. Zehobla cantate! spěwajeće džjenša! Zehobla pšchwoła a wotškwědža našk tekst tež džjenša šašo wšćem š nowa:

Nješlubžće šo! Našk Bóh je Wótz teho šwětla!

1. Zehobla pola njeho žana čěmnošć a wot njeho žane špytowanje, ničo ške.
2. Zehobla pola njeho šama šwětkošć a wot njeho jeno dobrotu, jeno wěrnosć.

Hduj w wutrobje mi šo tu šacžemni,
Šawěć, Božo, š twójim šłowom mi!

Šamjen.

1. Tak někotry tu na šwěće wo bibliji wjele njewě;

šlawijnu wo hřěšnym padže wón šnje a šo š njeji loškomyšlne, hoj šamo žortniwje šabiera a tak šebje šameho, šwoje abo tež druhič hřěšćenje šatiruje. Wo tym možemy projičž, šo njewě, šcho čžini; jeho dyrbimj wobšarowacž a jemu dyrbimj pomabž. Tola ty, mój škřejčijano, njebudžetš tón prawy pomoznik, hduj ty, runje tož tam Žěwa a šadam w špytowanju padnjwšči, tu winu na tym wot šebje na druhič, hoj na Boha šameho šterkašž, ty nješrošemijš tamnu šlawijnu š parabla, ty nješnajetš šebje šameho a ty nješnajetš šwojeho Boha. Ty šo šabudžijš a pytaš to ške a to špytowanje, šotřetž tola š čěmnošć wutřadža, pola šwojeho Boha, křž je tola Wótz šwětla. D nješabudžž šo tola tak! Našk Bóh nješpytuje k štemu; našk Bóh nočže, šdujž nětaške šrušowanje tebi poščeje abo dopuščež, šo by ty pšches to k štemu pšchijčoš, do šleho šwolčž; ně, wón čže, šo by to k twojemu šepšchemu byto, šo by ty wšches to čžim špłničiči a křžcijš ži w dobrym byt. Wón čže, šo by ty šwoj lošcht, šotřž w tebi je wot špocajta šem, pščewinš, tak šo njebj šw nješpščečel, šotřž š čěmnošć pšchijinš a k štemu špytuje, pšches tutón w tebi a nad tob žaneš mozy wjažj něš a tebe do hřěča nješješ, š šotřehož šnadž žaneho wupuća wjažj nješamakaš a tak šo šabudžijš bole a bole, šo šy potom tež w čěmnošć, dželeny wot Boha a tak na wěčnje morwy.

2. Ně, nješlubžće šo tak! Našk Bóh je tón Wótz šwětla! Wot njeho wutřadža šama šwětkošć, niž tež ras čěmnošć; wot njeho pšchijinš jeno dobre, niž tež ras šte!

Wszko, sztoż je dobre, to pschuidże wot Boho, to mamy hjożom tu na semu. Wszko dobre, sztoż je dozonjane, to pschuidże też wot Boho, to imiejemy potom tam horjelach w njebiu, hdożej my i našim Bohom wćeznje živi budzemy. Toła wscho to dobre budzemy spobnac' a dopobnac' we šwětle jeho šlowa, pschidož jeho šlowo je ta wěrownoc, mono prěduje nam tu wěrownoc wot Woży a wo noš! Kaž tón sty, tón wótz cžemnosce, tam w paradizu psches lže hebi cžlowjelow ja wotrocžow teżinoc' špwtajše, tak špwtuje Wóh pschezo a pschezo sošo psches šlowo wěrownocje naž cžlowjelow ja swoje džežci šcinic' i; wón naž psches šwoje šlowo f noweho porobđi f nowemu žiwjenju a naž psches šwoje šlowo dale pošpinja a wošćewja, tak so my šiny a bycz' možemy cži přeňšci jeho štworjenjom. To přeňšce je šwojich plodow woprowašće pobozny i raelita Bohu, da jo Bohu f wobšedženštwu, a tak durbimy tež my cži přeňšci bycz', t. r. Woži bycz! Šchtóž pak Woži je, tón jemu žyle šlawča, tón jemu šlinji f cželom a f dušku, f myšlemi, je šlowami, je šlukkami.

Wola našeho Boho pať njeje žaneho wotmjenjenja ani wobroczenia teje šwětołocje a cžemnosce. Duž, hdyž cžezce my jeho bycz' — a wšditzy durbjeli tola jeho bycz! — nječ tež pola naš žaneho wotmjenjenja a wobroczenia njeje, ně, wosłańče w šwětle, pschidož našy Wóh je tón Wótz šwěta! Duž nješludžeje ho!

Šamjen.

W. w N.

Dženšniška njedžela.

Womjenowanje dženšniškeje njedžele je šitaczo cžaha wušhadža; pschetož 96. psalm, wo kotrymž ho tehyt tule njedželu předomajše a kotrohož přenje šlowo bědže Cantate! to rěla beršli: Špěwajce! je našej dženšniškeje njedželi njedže mjeno dal. To je potajim wješeke mjeno, a tež druhich njedželow mjena w nćezšćim cžahu žurkowneho lěta hu šame šwětołocje a trošćotwoze mjena. Nab tym ho tež njetričamny bđiwac'. Kaž nćeto Woža štwórba w rjanym našlěnym cžahu šwóđi najwješćelich' cžoh šwicež, tak tež f dobom škrjstusowu žurke jato duchowne štworjenje šwajateho Duča. Pošladamy wotčězo, dha wšdžimy row wolewjeny a f škrjstusowym horjelacjom nom žiwjenje a šbđnosć pschimešnej; pošladamy do přěda, dha wšdžimy f škrjstusowym knjejupšecjom njedžo wočžinjene a wćezny wótzny dom nam pschihotowany a njeběšni šwajimjny wotstanjenu, f kotrečž ho njeběšni trošćat dele pušćža do našćich šćaboch wutrobow, ho by naž f temu šbožu dowjedł, kiž je nam psches škrjstuska pschihotowane. A tak wšdžimy ho je šmej šžej hnadu a šmitnosćju wobbottč a šiměny tehdla f wadocžju wuwocčac': „Špěwajce temu šnješej nowy šćerlusch!“ A šyto je tón nowy šćerlusch? To je šwi, ewangeli, tate wješetla a trošćatopna powicel' wot Wožej hnadže w škrjstusku, kotrož durbji ho wšćudže tam pschihowjedac', hdož je škrjstusowa žurke. A runjež je ho tuto štate předomowanje našeho šboža bđjom hušto pschihowjedčo, dha wšćaf wosťanje pschezo nowe předomowanje, nowy šćerlusch, a šćelčšćianškej wutrobje ho ženje njewošludži, na tuto štate a pschezo nowe předomowanje f nutmocju pošćudac'.

Kak móže špěwanje hrěšćnika wobrocžic'?

Šato młnkež Regina šwojemu Leonhardej, burowemu najšarćemu, mandželštwu pschilubi, njebědže jej dije potajene, so ma wón šćětro pschihljenje f towašćnemu žiwjenju w kotřćm

a so hušto jara pođže f hoććenja dom šhodži. Ale kubto, do kotrohož ho wona psches tutu žesttu hdože, bē jene wot najwješćich, a tajšeho dla, hebi wona pschi hebi myšlewe, móže ho f mužom hjožom nćešto šobu wocč; bjes šmyla ho f žyca žadny njenamacy; tež je jo a tam wo jenym šnate, so je psches žonine wosťanje a šobřerjenje ho pschěmėni a wocbročit; a f temu cže wona to šwoje tež cžinicz. To je wona potom jato burowla tež woprowdže wopolašela. Ša cžež pschimašče, domach doła na poln, to wot ruti djeleče, tak so mójšew wot šwojeho bđža jenož šwawbu. Wšči tym je wona rošomna žona, a jejny muž móžešče jejnu radu trjebač. Tež mējšče wona wjele cžuzca, bē dobreje myšle, rjana wot wosťica a berje šroćena, tak so móžešče Leonhard šwoje wutrobne wješeke nad njež mēč. A wón jo tež mējšče a wosťije škwalešče, kařtu mudru a wuřtožnu šowpou na šwojež Regine mējšče. Ale — šwoje ho šoććim-šhodjenje a šhodanje pschi pimo a palenzu wón teho dla njewošťaji, a Regina börtly pšina, jo jejna šwonowoma a šnutšomno šćmanolč' tež nje-dogahašče, jemu to wotwuzćiz. A tak njebědu to jejne bđžci ani jejne wjele bđža, šchtóž ji staročž cžinješe, ale piče jejneho muža to bē, kiž jato pschēmerna cžezčota na nej ležesče. Wona brie wšćitko špwa, wot cžehož móžešče ho pošćewjena nadžec'; wona jeho f šubofču witašče, hdyž wór: tež hčičeje pošćiščo domoj pschuidže, a hdyž ho wona šnutšownje tež palešča na štojedjenje w kotřćmje; a hdyž by wón šogo wotřšolėt, dawošče wona jemu dobre šlowa a jeho prošćesče, hačž njedat ho tuteho štačěšeho šhodjenja wostajic' a pschi njei a pschi bđžecžoh we wjele rjeňšćim hydle šwoje wjeřozy pschěbwyac'. A hčičeje hućěščo ho wona je šwojež proštinu na teho wotrocžit, wo kotrymž wjedžesče, so mēže wšćitšč člowjelow wutrobu wobđžic', a f njemu šwchowašče, jo cžyž wón tola tež jejneho mužowu wutrobu pschēmėnic' a jeho na tón pucz' duričelč, kiž by ja nju a ja jejny žyty dom pucz' šohnowanja buł. Ale jejne pschěćelne šlowa jejnemu mužej f wutrobje njedžebu, a jejna modlitwa, tak ho šdajče, ho psches mroćele njepřćeřćizča.

Duž ho poba, bē to w šćestym leče jejneho mandželštwu, jo ho našymu w tamnych štronach manšer wotbđžer'a a bėž f wjeřozora na burowy dwór pschuidže kaľac', so durbja ho rano w šhod žobđ. Wšćelate wojeřile wězy f radneje šćže šem do šćewunje šmarćiz' domječ a so ma bur f temu wobuju šonjom a muža dač. Ale tón šeběščeje dženba šašo w kotřćmje; a hačž bėž tunje na Reginine žadanje jemu to tež tam kaľac' pschuidže, bē hjožom wořto žednacžich' a wón hčičeje njebē dom. Šchtó durbčesče wona šapozecž? Wotrocž bēšče hebi f šogu rufu jranit, bur durbčesče ham jec'. Wšches šćotru modlitwu pošpynjena ho wona šmuži a bđžesče. Wlate hebi pschijimwate towašćtwu tam wona hromadže heđžo namala. Burowka bē šwojeje pschěćelnosce dla rad wšćana žona. Tak hu wona f wadocžju wobšlurjena a nućžena, ho f nim šubnyč. Teho ho wona wobaťašče. Ša to pať šel nćeto f wolanjom žabachu, so durbji jim nēšćto je šwojim rjanym šhofom špěnac', přijeby njedachju ju pušććic'. Ale na tym mējšce jej tež to wo myšli njebē, duž prošćesče, ho bđchju ju f šym pschěpuzćěšćit. Ša to pať woini žanaj wušči njemčajchu. „Špěwac', špěwac'!“ bē jich bđwjne wosťanje. Duž wona něłotre krocjele do šady šćupiwšćij šapřewa:

Kaf cželč wotřal cžlowšći cžah,
Kaf börtly šmėje wćeznosć naž!
Žič' mako i dušku pošlucze
To myšli hej
A krej a cželč mćelčštej.

Šlaj, žiwjenje je jato šón,
Čži našle šwoni šmjertny šwón;

Kak rucje wschitko nima je
 A wostacze
 Tu nima žane stworjenje.

Ty jeno, Knježe, nješarubješ,č,
 Lón hamy, kiz hý, wostanješ,č;
 Nječ hory, hórti spadaja
 Wšče do morja,
 Šdyž jeno wutroba cje ma!

Schto pomha w nusy poklebnjej
 Lósch abo cješč, kiz tudy stej?
 Spomá wščať, schto bėšiči i wotmachom
 Tak sa scženom
 A nješčy tola spokojom?

O dušča luba, nješomž ho,
 Ach, po šhwilcy je hižom wščo;
 A potom se štm hwėdomnjom
 A se rženjom
 Tam hořach stejisch pšched Wošom!

Ma wulku wėžnosť spominaj
 A žaboležam štm mjelu staj!
 Schtož hebi pšchibotował hý
 Sa žime dný,
 To imějšča sa džel wostajny.

Dži, lóščje, dži mi kničomnosť,
 Za na jentym mam zyle došč!
 To pytam jeno, potom mam,
 Haj tu a tam:
 Čěšči, Žesuš, mje i njebešam!

Schto budže, hdyž cje wostadam
 A pšched twój trón něč štipicé mam!
 Wuč, Knježe Žesu, mjes tym mje,
 So stajnje cje
 Esěj nošču w swojej wutrobje!

Hžjom po přinimaj tynčtomaj wotosto špěwačk wozščiny;
 wšchěnjene ščlerizy ho na šlido stajichu, a jako bė wona swoje
 wušpěwala, muž bjes lawjedanja i njej dom dželčje. Šof bė jemu
 do wutrobny šajč, a cješto jemu bu, jón wučžahnyč. Mlano šhwěč
 wón po wojeřse wězy woižěbe a je do šwarčety w tomatšnje
 jenešo wojača domjesh. To pak bė pělny a pobožny wojač, kiz
 ho i temu knješej dželčje. Schto je wón duzy i burom rěčož,
 nješčny šhonil, ale dobre rěče ju to byč dyrbjače. Schtož bė
 Wožj Duž pšched Reginine špěwanje w buru šapoczał, to je wón
 pšched rostěrowowanje mjes burem a wojašom doňonjač. Dom
 pšchijšebščy bur Reginine wšchitko ruđenje wotproščelče, šotřž bė
 jej nacžinil, a pytašče jejne wodače. Šorčžny ho wón něto
 šdolowalčje a ho i tym dželčje, kiz w štróbolčzi a woħaobojščzi
 špobžachu.

Nalčěže.

Dučje čpote pšched šar duje,
 Muka Woža pšnacž je;
 Duž mje boločž wopuščějuje,
 Šotruž noščach w wutrobje.

Sčžžžom hwěčzi i nješčy dele,
 Šraščnosť nowu wulma;
 Pruhj mite na naš šejele,
 Že naš bórny wušoja.

Tak naš lubočž Woža hrěje,
 Hřeje hačž do wutrobny
 A ho i wóčškom na naš hmeje,
 Šdyž knabž hjščje přacžemy.

Schtworonz i njebešam ho šbėha,
 Dušča ja nim počěbnje;
 Tam ho wšchitko hořjo lėha,
 Šrubžba tam ho šabubže.

Mlija drje rjenje kěže,
 Šwět je Woža šarħoda;
 Njenušču pak šraščnosť šmėje
 Dušča, Woža njeměšta.

Wšchitko šinczi w měnym haju,
 Schtoča tu ho napobžča?
 Njenuščo pak w Wožim tauju
 Špěwa hýla šwječžena.

Nalčěže ho pšchibžuje —
 Tamne wěžne nalčěže;
 Wěšit i njebeš mite duje,
 Duž ho šrubžy wotlajče!

D.

Žesuš, naš wumožet.

Wóhnyowa wobora mjenuja ho čki mužjo, kiz pšči Wožim
 wohenju (woběje w mšach) hwětu i pomozý steja a wóhnyje
 wobarača. Mjes tutej woboru hu jara šrobl mužjo. Woběje
 je mjes jendželšej wóhnyowej woboru wěšny šhwjčcha Wenn, kiz
 je špobžime šutki doňonjač.

Tako ho něhdy wočžor na jeho štožji palicž počja, bė jeho
 mužštwio we wotomiku je šwójim wušštom tu. Kěžča wot wšchěč
 bořow w pšmjenjach štejačje. Pšči wotnadž štejaču we njej
 naštróženi mužjo a žony ruzy lamachu. Čšile buču drje bórny
 wutorhneni, ale halle, jako čžšče ho ščča hižom dele šhwjčč,
 pššnachu, so štej w palaje šhěži hjščje dwe dželčzi.

Šstny šrobl mužjo mjelčžo do šapatačy pšmjenjow
 hlabachu. Wojošč pšched šraščnje šwječžu jich wotdželčowalčje,
 ho do štracha podáč; šdajče ho jim tež njemóžna wěž, tej dželčzi
 wumož. Štynny wotomil! Duž da ho i šlšta bšč hjščč:
 „Njeje tu žadny muž i wóhnyowej woboru, kiz ho Woža boji?
 Schtoča čže grat w Wožej ruzy byčž? Žemu ho štaň, kaž je
 wěčil!“

Ma tuto šłowo ho šhwjčča šebra. „Za čžu hiež, ja wěžu,
 njechy šchidže, kaž čže. Wročžu-li ho žimy i pšmjenjom, dha čžu
 hwoje žimjenje Wožu šwječžč; duž w Wožim mjenje!“ A šhěšje
 bė wón po rěblu hoře a ho hořach w kurje a pšmjenjach šhubi.

Mala šhwitla šaňže. Šw šlytnny čžanjan štejaču mužšny
 a žónšle pšched palaje šhěžu, ničto šłowčša njepřimj. Ach, kaša
 ho temu šroblomu dželčje, kiz bė swoje žimjenje na hrački štažil —
 tynaj dželčžomaj i lubočži? Wojošč a šlytnočž bė na wšchěč
 wobščžach wibžič. Šlaj, něč šhwjčča Wenn, wob lóžnje pažu
 jene dželčžo, šašo po rěblu dele lěšječe. Dele pšchijšebščy pažje
 do womory i šeni. Wobščž a ruzy bėščtej jara wopalenej. Šo
 něčžim šašo i hebi pšchidže. Ma nim bė wibžič, so je ho žple
 Wožu podał, kiz je jeho w najwjetščej štrachocže šašowal. Wšchitny
 bėču hručzi. Pšobžičšo Wenn pomjedalčje, šchto je tu štrachnu
 šhwilu w palaje šhěži šhonil. Ššoro wón šta šadščentý bėšče
 šłowčžnje po brjušče hačž i tej šomorje pšchilčč, w totrěžž tej
 dželčzi bėščtej, a bė šhaby dželčžowý hšč šašlyščať, mjenužy
 to šłowo: „Wšllyjo, mój šraščil, móžu šhšččč, so knjes Žesuš
 dže. Wšbň budže mje a tebe šwarinowáč, Wšllyjo; wščať ma naju
 lubo. Ale wostaj špoby pšachty, hewal dyrbšč ho šačžnyč!“

Wann tej dźełci f płaczu wsa a skoci spodbiznje pošlylenuj k wotnej — a hnydom na to wo tjecha hromadu hynny. Szalo Wann tej dźełci dele njebeše, praji jene wot njeju k njemu: „Zesubo, ja ho tak wjeheło, to by ty pschychol. Szay ty knjes Zesub?“

Alle Wann jimaj njemóžeke wotmolowje, pschetroto styt k strach bė jemu rt kaž fanty. Szłowa ho jemu wjercezeše, jako wón f wumóženyjaj dźełcomaj f wotnom a wo rėblu dele tješeje.

Zato bė saho k hebi pschychol a tej dźełci wuhłaba, pokasa jimaj swoje rany: „Szłajaj, mojej lubaj małaj, te hym dostaj, jako wajaj t tuch ptomjenjow njebech, ale na žane wałcunje nočyžł bjes nich byč. Wajaj dźełcaga wėra je moju pošlylnika, ja hym ho kšchynkeje dal.“

Ženje Wann tamneho wječora w walozej kėži sabtł njeje, bđžez jeho tej dźełci ja swojeho knjeja a šobnika dźerzełcetej a špominajo na to by wón prajit: „Ja nješym kšchynke, ale wón so mnu kšobži, wón je k mojej stronje, mi je, jako bych wot njeho dźeržany był. Mam wėra k žiwjenju a wėru k wumrječu, dolež je knjes Zesub moį Šobnık.“

„Szay ty knjes Zesub?“ Zuty hym mėli. We Zosetowej jabrodze pola Jeruzalema, do kotrež bėchu mormeho donješli a pošrebeali, našta žiwjenje. Nělotre žonše pschubđeču a ja nimi tež dwaj mužšoj, ale teho, kotrehož bėchu tam položili, njenamałacu; mėjacu teho dla wo njeho starość a bėchu teje myšle, to hu jeho, šchtó wė, šchtó? strabžu wotali a wotnješli. Zaubželo, f njebeš pđšłani, jim drje Woži wullf stut pschypowjedacu a jim prajacu, so tón, kotrehož pyłaja, je žimy. Alle móžacu dha woni tole wėrieč? wėrieč tajkle njemurjetimje wullf podawł? wėrieč, so je tón šmjertnje franjenu, tón, kotrehož bėchu widžili ducha špuščezječ, so je tón se šmjercze štampł a saho žimy kšobži?

Wječor ho jeho pscheczelo wotni njemėra šhromabđiču, so bychu hebi swoje myšle šewitł wo tym, šchtóž je ho štalo. Duž štupi jedny mjes nich; durje drje bėchu šantjnene, ale temu njebeču šantjnene. Wšes šantjnene durje duchoj šhodža. Duž ho čži pscheczelo štročiču a ho bojacu, hebi myšlo, to ducha widža. We šwojej wutrobie drje ho wotni hrohy pračacu: šchtó je tón? šchtó je tón? Wón pak wjeđišče a šnaječše jich wotajne myšle a njemóžeče ho jim dohđł tajče. Kaž ho Zoset šwojim bratvam pošnacž da a k nim dźelče: „Ja hym Zoset“, tal činješe tež našč bratr Zesub kšchynke, wón da ho šwojim wuozšobnitam pošnacž: „Sa hym, ja hym hram tudy.“ Duž ho woni jara šwjebečicu a wėrjacu do jeho horjełcaga: „Ty by, haj ty by woprabwđe tón, kotrehož hu kšchizowali a morili; ty by našč knjes a našča šłowa hacž do wėđnošeče.“

My ho tež jutry wotolo rowom šhromabđizenuj, woshebeje w duchu wotoli rowa Zesuboweho. My hym šmjerczi bišto, haj wot njeye ječi. „Se dha tón wumóžnik ty, so by naš wunješł do žiwjenja?“ Haj, tal pscheb Zesubowym rowom ho wotni čjalajna pračacany: „Szay ty našč wumóžnik? Szay ty tón wullf a móžny knježet, kotrehož ho šamo štrajna šmjercž boji a dychi jeho pošluchacž a pscheb nim čšlacž?“ A bđhž ho tal pračacany pscheb jeho rowom, hčaj, dha šhehaje ho wón a štrawi naš f nowej šnadu a f nowym mėrom: „Sa hym, pošnaj me a wėđ do mnje! Štalo ho je, ja hym čže wumóž.“ A šchtó čže našča wėra činječ? Riz ho tež wutrobnje wješelječ nad Zesubom, kaž ho tej dźełci nad Zesubom wješelcetej: „Zesubo, ja ho tak wjeheło, to by ty pschychol!“ Tal prajny tež a witałimy jeho f rowa: „Zesubo, my ho tal wješelimy, so by ty pschychol a se šmjercze a rowa wuščolł a nam wėčnje žiwjenje pschynješt.“ Njech ho tež šłbze jutry našča wėra do Šesom kšchynka f nowa pošlyni a jemu napščežimno wjšta: „Ty by woprabwđe Zesub kšchynke, tón šylny móžny ryčzet, riž hu šwojich njepščečelow hacž do pošlenjeho, hacž

do šmjercze, hebi k nohomaj položil. Ty by naš wutorhnył f ptomjenjow hešłeho wošenja. Do twojeju rufow čženy jo podacž w žiwjenju a wumrječu.“

Wėž dzał, knjes Zesubo, to by mje a wšchitkch mojųch bratrow a wšchile moje šorty wumóžł a nam njebeža wotewritł! Moja duška ho horti a hebi žaba, ho tebi horjełcag kėpie džatowacž. Twój Duch njech naš wučiž, ho tebi šobnje džatowacž!

Ma mēšarčk.

Luby mēšarčko, tal rjenje
kšobžičij wuše mēščelow;
To je Wože wustajenje,
So by tamnu drěhu schoł.
Šawėčž nėł wšchitum špřoznym jašnje
Do jich čjidej komocki,
A twój blyščej njech njewuščajnje
Mėr te mo načkej wutrobı.

Luby mēšarčko, tal mēnje
kšobžičij w tamnej wđbrini,
Š njeye pschypowjedacž šwėrnie
Wožu luboćč w šwėtloćci.
Šladaj na naš mile dele
Wženš tu žyłu čšmno nōž,
A njech šhuchowanju wjele
Wonim pšes Wožu mōž.

Luby mēšarčko, tal zunje
kšobžičij tam mjes wėžłami,
Wšcheběžičij šwōđ pučitł tunje,
Štaž jōn Wōž čži wustajł.
O ty šwėto Wože jogne
Na njebeškej twerđžini,
Šam ty pschypowjedčičij krašnje
Ratnje šera w bliščojci.

R.

Wšhelake f bliška a f daloka.

— Šraštł dohđodny šatōj je ho nėto wot drubeje komory šašłeho šejma pschajł a je nabđija, so tež l. komora temu šakonej pschichtoknje. Wėdo ma šłbzy šatōj tež swoje njebđitarki, ale pđbla ho tola tež njemė f wočow wuščezječ to dobre, šchtōž šatōj pschintenje. Štarobne pschitōj ho wot nėta pšes štł ptača. Duž njebudže šłbzy šrėčž, hđhž ma hebi duchowny nowu štarobnu pschitōbu žadacž, to jednanje f wošaba, hacž wošaba tu štarobnu pschitōbu njelč njemėže. Tajte jednanja maja wėšu hřrtolč ja duchowneho a wón je w tym padže pschego njelubosnym wobřečjenjam we wošadže wustajenu. Duž je to bižom nėčto wėšče dobre, so tōntė njebđitall šhanej.

— Drazžanike heršle wotawštwō „Čžornobđh“ je šatōženu njebšelu šwoju šhorhoj pošwječilo. Kaž šlychitum, čže Nješwacžidšle heršle wotawštwō šwoju šhorhoj njebšelu do šwajtalow pošwječječ.

— Šrajna šynoda Wojerowšeho wotrješa ho šatōženu wutoru we Wojeracž wotnė. W Wozej šlyžnje mējšeye knjes šaracž Šurk f Delnjeho Wuješba wredomanje. Wošprawa ho pob-w žurkwinšičij wobštemoščacž wotrješa. Wošebje rošprowmy m. w. hu ho wo nabđiznikim wocjetjenju dźełci, wo škutowanju inštrumēno-cho kaž tež šwonkoweho mišionštwā a Guštalw-Šłoffšeho wotawštwā.

— Šajte wobštemoščje namałaja mišionarajo husto mjes pđhanami? Dusto drje woni rėče rėča, ale wo pšajanu žaneje ideje nimaja. Tež šaštuzba mišionarow, so woni tajke rėče pšihome rėče čžinja — do pišmitow šelloja, špranje kniwi w teј rėči pišaja a potom wošebje bibliju do teje rėče pschekolč. Tal hu mišionarowjo 1906 w Ruanda w naradžkej Afrizy čžinil. Nėšto hu tal daloto dōščil, to je pschekolč a čščenju došojany. Špacž dotal ludjo wo pšajanu a čžičacžu ničo njewėđžacu.

Sy-li spówał,
Pilinje džóbal,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróency
Napój móency
Lubosć ma;
Bóh pak swórnay
Přez spaf mérnay
Čerastwość da.

Njoch ty spówał,
Swérnje džóbal
Wšedne dny;
Džed pak swjaty,
Duž daty,
Wotpođ ty.

Z njebjes mana,
Njoch ti khmana
Žiwnoś jo;
Žywa woda,
Kij Bóh pods,
Wokřew ćel!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu sobotu w Šsmolerjez knihicizickejcerini w Budyšcinje a je tam ša ščtwórtletnu pšchedpata 40 pj. dostać

Rogate.

1. Tim. 2, 1—3.

Tehodla ša napominam, šo by pšchede wšćhćmi wězami šo škala přóštwa, modlitwa, dobroprošćenje a džakowanje ša wšćhćtkich ćzłowjetow, ša kralow a ša wšćhćtkich wjeřchow — dobroprošćenje, modlitwa ša drubich hebi šwjaty japořchtow žada. Kaž móže šo na modlitwe wera do Boha a do Křtytuška mérić, tať je dobroprošćenje inamo praweje lubošće k hoboćzłowjetam. Ğejtam w Kapernaumje, kiz ma šmi- lenje še šwojim šćhorym poddanom, šo š dobroprošćenjom na Žesůa wobročić: Knježe, mój wotročź leži w domach na jichnu šćhorosć a ma wultu bosošć; prať jeno šćowo, dha budže mój wotročź wušćrowje. Kananejsta žónka, w šćarosći wo šćoru džowku, k Šbóžnikěj šćwata š próřtwu: Knježe, šmil šo! Abrahám prošy ša Sodóm a Gomorru, Mójlaš pšchego a pšchego šašo ša šwój lud Izrael. Šwjaty japořchtol Pawol špomina kóždu ćjaš pšći wšćhćtkim šwojim modlenju ša hoboćšćejšćijanow na šwoju šlippiřtu wobdu a šo ješe šćoza a derjeheća wjeřeli a šwoje napominanje k džakowanju ša wšćhćtkich ćzłowjetow do šćuta šćaji še šćowami: ja šo džakuju šwojemu Bohu ša wošće totařtšwo na tun ewangeliju.

Wšćhće wšćhćtkich pať šćeji wulki wušćhćhiměšćnit Žesů Křtytuš pšched nami še šwojim džakowanjom a še šwojim nutnym dobroprošćenjom ša šwojiz wušćobnikow, šo bychu wostali we wěře a šo bychu wšćhćtzy jene byti,

šo bychu wušćowani byti pšched šćym a junu dokonjeni we wěčnošći a ša nimi wěřajoz wšćhćtkich ćzłowjetow, kať teť še šwojim dobroprošćenjom ša šwojiz njepšćecelow. A tuteho joho dobroprošćenja šćwem šo pšchego hjićže wjeřelieć, wšćhato je wón našć jeniczi šćredni a šćarěćnit, kiz naš šćakupuje pola Wótza w njebjeřach. Še šwojim šwjatym wótćenašćom pať, kotryž drje najhwojějšćho ipšewamy, je naš wučić, kať mamy šo š wulkej šwójbu niť jeno zyleho šćhćejšćianšćwa, ně, wšćhćtkich ćzłowjetow šćednoćieć; pšćetoz mój njepšewamy: mój Wótce, ale Wótce našć, dokelž mamy wšćhćtzy jeneho Wótza; w Křtytušku šćmy wšćhćtzy brařša a šćotry a mamy teho- dla wšćhćtzy ša jeneho a jedyň ša wšćhćtkich prošyć.

Šćawa šo pať to? Žić wjele šćpomina we šwojiz modlitwach jeno na šćebje šćamych a na šwojiz lubych. Dobroprošćenje ša wšćhćtkich ćzłowjetow hebi šwjaty japořchtol žada. K temu wěšo pšchede wšćhćm šwójba žlusća: šćaršći duryba ša šwoje džěćej prošyć, to je najwóznijšće pšći jich wóćehnjenu, a džěćej ša šwojiz šćaršćej, to je najrjeněšće šćaplaćenje ša wšćhćtku nanomu šćwernošć a šćar- rošć a ša macěřnu lubošć, brařša a šćotry a mańdželzy ša šćebje, pšćes to šo šwjat šćbrařšće lubošće pšćchego twěrědšćho šćamaja.

Alle šćhćšćan hebi hjićće dale myřli. Našće po- wšćhćtšowne žyrwinšće modlitwy nam pořařaju, kať mamy šo modlieć kóž šo Bože kralšćwo tať teť ša krala wótžny kral, šćžera a šćžeršćtšwo, ša žyrćej a šćhulu, ša žibow a pšćhanow, ša wěřybratow a ša tyć, kiz šćo druheje wěry,

ja vsčitke štavy luba, sa bohatach a khubych, strowych a khorych, žiwych a mrtwajach, sa polne pľoby a sa vschitke kšmirne dželo, sa pčhwimobroczenje wscheho dobreho a wobarnowanje pšcheb štym. — Žato žiwjaty Pšawol tole pšabache: proščezje sa kralow a vschitku wyschnoš, tehbny bešče Nero i Romštim kšezorom, tón žurowy pšcheczechar kšchecžijanow, a w jeho kšhujbe bohotojo w prowincach po nim čijnjach. A tola dyrbjachy kšchecžijienjo ja nič proščez. Kač wjele wjazy dyrbjechi my to čjinič ja našču kšchecžijanšt wyschnoš. Wschitka wyschnoš, wot Woha postajena, ma čezke powolanje a wulke je jeje jamolowjenje. Duž dha: nješkwačny, ale proščamy! Sa dobru wyschnoš dyrbitny proščez i lubošče a i džakowmoščje, sa hubjemu wyschnoš haffe tak prawje, jo by Wóh ju polčšchil! —

Kotry pak je wšpřeb, kotre to žohnowanje dobroproščjenja? We šwonkowym a šmitšlowym njeపోջny nascheho čjaha, w kotrymž jo telfo ludž i žyla wjazy nje-mobli, jo polteze teho, jo šo njemobla, pošaje. Njeje temu tak, jo tón, kiz jo wjazw t Wóhu njemobli, kotrehž durča njebyča a čjisty wostchewjazy poměr wječnowščje do šo nješreba, kotrehž wutroba šo i Wóhom a je šwojim Šobžimšom njeržžrečuju, šo wo najššpřiche pšchinjyje, wo potoj a mēr? Žajzy šo dale bóle wot Woha šalujna a — bjesobžni, to reča čji, kiz žy bjes Woha, — nimaaju žaneho mēra. Njeபோջny a njeபோջny jeno sa tym bešaju, jo byču šwēt wšwjalowali; k temu dyrbja pjenjež mēč. Mammon je tón mōžny pšchibōš, dotelž šrečbi špožčujuje, šo byču lubžo k mezo, k čezekzi a k šehitkemu žiwjenju w kamym wškelu pšchilji. Kottiz šo pak čhezža woboačezje, čzi pabnu do šputowonja a do šyčje a do wjele škupych a ščubobach žadoščow. To lōžzy wot čezknoščje a pōžčjimoščje wotwēduje a wot wobubowjoščje, kotraž je wšchitim wēzom wšwjtina a ma šlubjenje netčžičšeho a pšchichobneho žiwjenja.

Kač žohnowane pak žy t Wóhu jo modlaze wutroby! Moščka moščlwa a wječorņa moščlwa pšchinjeje Wōje žohnowanje na wšchitich pučach; we wšchch šarokščach, we wšchj nuly šy derje šthowanje we šwojim Wōju a rjeknjščj i pšalmistu: hōžy jeno tebj mam, dha ničjo nje-rođbu wo njebeška a wo šemju; hač mi runje čželo a durča šawutitje, dha wšchaf šy ty, Wōžo, kōždy čjāš mōj wutrobnj troščt a mōj džel.

Še žohnowanjom kšnowana je tež prošwa sa kralow a sa wyschnoš. Wbo je žnabž pobarmo byč, jo šu tamni přeni kšchecžijienjo ja pōbanštitč mōžnyč tamneho čjaha dobroproščjenje čjinili? Njebeščje ščonečnje po čžekšič lētach pšchecžehanja a potōčžowa wutroba Pštroneho kšezora pšchewinjena, jako tón wolaščje: ty šy dobyš, Galilejski? a njebeščje ščonečnje mēr a potej kšchecžijanow džel? D teje njepšōmateje mozy prošowom šwjtach! Wschitke šafenje i ludowemu špšchemu, wschitke přozowanja sa polčpřchenje šezjalnych a hošpodaščič wšobšej-noščow šu dře dobre a wažne! Čchōž pak ma t Wóhu šo modlaza šromadžijina wērijazčy, kiz je kaž ludome žeo a jadro, na šebi, to dyrbčalo šo bóle wopomnjowadž. Šby budžiču lubžo, měšto teho, šo na dawki wjele ščorja a šwarja, kotraž mamu na wyschnoš wotplacžič, tutu ššw-žobnōžu Wōžu, kiz krajej porjad a mēr šžeržt, ja nju prošowu, moščlwa, dobroproščjenje čjinili a pšchi tym nješapomnili na džakowanje ša to, šo mamy i jejnje ščuzbu netš hōžom pšchēs ščjyri lēčžehatki šoty mēr w kraju pšcheb šwonkowym njepšchecželemi a šo njepšchecželam

wšchego wšobšejazeho dobreho porjada i mudročju a i wšobšladimowščju wobara — kač byču woni čjinili po japoščtočlowym šlowje: jo je dobre a špodobne pšcheb Wóhom, naščim Šobžimšom. Šaj, špodobne pšcheb Wóhom, abo po šlowje pšcheložene: pšchijomne pšcheb Wóhom. Wšōn pšchijima nasče prošwaju a je wuššyšča. Pšchetož: tōn kšnjež čjini po woli tuch, kotraž šo jeho boja a šchijich jich wolanje a pomšja jim — a: Wšōšwa praweho wjele ša-može, hōžy je špravna.

Šamjeit.

R. w B.

Modl šo wšchēduje!

Wontach na morju šrečža mjes Europu a Ameriku šafha-bščjeje něhdy žurowy wētš 5 dnjow došho. Lōžž šornelja beščje w žalohym štrache a mēščje šo je šolmami čžezžy beščič, šo žyla pitofačje a čjapotačje, pak na wječšje šolmow, pak šhuboto delšach mjes nimi. Šerjedž žyšeho hošwjenja mēščje šo wšhōho horkach na lōžžimym ščezorje něšōtu porjedžič, ale netšo po ščjryčach horje čjowučje, dšchje šo žyle njemōžna wēž byč. To budžičje žiwjenje wōžene byč.

A tola wučjonnju bōš, mōbustčiti pachoff wot 13 lēt, pšchifajnu doša, šo dyrbi horje; a wōn beščje jeničže džezžo šhudeje wdowdy, kiz beščje jeho do šwēta pšchēčjila, dotelž šy šama pšchi šamym hōdu wumrčela. Ale čžito praščachy šo na lōžži ša tym?

Šalo be našč hōčez tu pšchifajnu došat, šuny šebi čjapku trodu na boš, pohlaba horje hač na šōž ščezora a potom dele do ješčewjatyh šolmow, kiz do lōžže bichaju, jako čžyše jenu na mēščje rošnjajč. Ščonečnje hichče na teho, kiz beščje jemu to šafat, wōčžo mōbročji, jako čžy jeho proščje. Ale tón wōšta nješwlyu. Nēšto našč Jan rjeknjyšči: „Pšchidnu na mēščje“, do šajty šločji. Šo netōtržy mješčjichajč bē šašo tu a čjowučaje špšchjaje a štroščjtnje po wōtežzy horje.

W šwjtajč hroju wo njeho lōžžnyž do štrachnej wšpōščje žlabaja a wšža, kač hōž horlach wološo kašy kaž mōžba wjewjerga. Šo šhwlyž pak šo won šošo dele puščžt a štebaje bōry njeranzemny mjes nimi, dobreje mēšje, mjes tym, šo bē jim je šwškom ščoro wutroba beč šafata.

„Šano“, rešafče nēšto, „poščkaj, nješ čji šwštaw, jako i jenny wšobm rešafče: horje?“

„Aj, wēščje bē mi šwštaw!“

„Njež wēčno, ty šy šebi najšwedy w šajče rošnyštil, hač by horje šit, abo niž?“

„To niž, ale čžyž šo najšwedy mōščič, dotelž šebi wššlach: Dele tola wjazy živy njepšchidnu. Šalo beč šo mobil, dha šo mi šwšt šubi.“

„Džžcha, Šano, šy šo mōščič namuštne?“

„Šato beč hichče šochaj, je mje to mač wučžita. Šato mje pšči wōžohnowanju kšchēčje, prajščje še mni: Šano, mōbi šo mšchēdne, dha budže čje Wōš pšcheb štrachotami wobarnowadž. Nētš jo teho wjazy wostajč njemōžu.“

Šy jo ššwččafa, mačje? „Z tole čžitach? Šwoje džēčji dyrbja tež to žolmow žiwjenja wōn, čželč jim čžahnyč dacž bjes teho, jo mošle šo mōščič? Mōšč-š mačješnu wutroba, dha to njemōščč.“

Modlitwa.

Ręczecj wiścał cżu s mojim Bohom
 W mjenje Njejom Křtyřtuřa;
 Stać cżu pšech njejeřim prohom,
 Ğduř ho buďci sařtuřa.
 S Bohom ręczecj, to je hnada,
 To mje sařo řěcha s paba;
 To mi sařo dawa móz,
 Tak jo řo mi řiwěti nóz.

Ğusto nořču wulki njeměr
 W řiwocje řiřtnej wutrobje;
 Wořo, jón haćz do dna pšcheměć,
 Bóřnoj, kał mi cżęřo je!
 Sćho pať wuřitón styř s horjo
 Sćčęři mi s wutrobny?
 Sćhořa stuli řćhum a morjo?
 Njeje to ręćz modlitwy?

Sćhoř tu na semi mje tųřci,
 Sćhoř mi cżiřćę wutrobno,
 Wóh to wuřitón wě a řiřćiř,
 Ğduř jo jemu wuřtorřu.
 Noćęwř wóh dħa jemu prajćę,
 Ğduř wón jenoř řam wě řtajćę
 Wřćiřćo moje ruďenje,
 Kotreř iudų jo mnu dħe?

Šhubju-li tu nanajřubřę,
 Modlicę cżu řo řęćępliwje;
 Cżęćwju cżęćpwjenje najřćubřę,
 Njeowótaju mołenje.
 Pařl něřotra dħe rana,
 Sřym, kař řęřota bjeř nana,
 We Wóh to cżiuit je,
 Modli řo, dħęćę, doměrnje!

Swjećę njedźelu!

Pšched lětani — tak powjeda pobožny řtarz — buď do
 řupjele Ğms na řimjerć řhorų domjefeny. Derje wjedřad, kař
 řubjenje řo mnu řęřęche, a řo něřadu tež řęřarjo malo nadħęje,
 řo mi řupjele řćho pomħaju. Tola pšćęřńwo wřćhemu woćřafak-
 nju mi řupjele jara derje cżinjachu a řa řćřwri njedźele móřad
 jať wotřhorjenu pomatu na dompęć řębi myřćę. Sa to bęć,
 řębi přći tym na nićę dale njęrawe myřćo, runje njedźelu po-
 řtařl. Wřćho bę na wotpućęowanje přćiřhotowane, jať pořajenu
 njedźelu rano řęřwřne řiwony řiwonięć řiřćubach. Wř bęřę, kař
 bęć je řęřwřno tón poroř řiřćubaf: „Njedźakotwny, na
 řimjerć řhorų řy řęm přćiřćoř, řy pať přćęř Wořu hnadu řiřwje-
 nju a tym řiwonim sařo daty, a něřo řo na dompęć řęřwřęćę
 runje na řęřęřiwony dnju?“ Ğa na řiřćęřwřne naponimanie
 pořćubach a dħęć do řęřwřje a niz na řęřęřwř. Wořa řiřćuba
 bęřę řo řiřom řapocřata, řduř ja řařćupř a ja řiřćubach, řo
 duchowny s řęřći runje te řłowa cżitajęhe: „Ğęřbu pať mjes nimi,
 jať wřdęřę, řo wón muřtorjenty bę, wróćę řo a řiwaleřęhe
 Wořa s wulřim řłowom.“

Pomatu, řo řębi njębých řęřćhořćiř, domoj pućęowach, a duř
 řo řta, řo řakle řęřwřu domoj ř řiwonim přćiřćubęć. Wř řo jara
 derje dħęćę, a tola męňřad, řo řiměř řo řęřćiřćę wotajęćę.
 Tola řduř řo njedźelu řawonni, dħa bęřę mi řařo, kař by mje
 Wóh wořęęje na Wořu řiřćubu do Wořęho doma prořřę. A ja

pořćubach a bęć bóřę je řiwonim domom to řęřwři mjes nut-
 rnymi řęřćęřęřeni. Tola dħiwnje, přćęř wořęębitų přćiřad
 bęřę řębi duchowny řařo tón řęřł wuřłwřł, řiř bęć řiřom
 řęřęřęja řęřćubaf. Wř pať bęřęhe, jať by naponimanie pře-
 dawřęęje njedźele řo mi řiřćęę řiwłřęho řařćiřćęřęć dħęřak.
 Sa to pať je mi to řame něřo na cżiřwř řiwocju do wutrobų řa-
 řiřane wotřalo, a njedźelu rano řęřwřne pšćęřo na to řłowo
 a cżinjju po tym řłowje: „Ğęřbu pať mjes nimi, jať wřdęřęhe,
 řo wón muřtorjenty bę, wróćę řo a řiwaleřęhe Wořa s wulřim
 řłowom.“

Albž Wořęho řłowa.

W řćęřęřiřanjstę wřę řłoni biblie-nořćęř, řo je w njeř dom,
 w tořřwř muř tať njęřćęřęřę přćęřńwo njęřę węřę řařćubęř,
 řo řancje biblie a řaneřo řęřwřłtama nuř njęřćęřći. Namęřęę
 řo tam biblie-nořćęř poba. Ğona runje řćahy powřćęřęhe. Přćę-
 řęřłne rořćęřęřowanie řo řopocřa. Sćłwćņnje jej bibliję muř řienje
 řiwajajenu biblijju řćęřęhe. Ğiřom bę wona ruřo po njeř wuřćęřę-
 řiřćęla. Ğotom pať ju sařo nařab řęřahnywřći řęřny: jeiny muř
 řanyć tajřćę řiřwřo do domje njęćęřę. Sćłwćņnje pať tu biblijju
 tola wot njęho wja. Wřćubaf bę dawno; řolportęř jej ju dari.
 W tym nable muř řařćuř; na řiwonim řamjenju řęřęřo njęřęhe.
 „Sćho cħęęęę pola mojeje řony?“ wón na řolportęřa wręřny,
 dořta pať tať mřę a přćęřęřłne wotmolwjenje, řo řiwocju ręćz
 řnyřom přćęmęni. Ğ řony pať řęřny: „Wóř řimj řęřęho wřćiřćo
 mjes řęřbu dħęćę, duř cħęřmoř tež tutu biblijju dħęćęćę“. A tu
 řamju na wóřta řęřajju wřęř potęřęřiwřći, ju přęři řę řęřęřo do
 bweju dħęřłw přćęřubny, da tón jedyn řiwocje řony, s řym dħęřim
 pať wotęřęhe.

Nęřćho dnjom pořćiřćho w řłoli dħwřwo puřćęřęhe. Wokoto
 pořćubja řiwřlu wotpućęowajęhe a řęř, řćhoř męřęřę řęřbu. Duř
 přćiřćę jemu tamna potęřja biblie do ruři, řotruř bę dotal w řaku
 uořřę. Wón pócęņnje cżitaję. Wa runje řiřtoriju wo řubjennyř
 řnyu; ale přći řęř řłowach: „Sa cħu pořtanęř a ř řiwocju
 nanęř řiřćę“, — bę přćęřubnjene. Węřęř dom přćiřćęřćęř
 ř řony řęřny, řo dħwři jemu řiwocju potęřju potęřaję, řo je potęřł
 wo něřajřim cħęřęřnyřm řnyu cżitaję, a cħęř rad wjedřćę, kať je
 ta węř wotbęřata. Ğona jemu njedźelo řiwocju potęřju přćiřnjęhe.
 A něř wón tu řiřtoriju jemo njęřęřłta, ale ju řařo a přćęřo
 řařo cżitajęhe, njęřwřny řať řnyřo. Nařajřta wřćę řona jeřho dħęř
 a dħęř přćęřo řařo řa biblijju přćiřćaję, a węřęř wón na jene
 dħęř řęřny: „Ğona, ja węřju, řo řu to te nariřćęřę řiřćę, řotruř
 řny cżitaję“, a něřćho dnjom na to: „Ğona, cħu řęřćaję, po řu-
 řćę řiřćubach řny być potęřćę“. Tak dalořo je řo nam wupowję-
 dawo. Kať je dale řćřo, njęřřny řłoniř. Węřęę derje!

Sswęřny w matym.

Württembergři přęni duchowny Dittinger řy řo řwřny węřęřor
 řo řłowanju řłwřza wuřćhořćowal a wořęęje rad na řwřřłne nje-
 řęho řładł. Nař to tež cżinjęhe a řwřby řandabta jeřo přćęřwo-
 dęřęhe. Wronaj dħęřęřaj s męřta won a přćiřćęřćęřćę přćęř
 węřju na řęřtu. Duř wobřłarny duchowny řęřo wotřa, kař do
 řłubokřęř męřřłow ponóřjenty. Wobų řandabta dħęřćęřę rad
 řłoniř, na cħę řębi duchowny męřřęhe, a męřęhe řa to, řo řębi
 řęřłogijřte abo węřđomnořte węřę w řiwocjaj męřřłach rořćłabuje.
 Sćłwćņnje řo řimj a řo duchownęho řa jeřo męřřłmi wopřćłřa.
 A řćho tón wotmolwřo? Wón wotmolwřo: „Sa řębi runje męřřłow
 na wřćę te řłne řłniřte wo wřęř dęřach, řiř po wřćęřm cħęřćim
 dħęřę wo dnju něřo węřęřor řa wobřćiwęřłenymř wotřam řęřęřa
 a dħwřtu řiwocjęř muřwoř a dħęřęř wupowjęřujja, řo mōřłi cżi na-

hajta saho w njej na swoje džeło hieč. Duž hebi tež bale na to myšlu, kať rjane durbja tola te wobwolenja hieč, lotrež ma Wóh w njebieščach sa tute swěrne mačzerje sa to pšychotowane, so hu jemu tež w małym swětno byće a swoje džeło wšchědnje po swojich mozach dozwaja. Nad čyžl tež ja s tutymi žónskimi měščakŕo w njebieščach mječ!“

Na Bože spěče.

Kať tradbje kať ho w wyšotoczi,
Do lotrežej wot semje s mročelju spi;
Zoh' s čelčču a s krańnočju kónowaf hy,
Wly hřešchizny pšehes nieho siednani hmy.

Ssyn wěčny w wopuščězil seiński najč dol
A hynyl ho na swoj bje njebiešl stol.
Kať krańnyž wón barow nam pošabaf je,
Nětk dopjelnicž nam pať je, hižom tež dže.

Duž wješel ho, zionje žohnowanaj,
Křž na wěru do nieho stwarjenaj hy!
Wbš, žiwjenje s wyšofa lčeje wón eži,
W najbóhřichim hiečje rosawješel.

D čelččeny kralo, šhof wjedaj nam hy,
Wšehes Wolgatha sa tobu pódženy my;
Dom wótžny wšafaf lučičny křwa nětk nam,
Synť haršow nam do dušče klinczi wot tam.

Tam t prawizy Wótžowej pošbėhjenaj
Nětk tnežič, křž ja wšchěč doh saplacziť hy;
Tam twojj čje šwala nětk wumoženi
A špewaja wěčne hallukija eži.

Šso hñewaja hiečče drje nješcheczešjo,
A jich hudej pať wřizom ho hotuje wřcho;
Šso našbala hrima, o šchepotajče
Wšchod Žehušom Křtyřušom! Wón hižom dže.

D pošbėhť ho mőznie nad njebiešami,
Tu šhwalobny wječerjo dobyčejšl!
Włž twojj pať špewacž a šhwalcž nam baj,
Čželčž najwřichšchju zion eži wopofajaj!

D.

Pobožna mačž.

Žedyn wyšofu duchowny nam powjeda, so ho jeho mačž kőzde ranje po šwėbanju na jemu hodžinu do swojeje šny wročžo lčeħnje, so hy ju tam t čitaniu w biblij, čžichim rozpominanjam a modlenju naložija. Š tuteje hodžiny wona kať s jaħneho žočka tu mőz a luboščiwosć čžerpachje, s lotrežj bė samőzna, swoje pšichřučnowičje dopjelnicž a njeobodńijnena woflawacž wot tyč mnohich mačych nješpobnoščow, lotrež hy tať hušo njeħnejšlona čwila nětotrežčkulj čžėħnje wofoliny. Šsyn praji, žo wón swojaj mačž ženje rošharjenu njewidčelčje, ženje twjerde šlowo abo hočė bačje wot njeje njeħyšchelčje, ženje něščto na njeje njeřtyny, ščtož ho ja šchelčžijanjku dušku njebožł. Žejne žiwjenje bėħe mőgne, čžitė, bohate a pokne žohnowanaja. A to wšitko bė, kať wón praji, płob tuteje wšchėdneje ranšchje hodžiny, lotrež moja luba mačž w komorzy se hwojim Bohom pšicheb.

Domjazny křchž.

Wěčeje do kőzdeho křchěžijanjkeho domu ras horjo abo křchž jastupuje. Ač tunje w domjazny křchž durbja mandželizy we wěćeje a luboščej twjerdže hromadu dđerčejč, ho šnapřchecenje pošbėchowacž a trošchřowacž. Tať njeħmėšč čžinicz, kať Šiobowa žona čžinješch, lotrež t hwojemu čžejšo a dohko hřorenu mužej rjeħny: „Dđerčič ty hiečchje twjerdže hwoju swětnosć? Wožohnuj Woga a wumė!“

Kať ma ho wot muža a žony křchž, jmaj wot Woga nepoženy, nječje, to pofasuje nam wa rjane wachšnje pobožna pruřta kralowa Louisa, lotrež w dnjach čžejšeho nješboja hwojemu nanej wřahajče: „Radu budžejče, mőj luby nano, hřyčhčejč, so ho nješbože, lotrež je naju potrečičto, do naju mandželšeho a domjazeho žiwjenja šačžiččččalo njeje, ale je toħame ežim bėle wobtwjerdžiko a namaj hiečchje lubyčje ježinižo. Mőj mandželšl je miłoščiwničja a lubošničji dħžł hbu. Wřčera wón rjeħny, tať s njsta přejč a jednorje se hwojimaj swětnymaj wőčřłomaj na mnje šlawojžy: „„Ty, luba Louisa, hy ho mi w nješbožu hiečchje drožiča a lubyčja ježinita. Nětk je šlonjenja wėm, šchto na Tebi mam. Nječy wofafch wřchř howni, hōžž jeno w naju mandželštwje dobre wjedro wobřhowamaj.““

Tať bė prawje. Nješbože luba, lotrež dže bėħe kralowšeho doma hamnje nješbože, šwjajta krala a kralowu jeno hiečchje twjerdšeho hromadu. Tež D. Luther, lotrehož bė dže Wóh do jara wjele domjazeho křchž wōdžł, mőželčje wo swojiej mandželšej prajicz: „Za mam pobožnu, swětnu žonu, na lotrež hñe ho mužowa wutroba pšuchčejč.“

F.

Bóh tola je.

Wěšje w jenej hřorowni. Tam ho mōdy pomozny lėfat je hřwječřu bėdželčje. Wřchj jenej sełžiji bė hebi wón křej šajčewojčej. Na uniwercize bėħe wón wo hwoju wėru pšichřot a hu s hanjrzjom nad najšhwjećšichim. Šsamo hřoroch, kotřž hebi s biblijje abo se špewatřich trošř přtachu, jeho šymne hanjenje nješchepřichčł. Nunjež wón hwož kőz do přėda widčelčje, bėħe hebi wón dušchřowpřuzřowaj woypt šafafak.

We hwojiej pošleħnej nozy wón woflawadowaju diakonizy t ložu šawofa. „Ššotra“, wón dželčje, hej rufu kőčžiwich, „Wóh tola je. Woblecje ho sa mnje, modlecje ho so mnu!“

To ho sta. Žafo bėħe diakonija hanjrej wurteljnyta, wón ežilčje, ale horzo pošleħnje hřwma jejneje modlitwy woyřjetowafchje: „Mőj Wóh, baj pšehes Křtyřla křej, Šo w hřwječři so mnu derje stej!“

Wřchelake s bliska a s daloka.

— Na swieħeħ hwojajeje Třojizy popoħnižu budže ho Gustaw-Abolfki hřwjedčej Wubylšeho pobočnego towařtwa w Rakezach hřwječřicz. Wřchřch hřwjedččłřł přorjad ho hiečchje wofjani.

— Šařki hejm ho 20. t. m. wofšamnje. Wón je wjele wožneho wutadřejč mčł. Ša želėnizy wot Radworja do Kamjenja je ho hejm s čłopjej wutroba wuprajčł a wřchřnošč namolňowaf, twar tejele čłepniču wo mőznosčj přechřowacž. Š tħmle šejžbenjom ho něto wřšwofeny hejm rošėndže a budže t lėtu wřšwofenje nowych šapřhřanzow. Wřchj tħmle wřšwofenižu budže ho tež wo nowomobħadženju 8. křaineho wotřjeħa našchje hřeřłejte Křuzizy jednacž, dolež křjes Rokla starobja bla hwoje jastupjelštwo hōji.

„To žane žiwjenje njebeše, to beše sšubjenu čas, hodač jako spizy, beč mornwy w hrěchach. Mornwy w hrěchach, to je žiwjenje njewěrjazyč.

Težodla pošladaj horje na Wožu smilnosć. Nafše Wože słowo potajuje naš horje na Wožu smilnosć. So jedyn wšehomožny, wšehomudry a wšehodobroczny Wož w njebeščach bydl, to přebuje nam naturste žiwjenje, to možemy něšto na lufach a polach sponič. So jedyn swjaty a prawy Wož je, to traji nam nafše swědomnje. A hdyž něšto hrěščne duške ho strachuja přede prawym šudom, dha njemóže naž rjona natura trošchtowacž we swowej psyče a swědomnje spokojicž. Ženo jene słowo móže naž trošchtowacž, „hnada“. A hlaj, duž pschindže ewangelion je swojej wjekefej powjescž, je swojim njebeštim trošchtom: s hnadu teje wy sbožni sčineni. Haj, tuta wješela powjescž sešanta pschede muu helu a njebešja wotanta, wojnje brémjo hrěchow s wutroby prjecž a krónuje nje s hnadu a smilnosću.

Hlaj, wěczny džiw Wožeje smilnosće. Nwěw Woži šmy hebi sašewžili a wón potawa nam bohatstwo swojewe hnadu. Wy bečmy mornwi w hrěchach a wón potawa nam nowe žiwjenje. Kajtu lubošč je nam Wož wopokajal w našim sbožniku!

Šamjeń.

B. w K.

Š njebju!

Š njebju nafcha dróha džne,
Ša wěčnosć njej semja hšmana;
Nafch pučž ja naž wobšet je
Š puščiny do Kanaana;
Na semi šmy s putnikomom,
W njebju je nafch wóztany dom.

Š njebju, ducho, poschěti šo,
Ty bže njebeše šy byče;
Šchtož je w sčasnoscž, to wšcho
Njemóže byč tebi tycje;
Wšchitto, šchtož je wot Woža,
Ššo saš t Wožu wróćicž ma.

Š njebju! Šswět tón dawa cji
Ženo luba wopuščene;
Duč paš, šiz je njebešči,
Žaba, šchtož mašch jameščene:
Pótkaby, šiz wostanu,
Tež hdyž šiwety rošpadnu.

Š njebju! Moja wutroba
Ma tež pschi Žesuju wostacž;
Šbže šu wietšče bohatšwa,
Škotrež možta dušcha dostacž?
Šchetož njebio hšjom mam,
Šdyž na njeho špominam!

Š njebju! wón mi pschitwola,
Šdyž ja šdyšju słowo Wože;
To mi měšno potola,
Šbžež ja šmēju wěne šbože;
Duž je w myšlach wóšchlowam,
Šo tež šnjebjupščje mam.

Š njebju! Ma to špominam,
Šdyž ja t jecho šlidu šhodju
Š we dučny šacimam,
Šo s tym mozy njebešč šhodju;
Š teje šbže wušhadža
Šunu w njebju hščizna. —

Š njebju wěra hšjom tu
Šjany šbž mi pošaluje,
A to moju wutrobu
Wšče swědow pošbžeje,
Škotrež šbšchčž je šnadušch
Šowo tamnej šrašnosći.

Š njebju šmjerč nje powjebže
Š mojej prawej domowine,
Šbžež ja šwječju dobucže,
Šna na wěcznje šo minje;
Šesuj póšidže do předa,
Šo moj šbž šo polóža. 18

Š njebju! ach, haj do njebja!
Moje hešo šanostanje;
Ššasna přidnosć knižomna
Šječ s tym s mojšch myšlow panje;
Ša mam žabosć ja njebjom,
Doniž w njebju nješym dom!

K. A. Fiedlaf.

Črošchtat pschindže.

Šak nufny je w časach swuboty črošchtat, wošebje hdyž mamy šo wot lubyč dželicž! Wšerj Žesufowu wučobnizny tute bolosć šacžuja. Ženo ma dnjow a woni šu wšyrocženi a wopuščeni, kož stawy hjes słowy. Njebychjato žabanje po črošchtaru woturicž? Ale Žesuj, šiz tež potajne žebjenje wutroby šmaje, jich njecha šyrotow wotajicž. Wón čhe jim črošchtaria póščacž. Móže lepšičjo črošchtaria byč, hačž njebeškeho póšča? Wón je Duč wěrnosće, na njeho možemy ho we wščem špusčjeć. Wón šo njeruna šeharom dučam tuteho šiwěta, šiz šudžom wšchelate lubja, šiz paš šwoje šubjenje nihdy dopjelacž njemóža. Šdyž je Wož šam wěrnosć, potom je tež Woži Duč Duč wěrnosće. A w čjim wobšteji škutkowanje šwjateho Duča? „Žón budže šwědčicž wo mni.“ Wón wučobnikam wěšte čini, šo je jich mišchr w šrašnosći, trónuju t prawizy Wože. Womyšl hebi: tvoj luby pschecel čhejnye wot tebe do žuseho kraja, šnano psches morjo. Do šwojewe wotberženja wón tebi šlubi, šo čhe cži wot tam psčacž. Ty čjalosč žebiznje na pschindžanje jecho šlifa a šal šo šwješelsch, hdyž wón pschindže! Šak móžachu tež cži wučobnizny šwjatki wšlacž: „Žesuj je žmy pola Wštya w šrašnosći; hdyž je wón naž tež wopuščicž, my tola wopuščicženi nješmy.“ Ale hščje wjazy je tón njebešči šwědč čini. Šako Duč wěrnosće je wón tyč wučobnikow, šiz beču hščje w šludach, do wščeje wěrnosće wobšit. Wón je jich roššwěšil wo wšchitšč potajnosćach Wožeje raby, wo šhudošej wažnosći ššryšufoweho čšepjenja a wumrjećja. Wón je jich dopomnik na wšchitto, šchtož je jich mišchr na semi rečal a činił a je jim potom pschi šwjanzu wjekečeje powjescže wšom a myšle roššwěšil. A šajta poknosć črošchta leži w šajim šwědčenju, škotrež ja wšchitte časny pčaci! Šdyž naž šwjatny Duč w šatonju wo našchj hrěchach roššwěšila, potom wón nam s šodom w ewangeliju Šumožnika wot hrěcha a winy pošaluje; potom čini wón ššryšufuša ša naš ššryšufuša w naš, šo njebyčmy dale hebi šamym žimi byli, ale temu, šiz je naž

lubowal hacz do smjerceje. Szwjatti hu blisli! Troschat chje w naś wo Khrystuśku świedźciz a pśchjes tole świedźčenje dyrbitmy ? Żiwjenju pśchiciz.

Šchtóž dobre hostanje, dyrbi ham tež dobre czinič. Hdyž swjaty Duch w naś wo Khrystuśku świedźci, dyrbitmy polni swjatego Duchu tež pśchjed družimi wo Khrystuśku świedźciz. „Łón budje świedźciz wote mnje a wy budźeje tež świedźciz.“ praji Khrystuśk. Rał hwiću hu czi wuczobnizy swoje powołanje wuonjeli! A taktemu powołanju dje bęchu woni wošbeje kłmani, pśchetož woni hu wot špocjatta pola Żeluba byl. Šawedł dyrbi tu wěz, totruz ma saspwiciz, tež poknje srošymiciz. Czi wuczobnizy bęchu stajnje i tym knjejom byli a i jeho potroščje hnadu so hnadn brał. Ale woni njeju czi jeničizy śwedzj Khrystuśkowi wostali. Raž wójwoda pśchego nowe wójka na bitwiščęcho wozbi, tak je swjaty Duch pśchego nowych śwedłom šbudžił. W liščje na Hebrejskiy rěči rězi ho wo mroczajny śwedłom. Wdźełch ty kopti mroczajki liščiciz? Runje tal njeamodžeh śwedłom fa křizowanoho a horje-stanjenje liščiciz: mišionarow we wšchđy kónačy semje, prebariow w zyrłwi, wuczercow w škulni, poboznych staršich w domje. Ze tajti Duch świedźčenja tež w tebi? Šsy ty wjeheły wuśnawat abo bojałny špawětat? Runje w našim cžohu je wufne, pśchecizno mozy njewěrje wjehele świedźčenje wotpołožic. Ša Khrystuśka świedźciz a bušče dobyč, je pśchjstusćnošč, kotruz dyrbi lóždy křeščizjan dopjeleniciz: ni jenož duchowny, ale tež lóždy, totremuž je łón knjes wutrobou wotwiril.

Wohrěščenje na wuczobnikow cžatašče. Wot židow bęchu woni wustorkani. Wot Romšich buchu křizžowani a morjeni. Čęchobola tola njepřchecizliwto? Woni njewopomniču, so je Wóh lubošč. Woni njemějachy žane srošymjenje ja cžłowki hrěch a wufnošč wot Woha pśhřtaneho Wumojžnja. Woni hebi hamo mpsłachu, so je swojim křeščizjanom Wohu křuzbu cžinja. Wuczobnizy wšchal hebi njebęchu mišliti, so tež tajte cžahy w křeščizjanstwie pśchidni, tak je Romša zyrčel śwedłom wěrnosćje pśchecizehala. Ło hu šubne kopjena zyrkwinisjeje historije. Ale pści wšchđy pśchecizehanjach je świedźenje wo Khrystuśku tola dobyčje wotkřowawo. Duch bęche mójžniči hacz cžęto; i Woha narozžena wěrnosć dobywajęce nad łbudami w cžłowičich křowawo. Ło budž naśh troičet, hdyž my jato śwedzj Khrystuśkowi do wšchđnoščow dyrbitmy. Wly ho boječ njewjebamy. Wóh nam njeje dał Duchu bojoščje, ale mozy. Šzwjaty Duch chje w tajkich bęubženjach sa naś świedźciz, so bučmy knjesiwo šozręzi. Duž budžmy wjehełi a štrošhtni! Šzwjatti hu blisli. Wly jim napřchecizno dżemy je swojeje prošiwu: „Přchidž, Wóho, swjaty Duch, k nam!

Kak hotuje ho křchecizjan na swjattki?

(1. Pětr. 4, 8—11.)

Ważne došč je praščenje, Rał ho i swjattkam hotuje Křchecizjan, kiz we wěrje Š Żelubom tu pśchjes hwič dje?!

Zapochłot nam knjesiwoy Wopis dawna lubowin, Rał ho i swjattkam wupřichdi Křchecizjan žiwu w luboščji.

Štróšby, kuty i mobilnowam Bžadanje na i nježękam, Dolež hłowa we njeju Cęhejne staw hwoj ja hobo.

Lubosć bylna hjednočji Żdy jeho i bratrami; Hřęchi mile pśchitrywa Žeho šmilnošč bratrowsta.

Šopodowacž pścheciznje Ša njeho je wjehele, Š barom křuziciz bliščjemu Šwólinowu ma wutrobou.

Še hřowom je pśchjes jene Wóžim hłowo rěčzane Wo pramoščiciz wot njeho Š polpřchędenju bliščęcho.

Njech je křuzba, kajlaž chje, Wóža jemu křuzba je, Štotruz i cžęciži dołonja Wózej, dolež luboščj ma.

Wycha jeho swjattkowna Wutroba je pobozna, Do njeje ho wulawa Štabošč i Woha njeheřta.

Šawjedžen šbóžny swjeczji ho, Šawětko Duchu swjatego Nožajnjaje wutrobu, W hnadže Wózej radofinu. —

Pšęcel, Žetu, trosčhtarja, Šo naś w žubie wokřęwaja; Wušřęch našče woblenje, Wudž nam našče wjehele! U.

Khrystuśkowa krej.

Šzwjaty japoščłot Pawoł pśchje w liščje na Hebrejskič w 12. křtucizju 9. stawa: „Khrystuś je pśchjes swojej krej junu do swjatego wuščęcho a wěčne wumoženje namatak.“ Šdže mamy něšto drobotničje dżiti tule krej, i kotruz je wón šawješčł mjes Wohom a nami rostorchnył a nam pśchisłup do našhewjčičęcho a i Wózej wóžnej wutrobje wotewrit; hał, kotraz je tež do njehej njehega a w kotrež mozy wón jato naśh wšchđiměščimk na Wózej prawizy dobroproščjenje cžini fa wšchđy, kotřiz je swojim hřęchym hubjenšiwom i njenu pśchřhabjeju? Zale krej wustutkuje pola wšchđich, kotřiz hu w njeji swoju draštu mišl, wot wšchđy hřęchow wuščizęzaje, polnoščzęzaje, njepowrěčzanne, fa wšchu wěcznošč dožabaje wumoženje, kotrež ho hjes lóžęcho wufona barmo dawo. Šchtóž je Želub se swojeje křwju wustupit, ho tež i najwšchđim cžłowškim lubom njebodowyo; žana draha płačba hacz Żelubowa krej ho njepřchjima. Żelubowa krej je našče žiwjenje. Duž, lubi hřebzjy cžitajo! Njech jato wěrwiti křchecizjjenjo i hřubiny wutrobj prajimy:

Šęje pśchje wšcho wážny Khrysta krej, Dha i nami wěcznje berje štej'.

Duchowne wojowanje křchecizjana.

Wo šdaczu je našče žiwjenje jeno tak cžęlawy dym, kotruz je bórly wot wětra rošduuty. Šaj, hamo bibliju byj: Čłowkaj je we swojim žiwjenju jato trawa; wón kęje jato kwěta na polu; hdyž wětr na nju šabaje, dha wona wozgy njeje a swoje liščje wona wozgy njęstaje. Zapochłot Pawoł pał w liščje na Čęj. 6, 10—17 praji, so je našče žiwjenje wojowanje, a wopřijuje nam duchowne wojowanje křchecizjana.

1. Rał ma ho wojozacž? (Ščł. 10.) Žu niž je hamšnej mozy; pśchetož móž našęa dobyč njemóže, my šmy i njeji jara křabi, ale w tym knjesu a wohy jeho křulnošč. Šdže je swojeje mozy pśchidžęmy, na Pětru wšđimy, kiz chęzjęch i tym knjesom wumręciz, we swojeje šocłkowěczi njenu wotroščęj wuščo wotrubni, a potom tola swojeho knjesa iši křęzi šapřę. Duž štejmy w knjesowęj mozy!

2. Pśchecizno tomu dyrbi ho wojozacž? (Ščł. 11. a 12.) Niž pśchecizno cžętu a křwi, ale pśchecizno lešnemu nadbępomanju cžerita, kotruz wotloko hwojži jato wuzajy law, a pyta, kohož by pšęzřel, a kotruz ho tež do janzęla hwičta pśęmęni; pśchecizno šeršękam a mžanzm, mjenujaz pśchecizno knježim hwičta, kotřiz we hwičnej cžęmnoščji knježa, a pśchecizno šlym bučam pał njejehami. Łu mowta naś hroja a pśchłnošč nadpadnyč, njebuchmy swojeho knjesa po šoku měli, totremuž je data našęa móž w njehečah a na sem i kiz je pola naś wšchđite dny hacz do ščončęnja hwičta.

3. Š kajłmi brónjemi mamy wojozacž? (Ščł. 13.—17.) Wronje našęcho ręczęřitwa hu duchowne, niž cžęłne. Wone nje, nija ho, hřowadu wate, brón Wóža, i kotruz móžemy njepřchecizej napřchecizno stač, wšchđito berje dołonječ a wošřęč. Š tutym Wóžim brónjam křchęzaju paš wěrnosćje, šabat prawdoščje, šchřęwne

evangelisja; pšchede wšchěmi wězami pał schit wěry, kłobut sboža a mjeź Duchu, kotryž je Wóže słowo. S tutymi njeprěstimi brónjemi my na lóžbu pad dobywamy a lóžbeho njeprěščezela pšchewinjemy. Spominajmy pšchezo na to słowo Wóže: „A hdyž jo sčtō bēdži, dha wšchaf krónowany njeubdže, sřiba jo je ho prawje bēdžit.“ Duž s Bohom a jeho brónju do wójny a my mamy wšchubže dobyče.

Duchowne wojowanje.

(1. Tim. 6, 12.)

D staraj, ducha, brónje wšni
 Sa sřiwate wojowanje;
 Wěr žadny njeje na semi,
 Tu wójna nještanje;
 We sřichězijanštwje sřašniwoč wšcha
 Ze jeno kama bēdžetnja.

Čžert s leščju tebie woddawa,
 Sswět s lóšchtom, krašnosčjemi;
 Čže čžela žadočs nadděha,
 Wěr wutroty čži lemi;
 Duž bēdž šo, wojuj smužiče,
 Šo njeprěščezel šo pšchewinie.

Štač pob sřochowuju sřchřstřuba,
 To nēdby pšchřahahače
 Ty jemu pola woltarja,
 Šdžsž wón čže žohnowawšče;
 Duž šłowo džeř, bži do bitny,
 Wubž šwěry bēdžeř kšajesowu.

Šchōž njeprěščezela pšchewinie,
 Šon s hnadu krónowana
 Tam budge w šbōžnym Salemje
 Wšchēs sřchřsta křawowe rany,
 Šdžsž maju lōng wšchē bēdženja
 A wēja palmy dobyčja.

Duž w mozy Duchu sřiwateho
 Njech mužnje wojujemy,
 Šo, hdyž naldž čžaf tu minje šo,
 Wdy šbōžnje domoj džemy,
 Šdžsž wita naž kraj dobyčja,
 Wěr wēčžne šwomy šahownja!

F.

Křutne pštanje.

Žedny bur pšchōžbe raš do jeneje sřichězijanštwje šromadžšny a bu tam šbudženy, šo hwoje hrěči špōna. Njedzele dolho wón nēto hnadu a nēř fa sřiwuju ranjenu wutrobu pštašče, ale to šo šdšče pobarmo byčš, pošoj nachajšče pšchōžč. Njěšcho čžaha pošym wón w brōžni jenu bankowku šřubi. Wōn fa njeř pštašče, tola pobarmo. Šbōncžnje wōn dšchē: „Te pjenjesh dšchřa tola w brōžni byčš! Za nachžu pšchēštač pštačš, donž je njenamatam!“ S tutym wotmyšljenjom wōn pštanje s nowa šapocža, jedny walcž šłomy po druhim s waša rospěkožiwšči, a po doštim pštanju mēšesče wōn to wješele, šřubjene pjenjesh namatačš. Njěšcho čžaha pošžišcho wōn wō štwje šedžesče, do šłabosčič myšłow ponōrčeny nad wobštemožnu hwojeje dušče. Wōn šo s tym prašchewjom na sřiwuju žonu wobroczš: „Přaj mi jeno tež, šaf šapocžnu, šo pošoj fa sřiwuju wutrobu namatam?“

„Ty wšchaf mašch runje šaf pštačš, kož šy tešdy bankowku w brōžni pštačš!“ bē jeno wotmolujenje. Tole šłowo bēšče šłowo w prawym čžahu a šo tež jako šafte wopokasē.

Nještaraje šo fa jutřišči džē!

Wdy dšchřim jeno fa džēnja, jeno fa tule hōžšinu prošchřčš. Za myšl: šaf jutřje budge je štarosčš, wobčesča wutrobu, je nje-wěra. A hdyž mje tež šhonenje wučži, šo stare hūbjenstwo wšchēdnje šaho pšchřahōža, najšpěšče šo njeobojtelnja, dha nješmē nje to prašchjenje fa džēnja šadžewočš. Pšchōžšim tule myšl do dušče, hladamy na wčerašwšče a jeno s šeho fa jutřje šudžšim, bywamy špřōnt, šřwž, šent, my počžinamy dšewłowacžš, šmy nje-wěřimwi. Šaf hysto šym ja šaf dšewłowawšči a nje-wěřjazy šdšchował a prošchř! Šafš njewočžaluš, šo wōn nēšcho wot Wěha doštanje. — Wšš šanōže pšchēmerenje wozžy čžinčš, džšš my prošchřim a rošymimy. Wšš je wjěšči hačš našcha wutroba. Wōn wē šafšeho ducha džēčš šmy. Jeno fa tule hōžšinu dšchřibšch ty prošchřčš! Šo pał našcha šēnja wutroba nachje. Wdy džšš rad s jenym rašom hotowi byčš a wšchito mēčš. Šon škjesž pal čže, šo my šōždu hōžšinu jako šřubji hrěčšnizž s njemu pšchřahōžomy, šōždu hōžšinu hēbi hwojeř ruzy wot njeho wjelnčš dawamy. Wdy nje-dšchřimy wozžy mēčš hačš w šon čžaj runje trjebamy, kož štracštojo manna jeno fa jedny džēř mēčaju. To wobarnowacž a twjerdže džēřčščš, šchōžš šon škjesž w šmle wšomštu dawo, to je jeho wola. Dženša machowacž a šo wubličš, a wo jutřje šo nještaracžš. D šerš, wotwjež moju dušku wot štarosčš, wot dšewłowanja, wot nje-wěry. Wymōž mje wot šwajšlow šenločše. Dawaj mi wčštanje jeno fa džēnja prošchřčš. Žene je nuňe! Dženša šchōžš ššchř a mžš fa wachowanje a šo molštwu: jutřje je w toweř ruzy. Ty šo šwěřny a prawu. Ty nachžesčš a mje-mōžšch mi fa jutřje šapowjebžičš!

Wšchelake s bliška a s daloka.

— Škjes šaradž šřchřgadž w Borščizjadž je šo rošubžičš, na wotpocžinš hiečš. Wōn je šo 1847 w Borščizjadž na šarje narodžičš, hdyžsž nēto wot lēta 1886 s wšłim šohnowanjom jako wot hwojeje wošody lubowany a čžešjenny duchowopawstř šřakšje. Wōn bēšče najřwěre jeminatšči wšchřičš wučžer w Wudylščinje, wot lēta 1877—1880 šapštan a šerššči pšdžat w Kamjēnu. 1880 pšchōžče jako šaradž do Wudylščiny a wot tam pšchřubdi šo 1886 do šwosjeje narodnje wošaby a do šwosjeje šarščiščeho šarššeho doma. Wšš luby škjes špōčš jenu žohnowanu wotpocžinš po jeho doštim šwěřnym šřozōžnym dušchowanjajššim šřakšowanjju. — Kollaturštwo Borščiščeho šarššeho mēšna leži w rukomaj škjesja wčžeršublerja Zimmermanne nad Borščizjami a mēšš šo, šotřšž šo wo tuto mēštro šamolowuja, na njeho wobroczščš.

— Šafšš šejm je šo šřjebu rošchōš. Šchōžš je došonaj, je mačo. Wobužel je šafšš došhodny šaršš pšchēs šřenju šomoru šaho pobnył a je šo wot tyčš škjesow wrajo, šo šo nješju dolčš wobhōmčš mošł, šafš šmēje šaršš ščšewšš w žiwjenju. Wobš-šarowacž je, šo wuči škjesja mēšchōžanštwjo wšłich mēšlow, šotřšž šu wina špabnjēja šakōnja, nješju do njeho šłaboli, hdyž je tola bžšom pšchewšchewny šejmje pšchēšobōžny był. Hdyž je šo šhnoda wo njōn pšřowawca, tež nēto druba šomora šōn pšchōžala, dha to wēšče doštry šacššičš na 1. šomoru nječžini, wot šotřesčš mošł šo na pšřim mēštre šřomjēnja fa žyřšwšške naležnosčje nadžčš. Wobužel je tyčš škjesow šatšchōžanštwjo mēšjenje jenož byto, šo wōmte šřinawo po tym šakōnju wuše mēšta nēšcho mačo wozžy ša žyřšwšške naležnosčje pšacžšč dšchřčš. Ale hdyž je nēšajša wuštajēnja je šřewšnym šawjēšelenjom abo šo nēšajša galerija fa wumjēšnow adb. twari, šu mēšla po namjēče jich pšchēššejčšerjom hřyšdom hotowe, wuše šřomady pjenjēs s mēšchōžanštwje poškadōžny pšchřiwštwičš. Ze nēto prošchjenje, hačš budge šaršš došhodny šaršš, pšchēs šotřšž šo štarōbne pšchōžšči ša šaf pšchēšowanu a šotřšž ma wjele došreho fa pšchōžch na hēbi, s zyt jak šchōžičš. Ššano tola wšchōžnosčš po namjēče šejma s najmješšaha wēšte njeřanšnosčje, šotřšž šu pšchēčšiwno prawobōžčš, nēto pšchēs wošebite wuštajš wuruana.

Sy-li spówał,
Plinje dšítal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spródný
Nápoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerstwoed da.

Njeh ty spówał,
Swérnje dšítal
Wádné dny;
Dšéš pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpoéd ty.

Z njebjes mana
Njeh éi kmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kšl Bóh poda,
Wokřéw ée!
F.

Sserbske njezělske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerčez knihiščisčječni w Budyšinje a je tam ja šchwobtelétnu pisčedpátu 40 pj. dostáč.

Sswjatki.

Česf. 2, 19—22.

Šswjatki šu narodny džen ščesčisčijanšete žyrtwie. Ščesčisčijanška žyrtke je wopřisčiježe tych, kotřiz do ščhryštniže, šwojeho šnjela, wěrja a čhědža pišes njeho šbóžni byčž. To šo nam we wšhelatič pščirunanjach we šwjatym pišnje rošjašnja — wón ta hłowa, my te šlawy. Dženša jo šlyšchimy pišes pščirunanje š twarom.

Ščesčisčijanška žyrtke j na šemi — Boži templ!

1. Šhryštuš — róztny kamjenj;
2. Ščesčisčijenjo — twarške kamjenje;
3. Boži Duch — twarški miščtr.

1. Hžjom templ w Jerusaleme hš šnamjo teje wěrnosče: Šwejna je Bože wobhdjenje w Duchu a woprawdže. A hdyž šo rěči wo róztnym kamjenju hžjom w šlawym šlubje, je pokasane na Šhryštuša, kotrehož drje šu čšéštojo — wyššchi teho luda lačžikli w jeho ščhžžowanju, kotrehož pat je Bóh wušmólit pišes jeho šhorjepláčje. Žadny druhi grant ničtš šatožič njemóže, šhība tón, kiž je šatoženy, kotřiz je Šešuš Šhryštuš. A ščtš je naš na tónle róztny kamjenj pokasal? Čšl japošchtoli a profetojo, kotřiz šu pišes šwoje móžne šwědčjenje tu wěru w naš wubudžili. Ščrjedžišna jich wučžby je: Njeje w žantym druhim ta šbóžnosč, njeje tež žane druže mjeno čšlowjetam date, w kotřymž móšli šbóžni byčž, hačž jeno to mjeno Šešuš. Š Šešušom šteji a padnje tón twar. A tež pšči

duchownštim, pomofanštim, wošadajm, žyrtwinstim žiwjenju — wutorhnyšchli Šhryštuša, potom žyly twar šboža, nadžije padnje — potom žane šwjatki wjazy nješju. Šehodla je tał wjele nješbožownych mandželštwom, nješbožownych šhubjenych čšlowjetow, tehdla tał wjele hšidenja, swady, rošłoty, šadwěšowanja, dofelž čšlowjetojo Šešušja puščeža jako róztny a šatožtny kamjenj nadžije, wěry, lubošče.

Šaj, dyrbi-li š šwjatkam pščitčž, kotřez naš wščitlič šwječža a pošbėhaju š templu Božjem, potom žyrtimy jako ščesčisčijenjo šebi wušmólitč Šhryštuša ša šatož štšišeho žyčeho žiwienšteho šwšpljenja.

2. Na róztny kamjenj šlubježa twarške kamjenje a wone šu žiwe kamjenje pšči templu Božim na šwěče: čšl ščesčisčijenjo. Mjane to pščirunanje: Š kamjenje lamane, pščinoščene, nuššakšadžene, hromadušwjosane — roščžžy twar. Šrael šěšje přenja štaša, hšžž šo lamachu: wščelake rjane dobre kamjenje. Toła šak nětko? Ša štaša wušta leži a na šepiče čšžy čšala. Bóh je šebi druhe štašy pýtal a wurčl: pšhanšti šwět, niž šaž by židow šozpicž čšžyl, ně, woni šu šo šami wušamšli. A my nješšmy hšočšo a pšdrožnižy, ale šėrgarjo š tymi šwjatymy a Boži domjazy. Pšdrožnižy, žubnižy žaneje domijny, žaneho prawo nimaja. My jo mamy wot pščirodženja. Hžjom we šwjatej ščžženizy my to domjazje prawo dostawamy a potom ta powšěčž naščeho prawo dale škincž. Šbóžnik dawa pšhanam měř předomáčž pišes Španoča, dawa jim šostupicž do templa žyrtwie, hšžž šu š tymi šwjatymy šėrgarjo hšady, š tymi bratrami ša šlidom šboža

bedža, Boža čješčjo jako hojpodarja. My pat, kiz hmy hjozm we hwiatje křiczenizy na Křystuřu jako röznu kamjen twardjen, — řchto čyřli řo wot njeho wotkorhnyč? My, kiz hmy wot dječatřtwa Boži mę a bęřařtře prawo hwiatnyh wozimwli — čyřli my řořo zuřwizy a hojčjo byčž w Božim domje, jęho řhromadřiny wopuřčęćę, jęho řlowo puřčęćę?

Ne, hwiatji řu! Tež wy, jako žive kamjenje, nawtawčje řo, řo byřčęje duchowna řheža byli!

s. Čzimimy-li po tym, potom mōže řo teř dopjelnicę, řchtož nařha epřkola praji w 21. a 22. řchť., „na kotřymž to žyke twarjenje hromadu hwiatane rořčje ř hwiatemu tempłu w tym řknejřu, na kotřymž teř wy řobu řtwarjenje řčje ř Božemu wobydlenju w tym Duchu.“ O řak nuřny je hwiatny Duch jako twarřti miřčtr templa Božeho na hwičęje!

Řchto dha je ta mōž, kotřož jenotliwe kamjenje přchhotuje, na twarřte męřtno řwjeje, na röznu kamjen položi? Kotřož twarjenje hromadže bęřę, twar wozimwa, ř Božemu wobydlenju čini? Duch je dječje žyřtwe, kotřęž twarjenju jęho řnamjo, tempelj jęho řwětlo, domej jęho porjad da; wōn, tōn twarřti miřčtr, kiz je twar wōdžil, dale wjedł a bęřęřha hjičęje řak čini.

Abw w druhim přchirnanju mōžemy prajčę: Řchto je ta wořhoba, kotřož hojčji a zuřbnitow přchitwęduje a ř řastupjenju do Božje gmeiny pohnuwa? Kotřož řastupjazy m bęřařti řiřt podawa — jich ř tym domjazy m přchitowatřřha? „Wudęje řwęřni bratřja mjes řobu!“ — jich řewuřej pobda, „dęřęje řo teho, potom derje pōndęęje“ — jich ř temu Wōžęj řorčadž řladadž wuči: „Wōdčje řo, nadęęje řo hjičęje řienideho templa řorčadž!“ To je Duch, přčetož wřchitw modlenje ma řo řtačž w Duchu a wo prawdę, dořelž wōn wutřobe powučenje, wabjenje, wobřtawořčę dawa; wōn je twarřti miřčtr, dořelž na wutřobadž člowjekow jako nad žyřčęřu řtutuje, jim rořčę dawa řorje ř wōttřnjememu řubje.

Řchto řadęewa, řo by řo to přchirnanje dopjelnicw? Řhwjatti řu! Wōjčje, přčetož wřchitw je hotowe. Je-li tu męra, pořiwuřdnosč, radořčę ř dobřem, rořřudęenosč, řhwtwořčę řchęřęřianřteho řhobęřenja — derje, potom mōže řo poradčię. A to čęje řhwjaty Duch w nař wřchitřid řtutowadž, řdųž jęho přchitwomjemy a jemu řtutowadž dany. Dęřęřha je narōdny dęři žyřtwe. O řo byčymy přčes njeho, teho Duchu, ř noma narōdženi byli ř žiwjenju w řwětłe! Potom řlowo ř bliřta a ř dalota — jena gmejnja, jedy n Boži řtempl rořčje, řo napřčęčiwto řibawo ř węčjnemu dořonjenju.

Samjen.

Alđj řalozk.

Čřej. 2, 20.

Ja řym přčes Křyřta řtwawne čany
Tōn prawy řalozk namařat;
Řročřt druhi njeje namařany,
Řo byč řo we nim řradowal.
Tōn řalozk węčjnje wōřtanje,
Řdųž wřchitw druge řahenje.

To je ta wulka węčřna hnjad,
Řiř ř wumyřlenju niřdy njeř;
To je ta řmilnořč a ř rada,

Řiř wota ř temu řhęřčnitęj
A řhęřčnitka teř lubuje.
Nječ přchitwōje abw njeřpřchitwōje.

Wōh njeba řo nam węčjnje řhubčę,
Přčes Křyřta wřchitřm pombačę čęje,
A řmilnořč da we řęřnu lubčę,
Řęřn teħobla nařč řbōžnit je
A řkapa řtanjje ř lubořčę
Řak mōžnje řo tu wutřobu.

O řhubořčę, kiz wřchitře řtočje
Přčes Křyřta řimjere je řwęcęta,
Řa potajam řo řo řmilnořčę,
Dha mje tu ničjo njetama.
Řa řwřčęřčam řo na Křyřtuřu,
O řama řmilna dobrota!

Na řbōžnitka čų řwęřu řladadž,
Mam ř njemu moju nabęřju,
Wōn njeba mi tu trořha řradadž;
Řdųž řhęř mje řuřa w řwędowju,
Dha wibęřu Božu wutřobu
A hjes přčęřtačę dobrotu.

Na tymle řalozk čų wotadž,
Řaž dořlo žiwjenje tu mam;
Wōb doj mi řwōuju řhodu dořtačę,
Řo řařli řalozk řahowam;
Dha ř wōřčęřčam řpřawo ja:
O řama řmilna dobrota!

Wulka řhwjatkowna podawisna.

Řchtož je řo na řhwjatti řtawo, mjenuje řo w řtarym a nowym řtawemęře Božeho řlowa wulečę řhwjateho Duchu. Řiřom řiřawřřemnu řudu Wōh tōn řknej přčes řhwjateho profetu řewjajęha (44, 3) řlubi: „Ja čų wōdu wulečę na řačęřnyč a řęři na řurčid; ja čų wulečę mojeho Duchu na twoje řimjo a moje řobnowanje na twę, kiz řo tebi přchitw.“ Přčes řhwjateho profetu řoela (2, 28) přchitwowa Wōh tōn wulki podawł, kiz dęřęřha řhwjęčimy, ř tymi řlowami: „Ja čų wulečę wot řhwjateho Duchu na wřchitw čęřlo“. A profeta řačarja (12, 10) w řknejowym mjene řwędje: „Na Dawitow dom a na řerusalemřid wōbydřewo čų wulečę Duchu řnady a modlitwy.“

Tež w nowym řtawemęře řuřamu řęčž namařamy. W řap. řř. (2, 33) řhwjaty řęřt na řhwjatočęřnitřu řamtu řakł řęčł: „Dořelž je řelųž přčes prawuju Božu powuřčęny a dořat řhub řhwjateho Duchu wot Wōřta, dha je wōn to wulak, řchtož wy nęř widčięje a řbřidčię.“ A řwi. řapofřchot řawoł mjenuje we řwōjim řiřčje na řita (3, 5—6) řhwjatu řhęřčenizy „řwęcł nowęho narōdęřenja a wōnowjenja řhwjateho Duchu, kotřęřož wōn řobęčęje na nař wulak je přčes řewom Křyřta, nařčęho řbōžnitka.“

Řak řęčł žyře řhwjate řřimw wo pōřřlanju řhwjateho Duchu, řaž je řo na řhwjatti řtawo řo hjičęje přčęřo řtawo, jako wo wulečęřu. A to je přchirnanje, kiz je wot wōby abw řewčęřitwa wlate. Niz jako by řhwjaty Duch w řařčę řwōntownej řobęje wōby abw řewčęřitwa ř njeřba přchitwadřak, ale jęho řnawřčownęho řtutowanja dia je wo nim prajeme, řo řo na řchęřęřianřtwa wulka. Přčetož jako řewčęřit do řemje řewęřnje a jež mōž dawa, řo dobre řwōby njeře, wazy je teř ř tutym řnabnym řewčęřitwom. Řewo mōž řo dęřęřha řtawę, řaž řřenu řhwjatočęřnitřu, w řwōntowanję dřiwadž a řnamjenjadř njepořřljuje, ale najpředy řnawřčownje na wutřobadž a

potom halle swonkowanj w pšobach wěry a w žiwjenju wěryznych. A tehodla, štož tož čyže jeno se hwojatki woćomaj něšto wulle widžecš, tón njeměto prawje hwojati hwoćojš; štož pał na to ležbuje, štož Wóh na wutrobach čłowjekow t jich sbožnoščej čini, a čyže s a m rad tajšeho hnaedneho stuka dželomny bycš, tón je t něščičchemu wyhotemu hwojedenju derje pšichotowany. A wo tajše pšichotowanje čyžmy wšichizy teho stajša potornje pšohyčš.

Zene hwojatkowne ranje.

Stělowanj blyščaj a powětr rōzownita hěšuchataj t hwojatkowemu hwojdenjej; tožde město a toždy wot pšichy jo se selennji hakošami, kotrež postrowy t čerwneho lěša pšichowučaju.

Zene ranje drugi džej hwojatow bědže wurzodnje rjane wjedro, a ranofejšnje žoknjachu wo mēščičzenjo se hwojatiž murjoto, jo bchym pšichowu wužiwali; wjeřšichaj t nich njemějšče faktobdženje zyrwaje sa njeprawo, dofelž bē teho mēnjenja, jo je wreni džej hwojatow pobožna dofelž byla. Duž zyrwaje jara pšedne wostachu a swony dawachu hwoje jašne pšechčelne lnyki pobarmo blyščecš.

Zyle jenotliwje hēdžachu nutri kemšerjo wo hwojatiž wyřšočkiž zyrwinščich stochaj a ho wčipnje wochłowowachu, jako po kamjetnjei hōdōbje mjelčite bljšenje krocjelom saryšychachu. Šchromje a ho na stary pšchēdēščičnik sepjerajzy bljšecše ho mōda blēda hōčkta hōdke, hōžē blyščecše ničtō njehēdēščje.

Wē to křuda šchwalca, kotraž bēdže zbyl tūžēni pilnje džēkala. Wona bē wutrobnje wjeřšela, jo mōžecše wotpocžint sa čžeto a bušču jo potojimny Wōžim domje namafacš. Zako šo bušču potōhōwaze lnyki byrgelom hwojatōčnje pšech zyrkej žoknjachu, stynny wona ruzy t mobiltwje, jo čyžk jej Wōh hwoje žohnowanje blyščecš.

Duchomny pšedowacše wo hłowach: „Wytajce najpriedy Wože kralestwo a jeho prawdošč, dha bužde wam to wšichto pšichōte.“ Kaž troščitne hłowō mīnčecše pšedowanje do wucha hūbeje šchwalca. Wšēho pomyšli wona na hwoju stwiczku, sa kotraž bē hōžom dwaj mēžozaj najēški pjenjes winojta. Š wōtal dypčecše ale wušta lamma pšichōčš? Zola hēbi wona pšchēdewa, jo nožde wo zyrwiti na swētne staroščje myšlicš, ale wopravdže najpriedy Wože kralestwo a jeho prawdošč pŷtačš.

Zato bēdže ho pod žohnowanjom pšedajša hōščecše prawje nutnje mobilka, wopuščejš zyrkej a nastupi domojpučš. Se hōžowanjom pŷtny, jo hō žōžom pola zyrwinščich darjow stary wōšebny knjes nadpadnje wōšēdžbowacše, potom sa njej bōžecše a tež ši hōžowy t jejnej stwiczky, pod tēčnu ležazej, horje postupowacše.

Wona wotewri stwiczkyne burje, t tym dočym wotpořladom, jo by zubnitej čžemny pšchēdōl poškēlila. Wšech to bu pohlad do jnawstōwneho stwiczki mōžny; to pał mēščitne wuzly labofny a potojimny napōslab. Wōšno bēdže jēdēčoto, wotewrejene a posticējšče wuřlab do řchtomjazych wjeřšichow, w kotrečž ptačški wjeřšele čžitōtachu; bēřžona hakořka tworjecše jelenu křonu nad malej Wōžej martu, kotraž na blidže, t bēčym rubom pšichitrytm, stējšecše. Křudoba wēšo se wšchēž kucžikom hlabacše, bē tam jeno jenicžki šol a maly stary kanapej řarumacše ložo; ale čžitōčž stwiczki tola pšichojimny řacžiččej čžinjecše.

Wōšebny stary knjes řcařahny hēbi řkōbul a bljšecše ho Wozej matrice.

„Dowolcē mi, luba kněžna, jo smēnē Wam tudy hwoj hwojatōwny dar položicš; jo tu moču lammu runje w tym wōšōmiku dostacš, jako čyžyč bē mšchj bōč, a hēbi hnydom pšchēdewacš, ju jenej potřebojne mōlebsy daricš. Zyrkej bēdže ta pšedōna,

hnanō Wař tehodla hnydom pŷtnyčš, pšchi čžimž ho mi hēba, jo řcē křuda.“

Na te pšchēčelniwje hłowō wotmōlwi mōda šchwalca jeno t placōm, potom wotewri řchēpjetajo pjeněžny řst — w nim ležachu wjazore pŷchēřhrowostwe popjeri, kotrež jejny najēški dořk dospōlnoje křujachu. Wona čyžyčde ruzy hwojeho wobrocžela wōšchōčē, ale wōn temu wōbacaře a džecše: „Za bōž jeno čžinjach, štož je moja řchēčžijanjita pšichitřichnošč; ale w prawym cžoku dawacš mōž, to wobradža Wōh.“

P.

Řchēčžijanjka njebōjařnošč.

Wokolo řeta 1700 njebē wo Württembergřim kraju, wōšebje na wōřwodowom hrowdže w Stuttgarce, wjele rjaneho wōdžecš. Njewēra a bjesbōžnošč ho tam rořšchēřchēdaje a hōřika pobožnyčš njebē jara widžana. Wulki pohōřřchj dawacše tobkōmyřtne žiwjenje wōjnbōw Eberbardta Ludwiga (1699—1733) a jeho „pšchēčelnižy“ Wilhelmow t Graveny, kotrež bēdže mōž, a prawo hōbulnjecški pšichōwōit. Zola bēchu tež mužjo, řiž bjeje wšecje bojofcē hwoj blōř sa prawo a prawdu řēdchaju, haj hano hwoje žiwjenje na to wōžidny. Zole placēřche wōšebje wo dwōřřim pšedariju řebingeru, ale tež wo jeho našlēdniku Samuelu Řrřpergeru.

Tuton pohōřřidni bu w lēcže 1713 řaracš w Stettenju, bēdže sa křōtki cžaj dla hwojeje njewšchēdneje řčēžnivoščje ředžbniwošč wŷřchōřk řtwejow na ho řcařahny t na hōžom w lēcže 1714 sa dwōřřcho pšedarija do Stuttgarta powołany. Tu wōn najpriedy jara wōbhladniwje a lahōdne pšedowacše, jo hēbi t nřim rořřypal njebu, wōšebje niz t wōjnbodu, řam pšchi hēbi pał by hulo na to „Wabel“ řchōmny, řiž jeho wšchōdžom wōdawacše.

Duž w lēcže 1717 řlawny profesor August Hermann Franka t Halle pšech Stuttgart pucowacše a njedžulu rano wo hrowowřkej zyrwiti Wōžu řkřudō wōpŷta, w kotrečž runje Řrřperger pšedowacše. Franka bē ho t nim w Galli hōžim pšchēd lētami řejnal a wōn bē wot Franki nauwřny, wutrobnu žitnu pobožnošč hōjicš. Franka ho tež nad rjanytm pšedowanjom, řiž Řrřperger džeržecše, wjeřšecše, to pał jeho jara njerřacše, jo bē tuton dwōřřki pšedacš tajř lahōdny a mjelčžaty napřchēčžino wšchēm tym hrownoščam a njebudžnoščam, řiž ho jo hēho bljšicēř, na dwōrje a pola wšchōřchj ludži řchēřachu. Duž džecše wōn po kemšerjenu t njemu a džecše: „Za hšichu, luby krawcje, jo řu hwoje pšedowanja zyle ewangēlste, ale hřchōw wōjnbōdoweho diwora ho ty ani njēdōřtucšej. Za du tehodla, tebi w Wōžim mjenje rjez, jo řy ty nēmy poř (Řef. 56, 10), a je-li řo ho ty njewobrocžičš a njebudžēř jako řlawny wōčēř prawdu na řlētzy řhōtacš, bužēčš t satamany pšchi wšchēm hwojim prawym hōnacš!“ Zute wōtre a řnužitje hłow na Řrřpergera řhuboki řacžiččej čžinjachu. Wē, nēmy poř njewšchēč wōn tola bēč, a buž hōžom bljšicēř pšedowanje na to wuži, jo hwojej truzje jařny řnyd ba a bjeje wšecje hwojořce na jařne wōřchnje hřchēdi bjesbōžneho hrowu wotřny.

Nad tym ho pał wōjnboda ta rořnēdwa, jo bužiččje pšchi řamym, řiž ho teho pōřbōžičō wuřta, hwojeho potōhneho pšedōwacšja na řlētzy řařřik. Na mēščje po pšedowanju da jemu powjēdžicš: Zeno hōščecše jeme tajše pšedowanje trčba džeržecš, dha jeho wōjnboda wōřřōřzi, řchōž by jemu na žiwjenje řado. Řrřperger pał řruty wōřta a hwojemu knjejej wotmōlwi: Nafad wřacž ničjo njebudu, a buž njeb wōjnboda po nnu čžini, řchōž ho jemu řpōdoba. Na to teho řajachu a t řnjecčej wotbudžichu. Duž ho wōn hwoju žomu prařchēčše, řchō by ta t teč wēžy mēnila. Za pał jemu wotmōlwi: „Wubny mužo, twōja řnjecčej mje a naju džēčē do najpōřchēčeho hūbjenitwa řtorčži, tola pał

eje Boże dla prochu, so njeby prawdu saprëš, hewał by Boże posłecze na mni i mojih dšęcich težalo." Potroschtowanu s tutymi smużitymi słowami da tehdla wójwodze prajicë, so je wšchëdnje hotowy, swoju słowu dać. Tutón tež na mješce knieziy wuħud napisła a jón tajemnu radziczelej je Schütz pschepoda, so by jón podpisał. Ale na tym namala wón tež muža, kiz ho njebojeje. „Tu je, knieze“, wón dšęche, „moje sajtostnowo, wšnicje so, krawowu winu ja njeopdyšam.“ A s tym swoj mjez do wójwodoweju rukow polozi. Tón pak tola swojeho prëniho a najšpëšeho radziczeła šhubic njeašę; duž ho s tym špatoji, so swojeho dwójšeho předarja wotšadzi a jemu tež sakaja, we wukraju sajtostnowo pschicje.

Dwë łecze posdžischo steješce ras wójwoda se swoju radziczelem je Schütz na torhoshęcy, jako runje wotšadženy dwóřiti předał Ullsperger nimo njeju dšęche. Duž se Schütz k swojemu kniezi dšęche: „Wy mješecje šbože a žohnowanje, tak doho hacz bë tutón muž bišęce we swoju sajtostnowe. Wot teho cžapa pak, so mamy ja njeho muža, kiz jeno po hubje rëczy, dšę wščitko přëš. Želi ho cžęce ja jemu cžinjenu njepravdu jašo wurucacë, dša bladajęce, so jcho s najnjejšęha na nęajke mašęne jašo sajtarače.“ To wójwoda šlubi. Ullsperger bu ja defana (superintendentu) w Herrenbergu postajenu, pschidnje 3 łeta posdžicho ja dwóřkeho předarja do Londona a bu na posłëditu přëni špat pšči Gwinnej žyrłwi w Augšburgu, hđžęz je wjele łët s wulku žohnowanjom štukowal.

Žeho šyn bu tam jcho našlëdit. Tutón je hebi se ja- loženjom „Wšchëcšijanšeho towarštwu w Bajeju“ słowne mjeno dobył. Tehdla je do mjeno Ullsperger we Württembergšej bišęce dšęna widžanc.

Meja.

We pschimošči sleja
Wšęš sabony šab;
Wuđž šwalena meja
A rjeňšči twój cžap!

Kaš potna šy huđžby
Nšęš hõna a haj,
Kaš minu šo huđžby
A wothorj kraj!

Wđj, žohnuj a pschewođž
Doš, horu a křo,
A wot tudy njeħuđž,
Hacž fakčęna wšcho.

Šy sachownošč takle
Paš wupšęhena,
Ščto krahnišę halke
Raj njeješt ma!

H. Zeleř.

Třo pschęcjeljo.

Męšto mješęce šjoch pschęcjelow. Dweju lubowajše jara, šęęęcho njemješęce wjele šašč, runjež tón najšprawnišho s nim męnišęce. Rkaš jcho pschëd šub žadaču, hđžęz bë wótrje, ale njewinowacze wotšorženy. „Ščto wot waš“, wón k nim dšęche, „čše jo mnu hič a ja mnje šwëdčiciz? Wšętož wótrje šym wotšorženy a kral je gnëwu.“ Přëni jcho pschęcjelow šo šnydom jamolwješę, prajizy, so šadžęnow dla s nim hič njemóže. Druhi

jcho hacž k burjam radnižy pschewođžęche; tu šo wotročęzi a dšęčę wročbo, šo gnëwneho šubniša štrachowanajšči. Třęčzi pak, na štręchaj dšęche najmnjeje twariš, šobu nutaš dšęčę, rëčęšęce ja njeho a šwëdčęšęce wo jcho njewinję tak radotnję, so jcho šubniš puščęzi a wotbari.

Třjoch pschęcjelow ma cšlowjeł w šumle šwëčę. Kaš šo cšři šadžęzi ja w knieziňte šodžinję, hđžž jcho Wđj pschëd šub žada? Přenjęzi, jcho najšpëšči pschęcjel, jcho najpřijeb wupušęęa a njeňdu s nim. Wščinu s ni a pschęcęšjo pschewođžęni jcho hacž k burjam rowa a wročza šo šabo do swojich domow. Třęčzi šu jcho dobre šluffki, s wěty wutšabžaje. Wšone šame pschewođžęni jcho hacž k trónej šubniša, bu do přijeb, rëčęa ja njeho a namataju šmitnošč a šnabu.

Podpjera Gustaw-Adolffkeho towarštwu.

W łecze 1912 je Gustaw-Adolffke towarštwu mješ Šalowa nami podpjerało:

1	mařurku woħadu w Ruřowštej,	
4	mařurke woħadu w Prucešej,	
6	póšřick woħadow w Wšňnanškej,	
6	" " " w Šchlešškej,	
4	čšijšo-póšřick woħadow	} w Wřřřickej,
8	póšřko-němřick "	
1	póšřko-němřko-čšęřku woħ.	
175	čšijšo-čšęřick woħadow,	
13	čšijšo-šlowackick "	
5	šlowacko-madžarřick woħadow,	
2	němřkej woħadž,	
7	" " " němřko-madžarřick woħadow,	
1	šlowjensku woħadu,	
1	šlowjensko-madžarřku woħadu,	
1	" " " němřku woħadu.	

wšcho hranadže 235 čšicęe abo s wjetřęha šlowjansřick woħadow.

Šo šapřickaj Gustaw-Adolffkeho towarštwu šestaję Ščwějela.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šawjebžęn šwjateje Třojizy Wudšje pbowčęne Gustaw-Adolffke towarštwu swoj šęny šwjebžęn w Kalezach šwjęčzi. Š pschřamřnjęnjom k popowbničšimaj cšahomaj tak derje wot Wudšęina kaž tež wot Wójerež šo šerške kęšęęęne popowbnuj 1/4 hobj. šapowčęje, na šotřymž budže k šaraj Wřřřřak s Wudšęšćinka přëdomošč. Němřke kęšęęęne šapowčęje šo w 5 hobj. Přëdomowanj je šnes duchowny Pfeiffer s Warningsdorfa w Čžęchach na šo wšal. Šo druhi kęšęęęni budže šřomadšřina w šotčęnjenu „Šaššeho doma“, hđžęz budže šnes duchowny Pfeiffer rëčęž wo šwjajich našňonjenjad na polu Gustaw-Adolffkeho štukowanja, w šebje w Šteiermarřkej. Wšęřizy pschęcęšjo Gustaw-Adolffkeho štukowanja bratrowšęje pomžaje lubočęje na wěřšbratrach w ros- přóšęnjenu šo wutřobnje na šwjebžęni pschęproščęzi a šo na to potajaju, so je šlabnošne pschidžęnję se železnizju na šwjebžęni a šo mőža po šřončęnjenu šwjebžęnja šo šašo 1/2 hobj. s cšahom domoj wročęž.

— Šerške towarštwu w Njehwadžible je šadžęnu njebžęlu šwjaju šhorhoj šwjatowčęnje pošwjęčřito. Pošwjęčřęnję mješęce šnes šaraj Waktar s Njehwadžida. Šnes šomornit Wietinghoff a šnes šaraj Waktar wšęřaj ja cšřęnjenu šobuštawow pomjeno- wanj.

— Šadžęnu pöndžęlu je šo nowa katšolka žyrčej we Wójere- řęchaj pschę šnjela bšřpa Awgustina pošwjęčřita.

Sy-li spówał,
Eilnje dšótal,
Strowja ée
Šwójbny siatok
A twój swiatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napój mócy
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Próz spaf méry
Čerastwosó da.

Njeh ty spówał,
Swérnje dšótal
Wšódné dny;
Dšó pak swjaty,
Dušó daty,
Wotpóšó ty.

Z'njebjes mana,
Njehó šó khmana
Žiwosó je;
Žiwa woda,
Kšó Bóh poda,
Wokfów óš!

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šó lóđu šobotu w Šsmolerjez knjižničaršćeni w Wubušćinje a je tam ša šćhwórtlétnu pšćebplatu 40 pj. dostacš.

Šswjedžen šwjateje Trojizy.

Romšf. 11, 33—36.

Dženja je, kaž bućiny w béhu zyrkwiného léta š wyšókiš horow róćinuš čašow pšćišćedšiči šiwšćeje ras na šwjedženštej wyšókoćeji pošafali, prjedy hać do plódnjeje runiny nješćelšiči dnjow, kí rěkažu „w šwjatej Trojizy“ dele a dale troćiny. Š čimž šu šobny, jutry a šwjatki naš ša šobu pošóhnowale, to čže tutón šwjedžen kaž we šebí wopšćimnyš a jako jene nam pšćed dušću šajič. Pšćetóž w tjoš rěčah šo našče šboje žórli a je tola jenož jene šboje, w tjoš artilladž našča wera šteji a je tola jenož jena mštra. Žako Wóž a Šsny a Šswjaty Duch je šó tón jebny Wóh naščeho šboja šjewil, do šotrehóž wériny.

Wulku próžu šu natožili, potajništw šwjateje Trojizy wuššćedžič, š najmješča je šberanjom wšćelakš pšćirunanjom a podobnošćow š naturišto šwjenja troču wušajnič. Šterje pak móšš š ruku wušćerpacž morjo hać š šofomom dowuššćedžič šubosotšč bóštna. Njebješa a njebješow njebješa njemóža jeho wopšćijez; wjele mjenje našče čašnosći a rumnosći podžijšnjene myšle. Ale je dša to trjeba? Wotwišuje našča šbóžnosć junu a našče mór néto wot teho, hać šó nam poradž, Bóha dopšćnacž abo niž?

Šta to šmémny wotmolwicz; „Nš“. Nštotrežšćili džéčo njewé, šajke ma jeho nan wulke šašćubny na šwéče abo šelko wjele ma prajič nješ ludžimi, a je wšćah w lubošći

šwojeho nana šbožowne, taš šbožowne, kaž móže jenož džéčo býč. Šak tež na tym léžane njeye, šó š hwoy wěšć, šćhto a šajki Bóh je, derje pak na tym, hać š hwojej žbtej wutrobu na nim wšćahš a jeho šnaby šo trošćitujesš a na jeho štwos a šlubjenje šo šatožujesš.

Duš pak tola na tamne prašćenje tež šlusča jene „Šaj“. Njeye našč Knješ a Šbóžnik šam prajit: To je to wéćene žiwjenje, šo býču woni tebe, Wóčeje, šo ty šam prawy Bóh šy a šotrehóž šy pošćal, šefom škryšta pošćnali? Šak pak to? Šak šo to štanje, šo by pošćal šwojeho Bóha, šajšž šó nam je šjewil, pošćal taš, šo móšš wutrobu š njemu méčš a w jeho lubošći wotpočowacž?

Pytaj naiprjedy šesjuša! Čžežto njeye, jeho namacž, temu, kí je šam je šobu do šuda šćol a pšći tym počóž šlóbný a laćny býč po prawošćeji. Šeho štwy šu šlublo šajšćežane do tuteje naščeje šemie, po šotrež je wón šhodžit dželomny naščeho čšćla a naščeje šewé. Šeho šlóš šo šiwšćečš dama pšćed našćimaj wušćomaj, wšćitkiš š šebí wšćerpošćujo. Šeho šćičš je ponyšćeny pšćed našćimaj wóčomaj, šnamjo, w šotrymž je našče dobnyče. Š pšći wšćem wulkm šrudžajom wotpadže šu tola tež w našćich dnjach wšćudže šwérne dušče, kí čje napominaja: Šóš šobu, ja čžu čši jeho pošćacž. Šsy-li pak š njemu pšćišćot, dša šy šiom na pućž a š Wóžteji. Ša šym, móšš praji, tón pućž a ta wérnosćž a to žiwjenje; ničtó njepšćindže š Wóžteji, šćiba pšćete mnye. Šćhtóž džes njeho wot šwojeho njebjelšeho Wóžza wěšć a šćonišć, šu kaž šenotštwé pruhi, kaž džé je šajšći žyly šwét a tež

tvoje življenje polne, ale klónzo hame, wohrèwaze a roz-
kwètlaze klónzo jeho wòzawoskeje kmilnosceje a kwèrnosceje
czi hatle sthadsa w Khrystu, so ho jej jako džècžo s do-
wèrjenjom a s požluskosnozju porucizil. A ky-li tak
daloto, dha tež mòžesj hižom kam se sbožneho smutkow-
neho sponjenja wòshwèdèzèž: My kmu džèczazeho Ducha
dostali, teho Sswjateho Ducha, kiž je kmoje hnady-
polne džèdo we mui sapocjal a budže tohame tež dofonjez,
so junu s wotrutym wòlczòm wòhlabam, shtoz nètiko
hišcèže po fruchu pòsnawam.

D kajta slubotòsje bohatstwa a mudrosceje a wèdo-
mnosceje Wožej. Wot njeho a pìches njeho a we nim ku
wšitke wèzju. Zemu budž czešèž do wècznosceje!

Samjeñ.

Z. w. Khw.

Wèra do swjateje Trojizy.

Dr. Marcjin Luther.

Do Wòha Wòtza wèrimy,
Kiž je njebio, semju stworil;
My jeho lube džèczi kmu,
Ze tak Wòczèž t nam ho goril;
Wòn nam wšèdènje žiwnozè datow,
Cžèto, bušju wobarmuje;
Schtitowèž naš njejaltawa,
Džichnozèž, horjo wòdžèrzuje;
Naš sàstawatšči, swarnujo
Wòn w swojej mozy džèrži wšèho.

Do Jesom Khrysta wèrimy,
Jeho Ssyna, našèoh' knjeja;
Wòn Wòh je, s Wòtza pòdženy,
Mjes nimaj njej rosbžèl, njelja;
S knježny Marie w Wozej mozy
Su wòn cžlowjeł narodženy
Pìches swjateho Ducha mozy;
Woto m na šchizj powrščeny,
Wòn sa naš wumrije; wot kmjerčeje
Waf s mozy Wožej stanit je.

Do swjateho Ducha wèrimy,
S Wòtcom, Ssynom jene bòžstwow;
Wòn se žele nam, naš troščuzju,
Dary s njehja jako swòistwo;
Kščèczèł anstowo wòn w kòždym kraju
K jenej myšlì sšcomabžuje,
Sd žèž ho hrèchi wòdawaju;
Cžèka wòn nam swožiwuje,
Sduž wita po wšètem hubjenstweje
Naš junu wèczne živjenje.

Samjeñ.

F.

S kròtka wuprajena wèra.

Stòb: Sa s njebeš dele pšchitšadšam —

Do Wòha Wòtza wèrimy,
Pìches Khrysta jeho džèczi kmu;
Wòn stwori, sžèrži, wòdži naš
A sàstawa wšècèž kòždy cžèš.

Do Jesom Khrysta wèrimy,
Wòn, Wòh a cžlowjeł roždem,
Se sa naš wumrije na šchizju,
Nam wototnèł pucž t živjenju.

Do Sswjateho Ducha wèrimy
A jeho Wòži tempel kmu;
Wòn s Wòtza, Ssyni wukšadža,
Našch troščat je, naš wòšwèczja.

F.

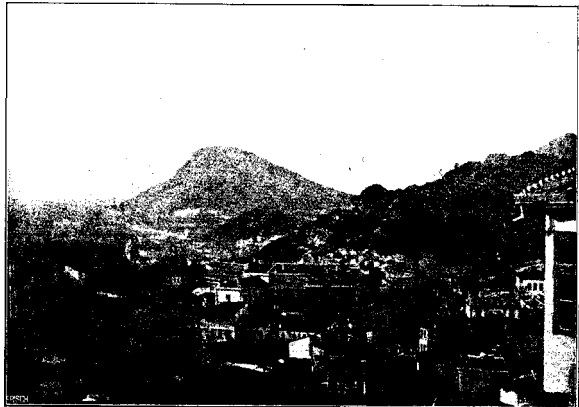
Mjowuškèdžomna wuczba.

Wuczba wo swjatej Trojizy je sa naš cžlowjełow potajinstwo,
t. r. našch rojom ju wòpšchijež njemòže. Duž nètòšij njewèrini
praja: Shtoz njewòpšchijam, wèrno njeje a tehodla tež njewèrju.
Tola cžlowjeł je žebi kam hudancžto a ho ani žebje hameho wo-
pšchijež njemòže; tak dzyt wòn Wòha wòpšchijež, totrehož
njebio a wšècèž njebjow njebežèja wòbežèł njejamòža! W tymle
naštupanju mamy wo swjatym Augustinu rjanu legendu
abo praju. Tònhamy ras, wo wuczbe swjateje Trojizy mèn-
šlowawšči, po mòrskim brèchjòž džèšèje. Duž wòn hòlèczèja wu-
šlada, totruzj s jenej sšchòpawmu mòršču wodu do maleje jami
cžèrpašèje. Shtò ožèdž ty cžinièž? ho Augustin wòprašèja. Ja
cžu morjo do mojeje jany pjetniež, bè wotmòhwenje. D ty
blajne džècžo, džèšèje Augustin, tak jamòžèš ty wulke, njefkòczne
morjo do swojeje mòlèczkeje jami wòcèrpaèž? Na to ho tòn
hòlèczèž do jandžela pšèkeražni. Shtò je wještij bšafniš, ja abo
ty, kiž ty mènitiš, so jamòžèš njefkòczneho Wòha do swojeje
mateho rojomczja sapšchijež? — S tym ho jandžel šhubi. F.

Evangelion mjes Islawjanami.

„Sslužèje žebi jedyn družemu s tym
darom, totrèž kòždy dostal je.“

Džèlaczèrjow pyta Wòh do swojeje winizy, sa kòždeho ma
wòn džèto, kòždemu je wòn tež do džèta mozy daš. Snaješèž ty
swoje džèto a pròžujèš ho w nim? Našch herbšči lud ma
šwalbu kšèczèžjjanstèje myšle. Sdu by tola tuta šwalba pšèczò

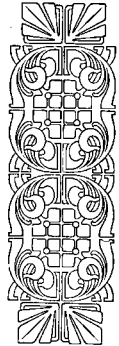
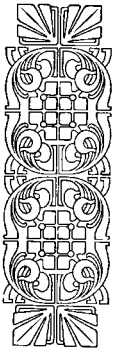
Mèsto Wòwòim abo Šilipppet.

šaktužena byla! Mjech pak wona naš napomina, so bšchmy
wšèitke swoje mozy do knješewoje šlužby stajili. Ty džèlaczj
hižom sa njeho, ty damajch pilnje sa jeho kralestwow. Derje tak,
cžin to tež bale. Ale pošlaba, hačè njeby Wòh sa tebe wòšèbite

dželo mēl! Tvoja herbeta rēčz czi puez polaže, pšchetoz našča rēčz je hłowjansta a kaže nam hladacž na hłowjanste narodny, kotrež s wjestscha to žohnowanje njeznaju, kotrež my ewangelskzy w Wožim hłowje mamy. Pofażmy jim swētko, kotrež so nam swētszi. Wšfanajmy jich, so bychmy jim w kšchestsžianstej lubojszi pomohali. —

We ščidowazyh nastawach je sapschane, tat wjele ewangelskeho žiwjenja so mjes Sšotowanami namafa. Sapoczeli smy wot

f. dr. Żurnadzejew, kiz je so nětko do hłowneho města Sofije pšchēyhdil, na jeho město pač je stupil knjes farat Zafow, tež pilny a žohnowany pŕedat. Sdyž je Bolharŕsta na Balkanje tostu wultu mōž došafa, dha je to s džela pšob ewangelskeho duča mjes ludom. Wšdaf je hamo bolharŕsta kralowa ewangelska a je někotre lēta jako šmilna hotra we Lubnje kšorych hladafa. We hłownym mēseže Sofiji je tež ewangelska žyrfej, kotrež je pŕjedawichi wjēčž Alexander dač natwaricž. Tutu žyrhoicžu

Čjople kupjele Banti poša Sofije.

pošodnja a tudy najpŕjedy narody wopomnjeli, kotrež pod grichifto-katolskim duchom steja, potom te, kotrež su s romsko-katolskim abo ewangelskim duchom napjeljene. Tōn knjes žohnuj to dželo, so bychu plody wery a lubojsče s njeho narocite.

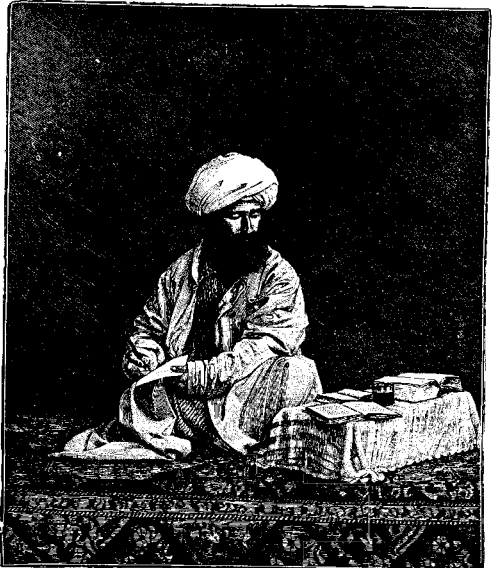
je bolharŕsti stat nēmsko-ewangelskeje wožadže daril, kotraž je pŕuŕfej krajnej žyrhwi pšchisamnjena. Wožadza ma 310 dušchow. W kšifkojszi tuteho města su kupjele Banti, kotrež su na druhim wobrazu widžecž.

1. Ewangelion w Bolharŕstej.

Bolharŕsti narod bydlil na Balkanje wot rēki dunaje hačž k āgāissemu morju a wot čjorneho morja hačž k albanskim horam a pod město Sšaloniki (Saloniki). Kšchestsžianstwo došta wōn pšchēd wjazy dylži 1000 lētami po wučžbje Cyrilla a Methodija, ale to so hušto došēž jeno po swontownym sta. Snata bajta praji, tat bolharŕsti lud nowu wučžbu sejna. Žich pšohanski kral natwari hebi kcašny hŕed a so by jōn s wobŕasami wupyšcil, staia hebi wot grichifskoho kšēžora s konstantinopela molerjom. Tuczzi namolowachu wultu wobras kudneho dnja. Kral so najtrōžany woprascha, šchto ma tutōn wobras na hebi, a hdyž jemu to wultadowachu, wobroczi so se swojim žytnm ludom te kšchestsžianstwu. Bratraz Cyril a Method rošiwucžowaschaj lud a rošichŕieschaj kšchestsžianstwo tež mjes druhimi Sšotowanami, wošehje w Čžestej a na Morawje.

So swojim wobroczenju te kšchestsžianstwu dozpi bolharŕsti narod wultu mōž; kšēžor Symeon wotnjezi žyly Balkan. Ale jako Turkojo so do tamnych štronow walachu, šhubi narod swobodu a šychowaschje na 600 lēt pod turkowiskim knještwwom. Šalle w našich dnjach su zupu dwaktu dorowtschahiti.

Ewangelske dželo nasto mjes Bolhararami w lēže 1858 je žrony americanŕskeho mišioniskeho towashtwa „American Board“ a „Methodistiskeho mišioniskeho towashtwa“. Swopŕedta mējadu ewangelskzy jara čžestje žiwjenje, nětko pač je so wšchitko k kšpšchemu wobrocžilo. Ewangelskzy maju polnu swobodu, swoju wēru we kšowje a pišmje rošichŕerčēž, kōžny, kiz chje, mōže do ewangelskeje wēru sapsupicž. Dželo tutaje žyrhwe ma swoje pšchēžichčjo w mēseže Filipopelu, t. j. Filipowe město, abo s jeho bolharŕskim mjenom Plowdiv. Wošebny a pilny pŕedat tamnje wožadž bēšchē

Jan Awetaraman, pšchetozuje bibitju.

Ewangelskzy Bolhararojo maja swoje nabožne kopjena, kotrež su: tydženik „C o r n i z a“, kotraž hižom 33 lēt wutšadža, mēšacž-

niš „Khrisťianſki hwič“, 29. lětniš, a czaſopisj pšchecziwo alkoholej pod mjenom „Wšerzateł“ (= njeprizny). Ze mto-
džinu ho wudawa, „Wladzki Wštitel“ (= wjeduit mto-
džiny). Hačz dotal je ho w bolhařkim narodu wozajz hačz 60 000
biſkijow a wozajz hačz 100 000 nowych jaſonijow pšcheczanato.

Tež w ſkulſtim naſtupanju ewangelſzy Wolhořow jara do-
predka troczeja. Woni maju wučeznu ſchulu ja pšchitħadźajznych
duchownych w Konſtantinopelu a ſamaraſowej, wyſchitħu ſchulu
ja hołzy w ſamaraſowej, Łowczy a Monastiku ab. Njemje pšches
ſwoje ſchule ſu ewangelſzy wjele ja hwič lud a kraj dohorjeſi.

Schtož lěczyj naſtupa, dħa je ewang. Wolhořow 5900 (wino
džeczi), ewang. zyrkwinow a zyrkwičow 87, duchownych a předwo-
rjow 56, jaſulſkich džeczi 922. W lěczy 1911 wotmėrowaſche ſwojaſ
bolhařkič ewangelſkič mtoħozenjow přėnju kraju ſhromadžijnu,
na kotraž ho 75 wotpoħłatnych ſerħe. To wſchitħo ho ſa malo
byčz, ale wono je dobtj jaſopcař a pobložit pšichodneho
wočėjenja.

Haće wot lěta 1877 je Wolhařka ģama ſ kujejom a je wjele
njemėra czeħwita, přėdny hačz je wėstu wobitajwojez dobyła. Zo
pať je tať dalofo pšchitħo, ł temu je wjele pomalofo ewangelſke
ħitanje, kotrež ho taw namata. Dobry hwojez tamnych wobſte-
wojezow praji: „Kať byħmny mħłbi ho nadžijec, ſo mala Wolhař-
ka 100 000 jaſotajz Turkow ģmje? A wona je jich mēla. Tajta
frutofez pšchitħe j ewangelſkeho duħa.“ We wħnjim czaħu
je ho ſ předowanjom a ſ rosdawanjom piħmow wjele džetalo.
Kujez ſaraf Schachweleď piħe: „We ewangelſkič woħadacħ bu
mėħazy doħo lėzyj wječor wutrobnje ſ Bohu wolane. Zuboħie
ho pšchitħadowaſche, tať ho we wobėmaj ewangelſtimaj zyrkwo-
maj w Sořiji mėħazy ſhromadžowadnu, ſo byħu ho Woħeħo ģłowa
mozowali. Mħodžina pšchitħe je woħeřtef draħe a mħobseħe
ho. Ewangelſzy a prawoħławni poħłuchadnu pobozijnje, jaťo ģim
ħwoje najħonjenja a czeħpjenja w armenistim njemėrie po-
wojedacħ.“

W Wolhařke je tež přėdčėħeħe ewangelizacijje mjes Tur-
kami. Ĥan Awetaranion, kiz ja cħole tuteħo džeta ſteji, je
rodzeny Turka ſ Maleje Aſijeje. Wħn bėħe přėdny muħa-
medanſki duchowny, je pať pšches miħionawow Jeħuſa pħnal a
ho ģ njemu wobrocził. We ģwojim baħſim ģwojenju je jara
dalofo wo raiħich krajach czaħať a ja Jeħuſa ģwėdčiz. Tutħn
muž je tež džėdich czaħ w Nėmiķe pħbyť a tudy pšcheczelow
ja wobroczenje Muħamedanow doħył, kotiz ho we ſwojaſtu „Nėmiķi
miħion w raiħich krajach“ ģjednočaz. Dolež bėħeħe w Tur-
kowskef ģ ģmjecezi ſaħubzenu dla ģwojeħo wobroczenja ke ģħe-
sejizianſtaw, ſaħyħli ho wħn w Wolhařke, tež do mēta Flondawa,
ſo by wot tam ewangelſtu wėru mjes Turkami rosiħeřeřal. Awet-
aranion wħať naħe ho narodze Wolhař, ale na jeho pšchi-
ħladze wiďžimny, ſo je ģwoboda wėru, kotraž w Wolhařkef kujezi,
niž jeho jeho ludej ł wužitkef, ale tež duħim!

Njeħ Wolhařka jaťo pšchewniķeħa ſaħčėħeħo profety tež
pučz runa cħiſtemu ewangeliju. Pšchecze a ģadanje Woħiž džeczi
je, ſo by w tamnych ģronach, hħež je ģwojaty Pawoł wuřizil,
hħež je ſħryjoħtomos krahne ſłoto Woħeħo ģłowa poħawoal,
hħež je přėni ģħeřeřizianſki ģħeřor Konſtantin ģwoju wėru wu-
ħnal, ſo by tam ſaħo Woħi Duch pšchecħoľ po mowych polacħ
a nowe ģawjenje ſbudzil. (Pšchitħodnje dale.)

Wutroba ſ pšħinarodzenja.

Pšħitħe ģwėra a rojoma abo ſ wutrobo? Ĥuħto ho praji,
jo wona ſ rojoma pšħitħe. Džeczatka, kotryħe rojom ģħeře
njeje zħle wotoworenju, mħza wėrieč a mudri muħojo ſ jaħnym
rojomom njemėħa wėrieč. A Pawoł ģam praji: „Niž wjele mu-

ħeřch po cħle, niž wjele mħoznyħ, niž wjele ģwjeřſtič je pomofamych.“
1 Kor. 1, 26. Ale na duħim boťu je tola wėřte, ſo ģo mudri
tať berje mjes wėřzajzmi tať mjes njewėřzajzmi namataja. Zeh-
ranja tež džeczi wħitħte njewėria.

Wėřte pšecłetina ģoľeħta, ta bė wot naroda ģem w ſħe-
sejizianſkef ģwojħe ģiwa. Man a mačz ģečłetajz we wjeřetej wėře,
te ſarſche džeczi tež. Man a wječor bė ſhromadne natwarjo-
wanje wħitħitħ domjazyħ ſ biħłe. Do jėħe a po jėħi ho
počėrie ģwėħuħa, njedħla ho ģdobnje ģwoječejche. Mota daħe
ħeħi ģama rad biħłiſte ſawitny pomjedacħ a biħłiſte wobcaħy ģeħi
pocłowacħ. Druſy, kiz pšchitħadźacy, bėħu ſ wobudħerimi teħo
ħoma wot přėda ģem jeneje myħle we wėczach wėru, abo je-
li bėħu ģinať imyħleni, dħa to pħdi ģeħi ſħowacħu. A tola tuta
ħoľeħka roś na mačz wėřny: „Aħ, to wo lubyħ Wħu je
ħłupocħ, teħo ģiħečje niħto wiďžiť njeje!“ Kať pšħitħe te
džeczi ł tajte řeči, ģiħyħafo jeje zħle wėře te w niħto njebė,
ta pšħitħe zħle ſ njeje ģameje. Ale kať bė wona we nej
nailata?

Nunje teħdy bėħeħe ho ģoľeħta do ģiħoħeħenja pobata. Ĥħyħ
ħudu ģdy zatorone plaťi wudħłowane, njemėħazu te druħe
džeczi ģwoje pšħeď nej dočz wuħłowane. To ģi kėřto prawje
njebėħeħe, ſo duħeħalo ģane wėħto byčz, kiz wħyħitħo wiďžiť.
To njehmėweřeħe byčz, duž tamna ſta řeč: „To wo lubyħ Wħu
je ģtupocħ.“

A je pola wotrořcenych a wyħłowučenych ģinať? Tu ģu
ħudo, kiz mēnja, ſo na jaťoħtu ģwojich pšħeřpwtowanjom a ģwojeħo
rosiħwėtlenja wyħe džeczeje wėry do ģiħeħo Wħa ſteja.
Schtož ģwojate piħmo praji, to ģu ģim ģlady. Woni noħzeħza
ničjo wėdėħiz wo ludoħi a ģnadze Woħe.

Sħto je? woni maju tola tež ģwoju wėru, njenuzy pšħi-
wėru. Woni wėria do teħo, ſħtož ģu woprawdze baťi a ģlady:
do ſħerjenjom, do ſħewjenja duħow. Zich rořom to njeje, kiz je
wėru ſaħyħnył, ale ģoroħeřiz jich naturſke wutroby, kiz řeči:
„Za nodzu wot ģareħo ģħabneho ģnjeja mada mu wotwiħowacħ.“

Zyrkwiny wħz; Auguſtinuħ we ģwojich wuħnacħach pomjedca,
doniz njeje ģwoje ſte ģadoħeje ruřoħeřiz ģħył, je tež pšeho ſaħo
te ģpħeħe pħnacħa ģwojeħo wuħłowacħ a prawdze ģħeřeřizianſkeje
wėry wot ho poľawoat. Zato pať bė ģo najrořal pšħeď tomo-
rami a njewořeħowuřu a ſ ģroħoħeřiz pšħeď ģħeħami czeħtaħe,
padže ģnadze Woħe je ſħrytuħu wėrio do rukow. Ĥta wola bė
ſłamana, nėť tež zħył cħłoweř ł wjeřelom teħewoħaſche.

Wutrijeh njedħe na ģwojim džeczi, kiz ho ſ zħyħ dom
wėřeħa, jo je njemėħole ł Woħemu ģłowa a wo ģħeřeřizianſkič
nutroħeřach łoř ſ wyħłota dele řeči, dħa ģo ģwořu wħoħni, hačz
ħo jeho w poħlenim czaħu w ſħym towarħitnje njeje wħeħelate pšħim-
nyħo, cħeħoť dla ma ſamyħ, Wħu ſ pučza ģieč a pšħeď jeho
wobojenjom wėčomom cħeřacħ. Ze temu tať, dħa budže ſ jeho wėru
jenož potom ģinať, hħyħ ho jeho ſta wola we nim ģameje, a hħyħ
duħeħalo ho tež po ģħitimi ģħłami ſtač. Wħyħtu ģeħi, jaťo ģon
ħuħbent ģuň ſ ģordej a lėķte ģħyħu do zħyħ cħeħnjejeħe, je tež
njewėřzajz byčz, ale jaťo bu pšħi ģłodžimnach pšħes ģatočz a niħu
roslamany a do ģo džehle, bė wėra ſaħo tu.

„Njeħubž njewėřzajz, ale budž wėřzajz!“

„Bombaj Wħ“ njeje jenož pola ģnjeřom
duħownych, ale je tež we wħeħach pšħe-
dawariħach, „Šerb. Nowin“ na wħacħ
a w Wudyřinje doħtačz. Na ſħtwėřeč-
łeta plačzi wħn 40 wj., jenotkliwe cħiħta
ħo ſa 4 wj. pšħedawaju.

Sy-li spěwał,
Plinje dźěłał,
Strowja čo
Swójbnj statok
A twój swjatek
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spať měrnj
Čerastow da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje dźělał
Wuśće dnj;
Děń pak swjasty,
Duži daty,
Wotpoďń ty.

Z njebjes mana,
Njech čí křumana
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokřew čel
F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho kóđu hobotu w Šsmolerzej knihćičkćečni w Budyščinje a je tam ja šchwórlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostać.

1. njeđzela po swjatej Trojicy.

1. žana 4, 16—21.

Luby wěriacy čitarjo! Spěwarjo a bašnikojo wschitkich čaškow, wschitkich krajow, wschitkich ludow šu wjele spěwali a šanofchowali wo lubości, mudri šu jejne byće wu-šlědźić a wopišać čyžli, a wschědnje šo wot čłowěčich dźeći wjele powjeda a rěči wo lubości. Žačo by žyć šwět poľny był šwjateje lubośce! Žačo by čłowěkej wutrobje šamej wot šebje najbližšaha a najmušnišaha byla! Žy wěšć a čyžejš: runje nawopał je; šwět nima lubośce, njeđawa lubośce, mori lubość! a čłowěka wutroba je po wožim pišnje a po wschědnym našponjenju „ška wot mło-đośce“, „pšches měru škrobka a jara bojašna“, „šakata“ a tat dale, — ale niz šwjatniza šwjateje lubośce. Duž meži našče dženšnišče šlowo wože, šo nutrnje praščež dla žórta a darčzela a žohnowanja šwjateje lubośce. Žo požohnuj taci a mi tón, kiz je šam lubość!

Wo šwjatej lubości.

Bóh je lubość. Šo je Bóh tón křes wschěho-možny, to dyrbi tibi, o čłowěšte dźečo, praćić twoje widože wědož, twoje šyžchže wučo, twój pšchemšlazu duš a rošom. Šo je Bóh wschěhomudry, to móžejš a dyrbišć š tymi šamymi myšlemi a mozami špoňnac; a jeho šwjatošć a prawdošć přebuje tibi wschědnje twoje šwědomnje. Me — Bóh je lubość — to čji žana čłowěka mudrošć nješewi, to je Bóh šam nam šewil a

š tym, niz jeno jenu wošebnošć, ale šwoje byće, šwoje žiwjenje, šam šo. Wyžozj a nižj, najmušičiži na šwěće šu to wpałi pšches dny a nozy, mežozj doško, šeta doško, pšches žyle žiwjenje a nješju šo namatali. W hnaby-połnej bodžinje je našč křes tole potajnišwo šwjatemu žanej a nam wotantnył a na našče žebjenjapolne pra-ščenje „křesje wože, ščtó a ščto šy ty wotmołwi: Ža šym — lubość! Šdžeha? Šdžha je to nam šewi? Niz w krašnošci abo wulfošnišci wožeje šwórbj, niz w na-štróžacych abo šwježelacych podawošč a šudaš šwětnych šawišnow, ale — w Bethlehemje a na Golgatha, w šwo-žim Ššymu, totrehož je ša naš dal, w naščim Ščóžniku žejušu, kiz rjetnje: Ščtóž mje widji, widži Wóžta. Wutli jo tež ty tam, čłowěka wutroba, špoňaj pšči žobitku, wu-šnaj pod ščyžjom: Bóh je lubość, mój Bóh je lubość, a teħodla je wón tež mój měr, moje šbože, moje žiwjenje; teħodla je pšches křyštuka mój Wóčez, šym pšches žejuša jeho dźečo! Halleluja! Bóh je lubość! Lubość! ja šo pšodam čji, čžu twój woščč wšobitajnje!

Bóh dawa lubość. Šam-li pšňnali, šo Bóh šam, jeho byće, žiwjenje, haj, šbožnošć je lubość, dža šacžujemy hnydom me šubotoj wutrobje to šylnje žebjenje, šo by tole pľomjo šwjateho šóššleho žiwjenja tež me naš šwěćilo, tež w naš šo ħorišo, šo byčomy džel mełi tuteje šóššete šbožnošće w lubości. Šotry puč dža našćipičš! Wo totre durje čyžšć dža kapacj je šwojej přštwi! Na šwětnych ščyžčezach móžejš dře čzernje a wošty šibj, ja-wišež a nješčežšćnošće ščyžćpacj a šušto kapacj po-

darmo wo sanknjene, stwjerdnjene, symne a prôdnje cšlowiſke wutrobje, ale ſchtož twojja wutroba ſej požada, tebi ſwět a luboſo dać njemôža. Kaſt teſz to! Zeno bogaty môže cze wobohacęć ſe ſwojim bohactwom. Šchto dha nětko naſche pola, hora, luſt a ſahrowy roſſchwětluje a wobhrěwa, ſo ſo kôždžiče ſtwjelczjo bliſkich a ſchopit? hnydom wotmolwiſch, ſo to Bože ſlônczo čini. A wot ſoho wutrhadja a puſdęć ſo do twojeje čizmine, ſymneje, ſhudeje wutrobje njebeſte ſwětka a bôjſte plmno ſwjatuje luboſe? Žorło a dariczel tuteho najwſchjſchego ſwjatowneho dara je twój Wôh ham. Proſdęće a wam budže date! Zeno na naiſchej njewjěrje a lenjoſeji je leſane, jeli ſhudji a hubjeni a we ſwjerczi woſtanjemy. Njepſdęje dha ſwěrny ſerſiſki nan ſwojim džečom dobre dary, njedawa luba maczeſta to najleſdše, ſchtož ma, ſwojim džečattam, hamo ſwoje žiwjenje? Štylnj jeno ſwěrny ſwojeje modleſteje ruzy, proſch tola bieſ pſchętačja, wotanſt wutroba a duſha a twoje ſohyčnjiczo kraſne wuſtlyſchenje namaka: Šchto ſej wot wſchitich lubow ſadabam, hdyž kſobu ty pſchęſ ſerſiſki kraj? We wěrje horje k njebi hladam: Wi, Wôtzje, ſwoju luboſež daj! Haj, Knježe, hnadu daj a luboſež wſchitkim lubžom, ſo mēr a prawdoſež wſchudžom ſo czejne ſohjitatj.

Wôh žada wot naſ luboſež. Tu pſchitajſnju mamy my wot njeſho! Wôh wot naſ luboſež žada, wón je Wôh luboſeſel! Lubujmy my jeho, dokež wón naſ prjedy je lubowat. Tole napominanje je ja kôždoho ſrognimlwe, teſobla rjetnje drje teſz kôždy: Ja lubuju Wôha. Ale ſłowa njedobahajuj, je ſłowami hamymi njeje ničjo dopoſajane. Na plodach a ſtuckach dže kôždy nan, kôžda macj ſwoje džećji jaſo ſwoje džećje pôſnacj; a teſz naſch njebeſtelj Wôž a naſch wyſchotkwalenyy Knjeſ Jeſuſ dže tych ſwojich na ſtuckach, plodach, wopojamach luboſeže pôſnacj. Zeno na netore tojſch wopojamow dopomni ſo, luby bratſje, luba ſotra! Šdy byſchajſt ſtarſhej ſynej abo dſowzy w juſbje kraſne hnujaje liſty polne luboſeže pſchajſo, — a tole džećjo je do ruſow laž a laž njewoſnje, je njecjita, abo na to ledma čitane ſłowo ſtarſchijeje luboſeže ſo ženje njedopomni — by to luboſež, dſawatnoſež, hmedra byſta! A ty Bože džećjo, na ſwěće, w juſbje, — a njebeſtelj liſt twojejo Wôha, jeho Bože piſmo, twoja biblija? Kaſt njeji ſ tym? Ach, kaſt maſta a hnadna je huſto naſcha luboſež, hdyž na tón liſt Božeje luboſeže a hnadu taſ maſo ledžubujemy a hiſdęće mjenje po nim činimyy! Druhe wopojamoi! Kſohj lubujejch, ſ tym dyrbiſch rečęć, huſto, nutrinje, čjim hučęjiſch, čjim lépje, a jeli ſo džen njemdžęch, tebi něſchto wobracujemy, ſy kaž hubjenyy a ſhoryy. A naiſche roſtręčjonanje ſ Wôhom w modlitwje!? Ach, kaſt ſhwatne a njemutrne, kaž njetrjebawſche! a naiſch ſnutſowny wobſhad ſ Wôhom, tiž dyrbjat dęć bieſ pſchętačja, ſwjatyy, hłuboki, horliwyy, ad kaſt brędęny a hnadny je huſto, haj, druſhyy žyle ſaprahnje! Je to luboſež? Ale na něſchto druhe dyrbi ſo po naiſchim ſłowje Wôžim dopomnicz, na naiſchich bratrow, naiſchich bliſchich, džećji kaž ty a ja jeneho Wôha a Wôtzja, ſtawyy kaž ty a ja wěčnjeye ſłowyy, Jeſow Khręſta. Eſnadž hnydom wotmolwiſch: Niſcho njehidžuy. Pomaſku, luby čłowječe! Wôhaty muž w dženſniſchim ſęčjenju by teſz na męčeje wotmolwił: nje-hidžuy Lazara! a tola, wón je jeho hidžil ſ tym, ſchtož je jemu njecjinił a njewopojafat, ſchtož je na nim ſtomdžil! Hać tale hamjina nje luboſež w naiſchim žiwjenju męſta nima? Hać ničto njeje a nje budže, tiž mohę prajicę: To ſy ty ni njecjinił! Šdyž pał haſke tole potutnje pôſna-

wamy, dha teſz ſpôſnajemy, ſo môžeſch brata, ſotru, bliſkhego, ſnateho, zuſeho hidžicj i myſlemi wutrobje, ſ pohladanjom wôczka, je ſłowom jaſhta a na druge wſchatele wadęuje! D, kaſt nuſne, ſo ſej dženj a kôžde rano ſ nowa prajimyy a ſlubimyy: Ja čhu ſwojejo Wôha lubowacę we ſwojich bratrach a ſotrach; ja čhu ſwojejo bliſkhego, towarčjo wěrny bliſto a daloto, wobohich pôhanow lubowacę ſwojejo Jeſuſa dla; ſo by tebi mi juna hnadnje wotmolwił: To ſy ty mi činił! Šsy ty, luboſež, poručęka, ſo ſo mamyy lubowacę, daj, ſo morwa duſha žima we luboſeji moſta ſtač; ſo teſz luboſež wot ſo damy a ſo kôždy wě, ſchto ſmy, ſo my jedny narod mamyy a ſa jenoſj ſtejmyy.

Wôh žo hnuje luboſež. To wopominaj k dobremu ſlôncjenju, wy džećji hnadyy Božeje. Šchtož w luboſeji woſtanie, tón woſtanie we Woſy a Wôh we nim. Kaſte žohnowanje, kaſta ſbôžnoſež! Wôh w tebi, ty w Woſy! To je žiwjenje a ſbôžnoſež; a ta ho njeminje a tu nje huſbiſch, doſhož w luboſeji woſtanjech, haj, wora woſtanie a pſchj bjera a ſo pſchetręčnjimje do wěčnjocęje. Njch dęćje ſlônczo tebi ſo luboſnje hmeje, njedj wachory du a Bože njewjedra, pſchęſ Wôžu luboſež, ſ kotrejž tebe lubuje, pſchęſ ſwjatyy luboſež, ſ kotrejž jeho lubujęch w bratach, ſu a woſtan w tebi njebeſta hižom lubyy. Ša to maſch teſto wobſhwědčenjow a ſlubjenjow we Wôžim piſmje, ſ Jeſuſoweho čta; ſa to maſch teſto dopoſajamow a ſnanjenjow w ſtawimach Knjeſoweye woſhad wot nanajſtatſchich čſaſow hač do naiſchich dnjow; ſa to maſch teſto naiſhonenjow we ſwojim ſwontownym a ſnutſownym žiwjenju. Čzim wjaży luboſež, čjim wjaży mēra, wjeſela, mozy, wěrny, dſawatowanja, žiwjenja, ſbôžnoſeže. To je bižom tu na ſwěće tał a na pučzu twojejo ſerſiſhego žiwjenja. To huđe teſz tał na ſudnym dnju, po naiſchim Wôžim ſłowje. Š dowjerjenjom na Wôžu hmiłnoſež ty kſobžimyy poſlednej hodžinje napſchęćimyy, je ſbôžnej nadžimyy hwy bđę ſlôncicž, hdyž wón ſedže, a ſtupimyy pſchęd jeho wobličjo, ſo bučymy jeho hnadyy mſdu doſtałi: luboſež do wſdęje wěčnjocęje, luboſež bieſ wſchitkđ mjelow, njewuſhęčjanu, njemuręčnjenu, njewumjērnu. O rjany dnju, o rjana ſchubna ty, hdy budęęch naſtamacę? Ale jebuy pučę wjēbe tam, pučę luboſeže we wěrje ſatorjenjenje, pučę wěrny, kotraž ſo w luboſeji wopojafuje — pſchęſ hnadu. O wěczna luboſež, k temu pomhaj nam! O wěczna luboſež, k temu wjēbj naſ tam!

Hamjenj.

W. w. N.

Wôh je luboſež!

1. Zana 4, 16.

Hič: Węch Wôhu dſajuje —

Wôh hama luboſež je,
Pſchęſ totruž wſchito mamy;
A hdyž we luboſeji
Tež my tu woſtawamyy;
Wôh ſ nami, my pał ſ nim
Šsmyy twjēdže ſwojajani.
Šo žana ſwētna męž
Naſ wjaży njedžil.

Wôh ſwět je lubowal,
Wón ja njón Šſyna poda,
Šo njedę ſlubjenyy,
Šso ſbęhny brędęna ſchłoda;

Esqn pak we lubojszi
Dze sa swet do smierdze
A pshes swój krowawny kshiz
Tón heli wutorhnye.

D w koshcz shtwach nam
Nst lubojsz i nshba czechy!
Duz, chlobite wutorby,
So Wozu wotewrejczes!
Esam swjaty Duch ho tez
Do duszow niži nam
A pshemobrocza je
Szej k swojim bydlenjam.

Alch, njedn my Sbdzmita
Pshes swernje lubujemy;
Saj, jeho kshiza ho
My twjerdze dzerzcz dzemty.
D budze radosć to
Se kamej sbdzojszu,
Sdyž Wóczech, Esqn a Duch
We duschi i domom su!

Duz, swjaty Ducho! wucz
Nas lubojsz Sejušowu,
So we wutorbach my
Su mamy wshednje nowu;
A stóncznje dowjedz nas
Tam k wędznej sbdzojszi,
Sdyž nasza lubojsz ho
We tebi dopjeln!

K. A. Fiedlof.

Rhodjenje sa Khrystusom.

W iszenju swj. Jana 8, 12 mjenuje ho tón Knjes swetko sweta a napomina nas, ho bchmy sa jeho žiwjenjom a wašdnjami kshiziti, jeliho dzemy wopradowje roshwitelni a wot wosche kšepoče wutorby wumozni byč. Duz budz to naša najwjetša staroš, Khrystusowe žiwjenje rospominaj.

Khrystusowa wuczba pshetrehja wuczby wšech swjatych, a šhtož na Wožeho Ducha, tón to potajne mana namaka. Me huso ho itawa, ho mnohy pschi wšchm wobstajnym kšyšenju ewangelija malo swjateho požadanja po nim isčuwajuy, dolež Khrystusoweho Ducha nimaju. Šhtož dze tehdla tón prawy a dotonjany štbd Khrystusowych štowow meč, tón dvrbi ho prěowac, hwoje zyle žiwjenje Khrystusowemu rume šczinič.

Š tajim wuzitkom je sa tebe wcho wučerzowanje wo mnohich kšubofich wuczbach, n. psh. wo trojicestim bšijnju, nimaš-li ty poniznoč a hy i tym swjatej Trojizij njespobobny? Sawernje, wulke reče hšičke žaneho praweho a swjateho muža nječinja, ale pobožne žiwjenje Wozu lubojsz a hnadu dobywa. Ml je luboš, a wo pokutu a rostace je hebi sačuwani, hacz so wulki prajcz a wuložič, šcho rostace je. Mohl-li ty zyle pšimo a wšchych najmuwričich ljudi hešta i štowu, šcho by či to pom- hato, jeli Wozu lubojsz a hnadu nimajš? Wšitko je kničowune, kšiba Woha lubowac, a jemu hamemu škajcz. To pak je naj- wšahšcha mudrošč, je šapczjow sweta ho k Wozemu kraleštwu pšechšičez.

Kraž je kničowune, šachodne bohaitno phtac, a na njo swoju nadžuju itajcz, tak je tež kničowune, ja cšezčeni a wšhofim štawom bonič. Zekorunja je kničowunowšč, cšelne kšofity lubowac, a sa tym šacz, dla cšehož hy poštšičšo cšim hórje kšofant. Wšafnoč

je, jeno na něčeziške žiwjenje džiwač a pšichodne njemowumnič. Kničowunowšč je, hebi doše žiwjenje pšech, a pobožneho žiwjenja mako jaičz meč. Wšafnošč na ho mjenowac, hebi to wazič, šhtož ho ruzje pomnje, a tam nješhwatač, hšez wędzna šbdzošč wštantje.

Spominaj huso na to hrónčšo (Pred. Šal. 1,8): Wšto ho došč njenachlada, a wušo ho došč njenapohčuda. Duz prěuju ho, swoju wutorbu wot lubojsze i widomnym wczam wotwobro- czech a ju nješwidomnym pšidowbroczowac; pšidetož kšizj swojim cšelnju swyštam šledua, cši hebi šwędowune womašaju a ho wo Wozu hnadu pšidujeku.

Lubuječe swojich njespšeczelow.

W južnej Afrizy bšičtaj dwaj muzej w swadze a njespšecz- elowje se hobu žiwaj. Duz jedny i njeu male holeczko w lešu trjedji; bšiche to dšezjo jeho njespšeczela, kotrež be ho pšje daloko wot wošnje hety škalio. Džiwne wječenje mužowu wutorbu napjelnj; wón šapšchia wšote dšezo a jemu dwaj porščitaj pra- wjeje ruti wotrcny. Š čertowšej kšičju wón holeczko, pšech holeczju šakofczaje, domoj pššta, wšajaj: „Nšto hym ho wječšit, něto hym ho wječšit!“

Leta ho mingchu. Š mateje holeczi bšiche knježno našta. Duz bližšche ho jedny študj widomnje škadany, šchero- wšohaty itaz, durjam njehohe nana a w šošpche ju wo jedz a picze. Wona jeho hnydom jato tannošo kurwca špšna, kotrež bšiche jej dwaj poršaj wotrcnyk, bšezsche ruzdo ho hety, pšidujeku jemu w bohatej mērie kšleba a mlota a pošidny ho k bofej swo- jeho holecza, kotrež da hebi wušy berje štbdžič. Što bšiche wón swój wobjed štónčit, wšona rubječschy, i kotrežj swoju prawizu hacz dotal pšchitruk dšezšiche, šadnyč da a šwajšemu ruti poštšewušchi wawota: „Nšto hym ho ja wječšit!“

Tón muž be prvotj a hšezščny pšech špobžwanjom. Wón tole wajchne njewopšichja, dolež njewšezšiche, wo bšiche ho ta holecza mjes tym cšakom šchepčjanimju pšidowbroczita a šwajm štowow swjateho pšima i najštšubšej družny šapšchjata: „Šeli wuj njespšeczel štbdny, nahyč je hwoj; cšje-li ho jemu picz, napowaj jeho; šdžž to cšinič, budžej želšive wušle na jeho štowu nahromadžič.“

F.

Ewangelion mjes Šslowjanami.

(Pšotraczowanje.)

2. Juzni Šserbjo.

Wšče to našnu leta 1908, jo wšobony knjes je herbšite w štalšitwa fe mni šastupi. Wón bšiche w Berlinje pšohi a dšyšche něščto wot Lužizy widžez. Wovjedachmoj to a družje a pšidni- dšchmoj tež na wčru a nadobnoč. Wšafadž jemu, šaf ewangelle pššnace cšlowjeka swotobnoče cšini a w kšodnym nastupanju po- ščhujje, šaf na wšehje tež mjes Šslowjanami mako kšča ewangelšich wulki wujnam; Školaj, Šchafarit, Šzlych a družj wjedniš hy byli ewangeliš. Mlój hšičž je šajmanjom pošt- chajše a na pošledku prajčaje: „To wšitko je mi nowe, ale to ho ni šba prawe hšez, tež našč jeničšit a najwšebnišči bohniš je do Lutgeršije wčty pšchitupit.“

Pošdžišcho mečach raš škadnoč, dweju južnoherbšiteju šchu- bentow na herbšiti kemšč do Šchelneho hobu wjac. Što kemšču tón jebny prajče: „To bšiche prěni šrodč, šo hym na ewang- elšim kemšču byt. Wš wšah prěduječe jetož i Wožeho štowa.“ Šhonič wot njeju, jo šo tam w prawopšawnej žytwi jetož po- redbu prěduje, ale niš i Wožeho štowa, ale wo narodnyč a hospo- daščich prajčejach. Na 60% luda njemože žani cšitacz ani pšacz.

Serbski narod na pische 7 milionow duchow, wón hbdli ham i tnejou we Serbskej a Czornohórkej, dale pak pod ruznito-wudieliskim nadnjejsimow we Khorwatskej, Dalmatijej, Bošnjiskej a Herzegowinie. We Serbskej a Czornohórkej je prawoslawna zyrkej statna, nychto, tiz je we nej rozbjem, njechne na druzi wery pischeptwic, dzejsi i meichaneho manabzestwa dyrba ho we prawoslawnej zyrki wozahnyez. Zujy pak, tiz ho w tamnyaj krajo-maj jazykdi, hne po swojej werye zjony byez. Tehdla namakamy we hlownym mejeje Bethradze ewangelistu woabdu, kotraz pak ujeje herbho, ale nemsta. Wona njeslji je zanyj wujiti s nachej krajnej zyrkujy, ale je zyle hamostatna, dojtawa pak wot herbiteljo tnjezejstawa statnu podpjeru ia swoje potrzety.

Salozena je wopada 1853 wot 34 mužow, mjes kotrymiz bejše najwobohubijši statny radziczel Schararit, rozbjeny Selowat. Tamna zyrkwina rada piiche we hwyedzejskim wujnje e pol-stalennemu jubileju hwojeje woabdy: „W najwjetichej nudy piiche-

kotriz chzedza Boze hlowo ludjom tube czinicz. We jich hwyedzynie je prnje ewangeliste herbiste kopjeno naitako (1911) pod mjenom „Na ocajawa;“ Spisak a wudawa; je t. Friedrich Banzer w Bechseje. — Nacy wobraz potajnje nam bursteho czlowjeta i tamnyaj sironow.

Nedby je tez we tym ludu hibanje t lepichemu pofnaczu Bozeho slowa byto; ale to je jako jechto. Matz hwyk t wostat s tym, io ho w Dalmatijej fathofsta Boza mcha w maczejnej herbitelje ryczj hwyeczj a niz we lozanijej, taz ho to hewat stawa. Po hdaču ho tez neto jako mjes wjednikami zyrkujje zadanje ja nowym duchownym sbudzije. Dake wjednik wuprosi profesor Bozeho slowa Janicz i Bethrada, io je jich ludej nowe wewu-wuinaeze htwja, kotrez je runje tal czije wot romiskeho banzawina, taz wot bradow prawoslawneje wery.

Serbski narod je wjele hwalby dobył we wojowanju pische-czju Turkam, kotrez su woni hami hzym pischeđ 120 letami ja-pocelji a su neto tal daloto, io zana stopa jich fenje wozyj pod Turkowim knjejsimow njeje. Pochodny ja nich, io by ho tez tchorjoj czijeteo ewangelija nad nimi hbyaka.

(Pischidobnje dale.)

Wshelake s bliska a s daloka.

— Wudyte poboczne Gustaw-Abolstke towastwo hwyeczkeje hwyatu Troizju hwoj letny hwyedzen w Ralezach. S wzeje hchoroje smahujo pischeprochachu na hwyedzen do tubeho Bozeho doma. Zyrkej bejše s mejeni rjenje wupychena. Pischezel tubeho Bozeho doma bejše 3 rjane wenzy hpotowak, jedny hwyez klenti s tym napisimom: „Khwat, Zionje, hwojeho Bohal“ jedny na Lutheromu wostawu s tym hlowom: „Wrawy budje po hwojej werye zjony“ a tlezi wryke jaslupnych duri s tym napominanjom: „Wudzeje hmlini!“ Woji dom bejše s rjanym i tepichami pokadzeny, kotrez bejhu woabani, dobtrowolne dary hromadziwchj, ja ton hwyedzen woprowali. Na herbskim hwyedzejskim kemschenju predowasche knjes farat Mrósal s Wudyjchinta. W jadrwonych, wutrobu hnuzajych hlowach polozi wón nutrym pohucharjam po pichiranuju wo shubjenym kroschu na wutrobu: „Wj pischeczeljo Gustaw-Abolstkeho wustawa, runojce ho konje w pichiranuju wo shubjenym kroschu! 1. Nych je wam zel nudy werybratrow w rozspodzenju; 2. Pytajce jich wuhlowacz; 3. Wjehelce ho nad zohnowanjom, s kotrymz je Wgh stufowanje Gustaw-Abolstkeho wustawa zohnowak. W nemstkim kemschenju predowasche knjes duchowny Pfeiffer s Warns-dorfa w Czjstje po W. 24, 7—9 a wulozi w jadrwonych hlowach: Gustaw-Abolstka woz je woz czjczje, wery w wutroby. Wostacnu hlyz-bu mejechajz na herbskim kemschenju knjes farat Wiczjel s Woplinta a farat Rada s Wudyjchinta, na nemstkim knjes wjchidzi zyrkwinski radziczel Rosenzanz a knjes farat Mrósal s Wudyjchinta. Kollektu wunjeje na herbskim kemschenju 139 hr. a na nemstkim 62 hr, rjane dšane hwyedzenje, tal bejchetej predowanu wutroby hnuof. Letna hromadziina mozejeje ho pichi rjanym wjedrje w jahrodze hofezenzarja Wemscha wotmecz. Pischechoda Wudyjkeho poboczneho Gustaw-Abolstkeho towastwa poftrawi hromadzenych a pokasa na napominaje predowanje, kotrez wot werybratrow w roz-pichchenju na nosche wutroby klinzi. Knjes farat Rada poda letnu rozpratu. Knjes duchowny Pfeiffer, kotrz jako duchowny hwyedza w rozspodzenju stufuje, ponjedasche hnuaje noshonjenja je hwojeho stufowanju. Rollektu hwyedzenja ho jeho woabdze pichidzjel. Woabdu duchowny, knjes farat Wólc, troite stoncne hlowo na hromadziinu porczja a wchidzy bjechdu ho w tym dšatowonim pischehwyedzenju, io hmy zohnowanu hwyedzen hwyeczki, kotrz je wutroby jahozik t nowe hwyedzenozki t nachej drozej ewangelistej zyrwi.

Serbski bur s Wudejstje.

jezdrasche wjchidnozje a krajne jaslupczjewe herbiteljo luda hwoju ruku nad nachej woabdu a itarajche ho ja jeje datsche wobstlaczje s tym, io hwoj letny pichidozki na 3000 dinarow powoschi. — To bejše dohaty dar! Kasteje nabožneje myslje hwo tola tuczj tnjezerjo byli, kotriz ewangelistej werye tal wupomahaju, haczrunje zadyj hobotaw nacheje woabde herbiteljo rudu njebejše.

Serbskita je neto wofst sirony wot Turkow dobyta. Tam su ewangeliste woabdy we Stopli, Prisrenje, Džatowje a Monastirje, poflembijcha je bolnackeje ryczje. Dute woabdy su wot amerikanskeje zyrkujje salozene, taz te w Betharilje.

We tach sironach, kotrez t Kujwrijete hlychjeja, je polna hwohoda wery a su tam hzym neotore ewangeliste woabdy. W Wop-nijete liczi ho 6200 ewangelistow, wot kotrechj pak je jenož matz džel Sserbow, hewat hwo tam druzje narodnozje jaslupczene. Nam njeje loho, hej meicheni, ryczow pichedolajcz, kotraz tam wobteji. Nimo herbichj a hromatichj burow je tam wjele nemstichj jatoj-nifow, dale hlychidich czjtu, madjarstu, italstu, rumunstu, bol-harstu, grichijstu, turkowstu, židowstu, albansku, franzowstu rycz.

Khorwatijo su hami i tnejou jako kralestwo pod wudieliskim nadnjejsimow. Tam je wobohita lutherita krajna zyrkej, do kotrezje hlychjeja nemste, madjarite a tez neotore hromatke woabdy; hstabe pak su wchidite. Tudu dzejtaja tez j pilnozcu „hromadjarjo“

Sy-li spéwał,
Pilnjo dčéla,
Strowja čé
Swójbny statok
A twój swiatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mérny
Čerawosó da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje dčéla;
Wódné dny;
Džéń pak swjátý,
Dulł datý,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřéw čé!
F.

Šsersbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižničičečetni w Budyšinje a je ta ma ša šhtwórtčétnu pšehpłatu 40 pj. doštač.

2. njedzela po šwjatej Trojizny.

1. Jana 3, 13—18.

Škšesčizjianska bratrowšta lubošć.

Kak kšétsje šo tola čjaš minje! Létó je šašo na šwoje wyščinu došćó: šwjedžen šwjatešo Jana, dný rózow šu blišto. A kak kšétsje šo tež te minu! Kak kšétsje žyłe twoje žiwjenje šaribže a šo te kónžej bliži! A ty dyrbjaš hišćaje škwile mčž, w ništin hižđenju abo w kničzomnej šebičžnosći šo šadžeržecz a bližšćeho čzwilowacž? Mě, dojedž na wyščinu we šwojim šmykšenju a wobendženju! Wšychina čłowšćeho wobendženja je škšesčizjianska bratřa lubošć. Šellole šwétla a žiwjenja i njeje wthadža do duchownje morwego čłowšćtwa! Ale tež š kelto šwétkom a šwjatej radošću wona tebi tošamšne žiwjenje pšekrašnja! — Nječamý přecz, šo šo w našim čjašu wjele nabódnje bratrowšće lubošće namata, woběže w štučach šnarsčowneho mišionšćtwa, kotřez pyta na nješebičžne wašćenje šanjerožđených wozahajucž, šubženem, šabudženem, šubdym a šnježboženem wothacž, tež nelotružtuli šewak šo prošuje w bratřej lubošći, hdyž šo pšiči džele šwojeho powołanja nad šwojimi šobudžáčazjerjemi šmili, jim š pomozu k ruzy dže, abo hdyž tón abo tamny pšiči wšćej šwojjej šakšunšćje tola tež na duchowne šbože šwojich dželáčazjerjow nješapomi. Ale kelto ludži tola žanjene šatřički bratrowšće lubošće w šebi nimaju! Džele wšćeho pšchemyšćenja pytaju šwojich šobiččłowšćow

wutřebacž, šjes lubošće pšahšladnja, kak ščabšći bratr šo wot šplunšćeho wmozuje, šebičžnje pytaja jeno šwoj šamšny dobyt, a hdy by šo jich bratr š tym potepał. Ale kak šo š tym čłowšće žiwjenje pokřmuri a šajebošć! A šbože dušće pšiči tym nješamataš. Těhobla: Wošbėhš šo te škšesčizjianskej bratrowštej lubošći!

Šay ty, lubošć, porucžila,
Šo šo mamy lubowacž,
Daj, šo morwa dušča žiwa
We lubošći mošta štač;
Šo tež lubošć wot šo damy
A šo kóžbu wě, šćho šmy,
Šo my jedný narod mamy
A ša jenoš štejmy.

(Špěwackiš čjo. 329, 8.)

Š wotkal doštawamý prawu bratřicu lubošć? Šćho naš k temu čžeri? Šewět niž; hdyž je šaridženjom ša rošpřošćenjem, lóšćtami, čžejčju šwéta štejmy, byčmy šterje bratřej w njelubošći šmjerez pšćečžepičž dali. Šćho njeby wjedžal, kelto hiždenja a šaridženja čłowšć hušto w šwěče narawuje! Jan naš napomina: „Njedžiwajče šo, moji bratřa, hdyž šwět waš hiži.“ Abó čžeri čže šwabž šamšne čžčo k prawej bratrowštej lubošći? Mě, to čže šterje k šamolubošći, k pšćečžehanju a wmozowanju wabi. Šćho pak čže šmaněbo ščimi k bratrowštej lubošći? Lubošć Boža w ščryšću šu ščejšk. Najšiwješćišću a najdošonjenšću lubošć je čłowšćtowo šhonito wot Boža pšćes ščryšću šu ščejšk, kž nješebičžnje žyłe

ſwoje żywienie woprowaſzaje ja hrześciane cłowjeſtwa, kotrej jemu najbórſzaje pichcełżeńaja pichdełſi. Chubieni a ſatamami cłowjeſtwa pal mōza teſz dženja hiſzaje piches ſkryſtuſta wmożeni, i Wołom ſjednani, roſkwełeni, wuſhweje- czeni a i njebełſimi lubłami dołacze wozohowowani bycz. Napſprawniſchu bratſtu luboſeč mōžeſch wot ſkryſtuſta na- wuſnuſeč, tiſz ja tebe do ſumjerce džeł. Zeho wmożełſi ſtawit dyrbi czeł e dſawoſnoſci czeriſcz, tał ſo ty nētko ſwoje mozy do ſiuzby na bratrach ſtajiſch. „Na tym ſmy my pōznali tu luboſeč, ſo wōn ſwoje żywienie ja naſz woſtajił je. A my teſz dyrbiomy ſwoje żywienie ja bratrow wo- ſtajič.“ Wot njeho ſu jeha wuczobniſzy nauutki, ſebi mjes ſobu w bratrowſtej luboſeči pomōgač. Zato buchu potom prēnje kſhecełjaniſte woſbady wot njewērjajeſcho a nje pichcełſełſeho ſwēta wuſmēſchene a pichcełſełſchane, ſo jich ſtawu pichſcho nutniſcho mjes ſobu lubowacu w bratrow- ſtej luboſeči a wot ſwojich lubow ſebi ſobu wuſdēlo- wacu ſa tym, hōcē beſche tōzdema trēbne. Wōbła jich cziſchaje a hoſabojajnoho wōbenđenja beſche židam taž pō- hanam, koſiſz na niſch hładacy, jich wutrobnu bratſta lu- boſeč ſpōdobna, a ta je nētorehožtuli njewērjajeſcho po cſaſu dohyla.

Kak rjenje je na ſemi,
Hdyž bratſta mjes ſobu
We ſwērie rowačſcheni,
We mērie žiwi ſu. (Spēwanič. czo. 850 1.)

Abō myblich ſebi ſnano, ſo knjes Jeſuſ, taž teſz jeha wuczobniſzy piches ſwoju wopornicu ſiuzbu napich- ečo druſim nētko nēdſto ja ſebje ſlubicu, tał ſo kami žabyn dobytł wot żywienja nje mējaču? Alē, moni mējaču haſte prawy dobytł, prawe ſpołoenje; jich żywienie doſta piches to hōdnōſci hjes runječa, hōj wōni piches to ſamo žył ſwēt pichemimych, tał ſo ſo lubo i wōbžiwaniom kłoniuch piched nadobnoſci a mozu kſhecełjaniſte wēry. „Hdy buh ja i cziwōſtſimi a i ſcziwōſtſimi joſtami rēczaj a nje mēł luboſeč, dſa buh ja był ſynczazy moſas abō kłinczazy ſwōcēč.“ ſwēta Knjeſowu japoſtōł Pawōł. Hdyž ty we wērie to wulke Wojele žōbnomanje wumēriſch, kotrej ſo czi w ſkryſtuſhowym ſtutku poſtičzi, hdyž ty tu luboſeč ſkryſtuſhowu w jeje njebełſej cziłtoſci ſroymich, budžeſch piches nju roſkwełeny, wuſciženy a po žyem waſtſnju pichetraſnjenju, woſbeje pał i wutrobnej bratſkej luboſeči ſubdženy. Zale je hnadny ſtutł Woži a njebełſi dar, kotryž dže byč wuproſcheny.

Wōna pał je teſz ſnamo praweho kſhecełjaniſtwa. Knjes Jeſuſ prajił ſwojim wuſdōbnikom: „Na tym budže tōždy pōnacē, ſo wy moji pōſli ſeže, hdyž luboſeč mjes ſobu macze.“ Echōž je wot ſkryſtuſhoweho Duſcha czerjenu, temu je nje mōžno, i ſiwek wutrobu pichi wuſady cziwōſtſeho żywienja nimo hieč abō hidžič. Wōn dyrbi pomōgač, hōžej je nuſa, wōn dyrbi pomōnacē, warnowacē abō ſatročēč, hōžej je nēdſto w ſanjerobženju, poticoženju abō ſtaženju. E wopotaſanja praweje luboſeče ſpōſnajeſch žive kſhecełjaniſtwa. Derje temu, tiſz mōže, taž Jan, prajieč: „My wēmy, ſo my je ſumjerce i żywienju pich- ſchli ſmy; pichetōž my lubujemy bratrow.“ Hai, cziwōlet, tiſz ſebi ſamemu abō ſwētej ſiuzi, wōtſat nje mōže taſtu ſečerpliwōč, taſte wutrobne wōdacē, taſtu luboſeč napsche- cziwo nje pichcełſełam wopotaſac; i temu dyrbi cziwōlet wot ſkryſtuſhoweho Duſcha pichewſaty byč. — Hdyž pał my cziwōletow ja luboſeč pichewſatny, kelſo ſo dſa namala, tiſz ſu jara ſaleni wot njeje a potajſim teſz wot wērneho

kſhecełjaniſtwa. A ſa luboſeču jato prawym pōdže wēry budže ſkryſtuſ nēhdy na ſudnym dnju ſo cziwōletow prajieč. — Wējo nje mēł kſhecełjaniſta bratrowſta lu- boſeč jenož we ſiowach wōbſieječ — ſłowa ſu bōrſy hołowe, teſz luſat a ſłōſnił mōže ſo i pōbožnym rēczemi hōrſičej, tōn knjes praji: „Wōni nje budja wōſhižy, tiſz te mni rjetnu: Knježe, Knježe, do njebełſeho kraſełta pſtawieč, ale czi, tiſz wōlu cziſta mojeho Wōžza w njebe- liſch“; a teho wōla je, ſo ty ſwojeho bliſkſchego lubajelſch jato ſam ho. Eo ho bučuzimjenje pōbožnyuch waſtſenjom hiſzaje nje mōže jato dopoſas Wōžeho ſpōdobanja abō jato ſawdawl wēczneho żywienja pichieč, pichetōž tole wiſchito je teſz luſadej a jebatej mōžno, a jich wēle jebje ſa druſich i tym ſjebaju. Tehoſla Jan ſwojim cziarjam pichde: „Moje džečatka, nje lubujemy ſe ſłowami ani i jaſtōm, ale ſe ſtutkom a woprawdže.“ Nēčziſch-li ſnadž ty luboſeči napſhecełjimo Wōhu a bliſkſchemu a mōžeſch pichi tym hiſzaje hidžič, ſwojeho bliſkſchego poticočej a jeha w bu- bjenſtwe ležo woſtajič.“ „Hdyž pał nēdōt teho ſwēta tubla ma a wiđiſj ſwojeho bratra w nuſy a ſamnje ſwoju wutrobu piched nim; kaſa woſtanie luboſeč Wōža w nim?“ Tak doho hač je twoja wutroba hiſzaje twerſda kaž kamjen, twoja ruſa hiſzaje ſamnjena, twōj ri nēny a twoja noſa ſo hiſzaje njehibo, hdyž nuſa wo pomoz wōla, tał mōžeſch ja ſa herbu njebełſeho kraſełta wōhſladowac? Wōpotaž ſwoju luboſeč piches ſtutł! K ſtemu wiſčaj ſkuliſcha, ſo mōžeſch ty teſz wopory pichunjeječ. Hdyž ty jene ſanjerōdžene abo w ſtraſche ſanjerōdženja ho na- mataje džečo i jeha ſtraſchuje wōſolnoſaje wutorhneſch a ſo po nim po czele a wo wutrobje ho rje bjerjeſch, to je luboſeč je ſtutkom. Abō wobrocž nje pōdžečimeho a do czeł- nyuch loſchtom ſapadnjeneho cziwōletu wot jeha ſtaženja a wōtmołeč, a pichewēdž je wo rianōſci, hōdnōſci a mozy cziłeho wōzječieho kſhecełjaniſtwa żywienja; temu, tiſz we wotrocžtoſtweje hrēcha jaty pichēgo a pichēgo jaſo padnje, budž ſpuiſchēzōmna pōbjera a hładaj ſo, ſo jemu ženie wōſtōrł i hrēchje nje dajač. Hubiſjenemu wopitžej pał mōžeſch luboſeč je ſtutkom wopotaſac, hdyž jemu i teſz kroczełi pichewpōbaſch, te kotrež wōn ſam we ſwojej ſlaboſeči i wietſchaja nje mōže roſkubdžič, mjenujazy, ſo by ſo wōn poſny dōwērjenja do hojeriſtſeho wuſtawa ſa pich- tow pōbat, hōžej ſo jemu pomōgač hōždi, a dženbniſchti džen ho tam nimalo tōždy wuhoji, abō luboſeč je ſtutkom je, hdyž ſlabemu bratrej i luboſeči ſo ſam alkoſoliſch napojom ſbēričich, hdyž taſta ſbēričimōweč czi nētaſi wu- ſpēch a twojeho ſlabeho bratra lubi. Luboſeč je ſtutkom pał mōže teſz to byč, hdyž jedyn knjes ſwojim džełaczerjam wuſtawu a naprawienja, kotrež i powſchitōwnemu derje- hieču a ſtrowoſeči džełaczerjow ſiuzi, tutym i praweje ſbōzōwnemu a hōbnemu żywienju dopōmha, abō hdyž krač taž gmejna piches mudre ſatōnje ſtožozym bitōrijam, nje- pōdžečimew pichedſtajaniam, wuſtajaniam a hram wobaraju a ſa powſchitōwnemu ſwječeženje ſwjetelēgo dnja ruſija a ſchōdnne ſawjeſelēnija ſakaſaju, hdyž žyrtel a ſchula ſiowne hrēdi a nje pōczintji jato taſte pomjenjujete a tał cziwōletow piched ſtaženjom wobarujujete a Wōžu wōlu i pichpōſnaczu dōwjeđžete. Hłade liſchēženje a ſlabe pichſiwołēnje žana luboſeč njeje. Lubujimy je ſtutkom a woprawdže.

A taſta kſhecełjaniſta bratſta luboſeč je ſtōncznje ta w umōžaza mōž, kotraž je ſumjerce i żywienju wēdže. Kelſo hubiſtewnu a ſtaženju mōže ſo na ſwēdže jenož piches kſhecełjaniſtu luboſeč wotpomōgač! E kelſo ſubje-

nych, sąpalcich, skazanych żadny drugi hrędt wjaży njeje, jich wumóz a jim ł porjadnemu żiwjenju dopomhać, haćż njebebieczna lubość, kotraž ho njeba pšches žane sażpiwanje, njeżda a pšchescyćhanje wotpołafać. Pšches swoju bójstu kmiłność je naś Wożi Esyn wumohł, warbował, dobył wot wšchitkich hręchow, wot ħmjerceży a wot cżertowiſeje moży.

Esò, lubość bójsta modlu ł tebi,
Kiż ł Esynu ħy ho njewila;
Ty wutrobu mi cęhnjeś ł hebi,
Esy lubowala cętwila.
Ja nođžu myšlicę wjaż' na hebje,
Esò nođricę radicho ħžu do tebe.

(Spěwašć. ĸo. 835, 1.)

Pšches swoju dobroprošćazu lubość bešće Monifa swojeho ħyna Augustina ja porjadne, Wobu spodobne, wě-rjaće žiwjenje dobyła. Lubość praji, kaź ħagar pšchi swojim ħynu ł pulćinje sđychowawše: „Ja njemóžu hla-dacž na wumjerceže teho młobženja. Dobročiwosć, swajšana ł wosłobinstim dźelbracoju sa ħuhdeho, wjele jamože, wo-bara ħmjerceży a wjedže ł žiwjenju. Ale ħdyž bjes dźel-bracža swoju wutrobu pšched bližšim samtnjeś, dha wot tebie stajenje a ħmjerceży wuħadža. We swojej hebie-č-nośći rjetny Rain: „Dyrbju dha ja swojeho bratra wajħtat być?“ Šebiečnosť pšchiwola směrom, kaź to bohaty muž ł Łagarom cjinjeś, so wotrěbny bjes trošćta a pomozu pšched durjemi mřeje. Teħodla pať teź tajki hebiečny cžowjeť ħam njemóže ł prawemu žiwjenju dońć: „Šćhtóž bratra njelubuje, tón wostanje ł ħmjerceży.“ Šćhtóž pať ħamo swojeho bratra ł hidženjom pšchescyćha, tón teħoħameho žiwjenju sadžewa, šćhdowje jeho na stro-wofeży a na žiwosći; ħaj, pšches hidženje móžeš ħwo-jemu bližšćemu smutkowemu měr rubieč, džiwoje a ħrube myšle wjećanja ł nim sđudžić, jeho ł hręćej a ł šćwěći sawjećej a tak jemu smutkowne sbože wutroby stajęć. A hidženje hebi njemóže dośej cjinieč. Tak je, kaź Jan nam ł wopomnjenju dawaj: „Šćhtóž swojeho bratra hidži, tón je mordat, a wy wěćej, so mordat nima wěćzne ži-wjenje tať, so by pšchi nim wostalo“. Wěšo je swojim hidženjom hebi ħamemu šćhdobžich pšches to, so džiwoje žadofce pšchezo wjeťšće w tebi rožu ł wšćitke dobre saćućeža po cžaku sadužeja. Teħodla njehidž, so ħo nje-jiebać wo měr Woži. Wšćhón šćy skut ł hebi ħižom nošy ħud, twoje ħwednomnje wodećej, cži ħušto njecjećej pšchinjeje a twojemu sbožu sadžewa. Wawofasjanje bratro-wišteje luboćeje pať cži najrejnšćny radofej a sbožne saćuće je ħednoćeje pšchinjeje; lubość cži ħobucelowjeťow dobywa, toťšć maju so tebi ja swoje sbože ħobu džaťowacž. Potom budža cži njebieħa bliže, a sbožny budže twój wuħlad do wěćnoćeje. Teħodla próžny ħo w ħšćećcžijanšćej bratrowskej luboćci!

Ĥamjeń.

K. w. K.

Bratrowska lubość.

Ĥdyž wěćnu lubość w dušci mašć,
Dha nowy narob poľasć;
Wóš byħli ł twojej wutrobie,
Ty wjedžeć bójste žiwjenje.

Pšches luboćej Wože dźečo ħy
A ħobacžnje wo Woży;
Łón pať, kiż bjes luboćeje je,
We swojej ħmjerceży wostanje.

Ja wěću mam, njeħ njeprajšć,
Ĥdyž bratrow nšu njewidžić;
Ně, w luboćci ma wěć tečjeć
A ħudym, sadnym ħyšy trěć.

Šćhto abo šćhto twój bližšć je,
Šćnadž njepšćejel — to njemyl cže;
Praj: Wratje mój, cži pomhać du
Se jamarickej wutrobu!

Njeĸ Wóš teź tebi wupomhať,
Ĥacžranje ħo ħo jeho wħať? —
Wón ħmił ħo a woda cži;
Duž cžił so jeho runoći!

Žid, poħan jeno luboćej ma,
Ĥdyž jemu ħodny dar ħo da;
Ty, ħšćećčan pať, ptać ja šćbu
Tež njepšćejelam ł dobroť!

Ĥdyž šće tať ł dobrym pšchewinjeść,
Sa šćwěć a ħšćwodu saduħeść,
Dha njepšćejelow wotħywašć
A pola Woha ħnadu mašć.

Ĥaj, Wožo, kiż ty luboćej ħu,
Njeħ ł luboćcu cži ħužim,
Kiż wěćna je, bjes ludanja,
Něaž wjedže ł tebi do njeba!

K. A. Fiedleš.

Snamženity pšćħkad bratrowskeje luboćeje.

Sańdženy 13. junij bešće ħizwěćilětny džeń wotšćalsieža našćeho najwjeťšćeho wóććinža, a džaťowna wutroba ħo ł noma ħorjećšće ja jeho wuľtomy skut bratrowskeje luboćeje ł ħeršćtemu ludej, kotreħož narobnoćej wón ł wroča sđeħaćšće, jeho rěć, cžećej a mjeno ħmjerceży wutoržiwosć. Ty jeho najeść, droħe Šerbow-stwo! Jeho ħławne mjeno je dže do wšćch wóććinšćich wutrobow ł njewuħašćiwymi pšćħkami sařyte; pšćħtož tebi be wón swoje žyće ħimjenje woprowal. Twój njepapomnity wubudzeť a wóžeť to bešće:

Jan Ĥruš Šmoleť,

doľšolětny redaktor Šerbskich Nowin w Budyšćinje,
wjećećħawjeny pšćbny ħtowjanšć ħiřowac,
kontur ħěčoršćeho ruľšćego rjaba Šwajateje Ĥany,
ħobustaw mnoħich wučęnych towaťstwow,
řalofeť a cžeťny pšchedħyda Wlaćizy Šerbskeje,
prěni řalkadnik Šerbskeho Domu!

Š wosłoběťnym wyřkofowozenjom Šmoleťowych wuľtownych sařuľřobow pať ł nim wutrobnej ħorćiwosću ħobu dźelacžu wšćitzy našćy wuľzy wóććinzy wobeju wuħnacžow, toťšć něšto teź ħižom wóćow spanje ħya. Lubowana Wlaćizja dyrbećšće Šerbow po rěći a pšćnowuťšće jako bratrow sjeħacćej, to bešće jich wyřki ideal, jich ħwajate ħeľto. A tule powuħittomny popwjeru luboćeje a ħwěty swojich ħobudželacžow wjedžećšće hebi našć njepa-pomnity Šmoleť ł ħubofej džaťownoćcu wjećej a najwutrob-

nichy swojask wotczynskeh bratrowitwa jeho s nimi hjednoczysche. Woprawdže hnujaje bęšče, kol wón s dkwianjom na 25 lętny fakty jubilej swojeho Zmišča hjędže křtko do hmyerczje adresu se hwojedženim spędom htoiwicz da, kotruz dżyzysche rjenje čyščęczęć dačę a potom 16. junija hwojemu a Šerbow najhęwęrnęchemu pšęčęzelej a sakitariej K jubilariej ryčęziej Zmiščeje hwojatočnje pšęchępodačę. Tola tutón lubošęzny wotpohlad ho njeobowuwdęže, dolelež Wóh Wjęščęny najšęcho Šsmolerja po hwojeje njewuščędnej radže džen 13. junija pšęch hmyercz s tuteje čęabnoščę njenadžęjzj wot naž wotwola.

F.

Węry troščę.

To mi je žel, to rudži mje,
So njewęcja wjaz do tebe,
Ty Šęyno Wóži węcny,
Kęž hřeščęnito noš lubowaf
A žiwjenje hu ja naž dak,
Kęž hęjno Wóje. Imęcny;
Čęje ja to sacęžęnpli hu
A placzęi čęi křawnu mębu.

Kaf jara šęstodža čęile hej,
So radšo męria wolome,
Hacę hęwjenjam wot Wóga.
Nafč rojom hęcęčęta bęta je,
Kęž bęjšę pobnacę njemóže,
Nafč węcra, hęcęža droha;
Šęstóž hęubit ju, je hęubit wščę,
Tež tebe, wuščę Šębžęnto.

A křta hřeščęna njewęcra
Nęť pšęčęzo bóle pšęhibjera
Pšęchę tupy a pšęchę kraje.
Wjęš wyhřokimi, niřtimi
Šęu durje wotewrejene ji,
A šęto ho jeje łaje?
Šęo jenož hřobę hęmeja nam,
So węcimny hęcęže bęgnęčętam.

Wóž, hęri ho k mojej prawizj,
Kęž žiwni křal węcęzny hę.
Tak Wóž je k Šęynej prawit,
Hacę potozju sa podnožki
Wjęščęch twojęch njepšęčęzelow čęi,
Sa křęjeła hęm čęje stajit.
Šę tym węcra žęlna troščętnj ho,
So Šęynej hęuščę křawęitwo!

Wošębnosčę nabožęny.

Nabodny Wellert, kotruz 1769 jato profesor na Wępřu 54 lęť stary wumręje, we hwojęch pšęchędnosčęch wo wošębnosčęi nabožęny takle prajit:

Ša hęm pjęčęžębacę lęť žęny byt a wšęchelate wjęhęla žiwjenja wužęnow. Wane njęhęu sa unije wutrajnišęch, njewinowacęjšęch a wošębožownišęch bytę, dęžli te, kotreč je moja wutroba, wot žunich putow nabožęny wobmęjelowana, wo jejnej radže pytala a wužęnala; tole wobhęwęcęjam na hwoje hęwędomnje. Ša hęm pjęčęžębacę lęť žęny byt a wšęchelate čęžęnawosčę žiwjenja pšęčęžępę, njęhęm pal nišęje wjaz hęwęcra w čęęmnoščęi, wjaz hęynosčę wjaz troščęta a wutrobosčę w horju namafal, dęžli pšęi žęręle

nabožęny; tole wobhęwęcęjam na hwoje hęwędomnje. Ša hęm pjęčęžębacę lęť žęny byt a šęchaj wjazhřobęć pšęchę wrotami hmyerczę, a hęm nashęnit, ko ničę, haj ničę bęes wuwęčęja, hacę bęjšęta nóg nabožęny njęsamóže strachę hmyerczę pšęchęwęcę; ko ničę hacę hęwęcra węcra do najšęcho Šębžęnta a Wumęžerja njemóže hęuščęneho duha pšęi rošęhđnyw pšęchęstuję do węcęnosčęje pošęynicę a hęwędomnje, naž wobhřowęžowozę, smęcowacę; tole wobhęwęcęjam jato pšęchę Wóhóm!"

F.

Wšęchelate s bliska a s daloka.

— Šętwórtk po hwojatlach popołdnju męjęšęch hęrbęla hęowna přędawřta konferęncza hwoju nalętnu hřowadęšęnu w Budyščęinje. Wena bęšęchę ho tón křobę wot hřędu na šętwórtk pšęchępotožęta, dolelež bęšęchę s dobom hęwędnęć dopodńna konferęncza Kęžęjšęch dęchęwęcnyč. Wo wotewrenju konferęnczy spominalšę hęjes pšęchęhęda faraf lic. theol. Wřóřaf na dwęju drohęju hęstojnjęšęju bratrow, kotrejuž je tón hęjes wotwotk: Na l. fararja lic. theol. Šakuba a l. fararja em. Křubęzu. Na to šęđęti wón pošędne wustajęnja fararja Šakuba ja najš hęrbęřti lud. Ša hęrbęřtič studentow te wón wustajit 20.000 hr. a ma ho dať po 300 hřęwęcny wudžęlicę. Nahladowawřtvo ma hęrbęřta konferęncza. Dale je wón wustajit kapital ja hęrbęřtič wučęzjerow, s kotrehož moja 3 hęrbęžę wučęzjerjo lętnę po 100 hř. dořawozęć. Šędu ma wotřępnę hęjmanuřtvo nahladowawřtvo. Wotkajęnje hęjesa dwóřšęho radžęčęla Šakuba sa pacęčřęte dęčęři, kotreč hu najšęje hęmpřęštupki w hęrbęřtej ręčęi nawuřte, hęščęčę pšęchę wudawřčę hřęwęcwane njęje. Hęjes pšęchęhęda čęje namętowacę, ho po namęčęje hęrbęřteje konferęnczy ta dęčęři postaję, kotreč daň dořtawu. Šę wutrobnyw dęřakom spomina ho na wustajęrierow bořętych wotkajęnjaw, kotreč staj łaj sa hęwę hęrbęřti lud žęwaj hęnoj, tež w hmyerczęi ho sa njón starakoj.

— Dolelež šęřte biblije towaręřtvo nalyhnu hęwę 100lętny jubilej hęwęčęři, našęch hęrbęřte pošębnęje towaręřtvo jato jubilejřti dar 200 hř. hęownemu towaręřtwu wustaję. Wutradžuje ho dale wo wšęchelatič hęwęcnywých nalętnęwščęch a spomina ho na hęwęhęjenje, kotreč ho lęřęa moja: na Šęntaw-Wobřiti hęwęhęřęni w Nakežach a w Wóžęju, na hęwędęři hęwęcnoweho mišęionitwa w Křužj a na hęwędęři hęwęcnoweho mišęionitwa, kotreč smęje ho 7. julija w Budyščęintu. Na njęje, wot łajęja fararja em. Šęy łory ja křęhęwne towaręřtvo spřęane, hu dočęřęčęčęne a ho w blęžščęm čęřęhu rošęnolšę. Na nowe lęto ho přędawřřte křęři pšęhęhętuja, do kotrečj ma ho je samofiačęnjaw přędowanjow łajęja fararja Šakuba něščęto přędowanjow wotčęřęčęčęř s dobom l dęřakownemu dopomnęjčęju na jeho žobnowane šętwowanje jato hęrbęřti přędaf. Hęjes faraf Šólčę řęstajęnje křęhęw na ho wojnje. Šę tym pšęchęřęom, ho ho — dařli Wóh — na nalęmřękej konferęnczy řtrowi a čęřti jašo wohladawny, ho konferęncza rořęndęje.

Wóh — twoję nadžęja,

Žęho hęowo — twój wobžęť,

Žęřęh Křęyřęstj — twój pšęřčęlad,

Čęřęřta wutroba — twoję pydęa,

Nęhęjřęša — twój wotřęřęnjęny łónž!

„Wobhęj Wóh“ njęje jenož wola hęjesow dęchęwęcnyč, ale je tež we wšęchęch pšęchędawawřnjach „Šęrb. Křowin“ na wšęch a w Budyščęinje dořtacz. Na šętwóřčę lęta placzę hęwęc 40 pj., jenotliwę čęřęřę hę sa 4 pj. pšęchędawawř.

Sy-li spěwał,
Pilmje dźěłał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Luboś ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerastwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje dźěłał
Wědnje dny;
Dźeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoďa ty.

Z njebjes mana,
Njoch č khamana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kia Bóh poda,
Wokřew će: f.

Šserbske njeđzelske kopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šmolerjez knižiciskichcěćeni w Budušćinje a je tam ša šchwórtlětnu pšehoplatu 40 pj. dołtač.

3. njeđzela po swjatej Trojicy.

1. Pětra 3, 5—11.

Dobre napominanje swjaty japošćot Pětr w našchim bjenšnišćim tešćej swojim wohadnym posćicja, wo kotrychž wě, šo wo wšchelatorych nusača a starošćach šteja. Zač, tak jowle swjaty Pětr, móže pak jeno něchtó rěčecž, kiž je ham hižom w swojim žiwjenju czeže dny widjał a jato šćehelcizijan wutrač, dołezł w twerđym swjaŝtu še swojim Bohom steji; bjesbóžny swět wščať tajteho radšćizela šroymicž njebudže. Šćehelcizijan pyta swoje mozy ša ži- wjenje a četpjenje na žyle druhim polu džiłi džečo tuteho swěta; w čzimž swět ša beže žaneho štracha nje- pyta, pišćecizmo temu šćehelcizijan wojuje; šćotž šćehelcizijan bebi jato počiznt wozj, to swět šazpawa; šćotž čže šćehelcizijan jato swoje najwysšćeje kubio došahnyč, pišči tym swět njebežbłitwe nimo dže. Šćehelcizijan ma potajkim žyle hinalče puče šćobžieč, wo kotrychž wón wjele wysšće mozy a rješće wjebeke namata a wo kotrychž swět mjezo njewě. Našć tešt nam bjenša rošjašnja:

W čzim wobšteji potajnistwo šćehelcizijanšleje žylnošće a krašnošće w četpjenjach?

1. Šćehelcizijan šo ponizuje pod Božu móžnu ruku,
2. wón twerđe steji we wěrije pišćecizmo pšehelcizimnej,
3. wón je powofany k wěčnej krašnošći.

1. Ponizuje šo pod Božu móžnu ruku! Njejšy ty, mój čizartjo, hižom něšto wo tym šhonič a widžił, šo ma Bóh woprawdže móžnu ruku? Njeje jeho móžna ruka w pjećatju njebeša a semju štworita? Njeje wona nam njebeša tak krajeňa a nadobne pšćihotowala a semju tač rjanu a pšćihódnju? Njeje wona nam čłowjetam a wšćitkim štworjenjam nětkle šašo j nowa wontač na polach, luřach a šahrodach bohate blido křta, šo kóžby to swoje došć a nadošć namata? Šćónćezne prubi, pišódnju dešč- čit, čorne mróćezele, křupy a hřimanje, — to wšćo wob- tnježuje Boža móžna ruka. Wšć wščať wěmy, šo wo tym bjenša wulki džel lubži hinal křdži; woni praja: wšćo w štworbje wontač šo po wěštych šatonjach štawa, na Boha woni myšćiež wochžeđa; a š tajfej wědomošću šo potom hišćeže hordža. Ale hdyž wěšte šatonje natury pšći- pšćajnešć, dyrbšć bebi tola potom tež dale to prašenje štajež: šćot je tajte bžne šatonje dawak? je dha to čłowika móž? Zač plači tola runje wo tamnyh hordych: hdyž šu šo ša mudryh měli, šu woni bšani šćiznjeni (Romš. 22). Pětr praji: wobłetaje šo ponizuje ša ponizuje šo pod Božu móžnu ruku. Doško to pšćežo njeje. Našć Knjes a Šbóžnik je to šam w šahrodže Gethemane šhonič; tež jeho japošćotšjo, kiž ša Woje krale- štwio štuřowachu, a tola męjadu wjele pšćehelcizhanja a tšćadnošće wutrač. Špominajmy na Pawola, tebo šwěrn- neho křuzobnita swojeho Knješa; šeta doško je nješćoznje predował, šo by Jesuř Škřytuš křizjeł na šćeče, a nětko dyrbi wón, na kotrehož predowanje žyly šwět wontač

čjaka, w jasnoj bjeđić; ale wón so tola směrom sadžerza pod Božu móžnu rufu pobjěhnuj. Dnune tula poniz-
nosć jeho byhneho čjini, tak so woprwadnje tola wón i do-
byserjeh nam swojimi njepršćeczelemi tež w jasnoj wo-
sta. Wóh napřćeczejuo stej horbym, ale poniznym dawo
wón hnadu. Ponižnosć pod Božu móžnu rufu postćiza
spróžnym a wobćežěnym dušćam nowe mozy, smuzitoć, wjeleboleć, wutrajnosć, nadžiju. Škory, kiz morkota pře-
čjimo swojemu křćićej a temu, wot lotreboj je nam kóždu
křćiz napołożeny, fej sam swoje brěmjo jeno křćice bóle
wobćežuju. Wóh dže naš a našdu wěru w čjěnymy
čjakač pruhowac, a jeno ponizny móže přěsť wutru swoju
poniznosć tajle pruhowanje wobtač. Kač wjele dyrbi
tola křćice w tym nastupanju kóždu wot naš wutnyć! —
Tajta poniznosć přćinješe pať tež potom dobre plody a
ma swoje myto. Wona pomha nam čzěrjenje jnječz a
nam wutrobu pohylni. Wona njeje, kač swět myšl, křćabo-
leć, ale runje twerda móg, so budžemy potom po-
myšćeni we swojim čjaku. Wóh poteza wobćežěnosć na
naš, ale wón nam tež pomha (Psaln 60, 20). Tón
křćes njejalstozca na wěčne; ale wón srudzi a so šašo
šmili po swojej wultej šmiltowěci. Zehodla ponizujuće ho
pod Božu móžnu rufu a wšćitku swoju starosć čzibuje
na njeho, přćetoz wón ho ja waš stara. W tutej poniz-
nosći leži potajnistwo křćeczijskije bylnosće.

2. Křćeczijsan twerďe stej we wěre přćecziwo přće-
czjwniće: „Wudžće stróšbi a wachujuće!“ praji wach tefl,
„přćetoz wach přćecziwni, tón čzert, křćoži wofolo jato
rujazy law a wyla, tobož by pójrjel.“ Šćitóz pod Bozej
móžnej rufu stej, nad tym šy njepršćeczel žaneje mozy
nima. Šćitó dže jeho wotbjełez wot Bozej lubosće?
Našć čzab wšćak nam jowle šašo njepršććěsojuje, ale teho
wšćaběća, kiz hišćě wěri, jo s žyta čzert je. Zo tež
křćeczijsan wě, so njepršćeczel tajl wofolo nješobzi, tajšobz
jeho na starych wobrašćak wíđimy. Tak hlupy wšćak
čzert sam njeje, so mohł by hižom i balota kóždu jeho
hladač a jemu i puzca hič. Wón k čłowjetej, lotrebož
dže popadnyčz, přćitkupi jato dobrý přćeczel a rězi jemu
po hubje, inaje našće křćaboće a přćecza, lotrež dže nam
i lubosnymi šćowami dopjelnicz, a halle přćepořbže čłow-
wjel spytowarja postnaje. Čłowjel dyrbi ho jeno na Woha
spušćeczeć, so by jemu jašnej woczi daril, šleho njepršće-
czela w prawym čzahu pójnac a pobjěz wo mozy, nad
nim i knjejom woftač. Jowle jeno twerda wěra pomha,
dolež, wšćam hami ho na swoju čłowistku móg a mudroćz
spušćeczeć njemóžemy. Zehodla stejće twerďe we wěre
přćecziwo přćecziwniće! Wudžće stróšbi a wachujuće!
Kěto nudy, hubjenstwa a hrěcha by tola na křćice njenje
bylo, hdy by čłowjel přćezgo kězblitwy byl a ho wofeje
w spytowanjich hodžinach na Woha a pomoz wot horćetach
wobroczić; ale hušo ma čłowjel sam bejbe ja bylneho
dolež, bebi žanu žuju pomoz nježada, ho lohtomyšlne sam
do šćadca ja buduše šobze pobawa a — do hrěcha padnje.

Wu tola tež přeni nješćny, kiz tajle našlonjenja
czinimy. Zehodla dha nječamny wot druhich wutnyčz,
hdyž tola wěny, „so runje te same čzěrjenje na našćich
bratrac, kofiz na křćice su, ho dokonjeja?“ Najwjetšći
křćiznosćel na křćice bešće našć knjes a Šćožit; a
šćitó wóže tpyš licizć, kiz su hižom ja nim na tutym
puzcu čzěrjenja spróžneje a wobćežěneje wutroby křćoži!
Njemortotaj zehodla přćezgo: Zehodla mam jeno ja sam
telko wutracz a čzěrćiz? Ne, ty woprwadnje sam jeniczi!

nješćny na tutym hwěće, kiz čzěrjenje, hrěcha a tyšćnosće
potny je a wostanje, tak dołgo hač wofšteji. Ženo jo
wjerďe stejimy we wěre a dowěrjenje na Woha nješć-
wim! W tym leži potajnistwo křćeczijskije bylnosće
w čzěrjenjach a spytowanjach, přćetoz to wěny, tón Wóh
wšćice hnady buduše naš, kiz mašu šćiwitu čzěrpmu, do-
hotowac, wotwjerďizć, pohylnicz a šćožič.

3. Křćeczijsan hlada na wěcznosć a wě, so tuteho
czaha čzěrjenje hódne nješću teje křćabosće, lotrež ho
nad nim junu šćewi. Tón Wóh wšćice hnady je naš
powolač i swojej wěcznej křćabosći w Křćyštku Žesuhu.
Wšćo čzěrjenje wěče tola jeno křćitu šćiwlu tracz, wu-
šćad na wěcznu křćabosć je niz jeno našća nadžija, ale
hižom jowle našće pohylnenje a wofćewjenje, kiz nam
čzěrjenje přćekřćajna. Šćitóz šćajnje na tuto křćab-
nosće wostanje hlada, temu ho kóžba nula, kóždu křćiz na křćice
hižom wjele položuje; wón ho čzim dleje, čzim bóle swo-
jemu Wóhu a wěcznej křćabosći přćiblizuje. Hdyž móže
ho tuto japošćitofke přćecze a wozohowanje dopjelnicz?
Ženo tam, hdyž prawa poniznosć knjezi. Hdyž pať žaneje
poniznosće njeje, hdyž čłowjel myšl: ja šym hižom sam
šćilny, pobožny a mudry dočz, hdyž ho žane napominanje
wot druhich, žana pomoz wot horćetach nježada, tam tež
njemóže w křćeczijskijich pobjěchach a we wšćewczěnu
do přćeda hič. Žamny wult i japošćitow wo bebi praji:
niz jato byh tohame hižom šćajšćijal abo hižom dokonjany
był, ja honju pať ja tym, hačz byh jo šćajšćijal, jato tež
ja wot Křćyštka Žesuha šćajšćijatu šćim; ja steju šćewu
ja tym, šćitóz i přćedba je, ja honju k temu wotnyšćewemu
tónu ja tym darom, lotrež potaže to njebešte pomotanje
Boje w Křćyštku Žesuhu (šćil. 3, 12—14). Našće
mějćezanle prawo je w njebeščach; jowle pať šćim jeno
zuložny, kiz drje mamy malu šćiwitu čzěrpicz, kiz pať na
šćubjene herběto wo wěcznosćez čzajamy. Zo je našća
wjeleboleć, to je našć tročiz; w tym wofšteji potajnistwo
křćeczijskije křćabosće.

Našćemu Wóhu pať, kiz je nam tuto potajnistwo
křćeczijskije bylnosće a křćabosće w Křćyštku Žesuhu
šćewi, budz čzerte a móg wot wěcznosće hač do wěcznosće!

Hdyž ja we poniznosći křćožu
A twoju wolu dopjeljanu
Dha w luboćzi ho i tobu wóždu,
Nam potoj w swojim šćewodmnuj;
Nam njebo hižom na semi
A šćobnosć we tej wěcznosći.

Šamjeń.

R. we W.

Hižom w čzěrjenjach tuteho czaha šćewi ho nam Boža křćabosć.

Nam luboćz Boža křćabni
Šso w čzabnych čzěrjenjach;
Dže přćidoch tež ho jašni
Přći hamnyh njewjebach.

Duž rad ho ponizjamy
Pod rufu wóžowistku
A wěće byč fej dajmy;
Naš křćabni na čzaju!

Nad nami móžna jeho
Šso rufu wofšćewězi,
Hdyž wamog je šleho,
Naš i tročjom wofšćewi.

Ša naš ma staroćitwu
Wšćiž Wóčez njebešći
A wutroba nam miłu
Da pójnac i raboćzi.

Nječ staročj wšchu na njeho
Dže fwoju cšijanjemy;
Wón f horja wobje wšchego
Dla fwojey' dobroty!

Šso f mozu wobronjajmy,
So f Woža hšlni hmy,
We wěrje twjerže ftejmy,
Šso čjerla njebojmy!

Šso we naš facjuč dawa
Móz jeho hšlnjažo,
Šduž naš je fapšchjafa
A f dušgom wobrónja.

Wšh Wšočej dobročejmy,
Naš wobje f dobyčju;
Njam hšwěrny pšchego mity
Eže woftač w Šhryštufu.

Nam škobščej nješamóže
Čžert, pšchecšwinit našč šty!
Naš Wože křtje fbože!
Šduž f próštwam štróbi hmy.

Šso hšwěra jeho jašni
Njam w čžapnyh čšepjenju;
Nječ čžecšč a móž ho frašni
Šom' wěčžnje šamemu! —
U.

Bože pučje.

„Čže hšjom hšyščeli“, jedny knjes družemu, jeho šetazemu,
we wulftm rošhorjenju pšchjwofa, „fo je ho našč hšwěrny šifčat
Benif šatepit?“

„Šak je ho to štado?“ ho druži f poštřozenjom woprašča.
„Wženja rano dže Benif nimo šanala. Duž wušłabo, šak
šiffo mošta muž, po šbacju ščětro pjany, do wody štočji. Wón
bjes pšchemšhjenja ša nim. Žemu ho poradžl, jeho popabnyčž;
tola tón čžlowež we fwojey pjanoščji ho jeho křucže pšchimnje a
jeho špobu do hšubiny čžehnje. Na jeho wo-pomozž-wotanje jedny
štražnit pšchibehnje. Šón wopitža hšičeže žiwego f wody wu-
čehnje, mjes tpm so nabošny Benif što mšbu ša fwoju luboččž
f bliščjemu šmjercž namofa. Š temu šamojšaja wón žonu a nje-
šafšarane džěči. Šětko mi prače, hšže woštawu tudy Woža
mudročej a prawboščž?“

Druži wofomif njelčejšče. Foton rjetny: „Šo je šrudny
pad, ale wón mje we mojej wěrje njemyl. Bože pučje fu wščaf
šhinačje dužič našče pučje, a my šamožemy šeno f rěda jeho
myšle wopšhijetč. Šeli pač je našče čžohne žiwjenje, šak šwajate
pšimo praži, jeno pšchłotowanje na wěčžnowočž, dža pračež hami,
ščto džěče w tamnyh wofotawic bšle pšchłotowanč, do luteje ša-
štwicž, tamny wopřž, abo tón druži, šotřžž po šnajšowej pšči-
šalni fwoje žiwjenje ša njeho špšadžl? Wobhłabduju to šafle,
dža mēnju, fo ho runje tudy Wože hšmiljenje pošafuje, šotřž ženemu
wumrjecž da, družeho pšchj žiwjenju šžeržča, fo by hšano wobegu
dušči ša wěčžnowočž wumožič.“

„Ša wam njemóžu žyle ššedowacž, přeni šnapšchčžni, „ale
my macže hšano prawo.“

„Šso to jeno myšle, šotřž f wyštofoščji Wožič pučžom
njeobšahaju. Wšěčžnowočž nam to junu wjačšni.““

F.

Nještaraj ho!

Šswoje džěto hšwěru haj!
Wšh na tnoje wušpwanje
Ššadže fwoje žošnowanje,
Wobłščž ho: Šeščž, hšwžo daj.
Duž ho nještaraj!

Š wyštofoščji pošłabaj,
Šduž čže w dušči štaročj tyščj;
„Wšh Wšočž fwoje džěčo hšyščl!“
Šak ty f dowěrčenjom praž.
Duž ho nještaraj!

Na to hšwoju wěru šaj,
Šo pšches Šhryšta prawboščž, ranj
Wot Woža by pšchewoždžanj
Na pučju pšches čžapny ščaj.
Duž ho nještaraj!

K. A. Fiedlef.

Ponižnym dawa Bóh hnadu!

Šładaj ho, fo njebychu horde myšle do twojeje wutroby
pšhijšle a ho tam šaforienile, to mašč ho ša šepšchego, Wšhu
špobobniščego, hacž teho abo družego. Šwobročž džěče přeni hřěč
a je pšchego hšičeže najšočšči, pšchego hšičeže žđelo wjele družich
hřěčhom. Wšh šteji napšchčejmo šordym, ale ponižnym dawa wón
hnadu. —

Njemyšil hebi, fo hš, dolešč hš hšudu a hšubjny, pšcheg
hordoščju šafšowany. Žy móžejš šwontkownje žyle nišč byčž a
tola šnatšfornje horby. Što hš, hšduž hebi myšličil, fo
dyrbi tebi Wšh, dolešč mašč tudy telko čžepčej, junu wšebšite
čžehne mšo pšchjwofafčž. Šwopomü — šamo Šelufšom wučšob-
nižny pšcheg šafšle hordoščju šafšowani njeběču a šamo nuz ša
pučju do Šerufalema, hšduž tón knjes w fwojey wulfti ponižnowočji
přjedy nič džěčež a jim praži, fo čžyščiče fwoje žiwjenje wofajčž.
Šak mošta tvoja wutroba pšcheg hordoščju šafšowana byčž!

My njeměnyž ho jedny wšdže družeho pošajetč, ale jedny
pod družego. Čžatžž čže junu přeni byčž, dyrbi tu pošlešnit
byčž čžyščž. Šsluženje dyrbi nam najwřetšča čžetčž byčž. Šduž
je nam štuženje napšleščje hordoščž do wutroby njemóže. Čže
dža ho tebi prawje štužičž? abo čžyščž radžego hebi štužičž dacz?
Ššamo najwřetšchemu hšučžž, f temu njeměič hš fo ša dobrogo
měčž. Wobhłabduj hebi tola Ššóžnika! Wšon džěčo wofotčaf.
Šak lubo ma špobe džěčo — šak lubo, fo čže to, ščtož nēščto
džěčju f lubočji řžini, šak wobhładomacž, šak by to jemu šamemu
čžini! Njeje šhano w twojej šiffoščji šhube — wopuščžene
džěčo, šotřremuž móžejš Šelufa dla wofočji hšučžž? Pšch-
myšil hebi! —

A dale. Ššamo tym dyrbišč hšučžž, šotřičž f šobu ša Šelufšom
njehšobdža. Žy džě jim do wutroby hšabacž njemóžejš, wšdžejš
njemóžejš, hacž Šelufa runje šak lubuja šož ty, na šožby pod ma
jich Šeluf runje šak lubo šož tebe, je ho runje šak derje ša nič
na šhijž pšchiběčž šaf, šak ša tebe. Wšon čže žič, hšduž ššarnje
pšchčžimo njemu njefšbu, do hšwojich pšchčželow šičžž. A ty
čžyščž pračič: Ščto woni mje štaraja? — Ššano hš tebe hšjom
f něšotře šhantu wody napowali a tón knjes je to wšdžaf a jim
to šapfáčji. D šak tebe do hšaniš šajaja — hšdu by ty jim hšučžž
nočyšč! Čžyščž-li horje, — dyrbišč najpřjedy dele!

Špěwanjeje temu knjesej!

„Šchčejšjanšif čhoral šufšafšta móž w hebi šaji, móž, šotřaž
wutroby dožywa a do njeba ššěba“, je nēščto pračič. Šakža
radočž nad špěwanjom w šaraj žyřfki knjesčejše, f teho wibžimy,
hšduž Šicrownyuš wšče: „Šdžej žane pšalmu njefšbu, šam knjesi
njelčejnje. Šdžej pač fu wone šnate, šam wobročž ho, hšdžššufi
čželč — ty hšyščičž šuro, ša pšufom křočžagošo, šallešnja
špěwacž, žnježšaf, šotřremuž ho wšf f čžota šije, pošhlytuje ho
w ššalmach a winiaž špěwa nēščto wot Dawita.“

„Ščto je rjeničke dužič pšalm!“ wawota žyřfwinšf wšž
Am brošius, řž džěče f čžofšfšf wšebničom najwřožowičičšč šaradž
žyřfwinšfšč hšofšom. Jeho šhwalošpěw, ššawome tečum „Čže, Wožo,
šhwalimy“ ma fwoje ššawimy. Wšono džěče Šhorele Wulkeho
ššonowanišf špěw; šhurojčejčej Šanej Wjedřičej-Šalkemu šu to-
šamo pšči jeho wróčženju f šafšawa, ewangelija dla poščepjenego,

wot dżakowneho luda sanjebene; Wjerich Wulf: da jo po wofsanjenju Hubertsburgskeho mčca w Charlottenburgskej zychwi spewoć a padze pšchi pochlucanju na njo, štubolo fajaty, šhorzymi dżakownymi kšufami pšched Wšchelowomžnym na fwojej toleni. Pšenjej dwaj lutherfaj martuarzej w Brüsselu jo na šchěžepowzu sanjebeštaj, a našč Luther šo hušto i tymle dobywafštim spewom trošctowafše, kotraž jemu „čjerca, staroć a frudne myšle“ ja: cžerjowafše.

Š tuteho stareho teubema je nowe wurotje, našče žyle do luda fadžifčžane „Nječ Wohu dżakufe jo wutroba wšchječ ludži“, kotraž je wot teho cžaba, šo bu na Leuthenifštim bitowšchčju wot jeneho wojafca sanjebene, našč fwojedžefski spew pšchi kždwej fna: mjenjej fwojatocžnojci.

F.

Spoczatk lčžca.

Š nowa je fefšhadžat lčžny cžab, Horjize kžony nčf hrčje naš; Lubojny Źchat debi rjane lčžco, Štabujy šo teho, kož hody džčžo. Požohnuj Wšh nam lčžny cžab!

Žitne šo fajony imahuja, Cžejšti kžb kžony brykčej poštoća; Štabujmy šo! Štwajšo ftrabi, fšimnje, Nječješta mikoćej wšchm bldo ftraje. Požohnuj Wšh nam žnjefšti cžab!

Wjeršchny je na fenzju pohladat, Š dobtotu šchěžedcje naš frónowat; Kšwalba a džat nječ nčf i njeju cžejnje, Š dobom tež cžichome pomjedju. Žohnuj nam Wšh fwoj hnadny dar!

K. A. Fiedler.

Prawiza a lėwiza.

Nčtošo dżowcizčła bč pobozne džčžo, ale jara fabyčžywa. Štrotčž bč ji hžom maczerka prajifa, kotra je prawja a kotra lėwa ruka, ale hołcfza pšchego šako f maczeri pšchjindž, šo prafšawšchi: „Maczerka, hžžeba je jara, hžžeba lėwa ruka?“ Macž djeje bčšče jara Źččrplliwa, ale fšončžnije mčjšče tola fajnje prafšenje žyte a džšče: „Nčto cže ničo wjažy wučžž njebudu; ty febi tola ničo w pomjatku njeowbšhowafš.“

Duž dżowcizčła horze fšufy ptačfci a profšejše: „Luba fšota maczerka, jeno hžžče je nječfši ras mi praj, kotra je prawja a kotra lėwa ruka, potom čšu febi to derje fpojmatowafš.“

„Haj wšchaf“, bčšče macž; „ale praj mi tola, cžehobla čžejč to pšchego a pšchego šako wjedžec, hžže je prawja a hžže lėwa ruka?“

„Ač, moja maczerka“, wotmolwi džčžo, „wšchaf šy mi fana pomjedata, jo buđe fnej Žefuf na fudnym dnju kšty f fwojej lėwizy poštajč, jo bčchu do wčžneho fatamanja fšče, a wozny f fwojej prawizy, šo bčchu do wčžneho wješela fajšče. Ač, hdy hdy potom njejedžata, hžže prawja a hžže lėwa ruka je, bčch mjes kšty pšchžčž mošta a fšubijana bčta.“

Duž macž ptačč počza a dżowcizčžy tucže hžžče ras praj, kotra je prawja a kotra lėwa ruka, a njeje šo ji wofudžito, tole dżowcizčžy tak dołšo pomjedabž, doniž febi džčžo wčž prawje fpojmatowako nječ.

Wulfa wčž wšchaf je, rošbžl wjedžec mjes prawiza a lėwizu,

mjes prawiza a lėwym pučšom. Wjele, wjele wulfič ludži je žywč a wumrje, jako bčchu japomniš, hžže je prawiza a hžže lėwiza.

Je twoja macž hšchčže žywa?

Njedžela bč a ludžo džčču femšči, pšchetož fwoy bčču hžžom dawno wufšownike. Nunje fnapšchčža bčšče forcžna, a pšcheb njeje fedžšče matrofa abo kždžniš, mčjšče ruzh pšchš wutrobo fšchžžene, trubfu w hujbe a f temu faprimawje pšchibladowafše, fal ludžo femšči džčču.

Duž pšchindž bčchu po pučžu muž je fwojimi spewafštimi pob požu, džšče nimo kždžnika, pšchwadnje na njeho pohladnojčji, a kždžniš tež na njeho pohladny a to je fmeštom, jako by pomyšli: ty bšajnišo, fšchotba hšchčže do žurfwje bčšchš! Muž tole pohlad fšohmi, mošta ftejo a šo woprafča:

„Pšchčželo, nočžejš hodu do Wožeho domu?“

„Nč“, wón nješchčželniwje famčrčca, wotwčži šo a trubžny fur pšchš renjo wbudawafše.

Muž raf potrafčowafše: „Pšchčželo, ty by wčšče fte dnj pomčž; — je twoja macž hšchčže žywa?“

Kždžniš na to myšlujje žufemu do wotčow hladajče a mjelčžejče.

„Dny by twoja macž tudy bčta“, muž potrafčejče. „ta by šo jara fudžifa!“ Dale wón ničo njeprajefše a džšče do žurfwje. Kždžniš profše pšcheb šo hladafše a dołšo w myšlach fedžšče. Potom ftaže, cžžny trubfu precž a džšče pomatu pšchš hodu do Wožeho doma. Jeničke fšowo „macž“ bčšče jeho dušču trčfchito. F.

Wšchelake f blifka a f daloka.

— Wutoru 7. julija Źmčje šo fwojedžni fšowotowneho mišionfšwa w Budžchintu. Mj lubčš Šserbow dženža hžžom na toju fwojedžni potafamy, šo bčchu šo w prawym cžaku na njón hoto: waf. Šwjedžniš padnje do fšobodneho cžaba, hžžčž mžža tež ratarjo wšchėdny džen šo wobdželčž bjes teho, šo bčchu wufneho džčta fšombžiti. Ššynowe žne šu nimo a žitne žne šo hšchčže fapočale nješju.

— Štowna fšromadžina Drazždžanifšeho fšowneho Guftaw: Adolfifšeho towarifšwa wotmč šo wot 22. do 24. junija w Rifš. Štowne fšhadžowanje foftupjerow mčjšče šo wutoru dopodbnja w 10 hobj. Wulfi dar labofče wudželš šo wotšlošowanju pšhitomnyh wohadž Šmittelfeld w Šteiermarkfšej. Drušej dnč wohadž Št. Andrž Wřdren w Delnijej Awftrijfšej a Nowa Wješ w Aftrizy, kotraž mčjščejte mjefščinu hšohoro, dofałčštej po 1500 hr. Ššerjedu mčjšče šo fwojedžništa Woža fšufžba.

— Wiftofše pobocžne Guftaw:Adolfifše towarifšwo mčjšče fwoj lėny fwojedžni foidženu njedželu w Šodžiju. Ššerbfi fwojedžniš predat bčšče fnej faraf fšchžjan i Kotez. Na nčmfšim predowafše frijes faraf Wozil i Kramela w Cžechach. Šwjedžniš: fta kollekta wunješe na fšerbfi fšowawaju 170 hr. a na nčmfšim 85 hr., fšromadže 255 hr.

„Pomhaj Wšh“ njeje jenož pola fufšefow duchownych, ale je tež we wšchčch pšchš dawaufnjach „Šerb. Nowin“ na wšchaf a w Budžchijne dofačž. Na fšctwčrčžlėta ptačži wón 40 pj., jenotliwne cžžifla šo fa 4 pj. pšchewawaju.

Sy-li spówał,
Plinje džálat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróony
Napoju móeny
Lubosá ma;
Bóh pak swórnj
Přez spať mérnj
Čerawosć da.

Njeh ty spówał,
Swórnje džálat
Wódnje dny;
Džóš pak swjaty,
Duš daty,
Wotpošá ty.

Z'njebjes mana,
Njeh ói khmanna
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kíá Bóh pada,
Wokřew óel!

F.

Sšerbske njeđželske lopjeno.

Widawa šo kóđu šobotu w Šsmolerjez knihčičšćezewi w Budyščinje a je tam ša ščiwórtlětnu pščeđplatu 40 wj. došlac.

4. njeđžela po swjatej Trojicy.

2. Kor. 4, 13—18.

Dži nětko w našetnim a přenim lětnim čjaku won do Božeje štódrby! Dži pšči šwitanju! Štup šo pod wulku lipu na hórzy a hladaj wotšto šo! Hladaj t jaš-nemu ranju! Hladaj a šradaj šo w ranjšej čžiščinjje! Šapomni štarošć, wužiwoj „nałětnju šwjatocnošć“, kotruž čži pšhnyj Ušland t rjanymi, pobožnymi šłowami takle wupřewa:

Šloty dnjo, ty našetni,
Ššóšće wofššewjenje!
Dženš, šhđž špěwacž njemóžu,
Nješšym špěwac ženje.

W tajšim čjaku čjehobla
Štaracž šo a džělacž?
Nałěto je šwjaty dženi,
Ššwjećjež čžu a špěwacž.

Tak šo dyrbi modljenje na dušku lehnjčž tak rošja na trawu. Ty šy pšylnjeni, wješelsči. Ščió šy ty, šo šwěšć Bože džitwy wobšladacž? Wudž jemu džatowny tak džěčo nanej a macjeri! Čžin šlub, šo džěšć jemu wěčžnje šwjećž! Šaribuj šo, šo nješy wjele wješelsči a dušamšćhi!

Tajše a podobne myšle a šačuwanja w čžlowješu našlawaju. Wón ma rošjom a wěčžto ša njewidomne po-

tajšitwa. Šaž šo džěčo šwójeho nana woprašuje ša wšćhemi móžnymi wězami, tak čžlowjeť ženje t prašewja a pytanja njepšhóndže. Ščióž je jeno wješnu ščulnu wopytal, t wucženym horje hladaj, tak bychu wšćitšo wješćeli; ščióž je wušćišču ščulnu wuššobđžit, raby rěčži, tak njeby jemu ničjo wjazy potajne njebyšo; ščióž pak je wuškotu ščulnu wopytal, je tam naruknył, tak mašo može čžlowjeť do wšćeho nuts hladaj, tak njemóžnje, šo čžlowjeť wšćitšo widži. Něšotši to tež tam hišćeje njewušknu.

Njewidomne potajšitwa šu. To je šłowna myšćicža kóžđe nabožiny, wščo jene, hačž w bojošći pšchiměry abo w doměrcženju ščšesčžšjanšteje wěry. Šaj, šamo njewěrcžny njemóža tele potajšitwa přecž! Duž pščesčitwo žiwje wěry tež ženje ničjo njemáđžeja. Wěra šebí njeba njewidomne kubla rubicž.

Ša wěru do njewidomneho šawoť wujuje, šhđž wón wo dušku wěry rěčži a šo na pšalimšć šłowu powoła: „Ža wěryju, teho bla rěčžu ja.“ „Wš nješšladamy na to widomne, ale na to njewidomne“, tak wón rašnje praji, a wón pšhšipomni: „Wšćetóž ščióž widomne je, to je čžššne, ščióž pak njewidomne je, to je wěčžne.“ Tak šawoť njewidomne žyle pššes widomne poššewuje, poššnacžje wěry wuškoto pššes poššnacžje wocžow šaj, a to w šej myšći, šo pšči widomnyčž šradnyčž wofššewnošćadž šo mašny njewidomnošć šboža trošštowacž. Wón praji: „Našča ža-šošć, kotraž je křitka a lóžka, doššonja wěčžnu a pššes měru jara wulku a wožnu křažšowčž“, ale jeno „nam, tžž my nješšladamy na to widomne, ale na to njewidomne.“

Botajškim, kat ho njewidomna krašnosč dočonja? Pšches žalosč? Daj, tat a niz hinač tu Pawol wučži, a to ma ho rospominac? To wšhak je stara wučžba Kšefelčžjanitwa. Ale kat čžešto ju tola šapšchimujemy! Wona nam w Žesuhotowu wumrečžu žiwje a možnje pšhed wočžomaj šejl, ale wšhak ho pržžujemy, njebežba tu na widomnym šwēče pšchirawječ, a halle, hdyž na naš žalosč pšchidže, bebi do njewidomneho šwēta žadamy.

Wšo je Wšh, kotruž pšches žalosč njewidomnu krašnosč dočonja. Wot widomneje krašnosče Wožeje stwōrby šmy wučšli. Nekotry wot njeboža šbity wšchu šwoju šrudobu šobu won njebe a tam w rjanosčji lētneho dnja je dwōžy wot šwojeje tyščnosče pšewlaty. Kat dyrbi štaremu kšžorej Franzej Žofej w tyčle dnjach wočlo wutrobny byč, hdyž je do krašneho Nšhla tajzale žaložna powječž pšchšči? Ščto je tutōn šdobny Kšfelčžjaniti knječet wšho dočžatak dyrbaj! „Žalosnje, žalōšnje! Na tutym šwēče mye ničjo nješčepulščži“, tat jeho kšžorša škoržba pšches žyly šiwēt kšncji. Ale dobroproščenje milonow wutrobow jemu tutōn kšžij noščyč pomha, a jena myšl dže pšches žyč šobučžujaje čłowjestwa. Njeje to nēščto krašne? Duž nješlabajmy na to widomne, ale na to njewidomne! Pohlabajmy na Žesuba, kiž je špocžatł a lōžž naščeje wēry! Špocžatł pšches kšžij, lōžž pšches šbōžne horjewšče.

„Wly wēmy, šo tōn, kotruž je knješa Žesuba šbudžl, budže tež naš pšches Žesuba šbudžič a naš š wami pšhed šo poščajč,“ praji troščitju knješowu japoščtot. „Wščitto ho wašče dla štanje, tat šo by ta pšches mēru wulka hnada pšches ičh wjele džakowanje Woža bohčaje čžeščžita.“

Runje we widomnym njebožu njewidomne žōhnowanje roščje. W dobrych čašbach je močlo džakownyč, ale wjele wotpadomazyč. Duchowne ščazenje je najwješčje w bohčatšwje a deržehičju, hdyž ja nutrnosč a došohičje ludžo škwile nimaja. Šdžez hordolč a nutrnosč, šwontownosč a šwješčnosč ho rospšchēčžeraja, tam pač wotom tež dolžo tračž njemōže, šo tež šwontowne ščazenje naštawa. Šrēčh je ludži ščazenje šnutštownje a šwontownje.

„Duch je, kiž žiwych čžini“, praji Žesuh, „čželo ničjo njepomha.“ Žyly podobnje Pawol rjetnje: „Tehodla my njewošlabijemy, ale hacž runje našč šwontowny čłowječ ho ščajy, dha wšhak tōn šnutštowny ho wote dnja do dnja wobnowi.“ Tat je Pawol naščonič, wōn je pšchi čžēltnym braču — kajti je byč, došč wēčeje njewēmy — duchowne čžim možnišho škutowal. Kšžidčički džēn je wōn š njebežb duchowne pošylenje došatawal, a wōn je šamo prajičž mošč: „Škryšuh je živy we mi.“ To šu wēčžne možu, kotrež čłowječej pšches najbōršču žalosč pšchepomhaja, w kotrež wōn rjetnōčž nawuknje: „Ja čžu njelēčēč a moju šubn njewočžinic, pšchetōž ty, knježe, šy tat čžini.“ A hdyž bušča njelēči, rēčži Wšh. Wōn troščitjuje: „Njeboj šo, ja šym čže wumōšč, ja šym čže š twōjtm mjenom wōtal, ty šy mošč!“

Tat čžajna žalosč wēčžu krašnosč dočonja. „Ščitōž njewidomne je, to je wēčžne.“

Šamjen.

T. w B.

Duch wēry.

2. Kor. 4, 13.

Ja wēry, duž tež rēčžu ja
Wo tamnym šbōžnym byču.
Kiž lubošč Woža šawēčžja
Mi š jeho Duča rēčžu.

Š tym moje šyly šaprašnu.
Štrach, tyščnosč, borjo nimo šu,
Wšho šubšenitwo ma lōžž.

Š tym š nuy pšchidbu š bohčatšwu
A š čžeščji š pomženja,
Wšča šiba, šbdu pšchellanu,
Ššmjerčž pšchēnžje do žiwjenja;
Kšžij halle šbōžnosč nabdže,
A ščitōž ty tudy wēčžēčje,
Tam twoje wočlo wiščji.

Tam šo tōn troščat nam dojelnja,
Šo šōl a radžba ščaje
A š radoščji ho wobročja,
Kiž do wēčžnosče traje;
Wščak wiščitlo čžōšne čžečjenje
Njei šōbne teje krašnosče,
Kiž nad nami šo šewi.

Tam šmējemy tu špotojnošč,
Kiž hiščēje nješchšchamōšč;
Nlām ščēčji tam šbōžnownošč,
Tu w šwēčeje njewidščamōž;
Tam radošč budže šjes šyšlom,
Kiž tu do čžłowščih wutrobow
Njei hiščēje šastupija.

Tam je, ščitōž Wšh tym šhotowa,
Kiž jeho lubo maju:
Tam naščyčžih šo šjes džēta,
Wjes radžby wješča hrajju;
Tam bohčty šy šjes čžwile,
Wjes šidy jeno luboščēje keče,
Tam wobščajnje šy šradny.

Tam loščnosč š bjes hordolčje,
Wjes mročtowim jaščnosč;
Tam šrownošč je bjes šhorolčje,
Tam knježi šama krašnosč;
Tam žiwjenje šo špōžina,
Kiž budže šōžne bjes lōžž;
To špōčž mi, wōtēje! Švamjen

K. A. Fiedlof.

Čžajne čžečjenje.

Ššmajty japoščtot Pawol praji: Za mam ja to, šo njēčžičēho čžaka čžečjenja šōbne nješbu teje pšchēbōneje krašnosče, kotraž ho nad nami ščewičž budže (Rōmij. 8, 18).

Žane čžečjenje, kajtež mamy tu w njēčžičim čžaju pšchētrach, njemōže nošč blēje wobčžewošč, hacž šmy tudy žini. Rlošče čžōšne žiwjenje pač je šo nam šōrny pomitnjo. Njeje nam tu, laž byčmy š wētrom a š mročželemi čžajnič, abo laž byčmy šo š lōžž na morju wješči, abo laž byčmy š ptačžtom lēčžili abo se ščipru, kotraž je šo š prola wuščēka?

Dotleż pał ma tu łóhđjećki cłowjeł hwió wéřty cłań, tał dołho dyebi hycj na jemi řimy — wot řpoczańta do łónza — duż dyrbimy řo teź łónle króći cłań, w łoturny řimy tu řimy, řczerpliwu a po buřchu cřiřiti wopolajowacj a na to cłafacj, tařki řmeje pola nař řimjenje wuřńóđ. Nařche czerępienje wřcho je łróite, duż řo da łóhđy řinjeć. řđyź móžeřki hebi brémjo, tařteź dyrbieřki neđbđe donjeće, taź ř jentym wotmadřom wot řo cřiřimycj, budzeřki hebi jo wéřće łóhđcho njeće mój.

řđto je „cłań“ pornio „wéćńońcće“? — řaź do cřiřta nicźo. řnjenje tał teź néćńicřeho cłańa czerępienia pornio teź krańńońcći, tařkuź budzeřny jann řami na hebi widzeć, nicźo njeřku. řomyřki hebi jeno řmóřtu, tařte wjeřete, tařtu řbóźńońcć je řbóř tym řimojim wřcřém přichyřowak. řornjo wřcřemu temu néćńicřeho cłańa czerępienia wřcřite do řromady nicźo njeřku, řać řcřtoź kaptu wobu potnio moriu, abo řcřtoź mała řcřtrićka pornio řłónzu.

řđeho bla řo jeno tał wjele łudži řcřřiza tał jara boji? řđo bla řo jeřo boja, dotleż je nam wřcha přichyřodna krańńońcć hřićeje potajene. řo wřchał dyrbimy wřcřřizny praćeć: řdy řcřcłeřńienjo řimy w řeřuřńowym kraleřimje řnady řřim jowle na jemi wřcho krańni a řbóźni łudźo. řdy tu ř wocźomaj widźimy a móžeřmy řami ř wutrobu woptacj, tařki je řbóř ř nami přcłećelny; wřcřato ma teź wot nař łóhđy řcřřimřuřowe řnamjo řam na hebi, — ale wřcho to je wřcřał tola hřićeje přcłeřo nęcřto njeźy łe a njeđotńojane. řđcho dołonjane mamy řami ja řo řalle w njebeřcach doćafacj.

řđoř jowle na jemi nęcřto wot nař ř wocźomaj widzeć, tařka krańna budze tamna přichyřodna krańńońcć, wón by wéřćeje wřcřón řczerpliwu řwiođ řcřřiz na řo wřał a hebi jón dale njeřki. řa tařny řdyřu wřcřřizny dyřny teź řyři. řa řorřcřęź wjenjeř abo ja nęłatřki řuř czeřeće, tařkuź jowle přcłeb řobu widźi, móže na jemi nęłotnyřłulłiź cłowjeł wjele, wjele cłimieć a czeřpicy. řnjebeřna krańńońcć řo nam dołal hřićeje řewitwa njeje; ř wéřtu tu pola cłowjełow teź řuřto řubjenje doćę řteji. řđche wřcłe te mřóćeje, tařteź cłowjełam řcřřiz řuřto naćini, pał řo tamna njebeřka krańńońcć łohy přcłećećeć a přcłećećećeć nje móže — je wřcłeho teřo to přcłimńđe, řo mjeř cłowjełkami wjele tařkich njeje, řź cłyřni řcřřiz a czerępienia řwółnitwje a rad łubje na řo wřacj a je řczerpliwu njećeć.

řđcłato řy ty řam tola teź řcřcłeřńianřki cłowjeł, duż řo jeno, tał řuřto řać řy w řanym czerępienju, ře wřcłemi nyřłemi do řamycł njebeř přcłeřabóź a wopomni hebi, tařta tam na noř krańńońcć cłafa. řotom budzeřki mój wřcho wjele łępje řinjeće, řaj, potom budzeřki mój wřcho to ř wje řelom řinjeće. řđyřny, řđyź budzeřny pola řořa w jeřo krańńońcći, teřby budze dyrbiećeź wéřće łóhđjećki řam wot řo wuřnacj: ř wřcłeje tařteje krańńońcće, tařkuź řmém tudy wuřńowacj, ja na nřdyř hđómy njeřym, dotleż řym hebi na jemi řpocři myřłiř, řo je maje czerępienje wřcłe wřcłu męřu wuřłe a ja mnye czeřę, a doleż řym tule krańńońcć w njebeřcach řpocři a nęcřto małe a řnadne řđerżat.

řđcłón wjeřny řym, řđyź potnyřku, řał budze mi řdyź řpocřřim řwećeć ř tutoř řeřńiřłóř! doła! řam řapocřńje řo wjeřete, řđy nřdyř łónza njeřmeje, řam radobęć je přcłe řnowa. řa njeřém nicźo wo řyřtu ř řadobę niź njeřpłnu, řđyź na wéćńońcć řeji myřłi; řđđerż tařtu myřłi ře, řeřu, tu, řać do njebeřki řa řpocřřim.

řđřeře řcřřiz do krańńońcće.

„řdy mamy přcłe wjele řyřłońcćow nuz řicj do řořego kraleřim.“

řđyđ řcřřiz łwini na řo, řcřcłeřńano, řkocź řa řeřuřńom řwéřu; řđeć wéřny řowrja, mřóćę řo, řđřeře řyřłońcć pńńńećę ř męřu. řaź řbóř cze wjebeće, řji, řđcho ř jeřo ruři łwini ř wéřel řo na tamny cłań, řđyź ř řřabđja buřcham wéćńny řwař.

řđtoź řcřcłeřńjan njeće řamóže, řo řnaje łuloćę řořa; řuź přcłeř mój brémjo njeřpńńbđe, řđy řbóř cři napotńoźa. řđtoź łabđe na řamjo, řđeć ř đřakom, řobłol řo; řa wéřłoćę řmęřni, řwocřřimj cze: řđtoź cłini řbóř, wřcło dobre je!

řđam řcřřimřny přcłeř řcřřiz, czerępienje ře njebeřa krańńońcć dobyć; řuź cłowjeł řabacj nje móže, řo by tu w rójacł pobę. řje, krańńońcć njebeřka řa ř czerńimow řacłeřta; řđtoź njebe řcřřiz řa řeřuřńom, řšo wobłećeř tam ř řurpuroř.

řđeć řbóźńit řcřřit a řłónzo je řwem wéřńagym na jemi; řšo jeřo řcřřiza řwocřřimje, řđy mozy řwéřta lemi. řđtoź czerępi řeřuřńom, ř nim pńńńbđe jann dom, řđyźe řalimy wéřa řaleřłke ř řina krańne dobyće.

řuź řbđńym řo a czerępliwje řcřřiz njeřmy w řorju řwéřta; řđcłał řořa łuloćę doła je řón nam řa cłagne łeta. řlad řcřřimom na jemi řšo řłona řyřłóř; řa řmęřećę, řuřcha, řradny řo, řo řyřłacł řoře kraleřimwo!

K. A. řiedłeř.

řđřłto wo ratařłwje ře řłubjeneřo kraja.

řola nař řo řđřeřo łeta đřło na polacł řkoźuje po narařwanju a přcłeřłowanju cłopotny, w raiřłiřch řkajacł pał po deřcłeřacł. ř raiřłiřch řkajacł řořpny po pjećńeřńacłnej řupocze łónź řeptembra tał mjenowanym řaźny deřcłę, řź nęřto na kraju wřcłudźom wřcło wotemřete ř nowa řubđi. řeřłobla řu teź řđyź řapocřatł řwiořeho łeta, potajřim nowe łeto, do řeptembra pokozłłi. řđři łutym nowym łećę męřacłu pał teź woni hřićeje đrye, mjenunaj řyřłwimřłe nowe łeto, řź do łalećę pałny.

řđyź je nęřto řeptembra řemja je řaźny deřcłęřom řwocłu naraćńana, đřa řo ratař ř řwocłęřkomaj a ř wóřłom a ř jara jeđnorym řłamom na polo podo. ře řwiořej ruzy ma męřto řcłyřba dořku řeřđ ř wóřnym łonżom. řđřłimnaj řap. řłuřki

26, 14.) Wón na pola njechwata a dawta najprjedy mtovej tramje je semje wurcojć; pšchetóž hdyž so pšchelaše šujce, dha, taž reča, cšćew do forna pšchidže. Štyntniwy paŕ rataŕ k njebiu hlada, hdyž so jažny deščyc kóndži a hdyž dezember pšchidže, prjedy hačž móže na rolu. Jara paŕ je potroščowaniy, hdyž kmě, taž w plamje (68, 10) šej, prajec: „Nětk paŕ dawataš ty, Wóžo, hnabny deščycš, a swoje herbstow, fotrež šujce je, woščćewiŕcy ty.“ Haj, šćhtóž w šlubjenym kraju pola džeŕa, tón wažnocyš šćowta 5. Wóžj. 11, 14 wosym: „Za cžbu waščćewu kraje deščyc dacz w swojim cžaju, sažany a pšbóni deščyc, to huščćyšč domstowacz swoje žito, swoje wino a swoj woli“; pšchetóž wobdžćlanje polow a roščjenje šćymow wot nććešo taŕ jara njewotiwšujce, taž wot tešo, so jo deščćja w prawym cžaju a w došćahzej měrje nańdže. Šdyž nałětny šćyw w prawym cžaju dla deščćja do semje njepršćidže, dha na žane kłmane žně nađžija njeje. To, šćhtóž móže naš žnjam šćhtobšćić, n. p. krupy, powodžjenja, smjeršć, njepršćelawaze deščćje wo žni, hnićce bėrnow abo kćow, to w šlubjenym kraju ženje njeje. Ženicšćaj njepršćecšćej šćaj tu: šćuchota a šććšći.

Najprjedy so tu ječymjeń wašćywa. Hačž do našćešo nowešo lěta šću potom po rjadu bunt, hošć, pšchćja a wota do semje pšćiŕšće. Tute pšćy šću te taŕ njewonane šćimle pšćy a šću šćja na te pola, na fotrečž w lěću jašćy, šćam a šćoršć roščćeju, fotrež šću potom šćoršć cžaj pšćbńne lěžate a fotrež šćo ja našćymy šćyw wažny njeworaju.

Šdyž je šćynšći šćyw do semje, tešćy so rataŕ na woranje šćwćerjaniščćow poba, so šćy na tutu rolu lětny šćyw njetaŕ. Džwóžny ma šćo tula rola woracz; pšchetóž te do njeje šćabzene forna žanešo deščćja wjažy njewostanu, haj, tež žanešo njetrjebaju. Wone buščy žame cšćerje, šćy buščy wjele deščćja mēle. Ša to paŕ šću na šćyne rošćy pofalašne taž te na prawje woranu a tešćobla mjěšću semju, kćž móže šćo wšćoš i powětra na-šćebacz. Najprjedy po pšćelacšću šćynšćić a pšćbóni deščćow melony šćabžuju, potom šćam, lětne jašćy abo mašć. W nowiščćim cžaju šćo tež bėrnuy šćabžeja. To šćo stanje paŕ hćšom januara pšći prėnim deščćy abo po deščćy w mēru. Wone ručće rošću a šću hćšom tónz meje šćale. Šćobda jenož je, so wone tu jenož nēšćto mēšćagow traja a šćo dyrčja šćo tešćobla šćajnje šćynšćitne bėrnuy w wuokra pšćińwožowacz.

Nětko paŕ šću w hćšćeje tajke pšćy, fotrečž so pšćilima, fotrež móžecšć tešćobla, s wuwšćowom tyčć tšćošč deščćowowych mēšćagow w šćymje, tóždy bjeń šćabžecšć, taž so mašć potom tež tóždy bjeń tute pšćy ja šćuchnu abo na wšć. Tajke pšćy šću: tomaty, parabjowne jabłuka, kaŕ a melangony.

A to wšćo wšćje minalo žyle bje wšćešo hnojenia; taŕ pšćbny je šćubjeny kraje, hdyž wšćaf je tež s wulkešo džeŕa njewobdžćlan, hćšćeje dženšćiŕšći djeń. To wšćaf je wėrno, so wošćo wšćelacšć domow wulke bromabj hnojia wšćubladacšć; ale tutón njeje ja hnojenje polow, wjele bėle a tejenje. Žónšće nětko, hdyž wšćaf w ranichćy krajačy nihdže wulkeje cšćešće nje- wužiwaju, maju tón hušćenje nadawoŕ, tutón hnoj do kulšćyšč plašćow šćlacz, na cšćo šćo tute plašće na šćėnzny šćuša a šćo potom s njim tepl. Wotrenu pučćowarcej w Pałatšćenje tež njeby ta hušćena wón šćata dyla, kćž tóžde ranje pšći pječćenju šćlěba — šćlěb šćo mjenujazy tam w tóždym domje tóžde ranje pječće, so maju tam pšćešo nowopječćeny šćlěb — nastanje a pšćešć žyŕu wješć cšćenje. Zale wón wšćubadja s tutešo tejenje. Zola paŕ šću šćraellē dječći nēšćy hwoje pola tež hnojšć, taž wintazj w šćatny pšćirunaniu wo šćowaju praji: wosťaj jón hćšćeje to lěto, hačž jón wosťopam a pohnuju. A tež w nowiščćim cžaju tam luščo jašo swoje pola hnojicšć počćinaju. Nēšćy šću

na polach pšćnje kamjenje šćeracŕ a šću s nimi pola wobdawoŕ, so bnydu šćim dobru rolu njewotławawje. Nětko, došćež wšćaf rataŕ, dla cšćěšćy dawtoŕ na turlowšću wšćewšćešć wjele wužćka wot šćwojěšč žnjow nima, hdy by tež najlěpšće mēl, nětko wjažy kamjenje s polow nješćera ani njerađ i nič njepšće. Wone wosťowne šćhtomy tež ničćy wjažy, šćiba šćešććšćijaniŕi rataŕ, nješćabja, cšćm wjažy starych paŕ šćo wušćowa, a to wšćo dla wšćešćešo dawta, kć ma šćo ja tóždy wosťowny šćhtom na ŕurku wotebacz. Tež to je jara wobćešćne a nēšćomuzšćuljž šćiŕšć i rataŕšćtawu wosťmje, jo, hdyž je šćo žito na hno šćkado s a młóćenje, ma wone tam bušćo tydženje dotho njemłóćene lěćecšć, došćež ma šće wšćewšćešć naj- prjedy dječćat wot tutešo žyte přecž šćeracz, a prjedy hačž wona k temu pšćidže, hušćo wjele njeđželi jańdže.

Šdyž wšćaf ŕurka swoje pašory na žabny kraje pokožć, tam wón wšćo šćože w kraju janičć, taž hdyž wošćoŕ do rōščććowaje jašćroby šćupi a wšće kwěŕi šćoptea. Wšći wšćim tym paŕ kraje tola hćšćeje bohate pšćy nješe, a s pšćne prwabno po prajicšć hody, so žně so žyle lěto njepršćelam; pšchetóž lědma je jedny plōb došćeranu, dha je wćšom druhi šćo šćat. Šćowlo 3. Wóžj. 26, 5: „A młóćenje buđže hačž do pšćca a jmeješće šćlěba došć.“ kćž šću nēšćy šćracleraj ja šćubjenje bohatešo žohnowanja date, hćšćeje dženšća plašći. Pšchetóž tu šću žně woprabnože pšćešć žyte lěto. Najprjedy japočćat meje ju wawušće šćate, potom brěčćšć. W juniju šću šćlowi, wšćešćnje atšć, w juliju šćoršć a wino, pōščćižny worjeđi, šćwity, woli, datle, figi a wot nowembra hačž do meje orange a žitrony. Šćaj, šćhtó moŕl tutón kraje bučć, šćy by ŕurkowišće kńejšćtowo wšćešćež moŕšć!

Wšćelake s bliska a s daloka.

— Wny hćšćeje juntrōćž dopomnjamy na hwojebjeń šćušćow- nešo mišćionšću, fotrež jmeje šćo wutoru 7. julija w Wudyšćinju. Wšćižty pšćečćeljo hwojatešo šćuta mišćionšću, wošćeje tež je hušćobnyšč wobawow, cžyŕšć šćo na tutón wažny hwojebjeń teńć.

— Šćabžemo nješćelu mēješće šćo 3. heršće kerměenje w Dražćžanach. Šćowjednu wuščbu mēješće k. faraŕ D. D. Mašćyŕa s Wudbeŕtež a pšćewowanje k. faraŕ Kšćižćan s Kotez. Šćwšćorte a pōšćleńe lěšćeje heršće kerměenje buđže nješćelu 2. abwenta.

— Dothóšćny jašćubžny pšćelant našćešo lutheršćešo kńihow- nešo towašćtwa ja heršću Wuzćy, kńes Šćawětošć we Wulšćy Šćžarach, je bobužel šćorowatošće dla nišćowany tuto swoje šć- stojnišćtowo šćožć. Žemu šćo wutrobnu džaŕ praji ja jeho hćwěnošć, w fotrež je sa našće towašćtowo šćuŕkował. Šć došćom pšćyŕmny, so cžyŕšć šćo tažny, kōšćiž šću šćwalniwi, tole šćostojnišćtowo na šćo wšćacšć, pola pšćešćebny towašćtwa, kńeja fararja Wólćeža w Rakezacšć, w blizšćim cžaju jamolowěć.

Mačćetna rēčć je pšćitrobženo šćat bušće; šćhtóž nam ju rubi, tón našć po tajšćm po bušći wosťešćobša. Pšchetóž rēčć naroda pšćimaczšć, rēča jeho wutrobu pšćimaczšć.

Herber praji: Šćhtóž hwoju mačćetnu rēčć, tute šćlěbe, hwojate hynšći hwoješo dječćjanšću, tónke pōmnjazy šćlōšć swojeje domowiny njelubuje, njelašćužći mjeno — cšćłowec.

„Bomhaj Wóh“ njeje jenož pola kńesow duchownych, ale je tež we wšćešćy pšće- dawarjacz, „Šćerb. Nowin“ na wšćacšć a w Wudyšćinje dostacz. Na šćhtwōrčć- lěta plašći wón 40 pj., jenotliwne cšćižća šćo sa 4 pj. pšćedawaju.

Sy-li spówał,
Plinje dźólat,
Strowja ós
Swójgjo statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoł mócnj
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Préz spak mórny
Čerastwosó da.

Njoch ti spówał,
Swérnje dźólat
Wódnje dny;
Dšóń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Znjebjes mana
Njoch ói khmana
Ziwnosó jo;
Žiwa woda,
Kšić Bóh pada,
Wokróń óel.
F.

Šsersbske njedzelske lopjeno.

Budawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerjez knižičičičejni w Budyščinje a je tam ja ščiwórtičtenu pišćepłatu 40 pj. doštáč.

5. njedzela po šwjatej Trojizy.

1. Pětra 3, 8—15.

Zara rjany, bohněl pak mačo špěwany, tež mnohim vo bohatom hłubokim wopšičijezy niž abo niž došć šnaty ščěrlicuš (čjo. 631 našćich herb. špěw.) špěwa: Tych ščěšćanow šnutstowna wěra šo šwěžeš, hđyž šwončak to ščónžo jich šparičo je. Š tutešo ščěrlicuška by něšćóžtust, kiž do ščěšćanšwa ničo njeběreži, šo moht powučieži dacz, so w nim móž Boža teji, š njeho moht pak tež tón abo tamny ščěšćan, kiž je šwiti abo jo byćš pocijna, abo kiž je jeno po mjenje abo šwuczenym wošćuju hišćeže ščěšćanški, jo špótnac, kajki měš po prawym byćš, šo by dopjelni, kaž pišane šteji: ja čžu cže žohnowacž a ty dypriwš je žohnowanjom byćš. Abó njete to něšćto wulle: Čži njemóžni ščěšćenjo šberža tych ludži, šu šwěrnj, hđyž ropota pošny šwět je, wobohacž drahšć, hacž runje šu š hđyži, šu na šwěče, ale jich myšl š njebju bže? Dženjnisče Bože šlowo w podobnych šyntach bže, rěčžo nam wo tym, ščto wěrjazy, šprawy, šwěrnj ščěšćan wšćitšo došona.

Ščto woprabđžiti ščěšćan wšćitšo došona?

- 1) napsčecžiwšo bratram pošny lubočeže,
- 2) napsčecžiwšo njepšćecželam pošny wěra,
- 3) tež w tyšćnowšći pošny wšćelošće byćš.

Rajpošćebny pak budžče wšćitžy jenateje myšle mies šobu. Ach, šo by temu tak było: Žedny narod mamy a

ja jenešo štejnny. Ale njeprazi wšćižšlowo, je wšćědnego šbonjenja wjate: Škelož šlowow, telšo myššlow? Haj, šórje hišćeže: kajta rostora, njebšćitnošć, njepšćecželnošć, kajta šwaba je na šwěče, najšórje pak, šo kajte wěži šamo w ščěšćanach nadenžěšć. Šsamo mies domjažymj, šmošibnyjm, mies najšćižćim wšćecželštwom nimajšć hušo buča lubošće. Wššo je wono a wošćnje pola tožšeho čšlowješa druže, a my wěrjazy pošnajemy w tym š šwalenjom krašnu mudročejš Božu. Wšćetož wšćitše šlawy jenešo čšela njemóža šamšnyž darow a šamšnjeje šćužby mēčš. Ale ščtož šo žada, to je to, šo šo jato šlawy jenešo čšela čšuja. Lubošny budže to ša wšćitše čšožy wobčas štareje ščěšćanšteje žyćwje: ššromabđžitny wěrjazyž bēchu jene čšelo a jena bušča. Ale kaž tešby je špobžowanjom: Šhaj, kaž maju šo mies šobu tat lubo na přemšć ščěšćanow, tat na dženšćižćich š wšćmēwanjom: šhaj, kaž šo mies šwaba a toršaja, š poršami pošćaju. Džiwajš šo, šo je temu tak? Wšćesjenošćš lubošće je jeno tam, hđžej je wšćesjenošćš wěrn. Ščak móžemy jato bratšja lubošni byćš, hđyž šwoježo bratra ščšryšćuša a šwoježo Boža jato Wóšća njelnajemy? kaž šćetplniš, hđyž jo njedžamy nawučnyž wot tešo, kiž wšćitšo, tež najšóršče, čšćepšćeše? Žehorunja móže š wšćtrobu šćitny a wšćecželny jeno byćš, komuž šo dwojčata šnaba došć; ščtožš šam ničo nima, njemóže drahim ničo dacz. Rěčžecž, špěwacž wo lubošći móže teš drušy, ale do šćitka šćajaja, wopšćaju ja jeno wěrnj, woprabđžičiž ščěšćenjo. Abó ščóšča je, kiž ša ššubjennyjm ščóžži, kiž

ho po swontkej a smutnej nudy i naschim ludom sabjera? Luby czitarjo, pschawimi jo ja wuczijnemu dzie: Wot teho czajba halle hem, jato ho Jezuskej hysly we wodczotomaj sybolaczki nad nudy bratrow a sotrow, je prawa luboscz wotuczita; wot teho czajba hem je halle rekato pola prěnich kšcepczanow a dyrbało tež rekacj pola naš: Luboscz Kšcytstusowa naš t temu pschihnucci. To je woprawdžite wěrne kšcepcjanstwo.

2. Kšcepczan dotonja pak hiščeje wjazy: napščečżimo njeprščečjelam je won polny měra. Njeplacžje stóčje se stóčju, praji swj. Pětr. Rak cježta je tale pschitajnja! Pětr ham, naběho wašnja kaž won běšče, je to nalhosni. O wječenje je štóbt! Rak ty mi, tak ja tebi, to je něšto ja pschinarodžene cłowěte wašnjeja a dycje. A tak hušo ho žtanie, jo w rěčena stóčje wjetšda hačž přenja. Ach haj, wono je tak scopmlinwe: na nješčlachotny pjeit nješčnadnu beju! Njeprajecich ho njemalo, cžitawšči abo štěpčawšči wo tym a tamnym grawocžiwym nještutu, cježto nam wščitim padnje tu iměrom wostacj. Wo prawym mošli my pětne iměrom byčž; pschetož prawo dyrbi prawo wostacj, to je nam zyle wěšte pola teho, kiz hřechi domapoty, pola teho, wo kotrymž štěji wiganje: Wječenje je moje, ja čhu šapłacžiči, praji tón knjes. Ale kaž hušo je: my njemožemy jo dočatac, my hěbi myščimy: cžim prjebu a cžim kručžiču, cžim šepje. Woščeje jedyn stawčžj noščeho cžela je tu we wulkim štracže: ščtōž čže žitwenje lubowacj a dobre dny widžič, tón pojimaj swōj jalyš, to by šteho njerečaj, a swoju hubu, so by njelubata. Wały wošenčč, ale kajtli šč može won šapłacžiči! Njeje ho i nim hiščeje žabny domjazy mēr šapłč dočiči, žana njednota mjes šušobani na to waščnje našata? Nješby ham štonit, so jeme ščowo druge dja, a druge bē najšterščo bole šelene hačž přenje? Šdže pak nawutnje wo něšto hinačše? Pradžerimy ho swj. Pětra: njeplacžje stóčje se štóčju, wón rjetnje, jo nawutnywšči wot teho, kiz jemu jeno njepraj: šydom kručž wobacž hiščeje njedobaba, ale jemu tež wainje doččž rjetny: Tyžt swōj mjecz do nožnjow. Luby czitarjo! Wem, so swojeho Ščōžnita šnajerš, a duž ho cje na šwednomnje pradžam: Wy ho cži to lubito, by-li Jezus Pětrej tehdy prajič: pschezo do předla, Pětrje, trjebaj mjecža, rubaj i nim a wurubaj mi pučž pščeš tute nje-pschecželše cžrjōdy? Wy to i žyla našč Ščōžnik byčž mošt, kiz by šašo šwarik, hdyž šwarjenu bē? Nē, to runje won je tal pšče wšču mēru krašne, jo Jezus mjelcži pschēd swojimi njeprawyimi wobštoržerjemi a šudnitami, to je woprawdže bōjše na nim: Wōtčje, wodaž jim! A duž prajimy tež my: Čžemy-li jecho wučōžbnizy, noščerjo jeho mjena, ščēdžerjo ša jeho štopam, šudobja jeho bučha byčž, dha mamy jo tež potajacj: Njeplacžje stóčje se štóčju, abo tež: hładajče mēra a hoščje ja nim. Njemērjazemu cžłowjetej je to njemōžna wōž, je ja njeho pschecžiče, kšcepczan jeno jo dotonja i možu a hnadu teho, kiz nje-wužerše jeno, ale cžētpjo a mrejo jo dopjelni: Lubujče swojich njeprščečjelow!

3. Š najmjejšda runje tal cježte: wopravdžity kšcepczan može wo tyščnosčiči polny wješeločje byčž. Čačž wy runje byčžeje prawdočje bla cžēpiti, dha wščal šče ščōžni, swj. Pětr rjetnje. Čačž by ho hamo wot ho rošymilo, bē Kšcytstus nēhdy prajič: Šdyž šwēt waš hidži, dha wječje, jo šu nje prjebu dychi waš hidžili, a šašo: šu-li mje pschecžičali, budža waš tež pschecžičacž. O

wón pōšta tyč hdyčič kaž wozny mjes wšelow, wón jim pschitola: Wy dyrbiče žanjeni bēž moje bla. Šo knjes a miščtr njebē njewērnošč wječ, nēkotryžtli jecho wučōžnikow štarčž a wotučž cžawo je jo ham na hěbi šacžik. Haj, tež wotučž cžawo, a ščtō može wjedžerž, ščto mamy wščitto hiščeje wocžakowacž? Dženka hžjom njeje ničo žadne, jo ho šwērnum kšcepcžerj ščēja, na wšče možne wašnje moščej hanječki hšōš štěšdycž: Šdže je nēto wašč Wōš? Džiwamy ho? Šswj. Pětr na družim mēšče praji: Njež ho wam njedba žula wēž byčž to horjo, a jecho a našč knjes wuczi: Dolež wot šwēta nješče, tehdla hidži waš tón šwēt. Njeje to kaž šwalba ša naš? Šmērom praju: Wy dyrbimy potajacž mōž, jo nēšto swjēkemy w Jezusowch ščēhju, w ščēdženju ša nim: Šty wojač, kiz njewojuje, hdyž wščiči ham do bitny dje. Nawopat: nješwēšeli ho šprawy wojač, hdyž wščičeho wōčto je špobanjom na ho hładajče byčž? To wščat by jara tunjo a lošto byšo i kšcepcžijanom byčž, byčmy-li bjeje wščeho napinanja Wožeho kralestwa dželomni byčž mošli. Ale nē džakowano Wōžu: šenitom, štracžlych, cžerprerjom a dyrbe-li byčž ranow ho bojačž njemōže našč Ščōžnik trjebacž. Wjes džima, jo runje wopřihna ludžo dženkā tal bōrj sadwēlujā. Kšcepcženjo wērni, njerunajmy ho jim! Šserbo wošerje rad špēwaja: Wōš je i nami, wjedže noš. Wōstānmy pšči tym a dobyče bužje najše, nošče tež w družich cžerprjenjach, šotrež na naš pschitnu, w šhorščach, njedōčach atd. Šwēt štīwli a žalostiči, kšcepczan pak je štracžny: Že Wōš na mojej štronje, dha je mi pomhane. Abō šy ty hdy žaneho njewērjazeho ščērtlōwego, tež w šrudobny wješeleho widžič? Ale wērjazeho šhorcho šy widžič, na šotrehož woblicju ho šmutsny mēr potaja, haj tež wērjazeho šy widžič, kiz bē wērjazy kšcepczan a domoj džēče i špobnym šacžžom a špōjenjom: wōn pohłaba horje t nješčejam a wahlaba krahnošč Wōžu (Šap. št. 7, 5b). Haj, šawot ma prawje: Žato cži šrudni, ale šōdzy cžaj wješeli.

Ščto kšcepczan wščitto dotonja! Ša njeho njereča jeno: Pola Wōža njeje žana wēž njemōžna, ale tež, a Wōš luby knjes pomhaj nam i hnadu t temu: Ja šamōžu wščitto pščeš teho, kotryž mje možnoho cžini, pščeš Kšcytstusa.

Hamjen.

M. w. B.

Swjaty nadawk kšcepczana.

(1. Tim. 6, 11.)

O Wōžo, daj, jo po tebi
Ja i žpječ wšču žabam
A na šwōj nadawc njebješči
Šow njeprščēstajnje hładam;
Špōčž možy mi, jo wotrubo
Šso šwētnym šubtam njepodba,
Niz jeno bučiči ščōždža.

Daj hōničž mi ša prawdočju,
To ščat je pschitny, krahny;
Š nim šwoje brachi wōšuju,
Šdyž wotewri dom šawuju
Mj jemu hnadā nješčēsta
A dušča, Kšcyta njewjēsta,
Šam ščōžne manna ščōžči.

Nječ bôhobožcôj, pobôžnojcôj
 Mje swjate puće wôdži;
 Daj žiwje wêrje we mni wosć,
 Zwôj Duch njed mni ju pôbôžj
 Wšes hórce hšlyh pokutu,
 Šdôž i tebi wotam we nufy:
 Šmil nade mnu šo, Wojo!

A i wêrj pômjo luboŕce
 Nječ i njeihu horje šapa.
 Šač dâdnô i wôžnej wutrobie,
 Niz ja naš wšyftich štapa.
 Še ščepšlinoŕcju, čšicoŕcju
 Tež bratram, šotram luboŕc wšdu
 Šžu w dobruč štutach šwječicž.

Šaj, wêra, luboŕc, nadžija,
 Šo šu te hwešdy jašne,
 Niz mroŕ a čšenoŕc wščezšicžca
 A šwêta puće čšahne;
 Niz prubi njed mje pšchewôdža,
 Šdôž junu wôdnô do nješja
 Wšes šchryŕta krej a prawôŕcž!

K. A. Fiedler.

Škweŕcijanska luboŕc.

Moja njeboŕcžca mač, powjeda ŕ. duchowny šunta, warjeŕe
 dwôždy ŕa tpožên wulki totot polny polowki ŕa šhorč a wona to
 jara derje wôymjeŕe; ale wona tež tuj šhorčy šamych, ŕa lo-
 tryčž warjeŕe, jnajeŕe a bê we šwajtam pišnje w domach.
 Šdôž by wona tu polowku warila, durbjachmy my hólgy wokofo
 wôhničžca ŕtač a potom râlajeŕe: „Wêrje, tedžubj! Štarej
 Witelaj, ŕiz w tej a tej tšžy 3 ŕthoby wštofo bydi, njeŕeŕy tûtn
 hornž i polowku a jej piŕy tym prajšž: Mačž waŕ dawo poŕto-
 wicž, a ja durbu wam prajšž: „Šcho rubžicž ŕo, moja durbu, a
 ŕy ta njeŕoŕtoja we mni? Čšataj na Wôha; pšchetôž ja dubu
 ŕo jemu hiŕeŕe dšatowacž, ŕo wôn moŕejo wôblicža pomôž a môj
 Wôh je.“ Tajte ŕtowo naŕ mačž potom piŕy warjenju nawučež,
 my paŕ mejadomy i ŕejo niž jeno tón wužiz, ŕo na tajte wôŕnje
 wjele rjančy ŕhtužkôwo na wôbŕajne do pomjatta nawuŕnčymy,
 ale tón hiŕeŕe wjele wjetŕy wužiz, ŕo môž Wožejo ŕlowa nad
 čšlowŕŕej wutrobu ŕaje ŕhoničymy. Šnaŕ môža ŕarŕyŕy tola ŕwoje
 bječž ŕaje wučežicž, bliŕŕeŕejo lubowacž, jemu ŕtužicž a pomhacž
 a we tym ŕože žiwjenja pŕtačž!

Šwêtny duch a Boži Duch.

Bur, ŕiz bjeŕe hačž do wôšombjeŕkateho lëta bohaprêjet byt
 a nêtko na wôdnju ŕhory teŕeŕe, da mje ŕawolacž, ŕnaty duchowny
 powjeda, a mje proŕeŕeŕe, Wožu ŕmilnoŕcž ŕa njeŕo wuproŕbjež.
 Ša jemu prajdaj, ŕo njeby tola žaneh ŕtracha pšched ŕimjerju meŕ.
 Wšôŕaŕ ŕabny Wôh njed, ŕchôž je wôn taŕ a taŕ buŕto wubŕuczo-
 wal. Duž wôn je žakôŕnym hšoŕom ŕawoŕa: „Wôh je, nêtk
 w ŕimjerčji to čšuju, nêtk to wêm.“ Ša jemu Wôha w jeho
 prawôŕcžji a ŕwajtoŕčžji piŕchijowjedach, ale tež w jeho hnadže a
 ŕmilnoŕcžji. Wôŕpjet myŕklach, ŕo moŕt wôn hiŕeŕe i poluceje
 piŕinčž; polŕbenje ŕtowo teho muža paŕ bê: Šchô budže moje
 woly pižowacž, hôžju tu ja wjazj njebudu? Šo je tón njewêrč.
 Šnaŕ, polbžicždu duchowny w ŕarlinje, bjeŕe na jenyum pŕedo-
 wanju pŕataŕ, taŕ my, ŕo bučmy wêrëčž a ŕbôžni bječž moŕti,
 ŕwajateho Duča ŕreŕbamy, a potom pŕaŕŕenje ŕtaŕi: Šeje dha wy
 hšôž m najeŕjenom wo ŕwajateho Duča pŕoŕbž! Šo burej

pšes wutrobu džeŕe, ŕiz bjeŕe hewaŕ najpŕoŕadniŕŕi čšlowje
 w pŕtej wšy byt — a wôn durbjeŕe piŕy ŕebi i čšôwa wuŕnacž:
 Šo hiŕeŕeŕe ženje čšiniŕ njeŕjebj, a wôn ŕebi pšchewowia, to hiŕeŕe
 tón hamy wječŕj čšiniŕ. Wôn ŕo polŕawu. Ale jemu bu taŕ
 ŕlyŕno, ŕo ŕtanjwôŕŕi do jŕtwy džeŕe. Ša durbj džen do meŕta
 jêdže. Šato je ŕam w ŕetŕach a ŕa ŕwajom žiwjenjom myŕŕi, wôn
 wŕŕelatory hŕečž namata a ŕaŕo pôčnje wo ŕwajateho Duča
 pŕoŕbjež.

Wôn i duchownemu pščiudže. Še ŕyŕlami ŕoŕpu. „Šcho
 dha pŕacacž?“ ŕo ŕnaŕ pŕajdaj a ŕa wotmolowjenje doŕta: „Možij
 hŕečhow je teŕto.“ Duž ŕo duchowny w njeŕjeŕej wjeŕelôŕčžji ŕa-
 wjeŕeli. „Wôž,“ tón polutny rjetny, „wy ŕo taŕ wjeŕelëčž, a
 ja je ŕyŕtom njewêm hje.“

„Njedurbjat ja wo wjeŕelëčž?“ Šnaŕ ŕnapŕečžewi, „dofelž
 je w njeŕjeŕach wjeŕele nad hŕeŕŕnitom, ŕiz polutu čšini? Šlečže,
 môj pŕečkelo, nêtk mačje jenož wêrëč, ŕo je Šeŕuŕ ŕhryŕluŕ,
 wêrny Wôh a čšlowjeŕ, Wôž ŕhudeho, ŕhubjenêho a ŕatamaneho
 čšlowjeŕa wumôŕt wot wŕŕiŕŕiŕŕ hŕečhow, wot ŕimjerčje a wot
 čšertowŕeŕe mozy, a potom ŕeje ŕbôžny. Wôbnoju ŕo, ŕo by ŕwajaty
 Duch, ŕiz je pokutu we Wôŕeŕej wutrobie ŕubžiz, nêtk tež wêru
 ŕoŕčžicž.“ A wonaj ŕo w hromadže môbêŕŕtaji.

Šato ŕnaŕ bližju njedželu ŕižijowanêho Šbôžnica wôbŕim
 hŕeŕŕnitam na pŕedowanju pšched wôčž molowajŕe, buž tón Šnjes
 temule mužež i žiwje wêrje dopomôž, kotruž je wôn potom hačž
 do wŕhoteje ŕtaroby wôŕoŕataŕ a wôbŕwêrôžit i wjele dobruŕmi
 ŕtutami te ŕhwalje teho Šnjesa.

M. w. M.

Evangelion mjes Šsłowjanami.

Špika ŕarat Šchjwela w Deŕŕanje.

3. Šsłowjenoja.

Š Šeŕbo-ŕhorwatam jo pščiŕnamta we wječŕoru narob
 Šsłowjenow abo Šsłowitanzow. Žiç je na poŕdra niŕijona, a woni
 byŕla w awŕŕiŕŕiŕŕi ŕtowanč Ščŕyŕŕeŕe, ŕtowanŕŕeŕe, ŕraŕinje,
 Wŕŕimorju. Šnate meŕto Tŕeŕt (Trief) je pšes položju ŕlo-
 wjenje.

Žiçom ŕaje roŕŕeŕi ŕo mjes Šsłowjenami ŕŕeŕeŕcijanjstow;
 wokofo lëta 870 pŕedwôŕŕe jim tež Method, tónhamy, ŕiz je
 ŕwajom bratrom Cyrillom Wolŕaxam a Čžecham ŕhryŕŕuhowu
 wučežju pšchijowjedajeŕe. Luthewowa reformazija namata w tutny
 ludu žiwy wôŕhôž. Pŕimoŕŕy Tŕubacž, i wopŕečŕta kaŕholŕŕi meŕŕnik
 (roŕbenj 1508), pŕedowajêje pšedewojno wopacžnyj wôŕŕnjam
 žŕuhje. Lud jemu pšchijobny. ŕamžewo knjeŕŕitwo podŕôčžowajêje
 duchow, tŕkewŕeŕe ŕnjeŕitwo hŕoŕeŕe čšêtu, potajŕim i radoŕeŕy
 pšchijimadhu pŕedowanje ŕiwobodu. Tŕubac bu wôŕŕabjeny, ale
 meŕčžerjanŕa rada w Lublanju (Laibach) poŕiçžji jemu druhu žŕŕeŕe,
 ŕbjež wôžjeŕe nêtoru čšaj i dobruŕ wupŕedom pŕedowacž. Doŕho
 ŕo njewôrjeŕeŕe, dha wŕŕŕenoŕčž jêho wotolna. Wŕŕtembergŕŕi
 wôžiwoda wŕa jêho horje a da jemu ŕatu w Rotenburgu a we
 Derendingenju, ŕbjež jemu wôn 1586 wuwrje. Tudy ŕapôçža Tŕubac
 pŕôdnju bjeŕawoŕeŕe za ŕwôj lud. We lëčje 1550 wuda Luthewowy
 maty kateçijismuŕ w ŕlowjenŕŕej rëçji, 1567 ŕwôwŕŕe kniŕi, potom
 nowy ŕataŕ at. Šahorjenju pomozajit bjeŕe jemu baron Šans
 Ulnagrad von Sonnen, ŕiz bjeŕe doŕte lëta pšehëçewo Tŕurkam wo-
 wnat a potom tež we Wŕŕtembergŕŕej ŕthow namata. Wôn ŕtaji
 wŕiçhte ŕwaje mozy a pjenjeŕ do tutje ŕŕŕŕy a namotwjeŕe
 druhiçd jemjanow, ŕo bydu jêho džeŕo podpjerati. Š tajŕim naŕta
 rjana ŕtowjeŕŕŕa ewangelŕŕa literatura, kotraž bjeŕe i dobom tež
 a ŕhorwatŕŕi narob poŕtajena, pšchetôž tuj dwe njeŕeŕeŕte taŕ roŕ-
 bjeŕeneŕe ŕaž nêtko. Wŕučenji muŕojo džeŕlacy i Tŕubarjom hromadž,
 mjes kotŕymjež ŕu najwôŕobniŕŕi Šebolitan Šral, Šeçŕapan Šonŕul,

Surij Delmatin, Adam Boharic, Surij Jurajevic, Gregor Vlahovic, Matej Vlahovic, Poljevljanski je ho svojim kazanjim mjenom Flacius Myricus ve zrcvlingny stavilnacy inaty. Won je wobščerene knihi napisal, kotrež hi pod titulom „Wagoburger Centurien“ žrto stawišnov. Sajmavne je, jo Trubar a jeho pschecželjo hebi na wobrocenje Turtow mišlacnu. Gregor Vlahovic piše 1663: „Hdy bchymy cšijščezernju dostali, dha buej ja džeč turtowštemu lježorej knižki cšijščez, kak hi wot spocatkta hwyta wchizju profesorjo swčelžowali a predwotali, jo je Kriješ Khrystuš Božji Esny. Mahomed je Turku jawjedł a bamž žyle kščežeršjanow. Wo dšypli Turku wobrocjež, ldy bchymy pomoznirow a knihi mčł.“

Klaj nalčne kwčki spadaju, hdyž mčwš na nje pičinjše, taf žicželje ho ewangelicly hibanje mjes Eskowjenami pičes Žejutow. Knihi budny salene, predarjo woteknaci; ščotž njedacheje ewangelistu wčru wopščihahacž, dnyčejše do wuktraja cšekmjež. Za nešotre lčta bu ewangelista wčra wuterjenena hacž na pošlednjehju miža. Lud, kiž beže pičes rejernacijju šibnjedju k duchownej žiwjenju, šapadny jašo do duchownej womory a šhiny we lždyim natlanjaju.

Wjele cšerijetajow namata škow we Wuherskej, hdyž je ho na 20,000 ewangelicly Eskowjenow hacž na dženšijnšji džeč šbježalo. Tutym je we lčze 1771 duchowny Ščezpčan Skwimicž šako nowy jaton do jich rječe pičeložil. Potajim beše tedny Trubarjowj pičeložil žyle mjenata. Jedny esemplar tuteho Krimicžeweho noweho testamenta šim nečdy na Kłoczeškim gny-nacijju nadešel, to je jnanjo, jo wy nejšmy tu preni, kiž ho wo ewangelicly Eskowjenow šajimujta. Tutoh wuherski džeč Eskowjenow šo s mozo pičemadšarščej. Predwanje šawo ho jenož hiščje we wškom wošadach w šlowjeniske rčeži, knihi ho s žyta wazy nješčizja. Nešotre ewangeliske šlowjeniske wošady hi tež we Korutankej, kotrež ho pal pičemadšujta. Mjes dnyhimi Eskowinjami je lčdy 500 ewangelicly. Ale tež tam šu wčrajzy bratija ewangelicajiju špocželi.

W Lublanju štatuje jato jeničži ewangeliski predar mjes Eskowjenami Anton Chrafa, roždeny Čzeč. Na namotujenje brisčefo biblisthe towaštwa je wšn stary jaton do wčizijšjeje tamneje rčeže pičeložil a nowy jaton porjedil; wošo je neko cšijščje. Tež wabwaba fu. Chrafa wot 1905 mate ewangelife kopjenko „Wlagowčnik“, kotrež hi we 1500 egemplarach roščerja.

„Mrtvi se vračajo (morwi so wrčoa)“ piše Jran Klečič, šlowjeniski wčejin. Mječ tute jeho šlowo je šwčelžowanje na jašny pičihod ewangelija mjes tutym ludom!

Wšchelake s bliska a s daloka.

Š Wudyšćina. Tu ho šwiceželje 7. julija šwježerš jwonkowneho mišionista. To beše woprwadilny šwježerš. Šwija rabelč wopščaje po žyfel wošadže. Wklobžina, woješte towaštwa a pohnjowa wobora ho s šhorčojemi do cšaja šetupačju, wjele hočji se šušodnyh wošadob pičihwata, nalabna lčžba ff. duchownych ho narže. Pičihny Božji dom beše na wobčmaj šemčenjomaj polny nutrnjež poškudčarjow, kotičž jato ješo najrejšča, žiwa pčha wošrežž nufneho džeč šynowych žnjow hebi wšadž njedachu, w duchu ho bowječž dacž na žnjowe polo tam wonkach w pošanskim kraju. Na šerškim šemčenju predwajše knjes Kaba, šaraj we Šhprejzacž; po Jul. 4, 6 wšn nam wukłobowčaje, šotre štaročje ma šwiate mišionistwo a kak moženy tute štaročje pičewinych, mjenujž pičes dšalowanje a a modlitwu. Na nemškim predwajše knjes šaraj Rešbarš i Dubna

polo Dražžan, šyn predwajšeho Wudyšćinškešo šaraja; po Mat. 28, 18—20 wšn nam rošeflaja, kak teho knjeja Žejušowa pošlednja wola naš wučel, ščto hi cšji mišionjž dščeraczejo, ščto je ton mišioniški nadawł a ščto je ton mišioniški wušpeč. Wobčmaj k. predarjomaj knješa ka jeju žiwe, wutroby hujajše šłona najšorajšji dšal wšdšički šemšenjow. Šawobna wotatnu škužu dšerješe na šerškim k. šaraj Mateš-Waršim, na nemškim k. primarius Šabler s Wudyšćina. Na kžnju wobuju šemšenjow k. šaraj Mrošal-Krodžičšjanški i rjanym šłowami naš dopomni, kak nufne je šwiate mišionistwo ša ščelječjanow, dokelž maju duchownej miš pohjanow wotpomščaj, a ša pohjanow, jo bchdu jato ščelječjienjo pod ščizjom šłójnje wumrežž mšli; wšn dale dopomni na to, kajše žohnowanje je našče šeršite mišioniste towaštwa wuhwytalo ša prenje 50 lčž šloweho wošlčaja. Kolekty ho naržera 343 hr., ščotž je wjele ša tule nimate najmjenšju mjes šerškim wošadami, kiž lčži nečšto pičes ščitry šta bušdow. Wšh šbžerž jeje wutroba a tutu wotewjenu ša šwiate mišionistwo!

K—n.

— Pščelnik knihowneho towaštwa ša našču jastku šeršku Lužuju šłobž nčto w naščij wošadach. Wšn pičimje nowu rjanu knihu knjeja šaraja em. Šyktorj w Biškopjacž: „Wobraš je šanžbenych cšajow a s naščij dnjow.“ Knija je natwarjasa a šajmawa. To šłwi nam hšjom to woščijšje: 1. Kajli muž be nečdy našču knihu Luther? 2. Kak je nečdy w Lutherowym cšaju s šlowu ščelječjanške žyčnje šlalo? 3. Wo šallanj; 4. Biškop Wenjo; 5. Šešeje-šamnyš-šchwitarjo; 6. Šwječzata a šwiate wošraš; 7. Štuche worječški; 8. Wobraš je žiwjenja žonšlicy w Šracla, a) jich bybła, b) jich džeč, c) jich pučja; 9. Šbše a kak šy šlowu wšnbuču njedšelu pičeložil? 10. Š wošwječzeny meštow, a) Wartburł a Marburł, b) Amnonaburł, Žuda, (Wježen, c) Na šwi, Nkocuhowym šwježbenju; 11. Škory a kajli ščerušč hebi najwabšo pičijšwječš? Načji šobustawy tu knihu ša šwój šemj pičijnošč dostanu. Wšjo moža hebi ju tež njebobustawy šupčje, ale šepje a šłabnišče je, hdyž ho jato šobustawy pola pošelnika šariščaj dabža. Wšni dostanu ša šwój šemj pičijnošč knihu a wšješe teho biblisti pučšni. Ša roščeljenje biblisthe pučšnika, kotrež šobustawy barwo dostanu, my š bobom pičli tutej šłabnošči knješow duchownych na to ledžšlwyh cšinimy, šo njebudža ho jim na dalše hody lčže lčto nowe šapijš šobustawow šlowneho towaštwa pičijšščaj, ale šo budže jim pošelnik po pschelohobženju lčžeje wošady wošerowč, kajše pičemčnenjenje šo mjes šobustawšwom šlowneho towaštwa šlako, jo mšli hebi to we šwiojž dotalnyh šapičaj šobustawow napomnicž. — Š nowa na to špominamy, jo knihowne towaštwa noweho pošelnika ša prušku šeršku Lužuju trjeba a šo pičelohyba šlowneho towaštwa, knjes šaraj Šolčž w Kłeczach, prošjo, jo dšypli ho tajzu knješa šamowčž, kotičž bchdu šłowlini byli, pošelštwu šlowneho towaštwa ša prušku šeršku Lužuju na šo wšadž. Tež dotalny pošelnik k. Šwetošč može roščajšjenje dacž, kajše je šłatowanje pošelnikow a kžto cšaja hebi nečže šaca.

Porjedjenje: Wšdžerškim cšije ma w 4. wotštanu družje šrony w 5. ruzčju takle rčadž: Šdžež šordolčž a naduolčž, šlownowolčž a šwječšnojčž šo roščelječeraju aw.

„Bomhaj Wšh“ njeje jenož wola knješow duchownych, ale je tež we wščeh pschewawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Wudyšćinje doščaj.

Sy-li spówal,
Plinje díštal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój awjatok
Zradny je.

Za staw sprówny
Napoj mócný
Lubošč ma;
Bóh pak swérny
Přoz spař mórny
Čerastwošč da.

Njech ty spówal,
Swérnje džéš!
Wšéšna dný;
Džéš pak awjaty,
Dušl daty,
Wtopóš ty.

Znjebošč mana
Njech šl křmnan
Žiwnošč je,
Žiwa woda,
Kšl Bóh pada,
Wokřawš čel!

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knihčičiščéženi w Budyščinje a je tam ša ščtrowčlětnu přehledlatu 40 wj. doštač.

6. njeđzela po šwjatej Črozij.

Domst. 6, 3—11.

S dwójim šacžecóm, luby čítarjo, šo na wukladowanje tuteho móžneho, jadriveho šlowa Wožeho podach: š wutrobnej radošču na jenej a š nuščowým tšepjetanjom na drugej štronje. Š wutrobnej radošču nad tym, šať krašna wěž to tola je: Ššym šaščéřepjenu do Křysta, šiz tež mi šwójoh' Duča da, je šnuščowým tšepjetanjom tehorunja šebje šameho dla, hačž tež šo ščéřep neto prawje šelen, kaž durbjal. Móžeš wščať na ščéřepjenu ščotnje wšchelate ščéřepi wíđečš, jene we wuklotnym šróščje, šo je wjehale na nje hladáč, a wone tež pošafuja, šo š nimi práža njeje podobarmo, druge pak šwadne, nešotne šamo kaž wotemrěte, ščřtoda wo nje. Kať dla, byšmy-li my šaťki ščéřep byli? Še šnuščowým tšepjetanjom pať tež tyč mnošhí dla, bohužel tež přědarjow, šaťž njewjěđša š džekšnišćim šlowom Wožim ničo šapočéř. Přšetóž tu šo jedna wo wulšy wajož, mnošim pak njehrošmlawj dyšlaj: Wumrječe a horještače. Šetom Křysta a wošebje tež wo to, ščo ma woboje ša naš na šebi. Bóh daš, šo by kóžbu praješ mošl: Ša šym, kašebóž nje džekšnišće Wože šlowo žada: nowy čłowjeť!

Kščéřenjo šu nowe čłowjeťstwo!

1. Do Křysta šmječe ščéřeni.
2. Š Křysta horještačom te šhodženju na nowým žiwjenju powołani.

Njewěšče, šo wšchitý, šaťž šym na Křystuša Žejuša ščéřeni, čši šym na jeho šmječš ščéřeni? praži šwj. japošćot Pawol. Šať byla šwj. ščéřenja po prawým pohrjeb? Njeje džá luby Šbožniť ščéřenja žiwjenja? Praži wón tola šom: Kaž Wótž ma žiwjenje w šebi šam, šať je wón tež Šsynej dal, šo by jo w šebi šam měš. Wulšotne woštanu do wšchitšć čřašow jeho šlowa, w ščotřšž wón wo šebi žaťo šnjeju a štralu žiwjenja rěčži: Ša šym tón pučš, šať wérnošč a to žiwjenje, abo: ša šym to horještačanje a žiwjenje, hobjra jeho móž, wšchudžom, hđež přchitžš, žiwjenje šbudžič. Njeby tehošla tež žara rjenje bylo, male džéři a, kaž w přnišć ščéřenjašćič čřašach šěšče, tež doroščených na tuteho šnjeju žiwjenja wukščéřeni? Šaťše rjane šnamjo ša wščš čřašy ščéřenjo čłowjeť! Wšchať tež nowočřšni šať džebša, wučerjo a přdarjo noweje wěry. Ščřtóša šudže tež džyčš ščéřenju jako pohrjeb wóšhodowáč? Wošebje ščřto šudže džyčš tamny čžemny, přče wšču měru šrudny šónž Šbožnitowy ša šapočatł a šaťož šwójeho šboža wiačš? Ščřto džyl šo wěčného žiwjenja nadžjčž, džyž tola Žešus po ščřitšć ščřačš šaťte njekřašnje wumrje? Womatu, přčéřjelo! Přšpane šteji: Ššmy na Křystuša šmječš ščéřeni. Wěnišš, šo by šwj. Pawol šjes přčemyšlenja šaťše špil? Ša njeho šať ša žameho drugeho šeži w Šbožnitowej šmječš wščo šbože, žabym drušš njeje šať šenje špwal kaž wón: ša šrej a prawdoščš Křystuša je moja drašta přšchitšć; ščřtož je mudrým ščupošč, še ja njeho najwjeťšće mudročš: ja šo njeđeržáčš ša teho šameho, šo byčš něšćto wjeđžat

mjes mami, kšiba jeno Jezom Khrysta, teho kšizjowanoho. Sswj. Pawol žaneho druheho pucza k wěrnej swobodnje njejnaje hač teho: Sathowani pšched hrědom, dolež žmy pšched joz kraj prawni činjini. Tak wotžo ho i jeho listow hiščeje wjele podobnych słowom hromadu pščinješč k dopotalanju teho: Khrystusowe wumrječe je našče wumóženje, pščinšup k Wótzeje je wotwěrjony, pucž k njemu pšcherubany.

U nětko praji swj. Pawol: Na tuto Sbožnitowe wumrječe i žylej jeho islužub žmy kščeženi. Šchož luby Sbožnitu dobu, je wščitim kščeženym šo dostalo. Šduž jo w Jezusowym mjenje nad džěšcom, kotrěž ma ho wuščešćej, rješnje: Wšmi nětko šmanjo swjatohe kšizjo, wobojje na čjole a na wutrobje, dža je tož dar, kaž wštošč: Ty žy moje, ničto njedyrbi tebe i mojeje euti wutroržnje. Kščešćina woda, kaž lišćja nědžy Noada, nětko kščeženoho kščešćana pšče widě hlubiny na šuchi, wěšty, wukhowazy brojš pščenješe. Nětko je wěrnno: S wješelom mi dajćeje prajš: Ja žym kščeženym kščešćijan, nětko je wěrnno tež, ščtož žyrčwine tšibi praja: Dar wumroženja ma ho wuščešće poščebowacž hač dar narodjenja, pšchetož narod je šemli, jeho wošub je: wot šemje wšaty, do šemje šo šašo wobročičiš, ale wumroženje je nješeste, a teho tróna je: džězi Bože, hoduherbožo Khrystusowi. Tajšiche ludži pak mjenujemy wo naščeje starej, ale štajnje mdožje wěčeje: nowe čłowjestwo. Čži tšebolja jo nješib, runjež šebi jo myšla a i tym šo šordža, šotšiz šu tak pošcupowali wo wščem možnym wjedženštwje a pošpáčnje, wo wobkńeženju šemje a šejnyč mozog, ad tak šobřu jo na to šabžže, hōžž šo něščto hiščeje wičiče munamata, a wošebje: ma dža džebšnišči rowy čžaš jeno hawoj šwěta a niz wjele wjazž čjěmnoščje a študa? Čjěmnož džebšnišćeho nowešo čžaša, i wobemaj nošomaj na tutej šemi šejazy, kaž šo šajnje škwali, nješubi wón hušto runje najrješčje a najwšizščje, tu wěšty wotmožna na to prašenje: Šže namata dušča šwōž štaloš a dom? A dolež přebj prajčamny: kščeženija je pokrjeb, dža nětko na prašenje kščeženimja a prajimy: Šcho je pokrjeb bješ kščeženizy, kaž ju nam šwajty Pawol džebža wopšha? Ničžo druhe hačž ščtož Jezus nědžy praji: Wšomi nješč šwōžich mowych pokrjebaj. Šcho-ha pomšojče šohatemu mušej w pšchranunaju, šo jemu ščto wě tak wškitny pokrjeb wšhotowacžny, hōžž tola do šelšete čjwile čžebwješčje? Kač mnošim jo wobojnje šejdže? Šello šylšom šo bješ nadžije plačže? Nowe čłowjestwo to woprandož njeje. Ale to je nowe, pšči wščěh žyluč trwoštowane čłowjestwo, hōžž šim šo w šolnym, šylnym dowěrjenu na kščeženštu džebža nam i nowa wopšhanu hnadu pola ščarych a mēduch šanjješ: Šcho može temu wadžž, šotř hōž čže Khrystuš badžžž to šwōžijo? hroda k wješelul?

2. Kščešćenjo šu nowe čłowjestwo, i Khrystuša horječacžom te ščobženju w nowym žiwjenju powołani. Runje jako je Khrystuš wot mowych šubžženy pšches tu krašnošč teho Wótza, tak tež dyrbinny my w nowym žiwjenju ščobšč. Šaj, muža, kraša i čjernowaje trónu je Wōž šubžžij, je jemu mjeno dat, kotrěž je pšče widě mjena, Wōžza krašnošč je dopjelniša Šsynow proštwu: Pšchetraštu ty mje, Wōtče, i tej krašnošču, kotrěž pola tebe mješč, je hawjei rješka pač tež na Šsynowe šlowo: Wōni žy ttwōji, kotrěžž ty mi daš šy. Runje kaž na mojim Kšještu, tak dyrbi ho tež na mni, tiž i nim hromaduškuščam, Wōža krašnošč šjewič, tu wštošč žimě do wščit-

lič dnjom šwōžeho žiwjenja šobu wšacž, šimě žōžde luberanje ščanyč niz jenož i tej proštwu: maj štworjećelo, pšči mni štej, ale tež i tym wješelom, poščuchamny pobdacom: kaž ty mje wješčelš, tak čžu bjež, pšchetož mi je wšče: wješčelš mje džiwnje, dža tola ščōžnje, šimě šo ščōžny wješčor tež šmēcom šehnyč, šo berje wješčo: i Wōžej rufi mje ničto njewutworžni, hōž šimě žy i šmēcom šehnyč k poščednjemu wotpočowanju i tej wštošču: Namje šawšwita.

Ale tajki wšiti dor, šo šiměny živi bjež w džělštracžy na Jezusowym žiwjenju, ma to šebi tež wšiti nadawt: Tak tež dyrbinny w nowym žiwjenju ščobšč. Njēmōž hinal bjež, hač šo i Jezusoweho horječacžja mož abo žiwjenje wušhadža. Ničžo tak wotšidne kaž čłowjet, i Wōžeje hnady w šwōj kščeženizy i nowa narodženy i wody a i Dušča, ale potom tola žimy žyle po ščarym hrěščamny wuščamny; ščobženi w rjanej lubojnej šagrodže, wobšwēčenj wot ščōžnja Wōžeje hnady, a tola nješčōžni, kajta to hašba ja naš! Šōrije hiščeje: Šsmjerež a hrěšč wjazž nad nami nještjeji, ale my podamy šo šami wot šo do tuteje ščareje ščubžy? Abw wščteji jeničšči wšit kščeženizy w mjenje kščešćanjštim? Pola mnohich čłowjetow je šobuzel tak. Šak šurwowe šudžimy tola wo tajšich, šž maju mozgy čžile a ščawy šylne a je tola njetřebaju! Tazju šy hašba ia žyle čłowjestwo. Je dža pak duchowenje hinal? A dža pohladaj raš na mēduch a ščarych, šōže wjele wo tym wšitnjelš, šo šy kščeženi, šo je nowy rjany šapocžak w nič ščajjeny? Šwontnje drje ščōžny wot nič šwjatocžnje kščeženizy ščaw wobnowi a wobtwěrjebž, radoštnje jo ščobu špewojo: Ja nětko i nowa pobom tebi čželo a dušča k šoporu. Ale pščinšž jeno někotre lēta wōdžšičšo, drubž žamo jeno dny: nješčētež čželo a dušča hōžom žyle drubčom hačž Khrystuškej i woporej datej? Škomu-ža našč lud i wuškeho džela wopruje? Tžbazy mēduch kaž ščarych, mužšich a žōššich, njepoščimowiči a drubim čjěmny žabščemaj. Šže wopostaje šy ewangelijon jako mōž Wōža k naščemu ščōžju, hōže je našča wēra jako to dubrje, tiž šwēt je pšchwōwina? Ščžubžobnizy šachodnoščje, wjele wot našč hamo wotročžny šwjerčeje, to je šmanjo nimalo žyleho luda. A potom čžemy šo nowe čłowjestwo mjenowacž?

Wěmy wščaš, čžebōla ščare nješanžje a nowe šo nješčjini: Wšy bojimy šo, kaž Pawol džebža rješnje, kšizjowanja ščareho wuščanja, bojimy šo, kaž Wšther naš wušč, tejšenja ščareho a wščēbnje šašo wšpōščitžōženja nowešo čłowjeka. Kšizjowanje, šamēšōšōšapřēče, to šoli, a ščare wuščnje šo tak lubi. Niz ščajnje w drubim, ale w duchownym naščupanju žyle wēščje je pola našč tak: čžemy radšo wščitšo pšči ščarym wščajšč. A dolež tak je w duchownym, wščtanje, runjež šo hušto hinal ša po wōłanju wščhych šubatych dōdrēšowarjow, wščtanje wščitšo pšči ščarym, šaj, džje je šnutšowamny ščobnym žiwjenjom ščere našad. Šcho-ha pak pomša šwōna wšča, je-li žro šnitke? Dyrbiu čže šalle na džebšnišćeho přebadžja šwōj. Šawōla dopomniče? Žeho šwōntny čłowjet ščjōžimny, bradžim, ale jecho šnutšewy ščrowy, možny, šo šo bješ džebženja šimēželče ščwalicž: Ja šym wjazž dželat džišli wōni, šo dyrbježče bjež i wopradožimny wobnowjerjom šwēta. Wēšč pak, tak je šo wōn tōž ščjinič? Šato wōn ščōšna: Khrystuš je ša našč njeprawych wumrjet, a šehorunja: Wōni je naščjeje prawdoščje dla ščubžženy. Šotom pak wōn tež šanjše, a Wōž luby šwōj šwōj dopomžaj nam wščit-

kim i temu: Za hym żywy, tola niż ja, ale Khrystuś je żywy we mni. Zajzy kŕchczeniŕo ſu woprabwżite nowe cżlowieſtuo. Hamjeń.

M. w B.

Kraſnoſeć ſwjateje kŕchczenizy.

Romjł. 6, 3.

Ty kŕchczeniŕo ſy, o ſtraduŕy ſo!
Cże pŕaŕija miłoeć Wożu;
E tym doſta Wóŕta dżecziſtŕwo,
Ea duſzcu poſnoſeć ſwoża.
D njech to wera ſapſchimnje
A twjerdże dżerżi w wutrobie,
Hać junu i njebiju pońdżeſch!

Wóh wuſwoli cże w Zeſuſu
Wo ſwojej wóŕtnej radże,
So męł by ſbóŕnoſeć Salemiſtu
Wo jeho wecziŕnej hnadże,
Hdż wón ſwój dom cżi wotawri
A tebie i hyle ſtowaŕciŕa,
Kż jemu hiżom kŕuſcha.

Na Kŕyſta ſmierzę ty kŕchczeniŕo ſy,
E nim ſobu pohryebany,
Hdż na kŕŕiżu bu dobuŕy
Wſcheſ joho krawne ranu:
D tule hnadu wobſchowaj,
Eaŕo do kŕuŕy wſchón Wogu daj,
Tak doſho hać ſy żywy.

Hdż ty taż jehujo wumyte
Eaŕo w Kŕyſta klinie hrejeſch,
Dha wón twój nawożenja cże,
So woſchew we nim ſmiejeſch:
Duż ſadżerż ſo hjes poroła,
Każ joho Duch cże pohnuwa,
A ſpobż po Wożich pućdach.

Ze wón cże woblek i prawdoſcju,
D dha budż wobſtojeny!
Sakto wjeſiŕŕi ſchaŕ ta ja duſzcu,
Ze łepje wupſcheny?
Wſchał krej a prawdoſeć Kŕyſtuſha
Ze twoja draſta pŕiſtiŕoina,
W tej wobſtejiſch pŕŕed Wobom.

Ty bu pŕŕeſ Duſcha ſwjateho
Ea tempel pohwjeceſny,
Kż moł ſo trjebać wot njeho
Ea pŕŕeohſt wuſwoleny:
Duż pŕŕed ſwetoŕo jón ſeſamłaj,
W nim jeno temu hŕblicż baj,
Kż je jón hebi ſwjećit.

D kał je ſbóŕna wutroba,
Hdż ſwjaty Duch w njej hŕbli,
Też Wóŕta je Eſymno ſaſtup ma,
Każ na tróbie i nim hŕbli!
Njeŕ potom njeho wutroba?
Eſam janđel bo cżi njeruna,
Ty luboieć Wożu kŕobżiſch.

Też waż hej i dobom wobſtajnje
Krej drahu Zeſuſkono,
Kż na kŕŕiżu wón pŕŕełat je
Ea hnadu, pŕŕeżeo nowu.

Glaj pał, ſo cżiſtu draſtu maſch
A Zeſuſeŕ ſo ſpodobajſch,
Wón je twój nawożenja.

Ty pŕaŕŕeſch ſo: Hdże hjeru móg,
Hdż pŕiŕiŕdże ſpytowanje? —
D Kŕyſta krej ta žanu noż
Hjes mozy njewołſtaje:

Ea pohŕlnja cżi wutrobu
A ſacżerja wſzcu wutrotu,
Eo nimaſch ſtrach pŕŕełed padom.

Za kŕchczeniŕo hym! tał wuprajam,
Wo Zeſuſa ja rođju;
Duż i dobremu ſo wabićſch dam
A jeno i nim tu kŕobju.
Haj, ſo je moł troſkŕi jenićſi,
Kż woſchewja nje we duſchi,
Eo hym ja Kŕyſta ſwóſiſtuo!

K. A. Fiedler.

Kak w Ruſkej dżerżi kŕŕŕiŕija.

W Ruſkej ſo ſóŕde dżećo hać do 8. dnja po narodźe wu-
kŕŕiŕije; haj, ruſki bur by ja najwjeſcju hjesbóŕnoſeć dżerżat, hdy
by joho kuſob naloŕta hwoje dżećo kŕŕiŕijeć njełat. Tcho naj-
pŕeŕiſcŕa ſtaroeć potajſtm je, dweju ſmótroŕo — wjaży jich nimalo
ženje njeje — hebi wuprohjeć. Ze jednu teju hameju trochu
wohebnuſcŕi, dha je pŕiŕiŕiſtuſcŕnoſeć njeđelniży, ſo ſo, njech je
hŕŕećje kŕabſcŕa, pohbehuje a wohebennu boſećje, na hwojeho
manđeſtŕeſcŕo a hwoju „pomozniży“ ſo ſepjerajo, nawiſchecziŕo dže,
ſo by jemu ſwój djał ſa žytem domej wopofalonu czełeć wu-
pŕajita. Na to ſo jaſho lehuje a hama w hwojej komoży woſtane,
a jayne meſto ſaſtupuje neſto jejna pomozniża, jena i jejneho pŕŕe-
czełſtwa abo ſnajoſtwa, kotoŕŕi hoćſi wita, dżećo w hynie
i wjele cżopłymi rubiſcŕećemi wobwuje a jo na to do žyrtwje na
wuſchczeniŕe njeſe. Seno. hdyż je puć wohebie daloki abo wjedro
jara hroſne, ſo ſa to wóſ trjeba. W žyrtwi cżata mjes tym hiżom
pop a pócżnje, hdyż ſu dżećo i cżopłych rubiſcŕećow wumili a jo
najwohebnuſcŕemu ſmótrej do ruſow položiłi, hwoju rěć, kotoŕŕa
poł hođniży traje. Hdyż je „hameni“ pŕajene, pŕiŕiſtupi pomozniża,
wubſtwa dżećo žyłe maſe a pŕŕeŕoba je popej, hiż jo po žyłym
czele tróży do kmitje wodn podnóri, pŕiŕi cżimż jemu woćſi, hubu
a noſ i ruſu ſadżerżi. Tola pał dżećo hiżom pŕiŕi tutej kuſjełi,
każ wohebie poſbjiſcŕo, hdyż jo trjėja, i wjeſcŕa hŕetro woſa a pop
wuźije, hdyż dżećo pŕiŕi pŕaſtanju hubu prawoje wotewri, ſkade-
noſeć a položi jemu po pŕiŕiſtupi ſornajko ſele na jaŕŕi. Tuto
waŕŕnje ſo ſolożyje na ſłowo ſwjateho piſma: „Waſcŕa rěć
budż pŕŕeżo luboſna a je ſelu ſelena.“ Tuta ſól nuſije drje
dżećo hŕiŕećje i wjeſcŕemu pŕaſtanju. Pop pał dale hwojeho ja-
ſtojniſtwa hłada a žalbuje pŕaŕeżo dżećo na cżole, wutrobie, ruſomaj
a na ſtopach je hwojećenym woſionem a cże i tym žyłe dżećeſome
czełto, wſcŕo joho wuſſenje, ſacżamanje, ſpobżenje a žiwjenje hwojećje.
Ze ſo to ſtało, hwojećo ſaſo wubſtwa a do wuſſeho bėleho ruſa
požoſi, a wobaj dżerżitaj ſóŕby dwoj rózŕaj tutego ruſa.
Zajte dżećo tróży wofoto wołtarja njeŕełaj, mjes tym, ſo pop
hwoje pŕjóđſpiſane mobſitny ſwėwa. Neſto ſmótroj wot wołtarja
wotwobroczenaj ſtejtaj a pop cżita a pŕoji: „Za wotŕełnu ſo
cżerzej a wſcŕemu joho ſtufu a waŕŕnju,“ a ſmótroj na dżećeſome

męsto trójzy wotmolwita; „ja ho wotrjesiu,” a pichi tym kódy króć woplunijeta. S modlitwu a požobnowanjom ho śwjatoć-ność wobfamtje a dżęćo soho domoj donješe. Domach hu potom jednore kšęćijna, pichi ćimż soho „pomozniža” njeđželniczu sa-šupuje. Dżiwne stare waščnje, kotreš ho nimalo na wščęch ruskich wščach namaka, hebi žada, so njeđželnicza wot duteje hoščynj i naj-mjeńšcha jedyn kusł kšleba a jenu kšaku tóču sje a ščleńćičku palenja na dżęćęjome šbože wupije.

Kšęćenje w Ruskej wulkeje ćjęćje wużija, a so by nečtőo hwoje dżęćo wulščęćięc njeđał, ho niđže nještawa.

S Budyščina.

Kaž hižom Bóh w hwojim 25. ćžije na to ipomi-noshe, wumjeje tu w Budyščinie džen 13. junija po krotkej šchor-watoćej ćžije a we wěrje do hwojeho Šbőžnika redaktor „Serb-skich Nowin” kšes komthur Jan Ernst Šsmolec. Wón je ho narodził 3. měrza 1816 na šchli we Łuczu pola Łasa, hđžež bė jeho nan teđuw i wučerjom. W lėtach 1830—36 wopytowashe Budyščinu wulku šđulu, studowashe potom we Wrótkławiu na duchownstwo a hwojanishe rėće. W lėće 1848 wja, do Budyščina ho wróćiwšich, redakciju Šserbskich Nowin na ho a je ju hać do hwojeje hmerjeće wobšowal. Šswoje žimjenje je žyle herbštemu łudej, kotryž i žyle wutrobny łubowashe, woprowal. Š wulkej prőzu a i wulłim woporami je ho ja to staral, so by nošcha nam wot Boha data a wot wščęclach tał mało wažena herbšta rėćž soho i ćjęćię pichijšcha a so bnyhu ho w njej knihi wudawake. Pšchi tym pał dżęćęche hwiėru na to, so bnyhu to jenőž šbőžna dobre knihi byte, kaž byrbimj i žyka wrajicž, so hać dotal ani jena njemėrjaža a nješčęćęćijanjša herbšta kniha wulšcha njeje, kotrychž je we wščęch druhych rėćčach tał šlošnje wjele. A we tym duchu hu ho tež stajnje Šserbske Nowiny pišale. Pšches to wščo pał je wón ja duchowne šbožo Šserbow kaž ja wobtwjerdjenje a šbőzerenje wėry mjes naščim drowim herbštim łudom jara wjele štułkował. Žeho najwješča šrudoba bė to, so je tał wjele herb-skich wošadow bjes pėdarjom a wučerjom. Žało šponjenu muš, kšž bė wjele druhyh łudow berje jesnal, wjeđžijšche wón, tał ščłődna tajka duchowna nula ja žyly lud je. Tešobda je ho tež ja šako-ženje kaž tež ja rołčenje Towarštwu Pomozny sa študijnych Šserbow staral. Doteš bė jeho htułboka wėdomnošč jnata, hu wón i wyšolim rjadom počjęćęny a dawashe we hwojim ćžaku šaštemu kralej Alberteje herbšte hobžim. Tež hu jemu na uniwěršicje we War-schawje ćjęšne a dobre męsto wučerja poličęene. Łubosć i Šserbam pał dżęćęćje jeho w Budyščinie. Ščto pał je wón ja to mēł? Ło, ščtož hebi druhy kšwala, niž. Ale ćjęšne mjeno pola wščęch hwojanisčich łudow a wutrobny dzał wščęch Šserbow stej ho jemu dostalec a jemu wostanjenje. Wjšęje wšęcho pał stej Wozja mša ja tyč, kšž hu hwiėru dżęłali w jeho winizy.

Žeho wotmėrjeće ćjęło ho 16. junija na Ğrobžiczkju pola Žibowa i wulkej ćjęćęcy a pod pšęnowodom najwajniščich šastupierjom herbštego łuda kšowashe. Wón wotpocnjeje wot ćjęćęcho dżęćo.

Pšchi jeho wotmėrjenjom rowje rėćęćęne mjes druhyimi tež njebo jarač Doma i šcha a hłėbowasze hłowa:

**Epi ćžije na Wozjom rowje,
Kraš łuby Šsmolecy!**

Wóh ja Tebie ma šrowje

A hwoje kraleštwu.

Ty nješby pytal hebie,

Šswoj lud Ty pytal hš,

Kšž šhubit nēł je Tebie,

Ty Šserbie ćjęćęnje.

Haj, ćjęćięć Tebie ćžemu,
Na Tebie ipominacž,
Dońž łudy wostanacž,
Šswoj dzał Ğži šahowacž!
Ğži łubosć na row šabje
Wėnz nješapomnicžow!
A i procha Wozjoj! kšhabje
Nynk hwiėrach wóćęćęzow!

Šay mjeno našęje nošyt
Hacž i bratškim narobam
A do wutrobny wošyl
Wuškł narobnu hu nam.
A ičtőo ju wutorjeni
Nam nēšto i wutrobny?
Šso hižom šalełeni
Šayw, kotryž wuškł hu.

Ščtož Šserb hej kšowa hwiėru,
Šay jemu wostajit,
A jeho hwojat wėru
Šay jemu wobtwjerdžit;
Ła Šserbow hylina štata
Kšęš gnodu Wozju je,
Nšž jim je dotal trała
A traćž na wobštajnje.

Ła ćžije Wozjoj dżęćo,
Ła mušile bėdjenje,
Nšž mby a mpta mēto
Wščł njeje na wėćęce,
Měj dzał našč, kšž ho hori
Nad Wozjom popielom!
Ščtőo jeho ptojmio mori
Mjes žylym Šserbowštwom?

Nēł wotpocznik pał baty
Je Tebi, bėdjerjo,
Duch njeje wjazy jatw,
Je wjšęćęche šbőntw ho.
Njes budž Ğži wėćęnje hnadny
Ho hwojej miłotęi!
**Štał Wozj pał pšod nošč radny
Šta lėt mjes Šserbami!**

Wšęelake i bliska a s daloka.

— Ğrabja Arnim w Mužatowje, kotryž je ho hižom huščęšcho jato haćej žyrťwje wopotałal a tež ja šbőzerenje herbšteje rėće wustulit, je šašo rjane wopotałamo tajšeho dobrego kšęćęćijanjšeho šmyšlenja dał. Wón je Mužatowštej mēščęćanjšej žyrťwiništej wo-šabje 15,000 hriwowu wustajit. Wustajenje ma rėćęć: „Ğrabje Ğermanna a hrabini Karolinj Arnimishe wustajenje.” Dał ma ho wošadowim hřudym wubžileć a tež i špėdowanju štułkowneho wošadowneho žimjenja naložileć. Łašje wustajenje je nečtőo žadne w naščim ćžaku. Še štaręch ćžakow maja berje kšęćęćijanjšej žyrťwje tajše wustojenje wot šollatorow a wčęćęřublerjom, ale w nowiščim ćžaku ho porčbőo nečtőo na hwoju kšęćęćijanjšau žyrťej dopomni, hđyž wón hwoje wustajenje ćžini.

— Š wotmėrjenjom železnizy wot Nadowrja do Škamienja ho w bliščim ćžaku šopocniše. Wjšęćęć je wotmėrjenje šjaw-nje wupšata i tym wošjerjenjom, so maja wobšędberjo ležom-noščow dowolice, wotmėrjećem na jich ležomnoščje hšć. Duž hnanu tola po neščim i twarej tejele kšęćęćęć dőbđže.

Sy-li spówał,
Pílnje džélat,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróduy
Napoj móczy
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méryy
Čerawosć da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džélat,
Wšédu dny;
Džélat pak swjaty,
Duš daty,
Wotpođa ty.

Z njebjes mena
Nječ či khamna
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kíš Bóh pada,
Wokřaw ćel!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu hobotu w Šsmolerjez knižiciskichjetni w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu přehlednatu 40 pj. došlacj.

7. njedzela po swjatej Trojicy.

1. Pětra 2, 5—10.

W našej episkopi swj. jopofstota Pětr wěrjaze křesćianstwo s domom pschituna. Kóždy wěrjazy křesćian je kamjen tuteho doma, a to niž morny kamjen, ale žiwy kamjen, došel je s nowym narodom psches wěru do Jezom Křysta je šwjercje hřešow do noweho žiwjenja, do žiwjenja šnady pschischoł. Wěrní křesćianje wočiznja hromadze něšto žyłe, duchowny dom, duchownu křezu Božu, kotrejež rózny kamjen je Jezus Křyštus. Woni ko nie-
dabža tam a šem šhabtač wót žaneho wětra čłowisteje wučby ani wót žaneho wušmehowanja a pschječehanja tuteho šwěta; woni šteja kamjentwěrđe we swojeje wěrje, we swojeje lubožeji, we swojeje nadžiji. Woni šu mjes šow hromadu šwjatani je šwjatkom Křyštuskojeje lubočeje, šejepšiwocje a mozy. O šo bchymy my wšizizy tašte žiwe kamjenje byli, natwarjeni duchowna křezu Boža! Zeho-
dla dajće šo psches šwj. jopofstota Pětra napominacj:

Natwacće šo jako žiwe kamjenje, šo bchščeje duchowna křezu byli!

1. Jezus Křyštus je rózny kamjen tuteje duchowneje křezu Božeje.

2. Wudžće psches wěru do Jezom Křysta žiwe kamjenje tuteje křezu.

1. Jezus Křyštus je rózny kamjen, na kotrymž mamy šo natwaricj. Šo je Křyštus rózny kamjen žykej

žyrtwje, to šteji wěšćerizy napiskane hižom w štarym testamencje. Tat Bóh psches rt šwjateho profety Jelajaha pschpovjeda: Šlaj, ja kladu w Zionje wušwoleny, drohi kamjen. Bóh Wótz je tónke rózny kamjen našeho šwoja wót wěčnojeje šem šaložiti. Žato we swojeje wěčneje lubočeji wošfamny, panjene, šubjene čłowještvo w dopjel-njenym čžahu psches šwojeho jeničkeho narobženeho Šsyna wumóz, dha je tutón rózny kamjen do swojeje wutroby šaložiti. A jako swojejo lubeho Šsyna do našeho čžela došla, dha je tutón rózny kamjen do čłowještwa, do šwojeje žyrtwje na šemi šaložiti. Wušwoleny kamjen wón rěka, došel šo nižđe ani w njebešah ani na šemi žadny šepšči njemóže namatačj: wón je dokonjany jako wěrný Bóh wót wěčnojeje. Drohi kamjen wón rěka; pschetož najlubšje, najdróžšje, ščtož Bóh we šwojich njebešah mejšče, nad čzimž je šo jeho wutroba wót wěčnojeje s dobrým špobabjom šradowawata, je nam ja Ššojnita dal. Našče šwoje njeje tworjane na šachobnu čłowštu mudročej ani na šachodne ščeboro a što, ale my šmy droho wukupjeni s drohej křwju Jezom Křysta, tuteho njewinojeho a nejmasaneho ščnječja. Wo žadny kamjen na šwěčeje njeje šo tak wjele štokat, a ničjo nje-
šu se wškej mozu we wšchčej čžach tak pschiti, ščaz tutón rózny kamjen. Ščto je šo židowšti lud pschecziwo njemu wupřozomał! Ščaz runje bė wót Boža položen, šu čžeblojo jón ščajšili — wšchšči meščinzy a pschawuczeni, a šu jeho na šchizj pschibiti. Ale to woni njemjšlachy, šo runje s tym, šo jeho na šchizj pschibidu, jón šakte

pravje različni kamjeni hruščecjahu. Tu steji wón jako snamju, pščešitwo kotremuzj ho rěčecj budže. Wšchetoz pščežo su byli a tež dženša, toližj hebi swoža, pščešitwo njemu wojowacj. Ale wščitim tvm njepščešjelam placji: „Šchtóz na tón kamjen padnje, budže ho rostrajecj, na tohož pat wón padnje, teho budže wón rosmjajecj.“ Dužj prašdej ho, tať nejijš ty t temu kamjenju? Šty ty natworjenu na różnym kamjenju, kotruzj je Šhrystuš? Wot teho wotwisuje twoje zyle šbože čašnje a wěcznje.

2. Dužj budže pšches žmju wěru do Jesom Šhrysta žiwe kamjenje duchowneje hřeže. Hbžež njeje wěra do Šhrystuša, tam tež njeje žane wěrne duchowne žiwjenje. Woboda, kotražj hščižowaneho a horještanjeneho Šhrystuša ja šwój jeničti a wěcznyj šatožj njepošnawa, njeje žana hřeža Woža, a tón, kiž je drje hščiženy, ale pšches wěru w swažka j Šhrystušom njejeji, njeje žadyn wěrnny, žiwy staw Šhrystušowuje zyrkwe, njeje žadyn žiwy kamjen Wožeje duchowneje hřeže. Ach, so bydu ho tola wščitizj nje-wěrzajzy ludžo je šwojeho hřečnega španja, je šwojeje duchowneje šmerjeze wubudžizj dali, so by jich hšičeje tola, prjedy hačj budže pošže, wěrne žiwjenje šapšimnylo! —

My wěmy, so ma ho j kamjenjemi, kotrezj ho t twarej bjeru, wšchelate štačj, prjedy hačj ho ja twar hodža. Tať dyrbi ho tež j hšičecjjanami štačj, so bydu hšmani ja twar byli. Škamjenje dyrbja ho najprjedy w štale šamačj; tať dyrbja ho tež čžlowkewojo wotšamačj we wulkej štale, kotruzj my šwět njenujemy. Že ho to hšim j tobu štalo, abo šy hšičeje žiwy w towarštwje se šwětom? Ty dyrbišj pšches poštu šwoju wutrobu wotšamačj dačj wot štaly šwěta; potom budžešj žiwy kamjen. Wot kamjenjow dyrbja ho różni wotšepacj; tať dyrbinny tež my pod hamor nje-bjelkeho štalarca. Tón hamor je domapytanje a šrudoba. Dužj wopomni, hšyžj Wóh tebi šrudobu ščeze, so čže tebie wučžičežj ja šrowny žiwy kamjen, kiž ho natwari a šatožji na różny kamjen. Žajti kamjnu dyrbi kóždy wot nošj byčj. A dale, kažj różny kamjen žyly dom nješe, tať nješe jeden kamjen druhe škamjenje, kiž su j nim šobu na tón różny kamjen ja jenu hřežu natwarjane. Žedyn bratr dyrbi družemu t natwarjenju šhlyžizj pšches pošpšljowanje we wěrje, w ščeželitwočžti a nadžiji, pšches napominanje t šubosčži a t wščem dobremj škutlam, pšches natwarjazy dobry pščišklad šwojeho šadžerzenja a hšobženja. D proščeje Woba wo pošlitnu a wěrjazu wutrobu; wužiwioče šwěru j duchownym hšobom a šacnoščeju Wože šlowo a wotšanje, so byščeje ho jako žiwe kamjenje natwarili na tym drohju różnym kamjenju Šhrystušu Jesušu! Potom placji wam šlowo šwj. Wětra: „Wy šeže tón wušwoleny narod, to šralewšte meščišitwo, šwjaty narod, lud dohycja, so byščeje pščišpowjedali pošjinki teho, kotruzj waš je powołať t teje čžmy na šwoje dšjwne šwěto.“ Tute pošjinki Wože, kotrezj mamy pščišpowjedacj, šu škrane pozjeh jo šwjatje a šmitneje šubosčeje. Ššam powołať j čžmy na šwěto, wola hšičecjjan potom tež družich j čžmy na šwěto. D šajte žohnowanje je t teho hšim nastalo! Dužj šwěru wotpožujumy štukti čžemnoščeje a woblecžmy ho brónje šwěta! —

Šaj, natwacžmy ho jako duchowna hřeža! My njedchamy wotšacj nještmane kamjenje, kotrezj šlchi dróšy šwěta leža, ale čžemy ho šalozizj na našeho Šbžónika, so bydujmy w nim byli žiwe kamjenje jeho šraleštwa a pšches njeho tež junu šlawy wěczneho žiwjenja. Šamjeň.

Šwajata kšičecjjanška zyrkej.

„Wy pať šeže tón wušwoleny narod, to šralewšte meščišitwo.“

1. Wětra 2, 9.

Naroda, ty wušwolenu,
Ššlub šwój j Wošom wobarmju;
Jemu t šhšjbie poškwedenju,
Na šwój domhšob pošladuju.
Šchtóz je hortach, pytaj jeno,
D to teho hšbno je;
Temu šbožu pravde mjeno
Ničty dačj tu njemóže.

Šiž my haryš powiščeli
Na wječbo šeže w Šabelu,
Wšimicje je, so pščenobseli
Dšičeje hščeluščj w Žjom!
Ššwěta žalozčj našaje šbože
Nješamaže šadžemacj,
Wšchetoz my šmy dšičej Wože,
Šchtó čžyť nam to prawo wotacj?

Šortach, Wšizju na prawizj,
Wšidžecj budža Jesuša
W jeho šwětom hšičičju wščitizj,
Štožij wěra Šbžónika.
Tón nšit do wěčnoščeje Inježi,
Wožu škranoščj wužiwja;
Wšiditlo w jeho ruzy leži,
Š šralew wón je bjes šbžna.

Šortach drje, a tola j nami,
Šbžj ho j njemu wotamy,
Tať so njčšjmy ženje šami,
Ale pščežo šlchi nim šmp.
Wšón nošj štróžnyčj wotščenjuje,
Š štróžtom, mšcom napjelnja,
Wutroby nam pošohnuje,
Dawa mozy žiwjenja.

Šortach, jeli pščewinjemy,
W šwarobju žiwjenje
Š šronu štokej doštanjemy,
Nješlšbnejeje šbžnoščeje.
Mama njčšejš bušče šbžbža,
Šiž jim hšaba hšotuje;
Tam ho j jandželemi wóžba
W jachnyčj hšonach wěcznoščeje.

Šortach šieja napšani
Wšičij škrach žiwjenja
Čži, kiž Šhrysta šubowani
Wšču w šjes pščešacjca;
Nad ho po nim njenowacžy,
Wjes dšjwa na wušmččij —
Tvm nšit ščlu draštu dačn
Wšičeb štronom w škranoščeji.

Šortach nošča mnošy palmy,
Woblecžnje ščlu ščat;
Š šorja duzy wroni palmy
Šradnje šnowčjwa ja rad:

Čezelj budj Bogu in v vsakoličji,
So je naš tak vobhnađil
A po hvojeji ščebredivošči
Wuhwolentym pšhiflicžit!

K. A. Fiedlef.

Ważne šdžlenki.

Mój drohi brat a pšhčezel, njes farat Brofka v Šhorjelz w šwefelji mje nje dawno se šledowazym šdžlenkami, totež nimaja jeno ja moju wogobu wažnotč, ale šu teš ja ščebredju ewangelistu šjawnošč wulzy šajimawe. Wón běšče šo njenujzy na biblioteku tamniščeho hronjozkušičeho towakštwu wedomoščow i tym prachšenjom wobročičil, hač nimaju žanjch genealogičeskich powieščow wo našim šlawonym Michalu Frenzlu. Duž podachu jemu: „Wušije čijščičane wšima, šwajst 61 (I. V. 75): Žimješte wobitejnoščo fararja in Ščunowje pola Bjarnacžij.“

W nim namataju šo šledowaze šajimawe šdžlenki wo Frenzlej hvojeji, i toteželj dwaj šlawonaj herbštaj fararje wukšabžeščtaj. Š tuteje knižki wumja f. farat Brofka šledowazy wodobij:

1. Jakub Frenzel, Emigrant abo čelžan i Čezeh, šahybdi šo w šesbaščezach w mojej narobnej wšy a in w šleskišč mojeho šarčšiškeho domu) a teži w Šodžiju pobjebanu.
2. Žeho šyn Michal běšče šohošar w Wěčizjach. Tutón meješče dwaju šynow:

3. a. Abraham Fr., meješčan a klawški miščtr in Wudyščinje.

b. **Michal Frenzel**, běšče farat w škšlach a najbješči čžah w Budeščezach. Wón je najpobjedy Nowy Testament do herbšiče reče pšhčeložit a we hwojim šmjertnym lščje 1706 wudač, šo tež hewač wo rošwučowanje a kulturu Šserbow šahžubny čžinik a tehodla mjeno herbšičeho wčty-pšhšiporjerja dostal. Wón šawoštaji 12 bščiči a 14 wnuččow.

Wot jeho šynow je najšlawoniščij

4. M. Abraham Fr., rođz. 19. Nov. 1656 w škšlach, bč 1684 duchowny w Šufzy a 1686 duchowny w Ščunowje pola Bjarnacžij. Wón meješče 12 bščiči i prěnjeho a 7 i drugheho manžšičstwa. Wón bč 54 lět, 5 nješčel a 4 dny w šafžojuštwje.

Žeho šyn a šafžojušč naščlednik běšče

5. Jan Šhryštof Fr., rođz. 4. junija 1712, wumrel 29. meje 1796. Wot lěta 1734 bč wón šubštitut hvojejo nana, 1741 jeho našlednik.

Wón se hwojim nanom meješčaj jara dožje šafžojuštwu: wobjaj hromadžje 110 lět w Ščunowje.

Ščtož bu D. Luther ja němsky reč a litteraturu, to běšče Michal Frenzel ja Šserbow reč a pišmowštwu, a wón hebi šahšža, šo by šo wo jeho žiwjenju a jeho bščičach (žitawške a Šhorjelške manuštripty) wobščermyščo hač dotal knija šwšala.

Kaž bu tale Frenzlej hvojbja, i čžičje domijny čželnjena, naščemu herbšičewu lščje i žobnowanju, tak durbt našč ewangelisti herbšiči lud tu pšhšiškušnošč šačumawč, šo tež počšičžowanym ewangelškim w Čezechaj žobnowanje ščimčž.

F.

Knježe, wotpuščej mi, šo bydž pobjedy šchol, hwojejo nana pobjebadž.

(Lut. 9, 59, 60.)

Mišjonar Waldmeier ras mlódemu Turzy w Šyrškej radžiče, šo by tola do Europy pučowal a tam na šcholach hwoje wobjenje wudošpolnit. Młoby Turka pak wotmolwi: „Za durbu pobjedy hwojejo nana pobjebadž.“ Šdžž bu jemu na to hobjčelenje wuprajene, šo je hwojejo nana piščes šmjercž šhobčij, wotmolwi Turka, šo je jcho nan hiščče pšhdi dobreji šfobšči a šo je hwojim ščowom jenož to prajičž čžyč, šo ma najpobje hiščče wšče pšhšiškušnoščo pšhčejmo hwojemu nanej doppelnič a jcho dožimwč. Tutón powalč dawa nam hobjčelaj našpominje ščowo Lut. 9, 59, 60 prawje šrošymč. Našč Šbžžnik běšče mlódbženje pšhčirčžit: Wšj ja mnu! Tón pak běšče wotmolwit: Knježe, wotpuščej mi, šo bydž pobjedy šchol, hwojejo nana pobjebadž. Ale Žesuh běšče i njemu: Nješč mrowi hwojizj morywč hrijebaju, ale ty dži a pšhšipowebaj to škawštwu Wože. Wšhčelazy njewerjozy ludžo šu tole čžitaj a šu prajiti: Šlečje tola, šaf twudčba njęčžuzjom wutrobno Šhryštus hba; wón šhnej dowollic njeha, ani hwojejo nana š rowu pšhčewobžęč, ščtož je tola lóž-dcho bščiččowa šwajata pšhšiškušnošč. A wěčje je šo něšotrewnič-tušizj werožemu šhčebščijanej bžimno šdalo, šo tu Šhryštus mlódbženje tole žadanje doppelnič njeha. Tola tutón mlódbženj meničeje hwoje ščowo čumje taj, šaf žannj mlódy Turka. Žeho nan běšče hiščče žimj a šrowu a tannj mlódbženj čžyščje šafle po jcho šmjercžiči ja Šhryštusom hičž. Wudšiče-šh Šhryštus jemu tole dowolit, dža jcho ženje wjazy wšlabač njehy.

Š teho pak šafš i nowa wobjimj, jo, hđžž šo nam w Wožim ščowje něščto bžimno šba, ta wina jeno na tym lęš, šo my tuto ščowo hiščče prawje njerošymny.

Šhčebščijanski wojak.

Wo jenyum wojašu čžu wam powjebadž, kiž bč w mojim meščacžku w kwartirje. Žeho šohpodač bč pobožny muzik, tola piščadž njemóžiče; proščelčje tehodla wojaša, šo by jcho čžyč piščadž nawučžič. Žunu rečelčejtaj hromadžje wo knižbah. Wojaš wučšje knižtu je šafa a šwalečje ju jato najšpšchu knižu. Wobožneho šohpodarja tole šrubžij, wón tehodla njehje: „ně — jomte šu najšpšče kniži! žane kniži šaf krašnje njehju šaf **šibšija!**“ — „„Waj, ja předarjom šu te kniži šhmane, ale niž ja wojašow,““ bščiče wojaš.

„Dža šo tola miščice, hačžunje šče wučženy wšhč! Wiššija je i a wšhčeh ludži, potajkim teš ja wojašow! —! Šam dže je pšč i šbžnoščij pošafanj, šotřž je Žesuh; — tehodla durbu šo lščby w biblijji woshonjowadž. Młój pšhčelčelo, šhwbčelci mi, šo byščičje biblijju na šafle woščnje natožowaj, dža čžu wam ju daricž.“ — „„Ja wšahat ju njewoži!““ — Tola bč šebdi učež pšhjemyščit a čžyščje ju mečž. „Derje, ale jeno i tym wuměnenjom, šo budžčje tež pilnje w njej čžitacz a š 3. šlawom Žana šapowčęč.“ Wojaš to šhubi a tež bžeršelčje; pšhčetož po 3 dnjach mőščelčje wón žyč 3. šlaw Žanoweho ščžanja i šlowu a powjebajče něšto wšho, ščtož bč šo jemu lubido, pšhšitajiwšči: „„hačž teš je to tola wěčno, šo je Žesuh šafle tole wšhšifto rečadž?““ — „To ho wč, šo je wěčno, haj! šawěrnje taj je! Wšahat je Žesuh šam prajitč, na čžim ma šo jcho wěrnostč i špšnacž, ja tym šhlabajče Žana 7, 17. — A wěčje budžje šo lščby, šotřž jo špwanje mēni, pšhčewobžęč, šo je w biblijji bžiče ščowo, kiž i Wogu a šhobščow wožšij!““ — Wojaš wobšedny a doželčje: „„hđžž šu to Šhčebšowe ščowa a niž jeno předarjom, šaf šym hačž dotal myščit, dža mam šo i nowa narobžic a durbu pobožnje žimj bęč!““ — „Šo pak byščičje šo i nowa narobžili, čžu wam dobru wabu dčže: mőščelčje

ho t Božu a proščaje, so by vam noweho ducha dať a čjstu wutrobu!" To tež spomnjeny wojať čjnjelche, pódla pať tež hebi husto bibljju wočjnjelche, so by ho po namafaných słowach ja-
dzeržak. Pišči tym piščiwidze junu do Łukafcha 15. stawa a jeho
wočji padželchej na 18. sčjtnču: „ja čžu ho sčehnyčz a
t mojemu nanaj hieč!“ To bē rano sabē. Našč wyščt
hnydom t hwojemu hospobariej bēželche, fotogr hiečelche spaiče, a
padže jemu woľoto sčije t ptačom rjefnywšči: „Na čžu t mo-
jemu nanaj hieč!“

„Ja čžu hoču hieč,“ wotmolwi wotzuczeny hospodať, a
modleche ho tať nutnje, so wojať čzujelche, tajtu móz modlitwa
ma a so wot teho čzaha hem wojať po Wožič pučšah tšobželche
a niž wjazy hřečnu drohu.

Drusy ho jemu hmejaču, so wón wjazy wo hwēne wjekele
njerodži, ale wón woľta twerdzje pšči Zeluša, kž bē jeho t hebi
pščiwojed pšches hwoje hwoate słowo.

A doľež bē wón tať nutny a pošny hwojateje luboče pšče-
cšjwo drušim wojaťam, dha ho na pošľedu žabyń wjazy njeswēri
jeho wuhmēščetč, ale wón wužiwalche čzelč a bowērjenje wot
wščitšč.

Tať mózne je Wože słowo! P.

Biblija słuscha do domu!

Hiež bē biblija njej we domu,
Tam sruďnje steji se wščēni,
Tam kradže sty duch hwojo hieč,
Tam luby Wóh knjes njemže hieč.

Móž sčejščjano, nječoišč ty,
So město namala tón sty,
Dha wučšehť lubje móščuščizju
A kšp hej ja dom bibliju!

Kaž ruče wočji wočjnjelšč,
So wočjir, so ho natwaršč,
E njej sapočjń sčulu džečzaju
A Wožu hružbu domjazu.

Zu njeměj jeno we ruzy,
Gloj, so ty we njej domach hč,
Wuľt t njeje Wožu žjwu móz,
So rjefnjelšč hřečam dobru nóz.

Wščat rjane sčpručň we njej hč,
Čji stalu hroď pšči bēženju.
Daj t wječženju wščēm napsala,
So twoja brón je biblijo.

Džerč hej ju sa sčłit w wutrobu
Pišči wjekeľu a sruďnje.
O luby, nimašč bibljju,
Dha njelomďž ho a kšp hej ju,

A hdy by troščit pošľedni
So wudať, dha ju toľa wšmi.
Nječ njepščiwidže čji t wutroby
Sa twoje žyť žiwjenje,

So hej ju hadle sačjnjelšč,
Hdyž w hrijerčji woto sanželšč.
Wěh twojoh' žyčoh' žiwjenja
Nječ sapočjńt a tónz t njej ma.

Na Wožu swjatu zyrkwicžku.

Woža hwojata zyrkwicžta,
Nječ mi swony salkicžta!
K hwojatemu nje wotwariej
Wjeđz nje jato džečzo hej!

Hčōbnt, lačny, sprōzny hym,
Wēđžič dyrđjach ho je hčm;
Nječ nje w twojej čjščjine
Lubošč Woža wōbrje!

Wšč, tať berje we tebi!
Wēčnje budželšč luba mi.
Halleľja spēwam ja,
Woža hwojata zyrkwicžta.

D.

Wščelake t bliska a t daloka.

— Soũbzenu nječelu mejelche ho žabny hwojedžēń w Kotezadž.
Nłowy wješčki swón a wješčki pšchelaty swón mejelčtaj jašo
hwoje město we wēšj namafadž, so wščitaj Kotezčankej wošabđe
swonitaj pšči wješčelšč a sruďnyč podobēnjadž, wjedželu a hwojate
dny woľakoj do lubeho Wožečo doma. Wuščyčženje swonow
wuľonja knjes farať Kščjžan a pozom ho swonaj horečelchujelčtaj.
Doľho njetrajelche, duž t rjanym jašnym hčōšom pšches wošabu
kšicjelčtaj. Wutrobu djať kšuscha knjelomaj rječerfluberčjomaj
nad Kotezami a Žarčami, totražj staj swonaj barisofj.

— Potnōzna Kuzija doľtawa w tu kšwilu elektriske hwētto
t Wudyščina. Wōď sa elektriske hwētto twari ho t Wudyščina
hacž do Kuluwa. Duzo po pučžu ležaje wšbu, hiežel je ho došč
woteherarow hwēta namafalo, ho piščiamľnu.

— Wočojanŝke faľte město je wčhezo hiečelche njewošbadžene.
Hdyž ho w bliščjim čzahu Šserb njenamafa. je sčrach, so ho
ščōnčnje t nēnškim duchownym wošbadži. Tež faľte město
we Łučžu hiečelche wošbadžene njeje. Dale ma ho tež faľte
město w Woršččji t noma wošbadžič.

— Sa 500 hr. Žudafšowoje midy je jedny wojerščj wščjščji
— podwjščť Pohl — hwoj wōzny kraj piščeradžil. Wōń bēčeje
pišat pšči 1. inženjurnoje inspeřji a tať mejelche piščistup
t planam nēnšičaj twerđžjnow. Wōń je plan twerđžjny Billau,
totraž pšči ruišč njefadž ležj, ruiščemu wojerščemu wotpōžlonkej
w Barlinje piščepodať a piščihotowalche tež hiečelche plan kupo
Helgoland a Worum. So by tutej planaj piščeradžil, t temu
dōščto njeje, doľež je ho piščeradnitwo priedy wotkšta. Rušč
wotpōžlanž t Wafewo kšejše t Barlina wotpučzowa. Wščeradnit
ho t kšolačni na 15 lēt sašubđi.

**„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow
duchownych, ale je tež we wščelšč pšče-
dawatnjach „Šerb. Nłowin“ na wščach
a w Wudyščinje dostadž.**

Sy-li spéwal,
Pílnje dšéla,
Strowja óe
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw spróczy
Napoj móčeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérný
Čerastwosé da.

Njeh ty spéwal,
Swérnje dšéla
Wédne dny;
Dšéš pak swjaty,
Duš dšty,
Wotpoéd ty.

Z'njebjes maza
Njeh éi kbmana
Žiwnosé jo;
Žiwa woda,
Kšé Bóh pada,
Wokřew éé!
F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu sobotu w Šsmolerjež knižničičičejni w Budyšinje a je tam ja ščtwórtlétmu přehledlatu 40 wj. dostać.

8. njedžela po swjatej Trojizy.

Cřef. 1, 3—6.

Njehješa wupowjedaju Božu čzesěz a twjerbžina pšichowjedja štut jeho rutow, spéwa Dawit w 19. psalmje. A pod njebježami činja to prati, kóže stworjenje, džiwne stworjenje, škwali Božu džiwnu rutu. Naležo škwali jeho je šwojimi kwětkami, léžo je šwojim bohatym žnjowym žohnowanjom, najma je šwojimi štotymi pidkami a šamo šuma je šwoje rjanoséže dostala. Dyrbješi my čłowjetož te jeničke stworjenja byč, kšé žaneje pšichžiny njebychu méli, wulkeho džiwneho Boga škwalič? Čhžyli my němi wostać? Šinaš Pawoł w naščim šlowje. A hěšto wobozneho bštopa Čhryštomuša rěšasče: škwaleny budž Bóh ša wščo. A jato we šwojeje wyškeje štorobje, šwoje šastojštwu šwabwšči, čšćać a hlódný byč dyrbješče, bčdu bšćasče jeho wobšednje štwóda do jeho štončjenja: škwaleny budž Bóh ša wščo. We wščem, ščtož nam Boga pšichžnje, léži žohnowanje a my mamy tehoža pšichžiny, jemu šo ša to džakowasč. Pawoł paš škwali w naščim šlowje Boga pšedne wščem ša duchowný žohnowanje, totrěz je nam jeho lubosč wopofasala a dale a dale wopofasuje. Duž dha hladašmy, šo byčmy tež wukli rjez:

Škwaleny budž Bóh ša bošate žohnowanje šwojeje lubosčje!

„Kak je naš tola tak bošasče žohnowala! Škwaleny budž Bóh a tón Wótž naščeho šnješa šesom šhryšta,

kšé naš požohnowal je je wščem duchownym požohnowanjom w njebješćich wěžach pšes šhryštuša.“ W tutej škwalbje Pawoł wšchto wopšichžuje, ščtož je Bóh pšes šhryštuša nad nami činił. Hžom narěz naš na to pofala, šo šmy w nowym šlubje wjazy dostali džyli šlawy štareho šluba. W štarým rěta Bóh tón Bóh Abrahamowy, šfaošowy a šakubowy, něš tón Wótž naščeho šnješa šesom šhryšta. Duž šteji pšed nami jako Bóh teho šluba, totrěz je pšes šhryštuša š žlym čłowjetožom činił, pšes totrěz je nam taš wjele bliže štupil a šo nam najšabšiščeho šewil. Pšes šesusa je naš žohnowal je wščem duchownym žohnowanjom. A tuto žohnowanje wobšteji w njebješćich wěžach. Šeinšte šubla dawu tež šum a njewěražajom, ale š njebješćimi šubkami žohnuje jemu wěražajšch. Šdy byčmy na šenišćich šubšach taš šubdzi byli kaš Pawoł w romštim šawje, tola móžny, džybimy Boga škwalič ša bošatwom njebješćich šublow, kšé je nam darik. Nšasče w štarým šlubje: woni budž požohnowani, w nowym rěta něšo: Bóh je naš požohnowal. Wšchitke šlubjenja šu šo něš dopjelniše. Ale šóna šoje žohnowanje hšćasče niješ namatalo. Ženje šo wuščepasč njemóže. Ščto trjeba hžom jebyn lud w šenišćim, Boga bošata ruta jo dawu. Ale bšćasče wjazy je teho, ščtož nam w duchownym pšes šhryštuša je darik a wosšastajnje dale dari. Ščšš njedyrbjaš, šo modlo, pšes jeho došchóžatanjom a ščepštwosóžu ščasč, totrěz ma š nami čłowjekami. Kšasja je to tola džadwama hromaba hřčow, kšé wot tuteje maleje šemje š njebježam woła!

Rajše je to morjo stajanja, kiž dže Bôžu lubošč prôjrecj. Nô, tuta lubošč je wjetřča, bohatřča hačž cšlowjetow hrêč.

Přides Křtyřtuša je nař wujwolita, wjedy duži li ho hwêta šaloženje sta. Wotaja widomny hwêt nař na wřehowmožneho, wřehowmidreho štworizcãja, tuta šlowo Pawoka wjedže nař nuts do Wôžeje wôžnjeje wutrobja a do jeho rady ja nař. Přidčeje wjedy hačž my štworjeni bédny, je nam je šwojeje hnadu napřechowno přichřidô a je nař k temu postajil, šo bydamy w jeho kralewstwu jato jeho wobředženřtowo žiwi byli. Tak saže je na nař spominat, tak saže šwoju rabu wobřtanj. A šchtôž wôn wprjôđ wosnje Bëbi a šchtôž wôn cžinič dže, to šo tež radži jemu. Nãž jeno teho abo tamneho, kaš to reformiricřka zyrreke wuceji, je wušwoliti k šbôžnôczi, ale zyle cšlowjestwo přidčeje wřitřiti druhimi štworjenjemi. A kotřž šo potom k wërje do njeho wječš dawojni, šu potom nowapradže wušwoleni, kaž Pawol wo Bëbi a wërjazyđ Česlřickã teho-đla wrajtš môže: nař je wušwoliti. Tuta wušwolena šlachta šteji napřechowno šlachdčeje tuteho hwêta, kotřãž přides šwoju njewërku šo hama džili wot wušwoleneje šlachty. Wř môžemy wřitřizy wyřtač: škwaleny buđž Wôh a tón Wôž najřeho Křnjeja Žejom Křtyřta, kiž nař wušwoliti je, wjedy duži bē hwêta šaloženj.

A wôn je nař wušwoliti k džěčãřtřtrow. Hlaj, to je nowa přidcizina ja nař, jeho škwalic. Wôže džěčô, šchtô dže to tola wrajtš, hačžrunjež Bëbi to huřto dočž malo wožimy. Njewôbzãřujemy te džěczi najbôte, kiž šu nana a mačeř šubite? To najřenjeje dyrbja tajše džěczi porowadč: štaršdëju lubošč a štaršdëju dom. To jim ničtô šarunacž njemôže. Nãř pat wřak šlôncznje wřitřiti džěcžom štaršž wumru, wřitřite šubnja šlôncznje šwoji wôžny dom. Kař křãnje je tola tehođla to ja nař, šo je Wôh to tat postajil, šo tola tež potom hiřdčeje rjez môžemy: Wôteče najř, kiž šy w njejběřãh! Kaři wyřoti, bohãt, môžny luby, šwërnj Wôž, kiž nam wostanje, kiž ja nař šo štarčž dže a môže, hđžjež to ničtô wjazy cžinič njemôže. A š nim wostanje nam jeho wôžny dom. Šđžž špëwamy a šođyžijemy: hđže namãta duřcha šwoji štatok a dom? njeje to křãnje, hđžž môžemy šo š tym trowřtowač: dom duřche je horãch, hđžž šu w hwête?

Škwaleny buđž Wôh, kiž je nař k džěčãřtřtrow wřitřiti přides Žejom Křtyřta po dobrym špodobanju šwojeje woše. Nãžš njeje jeho k temu wušwalo, jeno dolež šo to jemu w jeho wulkej hnadje a miřošci tak špodobãřdže, to cžinič, ale jenož přides Křtyřtuša. Šchtôž teho řacžšnje, cžijnje Wôže džěčãřtřtrow wrecž. Dyrbti tón wultk šwojaty Wôh nař môž do šwojeje blřřošdje, do šwojeho wôžneho doma wřacž, bħa dyrbimy jemu špodobni byčš, tajzy, řacžkiž dže nař męcž. A hlaj, šchtôž m y ženje njebyčimy môhli dořonjež, w ô n je šo dořonjal, wôn je nař ham we šwojeje wulkej hnadje špodobnyč řezinič w tym lubowãnym, we šwojim lubowanym Šãynu. Wo nim jeno môžeje wobřhwëdčizč: to je môj luby Šãyn, nad kotřymž nam dobre špobobanje. Nad nami řhudymi hřěřchnymy cšlowjekami njeje šo jenje môh męcž. Šeno šchtôž š n i m přidč Wôha řtupi, na teho môže Wôh še špobobanjom hřadãž. Raži je to tola křãny trowřt ša šprawneho řhčelcžãjana, kiž je wřdčej šwërnôcžny šo prôzje, Wôhu špobobne žiwjenje wječš, a tola widžěč dyrbti, kař malo šo to jemu radži! Žejuka bla, teho lubowaneho, je Wôhu špobobny a môže š wjeřeteje nadžiju do přidcãřdã hřadãž.

Šřawny jendělřti wředã Špurgenow džěřde řtôto do šwojeho šlônczjenja a přidčejzej: brawje, ja Bëbi wřku, šo dyrbu bôřy wumřaje. Šchtô bydamy ni řëto wřitřite te nowe wucežy pomãate? A š wjeřelým řabřyřdčejnjom šwojeho môžãa přidcãiti: brawje, moja bohãmuczenošč je jara jednora wo řeziniã, š netotrymi řłowami Bôžji wo wuprajcž. To wřak řnãno zyle k přëdowanju njedôřãba, ale wono dořãřã k temu, na to wumřječ. A tute řlwona wëtaj: Žejuš š ja mnje wumřječ. To dořãřã. Přidčejž w nim, tym lubowanym, šmy Wôhu špobobni. Žejuš je tón wřidčšimělšnik, kiž nař cšlowjetow je žohnowãł še wřidčšim budowãnym žohnowanym přides wřitřiti, šchtôž je řezãl, cžinič, čerpič, přides kotřehôž Wôh nař žohnowãł je tak bohãče š tym, šo je nař jeho dla k džěčãřtřtrow wřitřiti a wušwoliti ša šwoji lud.

Duž njelomdžny šo, šwojemo Wôhu šwoji škwãlobny wopor přidciznejš š wutrobu a řetom. Wëdu to přidci Žejušowym narôdže jãndělšo cžiniã, nãř dyrbimy my to cžiniã, nãř wëmny, řãto je wřitřito ša nař dořonjal, šo by nař wumohł. Křwãli Křnjeja zyla štwôřba wořoto nař, my bydamy jeničãte štworjenja dže, hđy bydamy buđž mjelcžejč. Bôle pat dyrbti najřde zyle k š o d ž e n e přidč zylým řwëtom wobřhwëdčizč, řãstjenu wyřokemu cžistjenu Křnjeje přidciznjãnym. To je nãma, ale huřto wjele wôřitřidã řěz hačž řěz najřeho řta. Šo bydamy my šwojezi byli a Bëš poroka přidčej nim w lubošci. Šđžž řwëtã tat widži, kař jeho wucžobnižy tola wyřoto wrydče hwêta šteja, zyle ģinačje žiwjenje wjedu hačž hwëtmi cšlowjetowo, potom dyrbti řwëtã tola nãřšto wo tym wřytřizč, šo je řidčelcžãnow Wôh wyřoti řwãjaty Wôh lubošče; runje š prawým řhodženjom řwãla wyřotěho řwãjotěho Wôha lubošče. Šo by ša řwãjata přidciznjãnošč nař přidčego přidčej woczãmaj řtejala: šo dyrbimy šwojezi byčš a Bëš poroka přidčej nim w lubošci, šo bydamy řtãnje žiwe řãčuwãł, řãtož tamna hólčã řãčuwãłje, kotřej Bëšje nam pořidënje řtãny je řewjenjã řwi. Jana wřjôđ čital, w kotřyž šo křãnošč nowěho Žerufãlama wopiřã. Za džěleč k nanč, jato Bëšje přidčãł: o nãno, řãtje dyrbja tola cži ludžo cžijte nobi męcž, kiž po tamnyč řetowch řãřãch řhodžiej môža. A my wřidcãtajmy: niž jeno cžijte nobi, ale tež řãtje cžijte wutrobu. Ženož Křtyřtuš môže je nam wuceřizčej še šwojeje řwãjatej řtrowj. Škwãlomy Wôha, šo je nam jeho darič, přides njeho nař žohnowãł. Šãmjã.

W. w. H. W.

Škwãlba Wôžeje lubošče.

Buđž, řmilny Wôžo, řkwalemy,
Šo š najřich hřěřow pada
Nam cšlowjetam ty pomããł řy,
Šđžž žiwjã wuřã hnadã
Řod jãndělřtřim řpëwãmi
We Wetřlebmje wobradži
Nam Šãyna jeničšeho.

Dy nãto we nim žohnwjej
Nãž je wřdčm žohnowanjom,
Š nim duřchow niřu wotbôřejč,
Šu řtãjeř š řãđym řãnjom.
Šchtô řmy my, Wôteče njejběřti,
Šo twoja lubošč nad nami
Tak wultje wëzy čini!

Sčto hnuwa cje? Mo jeno hmy
 S natury hrěšdne džěci;
 Naš lub je jara staženy,
 Tón radicho wo tym rěči
 A njewě, ka! je buženy,
 Ka! w swojej dušci jažony
 A khuby, klepy, nabi.

Ty pak we swojej luboŕci
 Naš wuŕlowi, o Wožo,
 A nam we Ssynu wobradži
 Do dušce wěčne ſtoja,
 So hwojci a bjes porola
 Mě hwožimy pišes Křtyſtuša
 Nět jato džěci Wože.

Ty dawajš nam we Křtyſta křwi
 Sa dušku wumoženje;
 Wšak! ſ jeho křwi jeji wuŕciſči
 To hrěšdne woblecjenje.
 D kajta hnada Sbožnita,
 So jeho droha ſaſtuža
 Wot hrěchow wuſchowobdža!

Ty hwoju rabu cšlowjeſtwa
 Pišes Zeſom Křtyſta ſdžěti,
 So wſchitaj, kiž tu žiwi ſu,
 So we nim bychu měli.

Wšcho, ſčtož tu dycha we hwiěle,
 Sa to našy Sbožniſ jatož! je,
 Na tym wšcho ſteji, leži.

Wón měr nam ſ Bohom woſabamny,
 Kiž w dušci porowachmy;
 Tež poſoj ſčyeni wutroby,
 Tón dotal njemějačmy.

O ka! je kradna wutroba,
 So ſ Wožim měróm Zeſuſa
 Hicž hme nět troſchynie! k Wóžu!

Sbyž Křtyſtuš we naſ žiwy je,
 Sšmy ſ Bohom ſjednocjeni
 A w mozy jeho luboŕce
 We dušci wotwjerdženi.

We nim hmy poſni poſoja,
 To wutrobu nam woſčewaja,
 So ſbožnowcje mž hwožbi.

Ty, Wótcje, plobžijš tež we naſ
 Pišes Křtyſta žiwa wěru,
 A ničjo njefamože ſaž
 Nam tubicž tule hweru.

Ty hmy mōž Duha hwojateho
 Nam dušku ſtubak pišes njeho,
 Duž hmy nět twoje hwožiwno.

Buhž, hwořny Wožo, hwořeny,
 Wšmi cjeſč! ja hwoje mjeno;
 So Sšyna k ſbožu dak nam hmy,
 Doj džak ho tebi jeno.

Duž hallelujaš ſpěwajmy
 A hamjeſ na to wuprajmy
 Sa wuſtu luboŕč Wožu!

Stary džěd a biblija.

W Šchwedſkej wójnje ho ſta, ſo njepſchěczel w heřenſkim

kraju do wšy cšehnjecje. Wo wšy našta woſtaſa; ſčtož móžeſce
 bžěcz, to bžěſce na druhi bo! je wšy won. Wšecje tam tež stary
 muži, kiž hok tež wuſtřichu. Duž bžěſce po hwoje najlěpſche,
 ſčtož w domje mějeſce, ſčini jo do mēcha, cšiny mēch pišes
 ranjo a bžěſce tež, ſčtož jeno móžeſceje jeho ſtare noſy bžěcz.
 Me woja! kiž ja nim cšerjeſce, móžeſce tola hišcěje lěpje bžěcz,
 pišchubže pišezo bžě, ſčončynie do njeho tšěli. Stary kulka do
 křwiſjeta praſnyč křyſci a idučny k Wožu, dolež mēnjecje, ſo
 je ſo ſ nim ſtalo. Kulka bē do mēcha na hřibjet dyřila. Me
 w hwojich muſhach na hmycz a w hwojej wutrobnej ſtyhnoſci
 wón pišezo dale bžě, doniž do lěha njepřichuſe. Začto ſo tam
 na ſemju cšiny. Me něto tež hwoj mēch wočinja a cže ſa
 hwojim lublom hlabacž, kotřez je ſbožownje pišeb njepſchěczelom
 wutrochny. To njebē pak ničjo druhe, hačž jeho luba ſtara
 biblija, kiž bžěce ho jemu wot wóžow namřela. Haj, tu ju mēje-
 ſce. A hbož ho něto jeho duſka wjeſeti nad twojim ſłowom,
 o Kneže, kaž jebny, kiž wuſte bobyce cšini, wibži, ſo je kulka do
 biblije ſcha. Deſti je pišerahyla. Haj, pišes Mōjiſaša, pišes
 kroniki, pišes proſetow, tež pišes Mattabeje je ſcha, haj, pišes
 žyly stary teſtament. Me hbože je ſajtaſa? Pišeb přenjeji papjeru
 noweho teſtamenta. Na nej jehny Wože wotſnamjenjene ſtejeſce,
 luboſne ſ hčiznej hřochowcju, a pišeb nim je kulka težo woſtaka,
 ſłoba a wuſtata. Lubo ſłowa Wože je ſtareho muža wobróto.

Nam ſa to, ſo je hžom wjažy luđi křak, hačž tuteho džěda.
 Duž je a wotſtanje pišego najlěpſcha raba: Sbyž cžeſč, młoby
 abo stary, ho na puč dacž, njebž tež niž w tajim ſłotu, kaž ho
 to tudy ſta, wšmi ſłowo Wože hožu, we wutrobje abo mēch,
 wone cje pišeb kulkami a pišeb druſim křaje. We wutrobje pak
 ma wone najlěpſche mēſto.

Macřeny hłōš.

Křeſčijanjſta knjeni runje nimo forczny džěſce, jato forcz-
 mač młobeho cšłowjeſa ſ durjeni won ſchwitny. Tón bē hžom
 dalolo na pučju ſtaženja. Salkiwajo a ſ pjaččemi hrožo wón
 pēneje knjenje, totraž bē poſaſtala a jemu ruku na ramjo poſožita,
 njepřny, doniž ho wona ſ cšichim pišcěczelnym hwošom njewo-
 praſcha, ſčto je. Młobženy tejeſce, kaž by ho jeho Woža ruka
 doſtla. Potom pak ho naučžony wobroczi a hčepjetajſce na
 žyčym cžele. Knjeni wuſhlabawſchi prajeſce: „Waſch hčōš mi klin-
 cžeſce, kaž mojeje macřeny hłōš, ale jeiny hłōš je hžom wjažy
 lēt wonemil w hmyczci.“ Mējeſcěje po tajim macř, kiž waſ
 lubowajſce? ho knjeni woprata. Wóſtje ſapřatawſchi młobženy
 wotmłowi: „Haj, mējac macř kaž janžela, a wona hwojejo hyna
 jara lubowajſce. Me po jejnej hmyczci je hwič pišcěczimo mi;
 hmy ſhubjeny.“ „„Wōh je hnabny a jeho ſmilna luboŕč ho tež
 najwjetſčeho hrěšcnila doſta.“ Knjeni ſo mile troſchowaſce.
 Młobženjeji ho wutroba hujeſce, wón džěſce do ho.

Lēta ſaſdžechu, jato k tej knjeni zuſnit, derje wmoſtľany hřez,
 pišchubže. Tón k nej pōnižnje džěſce: „Mēmejeſce ja ſto, hmy
 ſ dalola kem pišchōſ, ſo bych ho wam podžatowak ja hřubnu
 hčeſčijanjſkeje luboŕce, kotřez teje mi pišeb lētami wopojata.
 Sšym ho jara pišemēnit, ta! ſo mje njemōžecje wjažy pōnacž.
 Hačž pak hmy waſ runje jenož junu wibžal, bych waſ tola wſchu-
 džom ſašo pōnač a woſkeje waſch hłōš, kiž je ta! podobny
 mojeje macřetnemu htoſej.“ Nět ho wona na tamneho młobženja
 pišeb forcznu dopomni, a zuſnit j! powjedajſce, ta! ſu jemu
 jejne ſłowa k žōbnowanju wčle a jeho k wobroczenju wjedke.
 „Waſcha rēcž: Mē niž na mēčnje ſhubjeny — hwožſce ſo mnu,
 hžěčž džěč, mi bē, jato by moja hwrna macř ſ rowa te mni
 rēcžala. So hwojich hřechow wotſlawiſchi, hēbi wotſpōhich, taž jiny
 byčž, kaž budže ho knjeji Zeſuſač a mojej macři ſwoobach, a
 pišes Wožu hnadu a ſmilnoŕč hmy tež hwojemu wotmſhjenju
 moh! hwereny byčž a ſpytwanja pišewinyč.“

Hrěcham hmy wotemrěli.

W shtromabžinje duchownych ho wo słowach: Num. 6, 2 rěčeješe: „Kak chcyli my hřichyže žiwi bycz w hrěchach, kotrychž hmy wotemrěli?“ Seni prajachu: „Zo jswannje wopolaže, so wobroczeny hřehesćijan wjazy hrěšćicž njehně, dotěž je i křtystuhom hrěcham wotemrěli.“ Druhy, kotřiz bōle na swoje hronjenja, hačz na sľubjenja swjateho pisma hladachu, wotmowliwu: „Zo je njemōžne, pšchetōž cšlowjez pšchego i nowa hrěšćija. Sdych tež dyrbja ho swotlowne swjanne hrěchj wostřatež, dha tola pšchego ľahodnišće hrěchji na swěto stupaia, a ženje njemōženy prajicž, so hmy wopravdōž hrěcham wotemrěli. Tamne słowa maja jenož na hebi, so dyrbimy ho stajnje pšcheciwō hrěcham bēžicž, hačz tež ženje potnje nad nimi njeknjēzimy.“ Zako ho njemōžachu hjednocicž, woprachachu ho Hēnheferu wo jeho myšľ. Tātōn duchowny Hēnhefer bē je swojje žytle wožbahu Epōč w Wadenškej pobjanřku žyrtel wopušćicž i a ľutherškej wěrije pšchjstupik. Hēnhefer pať wotmowli: „Zako bēch hřichyže pobjanřki řchudenta, bēch junu w ľōšćyrtje, hōžēž wějeješe pšchego wosřebōž nozy jedny i mēřchmow w křtypcje (to je w ľachćejowni abo řhowanzu ľachćejow řpody žyrtwje) modlitwōu činicž. Aľe tōhry ras, hdyž bē dwanaćje wotbito, ho w jenym ľachćejow rozot a hara řebny. Nad tym ho mēřchmowy jara nastrožachu, tak so řadny wjazy řpěwanje w ľachćejowni činicž njehajō. Nēřak ľaha jmeřowacž njemōžachu, doniž ho ľōšćyrtki řebny njemuzi a njepřajcše, so čže ducha řahnacž. Tōn ho dha w nozy do ľachćejownije je swojom gęratom na swoje řyđto řynu a řchjjeješe, řchōž mōžjeješe. Zako bē wolnož tu, ho hara řařo řapocž. Wjes řhoy pať wōn ľ ľachćejej řkowjwchj se swojom hamorom řahnje wo njōn buchajcše: „Čšjčje, řchōž je mowju, dyrbi mowju wotacž.“ Tak pšchj tym rěčeješe: duž bu wšchjto čšjčje, a wot teho čšaha ničō wjazy řhřichēž byto njije. Nunje taľ, ľubi pšchēćešćio, dyrbimy my tež i našim řchpřuchom činicž. Sdych čhyľ ho hrěch řařo we nož hřabčž, dha dyrbimy řhroble do njeho bičž a wotacž: ty řy mowju a dyrbichj mowju wotacž! Pšchetōž tak dyrbjeľi my hřichyže w hrěchach žiwi bycz, kotrychž hmy wotemrěli? Wšchjizy, řiz hmy na jeho řmjercž řchēženi.

Đnyowy khērľuřh.

Nařch Wōh je jara dobroćimowy
Na semi taľ, řaž w njehēřach;
Šmny namatali jeho đnywy
Na polach, w ľěbach, w řahrodach.
Wōn ľěha řařo byľ je i nami,
Nařch Wōčez potny řimolnoćje,
A pšchjstyp nař je i dobroćami,
To bēřje řařne wjeřeje.

Šmny đželaľi, řo prōzwowali
Wot ranja hačz do wječora,
A řyčy dom hmy w poče řtali,
Koz řaže Wōža pšchřtawřa;
Wōh pať je đželaľ řobu i nami
A prōzu nam je řohnowal;
Šmny pšchēd nim řtali i modlitwami,
Wōn pať je nam je wuřřyřchal.

Čhto narořřo je nam na polu,
A řchto hmy i njeho řhowali?
Šmny đželaľi řej swoju rozu,
Wōh řam pať řľōbnoćje đal je ji,
Zo narořře řa řčēřje řita,
Řiz i Wōža wjeľa đawaja,

A wot řrupow tež njebu řbita
Nam tuta Wōža wōbrada.

Nēřľ řtupny pať tež na řahrodny
A pohľadajmy na řchomy!
O řaže widčēž tam řu plody,
So čšlowjez wšchōn je wjeřetľ!
Nam řadu wjele njebu řšřomy,
So řahōřy ho řhřiwju,
A řohnowane řieja domy
Pšchēř řulu Wōžu řohatu.

A řlai, řej řeť a čšēmna ģola
Štej plody swoje pšchjnjehēřje;
Tam řľōga mēľoj řtej, a tola
Tež řady njieřte wostatej;
Se wšchēřakřmi řahodami
Štej řulo wosřchēwitej nař;
Wōh řerje mēni i čšlowjeřami,
Duž řhwalicž jeho tež je čšah.

Wny řchřomy, ľěhy, řita, pola,
Wny řeřti a wy řahrodny,
Ty na řahodach řľōbna ģola,
Nam pomhaječ, řdyž řpěrawy:
Wšchē Wōže wuľte řařnje đnywy
Šsej řhwalny swoje řime đny;
Nařch Wōh je jara dobroćimowy,
Duž, čšlowjez, tež budž đřawowny!

D.

Wšchēlake i blřka a i đaloka.

— S Wōřacžiz. K 1. awgusťe tuteho řta je řo řažo jene řeršje řařte mēřno nařčje řařřte řuřizny wupřōbřiwio. Řnjēs řaracł Wřicacł-Wōřacžizankř je řwowy ľowdny wopušćicł a řo na wotpōčjnt ľowd. řhřomatōřč, kotraž řijom đľeřij čšah jeho řřowotu řľabjeje, je jeho nuřowala, řwowe řařřiwřiwio řhōřč a na wotpōčjntu w mēře pōľōženja a wubojenja pšřacł. — Řnjēs řaracł Wřicacł je pšchēd řurnje 22 ľtami i řbjelřta do Wōřacžiz pšchjřchōľ a je te doľke řta tu řwowe řařřiwřiwio i ľwatej řwērē a ľubōřcje i njemu řařřawal; pšchēd nēřchto řwamti řwjećjeje tu tež řwōj 26ľstny řařřiwřiwio jubilej. Wōřacžizankřta wōřada je jemu řa wopřawomē řwoweje đřawomnoćje pšchj wotřadje pšchēř žyřřiwnych pšchēđřtejećerjom bibľřki wōbras pšchepodala, kotřiz bu i dobroćowlnych đarow ľupjny. — Wšchjřim wōřabnym, kotřiz řo na turej řberzy wōbřčjchōľ, řo i řtym tež tu đřal wupřaja! — S řujemom řarajom Wřicajom řřubi řařo jena řeršita wōřada řwoweje řararja, kotřiz je, řam doľny Šerēb, Šerēbownřtu w nej řchřřak a řhajj. Wōh mřny wotřabřazemu na wotpōčjntu jeho řařřawanje đuchownje řľuřby na Wōřacžizankřtej wōřadje a řpōčēž jemu wotřawjenja a čšjchō ľet mnoho!

Ģłowna řľabžowanta řeršicje řřudowazeje mđobōřcje ma řo njedželu 9. awgusťta w Ģodřiju. Ze to řijom 4. řrōčž, řo řo řeršita řřudowaga mđobōřč w Ģodřiju řľabžuju.

— Wōřina mjes Awřřřřřřř a Šerřiju je řo řapocžala. Sdych bēřje awřřřřřřř pōřřanz řijom řobotu Šerřřřřř wopušćicł i taľ řo političj wotřab rořwřowal, je Awřřřřřř wutwor jřawnje Šerřřřřř wōjnu pšchjwomjēřřa. Tuznota řeži w pōwēřje a to prachēnje wutrobu napjelnjēje, wotřawje řwota na Awřřřřřř a Šerřřřřř wōbmjēřowana abo nairľanje wuľta řwēřna wōřna? — Te bđžje wot teho wotřiwōwacž, hačz řuřta řmēřom wotřawje abo Šerřřřřřř řej na pomoz pšchjřidje. Řřchōž w trojowjajřu Awřřřřřřře, Řmēřřeje a řřallřeje w řuřčjenje taľje, řo, taľ doľho hačz jena řchđ ľudow řama wōjnu budžimē ľudej pšchjwōwēřēžj, řana řchđ mozw řwajana njije, tež do mořowanja řwupčž. Tak řhēřje pať, hačz bđžje jena mōž trojowjajřta wot đrubeho ľuba pšchřmana. matej teđ đrubej mozy trojowjajřta tež wōjnu pšcheciwō naddēřowaczej mozy řapocēřč. Talc nuřřota potajřim řřudom řařřw, řdyž řuřowřta pšcheciwō Awřřřřřřř wōjnu řapocjny.

Sy-li spówał,
Pilno dźelał,
Strowja će
Swójby statok
A twoj swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Nápoj mócný
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spań méry
Čerstwoś da.

Njeoh ty spówał,
Swérnje dźelał
Wádné dny;
Děś pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpośń ty.

Z'njebjes mana
Njeoh ći khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kia Bóh pada,
Wokřew će!
F.

Šsersbke njedźelske lopjeno.

Wudawa šo lóžbu šobotu w Esmolerjez knihičkišćekćetni w Wudušćinje a je tam ša šchwórtćetnu pschepłatu 40 pj. dostać.

9. njedźela po swjatej Trojicy.

Romsk. 8, 12—17.

Šchtóž w šandženyh njedźelach žanu nominu čitaj
ani f nitim rěčal njeje to tym, šchtóž ho w dalosim
šwědže stawa, tón budže čzi prajicj: my štejmny w čžaku,
kotřž je ša našč ratařski lud tón najrjenški čžak žyćeho
lěta: žnjowj čžak f domšhowanjom težo žita, kotřž je
šmilny Bóh po šwojej ščezedroščzi tež w tutym lěče
naroščž dal še šornjatlow, kotřž běchmy w našymje a w na-
lěčju na nadžiju wužyli na wobžjetanu rolu. Žnjowj čžak,
hačžrunje čžak najwjetščeje próžy a najšoržyćeho wotu,
tola čžak wutrobneje dźatownoščze napščecjimo Wóhu, kotřž
čzi wjazy wobradži, hačž by hebi šby šakžizil, a f dobowm
čžak wješeleje radosče, šo nětko taž žohnowany móžejš tu
a tam šwoju winowatosčž wotpláčizj. A najwjetšče budže
twoje žnjowe wješele, hđžž Wóh tón křnješ čzi ščónčžne
mjedro a dšechčž w prawym čžaku šejele. D šo čzi ničjo
njeby tole žnjowe wješele škaslyto!

Luby čžitarjo, pola tebe je šo žnjowe wješele drje
jeno šmucizjo. Ale pohladaj do naščeho šušodneho kraja,
do Awstřišće a Wuheřšće, pohladaj do krajiny, hđžž
južni Šsěrbya bydla, pohladaj na mješy naščeho lubeho
wóžneho kraja w ranju, wječorju a polnožy: Tam tež
šteja křoski frale na štwjelžach, tam tež bur šwoju tošu
klepa, tam šo šylny ščot pschaba do rjeblomeho wořa, tam
brđžnje čžakaju, šo by šo do nich domšhowato lěćušče
pólne žohnowanje. Tač wječat běšče to hačž dotal. Ale

lěšja, pschod króćimi dnjemi, je šo žnjowe wješele tam
pschewobročizjo do čžorneje šrudoby: křoski čžakaju, psche-
šrawjene, podarmo na pilneho žnježarja, pod ščłarnjemi
mužički, pod pódowami koni, pod koleškami kanonow šo
wone šteptaju a še šylšami hlaba lud do pschichoba: ščto
budžemy wuzub, ščto budžemy našym wužywáčž? Tam
bur šwoju tošu wjazy njeklepa, jemu je wulniščo, šo
šwoj tešak wóřji a f šelbu šo měri; pschetož šwoje měrne
ratařšče wowlanaje je wón pschēmēni f šrewoščezjom.
Tam šo ščti wjazy do pluha a do brónow njepščaba,
wón nětko šejdneho nošy; tam woła wjazy njegratujja a
křuwu a druhi ščot bórny wjazy w hrđžach njenamataščž;
to wščo šo hromadu šečžeri a šo šarčja ša tyč, kotřž šo
f wulłimi čžridami pod šchorhoje šestupaju. A brđžnje a
domške a druže twarjenja, wot wobydlerjom wopuščžžene,
wot župčž wurubjene, wone budža bórny wopor plomje-
njow, křž budža w tamnyh krajinach nješjo čžetwjenicj.
Čžehodla tojke pschēmēnjenje? Dolež je tam, čžehož šo
šandžene lěto bojačmy, a pschod čžimž čžajł mtoščžimny
Wóh naščž luby herški kraj a lud, kotřž tež šwojich
šynow tam šejele, wójna wudyrka, křawowna, šwětna,
wójna. Hačžrunje běšče, f mješimšimi wowlanajemi
w šaltanšćich krajach, ja šandžene lěto ščoty mēr f křnejom
w Europeje a my šo lubemu Wóhu ša njón njemóžachemy
doščž dźatowáčž, dža běšče tola hišom dawno politike
nješjo f čžowcny mroščželemi wobčžžujene, a wjazy
hačž jedny kráčž běšče tač daloko, šo ruka hišom
ša tešatom pschimaščče, tola f najšorčžemu hačž dotal

njepřichůdže. Sínat tón krócz, a hačz dotal ničtů njevě, hačz ta wójna, píšči brjohomaj reži Dunaje wudrjenja, tež hžjom na njeřach naščeho wótzného kraja řapočžana, řiwje řawowane řolny hačz k nam njeřelče, hačz řo tež pola řa njeřichitů tal njeřapušči řaž tam. Sčtů potom? Hbžž tež njeby prawje byřo, řo řebi pola nař wójnu a jejne hřownořče řabamů, a hbžž čži to řamowlěčzi njeřořa, řotřiž řiwowje a w potajnyu ři wójnje řařčuwowaju, ja měniju, dha by wójna, nam nanuwowana, řřwncžnje tež řiwje dobre řa nař mečz dyrhřata: tal něřotř, řotremz řo pšče jara derje dže, by píšče nuřu a řubjenřitow wójny řařo ř pščeřnyřleniju píščiřřot; by řo řařo řowomniř tal w ořořu, řiž řubžž; by řebi jeřo řa řiwowje ľubeřo wótza pwařa ř jemu ľube džečžo byř. ř k temu wřřař nař tež řapowřřot řawoř napomina řo hřorieta napomnjenym wóžim řiwowje. Dužř wam pščiřwotam: w ořřeřžž wójnřelče nuřř ř jeje řubjenřitwami a hřownořčemi budžče w ože džečži?" To řeta: 1. Njeřubdžečzi dožňizny temu čřelů, 2. dajče řo w ođžičž wot w ođžeho Duča, 3. m ođžiče řo ř rowěru ř w ořu, 4. wjeřelče řo pščiřřownořeho řerřřitwa.

Budžečje w ože džečži, to řeta ř přenja: Njeřubdžečzi dožňizny temu čřelů! řawoř pšča: "řsmý řehobita, ľubi brařřia, dožňizny, nřz čřelů, řo byřmny po čřelů žimi byřti; pščeřož řeli řo wy po čřelē žimi budžečje, dha budžečje wumřeřčž." w našřim čřařu namatařž wjele ľubžř, čřibami řu dožňizny w pjenjeřčewny nastřpaniju, ale ja měniju, řiž wřazž hřiřčje je, řotřiž řu dožňizny w čřelēřny nastřpaniju, abo řaž řo to tu řadřiwje mjenuje, dožňizny čřelů. Hbžž tal řhadabž na wulřiž w řraleřřtwje pjenjeř: řelřo řo to řuřřo pola nič řa řrotě řořžizny pščeřčřini, řo řuřřo ředřor řa winowym řibřom wjele řew řřiwowno pšaci; řo řo na něřařřu wjeřu řuřřo wjele řřotřž řadřo; řo řo řuřřo řuřřje dreařa, řiž řewal ničeřo dobre na řebi nima, hačz řo može řo pšči wřřeř řřadřownořči wulřž čřiničž, řelřo řřow řřiwowno ře pšaciřa; řo řo řa řewal řadřb tal řrotě ľiřřit wulřa řřowaba pjenjeř řřeř pščeřnyřlenija přečž mjeta; hbžž pař řo wot řřož řamřčž ľubžř ani čřetwjeny pjenjeřľ njeřa řa řřuti ř rowřřitowowemu řeřřčemu řřiwobřwa; hbžž řo řunje ř řiž řřowny tal řařořči na dawanja, řiž byřu tal pščeř něřu wulře byře; čřeřř dha řřož řřow hřiřčje w ože džečži mjenuwačž? Njeřbu to řřerje čži najřořřičři dožňizny čřelů? Hbžž něđtō žone řeřře wjeřelē njeřnaje hačz řřetanje řa řřibřjetom ľubeřo řřižřeřho, řřož wón wřřož mořžne řiřčřow jemu napowřřiča, pščeřo řa ře řřořu: njeřřař wō tym nřřom! hbžž ře wón pšči řřownořči čřeřřotičři w potajnyu tola najřořřičři řurwař a řařu na njeřčřwarne wěřž rowřřeřa řa řebi řehame rowjedáčž ba; hbžž řo wón řařnje ř něčřim řořđž a wulřž čřini a noř wyřřotě řřeřa, a njeř řo řožby řowomny čřiwowje řřow jemu řře; hbžž na nim ničeřo dřeře njeje hačz čřa a njeřwěrnōčž a jemu ř řořřownořči řowpotařař, řo wón ř jemuř tal, ř dřeřwemu řřinař řečž; hbžž řo wón tal řam w řiwowju řřownořči a w řiwowje čřelēne mjeno pščiřnjeře, njeje tō najřořřičři dožňizny čřelů? Toľa my řřerjny w ožňřřim čřařu: w oľař ma wěřčje w řřawořře řřeřžbje řřowju řřawowny pščiřřiřřownořči čřiničž: dřeři njeřřeřčelā řařřelčē, řařčelčē, řařčelčē. Hbžž řař w oľináčž nēř tal řuřřo ř řořařřim hřownořčřam pščiřnořže, řo wřazž řařbu, řřeřčřulř nēřřoř wuřčřuřaju; řo w oľřřřiju řubjeřňuřž řřerjownořči njeřřa, řřeřčřulř mařu řřadřownořčž; řo njeřřeřawořřičři řōňžuju ā řala; řo řo na řře řřewinowatřčž, na džečžōřā ā řōňā ā řařřař pščeřřřiwowaju,

njeřřu dha to řowom čži najřořřičři dožňizny čřelů? řařřowny w oľu řim hřow: řelřo řo wy po čřelē žimi budžečje, dha budžečje wumřeřčž." žimi tu hžjom řož morwe řřerřenja wototo řařčje; mořřu, řřo ā řadřo pščeřřeřbane pščeř ľiřřitř čřelā; wřřle ā řřawu řřewne pščeř čřelēne řadřořčje. Wy wěřčje, řo řečřu řa čřař wulřeře řřawomřelje řewoluzije w oľu řřeřčřiřřařřu nabožini wotřřitwila ā řa řa řořičž nabožini řowomā, t. r. nabožini čřelēřny ľiřčřewom, řo byřu čřim bōle po čřelē žimi byčž mořři; dužř wōni tež jenu řōňřu, řiž dřeřelēne řřawoj pščiřowowoti řowomā řečž, pščeř dřeřři řariřa njeřčž dachřu ā w oľowach: řřowobnořčē, řřowobnořčē, řřowobnořčē; mjenuřž w čřelēřny nastřpaniju. řama řōňřa řař, na řřerjownoř řōž ľeřo, řřerřelēne řřiwowju řřerje: "řřewōđewne mjje řřuřa dla mořřč wjele řřeřow; řiž dla hřiřom řto řřož řřerječž čřetřju, přeřje hačž wumřu." wōni wřčitřž, řotřiž řu dožňizny čřelā, njeř tež nřz wōřře ā řřawnje, dha toľa mjelēřo ā pšči řebi řřetnu: "řřewōđewne mjje řřuřa dla mořřč wjele řřeřow; řiž dla hřiřom řto řřož řřerječž čřetřju, přeřje hačž wumřu." řaž řawoř řřař: "řelřo řo wy po čřelē žimi budžečje, dha budžečje wumřeřčž!"

čřečřelē-li byčž w ože džečži, dha dřeřbice řo řale wot w ožeřo, řato wawřeho njeřřelēřho wótza Duča w ođžičž dachž, řož řapowřřot řawoř dale wulřadřuje: "řeli řo řař pščeř Duča čřelēne řřuti mořčje, budžečje žimi. řřeřož řotřyřž Duč w oži w ođžičž, čři řu w ože džečži." w oř řařřeho Duča řo řy w ođžičž dachž, to je bōřřy w ođžičž na wōjim řřřřm řadřeřženju. řo řo by řebje toľa dobre Duč w oži w ođžičž, řiž je najřřeřby Duč ľubōřelē! Wy-li mjje wřčitřiti čřiwowelami, mjje wřčitřiti ľudami na řemi řōňř Duč ľubōřelē řřeřčž, dha njeby řařře řřeřřotowwanje wójny nuřře byřo, řaž řo ľeto wot ľeta namatařž; dha njeby řařřa wójnu řřeřō řřewta mořžna byřa, řaž řo něřo řapowřenje: dha by wřřa řořōřčž pščeř wójnu řřle njeřřeřawořřičři byřa, řiž něřto řař něřotřu duiřřu řařřřiwuje. Duč w oži, řiž čřje čře w ođžičž, ře řale Duč řrawořelē. Wy-li řew řřeřřownořči w ođžičřž wutřowabž w oľřotā, řiž řana řebi njeřowřa řřewelēčž, řař hřowny řřewowny njeřřřut wumřřelčē ā wumřelčē, řaž je wōn něřto ř pščiřčřiwu řawom ā řřerječž njeřčřowomřč řřowomř w oľowom, řamne řřowowanje awřřřelēřho řřownoř přenja ā jeřo mandželēře w řerajewu. Duč w oži, řiž w ože džečži w ođžičž, ře řřwncžnje tež Duč wěrnōřelē. Wřřō njeřbože tu na řemi, wot řadu přenjuje čřiwowelow řem, ma řiwowje řōřō to řřeřřelē njeřwěrnōřči čřiwowelow. Hbžž ře hžjom něřřo řřeř řřewnoř, řo njeřewěrný, njeřewěřžž duč ře řřiwom řřowomny řřčřuwawnjom je jenej w ožadže tež tym řřowu řařřerčž, řiž w ožju řewal řřowny řowom, dha řōňřamý njeřewěrný, njeřewěřžž w ož je řřiwom řřowomny řřčřuwawnjom ředřu řiwowelow do řřiwny řečře. řo řo by řoľa we wřčitřičři ľudach duč ľubōřelē, řrawořelēčř ā wěrnōřelē wotuřčž; řo byřu řo řoľa wřčitřž čřiwowelōřo wot řařřeho řōřřelēřho Duča w ođžičž řař, dha byřu po napomnjaniju nařčehō řerřa pščeř řřewnoř Duča čřelēne řřuti mořři, t. r. wōni njeřbyřu jeno ř nimi řřařřali, ale byřu pščeřčřiwō nim, řřim čřelēřny řřřřam, tu najřřuwownoř wójnu wjeřli hačž na řořřeběřju řařřu řřew; ā wumřeřčelē pšči řřiwom pščeřčřiwowanjju, wulřwawelē-li řo pšči řřiwom řeřřenju, dha je wam řate to řařne řřubjenje: "wy budžečje žimi." Hbžž řo řřewowomny řřiwowelēčř w oľu řařne, řo wōn niřřy wřazž ř řřiwom ľubym řowom njeřwōřčž. Ale hačž řřu we řeřřenju pščeřčřiwō čřelēřny řřřřam řunje řařne,

Hy pat ho w tutym bédženju wot Wożeho Duchu woščyć dak, dha budže Woš f tebi riez: ty bešče morny a hy jašo wožiwik.

Duž modl ho f tšecjemu f dowěru wo pomoz w tutym bédženju: „Pšdetož wy nejceje wotročkowneho ducha dostali, wo ho jašo bojež drebjełi; ale wy seže džeczozeho ducha dostali, pšdes toryhož wołamy: Wba, luby Wbótcje! Tónžamy duch pšwědzi f našim duchom, wo Wože džeci fmy.“ Wože džeci potajim w nęcziščich wojniščich nulač nimaju žaneho wotročkowneho ducha bojošče. Wščitla bojošče je jim wšata, wšchato woni ho wšedža w Wožim šchitu, f tšetrož možnje ruki jich ničto wutorčnyč njebudže. Luby čitarjo, je nęcšto spobžiwne, f koftej wutrobu lužo do stracha du. Šchóž ho Wošu njedowěr w žiwjenju a w šmjerzi, tón derje, dołhož žaneho stracha njeje, jara wulgy čini a ho škrobleho džeci; hdyž pat ta wěz škutna bywa, dha ho wón nastrož a čezta, šhiba fo bebi f dobrej woli šmjerz pyta, fo by hórščemu wošudej wučestaj. Šinat tón, kiž ho wo wojnje taž w męrie w Wožim šchite je: tón ho nještracuje tyč kultow, kiž f prawizy a f lěwizy a pšdes štomu hwidaju; pšdetož wón f džeczozym duchom, f dowěru ho modli: „Wba, luby Wbótcje!“ To rěta, wón bebi w mobilnize swoju wutrobu položuje. Nječacze tež wy to tał spytac, wy, kotřiz ho bewal mobilize, a wy, kotřiz ho bewal modlenja hanibujec? Nječacze wy činič w prówštie našeho kšęzora: „nět džecje te wšči a mobilize ho ja naše wošto?“ Wam je w tutych dnjach wutroba tał uimo męry čezta, wy ho tyszicze dla nje-węsteho pšichodba: Njebudža tež w našim lubym herbštim kraju wojinše plomjenja špacaj? Njebudže tež tu jebyn šyn, jebyn nan, jebyn bratr, jebyn mandželki, wotwołany f tamneme njewšchědnemu trawawemu powołanju ščelenja, wubanja a šalanja, f daloteho bitwiščyča ho nišby wjazy domoj wročicze? Šcho budže f tymi pšobami, kiž na polu čžakaju na pilnag žnjenzarjow? Wj w njewęšče, a tež ja to njewēm. Ale to jene ja wēm, tał Wože džeczo do tuteho žakofneho pšichodba hlaba: f dowěru ho modlo f swojemu njebieštemu Wbótcj: „Wba, luby Wbótcje!“ Šdyž pšchidžecje do jeneje podjanštej wošady, dha hušto tam, hdyž ho 2 wučej kšęžujetaj, božamartra steji, kšęž se kšęžowanym, a pod nim namačaj hušto hromadu kamjenjow, małych a wulkich. Šcho te kamjenje tam dyrba a šdó to je tam wošy, ja to njewēm. Ale mi je tał, jako by kšęžby wěrinu powojanik kšęščęzan, tajtu božumartra wohladawiči pšchistwip a kamjen staroče wot swojeje wutroby wotwalik a jón šelušej f nohomaj položil. Nječacze wy jato Wože džeci to runje tał činič, wy, kotřymž je něto wutroba tał staroščow-čezta? O fo byščęze to činiłi, fo byščęze tež tu wěriłi do njebiešeho Wbóca, kiž domachpyta a tola lubnje!

Dha budžecze ščoncžnje tež pšči tyšle tola krotički šeniščki žalocęžny ho jako Wože džeci wjehelice teho pšichodneho kražneho herbštima w njebieščach; pšchetož: „Šsmj wy pat džeci, dha šmy my tež herbojo, herbojo Woži a Bohuherbojo kšęžujewow; jełi fo f nim hobu čęčwimy, fo byčamy tež f nim hobu pšchetrašujeni byli.“ Wj šmy potajim herbojo; herbštwu je lubko, kotřez hiščęze nimač, kotřez pat fo čzi jemu zyle węšče doštanje, a na kotřez ho tehbola hižom dawno a jara wjeheliči. A tajke herbštwu je tež ta njebieška kražność, kotřuz njebieški Wbóčęz junu tym da, kotřiz tež w šeniščki

žalocęžny jeho jato jeho lube džeci lubnja. Tola ty węšči, luby čitarjo, fo ho dųš a dųš štanje, wo starčkej džeczju to herbštwu šapowjeditaj, hdyž wone ho teho hódne njewopolała a bebi drubže drube kubla pyta, po swojim špacju rjeiščę bacž herbštwu starčkej. A to ty njechal šabęč: hdyž ty bebi šwěta kubla hromadžiči, hdyž šchazj semje hromadu šchtrabač a nad nimi swojeju wočęzow wjehęle małch, dha ty njebiž hódny teho njebiešeho kražneho herbštima a Wož čzi tožame njeba. Ale nawopal nočyž w drube šabęč: dyrbało-łi tež pola naš tał baloto pšchicę, wo ho nam pšdes wojinše nuly našę famoženje woimje, kšudemu jeho šchepatti, bogatemu jeho šloto; fo ho nam wšchitko woimje, wšchědny kšlęb a drafta a bydło a pšchęčelštwu a nan abo šyn abo mandželki abo bratr, dha tola junu wšchitko to šabo doštanje f tym njebieštim kražnym herbštwom. Pšchetož: „Šsmj my pat džeci, dha šmy my tež herbojo, herbojo Woži a Bohuherbojo kšęžujewow.“ A jene ho tu hiščęze wošębe wuščębe: „Jełi fo f nim hobu čęčwimy, fo byčamy tež f nim hobu pšchetrašujeni byli.“ Za męniu, to je tón kšęžes tym swojim pšebj prajit: wy dyrčicze pšdes wjele žalocęže a štyknoščę do Wožeho kralešta šastwicz. Kaške žalocęže a štyknoščę to budža, to tu njeje prajene; to budža we wšchelatorych čžabach pola wšchelatorych luđi węšęze wšchelatore. Njebudžate wone pola naš byč te wojinše nuly se wšchitkami swojimi hubjenštwami a hrošnoščemi? Hdyž wy tu na šemi žaęje nuly, ani wojinštej njebyđymy meli, ale pšęęjo jenož ho ščotęjo męra wjehelicę mšhi, tał dha byču čzi drusy šwjezi w njebieščach junu na naš hladałi, hdyž my šmanjo kšęžja hobu nježšchijewęy? Woni naš njebyču šnali a my byđym tež žubnizaj męš nami byli. Wę, luby čitarjo, w tutym čžabju šchotow, kiž ho šapowčnje, šapich bebi f swojemu trosčtęj do wutroby: čęčwjenje a herbštwu šluchajetaj hromazę; derje. Njebjo je hódne tež najšiščęšče krocęle tu na šemi. Šamjen.

Kř. w H.-je.

Wože džeczatštwu.

Nomř. 8. 14.

Čhęčę Wože džeczo bęč, mój kšęščęžano, Šchęčęš kšęřšta wobras do ho škutoto. So čzi taž jemu, hęcđi hrošnošč hu. Čzi lubočę, prawdowčę bhyščęłi me wčęktu; So ty taž poštrow Woži f njebiež šy Do šwěta hbd, hęcđja štanjeny.

Nječ jeno Woži Duch tał wobđi čę. So to ho w šłowach, škutlač potaje; Wudž w kšęžby čžaj taž Šobňnik šmykšeny, Dha wopravdže ty Wože džeczo šy, kiž šbžnoščę ščobži hižom na šemi A f Wožej hnadu tež we wčęznocęłi!

K. A. Fiedler.

Štolšne wobščacę našeho hłowneho šakskeho bibliškeho towarštwu.

(Š dopominęnje na 10. augušta 1914.)

Košč žnyč šakřit lud w tyščę dnjach džakowanje na to špomina, fo mamy towarštwu w kraju, kiž je bble požohnowane bacž naj-wjazy duščik towarštwow. To je towarštwu f roščęčřenju, to

četa f roščičerjenju tunicz abo darmo podajučy fwojatyč bywomow. Duż ma fo też našy ludy herbfli lud fobu dżakowacz a tajfe dopomynječe fwoječičy. 1914 je bibliſte jubilejſte lęto.

Kal je tole towarſtwa naſtalo?

W lęće 1804 fo w jendźelſkim fłowym męječe towarſtowo f roſpřičeſzeranju biblijow ja jendźelſki (britiſki) kraj ſałozi. „Čęmu niz ja zły fwięć? jędu tych ſałozerjow prajęche. Duż by też ja druge kraje — abo, każ bo praji, ja wuſtaj fobu ſałożęne. A po nęčim fju jębo pębli a agentowu Ewropu a druge bęle ſemje, Afriku, Afriku wopytowacz počęli a fo tam ſaſpřilili. Nęto tamne wuły poſobęnowane towarſtwa fobu frowe no wjazj hač 4000 ręčajų čęiſčęzi a towarſtwečera a fęžołońie na 260 millionow hriwnow ſa to wudawa. Też ſa nęmfę a herbfle biblije fobu. Tola ſchotj najwjazj našęch herbfliſch biblijow a nowyč teſtamentow naſtupa, fju te w Drazžbjanach wot našęcho towarſtwa nam podate.

Tole žohnowanje mamy pať fo tola britiſkemu a wuſtajnemu towarſtwu fobu dżakowacz. Žeho pębli — pęchęde wjędem węſty ſchotitiſi duchowny D. Winkerton — fu f ſałozerju wjęchliſch tajſch bibliſliſch towarſtwow w Nęmfęte naſtorf dali. To lędę 1814 po napoleonſkej wójnje. W bęhu 4 njędęł fo wot wjęčowa f ranju w Eberfaldę, w Hannoverje, w Baxlinje a Drazžbjanach wot D. Winkertona tajfe jeſałožowachu. Każ nębny Wętr a druzy japočchoti f Jeruſalema piſhiſchębſchi do drugich męſtow pſchjńdžędu f Wojez powjęčęje, tať prjebj naſpomnjeny Wozi, ja Wožu čęęęč a Wozi ſtut ſałozerjow muż f Londona do Drazžbjan. Kęlfo zuhřę bęchę f hołęzom to byto w prjedawajich męſajach woiny, Břanzowſkojo, Ruſkojo bęchu tam pſchęčęchowanali a fobu braſi, ſchotj męžachu doſtač. Tęnlę muż pſchjńječe dary a pokady — woprawdže 10000 hriwnow f Londona. Tola niz jęno to a niz jalo to najpręčęje, ale wuſtrobe žabanje, fo by fo też w našim kraju Woze frowe frowe tuiſchjo a wjazj roſčičerjato pſchi duchownym njędoſtatu luba.

W domje miniſtera hrabje f Hofental nad Rinsbörkom, fiž męječe fwoje wobdylenje w Drazžbjanach, to bęche, fo ho 10. awguſta 1814 27 naſladni mużoj, pſchęde wjędem ſaſupjerjo ewangelſkeje zřelny, na D. Winkertonow pohnuče jeńdžęchu. Tęnlę zuhy bęčę na to na nuſu dla fwojateho piſma poſałowafę, pomoz woſębje ja nižſchj lud pſchęječe a potom powjędafače, tajfe žohnowanje je jendźelſke bibliſte towarſtwa ja 10 lęť jęno wobſtačja pſchjńječę. Žeho frowe każ nębny Wętrone na pręnich fwojatyč ſtutowafęde. Wſchjny bęchu ſaſpřičęzi jęneje myſle: też ja našy kraj čęmy bibliſte towarſtwa. A wulke ſtadowanje to fubdž, jať D. Winkerton wředje naſpomnjenę 10 tyřaz hriwnow jako ſmęřjazy dar towarſtwu do lolebi poſozi. Tęle pienjech męjachu ja pręnje tunje roſpřičeſzeranje biblije fęuči. Superintendent Zimhan fo w ſhromadžjnje poſbęny a ręčęječe, woſębje na to poſałowjo, tať ma ho mjeſ mđobny biblija ſafo bęle čęęęčę. Rđnz tamneje waźneje ſhromadžjny bęchę, fo ho hrabja f Hofental fo pręnjeho pſchęčędu nowęho towarſtwa wuſtoli. Wřęžozj ſtejazj ſnję, każ je to potom fo woſpjetowalo, towarſtwa wot ſpocęatka węſtu naſladnoječj ipočęzi.

Kal je fo towarſtwa roſwitało — też f ſpomozęnju ſa Eſerbom.

W lęće 1814 męječe ho bęžom 1800 biblijow a nowyč teſtamentow darmo mjeſ lud roſbęčęč. Kaſta duchowna rodočę je fo f tym do nęčotroho po Wožim froweje hędny a lačnyjw domu a ducha pſchjńječę! Male pobęjne bibliſte towarſtwa po

nęčim naſtachu każ hačęzi na ſchomje. Čęim dale, čęim wjazj hędrow a pomozj towarſtwa doſta pędę wuſtafjanja a zřelnyſte kolekte. Biblija fu tunja. Wę wjele wuſtawach ja wočęęnjenje, ſaſhowanje, hojenje džęzi, mđobnyč čłowękow, žonow a mužow, każ wobſtannych doſta darmo fwoje męto. Do wjęſta a jaiſtwa, do wuſtara, każ do rufow ſchullſch džęzi pola naž bęſe ſaplačęnja pſchjńdže. A my wſchjny ju pod plačjiznu doſtawamy. Kať? njewoſedawa fo nęmfli nowy teſtament bęžom ja 10 a 20 pj., plama ja 5 pj. a zyle fwojate piſmo ja 1 hr., nęmfle ja ſchullſte potrebnočęe ja 1 hr. 25 pj. W lęće 1913 je bibliſte towarſtwa wjęcho do hromaby woſto 60 000 fwojatyč piſmow abo jęho džęlow roſpřičęčera, to je 150 na lędžy džen. — Też našę herbfle nowe teſtamenty f plamami męjech ja 25 pj. ſwojane męč, każ zyle biblije mjeſiſche ja 1 hr. 50 pj., wjęchęje f wobſtafami (ſa dom) pať ja 3 hr. 50 pj. Wętrowanje biblije f woſbętim wuſhromowanju a pſchjńdrom męjech na ſarie ſałož, nęchto maťo droźęche hač tamne hač do tych kraňęch je ſlotym ręjom.

Drazžbjanę — abo ſaſte hrowne bibliſte towarſtwa też nam Eſerbom fęuži.

Kaž męječ to w prjebřęzi fwojateho piſma čitacz, tamny D. Winkerton też potrebnočkam herbfęho luda fwoju wuſtrobu wotewri. Zafo w Břenřęce jęho herbfjny duchowni naleźnje proſchachu, wón ja čęiſčęenje a wjaenje 3000 herbfliſch biblijow 7800 hriwnow woba. Nęchto lęť poſbęžichjo, 1820, fo pręni wudawč našęch biblijow w mačęeńje ręzi wot ſaſſhego towarſtwa doſbęzi.

Naſchim herbfim čitarjam je fpano waźne ſhonič, to 100 lęť po tym, jato duchowny Woſaľ (1520) poča herbfjny ewangeljny předowacz, fo pſchęčęenje biblije do herbfęje ręče je 7 poſutymy plamami japoča. Safo to lęť poſbęžichjo (1726) fo tuťon pſchęčęč woſbannę, a jafo jędu lęťotyt po tym ho wotſak a čęiſčęč herbfliſch biblijow a jęnacyč džęlow wot ſaſſhego bibliſteho towarſtwa pſchędowli. Přjebj bęche fo biblija, wot herbfliſch duchownyč pſchęčęnja a woſtaračna, w Wuđjchjńje ſfi raſy čęiſčęčala. Poſbęžichjo je to ſaſtao. 1823 bu fwojate piſmo w našęje mačęeńje ręzi 2. křočę a pſchęd nęčoterny lęťani 8. křočę w Drazžbjanach ſhutowane. Pſchęzo jafo fo wot duchownyč pſchęčęlada a ipowřębja, też pſchjńpiti (każ nęmfle) je ſapřom wotdžęlenjow f čitajny ja lędžy džen każ f pſchęčęladom tęxtow ja předowanja na wjęčę 4 lęťniſi (perſopow). Přjebřęzi našęcho njęlapomnitęho njębo D. Zmiřdja f herbfliſch bibliji fo w tym rjanym frowom ſkřoči, fiž męže nęto nam potomitiſim dženka a ſa pſchęčęodne ſto lęť f ſbudženju byčę: „Sbōžne fwojate piſmo, ty ſy f nam wot Wožo pſchjńchjo, wotb nať f Wožu!“

Kaž bęche Lutherowe wučjęenje a wobnowjenje Wozi ſtut, tať mamy też roſpřičeſzeranje Wožeho frowa ja Wožu węz woſhadowacz. Biblija fu drje ſnihi a towarſtwa tele ſnihi roſpřičęčera, po tajkim ničo dale njęčjini, hač najpřjebj motwu węz, ſnihu, bęle domacz. Wono też tale ſniha je wjele wuſtawach a domacz bęſ wužiſta lęzi, ſapřočęčena, njewoſbęžjowana. Ale każ my bęſ zřelny, ſchule byčę njemohli, doſelz ja f njez woba ducha a žiwjenja pſchjńhobđa, tať też niz bęſ tajteho wuſtawa ja biblije. Č nim woba buſhe f nam bęzi. A w naſchim čęaſu, hđžęč fo ſa, każ bychu frowne papjeru a nowiny wjęcho powođičę čęyře, hđžęč fo też wjęchle ſnihi, huſto ſchbōne, f mozu pſchęſ ſolporetowa a agentow do luda nębny, je hylne roſpřičęčęenje biblijow wuſna węz. A naſ Eſerbom, ja wſchęčę berjemjenjazų je to naleźenje wuſtrobj, fo by fo herbfle Woze piſmo w ſchuli, w zřelny a w domje ſdžerčaka, haj pſchjńprijato. A temu pomozj lędžy fwiętu fobu!

Sy-ll epwaał,
Pilaŋje dźětał,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spródnj
Najoj mčony
Lubosć ma;
Bóh pak swěry
Přez spaf mčyny
Čerstwosć da.

Njeoh ty spwaał,
Swěryje dźětał
Wědne dny;
Ošaj pak swiaty,
Duat daty,
Wotpođd ty.

Z'njehjes mana
Njeoh čí kłmana
Žiwnosć je;
Žiwa wodna,
Kíž Bóh pada,
Wokřew čo!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho lóždu hobotu w Esmlerjez knihicšicšcjetni w Budyščinje a je tam sa ščitowětkětnu pšchedpata 40 pj. dostajć.

10. njedzela po swjatej Trojizy.

Romst. 2, 1—11.

To je potutne słowo w čezkim čašku. 10. njedzela po swjatej Trojizy spomina škicešizjanstwo na wutupjenje města Jeruzalema. Wone dyrbi w tym Boži šub nad židowstwu ludom widjeć; wšak je Jezus šam, jako tutón žalosny podawč do přebła prajeske, sa pšiciznu teho šameho pšicizniji: „teho dla so ty njeišu pšiznao tón čas, w kotrymž ty šy domapytane.“ Wšes wjele lětoctwow je škicešizjanstwo tón džen sa potutny džen měšo, na kotrymž by šo prašalo, kat by mohło Božemu šubdu wuńć. W pošlednich lětach abo hižom lětdžepšach, w kotrychž bě šo jich wjele wot Božeho šlowa a š tym wot žurčije wotowobročilo, njebě drje na tutym dnju wjele wo pokuće pynuč. Potuku? Š čemu dha to? Njebě dha wšo nanarjenišo w rjedže? Božeje pomezu wjazj trjeba njeběče. — Wěť mamy wójnu, a to tožtu wójnu, kajuž njče šiwěť hač dotal wohładat. Wry wšak, hač runje je tyč njeiščesjelow jara wjele, nabžiju na dobyče njeiščesizny; ale tež tuta wójna budže šebi čezjele wopory na šublach a žiwjenjach žadec. Na šublach; tola šchó njeby te w tajim čašku po možnosći rad pšicizniji! Ale tež na drobich žiwjenjach! Zať šroble a hotowje lóždy wojowat tež šwoje žiwjenje na tu dobru wěz šwojeho wóznego kraja waji, dha tola njebudže sa někotru šwójbu tež dobyče šjes žarowanja. Šchó wě, hač šaršchi šwojeho šubeho šyna, bratja a šotry šwojeho

bratra, mandželske šwojich mandželskich a džeči nana šašo wohładaju? To je ta nuša, kotraž naš je potrjehiča; to je tón šust, kiž wutrobo napjelna. To je čož, kiž naš wopomnič wući, šchó šo t našemu mčrej hoži! Š temu dže nam dženšiška šwjata epistola dopomhač, kiž nam praji, kat mamy pšes potutne pšiznao čwojeje hřesčnjeje winy a na to pšes nowe šhodjenje po Božich šasnjach Božemu šubdu wuńć!

Jako šwjaty Pawol list na Romščich pišaske, šwjate měšo Jeruzalem je šwojim štemplom šwicže šteječe. Šnješowy japošchot njeje na jeho wutupjenje mšiči; wón mčeske š tym „šjewjenjom teho praweho šuba Božeho“ Jezusowe šašowšchidjenje t wohłednjemu šubdu w mšlach. Wón tež njeje tutón list do Jeruzalema, ale do Rroma pošlat. Jeho čitarjo pak šchó tola š wješča tožj škicešizjenje, kiž šchó předy židži byli. Do našeho štesta reči w ho hřesčnym ššajenu šobanow, kiž niž jeno wšchitte Bože šasnje pšesšupowadu, ale šchó tež šasťemu šanšwěnemu nješasňiwu, šo šo to wuprajčš nješohč, šobaci. Š njewuprajčom šozpicom šhabachu ššraclitojo a čši, kiž šchó je židowšeho šuba wšchli, na tutych wot šoha šaštorčenyč šobanow. Duž šwjaty Pawol šim to šlowo napščečewo dheri: Wry njeišče ševšči! „Womylšich ty pak šebi, o čłowjče, kiž tyč šubšich, kotřiž tať čšinja, a čšinjich tež to šame, šo ty Božemu šubdu wuńdžesč? — Ššchetož žane pošladanje na paršchonu pšched šobom njeje.“

Wry žaneje pšicizny š temu nimamy, šo šchymy

prajili: „Ja ho czi dzakujmu, Božo, so nješnym kož tamni hřibzi!“ Wřichoto wřichite hředi tamneho czařa bęchu ho zaboto žrale a dobyte do našeho luda. Wřyhozy a niży ho njeprařadchu ja tym, řchto je přiched Bohom prawe, ale fa tym, řchto po možnosći wjele dobytta wu- njeře a řak bęchu řwetine žadanja a cęłne žadořce řpotojili. Sa cęřb dołheho řtotoho męra bę derjemęce rořito a ř nim bęř męry dowęrienje na řařnřnu wozu a řamoženje, řiž męřenje, řo Wožeje řnady a řmilnořce wozu njeřotřeba a nařpędęziwo řwřęm nowym woporořam Wožeje dobrořci- wořce njeřđatowne a njeřnuete wořamawce. Wřyhozy a niży bęchu řo wot Boha wotwobročili, řak řo dře řu woprawbřici přchęčęřlo řwojejo luda druřdy na řęřuřowe řřowo řpominali: „Řdy by wřich řy wjeřđalo, řa by ty teų wopomnilo w tym řwojim cęřařu, řchto řo ř twojemu męřej řodži. Ale nęř je přiched twojimaj wozęomaj wo- tajene.“

Řchtoų njeře řane dobre řřowo řamohřo, to je na řednu řas řruta wojna dořojata. Řaų řchymy ř dołheho tworędębo řona wotučřili, řak nęř řaře řařo wřidřimy, řchto je dobre a řchto je řnicowne. Nęř řo řařo prařadčamy „Řchto mamy cęřnicę? Řaj, řchto mamy cęřnicę, řo by Wřř ř nam řchot?“ Řiřom přči řibanu ja wuřupienje ř yřkowne je řo dři ři wulři řđel našeho luda cęřim nutriřichu ř Wo- řęmu řřowu a ř řwojeji řřęřęřjaniřte węře řwinał. A řak je řo teų nęř dořotajalo, řo njeřęchu řōřta węřneře řořařojořęce, řiž dři bęchu řo přędy řřabřichu řōřřite, řa- prařnyřte; ř noma řo mōžnje wuřiwaja! Wjele řyřōų nařich wujowaręom je, přędy řačų řu přchęčęřwo njeřpę- cęřęlej wuřōřobřili, řębi Wože řwiate wotřajene řđadato a wuřřio a wjele miřionow řęch, řiž řu řomach řawotřali, je na řpoturym řnių řo mōřlo řwoje řolena řřibowalo přiched Bohom, řiž řoniřnym řnadu řana.

Řak nęřotru řaroleř w twojim řiwjenju je Wřř řiřom do wjeřęla přchęwobročili. Wřōn, řiž je řo namatačų řak, teų nęř twoju řaroleř wot tebe wořřime. Řak řyřęř řo řemu řđatowacų? Dořęř řiř je, řo řiř, řđyř je řtrach nimo, řwojejo wuwořęria a řomoznita wozu njeřajna. Řak to njeřimje ř nami byčų. Ale řchtoų je Wřř řōn řkneř nam w cęřim cęřařu řnadnje řwinačų řak, řo wōn ř nami je a řo my řmy řęho luda, řo řo nam wozu řřubicų njeřimę, řo řchymy na tym řřožu řđel nęř, řo řotřym řwų. Řawot řwaji: „Řřwalbu a cęřęř a njeřchodnōřęř tym, řo řiř řęřęřřli- wje w dořyřų řřutkach řřęra ja tym węčęřnym řiwjenjom.“ Řačų nęřōto w řiwym wotawęřim ř řęřuřōm řęři, to wřidřři řa na řęho řřutkach. Dobry řřchom njeře dobre řędy. Dobře řřuti řu řędy węry. Wulke wopory řudų řo w blię- řchim cęřu wot bratrowřteje, řřęřęřjaniřte řuboleče řđadęř. W pořębnich řnjach, řalo nařři wujowaręo nam w Wožeje prařadku, řmy wřidřęli, řa ři řwajř nutřobneje řuboleče řarřichu a řđęčęř, bratra a řōtru, mandřřęřteřo a mandřřęřtu, řa řwřidřęte řřwmy nařđębo řubęho wōřzneho řęra ja řo wjořa. Řak wjele woporořo je řo řiřom přchęřjęřřo, řo bychu řo wujowaręam a řiř řwōřibam řaroleřę wřale! Řak wjele woporořo řudę řiřęčęř niřnyřų, řo bychu řo wđile řany řořojite, řotręř wojna bje! „Wřř řudę řōřęmu řočų řo řęho řřutkach! Wřř řaplačų wřđęm, řiž řu řwęřim řomozniřny w nęřci řęř niř!“

„Řęřęřřpliwje w dořyřų řřutkach řřačų řa węčęřnym řiwjenjom“, je nam řeno mōžno, řđyř řębi ř temu přchęzo noma moų ř Wožejo řřowa cęřęřam. Wřęř 10. awgulta je řo řto řet miřlo, řo řu řa řęřę řřowne řřiřřite wotaw-

řřmo w Dřadřđanach řařōřene.* Wřiřřiu mamy řa tunje pjenjeřy. Njeře wona nam řęho řla wjazų „dřōřa“? — Wřiřřija je řo „řřř ř njeřęřę“ wjenowata, řotręř je řubų Wřōčęř řřwōřim řđęřom wřřal a řiž řim pučų do węčęřneje řomniřy řořajuje. — Řaų řřity wot doma řudų nařřim wujowaręam prařęř, řak my w řotręř řubolečři na řiř. řpomnamy, řak mōjemy a řudęřny přęř řřwęřne wuřři- wanie řubęho Wožejo řřowa přchęzo řōle řa tym přchęři, řo řęže Wřř našę řęřęřę. Wřōn nařřu řřudobu do wjeřęla přchęwobročili; wřak řmy řęho řube řđęčęř, řiž řyřęra „řařo přchęřę“, řiž řu řwowařim ř domiřnje řoręřęř! — Wřęř řudų ř nami!

Řamjen.

V. w H.

Řřowo k řubelřkennu řętu rořpřęřęřanija biblije.

Řubelřke řęto! Wřo řubřřitowanujo a řwajotęřnym wjeřęřim řwjeřenju řudęřęř pola nař řęřęřa řchto wōřłabacų. Řola dořęř nařę řęřři řub je řa řřim řřownym řřiřřim wotawęřtom w řro- řmadę řwřuje, wot njeřo řřwōje řřiřęje w mačęřęnej řęčři řunjo řęřřęřęne, pōřędęřena a přchęzo řōle wudōřpōřęne řořtama, ma wōn wřđōn řamřř. Na řubelřřim řwjeřenju řęřęřo wotawęřna řęřęje řđęřęřęř. A řchtoų ma řajimanie řa přchędwotawęřa a řwje- řđęřřite řōřřim wotawęřtu, řudęř teų na nowym (nęřřim) řęřta- męncęř, wotwotawęřta ř přřchęřym ři wot řřa řami 1914 wudōřam- nym, řak na řubelřřę řwajotęřnořęři wot 7. — 9. řęptembra w Dřadřđanach řđęřęřęř.

Nęřotře řęta řiřom je řnaty mořę řęřřęř, řiž je nęřřęte řřwęřęčęř ř řjanyim natwaręōřym wotřajam wudęřil, řo řowęř- nořęř přchędwbyřřitwa řřiřřęřo wotawęřtu nowy řęřamęř ř wotawęř- na řōřame wuřęnje řębičų řwajęř. Řęřo wuřęřřę řřit řak ma ř řęptemberej ř. řęta řotwų byčų. Sa nowy řęřamęř mařa 18 wotřawow přęřę řřu, 30 přęřę řol řřony byčų, ř řęřę 60 wjeřęřalich přřđęřų řřamjenęřų, řa řřalř wotřaw přęřę řęřę, 4 přęřę řol řřony a 10 dřiřų řřamjenęřų. Wō wřđęřm, řchtoų je řo řotal prařęčų řōřđřito, řudęř řōne řęřamęř na řęle nowę, řačų řotal řęřamęř wuřęřęřęny. A řak męřia węřřwōřřitno, řale řęřa nęřotremuřřali, řiž je řo řemu řęř řęřřiř, nowy řęřamęř a řřalřak řařo řubų řęřřim. Řęřmęř je řo přchę- řubil přchęřřęřęř w řwojim cęřu na řđđu řagęnturu (Řřak biblijom), řotręř teų nařę řřřřta nařōbe řřęřęřęř.

Ř řubelřřęř řwjeřenęja w řęptemberej je řęřo řudų nařřom- ničų: Řwotru 8. řępt. řo řwjeřđęřřřřa Woja řřuřđa řōp. wē 10 w Řřimęnej (Řřawen) řřřřit wotřęřřę, w 12 na ř wjajotę- řęřęřęř w wotawęřřowym řōmje na Řřęndorřowej řřřř, ř řęmęřų řo řřomadřny wobję řřřřřamęřje. Węřōř řęřo řęřęřo řřa mařa řo řęřřřęřowę přęřę řřomjenę wotřaw ř nowemu řęřamęř- tejeje na řřęčę w řřřęřę řořawęřę. — Řęřęřę 10. řępt. ma řa řo wotawęřřowym řōmje řřawna řřiřřřa řęřęřę řęčų řōp. w 10 — a řo přči řym rořřominičų, řchto ma řo řęřęčę, řo řy řo řřiřřia woprawōřřita řubowa řřřř řęřřřa. Přči řřm řudęřaj řđwaj řřamjenęřų řřa řęřęřę na řōln řřiřęje řo řęřđōų wu- prařęř. Wřchřřij přchęčęřęř wjele biblije řo ř temu přchęřřōřřęřu. Řęřnomo mōže řęř řōm abo řamō řak přęčęřę ř nařęčęje řřęřđřřim řam řōřęř. Řřowowanje řam węřęčę řōřamęř.

Řařřomjenę njeře je řřwęřęřę, řo je řęř řchęřō řęřřři řub w řęřm řđęřowom w řřęřęřęřęřęřęřę w bibliřřę wotawęřtu řo řęřęřę. Řo řōřřřřřřm řęřřamęřam njeřōb řar. Řak řuba je ř. řar. řic. řę. Wřōř řak řřōřđřęřęřani řa řa řřwęřęřęřom. M.

* Přchęřřim nařřak w pořębnim řęřřęř.

Něšto s čaha nastarča bibliških towarštwow.

(Wštedb 100 lětami.)

Předy nastarča! Duchowny Šberlin, kž w Kamjenjohole w Elšahu swoju wošadu pašeče, powjeda, kaŕ cži ludžo tam hebi na to myšlěć njemóžachu, hebi bibliju kupić dła thudobnošće. Na to won šti biblije droho łupi, kotrež štom thubny žonam we wošadže pšchedpa, jo budy wot hěty k hěće thobžite, i nida priódt čtariž na a žadanje knihi džen abo pok dnja jenotliwym hwojibam pšchedwoštajieć. Wo nětotnyh lětach běchu pa te biblije wo wjele rukami pšches třebanje ho čitěće pšchetrebate.

Duchowny je Šdelstjeje pšche: Ze 500 hěćej mojeje wošady, kž do 8 škulow thobža, nimaja wjazy hačć 12 biblijow a 50 hačć 60 nětotych testamentow mjes wobu; a we hwojibach je hišćeje žubniščo; jenož porědno tam bibliju nadebžieć.

W narašicho-pruskiš kulach ho 1815 wjazy dychi 30 thpžaj džećej naličej, čotnych štarišaj tak žomóžejci njebychu, se móhli jim bibliju wobstaroć.

Wěšty Dr. Schwabe je, w tamnyh čožo wotoko pučowawoštaj, woščón šawčijaty wot šapuččenyh wošow, rospuščenyh škulow, přóšdnach žyrtawow, hōžej ani biblija wjazy njeběče, kemaj wotněm. Wón našpomni, kaŕ na nětotnyh blafach ho šda, kaž byta ho biblija šhubita.

Wo nastarča! Duchowny w Württembergške 1816 pšche: Š wulkim žadanjom nowemu nastarčej nospěččewo hładomy, doležć pšcheć mnohič, je hyskami wobhwožčene, tež bibliju dostać, ho njemóželče dopielnič.

Žedny pšche: „Čži, kž bibliju dostać, wobhwožčachu, jo jim njebžiwajo něrcžičelcho (droheho) čaha 100 toleť taŕ lube njebudžicho byće kaž tale biblija.“ Wn čžitomy wo džač wošobžowelcho šchemža, kž njeběče 30 lět žaneho hwojateho pšhma w ruzy mē a hme něk bibliju hamu sa hwoju mēć.

W hudyh thěšach, taŕ čžitomy, hjo pōhli biblijow najrejšelche hōžžinki dožiwili. Někžta thuda wudowa, hebi pjenjelty k fuojeniu hwojateje knihi požžiwioštaj, wuwota: „D Kneje Žesu, kaŕ hjo mi pšches taŕ nětotru nuša a dnja žakelče pšchedpohaf. Nēt dachy mi hamo hwoje drohe hřono do domu pščinijeć.“

W thudej ryaŕowaj hěće mačć bibliškom pōhelnikej powjedaje, kaŕ hjo džećej (w tamnyh drohim čožu) i hłodom trawu jēbe a taŕ wona ho k Wōhu wola, jo njetrjelče hōbo wumričej. Raŕ je ho pobožna žōnšta šmjebelita, jaŕ možeje ho pōbda wšchēdneho thyleba tež thlēb žimwenja sa dušku jaŕo dar lubolče darmo do domu pščinijeć!

M.

Přeni hnadny skutk khěžora Wylema I.

Ženěto 43 lēt, ho žranžowšojo i Wěnzajmi nathwošny mēr čžinaju a jim tweržejimy pšched Parjom pšchedpohachu. Na wobhōžjenje tutnyh hwojadžimow a na pšchedwiočaje wōjnšeho materiala bēchu artilieristjo komandowoni, a pšchy teje štkowociž ho nješkřichano wōž ja. Wjes tutni wojoalami bēche tež žeržanta, šmžimy wōst a hewaf dobnj čžitowel. Me, kaž to we wōjnie je, wōn bēche ho trochu wjele nopil, tež malo šmjebelche a wjšeje teho bēchu tehdy runje wozajy najwješelchich wušklow. Tutōn žeržanta počža něšto i žranžowšim wojoalami rēžerč a jim šlubu čžinicz Žeho leutenant jecho najpředy mile a potom wōšiščo napominalche; hōžž žeržanta na to njelchžowalche, leutenant hwoju pšchřasimy i wōštrimy hřomami wošjetowalche. Duž ho žeržanta rospūčewa, hwoj rojom thubi a hwoju t ēibu šhrabny a wušteli; hwojday kulla leutenantej nimo hłowy lečelche. Přēnje wotomifanijeje bēchu wšchřajz kaž šotornjeni, potom paŕ ho wozajy na žeržantu walichu a jecho wuwajachdu. Na mēčje ho wōjnšaj hūd šeftupa. Wwraženje

bē trōfte. Wuhod rēšelche: Šasřenje! Wwojlejš komandeur budžičelche na mēčje tutōn wuškod do skutka štajieć woš a žeržantu šatělčej dačć, tola paŕ won najpředy kralej rosprawu poba, a tōn pšchřajsa, jo ma ho wotprawjenje wotškorčelč. Žedny thžej w druhim ho miny, jaty hu ja hwojim regimentom ta a tam wježejny. Wōn bēche ho je hwojim žimwenjom a je hwojimi domjazimi roškřonowal; pšchetož na hnadu wōn pšči čžetkočje hwojelo nještuka ščičej njemóželche. Ale šelchžewimy kraŕ njemóželche pšches wutrobu pščinijeć, jo hu žeržantu šatělčej daŕ; jecho přeni hnadny skutk, kž wōn jaŕo thžeror dořonja, bē, so wōn žeržantej pšchřubženi hřmerč do jařta na čož žimwenja pšchemēni. Lēto wo druhim bē ho mjes tym minylo. W domach, w mačym mēšacku w Durinřelč, jateho njewjeřta, wjeřneho wučerjowawa džowla hyselche. Wōna hwojemu nawoženj pšči wšchřen hwarjenju hwojeje štareje mačerje hřwerna wosta; jeno junu sa lēto, mjenujzy hōdy, hřmēžičelche hwojeho nawoženju wōžerč a jecho trošchotowacž. Hōdyž bēchu ho 8 lēt minylo, hwož hēbi sa hwojeho nawoženju wo wobhñadjenje prožerč. Tuta proštwu hu šapowjedjena; teho runja pšchřodne lēto. Šaŕo bēchu hōdy pšched burjemi, 10 lēt bē něto šakšo. Duž šary thžeror raš rano na hwojim bšchž proštwu wo wobhñadjenje wot tamnej njewjeřty namaka; wšcho, šchtož jeno mōže hebi lubolčej, kž wšcho wēri, wšdelcho ho nabžija, wšcho pšchēčerpi, wumyšklicž, w tutnyh šelčej šerelche. Duž šary thžeror hřubole hōwželenje we hwojej wutrobie kačža a wa krady papjery a pšchřajsa na nej wobhñadjenje něhdušdelcho žeržantaj i tym pšchřipomnienjom: „Hšchēje do hōb i šařta puščicicž, jo mōže jaty hiščeje hōdy pola hwojeje njewjeřty buč.“ Taŕ ho tež šta. Woboj bušchaj šhōwownaj maubželšta. Tōn muž dořta — to bēche thžeror pšchřatol — šařtošimto na želēnižy a je něšto hōbny, hřwēny šařtošnik. Žeho něhdušchaj leutenant, kž je hōřty na to jaŕo major je hřlūžby štupeč, bēche jemu hžžom dawno wšcho wodaŕ.

Njewščakana pomož.

Želbřich je Wustřicke mēto w Tirolške. W lēčje 1799 pšchēřerowachu ho žranžowške wōšta po Němškej a runje žutrownicžku rano pošajowalche ho nabojanym mēščakam žranžowške wōšto, 18 000 mužj po generalom Wajšena, jo budy Želbřich wurubili. Wřechžanjša rada ho hromadu šbřza a wurabžowalche, šchto by čžinicz bylo. Žedny rēčelche taŕ, drugi hřinaf. Duž šary stary žyrtwelč a rjeřny: Ša hřychu, jo rabu štkowelče i čželōm a i křewu a njewēčel, hōže won a hōže nuts. Njeje dha dženba wjeřelty džen hōřelčacža našdelcho wumōžniřta? Čžemny imonicz kaž pšchego a ke mšči hieč kaž ho hřlūčha a wšcho drube Wōhu poručicž!

Ze ho šta. Wšchitke šwony šapočachu šlicčej, ludžo we hwojej štrachelče ke mšči thwatachu, Wōha wo pomož prošerč. A hōaj, hōdyž i kemelje pšchřibžedju, bēchu ho žranžowšojo minyli. Wajšena njemōželchje, šchto ma to hwonjenje na hebi, mēnejelche paŕ, jo je oštristke wōštko w nozy Želbřichaj na pomož pšchřichō a taŕ ho wōn wōčejzi a jich na potoj wostaji.

„Šchtož Wōhu wšchōn ho dowēri,

Tōn ženje na pēk njetwar!“

Wanewe šmanjo mōj wumōžer.

Ze něšto, taŕ powjeda hřny Württembergške duchowneho, 44 lēt, jo bē bitwa pola Wōřtha. Hōdyž ja tehdy hōbu Šrōřchweilške hōry nabēhōwach, buč žranženy a wostaj tejo, mies tym, jo drusy dale čžerčaju. Šreji mi i ranow čžerčelche a bōřty šhubič wježjenje. Hōdyž jaŕo i hebi pšchřubželch, bē

wječor. Za jachlach po wodze, bęć pał taf hłaby, so ani stawoŭca hībnyć ani wołak njeuodźeć.

Něto hłoby hībnyćach, kiz so bóle a bóle bližachu. Hōjom ho wječelach, dofezj hebi myhłach, so woščerjo khorǫdy du, kiz ja franjentyu phtaju. Zola taf ho htrǫhiz, hōdy ja tyn dobo pšehede nomy dwaj sedrenaj mužskaj stejščajtaj, dwa j tynch ludzi, kiz ho hōdny bitwoščezow mjenuja a foisizj franjennyh wurubija a jich, hōdy je trjeba, doraza, so žanyh hōwledow pšehczyno hebi mēil njebnychu. Wōnaj mje ja morweho dzerčelstaj a ja jeku pšehi tej wēje woštajizj. Ani stawoŭca njehībnych, haŭ wošči sačynnyh a mējad je jeno trochu powoščynjeni, so hōdy wošladow, sčto so nani sapoščynjaj. Duž ho jebny tuteju hrubeju cłowjeŭstaj te mni shtil a mi moje wutrobno wobmaŭowasche. Nēto mi moju unifornu hōwtpina a moju listnizu wučezje, w torezj wēczje papjeriane pienjely phtasche. W mje pał ničo njenamaŭa, dužli kiz fotografiju mojego stareho nana, kiz bē ho w žurkwinaj hutni wolnarenjenic daŭ a bē mi, hōdy do wođny czechnic, tuto hōwoje snamjo hōbu na puč dał. Tuto snamjo bu nēto mōj wumōžnik. Hōdy ho rubježnik jeho dohlada, wōn hrosnje saŭaktrowa, cšijnju listnizu do boŭa a forny do mnje, jo ho ja po brjoŭo dele hač do niŭteho pšehčerowa kufizj. Tam mje rubježnikaj ležo woštajisčajtaj a dale dzerčajtaj, jo byščajtaj drubich wurubitko.

W pšehčerowje woščach ho wooby napieč. Na to do spanja pobnyh. Hōdy saho wotučizj, ho hōwrednoščerjo na mnje dohladachu. Najprjedy mje sa morweho dzerčachu. Hōdy pał widžachu, so je hiščezje něščto žmijenja we mni, mje na noščudo položiču a do wēby donješčachu, hōdž buh sčlončnje jaŭ polnje sahojony. Taf bu woobras mojego nana mōj wumōžne.

Š čim ho ludy wobknjeja?

Word Kutzom je drje njeje wščitimi najlejši; namēšny krał w Indiskej, kiz je tam jendželsta hōdy mēla. Tutoŭ ras tole wurpajt:

„Na čim wotpočuŭje našče knjejštwo w Indiskej? Mzj na naščim woštku; pšeheto sčto je to porno tym millionam Indiskeho luda? Wjele bóle tam našča mōž jeno na sprawnoščizj a prawdže leži. Ženo j wutrobny won mōžemy nad Indiskej knježicz. Mj durbimy woščach hōwojich poddanow w Indiskej pšehčiwedzicz, so hmy prawni napriščezow nim, so mjes nami a nimi pšehč salonjom žaneho roščžela njeje, a so ho ja jich šože staramy. Mječzinimy taf, dha hmy w Indiskej najbleje j snjelom byli.“

Zo hu jara mudre hłowa a my j nič rošymimy, taf je jendželstaj mōžno, nimale položaju žyheho hōwta wobknješčej.

Chinešizny wojazny.

Chinešio njeju žodyn wošnik luda. Sčtož rjenje piščaz samōže, wješčezje hōwalby wožnawa, hač ion, kiz ho we wošnje pšehč hōwoble kufki wušnjamenja. Wozjazy tam j najhōbeničehcho luda wobštea. Chinešizki hejtmān došlawa mōdu ja 100 wojakow a ma jich jeno 30. Pšehčidōželi pał ras wobhładanje, hōtynje wōn 70 njeboščinlow, kiz je hebi j hōwatom na hašy jsebrat, do woješčitki kufinjom, a jenu ani na jenny mužu njeprubrachuje.

Chinešizki wojak je mjes hōwojom ludom hōwobto sožpajny. Taf ruče hač ma snužitemu njepršehczelaj nariščezjeju štipicz, wōn cšeta. Potom hake widžizj, sčto ma na hribyščezje naprišane hōwto: „khorobotz“ na hebi; jeno w cšetanju je hōwobto. Dušto hu tučzi wojozy hōwje hač rubježizny na wšach rubiki.

Hōdy bē wošnja j Zapanškim ludom nimo, wudbyri šbež

w Čhinje, kiz ho pšehč daloŭe džele kraja wošpšehčezeraŭche. Tež mēlaščto Wen-tun bu w nozy pšehč šbežtarjow nadpānjene; wšehleŭe žadawoščezje ho stadu. Klamy hōwoj wurubijene, žōnje wumawożwane. Na drubi džeŭ do teho hamego mēsta wojozy jačzahnychu. Sčto pał tučzi čzinja? Woni stut skoženja hake pramo dofoňaju a wožo rubjachu, sčtož bē hiščezje hōwubne. Mjes tym bēču šbežkafke čriōdy dale cšahnyŭe. Wobhderjo na wšach wšchudze cšetachu. Ženo mužojo wulke wēby čyšču ho hōwobti wopotajacz. Pšehede wōn bēču staru kanonu štajili, kiz bē j pōlvrom a j krahami želela napielnjena. Na nju ho wuščezjejo, njepršehczela woščawoščaju. Zola ledma ho tučōn potafowošaje, w cšetanju hōwoje šože phtachu. Ženo jebny j nič bē, prjedy hač ho do beženja da, luntur sapaliŭ. Pšehčipādnje tamna stara kanona hiščezje hōwoju wēž jara berje čzinjelche, hōdy je hōwojeho žōbota wšcho na šbežtarjow wuplawa a jich čziōdy taf berje trjechi, jo buchu wošmjo franjeni. Wupšehč tuteho šteljena bē wulftom. Šbežtarjo do wōdčeh lutow a hōwōw cšetachu. Hōwdom ho hōwōštim wježenjenjo wobčeziču, hōwotrezjowachu tamnyh franjenym hōwomy a buchu jako smužičzi dohōczerjo j wulftone hōwješčezlke hōwōštinu cšezčeni.

Wšoholi Čhineja ras hōwōwōwanju nēmščik woješčitich tōžow pšehčiwadawasche. Š wulftim hōwōwōwanjom wōn džeščezje: „Wōla woš roščajuje jeno jebny a wščitnyh drubij poščuchaj; pola naš w Čhinje roščajuje wščitny a ničōd njeprōkluču.“ Wēno je, tež lutōn lud je hōwēnyh hōwōwōžnych muži, hōwōj kraj lubowōžnych salitarjow mēl, ale cšiz hu rēdny. Nētoŭ wōhōti general je, j wjele ranow krawoj, dale wojoŭoal, doniz njeje sčōnčnje na šenu padnyŭ, ale cšiz hu wuwoščaja. Š wješčezja je mušnje wusturpijenje a sahorjenje wopornitwa luboščej k wōžnemu krajeju w Čhinje njehnata wēž.

Redžbu!

Sčtož ma w žulach krajach n. p. w Amerizju, Australstaj ad. jeneho abo drubeho tyč hōwojich a jim list piša, njech wōnčach na koubert adreŭsi j nēmščitimi pišnikami njena piša, dofezje we wutrajno nješile pišniki njehajno. Wjele bóle durbj adreŭsia j kaczanščitimi pišnikami pišana byč, a sčtož te kam piščaz njemōte, njech hebi adreŭsu wot něčoho drubeho napriščacz da. Pšehčidōžez list j nēmščitim naprišom nēbždo do jeneho mēsta we wutraj, dha pōst njewē, sčto j listom cšiznic, dofezje adreŭsu cšizacz njemōže. Že to wješčezje mēto, w lotnyž nēmščit konsul bydli, ho list na konsulat donjehe, hōdž adreŭsu do kaczanščeho pišma pšehčepižaju, taf so mōže jon pōst na praweho donješč. Mjeje pał tam žodyn konsul, dha pōst list do boŭa cšijnje. A kajfe sežōwŭi mōže to mēčj! Šlaj, hyn w Amerizju n hōwoju macz domoj piščez; ale žane wotmolwjenje njepršchidze. Wōn piščez saho a šeczzi kōčez, a ženje žane wotmolwjenje njepršchidze. Mlacz drje bē wotmolwila, bē pał adreŭsu j nēmščitimi pišnikami pišana, kiz w Amerizju cšizacz njemōža, a duž bē pōst wšchē jeine listu do boŭa sčmōrnyŭ. Dofezje hyn žaneho wotmolwjenje nieboŭta, hebi myhłezche, so je macz semreča a taf kam piščaz piščesta. Domach pał ho macz rubzi, jo wot hyna žodyn list wozjazy njepršchidze, a phta wot ranja hač do wječzora, dofezje hebi myšli, so je hyn morowy. Mē, wōn morowy njeje. Al jeine listu, foryščcz adreŭsia bē j nēmščitimi pišnikami pišana, k njemu dōščez njeju, duž tež wōn wozjazy wotmolwił njeje. W Šerwab wšchaj hebi ludžo myšla, so j nēmščej rēču wofooto žyŭje ŭemje piščidžezje. Temu taf njeje. Šaj j nēmščit mjejom won, trjebach k wječzoru franzowŭu a jendželstwu a k ranju hōwōjanŭu (herbŭu) rēcz.

Sy-li spówał,
Přinje džělas,
Strowja će
Swójbnaj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar wěrný
Čerastwość da.

Njech ty spówał,
Swěrnje džělas
Wšědne dny;
Džěń pak awjaty,
Duń dety,
Wotpoń ty.

Z njebojes mana
Njech čí khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřow će!

Šserbske njeđělske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjěz knižicijščyčětni w Wudylšinje a je tam ja šchtwórtlětnu přičedplatu 40 pj. dostać.

11. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Romsk. 1, 16—24.

Zow budže nam wo tajkich powjedane, kiz hu bjes samolwjenja. Šsu to čji, kiz praja, so tu Bóh njeje a kiz ho hanibuja ewangelija wot křyštka. Hačž je tajkich tež mjes nami? Warnowan budženy, so njebychmy taf šmyšleni byti.

Duž hladaj ho teho, so njeby w šhromadžisnu je tych štejal, kiz hu bjes samolwjenja. Njepraj: 1. žabyu Bóh tu njeje, a 2. ja hanibuju ho ewangelija wot křyštka.

1. Tajkich je přičezo bylo, kiz hu prajili, so žadny Bóh tu njeje. Wožebje prajachu to tehdy a praja to hiščez něto póhanjo. Šo pak do žaneho žiweho Bóha wjazy njewěrjachu, wopofašaju s tym, so tu krašnočez teho nježadobneho Bóha přičewobročijdu na podobnošč, so by podobna byla na sačobneho čłowjeta, a tež podobna na ptaki, na šchtyrinohate a po semi lažaze šwěrjota a so štworjenju bóle dužli štworicelej křizjachu a po žabofčezach šwojich wutrobow w nječijstoleči žiwi beču, so šwoje čžeta mjes hoču sahanibichu. Ša to beču bjes samolwjenja: „Wščetoz so my wemy, so Bóh je, to je jim šjemjene, přičetoz Bóh je jim to šjewit; s tym, so Bóža njewidomnošč, to je, jeho wječna móz, a bójštw, budže widžene, hduž my na štučach to šrošymim, jako to je to štworjenje teho šwěta.“ Wobužel je dať tajkich, kiz žiweho Bóha přaja, tež mjes hiščezjanami a bč jich něč jara wjele. Š džela

hu bóle zuni, s džela pak zyle džiwi we šwojeje njewěrje. Čji bóle zuni šwoje přezče žiweho Bóha pšči hebi wotkřowaju. Jeno jich žiwjenje a šadžerjenje a štwota, kotřez pšči tej a drugej štabnoščej wuprja, šwědžej wo jich šmyšlenju. Njeprajču wjazy abo tola jara porědko do Bóžeho doma a t Bóžemu šwidu, njemobla ho wjazy, njebadža ho wjazy šwěrowač abo čžinja to hiščezje taf štwotownje hoču, a runje taf je pola nič se hiščezjeniz a s pohrjebom; šwoje džězi njebadža s džela wjazy wuškičez a pšči pohrjebje tych šwojich nježadobnych žaneho duchowneho mječ. Žich myšle bu jeno na šwětnu a čžafne kubla a wjekelolozje. Wšči tym hu wšchal tež jara špřoznivi a šwěrní w džele a pščečelnivi pščečelnowo družim, so njebychu hebi žaneje hanby načžini. Tajkich mačš wožebje tež mjes bohatymi, mudrymi a wožebnymi a hiščijich hušto s jich erta: hiščezje něšto a taf do žiweho Bóha wěričej je hšupolč. Šinal čji bóle džiwi přerjejo žiweho Bóha. Woni njemóža šwoju njewěru pšči hebi wobšhwowaz, ale rěča wo tym šjawnje, pšičaju wo tym w nowinach a knižach a dželaju na to, jeno wěru do žiweho Bóha šanicježi. Wšo woni hačle prawje Bóži dom a štwoto šazprijawa a křobža po šwojich loščach a žabofčezach w nječijstoleči, šwětnej wjekelolozji, nješwěrnolozji a njelopotnoščej. Taf hu tež po načim kraju wošolo čžahali a we wulkich ludowych šhromadžisnach s pošnym biženjom žiweho Bóža napominali: won s žyrnje, přezč se wšdej wěru. A pšči tym hebi tučej myšla, so hu woni šami jeno čji mudri, a kiz hiščezje do žiweho Bóha

węria, czy hłupi. Paweł pat woz wo nich cinał myśli, hdyż praji: „hdyż hu ho ja mudrych męli, hu woni blaśni sczinjeni!” A woprawdyje, je dha to s rojomom, scthoż woni tał męnja też wo stworzenju śwęta, so jon njeje, taż biblija to praji, Wóh stworil, ale so je kam nastal? Staż njeby wo wdóm, scthoż tu je, jedyn spoczał był; każ nje-dyrbjał wschůdžom wodżet a twarż bycz, a nęto halle pichłi śwęceż, hdyż je wdoła taf kraźnje stworjene a mudrje sarjabowane. Sctho dha męnicje, hdy by nęchtó pichłidol a prajił, so je nacth Wożi dom, każ tu steji, kam wot ho nastal, hdyż je s woprębta tust semje tu bylo, a to je ho spoczoła nękal hibacé a pichłiwoczé, so s tycy tamuśdžow murja nastá a s drzewa ławfi a s fłody, niz wérno, my bychmy prajili, tón cłowjek je rojom hłubił. A to drje móžemy też wo tycy męnicj, kiz chęzbá nam s mudrjami bítowami rofestajeć, so je śwęł s taf mjenowaného pręjnto-neho bionka (Urzelle) nastal a ho s lękami rošwiwał k temu, scthoż nęto je. S wostal dha, tał mđli ho prajęć, je tutón pręjntowy bionk? Je tón nęchtó wobladał a je nęchtó póbla był, hdyż je śwęł s njeho nastal? Njeręta też to wćricz? A njeje dha tón dżim wjele dżimnišči, hdyż wuća: wšitko je ham wot ho nastalo, hacž hdyż biblija praji: Wóh tón wšchěmóžny je wšitko stworil a to hnydom jara kraźne, dobre a rjane, fōdžu wćz po jejnym byczu a wafanju. A hdyż ho też pšči fōdaje wězu dale tajke rošwinanje a pšchibowanje namata, scthoż nidať njepręje, dha ta wěz tola ta hamžo woštone, zenje to tal njeje, so moš s jeneje wopizj cłowjek nastacž, so hu s jeneho bionta wšitkije wězu nastale. Czi wšitajz pat, kiz žimeho Wóha sarjeja, hu też nęł bjes samolwjena. Wšak ma ja też woni Wóže sjewjenje w jeho stwórěje, jeho bítowje a wofębeje wšchě jeho Sęyna. A hdyż wóžba, tał jich wjele s fōdého stawa do žimeho Wóha wéri, njemóhli to też czinieć? A Wóhu budž djal, scthoż njeje Wóže sje- wjenje dospicž móho, to je nęł Wożi bud a wrut dospik. Kac nekotry to w nušy wójny sažo žimeho Wóha pytal a namatał a steji s druhimi hromadže w tej jenej wćrje a modlitwje k Wóhu swojemu Knjeje! k swojemu trošćet, k swojej madžiji.

2. Staž pat hu czi bjes samolwjena, kiz žimeho Wóha přeja, tał też czi, kiz praji: ja hanubiju ho teho ewangelija wot Křysta. Paweł njeby to wo hębi wuprajil, hdyż njebydu drusy Křystuša a jeho hawu sacžibnuli. Wón ham wšchal ał też předy czińil, bę křęscjancow hu- rowam pšchęcžęhal a nad ģmjerca Šchęžęwana ho sradował; ale pola Damafona hu k Jesuše wubroczenj a jeho wć- rjazj a ģwěł. Woprawdyje to njeby ho niħyž stafo, so by tutón wućzeny muž, cžęscjeny pola ludo, ho k temu knjejeje wubrocził, a nęto ham hanjenje a pšchęcžęhanje swojich předawšich towařadow na ho wšal, hdyż njeby wérno byfo, so je ho jemu, kaž ham powjeba, Jesuś, tón horjestajeny a žimo, sjewil. A nęto njehanubije ho teho ewangelija wot Křysta a je jo předował w Jeruzolemje a vo žnym ģwěcę, hacž tež jeho teħobla křubowachu a a hanjachu, a to teħobla, doleč móz Wóža je, kotrož sčoznych czińi wšitkich, koižj na to wćria. Wšak pšchi- nješe powjeleč wo Wózej ģwadže w Jesuhu Křystušu, Wozim Sęynu, kotreħož je Wóh tym ģludym ģręscnikam sa Sčozniča daril, a kiz je s swojim ģiwatym žiwjenjom a ģorřim njeławnowatym cžępcjenjom a wumrećenjom to wumóženje wot sctrašy ģrędow a to wujednanje s Wóhom dołomjal, scthoż je se swojim ģorjestacžom a ģubęjupřęcžom

wubtrucził, a scthoż nęł do njeho wéri, ho na njeho we wutrobnyom roščaku swojich ģrędow spušćę, tón je wrawy wšchě Wóhom a namata w tajkim towařtwje s Křystu- Ńom móž k ģwěrnemu będženju a křobzenju ja nim, trošćit we wćrje žalofęzi a nabžiju wćrčnego žiwjenja, so sčozny je w Křystušu jow a tam. To je Paweł naħonil a jich wjele s nim, tež je wšchě stawom. Na jeneho čhu wofaľacž, hdyž jow też cziťam: „prawu pat dęzu swojeje wćrje žimw“, na nastęho Luthera, kiz je w lutym bítowje męř s Wóhom, prawu puč k wćrnej sčoznořzi namatał. A nęto hu też bity prajene: wćř do Jesom Křysta, dha budžęšč sčozny; Sčoznik tu je, daj ho s jednacž s Wóhom. A ty hu swojeje wćwćrja, duchowneho, nana, swoju macęř w tutej wćrje wobladał žimw bycz a ģnadž wumrječ. Dha hu tola też w tutej wćrje žimw a tał sčozny? O tajke wćrjele to bęšę, pšči wšchę ģrudobie, hdyż dyrbjačmy swojim lubym boženje prajęć, tał našli wójazj w tutej ģnadže swojeje Sčozniča męř wycatka a ľawabaw sčoznowęć, předy hacž do wójny dęchju, hdyž ničto njewę, hacž ho sažo stromy wćrčę. W tutej ģnadže strořčini budža tam mužšy wójowacž a dobyč a na wćręnje sčozni, jeli so je w bityje padnu. A Wóh dęp dacz, so je to też ģobu duchowne žobnowanje tuteje wójny, jo wćra do Jesom Křysta, Wóžeho Sęyna, nastęho Sčozniča, wšchě kotreħož móžemy jeno wšchě Wóhom wofaľacž, sažo roščę a cłowjetojo bóle na swoje ģrędi a Wožu prawdu spominaju. Njębē na tym, jo čhajču Křystuša s tróna jeho bōjčjeje kraňoseje storcjęč? Cłowjek dyrbješe jeno bycz wućet a wodžet k dobremu, ale niz Woži Sęny, kiz je swojeje prawdočęzi naš njeprawušč ľastupje. ģrędž, Woži ģněw, ģnaba Křystuškowa jim ničo wójazj njębē. Se swojimi dobrými stłakami dępchu wšchě Wóhom wofaľacž. ģal, Křystuša žyle přęchaju a jeho sacžibnudu a hanjachu kaž Wóžta ģamefo. A tał sčōč a ľęħosež, njęcžitičę a nje- wobludňosež roščaję. Ale też woni hu bjes samolwjena. Njeje Wóh ģam bžim wšchě přęfowom na pšchodňoseho męšiča poľajal a jeho potom pōľal a ho k njemu pōľnal? Njeje Jesuś ģam je ģłowami a s pšchřahu wubtrucził, so je Woži Sęny, Sčoznik cłowjetoj? Njęřku to jeho wućobnyj řlyšchil, wđzilil, wćrilil, předowali a je swojeje martrařčej ģmjerca wostwjeržili! Njeje žyta křęscjancow žyřte je swojimi wćrjazymy a je swojim duchownym žobnowanjom a wofaľacžom ģwěczenje sa to? Ač, jo bychmy wćrilil do Wóha Wóžta a Sęynal Wćra je Woži dar, kiz čže wupročęny bycz, přočęny wo njón. Wćra je wćz wutrobjo, niz bítowj; dha spušćęny ho na Wóže sjewjenje, a to sčōze, kotrež s tym dęni a bóle wujawamy, budže načęe pōľnacę pšchjporęčę. ģewak ģy tež ty bjes samolwjena a njeřbožowny jow a tam.

Pomħaj, so cęe njeřupčęzu, Ale wostanu czi ģwěry.

Sčberž na sčoznym rošpuczu

Pšči ģębi mje, řęřčta męny!

Twoj puč wjebže s będženja

Tam do wćrčnoř dobyčja. ģamjená.

S. w. M.

Czterwjemy křizj.

Saűbđęneho 24. junija je 55 lę byfo, jo Napoleon III. pola Solferino Maľisťja w krawowej bitywe řbi, a hdyž tež žaneho ľamęřka njeje, toľe dobyčje ģwěcęčę, dha ho toľa žyľe

člowljefstwo tamneho kramarčevoga dnja i džalom dopomnja, dofelj w krej tuteje bitwy jemu f škožu. Na 40 000 mužj a 20000 wofjščijščj ležachu na polach we fwojeje kreji a ftoffne wotanje mrežjajščj f mrežjelam klinečjelje. Njehđe njehđe dohazaga pomoz f franje-nych, nihđe wofkšewjenje f mrežjajščj. Za horfsta pólmyščj ležarjow bē hjes mozg napfščešjwto tutym horam njefoža a hu-bernfstwa, runješčj pomhachu, hđješčj možachu. Šsamo woby njehđe, hubeje mrežjajščj wofhđohđže, a f wofkal bywafj fšleš buč, wof-fošobnjem hšob ftojčje? Wfšče wofčm pał na člowljelach pobrachowafše, fšj bychu tu pšchimali a pomhali. Duž bē te dny w tamnyščj ftronach jebm Šchwajcár, f mjeiom Henry Dunant, fšj wofču tu žatofč je fwojimai wofčomaj woflaba. Wšbn pał na nju jeno njehlabafše, nē, wón pomhafše. Še fubnohdy wšom wšn fšimne žofnje hromabdy horfčelje a je wafhejše, telfo f jehđi a f pčju hromady fnohđje, wofčje jeno možachu. Š nimi hromabđe pšafše wón franjenyšč wofčewješčje, ale jeno nefotnym njef-tny tšhazami bu pomoz. Gži druhy durbjachu f njewofkšewjeni wubudyščj. Š wopravdže njewofčednej mozu wšn nefotne dny fštwofowafše, a wofječe tuch, fšj bēču te čježe dny pščetrati do domow blifšjščj wšow. A jafo tam wifomu wjagj pomháčj nje-triebafše, čehnjefše do fwojeje domifny — do Genja — a wof- pšwofafše f wofčfštnym pjerom to krawane fubjenftwo, fšj bē woflabał a napominafše žpke člowljelce, fo by ho fšwabalo a fubjenftwo pšchjčobnyšč bitwowy pšches pšchjčobne naprawy po- mjenjefowafše. „Dopomnjefski na Solferino,“ tał wšn fwoje fšibi njewofčafše. A tuta fšiba čjnjefše možny fačjijščj na wofčifšfčj. W lēče 1862 wona wufže a bē bšry do wofčeh rēčow pšče- tofena. Wjes tym pał Dunant dalifše kročelje čjnjefše. Na jefo wofbjenje pščeprowšj „Špomozne Towafštwu w Genje“ f Europejfte krajne wofčobnošč do Genja na wufku fšromabšjtnju, fo by ho wo te wježy dale wurabžowafo. Wfščhnoščje a wofhebye wufomozny fwojijšč faštwjerjow pšbšlucha. Špžom wjedy wofčaf bēču nefotne kraje mjes fobu wofčjnjjenja f fšromabnemu hojenju franjenyšč fšejnife, ale tał njefožohazaga te bēču, fo w bitwy pola Solferino fšwanje polała. Zota pał fo na te pjerabofše po- ftojenja dale wafwječeje a w dnjach wot 23.—29. otbora 1863 fu fšromabny nacjijš f „Genfifu konwentiu“ abo „Čzetwjeny fšjčj“ fšotowany. Nēto Šchwajca wofčobnošč tu wēž do rufi wša a fšromabšjnu wofčeh krajow do Genja pomofa, fšj fo 8. avg. 1864 faščoža a na kotrejšč bē 16 krajow faštwjerjow. Wo 2 mješčelo- maj bē wēž domuradžena a 8 wufomoznow bēču poftojenja pof- wjafše. Wšryh po tym tež Awftrija podpifa. Hđyž bēhčej tež Rafnfka a Rufla pšchifštwipeje, bē „Čzetwjeny fšjčj“ do fwojefo njēčjefšefo prawu fšurp. Kaf wofje dobroho je „Čzetwjeny fšjčj“ w bitwach doftojal, najlpeje najfči fšari wojagj wježaba. Wšj jeno, fo je fašafane, na ležarjow, nofčerjow fšowych, na hojernerje fšēčej, nē, „Čzetwjeny fšjčj“ stara ho wo pštanje a hojenje franjenyšč a čjini wofču, fščtož ho f lēpšchemu wofatow čjnjčf hđbji. Šnamjo „Čzetwjeneho fščjža“ na wofach, fšhorowjnych atd. je faž fuba macčefna rufka, kotraž do bitwy pšchima, fo by fšlyh trēka, ranu wofbalowafka a fštom franjenyšč na mješf fšafwē fštaba. Njehč Wšj tutšn wufstaw dale žohnuje! Šabycj pał njednamu, fo je jefo folebta na krawomnym bitwofčejču pola Solferino fšala; pščetož tam je pščeb nēto 55 lēkami čjučjaju muž, Henry Dunant, na tu wufšj pšchifščof, f kotrejče je pofbšjščo, faž wufšj fštom f matefo fowjafata, pšobow-pofny „Čzetwjeny fšjčj“ wurofšf, tšn fšpomozny wufstaw, kotrehož najfšubifše korjenje ho faž wofča prawu lubofč na fšwēče, tež čjahnju f čzetwjeneho fščjža na horje Solgatha.

Wšjnfka lōdž.

„Šmēf tež ran wšjnfku lōdž wofpštačj?“ fo wofpšafchach, jafo do fšela pščjnbūšč. „Wfēče možefše to,“ bē wotmol-

wjenje, „naja čžu Wam tež matrofu mjenowafče, fšj budže Wam wofču wofafowafče.“ „W poftojem čžuho bēch na lōdži a čža- fahj na fwojefo matrofu. Ščhto je to tola do fšobra, tajta wšjnf- fka lōdž! Hđyž je na lōdžach f pučwowarjow wofčo hacj nanaj- pšchjowomifščo narowojene, je tu wofčo hacj na pofšebni fučfšj wutřebane. Wfščo dopomina na wofjowanje a wšjnu. Za wofčadž budo, fafu matrofu, tež tej dwe wēži je rofšafowanje, wofej f tofštimy železnymi panzerami wobtršnjejni, pšredfowma a fšabnu wēžu. „Hđyž je pšredfowma potšelana, fo je fšabrje komando dawo.“ tał mje pomowčjefo. Kaf to klinečjelje: „Hđyž je pšred- fowma fšpotšelana!“ Wfšeb mojim dušom fšnamjo mošfšte bitwy fteječe. Ranony hrimachju, fule na jelejne panzeru lēkafču! Kaf žarofna buršj tola tajta mořfa bitwa bęčj! A kotowofoto je mje, fšj wofčemu twofčujnerju wofara, hđyž fu do lōdže džeru wufšfšf! „Tu wofčjefše,“ hđčefše mój wjednf, „pšobmofču minu, wēfo njenatšfani. To fu fšrafčne bombawy. Hđyž lōdž na tajfu fšorčj, rofšwuchnje wona na mēfše a rofštrje lōdž na dnje na 15 metrow. Ze fu najšim lōdžom f najwofčefšim fštrachom; w japanfej wojnje fu fšwoju mōž wofafafe.“

Na to do matrowofweje fale hđčefmo. Nunje bēču fšiba nafšajane a matrowofe wobčebowachu. Wo wofčjefše ho blida f fšalimne wjerčefje fšahnu a fšpšchjpinaju a nēfo možefše ho w fafi fažo egzercowafč. W nozj tam loža wšjagju, wo dnjo wot nief- ničjo njewidžjšč. Nēfo dale hđčefmo do komorow, w kotrejšč fanony ftejachu, žaložne kračji, fšj ho do wofčeh botow wjerčefčj hōbža. Wlate wofnjefšfo nēfčto fšwētko do komotny puščjefšefje. „W nozj abo w bitwy je wo fnofo fačejnje a fa to mamy elektri- fše fšwētko,“ powučowofafše mje mój wjednf. „A tu,“ počža po fšwifli, „možefše najlpeje tofštoščj železných panzerowofčj plawto wofčjefše.“ To dha bęčje jelejne fšejnje, fako wofoto žyfej lōdže! „Ale kał dha,“ fo wofpšofčahč, „wojagj tu fšwifj komando dofta- waju?“ — „Na elektrišim pučju f wēže dele,“ bē wotmolwjenje. „Najpjerdejo ko komanduje f pšredfownje wēže; hđyž je ta po- fšelana, je fšabrje; a hđyž ta tež wojagj njeje, potom wofejagj wofčjščj rofšafajaju, hacj na pofšebfu lōdža fanena fšama ja fo fšela.“ — „Ale tu tola ničjo wo njefčefčelcu njewidžefče, hđyž je wofnjefšfo fačejnjeje?“ — „To tež třejba njeje; tu fo jeničjagj na komando wofčjefšefo pofšlucha.“ „Ni počža žyfe džjwmo bęčj na tutym železnym hōbrje.“

„Tu fu,“ wēčefše mój matrofa dale, „te fšotny a durje do nief. Žyfa lōdž je do wjele fšotow abo rumow dželena. Wbudrejje ho nēhđe džeta do lōdže, dha ho durje tamneje fšotny fačjnjaja a woda možefše jeno do teho rumu a nij dale. Tajfe fšotny fšj w delničj a fšorničj hđčelach lōdže. Hđyž komando pšchjdošje: Šačjnjefše hornje fšotny! rēla to tał wjele fož; pšchjčotufče fo na fšm!“

„Teby dje je čžofny f lōdže do morja puščefa,“ ja rje- mufč. „Nē, te fo dele njepuščefa,“ matrofa wotmolowi. „Wfščeb nje ho fštražj f wofčejšchemu mješčom poftaji. Niefčto čžofny do woby puščjefčej njefmē.“ — „Ale čžehobla dha nij?“ — „Nje- bobubđemje, dha wumjerjamo!“ — „Faj, ale tał mořbi ho tola f najmjenšfacha nēfofj pščeb fšimjerču wufčowafč,“ hđčaf f matro- fej. „Nē,“ wotmolowi tšn, „to njeby ničjo pomhalo. Hđyž ho ta wufka lōdž pšobnf, je mořfš fšufož tał fšlynu, fo by wofče čžofny do fšubjny fščajgnuf.“ — „Potajfim bu lōdž je wofčm fšubjena byla?“ — „Faj, potom je fa wofčeh fšmž.“

„Nē,“ na to džach, „pořny fšmž wofčaf hđčefje njeje; nēfčto hđčefje pščjnbūšč.“ — „Faj wofčaf,“ matrofa wotmolowi, „potom fšmy nēfčto ja mořfše hajje.“ Za pał džach: „A hđyž je Wofčje čželo fa mořfše hajje, Wšj macje tola tež duřču. Ščhto pał f tej budže?“

Wšj wofčef wotmolwjem. Ščhto durbjefše tež rjež? Ščtož bē w fšwifli wo duřčj wufnufč, bē dawno fšabf. Wofahanjef pał

njebé. Wón dżatny maču kniżu psjicha, niowu testament, kiz jemu dach, a je wélsce pobjiżico téż do njije hlafak.

Njecz twoja kóńc cze dowjesie — I Woju!

K.

Njesnješlivość.

W Saarbrücku na mośce, psches rélu Saar wjedżazym, steji rjany pomnik kłéżora Wylema I. Zónle pomnik moħt ho s' pownym prawom pomnik njesnješlivośćje mjenowacź. Za wéż ma ho mjenujży tafle.

Schtoż wot 1. hapeleje 1909 Saarbrücken réla, bédžu prjedy tsi blisťo pschi hebi lézaje mésta: St. Johann, Saarbrücken a Malstatt-Burbach. A tute mésta ho ženje prawje snjećj nje-móžachu. Žane druhemu ničo njeopisćewalše. To ho tak prawje jahnje potaja, jako durbjełše ho tam kłéżorowu pomnik stajicź. Saarbrücken chajpiche jón méci. Wéłše tam tola kłéżor bydlit, jako do wojny cšehujelše; tam béłše ho téż i wrénimi stranjenymi fetak, kotřiz jého i wysťanjom strowajachu. Ale St. Johann chajpiche téż swoj kłéżorowy pomnik. Hacz do St. Johann bédžu ho Franzowajo dobyłi, tam bédžu jich i jeneje kórčiny do bitwy wofak; buź St. Johann hjes pomnika wofacź njemóželše. Wjehny wofacź téż teho runja pomnik žabacze, kiz méjelsche ho w Malstatt-Burbach natwaricź. Tsi pomniki bédžu potajim trédne byće; schťoż pal soho wysćhność sataja. Wy tola téż džitna wéż byta, hdy by w kóžym tutyż méstom, kiz hromadu wířachu, jedny kłéżorowu pomnik widžecź był. Wysćhność jeno jedny jenicźki pomnik dowoľi.

Haj, ale hđže néto i nim? Saarbrücken méjno ja nión darmo woficzi. Ale St. Johann woftraczi: „Hđž pomnik tam pschitidže, my ničo njeptacizimy. Wón durbt i nam, do blisťośce dwórnisćeža. Tam hichće dženja kule leža, kotrež hu Franzow- sojo do mésta tšeleł.“ Ale sa tajki pomnik soho Saarbrücken ničo dacź njehacze.

Schto néto? Stónćenje ničo wjshce njewošta, hacź pomnik na mjesu njes wobemaj méstomaj stajicź. Zał méjelsche kóžde mésto pol pomnika. To kłeče wšak durbjełše pschi tym próšdne wofacź. Wjehu cžimelše pal mjes St. Johann a Saarbrücken réla Saar. Tam méjelsche ho pomnik potajim stajicź. A tam je ho téż stajit. Młst hu se stópami pošylnili a hu hrejcha na ujón pomnik stajili.

Džimne méstno ja pomnik! Ale tal bė ho wobemaj mésto- maj prawo dostało. Žane jón druhemu wopřichalo njebé a duž jón žane zřyt nima. Pomnik pal tam hichće dženja steji jako snamjo něhdubelše njesnješlivośćje. Pschod 6 létami hu ho te mésta po doħdiz jednanjach do jeneho mésta hjednoczite. Kat njeptrebawšiczi bédžu teħobla te prjeđawšice wadženja! A tón pomnik tam wofstanie a budže hichće ě postđižicim narobam rěćecź wo njesnješlivośći jich wjedrowntow.

Tole je — ty rjeknelšic — něšto, schťož njehy niħdže druhdže móžno byto. A tola na hwerće podobnych pomnitow wjele steji. Hłaj, tam steji murta! Wona je ho prawom žyle wjshce; jeno ho řuhobej řmětto a powéřt bjerje. Haj, ale sa to bu runje twarjena! Wšo tebi je něšto něšto křeho cžim. Tř to řabycź njemóželš a hebi je hwojim hřemowem řam žiwjenje cšezte cžimijš. Tu řago je řchťom. Žeho řorjenje blizřemum do řabrody cšezja a jého řatolji daloto psches mjesu pschewiřujija. Žeho ploddy dře k ničořom njeřžu, řuhob pal ma řchťodu a hřemá ho kóžde léto na řchťomifto. Ale wóħbđžer řchťom nje- wóħbđža. Wón wšak by to rad cžim, dřewo i palenju by řrebeak. Ale i cžim dga by potom řuhoba hřemacź chřyt! Schťom teħobla stejo wofstanie.

To wjshce hu pomnik njesnješlivośćje. Njeje pal ničo dobre na nič. Schťož na jich ty wjele stejo, temu ho wone wéłce junu pschod wrota křezneho žiwjenja staja, a wón

psches nje nuts móž njebudže. Snjełce ho teħobla jedny i dru- him! Řepje je, so ho řmowjeho prawa wřawawšic, hacź so ho pschěćiwu bratřej lubořej pschěřelšic. Čřaž njeye ě wadženju, ale ě lubowanju. Ženo třch, kotřiz ho njes řobu lubuja, ma Wšř rad.

Duchowna straž.

Schťo, duřcha, řpřic? Stej na straži
A modlitwy ho řimaj;
Ač, njepodaj ho wěřtořczi,
Sa mjeczom Duřha pschimaj:
Schťo njeřchěćel cze wóħbřha,
Řiz wjele lećce, mozy ma
A řaba tebie řitahć.

Čze pyta stórczic do hřěcha,
Čzi křómu wěry řubicź;
Wón čže twój wotpad wot Wořa,
So durbilš řbóžnořć řhubicź,
Hđželšul widzi řřadnořce,
Tam jeho lećc cze řpwtuje
A tajnje i řtemu wabi.

Wón koleba cze do spanja
A w duřci wěřtořć budži;
So w řitohce řu, wón potaja
A tmoju dojotć řřadzi —
Hacz řřónćenje i rđowu wřuhuje
Čšo helřti řad čzi ě wutrobre,
Řěđ řmjerce do nje řřtije.

Řař, Wožo, řřituj kóždy cřař
Pschod křeho duřha mozy;
Če hwojim řřomom řwaruj nař
Pschod hřěcha cžemnje
Řaž Šbóžnik nař njecz wozujimy
A njeřchěćela pschewimam
We mozy jého Duřha.

Duž řřupmy na straž řmážce
Če řchťom wěry w řuzy;
Řřitč cžela, močow, hordolce
Čšo potom řřubi duzy;
Schťo njeřchěćel nař wopřichći,
Měr na nař cšezce njebjelři,
A jandželjo nam řřiža.

K. A. Fiedler.

Wšchelake i blisťka a ř daloka.

„Schťit Wajř“, wójniře modlitwy, w léće 1866 wot njeboh knjeja Faraja Žimicija w Ĥobžiju řestajane, řu ho léćj křěč i noma wudolė, hđž je řrubel řwony řynow nařhěho wóžneho řraja na řmanene bitwihćějo wofata. Řniřka wopřichija řjane natwaržaje modlitwy řa nařchich wofacź kaž též řa nař domach. Wopřichćeje je řčezřowaje: 1. Šduřchowania wo měr; 2. Wóħebite modlitwy wo wójniřej nulj (n. řch). Modlitwa řchěćřijanjeju řřar- řchēju řa lubeho řřyna, kiz je durbřak řobu do wojny řicž, abo modlitwa řchěćřijanjeju řžon, kotrež muž wo wójnikim wójřtu steji ad.); 3. Šřromadne modlitwy wo wójniřej nulj; 4. Dřatowne modlitwy řa wřmoženje i nulj řa do řestaj měr. — Wly kniži naležnje poruřam, řo bédžu lubi Šerbjia hebi je řupit řa hwoju domřazu nutnořć a řo bédžu je též tym hwojim, kotřiz na bit- wihćěju steja, řpřital. Wone řu dořacź řa 30 pj. pola řhjetow řararowu kaž též wo wudawarřicju Serbskiah Nowin.

— Šarđenje njebělu bu ě řarar Řřřřarř w Dubinje jeno- hłóřnje jato řarar řa řorřřarř wřimolent.

Sy-li spéwał,
Píloje džéla,
Strowja ée
Swójny statok
A twój swiatok
Zradny ja.

Za staw spróczy
Napój móczy
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerstwosó da.

Njoch ty spéwał,
Swérnje džélaš
Wádné dny;
Džéni pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpočá ty.

Z'njebes mana
Njoch á khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiá Bóh pódá,
Wokfěw éel F.

Šsersbke njedželske lopjeno.

Wubawa šo kóždu hobotu w Šsmolerjez knihičkišćejni w Budyšinje a je tam ša štródnóčtému pšchedplatu 40 wj. došćak.

12. njedjela po swjatej Trojicy.

1. Kor. 4. 1—5.

W tutej epistoli je sastojuštwó duchownych pastyrjow do jasneho šwěta stajene. Zo je wučžba, kotraž ma wošebje wošabnym k wuzittu služic; pšchetóž jich dušćam by jenož šćfoba s tym nastawala, hby by šo předačita služba po sejnym šwjatym powołanju nješpóšuwala. Duž šo našej swjatej epistoli wopomínny:

Šćhto wučži japošćotě Pawól wo služobnikah na Wožim šćowje?

1. Šo šu šćhrytšćowim služobnicym a sastojušćim na Wožich potajšćiwach;
2. šo maju s najwjetšćej šćwérnosću šćwojeje došćateje služby hladáč;
3. šo Wóhu šćamemu jich šćubjenje šćušća.

1. Šćwjaty japošćotě Pawól wo služobnikah na Wožim šćowje wučži, šo šu šćhrytšćowim šćužobnicym a sastojušćim na Wožich potajšćiwach. Wulku dobrotu ša šćhšćejšćianšćtwó je tón šćnješ s tym wopofašak, šo je předačšte sastojušćtwó wustajiš a ša wšćě čžaky šćožiš. Pomyšlmy šćebi, hby bychu šo wšćěm wošabam jich duchownim wšćali, a tak wóšabni na to potašani byli, jeno šćebi njes šćobu Wože šćłowo wukladowáč, dha by šo šćhšćejšćianšćte wěrywšćuňacje šćóry rošćdžebilo, a žyrtcy by do mašćy rošćtoršćow rošćpabnyla. A njimo teho šćebi

wšćitžy wěrní šćhšćejšćienjo žadaju, šo by šo jim Wože šćłowo, Woža hnadu, Wože džěčšćatšćtwó pšćhrowjedako a hřěchom wóšabnanje wudželowalo pšćhes mužow, šći šu na to powołani a potašani. Duž dyršćim duchownych, šćhrytšćownych šćužobnikow, Wožich šćostojnikow měč. Šćeno Woži šćostojnicym móža s prawom wšćě Wože šćubta wudželěč. Pšćhes šćwoje prawe, wot teho šćnješa požohnowane wudželenje Wožich šćublow došćawaju paš duchownim tež lubošćejšćiwych pomocnikow a šćobudželáčšćerjow njes šćwojimi wošabnymy, šći, s wšćěm wóšćejšćowanjom, jim pomohaju šćnješow šćubta wudželěč. Wěryžy šćaršći a šćopodarjo šu tajžy pomocniky, hbyž se šćwojimi domžajšćim hromadžě Wože šćłowo wužiwaju a hromadžě šo modla a k temu šćnješej šćewaju. Wěryžy wučšćerjo šu tajžy pomocniky, hbyž se wšćej šćwérnosću do młóšćy dušćow Wože šćłowo wušćuwaju a lubošć k Žesušćej do nišć šćašćčšćewju. Šćaj, naš wšćitšćiž džě předowanje Wože šćłowa takle k wěrye došćejšć, šo bychmy šo wopofašali „jako tón wšćuwoleny narob, to šćrawosšte měšćnišćtwó, šćwjaty narob, šćud došćyča, šo bychmy pšćhrowjedali počšćinšći teho, kotryž naš wopofašal je šće čšćny na šćwoje džšćtšćne šćwěćto.“ Šćaj, tež wošebje k temu, šo bychmy wšćitžy šćoháčšći, žšćwi a šćwólšćim byšći k temu pšćhrowjedanju Žesušćowych počšćinšćow, je duchownšćte sastojušćtwó wušćatšćne. Wšćón, šći šće šo wušćatšći, praji wo šćwojim hrošćejšćacju wot móršćowych k šćwojim japošćotam: „Šćaj njje móž Wšćiž póšćtal je, tak počšćelju tež ja woš. Wšćiměče teho šćwjateho Dušća, kotrymž wy hřěchi wóšćeje, tym šu wóšate, a kotrymž wy

japochłot Pawol swojej Korinczijskiej wožadze praji: „Mi je hnadna węż, so ja wot waš budźenij burdu abo wot cziłowitšeho dnja.“ S tym słowom dža jim Pawol praji: Mi je to hnadna węż, tak wy nje waźicie, hač nje wjašće abo niže družich štajicie, hač nje netomu prjebłožehnjecie, abo hač družeho ni prjebłožehnjecie. To pał japochłot Pawol w te majki njepraji, jako by žaneho sačučca ja jich lubozić niemět; žaby wjašt at njejmiejšće džałowitšij pomałt ja łóže wopojajmo lubošće, hač wón čm. Wón čme jenož s tym wuprajic, so to swojej japochłotškej džałowitšoj ani ja lubžaje žwalbu njelejt ani lubžozach štých rěčow so njeboji. Semu je žyle wšo jeno, hač jecho sa přenjeho abo ja poženjeho džeža. — „Tež ja čm tam njebudžu“, praji tón japochłot dale w našim tekście. To tu rěča: Mi do myšle njeprjehnjide, so čyžł so ham wozić abo mēricz a po tym hebi ham swoje město mjēs družimi pschjopolašč. Až ja mam wjašt wjaž činič, hač so s takimi njeuwičnymi myšlemi wo njebžic. „Ja hebi derje ničo nježym wēdomny; ale w tym hamy nježym ja prawy.“ S tym hwjaty Pawol njepraji, so hebi žanje žabološće njeje wēdomny: ač mo jich je, kiž hu tak, haž Pawol, žaboloč a hrēščinic, swojeje cziłowije wutrobny pōnial. Duž je słowami: „Ja hebi ničo nježym wēdomny.“ Pawol jenož to wupraj, so pschē Korinczijskij njeje s ničem sa winowal, so dyrbałi jecho niže družich štajiti. A tam, hōž so čzłowječ može na swoju njeuwiču powolač, hme so to derje stač. Ale tež to hwjaty Pawol ja ničo njebžerzi. Duž jiwunije hwičdzi: „W tym hamy nježym ja prawy.“ Čžežo dla dža niž? Dokaž derje wočdišće, so ma pschi wičēm swojim hōjēniti ja hwječewom tola s Dawitem sruenje storičiz: „Schtō trōšniti, kač huso wōn bħudži!“ Tcho dla wōn tež w hebi žaby jatožł swojeje nadžije a hwojeho trošhta njepta, ale jeničēžy w Kriješowej budže, w kotrež pschēs wēru stejēdye. Tuteje hnadu ho džezi, hōž ničo dale praji: „Tōn Kriješ pat je, kiž nje je hūčzi.“ Tōn Kriješ je, kiž budže jecho wozić a mēricz; a pschēd tym ma wšo do sady štupic, tak derje družich ludžaje waženje, kaž tež hame swoje mēricenje a hwēdženje hancho hwojeho hweđonja. Schtō by jašojnišej pōmalu, hdy bħuču tež wšchizy jecho hōbuwotwēžy a hōbudželaczerjo pōniti jecho žwalbu by hdy, hdy by pał tōn Kriješ jecho ja hwičewo njemamafel a jecho t hnadže njeprajaj. Tcho dla dyrbi tež duchowitny swojeje wožji jeničēžy na teho Kriješa wobwočēžic a na jecho pschidobne hūdenje. „Tcho dla njebudže přebd čaša, hač tōn Kriješ pschidnje, kiž tež budže na hwičto pschijnešč, ičtož so čmje je potajene, a wutrobny radu hwičiz, a tehy budže ho hōžewnu wot Wōha žwalba doščac.“ Štračhta wēž je, ho na Wōži hūd-ništ štōl hūdac a do jcho hūdrišćeje prawa pschimac. Taje ranjenje jcho majetofešće hjes štoptanja njewoštanje. A jcho wuči, „człowiki džen“, to je, cziłowitš sħabžowanie, hōž ludžo temu hromadu pschitħadžeja, so bħuču je hwojim jaštkami bližšeho, wočheje duchowneho hūditi? Jich wučiženije je njewoščny, jim hamy sħōdnny dym a njekničomna mlħa pōnija Kriješowemu wulfenu dnjej, hōž te budže tōn Kriješ hwoj prawy hūd džežec, hōž budže tež najštħadzišće myšle na hwanje pschijnešene; hōž so potaže, čžež so hōždy hōdnny; hōž so hōžewnu, kiž je hwičewošč wopolašč, i hnadu wot Wōha žwalba doščanje. S pschi spominanju na Wōži hūdny džen budžmy tola wšchizy prawje pōniti! Njenamaka tu hōždy, so ma hwičēje wjele njejadba i pola hwojeje wutrobny wuplēc, i kotryniž nōchyl pschē Wōži štōl štupic? Schtō ma pschi tym hwiče, ho s družimi mēricz a pschirunowac, hōž hwiču, i wōttrymaj wočpōmaj ham swoje štħstōwne a sħwōtōwne žiwjenje pschēptujije a prħuje? S duž nječinižny ničo njewoščne, ničo sħōdne,

ničo njemafne ale činižy to wne, hač to najnušnišće, so hami hebe pschēptujem, hami hebe wēhūdžijem a žewuowu hnadu pītanj. Kriješowu hūdny džen pschidnje; na tōn ho hōždy hwiču hōjinižy! — Až njedybimny wšchizy, kašchōžniž powoštanja a štawa my tež hmy, je hwičatej hwoju na Wōži hūd spōmacz, kiž najpotajnišću radu najčeje wutrobny, kotrež ho hami nježym doħadali, na hwičto pschijneše! Až njedybri tu tež našč rt a našča wutroba i tež žlonikowej přōstwu přōhweč: „Wōžo, budž my hrēščinic hnadu!“ A tola hwičachny Pawola t jcho bħatram wo žwalbe rēčēž, kotrež ho hōžewnu wot Wōha doštanje. Kriješ wōhla to hwanšča hwičba hweč, hač ja hnadna žwalba: „Swoja wēra je tebi pōmalu?“ S tutej hnadnej hwičabje čyžł tōn Kriješ nam wšchēm dopomħac! Samjei.

Wšchelake s bliska a s daloka.

S Wožacziz. Sārdžena njeħela bē sa našim wožadu hwičēdžija njeħela; bu tola našč dołany šarłi wafar, t. Wyrzacz s Hornjeho Wunjowa, ja šararja šapotašany. Na němškej Wōžej štħabje, kotrež bē přenja, sta to tutōn hwičatōžny štul pschēs t. wylchitšeho žywitweho radžicela Kōjentranza s Wudžščinja; na hečškej Wōžej štħabje bē pschēštajenje wōweho šararja pschēs teho hameho štija. Woħada bē ho jara hōħacze t Wōžimaj štħabmaj pschēta, na kotrymž nowy šarar swoje nastupne přebowanje džeželče. Woħadni bħuču hōtoranja w žywiti a na šarje pēlnje pschidili a t tomu pschidubili, so hōždy to swoje tež bliščje ja našchiz hwičewyč a hwičewyč wojašow wupraje, jato bħudny namokwēt, tu přegu a te wudawši ja wojašow woprowac. — W štutnej hōžōžnje, pschi pschitħadže poručenja mobilizacije, bu našč nowy šarar wuwolemy, w štutnym čašhu wulkeje wōjny šapotašany, to njeh jednōwca duchowneho a woħadu na najwēčšijšchō je štutnemu hromadželštutowanjju ja jenotliwego, ja woħadu, ja wōžny kraj, ja žiwjenje bušče a čžeč, Wōhu t čžečiz, cziłowječam t spomōženju!

— My ludbyč Šerbow, kotřiz maju hwojich ludbyč na bitwischēžu, na to teđžōžny činižny, so njebħuču na listy wēšte mělta pschēti, hōžēž je hnanō jich hyn štulwu pschitōmny był. Na pōlne listy ma ho jenož mjeno napišac, a potom kotry Armeekorps, kotra diwija, kotry regiment a kotra kompanija abo estabron. Najleže hebi lubi Šerbowi wobšaraja pōlne pōštke štarty a pōlne listne šowerty, hōžēž je wšchitko naczišchēžane, ičtož ma ho napišac. Wone hu doščac na pōštach a tež w pschēbawarjach ja listnu papjeru.

„Pōħaj Wōh“ njeje jenož pola hriješow duchownych, ale je tež wo wšchēch pschēdawarjach, Šerb. Nowin“ na wšach a w Wudžščinje doščac. Na sħtwōrēžlēta plačzi wōn 40 pj., jenotliwe cziška so ja 4 pj. pschēdawaju.

Listowanje. Kriješej d. Mr. w Keł. Dokaž bēše Wy po zapisu, mi wot k. l. G. pōpōdatny, na rēdže, za 35. č. obažewno tydženika P. B. natwarje nastawk spisac, Was hižom sobotu 22. aug. z kħartu na to dopomnichi a probach, Wy eħyli mi spomnjenje wudāčħ hač do wutroy wječ. dobročelje připōstac. Tola tōn je prižadē, a tež cytu sruđu na njōn podarmo čakach. Dla krotkošće časa mje to do žabōsneje wuskōšce přinješe, dokaž dyrbaeš sebē nētko sam pōmħac. Wobħōšće so tcho dla na pōšće, hač so Waša pōsyłka tam sħano žubita njeje. — F.

Sy-li spěwał,
Pílnje dšát,
Strowja ó
Swějbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje óštat
Wědno dnj;
Dšej pak swjaty,
Duš daty,
Wotpođ ty.

Znjebjes mana
Njech ó khamana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kš Bóh pada,
Wokrěw ó!

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa šo łóžbu šobotu w Šsmolerzj knihćišćićejcni w Budyšinje a je tam ja šćhtwórtlětnu pšćhepřatnu 40 pj. došćak.

13. njeđzela po šwjatej Trojiznj.

Romsk. 7, 18—25.

Ša hubjenu čłowjět, šćhtó čze mje wumóž?

Kajta šćóržba! Kajte žalosćenje! Kajte prašćenje! Šoj, to najmušnišće prašćenje twojeje dušće, twojeho žy-
leho žiwjenja. A tole prašćenje čzemu dženska tudy a
hewak wšćhubžom a łóždy čzaj wopomnišć, šo bychmy tež
to jenićće wotmoltojenje na to namakali, kšćhćeli a šo
jeho do wšćheje wěćnosće wješćeli.

Bóšnaj šo šam! Tole napišćmo šćejšće š wulkćmi
pšćimkami wyšće wrotow šćareho póhanskeho templa š na-
pomitanju a łóždeho. Bóšnaj šo šam! to šćej šćo-
róćnje pšćane w knižy žiwjenja w šćowach a šćawšćach,
we wobrašćach a pšćichrunanjach, w šćutnjach šćroženjach a
hnadypšćojnych šćlubnjach. Čzěhodla? Dołež čłowjět
š wješća wšćo družo wđži a jašćnje wóšćnawa, jeno niž
šćwjó hřeč. A tola plažji a wóšćanje wěrno: „woni šu
wšćitžy hřešćnjazy“; łóždy a łóžda dyrbi š ćhubiny šo
š Bóhu wotacž „ja šćhuby hubjenu hřešćnjy čłowjět!“
Derje temu, kš tak šo šć hwojemu Bóhu a Šbóžńkej
wřežji takž šćhubjenu šyn do nanoweho doma. Ale tak
wjele je šćhorých, toliž hwojeje šćhorosće nješćajny, šć
prawemu šćkarerj w prawom čzaju njendu a jeli hnadž
šćóćnje w najwješćim šćrašće pšćidudu, šćrudny rošćub
šćšća: Še pošćže, pšćhepóžje! A tak wjele je hřešćnitow,
tołiž w Šćaracowym šćwjerđnjenu wutrobj a šć Heroda-

šćowym šćšćepjenjom šćwjó hřeč nješćošćnawaju, haj šćamo
šć šćarišćelje hordosćju pšćed Bóhom a čłowjětami šo
šćwojich dobrých pšććinšćow abo šćwojeje dobreje wutrobj
hordž a hćwala. Nješćapomni niždy, luby šćšćešććjano,
tamne šćowo Bože: „hđž šu šo ša mudrých mšći, šu
woni blašćni šććinjeni“ a tamne duše: „ponižnym darwa
Bóh hnadu“. Kšđžbj na japošććoła Šćawóla šćameho;
šćlepy, šćamoprawy, hordy šćarišćelji šćobžesće a nadutwajšće
šo šć hroženjom a šć mudrowanjom pšćečćiwo šćnešćowemu
šćablašćtu, dońž w Damasku šu wot teho šćnjela pšćew-
njenu w šćwontkej šćleposći, ale w šćnustłowom šćwěćnym
wđžnju pšćna a wšćna: we mni ničo dobroho nješćyđli;
ja hubjenu čłowjět! Šćšćyšćeže: Ničo dobroho! Šćaz
runje šo šć Bóhu modlesće, Bože šćowo šćej wyšćozy wa-
žesće, po pšćimku šćatnja šćobžesće. Někto dyrbjesće
šćwšćnacž, šo to dobre nješć wot njeho, ale jenićžy wot
Bóha šćameho. Ša hubjenu čłowjět! Tole šćwšćnacž šć
šćozćat wotročćenia tutěho Bóžeho wotročćja a łóždeho
družeho, kš čze šćóćńnje šćpěwacž a wyšćacž: „Ša šćym
pšćes šćryšćta šćrawane ranj tón prawy šćoloz namatal.“

Ale to je hćtle šćozćat nowěho žiwjenja a hđž
čłowjět šćrawnje wšćnawa: „ja hubjenu čłowjět“, šćrawnje
šć prašća: „šćhtó čze mje wumóž?“ tam šo šćorže bđžjenje
a šćplne wojoWANJE šćozććnje. Šćwěđomńnje je wozuććilo
a jeho hłšć čćeri do wóšćny šć hřečom. Šćhtož přjedy
wutrobje bđ wješće, je šćej něćto hrošćofč, čzemuž přjedy
lubušćć šććafšće, je něćto pšćešććinšćik a nješćpšćešćel. To
je hobřšte bđžjenje a wojoWANJE šć wulkćm přćozćowanjom a

pojęzom. Wo tym hwiary Pawoł wć powjedacz se słowami: „ja hyn cšlony, pod hrěch pšchedary; pšchotš sčtož cšlony, to ja njemem, ale sčtož hřidzu, to ja cšlony!“ Kunje tohame pak dyrbi łobdy saćuzć a nařhonić, kotrehož je Woža hřaba a hmiłnošć wjedba k nowemu žiwjenju. Kat raby dźyć Woža wnyče wšchedo lubomacž a swojeho bližšchedo jako ham ho a pšchedo sašo dyrbi i lubojuć hřweta a i hrěšednej hěbicošćožu wojuowacž; kat raby dźyć cšlšte a pobjčtwe žiwjenje wjeřć, ale dohušel ke pořabanie w myřłack a we wutrobie ho pokojnje; kat raby dźyć se sprownei hřidu ho wšchedu hrěšćej wotrjetuřć a i nařtroženjom cšuje, so hrěch w nim byhli, ho njedca dać wuhnacž a wutorjenić. Kaje wojowanie pod Pawofowym hěřom: „ja hubjeny cšlowje!“ abo pod Lutherowym: „o moji hrěch, moji wulki wulki hrěd!“ praj, luby cšitarjo, to je Woža řruboda, wo kotrež drubi liřt na Korinthřiřć praji, jo wona nacšini i řbnošćoži źelenje, wo kotrež witoanu řel njeje. Talc řruboda wuřhadza se řpnoćacž, so swojeho hrěcha dla hřy řhubjeny a řatamany, a so niz ty ham i twojeho hrěcha tebe wumož njemožeřć, anz žyly hřwět tebi pomhacž njemoje. To je, sčtož we wřhednym žiwjenju mjenujemy „bankrot!“ stareho cšlowjeka, pad wřchedo teho, sčtož hmy kani hěbi natwarili. Wřchitto ho rořtorcha, wřchitto ho rořłama, wřchitto ho řhubi a řahenje, na czož bęchmy prjedy ho řpwręćeli. D, tajke Damastu-howe hodžiny řu řařohnje cęteje a njewuprajomnje řrubdaje; te ho jeno pšches mōž Wožu a řwjateho Duřha w řhřyřtuřu řesušu pšchewinyć hōdža. Sčtož dže mje wumōž? Tole pračenje wjeřć k řpnoćacu dospołneje řlabořće a njemōžu cšlowiřte wutroby.

Džatowano Wožu, so to pak pořlednje řłowo njeje, hewak bychmy řawutłili a łōny wali we wřšćej swojej řlabořćej a řubjenofćej. Wōh pak nočdže řmjerć hrěřhniło, ale dže, so by ho wobroćit a žimy był. Sčtož cšlowjeř njemōže, to Wōh dołonia pšches hřadu. řeho Duř nař wućji: Ja wěrju wodawanje hrěchow; jeho řłowo nam potaluje řefom řhřyřta, řiz je wřřichof, hrěřhniłow řbōžnych cšlweć; haj, nařh Sčōžnik ham je řubdžej pšchęžitwo wřšćej njęćiřtořćej, řubdžej, i kotrejež cęetřamny hřadu, žiwjenje a mēr w Woju. Tak je nařh řknej řwojeho Pawoła, řwjateho Auguřtina, nařšchedo Luthera a řchō wē řak wjele druřidh wōbhnadženyh wutrobow njęřć a wjedć, kotrež wřchitke řpewaju: Wožu budž džal pšches nařšchedo řknej řefom řhřyřta. Niž wřchak takle, jako řwčmy žyle řwjećej byli, ja kotrydž i žyła řadny hrěch wjazy a řana mōžnota hrěřchiz wjazy njeje, — to je řtrařdna řbudna wućžba a wulke mylenie, pšched kotrymž dźył nařh řknej nař wřřichćh hřadnje wobarnomacž — ale wřchitku naddęhowanju řteho njepřšchęžela wěrjazy řchęřćijan wē: řhřyřtuř je žimy we mni. Wōn drje wřchędne wojuje i hrěřom, ale tole wojowanie wjeřć k řłōncznemu řbōžnemu dobyćju; wot řhřyřtuřa řapřhřijaty hōni řa tym, so by jo řapřhřijal. Wřches hřadu řbōžny! řłaj, luby bratřje, luba řotra, to je puć wobroćenja, puć noweho žiwjenja: řeho řpocžat je wulle nařtroženje w řařny m řpnoćacu hřędca; potom pšchęřchęřch pšches wullu řyřłnořć, řrubodu a bōlořć, hōdž wojujeřć i buřom pšchęžitwo cęžku řwērnu a truce; ale łōny tuteho řędženja je wulki mēr a řbōžne wjeřele, hōdž we wěrje tu prawdořć řapřhřimjeřć, kotrež pšched Wōřom pšacji, a jako wōbhnadženy hrěřhnił i Wōzej mozu w nowym žiwjenju řhōdžić.

Sčto mōže cšlowjeř k wumōženju swojeje duřće

dać? To jenićke prawe a řrubne wotmolowjenje je: řiczo njemōže dać; pšchotš wōn je wřřo řhubił a nima řiczo. Ale halleřija! jedny drubi je hřōm wřchitto řa wumōženje twojeje a mojeje duřće dal: řesuj řhřyřtuř. Za džatuju ho Wožu pšches řefom řhřyřta, nařšchedo řknej! To je to jenićke wotmolowjenje w njebeřćach a na řemi, hōdž řhudy hrěřhnił ho pračha: „řchō dže, řchō mōže mje wumōž?“ Nařhi řtari męjadny wērne řiane pšchřłowo: řy njemōžeřć ničo cšloneć řa řwoje wumōženje, ale ty mōžeřć wjele cšloneć řa swojeje Wumōžniřa! To wopomni my řwēr! Wōřwječny jako hřadu džal nařčemu Wumōžniřej cęželo a duřh a řchōž hmy a mamy. Prowřmy řwjateho Duřha, so by nař rořřwęcizł, jo bychmy wřchōn řwōj brach a hrěch řpnoćacž we poľuce a wěrje řhwatali k nařčemu Sčōžnikej. Duřcha, pytaj řesušu, wřchitto drube njepomha! Njećezatł i tym a njefomdž řo! Džęh i džęn twōdžo řwoza! Woža hřada wōdž nař tak pšches tole žiwjenje do tamneje węcziřořće, řo pšched trōnom hęhņečja węcziřne řpewacž mōhli: Za džatuju ho Wožu, pšches řefom řhřyřta, nařšchedo řknej!

řamjeř.

W. w N.

Wę wojuřkej nuřy.

řłalm 50, 15.: „Wōtaj řo te mni w cšlōnu teje nuřy, dža džu ja cęe wumōž a ty byhřiřć mje řhwalicž.“

řłōb: Duřće pšchęcelo —.

Nęto nuřy cšaj

W domacž pyta noř;

Wōh řknej i njebeřć i řrutom řchwa,

Kotryž nořy ja hrěřhniło,

So by žřelć řchřć.

řłowy i njeje wēł.

Wōjna młodženzow

Řpęćez nan wša je řnjow.

D te wōbohe nařće džęći,

Sčto te řhōnja nęł na řwęczi!

A jich nan a macž

Dřchęřchōtaj je dać.

Sēmjerć, ty ryla řy

Nowe řęčhowy —

Wimřchęřca te řławome męřla,

řhęřć jim wjele řmjerć bē węřta.

Ssa dža byle řdy

Tajke řęčhowy?

Wřchřty w hřomadži

Węza w řwojeje řewi.

řo řawřhřach nęł tam řłaja,

Wotpocžatł řwōj cęřć maja.

řo wřchēm řędženju

řwęř tam řmęrom řpju!

řolnyh bōlořćow

Węzi wjele řłow.

řagarety žyle řraje,

D řchō dořć tu nuřu řnaje?

řopomni, wutroba,

Tute cęřęnjenja!

Knježe Božo, što
 kaže nešto ho?o?
 „Ne mi molaj u časju nuš,
 Gsinic' nođu ho cji zuly!“
 Swočeny Božo, ham
 Tak sy lajak nam.

Duž nēt wofamy,
 Wjeleč jich tu šup:
 Najoče hrēči wodoj, Božo,
 Pławimny ach j pacožom ložo!
 Pkromjo hūwa hoš,
 Wščeštak šchwitac' naš!

Daj nam šašo mēr,
 Wšjnu wotečēt!
 Wšōčel j nušj wumozjenje,
 Nraščij prošiwom wuštšōčenje
 Jezom Khrystuša,
 Twojoš' Šsyna, bla!

Ščlodu narunaj,
 Kotruž nješe kraj!
 Šranjnych čypl' wukłkowacž,
 Nanej, maczeri jich škowacž!
 Dha cže šwalimny
 Prawje j wutroby.

Nraščj lēkar.

„Mēr, mēr, tak berje tym, kiz daloko, jako tym, kiz blisto šu, praji tōn Knjes, a šašoju jich.“ Zef. 57 19. „A kotizj ho jecho dōtkacu, cji buču wustronjeni.“ Marka 6, 56. My wščižy šašojena potrebamj. Šsu rany, kotrež njelamōže žane člowiše wōčžo widēžj a žana člowiža ruka šašojēč' — rany tyčhnošče, hrēča, ščlōdowanja, wobščudy, roslacja — kiz šu jeno temu jenemu šitate a lotrež može jenitžy wōn ham hojčē. Raskju raboščj by to dženja w njebu šubžibj, buču-li ho wščižy w dušji ranjeni jecho tak šwōlnje dōtkati, kož to tamna šyla čjinječe, kiz jemu na pobrojōš Genezaretskeho jēšora šēdowawče a kotizj buču „wustronjeni.“

„Mēr“ je tōn dar, kotryž wōn poručja — „mēr Božj.“ Božj mēr! Stož myše wotemje na to; tak špōžiwny durbj Božj mēr byčj! Wšči nim nije žana šlawoščj, žane bludjenje, žabyn hrēč. Wšči nim nije žane štoženje nab šašōženoščju, žana bojōščj pšchōd pščiščōbom; tu nješju žane šmykšj a nješobu wōšōzowacž, žane štracj pšchōd nješōstakamj, njeporabžemjni planami a šamerami. Žana šmjerēčj naš njepščewinje, žane čšepjenje njēštabi. Šašōženoščj, pščišōmstwō abo pščiščōd, minyčy čšōb abo njestōnčnja wēčhnoščj, šjwjenje abo šmjerēčj, nabžija abo štracj, wšchor abo mielč — ničo wo wščēm tym a ničo drube w mjelacj šwēta njelamōža mēr teho šašōžnacž, kiz ho žam Wōh mēra njemjuje. A tōnle mēr mōšemny my wobšōžicž. „Mēr Božj wōdarnuj wōšče wutroby a myše.“ Žabyn člowiwi mēr, kiz ho pšchēs šamšju bēdu dozpiva, ale bōšti mēr — tōnšamj mēr, kotryž ma Wōh šam. Jezus j jōn kōždemu — naš je šwojēj wujebnawčēj šmjerēču blisto pščinjēčj, a wōn ho we ewangeliju Wōžeho šmiljena a wōdawozeje šnady tak poknje poručje wōščēm, kiz šu w blisťōčj a w dalinje, šo ničōžj prajēčj njemōže: Šōnle mēr ša mnje nije!

Šōn Knjes ma džēlbracē a šōubjēlmoščj ša wšchēčy a čže kōžju šwōlnjom buičju pod tōšchōwanja šwojēje šnady pščinjēčj.

Wuž čitarjo, šnajēčj ty tutešo hojerja? Šsy tōnle mēr namatak? Wšchj j našōnjenja, jo Jezus nije jeno wučēt, ale je tež Šbōžnik a lēkar twojēje dušje? Šsy w tutej wurjadnej luboščj žiwj? Je cže wōn j jany šlajēnja wušwobōžij? Šeli temu tak nije, dha cže w Khrysta mjenje prošču: Wōj, „wopaja a hlabdi, tak dobročiwj tōn Knjes je;“ wōj a prubuj jecho poščōzowanje.

Šy-li Jezusa pšhajak, widjēčj pak ho pšchēs njewuložōmne wobštejnoščj šašōžemny a trjēcha cže njelbožōmne pōbednženja, dha wmi j pōmōženoščj Wōže donaprtanje na šo a wopomni, šo njestōnčnja mudroščj a njenučēkownja luboščj tele nješobj t twojemju lēpšchemu dopuščōujujetej. Dowēt ho we wščēm Jezusēj, a ty pšchōd tutym hnodnym stolom (šlomf. 3, 25) wuškowanje pšchōd kōžbny wšchorom a tajš mēr namatakš, kiz wščitō pōšnacje pšchēšaba. W tajščj čšōbach čšepjenje a napinazešo wōjowanja čže Jezus tebi mēr wēčōžnacž do bušče dacž; ty maščj špōšnacž, tak wjele pōdžēla tōn Knjes na tebi bjerje; ty durbjēčj bōštku blisťōščj šačjuwacž, tak šo Wōža nota nabžija twoje poščurne wōblichē rošjabinj a ty ho pšchēpōwōčjēčj, šo cže Wōh na wuškam pučju hojra do krašnoščj mježje.

„Mēr, mēr, tak berje tym, kiz daloto, jako tym, kiz blisto šu, praji tōn Knjes, a šašoju jich.“

F.

Wizelin, japoshtol Šserbom.

Našč herbšti lub nije w štracj čšōbach tak maly byč, kaž nētto; ale to bē wušk lud, kiz daloto krajny wobšōžēčje a pod mōžnymj krolemi šrejēče. Šnate je, šo je našč herbšti lud j dalokeje Wjije hžjom prjebu pjatešo lēšitota pščiščōt a ho potom wotolo rēčom Šobja a Šale, Wōdru a Warty šašpōlik. Šta šara Wrušta a Šokša mējēšje jeno štowjanščj wōbšōdlerow, teho runja nētčjēšči melkenburgšj, hōlšjanšj, anhaštj a ščūringšj kraj. Najmōžnišče štowjanščje kralestwa bēču pšči morju. Tam byhłacu Wōdrizojo a Wjeletojo, w hornjej Lužizy Wūčženjo a w delnjēj Lužizy kuzjy Šserbjo.

Tu dychž nētto wōjedacž, ščōš je Šserbam, kiz pšči morju byhłacu, ewangelijom pščinjēčj. To bē, kaž šym horlač hžjom pōšpōmnik, Wizelin. Wōn bē šo w Šweršamelinje w Wšējšalstēj kot čšepnje štracju štracju wotolo lēta 1090 narodžij. Dolež pak jako maly hōž šwojēju štracjēju pšchēs šōžnu šmjerēčj šubi a ša jako šhuda šwrotka šubjenje šwješčje, ho wēšja hrabina j Šeberštajna nēd nim šmilil a do jecho wot šwojēcho šaplona wōčahnyčj. Wizelin berje wušnjēšče, ale dolež bē nēčōto nawutnyč, šebi wjele na to wješčjēče a bu šorbj; jecho wučēt pak jecho j tym pōtjizj, šo jemu wšdelate prošdenja pšchēpōžōj, na štrēž Wizelin jemu žanešo wotmōwjenja dacž njemōžēšče. To bē šo šjawenje šlato, a dolež lubžo to wješčōchju, hndwawče ho Wizelin tak na to, šo je šylšami we wōčōmaj hrabiniš hōd wupjēčj a šo do Šaberborna na ščulu pēdo. Tam nēt k pōšnacju pščištōžje, šo nije hščēče dawno tak wučēny, kož bē šebi to myšitē; buž šo je wšchēj hōrniwōčjō pržawōwčē, šo by to nawutnyč, ščōš to w mēdōčhnyč lēčacž šatombžij; a nētš j tajšēj pržōu wušnjēšče, šo durbjacu jecho buljo wot wušnjēnja wōtžēzowacž.

Tak šo šta, šo bē p štrātim čšōju tak wuškotowanj, šo mōžēšče šebi jecho wučēt jecho ša pomōžnita wšacž, a bōčy bu Wizelin ša wučerja do Wremjena (Wremen) pōwofanj. Tu šebi luboščj aržybškopu, kaž tež šnomenitnyč bučownyč dobu: jeno lēni a njerobni bučowni jecho wuškacž njemōžacu, dolež bē tak šobōšōjajny, šebi šamenu šurōwy a njepōžiwny. Wizelin poba, šo, dolež j tym, ščōž to bē hacž dotal nawutnyč, hščēčje j pōwojom njebē, do Wariša, šo by šo tam wudōšpōnik, a wša šwojēšo wuškōbnika Dīmara šōbu. Žako bē šti lēta w Wariju pōbē, bu, do wōtāčēho krajja pščiščēčj, wot aržybškopu w Wragē-

gurfu fa męchńita wuřwjećęny a powołańy, pohanam ewangelijon předowačž.

Zato Wigelin ťhoni, ťo je hebi pchowjanťi wójwoda pohanťich Eserbow podcěšnył a by rady męł, hdy bychu řo řchęćęńjeno řęzńiłi, poda řo Wigelin ť Wřemęńńtemu arzbіřkofej Wbalberomej a ťwaj jemu, řo čy ře řo ť pohanťim Eserbam podbač, ťo by jím ewangelijon předwał. Tón ženo to domołi a jeho řo miřonarow Eserbow wołaji.

Wigelin řo hnydom ť dwęmaj męchńitomaj do řerďsteho kraja poda a doła wot wjeřcha Henricha ni ženo domołnočž w kraju předowačž, ale teź žyřej w Slibku, řo mořt tam Wože řkow pchowjowadčž a Wože řhřžy wotřerčęčž. Zato pa bōřny na to wójwoda řemje a něřajńi rapor w kraju nařta, bę Wigelin nuřowany, kraj na řhwilu wopuřęćęčž; duř řo w řalderje (— to bę wjeř na řořtajńťich mjelach) řawbđi, hđžęčž čyřčy řudžo radžį řchęćęńjanťeho duchowneho męčž.

Zu bę řhudy, bđwı, přčęř wójny řawuřęny kraj, řudžo bęču drje řchęćęni, ale potni pohanťťich přchwręrow a njewędomni. Wbōn hebi bōřny řudbōčž řudžį doba; woni radžį na njeho pokuřchachy, hđžž jím wo nařčim Šbōžńiku předowadře a wo řbōžńočžı węćęneho žiwjenaj; duř teź řo jıř wjele wobrocžį, čńjajachy wo- kulu, a jeho předowanje wo wıřubžom ť řubofčy pčńjate. Wbōn wučęřęře wo wřchęř žyřowajch, pytařę ře řud na prawy puč přchwręřę, jednačęře řch, řıž bęču řo řwadžńı, wuřerjeni pohanťowu, wřelch řwjeřęřata a pohanťťe wadřęni. Žeho bđžo řu na řat wot wřchńıřčę přchřpōřnate, řo řo wjele duchownych a řwęńnych ť nim řjednočžı, řıž potom ť nim a pod nim řhoržų wopytowachy, řhudyčž žiwjajcy a řa blıřžęřeho derieřęje řo řaradcy.

Zato w lečę 1134 řhęřor Wothar do řořtajńťťe přchńıžde, řa přčęćęńwo bđwıwm pohanam řrđb Segeburk a pōđla teź žyřej natwarıčž; přchńı tım přčęřpoda Wigelinę teź řubofčku žyřej a poručį jemu, řo by řestowjanam ewangelijon předwał a potom, hdy by řo to řtato, čyřęře jeho řa biřtopa nad řestowjanami pořlajčž.

Duř řo něł Wigelin je wčęřę řwęru na řwjeje bđžo poda a řakozį řo Segeburku a w řlibku řhule řa miřionarow. Zato pař Wothar bōřny po tım čřajı řemje a po jeho řmjerčį wójńıřı njemęř wudyrį, bęču pohanjo řaz bđwı; woni řchęćęńjanťe žyřęřa řa řhule řpaciřu a nuřowachy duchownych čęřčęř.

Řat bę Wigelin řařo nuřowany, do řalderj dńęčž a tam wořlajčž, ale teź tu jeho pohanjo na pořoj njewořlajčy. Tola bučy řestowjenjo ť nowa přčęřwıńjenı, řo mōžęřę řo Wigelin řařo ť nim wřęćęčž. Tón řtrōž bę ť nim jeho wučęřowńıř Dıtmar, řıž bę řıřom řachęńťťı řıńęž w Wřemęńju.

Wigelinę pař řo w Segeburku njelubjęřę, duř řwōž řlōřčır druhđže řakozį. Tam řo něł wjele řuda řhřabđowadřę, a řa bę řas řhōđ w kraju, dořtawachy řudžo w řlōřčırę pořoj a pōđpjeru.

Zato Henrich Law, řakńı wójwoda, oľbenburgńı kraj řestowjan- nama wja, řu Wigelin řa biřtopa w řlbenburku pořlajęny. Zale nowa čęřęř pař męřęřę teź nowu wobęćęńwočž. Tola Wigelin wřřo řıńęře a řwęru wořo řuřowadřę, předowadřę, wučęřęřę, napomınařę řa řrořčowadřę. Wjele ť njemu přchńıžde, řo bychu řo řhęćęčž řali. Žeho pōřleńje řeta bęču čęřęřa řa njeho. Woža ručřka bę řeho řajala, řo řo ani řıřacž ani wřęćęř njemōžęřęřę. Řaf je potřęřę řeta na řhoroztoju řeřa. Řakle potom jeho Wbđ tōn řıńęž — 12. řęberna 1134 — je wčęřę řrōžy a čęřęřę- nja ř tuteřo řwęřta wotwořa.

W horju.

Domyńus, biřkop ť Alexandrię, wobřęđžowadřę wōřbđęł mjes pohanami a řchęćęńjanami řa čřab mōra a řıřařę wo tım řęřdo-

waze: „Tamny mōr řwadřę řo pohanam jařo něřřo hřęřnadžıńę; tım pař řpōřnachy w nim pruhowanje. Wřęćęřęřa nařčńıř ť žyřa žaneřo řtracha njerařęřę; woni řo njęř řobu wopřowachy a wotřladowachy řkřıřta bla a řwjeje žıwjenje ť wadřęřıřu řadu. Pařtryřo, wučęřerjo a dıalońow wumřęřdu ť wjeřelom řbōžny matrašku řmjerčž, řaf řo pohanjo wuwořachy: „Wjeřęř, řaf řo čęřle řchęćęńjeno ľubujı!“ Wřęřoz polu nič węřo řıńęř řęčęřę: „přčı wuřwřerjenju mōra woni řhoržų řežo wořlajčıřu a čęřęřęřu, a morwı wodřęřı njepohřeřebani.“

Řež bęřęřa wopojaję řo řchęćęńjanřta węřa w domapřtajanju, řaf derje w řęřęřıřowęćęř a řradowanju čęřęřerjow, řaž we wopřı- nıwıř řwęřerje wotřladowaznyč. Wotom pař wořęřwıřa řo řež to řchęćęńjanřowu, řotręř na jeno mjeno a řdacę. Šęřtana węřa w řhřıřu čńıńı řıřęřęřę přčęřo na řwęř řhubofı a jeho napřčęćı- wolečž řemjajž řařčńıřęčž. Řaf řteji ť nařęřę węřu? Že wona teź w tımle wadřęřı to dobyčę, řotręř je řwęř přčęřwıńęřa? F.

Šsamomordarřtvo.

Š Zetınje, řkowneho męřta Čzornořow, řas řıřachy: Šsa- momordarřtvo řo na Čzornořorje jařo najwřęřęřa řořlajńıwolečž, řotręř mōže nuž wobęćęř, wobřladowje a řaqıřwa. Ša ľudžęř pomıńęřę njęře hebi řęřobla řež řadny wobřlęř Čzornořorju žı- wjenje wřal, a řwadřę řo, jařo by řamomordarřtvo na Čzorno- řorje řule wotemřelo. Wřęřęř něřortym čřajom pař řpřta węřny řęřar, dořęł řo řwōjıř wřęřęřelow wjagy wobřęčž njemōžęřę, řıwjenje žıwjenju ť řıřku řřōž řıřčıńę. Šsamomordarřčı řpřpř pař řo njerađžı řęřar řo do řęřpıřala dońęřęny, hđžęř jemu řıřku wuřęřabnyčy a wōn řıwjenju wuřtrowjenju napřčęćęńwo řladowadřę. Wō wřęřę Čzornořorje řōńle pobawł wuře řpobžı- wanje wubudžı.

Wřęřęř Řıřka řam do řęřpıřalnje řhwatadřę a řranjenęřo ť pororami přčęřęřpřa řeho řořlajńıwoleč řıřta bla. řęřar wřęřcha wo wobadřę řrořęřęřę a jemu wobřkručęřę, řo je hebi řıwjenjo řęřpıřalneho čńıřta řata derje węřomny. Ale čńıřlowanje wřęřęřelow bęřęře jeho njıřta wo řolom přchńęřıřo a řaf je wōn teze wořomıřu wřobńolęřę řa řevolutor přčıńıřny.

Řıřka by přčıř powęřowanju njęřbōžowneho wot řobužel- nočęřę řhwęř. Wbōn poruřčı, řo bychu řo řęřarowı wřęřęřelowı ť wřęřčowřęřęřę potkabnyřı řpřořılı, ť řdobom pař njęřbōžownemu přchńıřa, po řwōjıř wuřtrowjenju wřęřęřowıřtvo wopuřęćęřęř a řwōjıř řamıřu we wukraju potajęř. Něřortę dnı řobđřęřo wřęřč wuřas wōřwıřı, w řotręřny řelajęřę: „Wřęřčıřy čńıřamı, řotřıř řıřku na řıwjeje žıwjenje řęřořa abo teź jeno řpřtaja, to řęřıńę, řyřęřı řo řa řıřęćęřęřny wuwořačž a jıř čęřta 24 řobđıř řawıęne na řchęřęřu pomıńęřıř. Wřęřęř Čzornořorčja je njedřotajńę, hebi řamomōřıńę žıwjenje rubıčž, nad řotręřny na řemjajž Wbđ řrořkřowadřę a řotręř řıńę řo jeno na řıwıřęřęřıř ť řařıtowanju wōřęćęřny woprowadřę.“

Wřęřelake ť blıřka a ř daloka.

Š Draxđjan. W řhčńęřę řurřwı řo, řa-řı řwōř, juřřę řa dwę njęđžęł, je 20. řęberna, řařo řerđře řemęřenje řwječęř. Woža řıřčřo řo, řaž řewat, řpřıřpōł, jıř 12 řobđž, řapōčęřıńę a řemje ř. řarad Domarřčřka ť Wubęřęř předowanje, ř. řarad řandřıř ť řawje řpřowjednu wuřđı.

— Wbđ je ť nařčıř wōřřtom. Na wobęmaj řotomaj, na narařčıřim řaž na wřęřęřorım řıwıřęřęřı je jemu řakřę dobyčřa řpōřčęřı. Že dobyčřa pař řıř dobyřę řewıř řıwom nařčęřo wōřę- neřo řraja. Duř teź řo něřortęřo řoma řudbowa wo řmjerčęřı abo řranjenju řeneřo řudbwo přchńıžę. Šapıřřı řch, řotřı řı řadubıřı abo řranjenı teř wo teř wřęřęřęřęřa řęčřı, mıńıřterıřtvo wıřa a řudžı ľubı řęřerjı, hđžž čyřęřa řo řa řıřı řwōjıřı wobňonıčž, pola řwōjıř řıřelow řararow do řch řapıřřow řobladčř mōž. Ša

Porjedęřka řroch čıřęřęřskıř znyřkow w řyčęřńıřm řıřtowanju: wuzkořę, męřto řeho řla tola a pořıkta.

Sy-li spéwal,
Filnje dštal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjaty
Zradny ja.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Přox spaf mény
Čerastwoed da.

Njoch ty spéwal,
Swérnje dštal
Wšédno dny;
Dštal pak swjaty,
Dukl daty,
Wotpošl ty.

Z'njobjes mana
Njoch čí křmana
Žiwnosť je;
Žiwa voda,
Kíta Bóh pada,
Wokřaw čel!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjeh tuchičiščičejni w Wubychinje a je tam ja ščitwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostać.

14. njedzela po swjatej Trojicy.

Jana 14, 27.

My stejimy w čašu wójny. Našče dobyčelšte wójsta steja i dšela na šampnych bitwiščezach, na totrychž šu w pošlednej wulkej francowškej wójnje stala, a steja tež tam wotoko města Sedan, pščas němiki spěw derje snateho. Tam šo šlédowazy podawł wotmé: W bitwje šu jedyn wojał čježy franjenu, a jako jeho tomatščojo jeho šbehnyžy a k pólnemu lěkarjej nješechu, dha wón jim wobarašče a džešče: Potožče mje dele, nječičače hebi žaneje próžy šo mnu, ja wšchal hižom mřěju. Čaji tomatščojo jemu pošlučachu a wróščiču šo na bitwiščezjo. Něšto po džišich pšhińdže jedyn wyščiči a teho franjeneho wojała wuhlabansiči wón k njemu rjetnje: Wóžu ja něšto ja Waš čjinič? Ně, ja šo dšakuju, bešče ta křóta wotmolwa. Šmēm Wam žnawo kuš wofšchewajaze woby pšhinječ? wobhonjowasče šo tón pšchecjelny wyščiči dale. Ale jašo ta wotmolwa: ně, dšakuju šo wam, mřěju hižom. Ale tón wyščiči šo dale prašefče: Njemóžu dha i žyła ničjo ja Waš čjinič, niemóžu i nojmjenička Waščim pšcheczelam pišać? Tón franjenu pak wotmolwi: Nimam žanych pšcheczelow, na totrychž mohli pišać. Ale tu je něšto, za čož byš Wam wutrobni dšakowny byl: w mojim tomiřtu namaťaje jedyn nowy testament; nječacze wotworeč tón 14. staw Jana, dha budžeče pišči tónzu namaťaje jenu šitučku, kotraž šo je šlowčkom mēr šapocnje; prošču,

čjitače ju mi! Tón wyščiči to čjinješče a pšchecžita te šlowa horta našopmnjeného tekta: „Mēr wam wofstaju, šwój mēr wam dawam. Ja njedawam wam, jako šwět wam dawa. Wašča wutroba šo nještrojčej ani šo nještročuj!“ Duž džešče tón mřějaz: Ja šo Wam dšakuju; ja du k šwojemu Šbóžnikej; Bóh je šo mnu, ja ničeho bruheho njetřebam, ja mam mēr Křeja še Jeřom Křyřta. Duž wón wumrije. Tón wyščiči pak džešče: to je mēr wofšrjedž wójny.

Nječali tež my wščitny, lubowani čjitarjo, mēč tutón mēr wofšrjedž wójny? Stejimy wšchal w škutny m čašu čježče wójny. W tomatštwje, na drošy, w nowinač, wšchubže rěči šo jeničžy wo wójnje. Na škutnych wobličezach, w šrubnych myšlach, w wóžnych šonach, wšchubže ma wójna šwoje knještwo. Europa šo mēr w brónjach, w krajach druhich dželow šemje šo hori, wójništa truba je še žořostnym ropotom šatrubila. D ščo byšmy dali, mohli š tamnym mřējazym wojałom rjetnječ: ja mam mēr. Duž štupi pšched naš tón, na kotřehož mnohy hewal tal malo tež-buja, na kotřehož pak šo něk tal nělotry dopomni, Jeřuš Křyřtuš, a š hšofom, kiž naščej bolofčjinej wutrobje tal derje čjini, wón rjetnje: „Mēr wam wofstaju, šwój mēr wam dawam. Ja njedawam wam, jako šwět wam dawa. Wašča wutroba šo nještrojčej ani šo nještročuj!“ Ja mēnu, na tajte šlowa my wščitny radži pošlučamy, a tele šlowa budža nam hiščče lušče, šbůž šhonimy, pišči lajkej šladnojezi je našč Šbóžnit je rěčak. To

bęście dzeń prjedy hacź bu wón pšcheradzony: se swojimi wuczobnikami wón ho rozżobnuje a rzeći i tym wutrobny trochtowata a pošylujaze słowa. Mjes tym wyjšćicha rada hiżom muraduje, tak by ho jeho smozawata, najja bebi i hellteji lešču pšcheradnika Judascha a jeźle woješčich i lebijemi a jeźbźemi a mjeźemi na Jesuša. Sęto bychmy my cżinili, bychmy-li w Jesuhowych wobstejnoscach byli? Se rzejnom ho naotręzeli, po wščich stamach tycę-pjetali; hladałi, hacź njemohli cżęnyć, a cżi, kotřiz bychu pola nař byli, bychu zehorujla wšchu mernu krew šubili. Šinak tam nař Sębőznik Jesuř Křystuř: jemu ho niđby njemozę i wutrobny wutorhnyć mę a pokoj a cżiřćina, wón je ham tón mę, a we męje wón wurjetnje te słowa: „Mę wam wostaju, řiwő mę wam dawam. Ja njedawam wam, jako řiwę wam dawam. Wascha wutroba ho njestřozęji ani ho njestračuj!“ A tón mę a pokoj, i kotřimż je Jesuř rzećal, a kotřom wón pšči swojimi rozżobnowaniju takrjez jako dobre herřtowo namostaji, tón řmęruje a pokoji wutrobny wuczobnikow. Lubi cżitarjo, niż teź wasęje wutroby? O jo by Jesuř teź wasćim wutrobam mę a pokoj dawal, ho byhćeće tola teź wy wot Jesuša bebi mę a pokoj brocz cżyli, wořebje netto w řtrachotaj wońju! Hębe dęa cęzeće jón hewal dořtacz, hęđ niż pola Jesuša?

Pola Jesuša jón zyle węćeje dořtanjeće! Wy seje Sębőznika hiżom huřto wojnamjenego widzeli na wobracach: tu wón jako mate dęzeczato leži na Martynum klinje w Beřleřemřej hębři; tam wón jako dwanacęsetny beđzi mjes piřmamawęczeni na Jeruzalemřim tempļu; tu je wón, tón dęezępiřćezel, woddaty wot cżryđby wjeřelja, řwozomyň dęę; tam wón, tón dobry pařty, tu šubienju a řařo namakanu wozny wojnje na ramjo piřeb zplym řadźom; tu wón je swojimi wuczobnikami poľbnęi křez beđzi ja wjećerju, wuřtajejo Wože wuřtanaje; tam wón pađnje na bolofćizwym puću pod cęđu swojeho řiřćija. A hiřćęje wjele tajřć wobrařow wo Jesuřu moźeřć wibęřć, a hęđ niż na nje hlabaći, dęa je wón tón mę řamón: mę, řlaboki mę leži w jeho miľnyaj woćjomaj, na jeho piřćęsetnym woblęczu, na jeho zpyej wořobje. A jeho mę ho bęry wozuje teź tyč, řiz na njebo pošćuchaju: jako w řabrođe Gęřtemane woajoz jeho piřćimaju, dęa wón rzejnje i nablemu Bętrej: Tyki řiwő mjeć na řwioje męřto! a rzejnje dale i swojimi njepřćęselam: Řeli so teřobla mje pytaće, dęa wuřtajeće tyč (wuczobnitow) na pokoj! A hlaj, řnydom maju jeho wuczobnitow mę a pokoj. A řćto řo tu njebo dopomnił na tamne řmęrowanje wichora a morja piřdes řnjeja Jesom Křystuř? Cęi nařtrożeni wuczobnizy we řwiojimi řadwędowaniju wubudęa swojeho miľřtara se řpanja a wón i řiđ wotřćewowenju a rowwjeřelenju řmęruje tamne njewjeřo, řo na zplym morju nastanje řwjata cęřćina, řwjata cęřćina teź we wutrobach wuczobnitow. Jesuř, tón řerřćicha mę, to řamože, wón je ham tón mę, niđtón jemu jeho mę wšac njemozę, wřćudęe wón piřćinjeře mę, a kotřiz ho wokoľo njebo, cęi řami bywaju merni, řmęrowani. Mjećaręe teź wy, lubi cżitarjo, pola Jesuša bebi mę pytaće? Piřćęje wjele bōřřeřo męra, bōřřeřo pokojja je pola njeřo! Anuje w netćiřćich wōńřćich řtrachotach wutroby řo dopominy teź na tamne dęuře řłowo Jesuřowe: „To řame řym ja i wami rzećal, řo byřćęje we mui pokoj męli. A wa řwęćeje macęje wy cęřćnosę, ale budęće dobreje nadęije, ja řym řiwę piřćewiny.“ A řaź pobozny řraclita tyč, i kotřimż

řo řetka, pořtrowjeřće se řłowami: Męř budź i tobu! tak řnjeř Jesuř Křystuř, nęđby i rowa řtanymřći, řwiořć wuczobnikow pořtrowi, tak wón teź dęnęja hiřćęje ja Bōřim blidom nař pořtrowja: Męř budź i wami! O jo byhćeće tutón jeho mę wřćityž w bōřatej męje dořtali a brałi! Jesuř, řerřćicha męra, jón wam dawam: „Męř wam wostaju, řiwő mę wam dawam.“

„Ja njedawam wam, jako řiwę wam dawam.“ Teź řiwę potařim jębu mę dawam, a tónle mę napřćęzo řtupa męř řnjeja Jesom Křystuř. Tak moźeřć dwojaji męř męć: pak bōřiti męř řnjeja Jesom Křystuř, a řbōžny řy, hęđ wy nim wotpocęujęć; pak mę řiwęta, řiz je jara dweľomy męř, řiz řteji na řmęřim dnu, a řiz runje potom řo řhabla, hęđ cęzeć řo na njón řpřćęzeć. O njepřćęćej ho niđby na tutón męř, kotřiz cęi řiwę lubi! — Dolři cęař męra je řo mnył: 43 lę njepřćętorhnenego męra, řaź jón tak huřto wojazy njenamorařć la řawomř nasęęęo luba. Wjeřćjatri řwaj jón řwizwaľi, jako by temu řtajnje tak wotřacź dęřćialo, jako temu i zyla njemohlo řinak być. Duź na jene dobo řōň žulja, jako zply řiwę po řwacę w twęrdym řłubotim męje lečęře, jako bęchmy runje řařćyli a we wjeřelym męje Wože řito domřćowacę pocęchaj, dęa njenadęujz wojńnja truba řatřibi, a nimo beť tón dolři cęař męra! Dęrbiny to wobřarowacę? Ja męnu, niż wřćęjara; piřćetož prawy męř to tola hiżom dawno wjazy njebęřće: Sęřto wę, hacź ta njepřćojnosę, kotřaz w nasćim ludu piřćęzo doľřęe worřćity řapřćimuje, nęby bęry wurořćka do hęroņeje revoluzije? Sęřto wę, hacź cęi njepřćęseľjo, kotřiz nař neto derje i wōnje piřćihotowanyč namařacu, nař pođřřićo njębęchu řpiz nadpadyli a řnydom potawalři? Tamne wurabōżowanja mjes řapōřćanzami wšćellich ludow i řđerženju męra řiwęta, wone řu wřćař zyle řiane, řu hacź doľte teź wjele dęta a pęjes a cęařa plaćęite, ale wone nam tola hiřćęje njerćurja ja wčęzjny męř. Te pořtrowja męř, řiz bychu nam pōřłane i wotolnyč řtawow, wone bęchu, řaź neto wibęžmy, jenoz pōřłone řłowa. A tařti řhnyty męř řiwęta, luby cżitarjo, tón my njerođžimy. A řak dęa řo tutón męř męjeře piřći jenolřwym worřćach nařćębo luba řameřo? řara řubjenje! řębny řaw nočęnyč wojazy řladacę na dęuři, řřiba i hęrdolęcy abo se řawicęř. řena řtrona wojojwaře piřćęćimoz dęuře huřto řimęřćnyč malicęřćęřow dla. řar a řmaba wřćubřom, wobřone řćężmwanje bjes řahonbjęnia. řęđy pak neto nařć lud, piřćeb řćwřimni njęzeľeni hiřćęje lud řořtory a řwady, tu řteji jako lud piřćiřćadņeje piřćęjenolęć, cęřćę dęa bebi tamny męř, řiz řiwę cęi dawawęć, wrođęo řadacę? To tola njebudęeřć, cęim mjenje, hęđ bebi wřćęmyřćilich, řćto bęřće tutón męř na jenolřwym dęřćach do řćřtoby nacęinil: hęrdolęć a naduolęć, řiz je bebi řama dořć, cęjeřćakomnořć a pjenjes-nabřonnořć a dęuřich řlych pocęintow wulka hęmada, to lečęřęće w tamny męř, řiz řiwę dawawęć. řęđy pak řu netle řłutne myřle řacębnyč do wutrobom, bęđę bęchu prjedy njefnate; hęđ je neto wera wotučřila tam, hęđę řwady řana njebęřće; hęđ cęi neto do Wořębo domu řćwataju, kotřiz prjeb w lořćomřćilnosćach a řwęnyč rořpřćęřenjach te wobřtoręaze myřle njemęrneje wutroby, tón hōř řwędowania řabřęę řpřćuřć, cęřćę bebi potom wrođęo řadacę tamny męř, řiz řiwę dawawęć? řwoni dęje wolaću: męř, męř; a tola tu řaneřo męra njebę, tola řřebacu řo řami. řařki trořći porņjo temu

Zeskušowe słowo: „Da ujedawam wam, jako śwēt wam dawam!“

„Měr wam woſtaju, śwōj měr wam dawam.“ Zesuš tu mēni tōn měr, kiž tež woſhrjēdž wōjniskiſch žalofcōw wobſteji: měr ſwēdomnja, duſhe, wutrobju, „Za ſchtaſja leži na nim, ſo bychmy my mēr mēli, a pſchēs jeho ranj ſmy my ſahojeſi.“ tak je hižom ſtary Zſajajš wu Zesušu wēdžczi. Njēſtſchſchſch w tōžym leſchidſch: „Woja hnada ſo njedubrōi tōt tebe wrōcēž a tōn ſlub mojego mēra ſo njebudže wot tebe preč hnac?“ A njecha ſo tebi tutōn mēr do wutrobji ſamknyč a ſaſygnowac; ſo tōžym prēdowanju ſłowa Wožeho ſ tamnym ſchpuchom: „Tōn mēr Woži, kotryž je wyſchdſchi duži wſchitōn roſom, wobarnij waſhe myſle a wutrobju we ſchryſtiſu Zesušu?“ „Woja tēgobla ſmy prawi ſčiniſeni pſchēs wērū, dha mamy pokoj ſ Bohom pſchēs naſhego Knjeſa Zeſom ſchryſta,“ praji japoſchtoł Bawol. Pokoj, mēr potajim doſtanjeſch, hdyž ſy prawy ſčiniſeny, hdyž je ta hromada troyich hrēchow pſchitryta ſ tej drobje ſaſlſybu Zeſom ſchryſta, hdyž ſy je ſwjatym Bohom jaſho wjednany. A jenož toł wujednanje ſ Bohom tōždeho cziwojela imēruje a poſoia; hačz runje moāne wičory woſoło njeho točhaju a ſurowja, wono woſtanie jemu to najwyſchde ſbožo, ta najwjetſcha radoſč. A hdyž jeno tōnle mēr maſch, dha ſo njepſchēdeſch ſa ſwēta žalofcēm, ale rjetnjēſch ſ tamnym podožnym pſalmiſtu: „Dha wſchaf woſtanu ja pſchēzo pſchi tebi; pſchetož ty džeržiš mje ſa moju prawu ruku, ty wobžiš mje po ſwojej račže a woſmjeſch mje na poſlebu ſ czeſtje horje. Hdyž ja jenož tebe mam, dha njerodžu ničzo wo njebjeſha a wo ſemju; hačz mi runje czeło a duſcha ſawutliti, dha wſchaf ſy ty, Wožo, tōžby cjaſ mōj wutrobju troſch a mōj džel.“ Kotryž ta ſpēwaſche, tōn wjedžeſche, telko je hōdny mēr wutrobju, kotryž nam ani ſwēta wabjaže roſpſchōſchenja dačz njemoža ani ſwēta a wōjny hrožaje žalofcē wjačz njemoža. Jaſo tēhor Ferdinand III. w mērcje Wien w lēcje 1648 tu powječē doſta, ſo je 30 lētna wojna ſkōnczena a ſo je jaſho mēr ſčiniſeny, dha wōn ſo wuſlyj jara roſnwjeſeli a dari temu, kiž beſche tuſe powječē pſchinjeſel, drohotne dary, hōdne na 12 tyhž toſel. Kat wōn potajim bebi waſeſche tōn ſwonyn mēr ſwēta! „A tola wjazy, hiſchēže wjele wjazy je hōdny mēr w twojej wutrobje, mēr ſ Bohom. Hdyž ſy nad ſwojim hrēchom dobył pſchēs ſwoju wērū a Wožu hnadu, hdyž maſch pokoj je ſwojim Bohom, dha dobudžeſch tež w naſchym njemēnym cjaſu nad wōjniski ſtrachami, ſamo nad ſmjerčju. Tak nētotry naſchich ludowaných je wōn cjaſnył po daloſtim pučju na mjehy naſhego wōžnego kraja pſchēčewo njepſchēčelej: ſchto dha je, ſchtož jemu ſmjerčž tak czeſtu cziſi, hdyž tola dyrbi ſmjerčž ja wōžny kraj ta rjana a ſlōbōla byč? To je, ſo wōn žaneho mēra ſ Bohom nima a duž tež ſ mērom wumrjēčz njemože. A czeħobla dha ſo wy ty domač rudžicje taſ jara wo ſmjerčž jeneho ſwojich lubych tam wontač, hdyž byſchēže tola tež wy račži jedym wopor pſchinjeſli? To je, ſo njewēčēž, hačz je wōn ſe ſwojim Bohom ſo hižom wujednał a hačz wōn we mērje wumrje. Hdyž pak ma wojał mēr w ſwojej wutrobje, mēr ſe ſwojim Bohom, dha budže jemu tež to wumrjēče ta lōſte; tōnle mēr jemu ani ſmjerčž na biwſchēčju ſabnacž njemože, ſterje jōn hiſchēže wobohaczi. A tak nētotry, kotryž je hiſchēže w poſlebdnim woſomſtu we wōjniski ſtrachu mēr cziſel je ſwojim Bohom, tōn je wumrjeł, ſ nrjēzajmaj ħubomaj

tamneho ſtarego Simeona ſłowo ſdychnywſchi: „Nēt puſchēčijch ſwojeho wotrocſta, Knjeje, po ſwojim ſłowe ſ mērom; pſchetož mojej wočzi ſtej twojeho Sbožnika wiđſti.“ A na biwſchēčach ſteja juſto pomniſi ſ napiſanom: „Tu wotpočaja we mērje po horžym bēdženju atd.“ A tam tač nētotry wotpočujuje, ſotremuž ſo po dwōjim czeſtim bēdženju w dwōjim ſłotym mērje derje ſpi: njepſchēčela ſwojeho luda je ſoi a nad njepſchēčelom ſwojeje duſhe je dobył w poſlebdnej hōdžiny; duž ma nētko mēr pſchēs wōjniski hroſnoſčemi taž pſchēs ſpwtowanjami tebo ſlebo. A taž na biwſchēčach, hdyž bu žito, w mērje roſčēzaje, nagle roſteptane a do plomjenjow ſiſplane, po cjaſu jaſho žita we ſłotym mērje ſo ſmahuja, runje tač tež my ſo junu ſ tmy, koſtjž ſu ſ Bohom mēr cziſiti a ſnano tam wontač padnyli, we wēčžnym mērje jaſho wiđžimy.

„Měr wam woſtaju, śwōj mēr wam dawam!“ Njedyrčjalo tele ſłowo Zeſom ſchryſta ſ doſom byčž ħtune napominanje ſa tōždeho jenoſtliweho mjes nami: „Hdy by wſchaf ty wjedžal, dha by ty teł woſpomnił w tym ſwojim cjaſu, ſchto ſo t twojemu mērje hōdž?“ Lubi cziſtor! hdyž my nētko w cjaſu domačyptanja, pſchi hiſchēje njemētnym tōžny wōjny njechamy poſutu cziſitič a mēr ſ Bohom ptačž, hdy dha potom? Sznano hdyž naſhe wōſta ſo dobučjerſke wrōcža a ſo jaſho ſwonkowny mēr ſčini? Ach, potom tač nētotry na tōn trebny nuſkowny mēr duſhe wjazy myſlicž njebudže. Nēt je ſterje tōn prawy cjaſ, pſchēs poſutu mēr doſtačž ſ Bohom, pokoj bračž wot Zesušu, hdyž wōn nam lubi: „Měr wam woſtaju, śwōj mēr wam dawam.“ A hdyž wy tōnle mēr macje, dha wy ho runacje tamnemu prēdarjei, kiž bu ſwojeje kruteje wēry a ſwojeho poſutu-prēdowanja dia ſe ſaſtojſtwa a domiſny wuſnaty pſchi ſwojich wyſchich lētach. Wōn bu wot ſnateho praſchany; Njepapnje dha czi czeħto, tač w juſym kraju woſoło pučowac? Wōn wotmolwi: Nē, myſloch na ptačž, kiž na haložny ſpēwa a do kotrehož ſi hōžny mjetaju; wōn ſlečzi na druhi ſchtom a ſpēwa na druhe haložny ſwoju ſchucžku dale. Tōnle muž mējeſche mēr. So byčēje tež wy jōn doſtali, hdyž tōn Knjeſ rjetnje: „Měr wam woſtaju, śwōj mēr wam dawam.“ Tōn Knjeſ dač nam ſwōj mēr! Ĥamjeł.

Kh. Kř. w H—je.

Swojaty wōčzenaſch.

Mat. 6, 9—13.

D. M. Lutber.

Naſch Wōčze, kiž ſy we njebu,
Ty da nam wſchēm ty pſchitajny,
So bychmy w bračſej luboſčej
Sso w nuſy k tebi woſali;
Daj pak, ſo tōt ħam njeproſhy,
Nē, njedž to nam dje ſ wutrobju.

Dužž twoje mjeno ſwojčene,
Kož čſtje ſłowo Wože cže;
Daj, ſo tež po nim živi ſmy,
S čimž twoje mjeno czeħčim.
Sbal, Knježe, wot naſ hōžny ſlub
A woſročž ſawjēdžem lud.

R nam wšćem pšćináb wjezu kralstwu,
 Kiz by tež s nami l njeju sćlo.
 Duch swjaty we naš bydło měj
 A s barani nam bušcu brěj.
 Móz, sćoty čjerta rostama;
 A zyrkwi pšćeb nim wuřhow baj.

Njech stawa twoja wola tu
 Ešo na semi kaž we njeju.
 Daj we horju nam sčerpilnoweč,
 W lóžnym čjašu pořkufnoweč;
 Eštej hrěšćajne woli wobara;
 Móz čjerta, swěta rostama;

Račej wšćedny křizb nam bženša baj
 A cěło s krebnym fastoraj.
 Nlaš swarnuj, křnjeje, pšćeb wójnu,
 Pšćeb mórom a pšćeb drogotu,
 So w dobrny měrje žiwi řmju
 Wšće storočjow a bjes nuřy.

Nam wodaj našće winy wšće,
 So njerubža naš wozaj sće;
 Kaž my tež tym, kiz sčjchwubža naš,
 Ešmy swólni wodadž lóžny čjaš.
 Daj, so pšćeč l řtuřbam hotowi
 Ešmy w injeřilnoweč, lubočeč.

Do řpytwowanja njezewěž naš;
 řbyž čjert řiwój nabdeř nowi řaš
 Nam l řewiřy a l prawiřy,
 Eřořož mój, so křucze řteřimy
 Eš řařitom wěry řbrónjeni,
 Twój Duch pak njech naš pořklni.

Wot wšćeho řeho wumoj naš;
 Něč bny řu řte a tek tón čjaš.
 Nam s wěčnej řmjerce wupomňaj,
 Ešwój trowčt we řmjerctwe nuřy daj;
 Nam wobradž řbózne řlónčjenje
 A buřcu wřmi do wěčnowečje.

Něč hamjeň! Haj, to wěrnó je!
 Njech wěra pšći tym wostanje,
 So bjes dwěla my nab tym řmju,
 Ešćořož w twojim mjenje prořćachamy;
 Na twoje řlowo dowětrnje
 Račej rói něč hamjeň twurjeľnje.

K. A. Fiedler.

Domjazy křiři.

Wěče do lóžneho řiřćečřjanitěho domu naš horjo abo řiřći
 řastupnje. Ake tunje w domjořym řiřćiju dyrbja mandželřy we
 wěče a lubořji twjerbje hromadu djeřćeč, řo řnapřćečnje po-
 řebćowadž a trowčćowadž. Tak njeřměřć čjinič, laž řlōbowta řona
 čjiničje, kotraž l řiwojemu czeřto a dořho řhoremu muřej rjetny:
 „Djeřćiřći řy řiřćečje twjerbje řiwoju řiwěrnolč? Řořořmuj
 Woga a wumě!“

Raf na řo wot muřa a řony řiřći, řimaj wot Woga napo-
 řeny, nječ, to pofařuje nam na řjane wofařenje pōbōřna prřřta
 kralowa Louisa, kotraž we dnjač czeřteřho njeřbořa řiwojemu nanej

přřořće: „Rađy řubćečje, mój luby nano, řřyřćeč, řo řo njeřbože
 kotrež je naju potřečćiko, do naju mandželřeho a domjořeho
 řiwjenja řačřřćečćalo njeje, ale je to řjamo čjim bōle wobtwjer-
 bžiko a namaj řiřćečje lubřće řćjiničto. Mój mandželři je
 milořćiwřřći a lubořćiwřřći dylłi řby. Wěčera wón rjetny, tak
 ř nřřta prierč a jebnorje je řiwōmaj řiwěrnymaj wōčřćowaj na
 mnje řladajy: „Ty, luba Louisa, řy řo mi w njeřbořu řiřćečje
 drořřća a lubřća řćjiničto. Něčto je řhōnjanja wěm, řařto na
 Tebi mam. Nječ wōnřač wšćor řowri, řbyž jeno w naju
 mandželřtwje dobre wjedro wobřćowamoj;“

Tak bē prawje. Njeřbože luba, kotrež bžē bēřće kralowřteřho
 doma řamřne njeřbože, řwajša krala a kralowa jeno řiřćečje
 twjerbjeřho hromadu. Teč D. Luther, kotrežōž je bžē Wěš do
 jara wjele domjazeho řiřćija wōdřil, mōžečće wo řiwōje mandželřteř
 prierć: „Na mam pōbōřnu, řiwěrnū řonu, na kotrež řmē řo
 nuřjowa wutroba řpuiřćeč;“ F.

Wřćelake s řlřřka a s řaloka.

— řony našćiř wōjafow mōža mēřačjenje pōbjjeru wot
 9 řr. (wot oktobra wot 12 řr.) dořač a ja řōžde bžćeřo 3 řr.
 Wot řpōčatka bēřće ta myřl rořřćeřjena, řo tu pōbjjeru něčto
 tež wřćiute řony dořlanu. Dujž tež tudy lubyž Ešerow na
 teřřřōřimyč čjiniřy, řo tule pōbjjeru jenož potřečne řony dořlanu
 a řo dyrbi řu potřečnoweč tež dōpofařač. Řōžba je řwajřana,
 řiwōje wobřteřnoweč po wěrnolčji řiwěč. Ešćoř čje řebi pšćeš
 njeřwěrne wuprajenja pōbjjeru wudobuřć, niž jenož pōbjjeru nje-
 dořtanje, ale mōže řo tež řubnjyž řhōřač. Wěřo našća wřřćnořć
 na to bžerč, řo řōžba potřečna řona njmju pōbjjeru dořtanje.

— E Wuděřće. Ču. řerřizy duryřwani řo wutrobnje
 prořća, řo čřyřli Drazđžanřte řerřřte řemjenje, do kotreřōž řo řa
 jutřje řa tydženi do řiřćijneje řyřtwje pšćeprořćam, na řlěřač
 wōřjewieč a l řōgotemu wopyřte tež řo Wōřim řlōwom napominač.

— E Drazđžan. Zutiřje řa tydženi, 20. řept., řo w řiřćijneje
 řyřtwi w Drazđžanač dōpōdňnja 1/2 hōdž, řerřřte řemjenje
 řiwěčji. Řrēdom. řmjeje, da-li Wěš, řač. Domařća řa Wuděřće,
 řprow. wučřbu pak řač. řandrič s řupoje. Něłotry Ešerw je laž
 domach, tak tež w řuřřje řo řač botal řerřřte Wōjeje řřuřbje
 řalowal. Wudžemy řo řlōnčjenje wřćitřy řařo te řlōnjewym
 wōłtarjam wēčćeč? Wōžne nabořniřte řlōnčjenje bžē něčto
 we wōřniřtim čjašu pšćeš řyly wōžny řraj a tež pšćeš řerřřti
 lub. Wřćubže je řemčjerowu řařo wozaj. Młotry, kiz dořho
 pšći řiwjatej řprowječji njebē, je řo řařo l Wōgu wōčćeč. Wudžē
 mješ nami pōbōřnje? Č, lubi Ešerow, pšćinōbčje wřćitřy a
 wabčje a pšćeprořćečje wřćitřij řlōwč, řymnyč, řlōwennyč.
 Wěš a jecho řōhnowanje budž s nami!

— Eřubnje je, řo řebi ľudžō w našćim řlōwnym čjašu
 řiřćečje řort čjinič, nairřōžaje njeřwěrne pōwječje wo wōjnie do
 ľudu řōřřćeřćeč. Duž je žyľe pranje, řo řo tajyž, kiz to čjinič,
 křucze řlōřtanj. W něłotřyč wřćač Wewentřteřho wōłtarje bēřće
 bžćečač te wōpobřlōřu tu pōwječje rořřćeřit, řo řu řo řoľařo
 do Wewnta dořyřli, řo řam bōřny řubćečja, řo řu telefonřte wōdjenja
 řiřćečene a řo ma wōn pōwěřnoweč, řařo řatrowilla to ľudžom
 řiwěčje. Doleč bēřće to wřćitřo řeřćane, jecho řařařu a wōjniřti
 řud jecho l řečej řařtwa řařubji.

— Ešny bojeřćeho řronpřtuga, kotrež je přēnje dořbyčje
 pšćečćewo řřanzowřom dořyl, je wumřeč. Wōn bēřće ľudžom
 pšći řjiniřym džēle na pomoz řařoř a řo pšći tym naryřmili a je
 na to wumřeč. Řeřo nan dořta tu řrūbnu pōwječje na řitwřćiřću
 a ju s pēdajřom do Wōjeje wole pšćija.

Sy-li spówał,
Pilnjo dšštal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoř móony
Luboš ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méray
Čerastwoš da.

Njech ty spówał,
Swérnje dšštal
Wéšdno dny;
Dššal pak swjatý,
Duš dny,
Wotpošál ty.

Z'njobjes mana
Njech ói khamana
Žiwnoš je,
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew óel
F.

Sserbske njedžel'ske lopjeno.

Wubawa ho lóžbu hobotu w Smolerjež knižičičičežerini w Budyščinje a je tam sa ščtwórtlétnu pšchedpřatu 40 pj. doštač.

15. njedzela po swjatej Trojizny.

1. Kor. 7, 29—31.

„Tón čjaš je krótti. Dale šu to moje myšle: kotřiz žony maju, šo čji bychu byli, jako bychu žanyč njeméli; a kotřiz pláčja, jako bychu njeplakali; a kotřiz šo wješela, jako bychu šo nje-wješetili.“

Wščitto nětke šmwata. Na polach je nušne. Wojo-wač, rany wobaleč rěla š napinanjom wšchéč mozow. Wono je, kaž byčmy dženša š japošćitoloweho rta šty-šćeli: „Tón čjaš je krótti.“ To šlinči hewal pšči lónzu léta jašnje a móžnje — kaž je tež našče Wože šłowo ša tešć na wobšamňenje léta wot wučynošče hobot poštajene. Šoj, lónz ša wšchéč pščinbže. Ale kaš nětko w tyčle čježič čjašach wščo rěči: Wukš mandželstwo a jeho šbože, horjo a wješele, šamóženje a žyly šwět ša šnodny wobšladowacž. Naš čjaš a našče žiwjenje w obšladužmy najpředy jako Woži dar!

Wože darj je nam tole léto š nowa pščinješćo! Štoro wščo běšče rjane narošto, šo je nam wutroba šo šradowala! Žujowa džakowna nježela je nam šašo wobradžena! Žato paš nětke taš wětr žychnowašče a našymy pščišćad pšcipowježji, jako ščytomy še šemje šmwuwaš abo hašofy wotkama a jich šłody wšché dele šćhašy, dha běšče nam tež šašo, kaž byčmy šo dopom-nili: Wono móže šo tebi tež wščitto wšač. Naškraž-

nišče šbože doma je dobre mandžel'ske žiwjenje, „šromny muž, šromna žona“. Tež šwjaty Pawoł, hačž runje ženje njewoženjenu, to wě. Wón tež pšćečjino woženjenju a mandžel'stwa, kiž ma Woži šlyel a šlubjenje, ženje žaneho šłowa prašil njeje; ale rjetnje: „Šy-šli bješ žony, dha njeprašaj žonu; šdžž šo woženišč, nješpřešćišč ty!“ Šóždemu wošnje wolu woštaj. Tola to jeme mēni: w čježim čjašu budže njewoženjenu bóle bješ šarofče dla pšćichoda a tež bóle škmamy, šo na bóšće a wěčnje škožičž a hotowacž. Š to je tež myšl jeho šłowa: „Kotřiz žony maju, šo bychu čji byli, jako bychu žanyč njeméli.“ Našči lubi mlóžji mušojó maju šwoje man-džel'ske wopušćežičž, šdžž do wóžny čžejnjeja. Našči hižjom šaršči nanojo wot čžřibđi džežič šo wottorňnyčž, šo bychu ša šbože a šđerženje wóžneho kraja šlužbu čžinili. Tu je nětke wjele šórtlošče a šolofče. Tu rěka, šo pšćewinyčž. My šlušćimy: Wšyše hačž mandžel'stwa nětke wěž naščeho luda šteji. Wobšladacž šo šašo, kiž šče šo tu lubo mēli a šwoj raj šebti twarili na šemi? Bóh to wě. Ale hinal njeje: „jato byšćež šo wjožny njemēli“, macže šo wobšladowacž wotnyčž. Š my w domje a mandžel'szy wšćitzy nimamy taš na šebti wišacž, kaž by dale ničžo wšćiččeho na šwěče njebyšo. Wobšladužmy čjaš a žiwjenje jako Woži dar najpředy! Žamny w pšćitřmanju rjetnje: „Ša šym šo woženič; tešodla pšćiněč njemóžu.“ Ša teho běšče žona, mandžel'stwa, a prašmy to ščorbě, lóšćit čžeta a žadobčž tutežo žiwjenja to najwšćičče. Š njemóža jowle tež čji šrejni

Ńebi to ł wutrobje wojać: NjeŃladajeće jeho Ńachodnyć Ńadobojcow. WoŃbjeńće Ńo do woŃkoŃojće. Ńońz junu woŃće pŃińdźe: derje temu, kiż je Ńo i czaŃom wot teho loŃhta wotrochowal, kiż je i Ńchidami duŃe wyblit pŃiŃi WoŃim tronie!

Kak tajke ŃmyŃlenie tebe woŃteho a Ńylneho czińi! PŃalanje a woŃŃelenje tebe w najŃiŃubŃeje duŃi njerostŃoŃy ani njeŃamylŃi! Wy moŃli hiżom i pohlabanjom na naŃchid rjelowizy Ńo woŃdajduć a na krowarwińczi czeŃpjozdy Ńynow luba to wutrobje: PŃalacź kaź by njeplakal, Ńo woŃŃelić kaź by Ńo njewjeŃeli! Żim moŃta Ńo pŃiŃed bitwu wutroba Ńarjeć, hdyż wjeďba, Ńo do Ńimjerće dje. NjeŃoŃi, ŃiŃto wo kať wjele? tam težo woŃtanu. Wudu to ja? Ńo praŃŃeja! A je jich dženŃa kulka pŃiŃeŃonowala, Ńnawo jich jutŃe trjeďi. O kaŃta njeŃnuta ma myŃl a wutroba pŃiŃi Ńarjenju a ŃaŃtyŃtanju kaź pŃiŃi dobyću a pŃiŃepuŃŃeńnju woŃlacź! WyŃli Ńebi, kiż domać i meřom Ńimjenje woŃiwowal, na niŃy! Njeďaj Ńwojim ŃyŃlam teź dobyć, hdyż Ńnawo czi czeŃte myŃle pŃiŃińdu, hať huďjena nowina Ńo tebi i dalota pŃiŃinjeŃe. Ty dyrŃiŃi wjeďeć: WŃiŃudžom w dobrym a Ńym Ńo Woje puće Ńewja. W naŃŃim czaŃu mamy i nowa prawje Ńhonić, ŃiŃto to reka. Ćaj, i WoŃom platak, i WoŃom Ńo wjeŃel! ĆiŃeće Ńu pŃeĝo wjele taŃŃich, kiż i njerofomom wyŃtoja, kiż teź pŃeĝe tele domapŃtanje Ńo njeďadźa ł cziŃemu, poboźnemu Ńĝodźenju pohnuć dacź. O njećećeće kaź njerofomni, njeďoŃyż do Ńweta. Ćiż Ńo ŃimeŃ wjeŃelić, cziť to w dobrej myŃli a ŃiŃeŃeŃijanŃej wjeze. PŃiŃeŃraŃnjenje woŃliczo, w WoŃy woćzińnjena wutroba to je, ŃiŃto ma ŃiŃeŃeŃijan Ńa najwyŃŃiŃi poŃlad. PrynjeŃna Wilhelmi 1813 do Ńwojeho dženika roś w Ńeptemburu, jať beŃŃe Napoleon hiŃeće ŃraŃińny, napisa — wono beŃŃe na jeŃnym 28 lėtym narodnym dnu: „Wojo, ŃeŃi mje jeno dobru Ńa Ńwoje njebeŃa, potom je wiŃho hiŃeće wjeŃele na Ńońz. Wojo, hiŃeće jenu pŃeŃtrow: Wojo, Ńońnij mojiŃy lubyŃ a ŃiŃerz jich moŃimaj ŃarŃińimaj woŃeĝ, a dať cziłowjeŃtu boťny Ńwoobodu a Ńoty meř.“

Tať djeja w dobryŃy cziłowŃŃich wutrobach Ńadania pŃeĝe tuton Ńwet ł nećjemu woŃŃiŃchemu. WoŃeće, we Ńwoćeće mamy woŃŃiŃy Ńwoje Ńimjenje a powołanje. WiŃe Ńwoje mozy mamy jow naloŃeć, Ńo byŃmy Ńwoju pŃiŃiŃeŃińnoŃeć doŃjeŃnili a i czeŃeŃy woŃŃtali! Ale pŃeĝo jaŃo jať cziť, kiż Ńu do WoŃeho kraŃeŃtwa powołani. E nowa moŃta na tamnyŃy poŃlacź, kiż rjeknu: „Ńa Ńym Ńebi polo, por ŃiŃŃaĝow woŃow łupit; proŃŃu, Ńamolit mje.“ Ćiť meĝadju Ńimjenje a myŃl Ńa tuton Ńwet — won beŃŃe jim to najpŃeŃiŃe a jenićzy wulke. Kak hińal naŃŃ WoŃof rjeknie: „ŃoŃiŃi Ńupuja, jať byŃdu to Ńame njewobŃynuli; a koŃŃiż teho Ńweta woŃiŃiwaja, Ńo byŃdu jeho ŃiŃe njewuŃi wali!“ O kaŃta huada, woŃon czoŃ, teź naŃŃe neŃke, woŃe dary, teź naŃŃe ŃamoŃenje jať i WoŃa date woŃhlabowacź! KaŃle neŃŃto dobre, i cziŃimaj ruŃomaj a Ńwojatej duŃŃu i nim woŃŃubjeć; kať doŃho je maŃŃ, twoje kubta? PŃraŃeĝe Ńo bratrow w PŃruŃtej a ĆŃaŃtej, hdyĝe Ńo jim woŃe ŃpaliŃu! — Wojo, woď Ńam, ŃeŃiń naŃ, kaź Ńo tebi lubimy.

Ćamjen.

M. w M.

W krajnej nuŃy.

Njeĝ! Ćraim woĝ luby ĝyn
A lubowane djeće? Ćaj, ktona moja won je ĝyn,
Wi w woćĝomaj Ńo woćećo;
Ze wolowa teź ŃerŃiĝta
A rŃo moja nadobna,
Ze wuŃwolena moja.

Ńa ŃiŃŃŃu twoje Ńtorjenje
A Ńubne ŃaŃoŃenje:
„Woĝ Woĝ ton neŃto ĝhoŃta mje
A dawa Ńpalcenje,
Woń i pŃutom w domać pyta mje,
To mĝa je moja Ńaweće
A plod woŃeĝŃ moŃiŃ ĝreĝow.“

Ńa Ńym woŃŃ Woĝ, to woŃomieće!
Ńa djezu, ŃiŃtoĝ ĝym Ńubit;
WiŃi moŃiŃ Ńlowach woŃtanje,
Ńa ŃwetoŃeĝ njeĝym Ńubit.
To Ńhonić dyrbi Ćraim
A Ńwalieć i ĝhoŃom woŃŃoŃim
WiŃŃu moju boŃiŃu ŃwetoŃeĝ.

Ńa Ńwoju Ńpomnu pŃiŃiŃŃu
A i njeje njeĝym panuŃ,
Dyĝ Ńym cze i lutej doŃrotu
WiŃaŃ Ńajnje ł Ńebi czaŃnyŃ.
DŃaĝ: Ty ĝy w mojej wutrobje,
Ńo mŃońny ŃiŃit ĝym Ńa tebe
A ĝy te woćeńje woŃlacź.

Se Ńylne ruku, poŃluchaj,
Ćyż jať Woĝe cze woŃlicć,
A tebe a woĝ ŃyŃ kraj
Ćyż Ńońowacź a pŃoŃić;
A lubjeĝ-li mje poŃluchacź,
DŃa Ńajnje budŃeĝŃ woŃiwacź
WiŃho moje Ńońowanje.

Ćdyĝ se ŃwetoŃ pal puŃeĝeĝŃ mje
A poŃluchajŃ Ńu radu,
DŃa pŃiŃiŃe w domać pytanje,
A ŃubŃiŃ moju huadu.
Ćdyĝ pal Ńo woćeĝiŃŃ i roŃkaĝom,
DŃa ĝy teŃ i lutyŃ Ńmilenjom
Eso jaŃo ł tebi woćeĝić.

Njeť woŃroći Ńo Ćraim
A pŃiŃiŃe pŃyacź huadu,
Duĝ wutroba dŃi moja i nim,
Ćyż Ńjednanje ja huadu.
WiŃon ĝneť Ńo naŃle woŃroći,
A we wutrobje ĝori ni
Eso jaŃo meř a huada.

Duĝ poćeće, poćeće, ĝreŃŃińny,
Eo njeŃreĝal woŃ ĝhoŃacź,
A podajeće Ńo do winy,
Eo moŃli huadu doŃtacź!
ĆŃiŃeť i Ćraimom do Ńo dŃe,
Ton i Ćraimom huadu ĝnje
A budŃe troŃŃowanje.

Wobroczenje k Jezuskej.

Wěšće we dlejšejch šajbnžnosćej wojejski wyšchci, w Warlinie radženy, sa čaš mřoboleže do awstrijšeho wójsta šchoł a pod jara wuwožanym generalom princjom Eugenom bližiti. Tutón wyšchł bě jara šty a hrošny člowjek a ho wo Woža ani jeho sakramentaj nještarašće. Wšchc předarjow wón janizowoskče a nočazyskče ničo wo nič hěšchc; wón tež ženje do žaneje zyrkaje njehos- džešće. Gač žadny Wěš je abo ni, to wón nočzyskče halke přehpřycac, ale bě wješto, hdyž mōšče jeno měnje po žabo- ljećach swojeje hřešćenje wutroby žywy byč. Sta pak ho, so wón wójnstu bližiti wuwožchci a ho do Šchwjyžy poda, hěšč wón we měšće Bernje swoje bydło wa. Tudy wón swoje hřešćenje žiwjenje přchego dale wježděšće, ale knjes Jezus, kiž wšchitich hřešćnikow pyta, wjedšičke jeho runje we tym šamym měšće namacaj. A to ho na tajše wašchne sta:

Wjazy hač jedyn króč jemu do myšlow přichidže: Ty ny- wěršich do žaneho Woža; — ta, hdy by tola Wěš byt. Ty šajbnwašch Wože škow: ta, hdy by wón wěrne byt. Zuta myšl šćim njehoměrnego; wón pak ju pytašće štajnje polčłowowac, ale wón njemōžěšće dohč. Zunu přichidže jemu do myšle: ja čhu tola jedyn króč kemschi hieč a čhu hěšchc. Šcho tam předar rěči. To tež ho šta.

Težby pak bě we Bernje runje jara wěrjazy stary předar a přcheg dopušćenje ho šta, so dyrěješće wón runje teho šameho hěšchc. Šizom jeho napohlad, hdyž wón jeho na šćiku hieč widěšće, wubudži wulku natročeš pola teho wujšča. Šympom we swojeje wutrobie šajcu: Zón předar wěči i žyle wutrobu, šchož wón rěči; — ale šajše čžeštoty wón tebi naskadže? myšlešće hěbi wón tež hnydom přchit tym. Ale niž ta; wón hěšchc žyle druhe wězy. Zón wěrjaz předar rěčchc je swojim pře- domanju žyle pomnije a i nuštownym přchewědženjom swojeje wutroby, tať je ho knjes Jezus we lubošci i člowjelcam šam člowjel šćim, tať je wón sa nič čžešit i wumrjel, jich wot hřešow wumohł, a přichitaj hiešchc: „Šeho šćej je najwošebnišči balsam ša wšchitlu šchodu dušchow. Wěšče, rješny wón, pōšče, šupjische darmo, wy hřešćimžy! wy wuškēmžy! Žadny hřeš njeje tať wulki, so by waš Jezus njemohł wot njeho wuškewobdžič. Ša mōžu wam wobkručič, so mōžete wodače swojich hřešow a pramo džeči Wōžich tať wěšče došac, tať šće žiwjenja wěšči.“ Šaj, — myšlešće hěbi tón wyšchł — to je ša tajšich ludži, kiž šu přchego pobožni a došabojasni byli; ale wón bě ledom hěbi tať pomyšlit, šawoša tón předar: „Wěšče, wy špřōjni a wobčěženi, tajžy runje nētkole šće, wón waš njewotšorčji!“ Zole džešće temu wyšchcemu přcheg wutrobu. Ša čhu, rješny wón přchit hěbi, špř- tacž, hač tutón duchowny wērnošć rěči, byrnjež ho moje bla žyly šwēt temu šimjal. Nētko džešće wón domoj, padny na swojeje šoleni a rěčchc bjes přchēšćaj k Jezuskej, kiž bě jemu hač dotal žyle njefnaty byž. „Knjesze Jesu! je wērno, šchož šym nētko runje hěšchac, so Ty hřešćnikow přichidajš a šy swoju šćej ša nič přchelał, dha wopohčž jo tež nade mnu!“ — Knjes Jezus, kiž ma wješete nad hřešćnikom, kiž pošatu čini, da to tež jemu šhonic. Zón wyšchł hu hač na špřly šnuty a jeho wutroba šajdnawašče, so Jezus šawēšče hřešćnikow a tež jeho, teho šćōšnika, přchidwōšnje. Wy mōžete hěbi myšlic, tať wjele šyflow wón na to rošlawašče, so bě šćoty čaš swojeje žiwjenja tať njehšmanje naložit a swojeje lubego Šbōžnika je šwōjimi wjele hřešćami tať bolōšnje šrudžit. A wot teho čaža lubowawšče wón jeho, špřchcē jemu i žyle wutrobu a pytašće tež drušich i tajkemu wobšōžazemu špřōnacju přchidwēšc.

Šnamjo Šbōžnika.

Šlawny rěšar Dannerer, šotřž w šće 1941 šemrje, wōw lēče došho na jenym šnamjenju Šbōžnika džešchc. Žalo měšče jo došotowjene, ho wón mału hōšćku woprašaja: Šcho to je? Šolčša na šnamjo šladajče a potom rješny: „To je nēšajši wulki muž!“

Rěšar špřōna, so je šnamjo šmylit; wón i nowa na swoje džešo džešče a na tym šnamjenju hiešče šchēčž lē došho džeš- šče. Šotom da wón tožamo džešo šašo šawotacž, so by hěbi to šnamjo wobšladaco. A žalo wōw přcheg nim šćejchc, rošidaju ho špřly po džešćowymaj šizomaj a wono džešče: To je tōn, šotřž je pražil: „Dajče džešćatam šć mni přchidž a njewoba- tajče jim; přchetož tajčič je nješēte šćawloš.“

Dannerer ho mad tym jara špřcheli; přchetož wón hēšče šnamjo wubypal, w šotřmž ho šćyřstus špřōna.

F.

Rowny kamjeň.

W Pomorškej, hěšč žōšny Ranišchego Morja kraj maczej, lēži žarkwinša wješ, na šotřēž jonebrjēnišchcu pod šelenej šōrtu hōščeg wopozchc, kiž hēšče hēšče džečo, šoršōčž a nabžija šćaršchju byt. Wypłi hōšchaj šćaršchju nješēšče došho ša wēčnym pytač. Duž pōšta Wěš i šhorōžcu dišteritš šimrjetno janžela do tamneje wězy. Žēž pola doma bošchego bura i jeničškim džešćow wón nimo nježdžchc.

W šadwelowym šbēšchaj šćaršchju wo žiwjenje hōščega, šubšowšchego herbu; ale wón wumrje, jašo bě přcheg na džešćage pobožne wašchne šćaršchju trošchtowat a na njego pošat. Džešćowne špōšchne šćowa šćaršchimaj i pomjalka njepřichidžchc, wone we wutrobie šorženjom nabužcu; šćōžicž jo š Wožu wbro- čchajčaj, a nētko šćōšimšchaj, šchōž wēšče imaj Wěš přcheg džešćowu šimrēž pražēč čhyč, a tať napřichajčaj na rowny kamjeň: „Wšchcheg žiwjenja bla je mje Wěš přcheg waš šem pōškal.“ (1. kniži Mōššachow 45, 5).

F.

Troshtl.

Žōšny wulke, nawalne
Šchumi morjo hōwrcate:
Nješćarčuj šo, wutroba,
Wěš je twōja šćawoba!

Mroki čōwne padaju,
Wšchūke hōwēšy hašle šu:
Nješćarčuj šo, wutroba,
Wěš je twōja šćawēšina!

Šćarōčž, hōrjo čžešči šćej,
Šo ho noly šćabatej:
Nješćarčuj šo, wutroba,
Wěš je twōja šćawēšina!

K. A. Fiedler.

Šćarōšćowlamat.

Žedny i tch šćejow, šotřž waš přchit jenej šćōšicje hēšchaju, šwōjchego šubšoda prašchcēš: „Wōbadaje mi tola šamle tu šćōžnju dlešcu! To je moja šćučenca druzina, tōn prawy a woprašōžchty šćarōšćowlamat. Šchēšćenža wot njeho šizom šizomy čini. To je tola wērno žōšnowanje, mōža-li šo šćarōšče wo winje šćepicē a do šćabčyža ponōric.“

Duż stary knjes, jemu snapięceża będzaz, śwój hśbōj pōstęże a będze: „Wpęceżimo temu data ho rēceż. Za hym ras cżitał, so powētrōwnizy, tēj pśchi najwspęchajej jęsbje, tola te bęte, nężne homłki pśchęzo bęchęże wyhōto nad śwōjim powētrōwnim wiđza. A macęż e-li Wy, mōj pśchężelo, kaiteżtaliż horjo, kotręż Waf hacę do hśbniny duhęe jima, potom mōjęce do Szwōjeje starośćjowlamafteje szklnęzy pohładowacę, tał hśuboto hacę chęceże. Wy budęce Szwōju tychp-noję pśchęzo bęchęce bōłofężiwje jacęzwacę. Wona pśchęzo wyhęce woflanje a hębi pōnrōwjenje lubięz niędama. Żeniężkōho wērecho a woprabwōżitōho starośćjowkamaria mijemjama nam japołchōw Wętr tym wuprajenjom, kotręż ho hulecżiścho wurękuję dużyi wuwjeduję: Wchititū hōwoju starośćj cębi hęce do Wōha; pśchętoż wōn ho sa waś stara!“

Mōj modlitwy.

Njebocężići wyhęchęi konsistorialny radżicęł D. Ranka w Mnichowje powjeda we śwōjim żywienjopiśtu teź jedyn cęah wo mozy modlitwu a to f cęaha śwōjeho będzęcżistwa, jato bę nęhōdže 7. lēt star. Wōn tam takle piśchę:

„Mačy maty bratři Rudolf bęchę wurjadnje rjane dęcezo, kubęrieta hōjęcża f bęchęchajtmaj mōczkōmaj a schibale lubōjnym pōslodom. Macę jęgo po hōwacę zyle wōbęchije lubowacę, a my wchitęzy na nim wiśchajmy. Duż nadpabže naśchęho lubowęsta hmiertna hōrōwōcę a jęho wot naś wia. Wōbłebni wōjeżor buchmy my jazō dużyi hęwaf do toża pōhćani. My wulfojęś strachō zyle njejnajachmy, ale starośćj wo matęho bratřita mi wuhnyż nięda. Duż wotwēriciū ho cęhęce burje naśchęje spańejeje stwy. Nan do njeje jastupi a padže na hōwje tołeni. Sa hęhęchacę, tał wōn f tchępotaznym hōchōm wo żywjenje jiwjehōho dęłęcza protchęchę.

Cęchōbla pjelnitej ho mojej wočęi je hylłami pśchi spomnje-nju na tońle dawno jańdżęny wōkomif? Węcęjage dęcezo bęchę mōj bratr, modłej bę mōj nan. Wł je, jato budżińchę mje tchdy bōłofęż żywjenja do wutrobny tręchęka. Tola sačzuch teź tajsi cęah lubōwęcę f hōwojemu nanęj taż ženje prędy, a f dōbom teź f njebje-słennu Wōżęje, kotręhōż wōn prōdęjęchę.“

Modlitwa staręchęje w potajnym je roża, modłęstę pōśnacęje staręchęje pśchęd będzęimi pał bōłōczny bęchęcę, w kotrymajż luboścę a wēra będzęi spōhćiwjenje wōczętej. Dężęj je f domom modlitwa, tam je prawa cęhęmbda.

Sa dženba.

Szwōerny rjemjękšnił bęchę pśchi wutonjenju hōwojehō powo-kanja j rēła pabnył a hębi pśchi tym nohu stamał. Za myłł, ho budže hnanō dohō na lęhōwo spuntany a sa kōzde dężelo nje-łhōmny, cęwitolowajchę jęho jato pitnēho hōwōjbnęho nana bōłę dużyi wchitita bōłofęż. Zato bę stary lęłaf, kotręż tēho muża lęta dohōho jnajejchę, slęwł pchępřat a pręni wobwjas sężinił, ho wōn strachę woprailchā: Wrajęze mi, knjes lętarjo, tał dohō smęju hnanō lęjęcę?“

Lęłaf pśchęćeljnę na njehō pōslaba a snapięcężiwni: „Sa dženba jęno jębyn dężi, luby pśchęćelō!“

Wōkomif jnęjebōżęny miśdtr mjelęćęchę. Wōtom jęno ruzū pōba, prajęzy: Wy macęje prawoj, wono je cężęto dōjęc sa dženba a by klajnje było, hębi wutrobō je starośćj wo pśchęchōd bęhęchę bōłę pōcężęć. Za chęu sa dženba smērom lęjęcę a wchōw balisęchę lubęnu Wōhu pchęwofajicę.“

Żeno sa dženba! Wōy bychū tola prawoj wjete wobhōch hōrōwch a hęhęznōchęrow hębi to prajęć daki, jęno sa dženba hōwōi hęhęż

lęjęćbłiwje na ho wjacę a cęhęchę wudężęcęż w tēj mozy, kotręż je jini sa dženba data, męito ho dōcęhęjnę hōbōlicę a strachęchę cęhęicę f tym pchalęnjom: „Knjęze, tał dohō?“ S wjęschā wchitęzy hębi hōwoje horjo f tym wulży pōcężęjia, wo pśchęchōdne bręnio je hōwoje starośćju f pchitōmnnemu cęhęnjo a hębi tał hęhęż, wot Wōha nawołożęny, hami podwojęju.

F.

Wschelake f bliska a f daloka.

Wot naśchęje wōłnōwęcę a teź wot naśchęch Szwōrow lubowany lętny mišionfki hōwędęń hōwęcęjędę hō jańdżęnu njębēlu w Młatym Wjęłowje. Szwędężińlę wōwōnjenje dężęjchę knjes mišionfki inspektōr Baubert. Wōn wułoży, ho pśchi wchęchę jadżęwłach, kotręż ho mišionfłennu štutłowanju napřchęzo staja, wono tola na jwęjehelaje wachęnje pōtracęję. Dużchōw, sa kotręż ho w tu hōwili mišionfłno bratrowstęje wōhaby stara, je 107 000. W pōpōłbnichęj hōromadżijnę powjędachu mišionarajo wo hōwojich nashōnjenjach w mišionfłim dężę; mišionar powjędajchę wo hōwojich nabeńdżęnjach w Eurinawje, mišionar Ribbach dōwjężę pōschucharjow na polo hōwojehō štutłowanjā w Himalajō a mišionar Woths rēćęjchę wo hōwojich nashōnjenjach mję Kafframi. Wōbębie ho pōłana na njęchęćężijnalę jadżęćęjenje Żenbęćęlanow. Wōni drje pśchęzo powjędaja wo hęchęćężijnalęwoje a mišionfłiwje, ale ho njehōubija, ho se hōwojimi wōjajami dōbnywacę do mišionfłich stajęjow; haj Żenbęćęłta, kęż chęz bratrowfki ewangęłfki lub bucę, cęornuchōw pśchęćęjimo nam naćęczjawa. Knjes bęfop Wrodenhagen šłōncęnu modlitwu wuspęwa. Tał ho rjany hōwajōczny hōwędęń wōbfantny. Kōllękta wunęje pśchęs 400 hōwinow.

Hudańcęko.

Krařna łuczta je mi snata,
Wchitęzy lubżo wiđza ju,
Zi je mōdra barba data,
Wulka je, njei' f męrięnju,
Kojtaż bęhęba wiđęcęż je,
Kojta bę a woflanje.

A rozpominanju.

Wōżę hłowo budż tvojęj duhęi hōwēto, mōż a trochę;
pśchęwōdna hōwēba, kęż cęi puć f njębju pōłajęju.

Ete hōwēdomnje je šłōżbnil, hūdnik a fat w jęnej wōhōbję; wōno kōżdemu cęętręjenju hōhadko, kōżdej rōzi cęęni dawa.

S wērnōwęcę hōwoje zyle żywjenje wōbfłęchę; je lęzu hūjto lędy hōđżinu.

„Wombaj Wōh“ njeje jęnoż pola knjesow
buchownych, ale je teź we wchęchę pśchę-
dawafnjach „Szwōrb. Nowin“ na wřacę-
a w Wudypřinje dostacę. Na šctwōręcę-
lęta płaćę wōn 40 pj., jęnotliwe cężiřta
ho sa 4 pj. pśchędawaju.

Sy-li spówał,
Pilaže džátał,
Strowja ćo
Swójbny statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoł mócny
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Přez apaf mórny
Ćerstwość da.

Njech ty spówał,
Swérnje džátał,
Wódná dny;
Džéń pak swjaty,
Duś daty,
Wotpość ty.

Z njebies mana
Njech ći khmanna
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kia Bóh pada,
Wokřeń će!

F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa 60 kóđu hobotu w Ššmolerjez knižičišćejeni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlétu přichodpátu 40 pj. dojtáč.

16. njeđzela po swjatej Trojicy.

Čef. 3, 14 — 21.

Kaž 60 žórlo móžne se semje wudobywa, tał 60 płowa našćeje epistole š wutrobny japoschtola Pawola won žórta. Zaposchtolšte dobroprošćenje manny my přiched hobot, kaž my jich w listach Pawolowych wjazy namatamy. Žro pak a jadro tuteho dobroprošćenja je w tych płowach wobsamnjene: „šo by Bóh wam dał po tym bohatitnje šwojeje krašnojće, šo byšćeje přiched jeho Duča na šnutstownym čłowjeku 60 š mozu pošylitli.“ Bohate žiwjenje wěry běšće Pawoł w Čefu šbudžit. A někt běchu tola šašo pohanjše žadošće we wošadže wotučije a židowšće bludne wučby 60 šašo psychowjedachu. Wošadne žiwjenje běšće wošabło a wolitkto. Duž Pawoł wo móž š wyřotolše prošby, šo bychu 60 wošabđžine stawy šašo pošylitli we wěrye a šchěšćizantim žiwjenju.

A tutón wotytynjny kónž je tež nam postajeny ša našće šnutstowne žiwjenje, to čže tón Knjes tež pola naš dozpicž š přédowanjom a wučěbu, se šchěženizu a Božim wotšafanjom, se žohnowanjom a domapytanjom. Tež w tutym čžežim wojškim čžoš my ničo nušilcho njetřebamy hač to, šo šo š mozu pošylitli na šnutstownym čłowjeku.

Bóh daj nam móž, šo šo na šnutstownym čłowjeku š mozu pošylitli!

Našča epistola naš roswučuje

1. w čzim tajke pošylitnje wobšteji,
2. na kotrym puču my š njemu přichidžemy,
3. kajke krašne płody š njeho wurostfu.

1.

Bóh daj nam móž, šo šo na šnutstownym čłowjeku š mozu pošylitli. Niž wo šwontownym, ale wo šnutstownym čłowjeku 60 w šchěšćizantstwie jedna. Šwontowny čłowjek móže šhoricž, hincž a wumřecž, hdyž jeno šnutstowny šo šdžerži, rošće a psychěba. Šnutstowny čłowjek — to je to nowe žiwjenje w naš, kotřez je š Boha narodžene, je tón nowy duchowny čłowjek, w naš, kotřez je po Bosy šwotřeny, přiched šchryřta wumženy a ša wěčžnošć powołany. Tutón nowy čłowjek je přichid našče šwiatej šchěženizy š wody a š Duča wo naš wščitich narodženy a dyrbj někt w naš rošć a šo dałe bóle pošylitliž w tym Knjesu a w mozy jeho šylnošće. Š nim ma šo duchownje tał, kaž š nowonarodženy džečjom čjelne. Kaž džečjo rošće přiched jeđž a picže, přiched šwětko a powětr, tał tež naš šnutstowny čłowjek přiched kóžde płowo, kotřez přiched Boži rót wumđže; a kaž šo džečjo wot mačjetnje ruči wobji, šo běhač nawutnje, tał dyrbja tež džečji Bože běžeč nawutnyč w wuštim puču, w pošylitnošći přichěžimo Božim šafnam, po šwjatym psychiladže naščeho Knjesa, šo bychu šrawili š młobženam a mužam w tym Knjesu.

Me beda, hdyž ma ho se wšchém tym nawopaf, hdyž my, ho spuchčojo na swoje mjeno jako křesćejšijeno, spotojom i tym, šchtōž bmy w škuli a paczettej wuczbje nawukli, do wlotkojce šapadnijemu, cželu mjeſtra damy, na ſenſim wſamym a šapomim: my porožnjemy tudy bmy a k mēcznoſci my ſhwatamy — potom my ſtabnjemy, naſhe ſnutkowne žiwjenje jedyn ſtort po druhim doſtanje, a na poſleđk wotemrije kož wuſtřhjeny ſchom.

Kať s nami ſteji? Tón knjes w tutym cžestim cžabu pſches wobady a domy ſhodži a naſ prubuje. Pročje, njeđurbimj my hebe ſamuch pſched nim wobſtoržowac, ſo bmy tať liwgy k modlenju, tať bojaſliwi k poſnawanju, tať bjes močy k bēdženju, tať rucje poraženj w ſpytowanju, ač, neſotry bamo wotročť hřeča!

Č cžejo to pſchitbže? Nam to pobračuje, ſchtōž žro a jadro bnyloſje naſheho ſnutkowneho žiwjenja wu-čini, mjenuajzy, ſo křtyſtůſ pſches wěru bydlj w naſchich wutrobach a to bmy my pſches luboſč w nim ſačozeni a ſatorjenjeni. Křtyſtůſ w naſ pſches wěru a my w nim pſches luboſč — w tym naſcha bnyloſč wobſtje.

Křtyſtůſ w naſ! To nije dočje, ſo ewangelij wot křtyſta w naſchich wuſtřach klicj, hdyž jeho předomawje ſchichim; to nije dočje, ſo mjeno naſheho Šbōžnika pſches naſch jaſť dže, hdyž wo nim rečimy — wón cže w naſchej wutrobje bydljca, a to pſches wěru; wěra je ruť, kotraž křtyſtuſa do wutroby wjebže a w nej na trón bađi. D wulki dšim, kotraž žywa wěra doſonja! Hdyž ſo hšjom tamna ſhuda, ſhora žōniſta ſhōzowna ſa-čjuwaſche, ſo ſmēdžiſche ho wobruha jeho drasty dōtknec, hdyž ſo wuſly ſwojeſte, jať tón knjes k njemu džeche: „Začeho, lēs rucje dele, pſchetōž ja mam dženba w twojim domje woſtač“ — tať ſbōžni dyrbja křesćejšijeno byčje, w kotrých křtyſtůſ, tón trať křesćojce, bam bydenje ſčini!

Křtyſtůſ w naſ pſches wěru a my w nim pſches luboſčj abo tať Pawoť praji: my pſches luboſčj ſatorjenjeni a ſačozeni. W ſmilettej luboſčj t nam ſhuhym hřeſchmſtam je Wozi Šsyn bōjiſtu křesćojčj wopuſchēčji a wotročjkojzy ſchitak na ho wať, je na ſchjžju ſwoje žiwjenje do ſmjerče podaf. W dšatnej luboſčj durbimj my tehodla pſchi jeho žlobitu tať pod jeho ſchjžjom, pſchi jeho rowje tať pſched jeho trōnom wuſnacj: Lubujmy jeho, dočjeť je wón naſ prjedy lubowať! Žeho luboſčj je ta plōdna rola, w kotrjž bmy my jako žive ſchjžjom ſatorjenjeni, je ta twerda ſtala, na kotruz mamy ho my jako wobcherenje Woje w Dudu ſačozjč. Hdyž ſo to ſtanie, potom my ſhonomj, kať dobročjny tón knjes je, potom my ſ wutroby ſlubimy: Luboſčj, ja ſo pōdbam čji, twōj čžu woſtačj wobſtajnje, potom ſo tež w naſchim žiwjenju dratka luboſčj ſewi, kotraž to ſwoje njepryga, na ſte njemuſli, ſo njeba roſhnewac, ale waſho wěri, wſcheho ſo nađžja, wſcho pſchēčjepti.

Zaite towačitwo ſ křtyſtůſom we wěrie a luboſčj — te naſ bnyluch ſčini — bnyluch naſchemu cželu na- pſchēčjimo; tať mobilj my tež ſ cželomj lōſchom teho ſrubjčje, kotrjž je naſ j wēčnej luboſčju lubowaf a naſ ſ lutej dobrotu k hebi cžahnyť, bnyluch tež we wſchitkej tyčhōſni. Kať nujnje my taťtu bnyloſč w tutym cžestim mojnſtim cžabu trjebam! Hdyž ſ biwſchjčōjom ſrubne powječeje do domow pſchitbbađeju, abo hdyž druha ſtaročj na nič leži — ſo byčimj potom na naſchim ſnutkow- nym cžlowjecku bnyli byli, ſo byčimj ſwoje dowěrenje

k Woju njeſhubiti, ſo by naſcha wěra njeſhablaſa, ſo byčimj ſo njeſtaſli w hōrtim wumrjeczju!

2.

A tón puč, kotrjž k taſtej bnyloſčj wjebže, je ta modlitwa k Wbōtjei.

Pawoť ſwojim Čeſejſtim njeprjčhe: Poſkylčje ſo, tež nič: ſtejeja ja tym, ſo ſo poſkylčje — nē, Wbō wam dať po tym bohatſtwe ſwojeje křesćojce, ſo byčēče pſches jeho Duča na ſnutkownym cžlowjecku ſo ſo mozu poſkylčiti. „Potojim ſi Woča, ſi potnoſčje jeho luboſčje a mozy wón tu mōž wotwjednuje, pſches kotruz jenjczy ſo my poſkylčim, a ſwjateho Duča wón jaťo teho mjenuje, kotruz nam tutu mōž ſobu džeť, ſwjateho Duča, kotrjž je Duch wutroſčje a roſoma, rady a mozy, ſwjateho Duča, kotrehož ſkut na cžlowſchich wutrobach runje w tym wobſtjei, ſo cže wón wubudjčje, ſchtōž je moſtwe, a po- bnylčje, ſchtōž je ſkabe. A tón puč, na kotymž ſo my teho wſcheho džełomni ſčini, je modlitwa.

Tať je to japoſchōť Pawoť ſam ſhoniť. Jaťo ſo tam w Damaſtone we wulkej hnadnej hōdžini jeho žiwjenja jeho ſnutkowny cžlowjeck narōžj, dha tón knjes wo nim hweđzi: „Haj, wón ſo modli!“ A ſo bēche wón poſkylčje najwjetichj, najšwērnichj, najbōle požobno- wany džełečer ſelom křtyſta, — pſches modlitwu wěry je ſo wón tať bnyl ſčiniť w tym knjeju, ſo ſmēdžiſche wo hebi wuſnacj: „Ja ſamōzy wſchitko pſches teho, kiž nije poſkylti, to je pſches křtyſtuſa“, a jaťo na tōrzu ſwojeho žiwjenja: „Ja bmy wěru djezčaf; nēť je mi pſchjpožena křona prawdoſčje.“

A ſchtōž je wón bam ja ſo pſches modlitwu dozpj, wo to wón w dobročjroſchēnju ſa ſwojich Čeſejſchich proſy: „Ja ſhijuju ſwoje kolena k Wbōtu naſheho knjeja ſelom křtyſta, kiž tón prawy Wbōčjez je nade wſchitkim, kotrjž džečji rečaju w njebečach a na ſemi.“ Kať ponjazy je tón japoſchōť! Wbō je jemu bohate žōhnowanje darj, a tola wón wo žanej ſhwabje njemē, do proča ho wón pſched Wočom ſhijuje. A ſ taſtim džečjōzym dowěrenjom wón proſaj! Wbōn dreje w jaſtwe leži a tola njemōzyj njeje — wón wē, hdyž wón ſ dobročjroſchējom ſwojey ruzy poſbeđnuje, potom wón njeboj wotemri a wjđji na ſwoju woſadu dele ſchumjčj hnadu ſa hnadu, mōž ja mōž, křesćojčj ſa křesćojčj, tať ſo ſo wona poſkylti w tym knjeju a w mozy jeho bnyloſčje.

A tón hamy puč durbimy tež my hieč. Že nam wo to činičje, ſo ſo my na naſchim ſnutkowym cžlowjeck poſkylčim, dha je pſchēde wſchēm wuſne, ſo ſo modlimy — nič jeno je rōm, ale ſ wutrobu, nič jeno w ačtwi, ale tež domach, nič jeno w nuhy, ale tež w dobrých dujach, nič jeno wo ſeniſke kubla, ale pſchēde wſchēm wo duchowne dary, wo mōž ja naſche ſnutkne žiwjenje.

Nunjje w modlenju my ſwoje cželne waſchnje do ſmjerče dawamy. Nunje w modlenju my nawuſnjemy ničo byčje, ſo by Wbō wſchitko w naſ byl. A jeno tať močemy ročjč a pſchibēračj.

A wo cžo proſjčje? Proſčjeze wo ſwjateho Duča; wón jenjczy naſ na naſchim ſnutkowym cžlowjecku poſkylti a runje tuta proſtwa na woſebite ſlubjenje. „Hdyž wzy, kiž ſi ſeje“, praji tón knjes, „mōžečje waſchim džejom dobre dary dawac, wjele bōle waſch njejeſki Wbōčjez ſwojeho ſwjateho Duča dawaf tyn, kotjž jeho proſčaf.“

Tak profosjeje fa hebie, ale teź ja družich! Macze my staroszej wo duszce tych swojich, hdyż widziče, tak mandzeli, tak dżeci do njeprorjadneho waščinja tuteho swieta bęža a ja Wołom a fa węcunozju ho njeprafsheja — sčto mogli wy lępičeho cjinicz, hačž swoje kolena sčidowacz f Wótzu našeho Knjesa Jezom Khrysta, so by wón starcho cżłowjeta w nich pošylnil.

Wy podarmo njeprafsheje; pschetož tón Wótž chje a móže pšches měru cjinicz pšhe wšchitko, sčtož prošymy abo myšlimy, po tej mozi, kotraž w naš mózna je. Wóh je wjele swótniwšchi dawacz hačž my brač. Hdy bychmy wěriłi, dha bychmy Wožu krašnoszej wječje widžili.

3.

S tajkeho pošylnjenja swojeho snutskneho cżłowjeta wurofshe krašny pšob, mjenujż pšhezo hłubšche pošnacze a węcunaj křwalobny křeruš.

„So byšheje sapschijecz mogli se wšchěmi swjatymi, kotra je ta sčerofosć a dołhoće a wyšofosć a hłubofosć“ — mjenujż Wožje lubofshe. Tuta lubofsz je tak sčerofa, tak dołha, tak wyšofa a tak hłubofa, so my ju jow deltach ženje zple spšofnac njebudžemy. Teshobla Pawol f prawom rjeknje, so Khrystuškowa lubofsz wšchitko pošnacze pschetrijechi. Ale cžim bóle ho my we wěrje do tuteje lubofshe sanorimy, cžim bóle my ju hřizom jow pošnajemy a budžemy napjelnjeni se wšchěj Wožej poknosęu, kotraž ho nam wšchěduje a bošhaje dari. Potom mamy my móž ja kóžde džeło, křobofosć ja kóžde bęženje, trošht, wječele a mę w kóždej myšnosęi.

Sapšchinnjenuj wot bohatsřwa tajkeho šmiljenja Wožeho Pawol wyřta: „Temu pař, kiž pšches měru cjinicz móže pšhe wšchitko, sčtož prošymy abo myšlimy, temu budž cžesęz w tej zřchownej gmejnje, kotraž w Khrystušku Jezusu je, kóždy cžab, wot węcunofshe hačž do węcunofshe.“

Tež njebeješa pschipowjeđaju Wožu cžesęz, ale naj-wyřchšcha cžesęz jemu se řrjebđišny tych wurofshe, kotřiz bęchu najprjedy řhubjeni hřeščinazy a něř řu řbózne džečzi Wože. Zow na jemi řo tajte řhwalenje řapocřnje, hdyž hřeščny cżłowjeř řhwalil: „Mi je řo řmilnosęz dořtala“, a hortach jo cži řbóžni do wšheje węcunofshe dale wjedu. „To jehno, kotřez je řabite, je dořtojne wřacz móž a bohatsřwo a mudroć a řylnofsz a cžesęz a řhwalbu.“

Knjeze, pomřaj nam tež tam.

Gamijeti.

M. w B.

„Khrystuška lubowacz je wjele lępje, dnyli wšchitko wjedžić!“
(Efeł. 3. 19.)

Wšcho wjedženje je njewěřte
A wořtanje tu řachodne,
Řiž cžabne řbóze řaba;
Na Khrystuška
Řaž Šbóžnika
Pař Křeščęřan řprawy řhłaba.

Do njeho wěri pobožny
A pšches njeho je řbóworny,
So njeřaba řej řwěta;
Wšcho wjedženje
Dwěl wořtanje
A traje jeno řeta.

Ač, Khrystuška dže lubowacz
A pšchi nim křuce řawofsz;
— Ze lępje hačž wšcho wjedžić!
Šo jemu doj
A wěru haj,
Sčtož chje řo prawje bęđić!

A řwěrnny w powofanju budž,
Šo f řhłubšej Wožej řwótny řručž!
— Tak řbóžńich w Wožim męrije;
Wšcho wjedženje
Ze molenje
A njeřwědže cže f wěrije.

Pař řbóžny budžęř w Khrystušku,
Š nim řjednocęny pšches wěru,
Ša Wótza řnajęř Wořa;
Šo řaburjęř
A wofšchemjęř,
Š nim f njebu řtupa nořa.

Šo f Duřha jeho pošylnjęř
A lubofsz Wožu pošnajęř,
Šo Khrystuř bęđil w tebi;
Šo řhubi dwěl,
A řbóžny džeł.
Šny wuřwolil tak řebi.

Wón je wšchěj Wožej poknosęu
Čži napjelnil je wurwabu,
Joh! Duřč cže prošęřž nučži,
Šo wobřtajnje
A dowěřnje
Šo duřcha f Wótzej řručži.

Móž Woža wuřwjećřita je
Wšcho cžabne twoje řwjenje;
Šny řbóžny řhřom tudy. —
Řřęč njetama,
Šawět njeřjima
Čže řbówonneho řhuby.

Duž řprawnje lubuj Khrystuška,
Sčtož wěđomnosęz je najlępiřha;
Š njeř f řuščomnosęe wuńdžęřch
A f wječelom
A wřřanjom
W dom f njemu junu pšobđęřch —

U.

Prawy řastupnik.

W pšchěđřalu jeneho prawijnřta cžatařche wjele ľubđi, kotřiz bęchu pschijšchl, so bychu řebi řo tuteho řrawneho řruža w tej abo tamnej naležnosęi radžić dawali. Ale te wězy móřachu řo jeno pomaku wotwřowacz. To dołho trajęřche, prjedy hačž řařo jebny f rěčęřnřje řtwy wřřtupi a jeneho bruchędo bo njeje puřchčřichu. Čžatařny bu cžab řmierzč dołhi.

Řař tón wuřčęny řam wřřtupi a pšches řyřu cžatařch džeřche. řnydom řo něřofzi řřrobřichu, jehno naležnje prošęřč, so by řiř tola bóřny řřyřchęř čhęř. Wón jeno wotwřowacz řpostw řřtu řřřini.

Řřři řurjach pař řejęřche řhčęře jebny, řiž řaneho řřowa njeřřęny, ale jeno papřerku pšchewoda.

„Saudnik čitašče a f trótká rjetny: „Wot mojeho hyna. Wólj hyn sa Waš próšy. Wójče hynbom hodu!“

Duž wotolotkejazy, kótzjž to křtyščachy, mjes hodu dźdychy: Haj, to dawa ho myšlěć; iškóž jo f jeho hynom snaje, temu wón hynbom pščečelniwje wólićozó čjini, a tón do přeby dje.

Nó, luby čjitarjo, daj namaj wot tuteho wuškého čjatanškého jala naju myšle na wjele wjetřichj křójčj. Šcho mēnišch, tak wjele čjlowjetow křójž djeň přchē wóšom čjafaju, jo hychu jich přšitny wuškychenje namatale? Nješkómj wólj wšchēdnje tež mjes tutymj čjafajymj? A hdyž f wuchē Wólja křjncj: „Šwojeho lubeho Šsyna bla mje wuškych!“ tam ho hynbom Wólja wutroba wobročja. Duž postarajomj ho jeno, jo ho f hwojim Šsrēdnitom prawje jelnajemj a jo mamoj jeho sa pščečjela! Njchóž tak rady pščečjēlstwo nječjini f křudym křjčjnimom, kaž Wólj Šsyn. Wj čjlowjetajo pšlowawomj to pšče mafo a njekrabujemj ho dolč nad tyn, tak wutrobnje wón noš lubuje.

Přoškymy-li hwojeho Woha wo něčto sa naš hamych, dha wón to rady křtyčj. Přoškymy-li jeho wutrobnje sa druchj, dha jeho to hjčjēje bóle hnuwa. Ale hdyž jeho luby Šsyn sa naš próšy, dha njemōže wón tajku přštwu šapowjēbzjč.

F.

Wajkrawnišji wuhlad.

„Kaš tmeje ho to dale jo mnu, to njewopřichjam“, džečje wudowa f hwojemi bratře. „Sa hebi žaneje rady wjazj njewēm; nujja je džen a wjetřcha; mi žabyn wuhlad njewostawa; pšchēbe mnu je wšcho čzēme; ja durbju sadmēlowač.“

„Šcho?..“ snapšchēčjw bratr; „ty ho wjazj dale njewēšch? Šsy dha rucžnu knihu hžjom f pomozu wšaka a w njej pyta, hačž žabyn wupučj za tebe njeje?“

„Rajtu rucžnu knihu?“ ho botra prašchēče.

„Tu wulku wēdnu knihu“, bratr potraczēče, „w kotřēž hū wchitke paby pšjedwōžene, do kotřēčžj mōže čjlowjet na hwojim žjwjejškim pučžowanju pšchjč. Wajczēšchē, najrūdunjchē a najczjnowjchē sadžēmki, křj mōža ho do pučža štajēč, hū tam rozpominane. Twōž pad budže tež mjes nimi. Ze štnjeje Žesufchē hdy něčto do pučža štwpilo, iškóž wón njebudžičhe pšchēwimk? Šteječhe wón hdy pšchē žanej nusu, kotřēž wón njebudžičhe f kajemom btl? Wēčhe wón hdy na tōmzu, jo njebudžičhe wjazj dale moš? Ze jemu hnanom hmerczu na pučžu stala? Njeje wón hmerczj rubjēštwu wutorčanzl? Haj, njeje wón ham pšchē njuchol! A kaš daloto je wón po hmerczj šchol! Hačž f hwojemu Wōžēj do njebja, jo by nam pšchēzo njebjēk wuhlad špōčžil. Haj, luba botra, tōntē wuhlad na hwojeho Wumōžnita a Šbōžnita pola Wōžeho trōna mačž tež ty.“

F.

Praschē.

„Dowolčje mi, hdyž jo wo Wašchē mēnjenje prascham, iškó hnanom wēže hmerčne tožo polōžjč“, džečje jendšchka přynježna Charlotta, pōžžjchō knjeni belgijšeho trala Leopolda, f nohladnemu duchownemu, křj ju woopyta. Duchowny ho špōžjwafchē, tajku praschē wot třejnym křtyščēč, kotřāž hjčjēje w pōknyim kēžēmje mkbōšēje pšchēb nim šteječhe. Přynježna pšchjšpōmni, fo je tule praschē hžjom mnohym pšchēbpolōžita, dōkēž hebi pšchēje, wo tutēj jara wāžnjē naležjwōžjč f jachnowčj pšchjčēč. Duchowny poruczowafchē přynježnje pilne a křutne šaberanje je šjowatym pššmōm, kotřēž f wērje wōžēje; pšchētož wēra do štnješa Žesufa je tōn prawy křēdč f polōžjenu hmerčneho žōža.

Přynježna je šyflami rjetny: „D to je, iškóž mi mōj džēd hūfo prašēje; tola potom by wón pšchjštajal, jo nimam nž jeno

bislju hamu čjitač, ale durbju ho tež wo Šswjateho Duchā f Wōžu wōlač, fo by mje do wōšchēje wēmōčēje wōžjč.“

Zato chajchēje ho duchowny wotřahilč, jeho Přynježna pšchēje, fo by we hwojich mobiltwach na nju hodu špōminat. Duchowny snapšchēčjw: „Sa ho sa Waš modlu nij jeno f pšchjškuchnowčēje, ale tež f pšchjwōštwōwōčēje a wutrobnio dželbracja; ja Waš we hwojich mobiltwach ženje njepšpōmjam.“

Wōrly na to bu přynježna njenabžjž je šajznej hmerczju wotwōlana. Wona radu křwēneho duchowpawjajrja hačž do hwojeho křnczjenja šabyfa njeje.

F.

Wudowina šcherpaka.

W jentym mēšēje Ameriki pšchjčjw ras wjele šchēčjčjanow hromadu, jo hychu ho wo tym rozkřēčjōmati. Šcho mošto ho fa twarbu Wōžeho doma w tyn džēlu mēša šacž, hžčžž bēčhe w tynle nastupanju sa hlydych jara malo stajane. Zato bēchū tule pšchēdri na wšchē štronj rozpōmili. Chyžchu hladōčž, tak wjele hnanž mōhla šromadžjina sa tōntē wotpohlad šwēczj. Šedny rjetny, wón by ta a tak wjele dač; tež druly šlubichy, iškó chžēžja sa to šladomāčž. Zola wōmni jeno nēžbēže položju wot trēbneje summy šwēbzchū, tak jo hžjom na to myšlachu, jo tmeja wuwōžējenje hwojeho plana špuchēčjč.

Žylc šabj w šhromadžjijne paš hebzchēje jena pšofatnjča. Za nēto postanj a džečje: „Wólj mačž hyn je mi pšchēb tydženjom wumrēč. Wšchō, iškóž wón wōbšchēje, bēčhe štyty dolar. To je wšcho, iškóž mam; ale ja čžu špōmjeny dolar sa tule wēž dač.“ Šejne šlowa hnujachu wutrobu mnohich, kōtzjž je hodu křtyščachū. Wōhāčj luhžo ho wch darow hanitōwachū, kotřē bēchū šlubiti, a sa trótki čjāž bu žyka trēbna šumma šwēbzēna.

F.

Wšchēlake f bliska a f daloka.

— Wōjna je čjēšē rany šita. Nēkotrj mandželjki a hyn je hwoje žjowenje wotajitl fa hwoj wōžny kraj. Wšes tyni, křj hū padnōhli, je tež hyn tajke wšchēchōje wučerjja Šsmōz bu Wubēstēch. Wōn bēčhe hžjom hwoje druche duchownjše pruhowanje wotpōžōžl a chajchēje wo bljžjchym čjāžu do duchownjškého šastjōštwā štwpč.

— Šrudny a čjēšl je čjāž wōjny. Štruchtošč a šlyktošēž kēži na wutrobač. Čžim bóle paš je šastžbōch, jo hū pšchēzo šabo tajzy namatarjo, kōtzjž hebi f teho hwođemnje nječjini, ludžj f njewēmymj nastrozžymy powjēčēmj wot bitwjčchōja njetrēbowāčj nastrozžj a šastžšchēč. A temu-le njewēmōdliwemō čžjowjenu durbj ho trācē napšchēčjwō štwpč a dōstān tež tajzy we wōjnjškim čjāžu pšchē wōjnjšl šud hwoje šastžēne šhōtanje. Zaš pišaja f Wnichowa: Pšchēb wōjnjškim šudom budža ho w pšchjchōbnych dnjach 3 čjlowjetajo šamolwēcz durbjēč, kōtzjž hū šohšōmnyšljnje wopacžne wōwēčēje wo šajczju 70 000 Nēmžow f mjēczōru štajchž wōšjlow powjēčjērl.

K rozpōminanju.

Špōminaj pšchēzo na šti šastžēne wēžy: na to šē, iškóž hū wōbēščol, na to dobre, kotřēž hū šastžwōl, a na tōn čjāž, kotřēž hū pšchēčjinił.

Wšchitke nēžnošē kēwē abo pšchjtrōbzjenja hū přšōdne bēšjny, křj tym nčžo njepomahju, kotřēchj hū šubujemj. Š pšchjtrōbzjenja mōžemy hwojemu bljžjchēmju jeno šchōbu čjiničž a hmy jēžo wēđomni abo njewēđomni njepšchēčjēlo. Šeniczžy pšchē Šhryštu ša mōžēmju lu bowacž.

Sy-li spówał,
Piloje džélat,
Strowja ée
Swódnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Prez spaf mérnj
Čerastwosé da.

Njech ty spówał,
Swérno džélat
Wédno dnj;
Džéat pak swjatj,
Duk daty,
Wtopóš ty.

Z njebes mana
Njech éi khamana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klá Bóh poda,
Wokréš éel.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerčej knihičičežetni w Wudyschinje a je tam sa šchwórtlétnu pšehedplaty 40 pj. dostáč.

17. njeđzela po šwjatej Trojiznj.

Česf. 4. 3.

„A hladajće šwéru na to, šo byščeže jednotu teho Duča šđerželi pšches šwjast teho méra.“

Pšči tutym napominanju „jateho w tym Anjeju“, kotremuš njenalézi starolecé dla jeho šamšneje nješawinowateje tyšćnosće, ale dla jemu a jeho šapojčotškej šwérnosćeji dowérjetnych dušćow, š bolosnym šaćuzćom na žalofšnu, nam nanušowanu wójuju špominamy. „Šwjast teho méra“ dotal k nudy džeržeje na šđerotim šwéče, nétt je rostorčany. Š njeuwprajomnyni, šrawnyymi wooporami dyrbi našč drohi wóžnyj kraj šo woobaráč pščešćiwu šwojm nješćečelam šwojeje šwobódy a šwojeho wobšćaća dla; budž jemu š Bóha do- byče špóžćenel! A k wšćemu hišće to: kšćečćenjo pščešćiwu kšćečćijanaw we wóšnje, šajšć šwét hišće wobšćadél njeje, — šajšć to tyšćne wobšćadanel! Šswjate mišionšwo šmeje šebi čješt, pohanam tutón pohóřčšć š puča šrumowáč. A šbžš šebi špřibšćlajimy, šo ma tón Anjes w kóžnym ludu drje špranwe dušće, šiz šu štawu na tym jenym čjele, šotřez je jeho šwjata šyřkej na šemi, — šbže čšježba wostáč čši, šiz šu tuen wójuju šawinowaki? A móže šba na tón šok hišće rěč byčš wo „jednosće teho Duča“?

A tola štamne napominanje jeno w šćěnu nještje ani nétko, ale š dobom tež w šara řjanym šajšćnym šwéttle.

Wóšnja nusa džé je w našćim kraju něšćto wulke do- njala, šćóžš přjedy ničtš ani ničšo došonječš njemóžejše. Duch njejednoty, pšćetory a šwadny, šiz by džeri a bóle šwoju štomu pošćešat na šrozaje wlašćnje, je šo šhubit, šajš ženje tu njebudšće byčš. Rostorčeni šrawja šu šo w jonej myšli na to šjebnocžili, šromadžé šćáčš k radše a k štušćam, šromadžé nšpřycžš a šnjelčš, šćóžšš budže šapólo- žene po Bóžim dopušćěženju, šromadžé šajšojecž řany a šetřewáčš šuššy a pošćežéš wobčejšojecžš, šak šo kóždy wé, šćóto šny, šo my šjeden narod mamy, a ša jeneho šejimny; a to w tej myšli: Ša pošćešam šwojeje woczi k šoram, wot šotřčšš mi pomozš pšćitšbže; moja pomozš pšćitšbže wot teho šnjelša, šiz nješjo a šemju šejimé je. Duž je tola šajš š wóšćym plšćhom šomadyřanja šola našćeho šluda šerje špřibšćotowanu ša šwjaty wuššny Bóžšeho šlawa, a my ššomim, šo ma čještš čšabš a šemju šejimé je. Duž je jeno šćłobu, ale tež šobytš a šhubofe šojšnowanjé. Na tón šok je šwawotšwe šłowo řunje šłowo ša našće šny.

Šćóžšš pak šow šraji, ššuska š temu, „šo byščeže šćobžšili, šajš šo šodži po tym šowolanju, š šotřymž šowolani šće“. Šđeržecžšš mamy jednotu Duča pšches šwjastšš méra; mž šejiméčšš a štworicžš. Šo by pšches našću móžš šćło. Šu čšejčšš šebi wón, Bóh našćeho ššoba, ša- ššuzš, šo je šo šam ša to šćaral, šo byčšmy my džéčšš hšněna mēr mēli a we nim mjes šobu šene byti. Šeš- dla našćš Šbóžšnik w šwojeje wyšćšćiměšćšnišćej šoblitšwje šak šutřnje špřošćešće, „šo byčšy wšćitšzy šene byti, řunje šajš ty, Wóčšje, we mni šy, a ša w tebi, šo byčšy tež

woni w naß jene byli, so by śwet wërił, so ty mje
 pòßlat ßy." Zehobla Pëtr wo nim prajesçe: „Wòh je
 dal mër wšçipowjedacz pšes Jezem Khrysta, kiz je knjes
 nade wšçittimi", a Pawol: „Wòn je našč mër, kiz wot
 wobëju (tych, kiz nëhdy dalozy bëdu, to je pohanow, a
 tych, kiz hìjom bliŝzy bëdu, to je ðiwow) je jene sçinim.“
 Zehobla teŝ na napominanje, kotreŝ wobowminny, te hłowa
 pšçinidu: „Zene cžëto a jedyn duch; jato wy teŝ powołani
 sçe na jenu nadžiju waščeho powołanja. Jedyn knjes,
 jena wëra, jena křçženiza. Jedyn Wòh a Wòczëŝ wšçit-
 kich, kiz je wyšçe wšçittich a pšes wšçittich a we wašč
 wšçittich.“

Šaj, jednota ducha tu je, swjašť mèra je swjasaŋy.
 Cžëseč Wòhu Knjeŝej dajeje hlabajo na to, so byščëze
 šðerželi, sçtož tu je. Šdžž ßmy hìžow w šewitkich a
 cžabnych wëzacz powołani sa Wozich řobupomoznikow, hdyž
 dže po tym fatonju, so sçtož Wòh tòn knjes tu stworit
 je, to teŝ šðeržëč ßlubit, tak wjele bóle budže to na
 duchownym polu plačëŝ! Sçtož jednocže sadžewa a
 sçtož mër kaŝy, budž wuščërjene ŝ naščich wutrobow,
 ŝ naščich domow, ŝ naščeho zyeke luda a kraja! Š po-
 nižnošču, kiz ŝ rořomom, sçtož řobne je, do řo džerži,
 niž mjenje a hołte prawje niž wjazy, a daloto wot wšçej
 hordeje, naduteje myšle řo dele džerži ŝ niřtim, ŝ cžijej
 myřlu, kiz radščo njeprawdu cžetri, hac ŝ by ŝ hñëwom
 njeprawdu cžinita, je sçetepnošču, kiz mòže woczãtowač a
 wobawacz, ŝ zyla ŝ prawej lubošču, kotraž wšço řnježe,
 wšço wëri, wšçeho řo nadžije, wšço pšçeržetri, a jako
 tajta rëta „swjašť teho dotonjenja“, džimy ja wobdžerjom
 naščejë řbòžnoče a řledžimy ja dže řtopami! To řu
 řtuki mèra, a te dyrba a mòža teŝ we wòjuřim cžaju
 dale řčëč a pšçibjeracz, řo by ŝ pruhowanja wuřoř lud,
 ŝ wščemu dobremu hotowišçi. Na tajte waščnje řo
 šðerži jednota ducha, a w jejnym wobřbožazym pokoju
 budže teŝ tebi lòž, ty wobčëžëna, wuruđžëna wutroba, a
 budžëšč řo mòž trowčãtowač je řwójim Wòhom po myřli
 62. psalma: „Moja duřa je cžiča ŝ Wòhu, kotryž mi
 pomãa.“

Šamjen.

Z. w Khw.

„Wylajče śwëru jednotu Ducha šðeržëč!“

(Eřef. 4, 1—6.)

Šlòh: Dale dži. :: Zion dale w řwëtle dži! —

Jednotu, ::
 Křçženju, řo pròžujeje
 Šðeržëč Ducha pšes swjašť mèra,
 Dotełë powołani sçe,
 So by widžëč dawa wëra
 Wašča pšçejë w šdwej řwërnòšču
 Jednotu! ::

Ruřne je. ::
 Řbòžëč ŝ Knjeřom swjasaŋi
 Macze jako řlawy jeho,
 — To sçe jenu winočiř;
 Mòž wy dořãtowačë ŝ njeřo,
 So wy řa nim řwëru řbòžëčë.
 Ruřne je. ::

Ponižnje. ::
 Cžije, je wšçej sçetepnošču
 Snječe mjes řobu řo mèrni,
 Wuyščeni ŝ lubošču!
 W powołanju řutym řwëni
 Řbòžëčë postuřenje wy dyrčëčë,
 Ponižnje. ::

Wopomniče. ::
 Šlowa wašča Jezus je!
 Knjes je jedyn, jena wëra;
 Křçženi na njeřo wy sçe.
 Žëho řjednocže řwëra
 Wašč, — řo junu je wibžëčë,
 Wopomniče! ::

Madžiju ::
 Macze jenu řbòžowni;
 Wuyšce pšes a we wašč řnježi
 Wòczëŝ wšçittich jeničëř;
 Semu ŝ nořomaj wšço řëzi,
 — Ř njemu mëče, řwëni, wòřtajnu
 Madžiju! :: —

U.

Jednota řylni.

Cžëčëřebostojny, řarj nan bëřëe biřko pšçi řõzju řwojeho
 řiwonjenja. Šwòj dom wobřãrowišçi bëřëe hatowu, řwoje poř-
 lednje pučowanje nastupije. Zola wulka řaròčë jemu hìřčëe na
 wutrobie řëčëče, to bëču jeřo tjo řynojo, kotřž dře bëču
 duřçni a wulubani pacholo ŝ w pořlupšçej luboščë na nim
 wiřãchu, ale mëaçhu mjes řobu bohřel řuto dočë pšçeretu a
 řwëru. Šwëruj nan bë řiç cžasto hìžom ŝ bratrowřkej luboščë ŝ
 jednocže napominał, ale niçjo njebë to dotal pomãato: nëto
 ŝ mřëjazemu nanej řawołani řo je řradnej wutrobu ŝ njenu
 řrowařõhçu.

„Moji řynojo“, řarj ŝ řçepotazym hłowom džëřë, „jenož
 řjednocženi budžëje wy řylni a řamozëčë řwojim njeřçëčëlam
 trowãč! Šlečje tònle walczë řijow, mtdobych řałow, řajžž wy
 sçe. Špytajče ras walczë rowãmacz!“ Ğorlwoje řõždy řynoju
 řwoje mozy na tym řpytwowãche, po nanowej pšçitãřni a pořled-
 nej woli, ale bë jim njemòžne řałow rowãmacz a jenořbñnje
 woni džachu: „Nana, to je nam njemòžne, ŝ temu horeřã mòž
 řlufãchu, kotrežë wy nimamy,“ a walczë wot řo cžijnychu. „Niž
 tał řpëçnjne, wy njerořõnne džëčëř“, džëřë nan. Walczë řałow
 rowãjawařçij je po jenej rowãmacze. — Šlečëe, nëto to dže!
 Ř rowmicze wy, řãto cžu wam ŝ tym pokasacz? Ğižom w řwójnym
 řijnje rëta: „Trowãta řçnõra řo lõžž njerořõrçnjne“ (Řřëd. Šal.
 4, 12.). Jednota mjes řobu řylni. Mje, waščeho nana, řlufõto
 řradži, wašč, moje džëři, mies řobu w njednocže wibžëč. D
 njebajče wšçã řwãjatemu swjałte, kotryž wašč řjednocžuje, pšes
 malfççkõjte wãdženja řo rowãtorõnjëč. Šwãbõje řëbi wëre řterje
 ruzy a twjerdže jedyn ŝ drahëmu řo pšçijãmãwõřçi dajeje nau-
 wemu domej, teŝ hdyž řym wot wašč woteřoř, mëřinu mèra a
 luboščë wostaczë!“

Cži řynojo řëbi ruzy řãwãwõřçi mřëjazëmu nanej pšçitlubidju,
 řo cžëdja po jeřo pořlednej pšçitãřni cžinije. U.

Citat biblije.

W nalčëju 1781 řëřor Josef II. pod mjenom „hrabja řal-
 tenstein“ po Cžëchacz pučowããche a pšçinidže ras popořdnju do
 mëřãczãta Lafenŝeina w cžëřlich řubnych řwarãch. Wãřor a bëřçëč

jemu dale njeobjawiaj; wón tehdobla se swojim pšegowobdžestwom w hołczenju spomnjenego měščaczka pšeges nóz wošta. S wołczora pšchádzjachu tamnišči burjo a roszkoczowacu ho f hołczenjarjom wo tšěžy pšeged městom, w kotrejž pjezra czémne poboby se śwězami w rukomaj wołoko tšebjadu. Woni męnjachu, so ho tam f kusłafskimi czinami sabjeraju a so f tšohole doma hiščęze wjele njebožo na jich město pšchindže. Zosfej džešęe: „Tam ja dyręju!“

Sso wobščęžowanjši jęho żohnotwachu, a tak wón tam džešęe. Jeho ludžo dom wobslupiču, wón sam pał wo durje sakapa. Hołpodač Seniz f domu wustupiwjši ho woprašęa: „Sęhó njeపోtoji sprawnego muža w tak pšđneji wjezornej hodžinje?“

Zosfej wotmolwi: „Sęze-li Wy sprawný muž, dyręćęe žiwý woštač; njejęćęe-li pał to, dha hiščęje w tutu nóz wumręćęe.“

Seniz wotewri, Zosfej sałupi. Wb žiwje steješęe bštdo, na kotrymž wulka tniha ležęše, a wołoko blida hebđęše dwanaće ludži. Seniz dyręćęe wje swojje nutrnosći potražowacz, mjes tym so ho tšęžor na tšachowu ławu sębže. Wón czitaješęe sęzenje sęwjateho Jana, 3. staw: „Tak je Wbš śwet lubowal.“

Zosfej ho sęly po lžomaj rovjachu a wón wutwola: „We swojim žiwjenju nalhojam přeni křoz, so hu hiščęze ludžo, folsž bibliski czitaji.“ Wón temu muzej poručęi, do Wina pšchitęć a ho w tšęžowim hrobje ja hrađu Falkensteinom praščęć, tón ja njeho pola tšęžora dobre słowo sapałoji.

Seniz je tam se swojim sęnom byl. Wón nadebnęe w hrabi Falkensteinu tšęžora. Tón jęho f wobemaj rukomaj pšchija a pšęepoda jemu potom rólu, kotraž tak mjenowany čęstęjenšči ros-fas (Toleranzedit) wot 13. otřetka 1781 wopšchijęšęe, f kotrymž bu protestantom wukonjenje jich nabožiny saručene. Tež bankowta, pječęstow sęčęznatow ýbóna, bęšęe nutřta pšchipočęjena „f twarbie jęneje modlećęe.“ Latensteinla modlećęa na napismo: „Sęžęorowy dar.“ Senizowemu sęwěrnemu wužiwaniu biblie ma ho Awštrijka ja sęwój „toleranzedit“ sębu dżafowacz.

F.

Trosht we wumręćęu.

Zato sławny komponist Jurij Wjedrich Händel w haprylu 1759 na sęmjerntym tožu ležęše a sęwój bliski kónž czujęšęe, hebi wón wot swojeho sęwěneho sęludžobnika 91. psalm czitacz da. Po jęho wučęstianju Händel džešęe: „Zo tšęšęe rjenje! N to je žyrod, kotraž sęčęzi a woščęwaja. Čhijaj mi hiščęze wjozy, čhijaj mi 15. jawa 1. lřta sęwjateho Pawola na skorin-lřiščich.“

Sęludžobnik f noma czitaješęe. Wjozy křoz jęho tšory pšęetoręny: „Častaj, praj to hiščęze ras!“ Ho žiwiti hebi wón se sęwawščich najlubšči tšęrlušęi swojęje njebočęžęęe macęęe wuczitacz da: „Ja wšęty sęm we swojje węęje atđ.“

Sęhoreho hubje mjes czitanjom čhšęe sęęstasčęe, wón te słowa hožu prajęšęe, laž wjele f nich f słowy wjębšęęe. Potom wón džešęe: „W to je tola rjana węę, mōže-li něčto swojęje węęy tak wšęty bęć! Šak krařna je ewangelšta žyręe f swojim přębowanjom wo hnadje Wojeje w sęhrytušku jako nabšęe hręčęnikla! Dyręćęe-li ho na swoje štufki puščęćęć, ty luby Wožo, sęro by ho f nož stal! Sęhōž mamy dobroto na hebi, njeje to wšęhto dar wot Boha? Na tutej hnadje ja f wobemaj rukomaj wšęam. Na tebe, Sęhrytšęęe, rameho wšęu nabšęju ja stajam.“

Händelowe hujto wuprajene pšęęęe, na sęmjerntym dnju swojeho Sębžnikla wumręćę, ho jemu dosta. Čhšęi pjat tónle sęwěrný staw ewangelšęęe žyręwje wuřny f tpmi čhšęęe wuščęptanjimi

slowami: „Nječęe Jesu, wšęi mojeho duha horje! Ach, daj mi f sobu wumręćę a horęstanzę!“ Jeho rotniščęjo w Londonje pšomnjenja sęwšęly pomnił. W žiwjenšęej wulkošęi steji wón tam pšęed byrglemi, w ruzy dżęzo notome kōpjeno, na kotrymž hu jahnje te słowa czitacz: „Ja wēm, so je mój Wšęmožnił F.“

Mój kšęęęenski sęub.

Ja — Wbćęe, Sęyno, Ducho sęwjaty —
Na twoje mjeno hiščęny sęm;
S tym buđ do křina žyręwje wšęty
A f stawam, tebi sęwječęny;
Ty do hebie nje jaščęčęti,
Se kšęęęenskej hnadu wobbari.

Ty pšchija mje ja džečo sęwoje,
Mój luby Wbćęe sęčęęerowy;
Ty swojý prawobščę sęubto moje,
Mój sęwěrný Jesu, sęčinił sę;
Ty pał — mam nuř, horja nóz —
Wšę sę, Wbš Ducho, tšęčęti a sęž.

Tež ja čęi sęubich lubošę, sęwěru
A poščęšęnosč, Třojeničęi!
Čhšęč tebi sęwžęć f wjerdęj wěru
We prawej wšęhobojšęej;
Sso čęęęe, hręčęam wotřęnyčę,
Po twojich puščęch kšębžic čhšęč.

Twoj sęub, o Třojiza, ho žęne
Na twojje stronje nješęabta;
Wje hręč pał pšęęęo lašo čęhęje
Na sęwětnu drođu wotpada.
Ach, sęm-li padnył, wobjaj mi,
Wšęe sęubde džečo f hnadje wšęmi!

Třojeničęi, ja sęwječęu f noma
Čęi bušču, čęęo, wutrobu;
Sęubž we mni sęwěru hač do rowa,
Wšęmi myšle, štufki f woporu;
Nječ njeji niž křępi f mojej křwi,
Nž twoju wołu nječęini.

Sęšlyš, Wbćęe, Sęyno, Ducho sęwjaty,
Mój sęub, kšę ty tebi wšęmowjam;
Wón nječnuj ho, čęi wšępjet daty,
Sęač bęš sęwój jumu dołojam;
Tak žiwý sęm a wumru čęi,
Tak budu węęęnje pšęi tebi!

K. A. Fiedler.

Domjaza Boža sęludža.

Wšę wšę był, a nalajtra, přęđy hač ho hoščo rofęndžędu, jich hołpodač hiščęze ras wołoko hebie sęromadžę a f nimi křótku pobožnosč wotbžęęa. W modlitwje tež swojich lubých hoščęi kšęęęowemu sęčęęe f požohnowanju ja dompęć poručęi. Wutrobne słowa wšęščich pšęitowomých sęuboto hnujachu, a po wšęamkšęęej pobožnosč młody muž f hołpodaręej sęupi a ho jęho praščęšęęe, hač wón šōžde ranje tajše natwarjenje wotbžęęuje.

„Rōžde vanje“, dołojny muž ho požmęwajo wotmolwi; „a sęhōž mamy ja tón džeč wšęęęie na starošęi, ho temu kšęęej šōždy křoz w jednorej modlitwje pšęęęobščęuje. Sęhęčęęęamžy dyręćęny žiwý bęć, hewal ho žiwjenje sęaj. Šow na sęmi dyr-

bimy ho nauwiczek, so bchymy i tym Kniejom wobchadzowali, hewał po tutym czaŝu žaneho wobchada i nim njemijemy. Czitam bjes tego łozde ranje ham ja ho wuŝchycého męchynkowu modlitwu Jana 17.“

„Közde ranje?“ ho mlody muž praŝeŝe; „njebudže wam to po czaŝu hole ŝwuczenie?“

Duż hołpodał wotmolwi: „Ze ranje tał ŝwjata bojolec, każ lubolec, ŝchöz mie ł teje modlitwie czejnje. Zuta modlitwa je ho każ w njebeŝach dzeżać. Wŝdi łozde ŝtuczacy tuteje modlitwy móžu hebi wuŝlic: Zele ŝłowa ŝu i Jeŝuŝowej najŝlubŝeje wutrobny pichyŝe, a wo nich žyle wlećje wem, so ŝu ł Wojeje wutrobje ŝeje. Wŝchitje ŝu prjedy hiżom w njebeŝach byle a ŝu hiŝećje w njebeŝach.“

Dr. S.

Wo kŝeŝeŝijnŝku jednotu.

Kryŝećje, ŝchöz prawobolecje,
Moŝpolec ŝab, wón czejnny je;
Sahot ŝwajaty woheń ham
Luda liwim wutrobam.

Młowa žyektuje, dał, so my
Twoje wene flawy ŝmy;
Wjeŝ móg ewangelija
Wŝchitŝy i tobn ŝjednoća.

ŝhromadź, ŝwerny paŝtyrje,
ŝchöz ho ŝabudžo je;
Lubolec do naŝ wulitwaj,
Zenu ŝmyŝe do duŝkow bo.

Wutrobny ŝmye hromadu
W radoŝci a we horzu,
ŝač wŝchym wera wotanka
Zunu twoje njebeŝa!

K. A. Fiedlef.

Prenje woblehnenje Budyŝcina w leće 1004.

W leće 1866 widžeŝe meŝto Budyŝcin na jene dobo zuŝe woŝto w ŝwójich ŝtarych murach, njemujy Prufŝich, ŝiž beču tuto meŝto 27. junija ŝpomnjeneho leta wobhadŝil. Zo njebe přeni krocž, so ŝu ho w Budyŝcinje abo wokoło jeho murjom zuŝe woŝta ŝhromadźowale. Stawimy meŝta wotjedbaju nam wjele hólce wo wjele tajkich czeŝkich czaŝach, w kotrychž bu Budyŝcin wot zuŝteho woŝtkow pał wobhadženy, pał woblehneny, pał dobyty. Na přenje tajke woblehnenje, ŝiž je ŝe ŝtawimow ŝnate, czejnny tudy ŝpomnicž. Sta ho to w czaŝu němŝlo-póŝleje wojny, ŝiž ho w lećach 1002—1018 mjes němŝim kŝežorom Hendrichom II. a póŝkim wojuwodu Woleŝtawom Kŝybotym wjedŝiŝe. Budyŝcin bje tehy hiżom ŝheto a derje wotwojerdžene meŝto, w kotrymž bje ho Woleŝtaw Kŝyboty je ŝwójim póŝkim woŝtkom wjedžeŝe poŝydnul. Zuto i Budyŝcina wjenacž, piŝećeŝe w leće 1004 němŝi kŝežor Hendrich II. i czeŝim; wojuwodu Zaremërom, kotremuž beŝeŝe w czeŝach na trón pomahł, wot Prachi dele pŝed Budyŝcin w kraju Wiležanow, każ tehy hiŝećje Gorna Lužica reŝaŝe. W dnjach po 8. ŝeptembra ŝapocza ho woblehnenje. Dobyče meŝta njebe lohe, pŝchöz meŝto bje derje wotwojerdžene a Polazy

w nim wobaraču ho muŝny. Kŝežor Hendrich ham pŝchidže do ŝtracha, hwoje žiwjenje ŝhubiŝ. Zato wón njemujy jedyn dzeŝi hwoje woŝto ł nabdehej na meŝto nawjedowaleŝe, pŝchileŝi ŝchp i meŝchczanjŝe murje dele, ŝiž bje wlećje na njeho wotmerjeny, tola pał jeno muž trzechi, ŝiž pódla kŝežora ŝrejeŝe, tał so bje trjedemny hnydom morny. Kŝežor dŝatowaleŝe ho na to woŝje a wutrobnie Bohu, so bje jeho tał ŝpobŝiwuje pŝed ŝmerjeŝu ŝahowal. Tola roŝlubi ho wón něto tał jara na Budyŝcin, so bŝžom pŝchitajny da, wže, ŝiž ho loŝny ŝapala, hromadu woŝyč a wokoło murjom meŝta ŝapoleŝ, so by tał žyŝe meŝto piŝeŝe woheń ŝloŝil. Ale markhrabia Gunzelin i Wŝchynja, wotajny piŝećel Woleŝtawa, wjedŝiŝe wawjedženje tajke pŝchitajne ŝabudžacž a tał meŝto Budyŝcin pŝed wutwupjenjom wobarnowacž. Wŝkop Dithmar njemuje we hwoje ŝhronizy tajke napŝećeŝno ŝtufowanje markhrabje Gunzelina něchto njebožowne, najŝerje doleŝ žeču wobudlerjo Budyŝcina ŝserbja a wobhadla meŝta Polazy a doleŝ žebola jemu jało Wemzej na ŝdzerženju meŝta ničo ležane njebe. Na wobemaj ŝtronomaj woŝta pał pŝchi tutym woblehnenju meŝta Budyŝcina wjele dobrých ryčerjom, wot kotrychž nam ŝtawimaz Dithmar woŝeje dweju i mjenomom pomjenuje. Jedyn tuteju bje wěŝty ryčez Ğemurŝa, ŝiž wobhadu meŝta huŝto ł małym wupadam a bitwiczłam wabjeŝe, a jało ho wón něhy hač ł muri meŝta ja njei czeŝeŝe, piŝeŝe poł mlynŝkeho kamjenja, ŝiž bu i murje dele na njeho czeŝnjeny, hwoje žiwjenje ŝhubi. Zeho czeŝto wlećeŝicu na to Polazy wŝtajo do meŝta nutŝ. Zo hamo bu pał bórny na to wot Dithmarjoweho brata, hrabje Hendricha, njeŝeŝeŝelam wotkupjene, doleŝ bje Ğemurŝa pod tutym ŝkuzil a bje jeho lenil. Hrabja Hendrich da tožamo ł wnomam jeho wotžow wotwjeŝe. Druhi nam i mjenomom mjenowany ryčez, ŝiž tehy je ŝtrony němŝkeho woŝta pŝed Budyŝcinom padny, bje wěŝty Tommo. Zuto Tommo, ŝiž meŝeŝe hwojeje luboleŝe ł hoŝitwe dla pŝchimjeno, „bŝim Tommo“, ŝejeŝe hreŝcha w ŝprowi w biŝkoleŝi hroba, hbež bu najŝurowiŝeho wojowane. Zow wobaraŝe ho wón doho pŝećeŝno njeŝeŝeŝelam, ŝtupi pał pŝchi tym na hlabki kamjeŝ a pabže do wobny. Zu ŝchitowaleŝe jeho drje hiŝećje jeho dohry panzer dohry czaŝ, napoŝledu pał bu wón tola ŝalkoty, każ tež jeho ŝkuzobnil, ŝiž jeho czeŝto njechaje njeŝeŝeŝelam ŝawotajicž. — Zato ho napoŝledu póŝta wobhadla meŝta Budyŝcina wjazy piŝećeŝno woblehnenjeram dzeŝeć nje-moŝeŝe, bu meŝto na pŝchitajnu Woleŝtawa kŝežorej piŝepodate. Tón hamu da Polalam i mërom prjez czaŝnjeŝe a pokoži na jich meŝto ŝwójich luŝiž do Budyŝcina a wroćeŝi ho potom je ŝwójim mučnym woŝtkom ho jaŝo domoj. ŝ tym ŝłonečji ho, tał wjele hač je ŝnate, přenje woblehnenje meŝta Budyŝcina.

K. A. J.

„Bombaj Böh“ njeŝe jenož pola ŝnjeŝow duchownych, ale je teŝ we wŝchěch pŝe-dawatnjach „ŝerb. Nowin“ na wŝach a w Budyŝcinje doŝtač. Na ŝchtworeč-leta plačeŝi wón 40 pi., jenotliwie czeŝta ŝo ŝa 4 pi. pŝchewawaju.

Sy-li spówał,
Pilnje dšštal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérný
Čerastwoś da.

Njoch ty epówał,
Swérnje dšštal
Wódné dny;
Děń pak swjaty,
Duśi dny,
Wotpoć ty.

Z'njobjes maza
Njoch či khmaza
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřiw će! F.

Šserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicisćizcetni w Wudyščinje a je tam ja šchwórtlětnu přehoplatsu 40 wj. dostać.

18. njedzela po šwjatej Trojicy.

Knježe Božo, ty šy našče wukhowanje štajnje a přehozo; přjedy dužki hory budu a semja a šwět štworjenu bē, šy ty Bóh wot wěcznosće hač do wěcznosće. Šamjen.

Šebr. 10, 38—11, 6.

„Prawy pak budže š wěry žiwj!“ praji našč tešl. Tuto šlowo, kaž tež to ščehowaje, — tuto paš š wještšim přchemenjenjom! — je š šab. 2. wšate. Šdžž šo do tutych knihow Štareho Šatonja wobnóřiš, pytnješ, šo je tuto šlowo wójnške šlowo. A kaž wono ša tamny čjaš přšed wjažy hač 2000 lštami plačiwosće meješče a wérne bē, taš je wono tež džnja šiščeje wérne a ma plačiwosće, a to w šambnej myšli šošo jako wójnške šlowo, šlowo we wójnach ludow.

Dwójžy šiščeje, — nimo našcheho měštna! — na- mašach tuto šlowo w šwjatym wšimje a to pola Pawoła, Rom. 1. a Gal. 3. Tute šti měštna Noweho Šatonja wujža tuto šlowo tež taš-čjez ša wójnške šlowo, tola niž taš ša wójnš ludow, ale ša wójnš wěry. Nam, kiž my w čjašu wulleje wójnš žiwj šmy, kotraž roššbudžiež budže a dyrbi, hač ludj dale wobštačž budža abo niž, — podobnje kaž to tehy žiwóšti lud w toštim roššbudženja pošny čjašu žiwj bēšče, nam budž to šlowo rěčane přšede wščem jako wójnške šlowo ša tutu wójnš, kaž pola šab. 2, napjelšene paš š duchom Noweho Šatonja, kotryž

je duch wérneje wěry, teje žiwjeje wěry, kotraž živa je a žiwych čjini.

„Prawy budže š wěry žiwj,“ šlowo š wójnšteho čjaša ša wójnški čjaš.

1. Kotra je to wěra?
2. Ščto je tón prawy?
3. Ščto rěka: wón budže žiwj?

Knježe Božo, kiž ty rěčiščš k nam w čjščinje tmojeje šwjatnižy, kiž ty rěčiščš k nam w howerjenu bitrow, šwožčš nam, šo bychny rošympli tule twojž rěč. Šamjen.

1. „Prawy budže š wěry žiwj!“ šlowo š wójnšteho čjaša ša wójnški čjaš. Kotra je to wěra? — Kotra je to wěra, kotraž šo šamo w tutym čjašu wójnš nam wopolaže jako šudžni žiwjenja, šhžžž tola taš nětotre čłowške žiwjenje šabnje paš taš, paš taš? Na tole praščenje dawa nam našč tešl džnja wotmokow, pražizy:

„Ta wěra paš je twjerde šaloženje teho, na kotrež nabižju štojamy, a to wěšle bowježenje teho, ščtož njeiwidžimj.“ Tuto wukšadowanje wěry je to, kotrež nam wužoži šlowo šabatata, tu wěru, kotruž čji wóžjojo Št. Šatonja mešachu, š kotrychž šo nam šabel, šenoch a dale šiščeje Noaš a Abrahám mjenuja. Našča wěra, ta wěra N. Šatonja, je tež šiščeje tuta wěra. My wěrimy, to rěka: my šmy šebi kručje a žyle wěšči, šo to šo nam doštane, čžohož šo nabižjamy; my wěry a šmy přšehšwědženi, šo to je a budže, čžohož šo nabižjamy, njeh tež šo nje- wšidžimy, mjenužmy ta wěczna šbžnosć pola Bóha, kotraž

je nam službena pšhes Bože słowa. Tola naša wera, kiz my s N. Antonia šmy, njeje jeno to, njeje jeno to downerjenje Božim službenjam a to frute wobtcaže pšhi Božim słowje, ně, wona je hišćeje wjazy. Kaž je N. S. dokonjenje Božeho šewjenja, tak tež wera N. Antonia ta dokonjana wera, ta wera, kotraž je wišćitkim pošličenja wot Boža, tak so wišćitzy wERICZ móža, ta wera, kotrejš je Wóh wódu baž pšhes hnadu a kotraž móže wóho bracož pšhes hnadu, šewjenu u Jezusu Křistu. Ja wewru, t. r. ja šym žiwu a ja budu žiwu Jezom Křysta dla; ta wera, wona njeje wjazy jeno nadžija, ně, wona je hižom žiwjenje u Božim kraleštwju tu a u tym kraleštwju Božim tam; tuta wera je študje žiwjenja.

U w tutym wójsnikm cžašu?! Što čže tuta wera?! To jene nam prajez a wobstrucize, so Wóh s tym budže, s tym ludom budže, kotryž ja to prawo, sa to, šćotz pšhed Bohom prawo je, — cžiwšće prawo a ludow prawu wšćak tola nětte wjazy njepračja! — wojuje, a to we wěrje do tuteho Boža, tutemu ludej, tutemu prawej tola słončnje dobucež da!

Či stari ku pšhes šwoju wěru wobšwědčenje dostali, tu rěta; woni šo šhwalu jako wótgojo, jako rješkoj wěry. U tola praji naš liš u šamšngm stawe wo nich: „či šami ku wišćitzy wo wěrje wumjereli a nješju tón šlub dostali, ale šu jon šdala wižšeli.“ tola woni šu špšnali, šo šu hošćo a zušobny tu na sem; a tehdla šu woni prawu a s wěry žiw; pšćetoz prawu budže s wěry žiwu! U něto my, či mšoži u tej wěrje, kotraž wjazy wera službenjom njeje, ale wera dopjelnenjom a wěštočje?! Dostawa šo nam tež wobšwědčenje? Wamz tež my tu šhwalu, to wěrjazy šmy?

2. Duž prašćejmy šo to družo: „Šćotz je tón prawy?“ U potom dajmy šebi kóžby šam wotmošny, hač my to šmy, hač my tak tež s wěry žiwu budžemy!

Boła šabalka šteji: „Šlaj, šćotz njewěrnj je, tón njebudže žabyn potoj u šwojej wutrobie mēč; pšćetoz prawu budže u šwojej wěrje žiwu.“ t. r. šćotz je hordy, šćotz šam na šwoju móž twari, tón kónz woinje. Našć tekst wpraji tupšamšni wernošć, šo hožuju po tutych šłowach, s družim wurasom: „Prawu budže s wěry žiwu, ale šćotz wotšupicž budže, na tym moja dušča žaneho špšobodanja mēč njebudže.“ Šćotz wotšupicž budže, t. r. šćotz šo wot teje jeneje wěry do Boža dželicž budže, to je njewěrjazy. Prawy je tak tón wěrjazy, je tón, kotryž, kaž našć tekst praji, pójnawa, „šo tón šwēt pšhes Bože słowo je dotonjanu a šo wšćitko, šćotz wóšidny, i nicšeho je šćinjenje;“ prawy je tón, kotryž pójnawa a wušnawa: Šćotz bud, bud pšhes Boža, šćotz šym, šym pšhes Boža, šćotz budu, budu pšhes Boža; prawy je tón, kotryž, kaž my to wšćenja s Pawołom, wušnawa a šhwal: „Žebny Wóh a Wóčez wšćitkič, kiz je wšće wšćitkič a pšhes wšćitkič a we waš wšćitkič.“ To je tón prawy, kaž jeho Jezus šam mēč čže, hdyž u našćim dženskišćim šćenju šebi žaba wot kóždeho, čž prawy a žiw byč čže: „Ty džybšćh Wóh šwojeho Křistja lubowacž s žylej šwojej wutrobu, s žylej šwojej dušču, s žylej šwojej myšlu; ty džybšćh šwojeho bližšćeho lubowacž jako šam šo!“

U tu mjes nami, šćotz je tajki prawy? Tón dolhi cžaž mēra, tón dželečje džjeje a bóle tyč, kotiz šo s Božemu šłowje a Božemu domej džeržadju, wot tyč, kotiz šo jeho šdalowachu, kotiz šo šozpawachu. Hač še tuto dželenje, kaž šo s wočzomaj a s wušćomaj pytnu, to

prawo, to woprawdžite abo jeno po šdaczju tajte? Šlaj, šabel woprawošće, šain tež! U tola, tak dalošo dželeny tón jedny wot družeho! Něč we wójsnikm cžašu! Zaš někotry, hač wjele je jich wušćišćado tón možny hloš Wóži, kiz rěči k nam u šrimanju a blyštu bitwšćičžo, w šlytu a šdychowanju domšny, a šhibuje šwoje šolena pšched wšćim jedny a jeničšim Bohom, tak někotry pak tež hišćeje niz, tež nětte hišćeje niz. U tón, kotryž to šlawje nječini a šo njeponizuje pšhed Bohom, tón njeje ljubjenšći hač žon, kotryž drje šhibuje šwoje šolena, došel je jeho bojoleč a broša wobjata, došel ž šćepozje ša šwoje žiwjenčto, ša šwoj pjenjes, ša šwoje šubšo, niz pak, došel by šo s lubošće-pošnej dowěru podał do Božeje ruti, šotowy woprowacž woboje, žiwjenje kaž šubšo, jeli Wóh šebi to žada. Wobaj, tutón tajč ša tamny je šymnej wutrobu, wonaj wotšupitaj, kaž našć tekst praji; prawaj wonaj nještaj.

Něč we wójsnikm cžašu! Šlaj tyč, kotiz předy u cžašu mēra šo k Božemu domej džeržadju, tyč jednyč! Woni džerža šo k Božemu domej, bóle šubž hišćeje hač předy, tola, woni šo džerža jeno k Božemu domej, niz pak temu, kotryž čže tam bydlješ, niz pak Bohu. Hač čunje šo tutón nětte s nowa tak možnje a šhlynje šewja jako tón Křjes njebežew a šemie, woni tola njemóža a nochěžđa dopjelnetz tu přerju šalei: „Ja šym tón Křjes, twój Wóh, ty nje džybšćh družšćh Bohow mēč pšći mni!“; woni tola nochěžđa jeho šo wšće wšćeho bojleč, jeho lubowacž a šo jemu dowěricž, jeničšy jemu; ně, něštaj papjerka s něštajimi pišćitami, něštaj šnamješćto, něštaj amulet džybi to Bohu pomhač šćitacž teho družeho, wošebje wojaka pšched šlytu a mješćom. U tu družu šawšej šebi tehoranja wušćajja a mjeno teho Křistja nje-wušćenje wušćawja, hdyž s tak mjenowanym njebežšćimi lišćami šarocžja wošen, wodu, wóšnu, šlytu, šhoroleč a wšćo možne družo a hdyž — pjero šo tu šastaji! — hdyž šo tam tym, kiz to wěrja, wšće hrděti wšćawojaja, njed je jich to tež telko kaž šesta pšći šorju abo kaž lišća na šćtomacž. U s žylej dowěru šo modlicž a Bohu wušćpacž žyln šwoju wutrobu, to šo jim nješda byč ša prawu a jeničšta modlitwa; ně, na papjerki pišćane a pšćes pošć do wotšolny rošćšćane šćončšća, še šamožja wšćo a pšćinješje wulke šbojo na 9. džej, tola jeno, — njed je jich to džrčćko tež modlitwa k Bohu! — hdyž šo šbes pšćetorženja dale pšće.

Tak něč we wójsnikm cžašu! Wulka, šylna, nowa wera. Tež pola tyč, kotiz hač dotal wo wěrje ničžo wješčičž nochžyču! Wulka, čženna, pšćanika pšćiwěra a njewěra, tež pola tyč, kotiz hač dotal čži wěrjazy, čži prawu byč džyču! Našć tekst pak tola prašćeje a my s nim: „Ja wera pak je to twjerde šalosenje teho, na kotrež nadžiju šlamaj, a to wšće downježenje teho, šćotz njewidžimy;“ to pak tola rěta: ja wěrju trucež a twjerde, šo Wóh nje, tyč mojič, našć lud tak powjebež, kaž to ša našć to najšćepče budže; ja to njewidžju a wóčez nje-móžu, ja pak šo teho nadžijam a wěrju, šo Wóh naš wjebež tu a tam.

U hdyž našće prašćenje še: „Šćotz je tón prawy?“ šćto budžemy to wotmošicž? Budžemy móž a šćicž rjez: Ja to šym? Čžemy tola byč čži, kiz prača a šhwalaj budžaj, ale wot tyč, kiz wěrja a dušču wumóža.“

3. Potom budžemy tež živi, kaž našaj tekst praji. Šhto pak to rěta: „wón budže žiwu?“

Mh prjedy hižom hšyščachmy, so tón, kiž prawy njeje, so tón njewěrjazy šatamamni budže. Zašti njejměje, kaž Jesajas praji, žaneho měra; tón budže tam, hđžež čži hjesbóžni su, t. r. wón budže hjes Boha, kaž wón tu hjes Boha bē.

Š teho pak hnydom spóšnjajesč, so to słowo: „Prawy budže i wěry živy“, prajicž nochže, so šo temu pravemu tu žiwjenje šdžerži, so šo temu wěrjazemu we tutej wojnje čželne žiwjenje wošłowa. Ně, wo tutym žiwjenju tu na šwěče njebawa nam tuto słowo žaneho šlubjenja, ale wo tym žiwjenju a byčeju wo tamnym raju, we wěčnowšči. Šhryštub rjektje: „Ja šym to horjektawanje a to žiwjenje; ščtóz do mnje wěri, budže živy, hačž wón runje wumrje.“

Ša tutón wojnski čžaj pak nam tuto słowo tola to jene praji a to jene wobkręža, mjenujžy to, so tón prawy, so tón lud, kotraž ju to prawo pšched Bohom i tutym Bohom wojuje, so tón živy budže t. r. so tón wobšteji a wostanje, dobywšči tola stónčuju nad šwojimi njepšchedželeni, kiž ja to njeprawo wojuja. Šaj, tón prawy budže i wěry živy!

Duž pak, moji lubi, budžmy tóždy, ty a ja, wěrjazy, pšches wěru prawi, pšches tu wěru, kotraž jeno twari na teho jeneho, jenicžkeho trojenicžkeho Boha, so byčmy živi byli. Duž budžmy wěrjazy a prawi pšches tajtu wěru tóždy, ty a ja, so by našaj lud był lud prawyč a wěrjazyč a tak živy był a dobywał.

Šamjen.

K. W.

Šhto wěra je a samože.

(Šebr. 10, 38—11, 6.)

Šłob: Mjeh Bohu dšajnje —

Dar Boži wěra je
A žiwjenje nam dawa;
Še šwēt a nječječa.
Šaj, Boha šapšhjata. —
Duž najšhlnišča móž
A mudrošč wostanje;
Š njej prawy wodadže
A šbóžnowšč došaj je!

Šlej, šakóženje je
Wščak twjerde wěra teho,
Na čžoj šo špudžšam,
A dowjedženje teho
Šačž najwěščšišče dže,
Ščtóz njewidžimy tu,
Šo pšches nju pščinžžemy
Še šmjerče ž i žiwjenju! —

Wjes wěry njemóžne
Še špodobadže šo Bohu;
Ščtóz čžahnyč wječkešy
Čže pšches šwēt i njebju drohu,
Ma wěrič, so Wšh je
A myto dawa tym,
Niž jeho pštaju,
Tam w raju šubojnym.

Pšches wěru šnajemy
Mh Bože šłutki šwajate;
Nam Bože pšnacze
Še i Božim šłowom date,
Mh pšches nju špobodni
Šmy Bohu ščinjeni,
Š njej wobšpědženje šmy
Šaž wěriwi dostali.

Mh hrčšowu wodadže
Pšches wěru došłanjamy,
Še šmjerče ž i žiwjenju
Tak wumoženi džemy;
Niž wěčmy šhucjeni,
Nič wušwoleni šmy
Tam i herbštw krašnemu,
— Duž Boha štwalim!

U.

Parlošhorofč.

Pšched množimi lětami hšyščach wo tak mjenowanej parlošhorofči. Šedyn bohaty šluba wobšpědže krašnu parlu wulžy wšhoteje drohošče. Wón bu potom političkiš pščeščinow dla je šwojice domiňny wupolašny a jeho šabla budju jemu wšate. Tola wón šo i tym šmērowa, wo dže ma tamnu parlu, kotraž wušlotne šamoženje šarunšče. Tak pščinđže wón do Parša a šo tam ša bohateho muža wudawošče; wšhato bēšče wón wobšpědžet tuteje krašnje parole, kotraž šłabnošnje šwojim pšchedžalam potašowajče. Drohošty etaji ju šlowajče. Šedyn džen čžyšče wón šašo šwojim pšchedželam a šebi šamemu krašny parliju napošlad popščečž. Šato pak etaji wotewri a čžyšče parlu i njeho wšacž, wón nječabžy i šwojemu potžroženju widželče, so bēšče šo wščón bšyčžž i parole pominič. Parlošhorofč bē na nju pščišča, a i tym bēšče wšaca šwoju pščšnowšč šhubita.

Mi bē to wulžy powucžaje. Ša widžaj, šak šu wščitke wěžy na tutym šwěče temušamemu šakonju podčžijnjene. Mjeh ty šajleššali čžajnje šubšo wobšpědžišč, pščež dšribišč šo boječž, so parlošhorofč na nje pščinđže. O pšcheruče čžajny bšyštot wobšeduje. Šak bōrhy bšyščaj a čželšč šwēta šašbžetaj!

Wščo čžajnje pod šakonjom parlošhorofče šteji; to, šuby čžitarjo, dšribišč šebi raš potnje a šyle roššajničž. Duž dšrbjal na Šeššowce šłowo špomináčž. Šón džešče: „Njebješte kraleštw je špobodne šupje, kiž dobre parole pštajče. A šako wón jenu jara drohu parlu namaka, džešče wón a pšcheda wšchito, ščtóz nješelče, a šupi tuškanu.“ Šole šłowo našeho Šbóžnika nam praji: jena drohotna parla je, kotraž pščež šwoju pščšnowšč wobšhowa. Ša njeje parlošhorofčš podčžijnjena. Pštajč-li ty njebješte magy, mašč-li ty wěžy Božeho kraleštw we wočžomaj, potom šo tebi wostawaje poškad a nješachodne drohošče postičja. Ša to dšrbjal ty wutrubu mēčž. Šo tym dšrbjal šo ty načšahonáčž. Ša šajle wščijne by ty wěrne šbožo a mēr namakal. Šešš je dže runje i temu do šwēta pščišchol. Wón čže tebi to pščinjelč, ščtóz mōže čže wo prawdže wobšbožičž, a šehobla wón praji: „Šeli šo šomu šo picž čže, tón pōj še mni a napij šo!“ Šawěrnje, pola njeho njebudželč šo darmo pštajčž. Wón mōže na špōžšwne wščijne tebe wobšbožičž a špotojčž. Rawušk jeno raš najprjedy to potajništwo tuteho šboža šelnáčž. Šy dšribišč i šyle wutrubu to šbože pštajč, kotraž Šešš ja tebe ma.

Duž, šuby čžitarjo, pruhuj šo, hačž šy hižom we wobšpědženštwje teje jeneje drohotneje parole. Šeli šo to nješy, dša pštaj Šbóžnika še wščeji ščtinofču. Ššmi bibšiju do rukow, čžitaj we

njej a prošel wo natwarjenje pšehes hwojateho Duha. Sawernje, budžetelki sprawnje pytač, dha tež to krašne sbožo doapjetšeh, kotrež je čji Sešuš tak droho wardowaf. . . . „Pštajče, a wy budžetše namafadž!“

F.

Hwěšodne njebjó.

Krašina lučtja je mi snata,
Wščitjz ludžo wóžda ju,
Ni je módra barba data,
Wulka je, nje! k mějenju,
Krajšaz džerša widžičj je,
Zajta bė a wostanje.

Tam šo hwětte wozgzi pašu,
Sich je wjele, wjele stow;
Widžičj njejšu w kóžbum čžaje,
Wyrnje na nje hlabadžj šhof.
Hdyž to kłóncžsko wot naš dže,
Dha je paštye pšchjwjebže.

Zemu pornož žadyn njeje,
Wón je wobji k mudroščju;
A šo nad jich sbožom směje,
Wobjema je k wšchomščju;
Wšchitkim je wón mjeno dał,
Na kafu je sawofaf.

Paštje jich pał widžičj njeje,
Čačj je runje pšhnaty;
Wón je krašna tudežni wješeje
Mikolčeje a dobroty;
Wón je wobji kóžbu nóz,
A je šžeržki jeho mós.

Paštjeja a wozgzi, wšchitko
Snaje kóžde derje ham;
Pšitny pošlabuje něšto
Gorje na nje k njebežom,
Tam, hdyž junu pšóndžemy
A jeho rajnu šžóžnoty.

K.

Szebi pšchemyšlit.

Samožity muž bu ras prošchenty, khubej žonje, kžj hebi ani satepicž njemóžehče, něščto drjeno daric. „Daj,“ tón džehče, „drjeno mam; ale ščtō mi saplačj?“

„Sa je wam saplačju““, žona wotmolwi, „njeli šo hebi přenje tji ščtucjki k 41. palma wučitaje, přjedy hačj lehnycž džehče.“

Mžj to šlubi, jej drjawa podawšči. Zato wón wječor bibliju wotewi, tele křtona čitaješ. „Derje temu, kotrjž šo po wušnym horjehjerje; teho budže tón křnes wumóž w našym čžaju. Tón křnes budže jeho swarowowadž a pšči žiwjenju šžeržecž, a budže šo jemu dačj derje hieč na semi a njebudže jeho podadž do wote jeho nješchecželow. Tón křnes budže jeho wšchjchewičj na jeho šhorotōžu a wupomha jemu wot wšchitkeje jeho šhorotōže.“

Wohaty žaneho saplačjenja ša to drjawa waf njeje. F.

Hanowa prošwa.

Na hwojom hmyctarnj kóžu ležehče bohobojajny muž. Wón mějehče nadžijju, šo bė wot hwojeho Šbžniku pšpofnaty a pšchjajaty, ale jena wulka staročj jeho tšjehče. Jeho hyn bėšče na wo-

pačnje puče trjedil a hřtonu staročj žiwjenja: „Čžičže, šo byčehče šžóžni byl!“ wón njemajehče. Wšbn pšchjibžje, šo by hwojemu mřjagjemu nanej božanje prajil. „Mój hyno“, tón k njemu džehče, „šlub mi, šo čžehčj hšchče po mojej šmyerčji kóžbu džej, měšaz dołgo, do tuteje stwy pšchjibadžecž a pjecž njemšchjnow čžihče na tymle měštne jebžecž, na kotrjž twój nan wumre.“ Šajn to šlubi, a nan bórtje na to hwojeji woczi na pšehžo šambželi.

Přeni křóž fastupi hyn do hmyerčneje stwy hwojeho nana, kžj bė to šlubi. Žnywom šteješče wobras pobožneho nana pšehes nim a j nim jeho hmyerčj we wěrje do Šbžniku, kotrjž je hmyerčji žahadko waf. Wón šaču šo mógrije šajaty w tymle dopomnjecju a w tej njehhabłajeje wěstolčji: tež nana hmyerčj šteji pšehede mnu, hdy, to leži w Božej ruzy, ale wěšje je, šo mam junu pšehed Božji šud štwicž.

Žive pšehedštajenje wěry a šchecžjanského žiwjenja jeho hřwěneho nana bėšče jemu k šžóžu. Wón bu pošitny čšlowjek a namafa Božu hnadu.

F.

Křehčjianske šhonjenje.

Křhuda hřadownjka někašeho měita bėšče Bože křowo do hwojeje wutroby pšchjajata. Kžj něhdy bohobojajna Lidija w Ššipnje; hdyž wona pšbla hwojeho matešo hřadneho šteješchža pola mosta hedyšehče, wužiwafše wona šwóji hřowobodny čžab k temu, šo we hwojeji lubeji biblijji čžitajehče.

„Ščto dha tudy čžitajče, dobra žona?“ woprašča šo ju ras jedyň knjes, kotrjž dšywjeh hebi něščto šadu štwicž.

„To je Bože křowo“, hřadownjka šnapšchecžiw.

„Bože křowo? Ščtō dha je wam to prajit?“

„Wón je mi to šam prajit!“

„Čehje dha hdy j nim rečžafa?“

Křhuda žona njemóžehče wotmolwicz, wošehje jato knjes na tym wobšta, šo by jemu to, ščtōž wěrjehče, dopofafata. Wona njehbėšče ššpudterowanja šwucjena a njemóžehče žanyš dopofafom namafadž. Šłóncžnje pošlaba k wšchotōžji tež na jašnje bšhšchžajehšo kłóncžneho hřwěta a rjekny: „Móžehče mi dopofafadž, mój knjes, šo křónžo na njehju šteji?“

„Dopofafadž?“ wón šnapšchecžiw, „najšepšči dopofas ša to je, šo mje wono wohřjewa, a šo móžu w jeho hřwětle widžecž.“

„Taf šo mi tež džehče“, žona wješele wuwofa, „dopofas, šo je tale kniba Bože křowo, je šo wono moju dušču hřjeje a rošhřwěčžuje!“

F.

Šłote hašy.

Dwóřki přėdab Štōder wopjehafše ras wo jich matym křónpřynžu ššėdowazy wěmy podawf. Pšči ranšchj domjazej Božej hšžibže šo wo nowym Šerulafemje čžitajehče, ščtōž matešo přynža jara šajmafše. „Ščto to do nowešo Šerulafema je?“ šo wón hwojeho wučerja woprašča. Tón jemu krašnojčj hornjehšo Božeho mřti po šnatym šlawje je šwjenjena Janoweho wopřowafše a pšči tej šřadotōžji tež na „Šłote hašy“ pšchjibžje. „Šłote hašy“, na to křónpřynž džehče; „dha dšy hebi, hdyž tam budu, wšchitke šali polne šłotah kamjeni natpafadž. — „A ščto džehče j nmi čžinčj?““ šo wučerj prašehče. — „Še šłudym ludžom w Wartinje dele mjetačj“, přynž wotmolwi.

Křjany dopofas wot młobotčje pšchitwucženeje dobročžiwofšče w šławškim domje! Derje našchemu lubej, kotrebož přynžžo šaje, natwřtni, wutrobu ša šłuhedo mužja měčj!

Dr. S.

Sy-ll spówał,
Pilańce dźiałal,
Strowja óe
Swójbaj statok
A twój swiatok
Zradny ja.

Za staw sprówny
Napoł mócny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Przez spał mórny
Čerutwoś da.

Njoch ty spówał,
Swérnje óžólaś
Wáśno dnj;
Dźeń pak swjaty,
Duśl daty,
Wotpoś ty.

Znjebjes mana
Njoch ói khmana
Žiwnośže;,
Žiwa woda,
Kšć Hóh pada,
Wokřeś óe!

Šserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo lóžbu šobotu w Ššmolerjez knjižničšćetni w Budyšinje a je tam ja ščtwórtlětnu wšchepłatu 40 pj. doštač.

19. njedzela po šwjatej Trojicy.

Twať nam murju wyšoľu, šo šo pšched njej
štrachuju njepšchedzěľio š bojošću. Šamjeń!
Škerl. 612. 7.

Gal. 5, 16—24.

Šnajoemy tu stawijnu, jaťo bęchu šo tamne šłowa
ščerľušča nad jenej šwójbju we wulkej nušy došleńńe.
Bęšče pšched što lětami, šly njepšchedzěľ čehnjete pšched
našče krajiny. W malej štwje je šwójbja, toťraz w jenej
kšęži njedaloko dřoši budy, wješor šromadźena, š bojo-
šću njepšchedzěľa dočalajo. Štara mačęť čjita mjenow-
wany ščerľušč, š wulkim hšobom přjedawšče šłowa
ščerľušča wušbęhju, pošna dowęrenja k Bóhu. Čęi
tamni pak nješju tak kručęi, ale šo jara boja. Wontak
je čęmowa nóz, wěťr móznje wěje, šněš šo dęe. Rano,
jako šo šwita, štwja wščitaj pšched durje a wđžja, šo
je tam pšched kšęžu wulka šněšowa murja natwarjena,
tať šo je kšęža njepšchedzěľ njewidowna. Wěťr bęšče
šněš nawalať, šo bęšče šněšowa murja wuščjcha hač
kšęža. Dowęrenje štareje mačęťre njeje podarno bylo.
Kať wutrobnje dźatjaja šo Bóbu ja wumozęnje! Tať
pšched što lětami! A dźenša? —

Tež dženša šapłaci šo dowęrenje k Bóhu. Maľy
torpedowy čolm loji, tať šo pišja, š wulkej ščrobiošću
tych matroľow kšęžata „Magdeburg“, kř njebęchu wo
žiwjenje pšchjškš, jaťo bęšče šo tón kšęžat podnóřik, ale
w morju pluwawu. To bęšče štrašna wěz ja tón tor-
pedowy čolm, šo tať zyle do blištošće njepšchedzěľšto

lóbžštwja šwajć. Ale šladajo na šwoju pšchjškšufnošć na-
pšchedzjwo towaršćam wón tutón škut wuwjędze. Nadži šo
temu čolmje, 200 mužow wuřhowacę. Šnydom wotšędze,
jędže š najwjetšej špěšćnošću, pšchetž štrach je jara
wulki, šo móže šo wot njepšchedzěľšćich lóbžow wobšćeľč, šo
trjedjčęž a šo podnóřic. Njepšchedzěľšće lóbže pšchěšćęhaju
tón torpedowy čolm, bliža šo pšchego bóle, a hšjom šebi
našči wojazy na čolmje myšla, šo je wšča přęza, nje-
pšchedzěľam čelnyč, podarno. Žaťo šo hšchęže tať boja-
ču, našta zyle nable pšči jašnyu njeju šaby teho čolma
kurjawa, a ta ščęna bęšče tať huřta, šo šo tón čolm
wot njepšchedzěľow wjazy wđžęč a wobšćeľč njemóžęše.
Kať na jedyu dźiw š njeješ šladachu wojazy na tu
kurjawu jaťo na murju, toťraz bu jim wot Bóha k šatita-
nju tyč ščwěnyč němšćich wojaľow natwarjena. Dřje
ženje njeje šo nutřničš je rta wojaľow „Njč Bóhu
dźatjaje“ k njeješam wušpěwalo, kať tutón džen.

Bóh pomha tež tym šlabym, šdžž šo ja šprawnu
wěz będža. Bóh je š nami, kať je wón byť š našćimi
wóžami! —

Čęjemy pak to praćjeť móž, Bóh je š nami, kať nje-
dřjeliť šo potom tež k njemu wobročjčęž a praćjčęž
— my čęmy byč š Bóhom? — Šladajmy do naščęšo
teřta: nočemy, šo by našča wutřba była šahřoda na-
ščęho Bóha, toťraz dobre přoby nješe? — Nočjemy
Bóhu pšchęzo podobničę byč? — Tešpola:

Našča kšchěšćjjanřka wutřba dřbriť byčęž
šahřoda naščęho Bóha.

Pravečimjy ho: Kajta je ta tola a ka! ma ho wobdzěłacz?

Uby Wótčeje w njebeščach, daj nam swojeho swjateho Duchu, kiž je tón prawy sáhrodnik naščeje wutrobjy — Samjen!

I. Hdyž ho nještaramy wo swoju sáhrobu, ročeje tam w njej njerjad, tež hdyž hnyj hnyj suano dobre hymjo wu-
přili abo dobre rostliny hažseli. Njerjad sadnjy wjcho dobre. Wobštara ho pak sáhroda, pščinjenje tež dobre pšody. — Njeje to runje tak i cšlowjšeje wutrobny, tutej tak plódněje rolu, po tym hačj ho derje wobdzěła abo hačj nyz?

Njemóžetej ho w tóžnym prawym kščeječjjanjskim žiwjenju dwě wobdzěleni roszbělicy — to jene, jako hiščěje njerjad ročeječe w sáhrodě wutrobjy — to druhe, jako kražna stanjšina kulturneho džěta?

Šsamy njerjad běše ho wjedy hnyj suano lěta dołho roščěrať, ale tute wutrobjy hnyj ho potom wot Wožeho Duchu sáhřimnyje a hnyj dobre pšody pščinjenje. Pawof, wjedy njemdry njepřěčeł kščeječjjanow, hnyj potom naj-
lepšy přičeł cšlowjetow, Zachuš, wjedy lěbny žonit, hnyj dobročeł kšudych, kať nečoty, kiž je wjedy jeno na hwyne hladat, ledžbuje nět jeno hiščěje na to, ščtož ho Wobu spodobu. Zato běše nehyj čěstl krał Wjazyhřaw wot njepřěčełow w bitwje jatj jatj, w swojim jastwje jara kručje džeržany, hnyj wot swojich njepřěčełow ras pradžany, hačj nět wě, tajsi je roszběl mjes řalcom a mjes jatym. Wón wotmolowi: Za to derje řhonju; jako beč řalcom, myřlady bebi na senšje, nět bebi myřtu na Woha a njebyřte; jako beč řalcom, beč ham bebi žjwy, wot teho čařa, řo hnyj jatj, hnyj žjwy swojemu Wobu.

Wuklotne mozy hnyj ho wot Woha položite do role naščeje wutrobjy; wšičtje mōja dobre pšody pščinjenje, kotřez hnyj jenotiwemu cšlowjeje, hač cšlowjetow wužitne a Woha čzeřeja. Ale řchto je a řtanje ho i tymi mojami, hdyž ho njewužitnje wužjowaju? Kať nečoty mlobžnj pščěrterba swoje bohate dary čěła a duře na wopacžne wafšnje! Hdy bychu wšičtje te mozy, kotřez je Woh do role naščeje wutrobjy položil, řo prawje po Wožim wot-
myřlenju řřebale — kať krařne pšody bychu narofšje, kajsi paradies mohła semja byč? Ale cšlowjet — bebi hamemu, swojim čělnym žabojčam pšchewofšajemy — pščinžje na wopacžne puče, wobřepi a plahuje njerjad w sáhrodě swojeje wutrobjy, a rostliny, kotřez hnyj ho w džěčaznyh lětach, w řchuli a w pačěřim roszučeřowanj-
nju we wutrobje řabžale, njerřotu a řfónčnje řanutla. Škōždy wě, řo řo džěčjom njeřmě wřřcha wola wofštajič, njedyrbať tež rojomny cšlowjet ham na bebi džělač? Njewobdzěłana sáhroda ho mowmu njepšodobu — nje-
čjřta wutroba tež nyz — wofšebje nyz Wobu. Kajte pšody tajta wutroba pščinjenje, nam Pawof praji wot 19. hačj do 21. řchřučzi naščeje teřta. Dobre pšody dobreje, kščeječjjanjskeje wutrobjy mjenuje nam pať w 22. a 23. řchřucžy. Kotře řpodobaju ho řzi řěje, te wřenje abo te pohlednje? — Woh, kiž je te mozy do naščeje wutrobjy položil, čže mēč te pohlednje — jehy sáhroda dyrbi dobre pšody pščinjenje.

II. Kať wobdzěła ho pať sáhroda naščeje wutrobjy? — řchřo je jeje sáhrodnik? — řchřož řo řam řnaje, wě, řchřo wón řam wot bebie dořonja. Wón bebi njehy prōžu dawu, njehy řpyta řo polěřřowacž, pščeřo budžel

widžez, řello hiščěje pobrařuje; čjim řnješče řáhrody wón widži, čjim njepřolofšiči je ře swojeje řamřnje.

Žejwřowu wužobnizy beču tu krařnu wutrobju swo-
jeho miřřtra řpřinali, hnyj řpřinali tuteho wuklotneho řa-
hrodnika, wot njebo wočřazny wjazy woteřez, ř nim
džědu, wjcho druhe wopuřčžjřchři. — A jako wón wjazy
pola nič njeběče? — jako beť tež řa nič swoje žjwje-
nje na řchřjz do řmjerce řať, be řbudženy a potom jich
zyle wopuřčžjřchři ř swojemu Wožu do njeběř řeř? —
Wón beče jim to jene řlubit — řlaj, ja budu pola
Waj řkōždy čař — ja řam teho Duchu pščeřel. Wón
beče jim řáhrodnik wofřat řa jich wutrobju, hač wón
beče jim jeneho řáhrodnika do řáhrody jich wutrobjy
přřat — řwojeho swjateho Duchu! — řchř kať je tón
džělať w jich wutrobach! Dobry řáhrodnik wutrořa je
řwojeje řáhrody njerjad, řo bychu dobre rostliny wob-
řřowale dobre mozy roře. řladaj na wuřobčjowym
řobōžnja! řkōžy beču wuřowjo, jako na řwofřatowym
řwojěžjenju w řerualenje wutřwřichu — řěř, wjedy
hiščěje bořasny, řwojenje řkřeřa řapř — a nět řež ho
wujnawu pščeře wřřřřřim řwěřom. řať beče tola tu-
tón Woji řwřaty Duch je řtareje nowu sáhrodu řejiniť,
mozy role prawje wuřawal a dobre pšody — Wobu řo
řpodobaze pšody wudofřonjať! řlaj, řa wulta je Woha
ľubofč — wón njepřolōži jeno dobre mozy do naščeje
wutrobjy, nē, wón čže nam tež řáhrodnikřeho miřřtra
bač, řo bychmy te mozy prawje wuřawali. řchřto čžeřch?
čžeřch řam w swojeje njedofřonjanečj miřřtra byč abo
dyrbi řkřejowu Duch čzi jako miřřtra řáhrody wtojeje
wutrobjy swoju řadu řpōžčjje?

Hdyž bebi hiščěje ras te pšody wobřladamy, kotřez
Pawof mjenuje, te ře a te dobre, njeje, jako bychu wřchřtje
te ře wuřčje i jeneho řřra a tež te dobre ř jeneho řřra
abo řorjenja? řa pšřillad te dobre. Pawof mjenuje 9
řajřch pšodow. Wřchřtje pať potajjwa nam jene řmyřlenje,
řmyřlenje Duchu Wožeho, po tym, kajřez hnyj našče řmofne
wofřejnořeje, wřeře abo řrudne, abo řať řo ře swojimi
řobučeřowřelami hromadu namařam — řlaj, wřchřudjom
Wože řmyřlenje, wřchřudjom to řmyřlenje, kotřez Duch Woji
w nař wupřōžj, wřchřudjom to řmyřlenje, kajřez hnyj wola
nařřeho řobōžnja řejnali. ř wofřat řchřěje, řo cšlowjetow,
tež řchřejeno, njerčjnjau, řaž dře řchřědo? — řařřa
epřtola nam wotmolowi: Čžělo řpōžba pščeřčjwo duchu, a
duch pščeřčjwo ččřu; řať pať řať bebi pščeřčjwnaj, řať řo
wy to njerčjnjau, řchřtož čžeře. — řkōžy, njehy je řchřtož
čže, ma hwoje řnutřřkome beđženje, tež tón, kotřez hiščěje
řchřejčjjanřtu wěřu njeršaje. Tež pola pōřana namařa řo
rořbželenje mjes jeho řřřřřam a jehy řwěřdjomjom.
ř kščeječjjanu pať je tuto beđženje hiščěje wřeřře hačj
pola pōřana a to řehōbla, řo w řchřejčjjanřte wutrobje
Duch Woji, tón dobry řáhrodnik, byřli, ři řwěřdjomjom
wofři, řať řo řo tež řať wězy nět jato řřchř wobřřladuj,
kotřez řo ho řewat řa řnabne mēč. Čžim wřeřřa je
wěřa, řnejřřřow Duchu w řaře je, čžim wřeřře je beđženje
pščeřčjwo wřchřemu řřemu, pščeřčjwo wofři ččřa. Dobry
řáhrodnik wutrořa njerjad je řwojeje řáhrody, řať dyrbitim
pščes pomoz řwřateho Duchu, teho řáhrodnikřeho miřřtra
nařčeje wutrobjy, tón řřchř, te řřřřř, te pšody ččřa
wotřowadž. řehōbla praji Pawof w 24. řchřucžy:
řotřř pať řřchřřřřř pšchřřřřřřchřu, čzi řchřřřřř řwoje
ččřa ř tymi řřřřřřřami a řabōřčjemi. řehōbla řhōžjny
w Duchu, pšchřtož hdyž jehy mamy, njerřejimy pod řařonjom,

tiż naj fatama, ale my namakamy mór se fwojim Bohom, woadcże fwojich hręchom, żywienje a fbożność. Kofnij skutki cżęła cżinja, wufobęjuje japofoctwo, njebudża Boże kralejstwo herbowadź.

Tehadla fbożcże w Duchu, dha njebudżecze cżęła jadocze dofonjecz, wjele bóle budżecze fjednani se fwojim Bohom. Njeje to něfctho wufctome runje w něcziŃŃich cżęłkim cżabiu, dżęż nafci fwierny wojazy — fznano fu też f nafceje fwojdy, nafci nam najbliżŃi — wontaž fo będża fa fwoj a nafcy wotżny kraj? Chżemy bżęż f Bohom, a wón budże f nami, każ je był f nafciimi Wótzami. Dha możemy fpwadcz f wjekelej radżiju a dowierjenja-poknej wutrobu we wśchém cżępjenju, we wśchém Ńradcu, we wśchej nuŃy, we wśchej bojofęci: TwaŃ nam Ńradcu wyfocti, to fo pŃchęd njej Ńradcuju njeŃŃchężeljo f bojofęcu. Haj pomhaj nam, troŃŃtuj naŃ. — Twaio rada je najlepŃha — budż f nami, Knjeże Božo!

Hamjeń.

H. we Ł.

Prawe kŃŃeŃŃianŃtvo.

D wopomń, duŃka, fo njej dofcz,
Tu jeno ŃŃełeŃzan ręłacą;
Nę, wŃŃęduje dywielich w doctym rofcz,
PŃchęd kóžbhm hręchom cżęłacą;
Haj, je Ńkuctom a żywjenjom
Walcz Ńwiernje fbożńic f Ńhryctom
A dobre ploby nofcz.

DoŃcz njeje, hboż fo f Ebóžńicj
„Mój Knjeże, Knjeże!“ wofalcz
A pódla bliżńich djabolej,
Ńwóć, hręch w buŃci Ńwofalcz;
Nę, Wótza wotu dowjelnjecz,
EŃej Woże puče wufwolecz,
To wjedże f njebja rajn.

Ty prajńich: „Za dżę kŃŃężeny fhm
A pŃŃes to dżęcžo Woże;
Wótż Ńita mje, cżert je wśchém Ńtym
Mń Ńchodżńic njełamože.“ —
Haj, jeli Ńo ty dżężal f by
EŃlub kŃŃężenŃi, f Bohom Ńżinjeny,
Ze njebjo tebi wŃŃe.

Spomń pał, kał huŃto Ńkamał fty,
EŃcthoż ty fty Ńlubit Wobu!
Ty, tiż fo cżertej wotrcjety,
EŃy fchodżńic hręchom droh;
Twaój Ńtary Ńadam wumrjel njej
WŃŃes pokutu a ŃhryŃta krej,
Dżę wofta nowy cżłowjecz?

So f prawym kŃŃeŃŃianom fhm,
To Ńpożęz mi Boża huada;
Njed f Ńornam, tudy wufŃytym,
Mń wofa f njebiej paba;
EŃhm kŃŃeŃŃian tał we Ńkuctu
WŃŃes ŃhryctajŃowu ŃaŃkubju,
Dha kralejstwo mam Boże!

K. A. Fiedler.

Pomoz w nuŃy.

Ń wota jeneho dwórnŃŃęza mala deŃtowana buda ŃejeŃe. Zejna woadcżęta, jebnora žona, męjeŃe w njej wŃŃełake jedżne tmoory Ńa dżężarjow a paketnoŃŃerjow na pŃchędań a cżitaręje też nafce njebjeŃte fopjeno. Kóžbu nježelju rano jej tożamo mlobdy cżłowjecz noŃŃęcže a temu wona fjedbowaze naŃŃonenje powjedacze:

„PŃŃęd wjazotymy lętamy bliŃęcže“, tał wona projęcže, „fo mi jara huŃenje dżęcže. Zene njebwoje po dżuhim pŃŃińdę, mój muż fo do picja da a mje bijeŃke, haż Ńkóncżnje wumrje, a potom haŃte tał prawje njejedźaž, Ńctho Ńapocęcže. Za nad Bohom a cżłowjecami Ńabwólwoač a fo jene ranje na pučz pobadč f tym Ńrutym wotmŃŃenjom, fwojemu huŃenŃtwn deŃacž w ręžy kóžy Ńęžńic. Zato tał w bjeŃtroŃŃtwnych myŃlacž f ręžy Ńwofalcz, buč na jene dobo Ńadżęzana. „Dżębja cżęcže, dobra žona?“ tał mi do wufŃowu ŃaŃńicja. Zedyn derje Ńraclężny ŃnjeŃ pŃchęde mnu ŃejeŃe; wón mje njełajeŃe a ja njebęž jęho też hiŃęcže ženje widžata, a tola, ja njewóm, kał to pŃŃińdę, wón hnydom moju žyłu hóřtu nuŃu a moje Ńabwólowanje pŃchędwida, ja njeodźač jemu nicžo Ńamjełęcęž, też niż wotmŃŃenju kóžy fwojecho pučja. Wón mi pŃŃińdęwofcže, mi to a tamne radżęcže, f cżimż moħka fębi fwoju żywnoćę ŃaŃkubje, Ńo njetrcjate po projęcju fbożńic, Ńcthoż dżę też ženje cżńic njełamože. EŃwóncżnje wón do dżbŃata pŃŃimny, něctre tolerje mučęcže, mi je do ruŃi Ńkódczi a ručę wotędže. Za jęcho ženje Ńašo widžata njeħym, ale ja wóm, fo mi Wóh w njeħękach wochpŃęcže dačž do Ńaħęnjeja pabnyč a mi teħodla tuteho wumóžerja póħla. Za tole wŃkofaŃtvo Ńapocęč, najprieby žyłe f mala, a něctho fo mi derje wjedže, ja fo Ńprawne žiwju a hiŃęcže něŃctho na boł Ńkodu, a jowle je też něŃctho Ńa miŃionŃtvo, ja kotrež cħy: huŃęŃiŃcho ŃherjepaŃku Ńkadowacž. To pał njeđam fębi wot něctho wumrečęcž, fo je hiŃęcže pomoznik w njeju, kotryž nam pomoha najeabęž nafceho njerŃoma.“

Tał ta žona prajęcže. Hačž wona něctho hiŃęcže pŃchęzo we fwojej budze fędż, ja njewóm; tola to wóm, fo je ta pobawŃna wěrna, każ je mi ju ta žona pŃchęd mnoħimi lętami ģama powjedata.

F.

Prawy lękał.

Nęħby fo ja f jeumy lękarjom, kotryž bę na wŃŃach pobyt, bo męria wroćęch. PŃchęd jenym hoŃęczenom pŃchędmęŃta da wón ŃaŃacž. Wón cħyŃŃę dżęcžo wopytacž, tiż tam w Ńħęji Ńhowe ležęcže. Sa něctury cżab: wón Ńašo wufuŃtu a to w pŃchęwobę muža, kotryž jęho twerędže Ńa ruŃu dżęrcęŃęcže a bę jemu je fwojej na leħnofczu a fwojimi wjele ręcżenji mo ģaczu f woadcęńnofczi. EŃwóncżnje jo lękał wottorę a le mni do wofu Ńlupi.

„To je žakofńnje!“ wón dżęcže, „a tola moħe fo też Ńašo f temu ģmječ.“

„EŃtóħa tón muż bę?“ fo ja wopraŃŃacħa.

„Ze to po wŃŃém męcže derje ģnaty wopŃęz“, lękał wotmowlwi. „Za byręjn jemu na kóžbu pad něŃctho ŃapŃŃacž, Ńcthoż by jęho wot wopŃŃtwa doŃpoknje wuhojilo. Wón ma fwoju palenzowu žadocęž ja Ńhoweč a męni, jo móje jemu lękał pomhač.“

„EŃctho f taŃim wboħim cżłowjecom cżńicę?“ fo ja prajęcħa.

„Za jęho pŃŃi jęho wěrcje wofłajam“, lękał potracęcęcže; „wón byręł le n. ni pŃŃińcę, a ja jemu něŃctho ŃapŃŃam.“

„Woprawdže?“ ja nacęħńmęč, „taje ģredki Ńa njebo macę?“

Wón fo poħmęwofacęcže a mi tón a tamny njełamožny napoŃł mjenowacęcže, f kotrymž cħyŃŃę teħo, do Ńębo njeopocżnta Ńapabnjeneho muža Ńpofojęcž.

Njeje to žalostnje? Zón šhuboto-padnjeny ma žadanje po wuświwobdženju. Wón na wěrn, jo móže jemu lékat pomáč. Zeno na praweho lékarja, lékarja duśnych, šo wón njewobročja. Wón tu nadobnu knihu naišeho škoja do rukow njeberje, kotruž je nam lékat wšehčy lékarjow dat. W teje knihi šu brédli, kotrež zgle wěšje pomohaju, jeno šo naložaju. Še ša tamneho wopizga šu w njej brédli, hdy by je wón jeno pytal a wobteđsowacž chžy.

F.

Dwojaka bojašč.

Božojny biskop Marczyn i Tausa bu ras na hamotnym puču wot rubjeznika nadpadnjeny, kotruž chžyše runje swoju brón na njeho štošč. Zato paš wón do biskopowego měneho, bjesstračochišneho woblička hladafše, se spobživanjom rusy špadnyč do a šo jeno woprastja: „Njebojšič dha šo ty? Šle, twoje žiwjenje w mojej rusy tež!“

Žyle imenje biskop wotmolwi: „Ša šeb je šo ničeho njeboju — pšchetož ja móžu jeno žiwjenje šhubčž. Ša tebe je paš šo wšehčo boju — pšchetož ty šo na tym, swoju duśny šhubičž!“

Zate wotmolowa rubjeznika tak šhuboto trječi, šo mjelčžy brón wot šo čžžny a šo wójšy hlowy wotšali. Wón šo swojeho škóšneho rjemješka wšda a šu i ródny m wóljetom.

F.

Evangelion mjes Sstowjanami.

Štaha farat Šchwjela w Deśnje.

(Poftracžowanje.)

4. Ružoju.

Nuśki narod pšichištuča nimale žny prawošlawnej abo grichišto-fatolste žytwi. W léce 988 je mjelč Wladimir do šchječžijan-stwa pšichitwip. Senate je, tak je šchječžijansta žytwi hžžom w štarčž čšohadž šo džělita na dwaj wulstaj džělej: romišto-fatolsti a grichišto-fatolsti džěl. Tutón měščeje šwoje šwědžičešo w Konstantinopolu, tamny we Romje. Šjanne wolenženje šo ša w léce 1057, ale šnustkowne rośdwojenje wobteřeje hžžom dotho prjedy a našta i teho, jo šo podwjeržowne šchječžijanstwo šatožowafše na romišto-germansku, podraššče paš na grichištu ludwojč. Dofelž paš šo žytwiž jako šwontkawa forma šchječžijanstwa i ludoweho jadra wutrowi, dha je žyle njemožno, tutej rośdwojenjej žytwi šažo na jene pšichujelč. Š teho paš tež šleduje, jo my, džělajo na ewangelisžaji Sstowjanow, njedyrinny šej jako šanēr štajelč, ludži do tuteje abo tamnje ewangelisžaje žytwje wobrocželč, ale dyrinny jim čžite Bože šlowo pšichujelč a šwontkownu žytwiwnu formu Boženu mjebženju porucželč.

Prawošlawna žytwi šo tak njenuje, dofelž ma wona po swojej myśli prawu wučžbu. Zato šlowo je pšchelowenje grichišeho šlowa „orthodoxia“ (orthos = prawy, runy, doza = wučžba, šlawo). Wona je we wětigu naučowanju lěpšča džžyš wuśta, dofelž wona bibliju nještajča čžitajč, jo mēščinštan šo ženič dha, šo njelčej pod jednym šwěššiwom, ale kōždy štat ma swoju hamotstwu krajinu žytwi. W druhich wěšach paš je šubjeuška džžyš romišta. Šo wuśte wēdomoštne džěto, kotrež šu romišžy nuśšča w šwojich škóštrach dozonjeli, pšastaj tam podarmo; ša wuwu-čženje luda šo nimale ničšo njelčžini.

Šadž do léta 1905 běše prawošlawna žytwi w Rušowjkej jeničša pšacžaja žytwi. Šchžōž by i njeje wuśtwiž, by najhōřšče křudowanje pšchecžewiž, pšichitw do njeje paš bu po móžnowiči

pšehowanj. Napšchecžiwō tajtim, kotřž běču w druhej žytwi rođženi, běše ruska wuśnowiž pšchego šwěššiwu. Tuzji paš njebeču po narodje Ružoju.

Boža šlužba w prawošlawnej žytwi je nimale jeno šwontkownu štuft ša wuśži, ale niš ja wutrowi. Pšebowanje šo njedžerčž, mēščinžž kami šu njenučženi a njedžělčani. Pšehel wobrašani jo šudžo šlowo, pšchewiča je wuśta. Želš woselni, dha džerča šwěčšastka pšchecžiwō wuśtwi, to dyrbi jón šastajelč, želš nēdžto šhowy, dha powšechšaja nēdžto wot jehō drasty na šchž, to dyrbi pomáč. Šo škulow jo wjele njedžerčž, tehdoha je wjažy hačž položja luda, kotrež njemože pišoč ani čžitōč. Ša wšah wšahat je šchčje hōwe hōrje. Nještany paš šabecž, šo je tež njes nami pšchewiča wuśta a šo wuśzenošč njenučžje ša šbože ani čžělne ani duchowne.

W tutej prawošlawnej žytwi šta šo wuśte rośdwojenje abo roztorčenje na tajše wuśtwje. Žytwiwni kniži, i štruhžž bchu šejžena, šewanjaja a modlitwō čžitanē, budu po čžžy je wšchelatim wopšchowanjom jara šepšane. Duž pšchifajša zar (šhžow), to bchu šo tute kniži pšcheladate a porjebžili. Šo šo ša w lētach 1654—56 w Waštije pšehel arčimandrita (wšchšchego mēščinšta) Nišowa. Ale wjele duchownyh a ludži wotpofaše tute nowotarštwō, woni woištadu pšči štarčž kniškab a poučenowadžu šo tehdoha „štarowēržy“. Zato dwojenje rēka po ruskej rēči „rašto“ (wostkojčje) šchžōž jemu pšchifajšča je „raštofini“. Šajšič je na 15 milijonow, (po druhej powjēčžji paš wjele njenuč), ale woni njes šobu šažo do wjele wšchelatich a doščž džiwnyh wošebacštwow rospadaju, jako šilipowizow, šedekymizow, Štopow, Žebitowēržow. Tuzji „raštofini“ budu wot wšchłowiče jara pšchecžehani. Nēšolji paš mēšaju tež njelčšchecžijansta a njepōžčžiwō wučžby. Šsu tajšy, kotřž naju dobrwōštnu šwěčžž ja šahšžimow pšehel Bohom, tehdoha šo radu kami šala, šchžōž „wohenjowu šchčženiju“ mjenuja. Njech jeno jedny pšchifad podam. 88 ludži, nuśow a žowu, běše wšchlatim, šwoje žiwjenje škrwitiwēž ja wopor pšchujelč. W čžimnej wozj šebžedžu šo w škalnej jamje, kotruž běču prjedy se šlowu napšelniki. Žiž mjedwiti čžitajče jim i biblijē. Woni džžyžu šo špalicž. Žena žona paš dwelowōšče, hačž tež tón wopor nēdžto pomozu budže, čžeritš a šawola burow. Šdžž čži pšchibōždaju, šawoladžu tamni: „Antifkrizt“ šep, šepaladžu šlowu a škočžaju je šwōjimi džčžimni do wšhritja. Nni jebny šo njenučžiče wuśtwowacž. Wodobne šo hūřto štawo.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Romy biblijsti pučnik šažo dobročžiwje šestaja knjes farat Mróbat w Ružyščinju. Š čžiščžom je šo hōškom šapocžaka, tak šo jón našči lubi Šeršija w prawym čžaju dostanu.

— Želšnička bivežžija je dobročžiwje položenje pšchšwōlička, šo móža duchowni šwojich šranjenyč wošabnyč, hdyž maja žadanje, w pōlnyč lagaretyach wopražat. Woni trjebaja jenož poš pšacžžiny jebž šapacžičej. Wobšwēdženje, jo je tón duchowny dušchowpšastw teho šhoweho abo šranjeneho, je dostadž pšehel šwěššow šuperintendowom, we Ružyž pšehel wōkřejšne šhjamštwō.

— Šwējelazge je, šo je šo wot wořteřiče wšchłowiče domowišta, na šwimčžču, želš je móžno, njedželstu nutnowšč džerčelč. Šwist šambōdajča a študowadž duchowništwa, laž je šo nam pšakō, to wobštaraja, hdyž pōlny duchowny tam njeje. Šdžž tež tajši pšči wōbžželenu wōšta njeje, wšchšč i najmjelčša nēšchō i biblijē wučžita.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw sprócnj
Napoř mčeny
Luboś ma;
Bóh pak swórny
Prěz spaf mórny
Čerastwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džěłáš
Wědné dnj;
Džól pak swjaty,
Dušl daj,
Wotpođá ty.

Znjebjes mana
Njoch či khmana
Žiwnośe; je;
Žiwa woda,
Kšl Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerjez knihcěšćejcětni w Wubšćhine a je tam ša šchwórtlětnu psychoplaturu 40 pj. dostać.

20. njedźela po swjatej Trojizny.

Kol. 3, 14—17.

Nashe žiwjenje na tutej semi ma pšeho wjazy pšewtawaz čěłne čłowšte žiwjenje bycz a dyrbi pšeho bóle pocznaz bycz duchowne kšćešćijanske žiwjenje. Šchtož šo pak wot tajšeho žada a na čim móžemy póšnacž, hač je šo tež nashe žiwjenje do praweho kšćešćijanskeho žiwjenja pšewobročěžo, to nam našch džehnišči tekst praji. My šo žyle šłowow tehošameho džeržimj a prajimj:

Schwore šo wot praweho kšćešćijanskeho žiwjenja žada.

1. Lubošć dyrbi naš šjednocěć.
2. Měr dyrbi w našch wutrobach šwoje dohće mčć.
3. Škłowo Wože dyrbi mjes nami bohacě bydlic.
4. Škut nasheju rukow dyrbi šo we mjenje Žesom Šhryška šacž.

I. Lubošć dyrbi naš šjednocěć. Lubošć je přnje wufnanjo noweho kšćešćijanskeho žiwjenja, lubošć, kotraž najwjetša mjes kšćešćijanskimj pocžnkami wostanje. Wona je „šwojł tebo dokonjenja“, — to rěka: tón šwojł, kšć ženu dokonjanosć i druhej šwojła a šjednocěje, hač je wšćitko, šchtož je nadobno, šwojłane a šjednocěje

i prawemu dokonjenju. Lubošć dyrbinj šo woblez tajž draštj, kšć naš pšichl a wšću potajnu hrošnosć wóžjena; pšchetož lubošć Šhryštusowa tež hčěhom hromadu pšchřeywa. Lubošć dyrbi to přenje bycz, šchtož w nowym kšćešćijanskim žiwjenju móž dostawa, pšchetož wona je najkřašćišči dejmant mjes tymi šćazami, kšć Bóh do wutrobj pšobžl. W tym šimj wšćitzy šenajeje myšle, kšć hromadže pšebhćujemy tu móž wčěznej lubošće, kotraž naš je wumohla.

Za hnada, kšć je njebo rostochnyla, šo dele pušćěžita do hubjentwa —, to bč ta lubošć, i kotrejž naš Šhryštus je prjedy lubował; ta šćužba potuty a wěry, kšć čže wot Wožeho Duča wučjena bycz, to je ta lubošć, i kotrejž dyrbinj my jeho šašo lubowacž. A, lubi čitarjo, w tajšej šwjatej šćužbje lubošće hromadže štejimj, nje-dyčheli my šo mjes šobu lubowacž? Wšmice kšćešćijanstwu lubošć, dha jemu pobrahuje to žiwjenje, kšć šymu hordošć šwěta pšewinje; wšmice kšćešćijanje lubošć, dha jeho byczu dušga pobrahuje. To hšjom we wšćednym žiwjenju widimj. Šdžž čłowjela šenajeje, kotrehož šwontle dary duča abo rjanosć ččěla pšćha, ale w jeho šymnym woblicju ničjo wot šćěncžnych pruhow lubošće njewotpocžuje, a i jeho šymnych šłowow wutrobnj šćbž zunjeho derjeměnenja njellnczi, — hšžž tež byšćež i pobjiwanjom na tajšeho čłowjela pošladati, kšćešćijanske žiwjenje njebošćěje w nim pštali, pšchetož žiwe šewjenje lubošće jemu pobrahuje. Abo, hšžž widićež i šchtož pilnosć a dželawosć dokonja, šchtož wyšola mudrosć

wunamata, ſchtož myſljenje mudrych tuteho ſwěta ſeſtaja a wuceji, a hdyž pſchi tym wſchittim ſo ſjawne čjini, ſo tón duſ, kiž w jich džeale abo w jich ſlowach tujeti, je bjes ponižnoſće, a jeno to ſwoje pyta, dha njeterbejaće tamnemu prawemu wuſubženju wobatac: „a hdy bdyh čj i člowikimi a i janželjſtimi jaſykami rečaj a njeměr luboſće, dha bdyh ja byl ſynczazy moſaš a klinžazy ſwónczi.“

II. Měr dyrbi w naſchich wutrobach ſwoje dobyće mječ. Luboſć dyrbi wot naſ wukh adžecž a wſchittich kſcheceljjanow ſlowačhčic, ſo bdyhmy wſchitz jenažy w luboſći a w njej Wožeje hnady doſtojny byli. Měr pač dyrbi ſačžahnyčž do naſchich duſchow a tam wobſchowany woſtač jako drohi najlubſchi hoſć. Starz, njewobročeny člowjel žaneho mēra nima; ſchtož pač je na tym wina, to ſo njemōže tač rucje wuſlědžić. Jedyň winu dawa wſchelatemu njelbožu, kiž je jeho wot mōdoſceje ſem potrjechlo a jemu njeje popiſchalo ani te čjeſće abo te wjeſela ani te lubla, na fotrež mēni runje tač wjele prava mēc, kaž ſbožowniſchi mjes jeho bratrami. Rač mōžu mērny bdyč, hdyž jawnu njeprawdu wōžju, hdyž jawnu njehač ſhonju, — tač wón hebi myſli. Druhi mōrzoje abo ſtorzi abo žaloſeji tyč poſtorow abo teho njelboža dla, kiž wſchēdne žiwjenje ſobu pſchinjeſe. Rač mōžu mērny bdyč, hdyž dyrbiu je ſtaroſcju ſo pračjež, ſchto budžemy jeječ? ſchto budžemy pič? Rač mōžu mērny bdyč, hdyž je hlyboda, abo ſkorotč, abo njepſcheceljſtowo w domje? — tač wón mēni. Ty pač dyrbiſch binajſchego ſmyſljenja bdyč. Haj, luby kſcheceljjanu! Hdyž na wōrju ſylny wēſtit duje, dha morjo ſwojčcha ſchumi a morju ſo hibaju a hlyboto a wyſſo to jeho žokmy džeja, ale hlyaj, w najhlybčich hlybinje ſtajnje wſchitto mērne woſtawo; hdyž je wonta najžaloſtniſchje ſchumjenje, tam nutſlach je wobſtajna čjſtina; — tač dyrbi ſ twojeji duſchju bdyč, luby čtitarju; wona wſchaj pob njewjedrami čježleho domawpytanja njehnutu njewoſhanje, ale nutſlach w najhlybčich hlybinje twojeje duſchje dyrbi čjſcho bdyč, wobſtajny mēr, Woži mēr, kiž njelbaba, ale kiž je tač wēczny a wērny, kaž tón, kiž tež t tebi praji: „mēr wam woſtaju, hdyž mēr wam datam. Ja njedawam wam, jaſo hwoč dawa. Waſchja wutroba ſo njestrožje ani ſo njeftrachuj.“ Luby kſcheceljjanu, tón, kiž čji njemēr pſchinjeſe, by ty ham. Njemēr jmejeſch tač dohjo, hačž ty ham džeſly w hebi knjezič; daj mērej Wožemu me ſwojeji wutrobje dobyće mēc, dha bōrly ſhoničh, ſo tež ty maſch džel na tym ſlubje, kiž je Wōh čjini. Sčyſch tón trochitny profecziſki hloš: „Sterje budža hory ho hnučž a hōrki ſo hōrčecž, ale moja hnada njedyrbi wot tebie ho wrōdčje, a tón hlyb mojeho mēra njewōdže ſo wot tebie, prečž hnučž, praji tón Knjes, tvoj ſimilyn Wōh.“ Samērnje, to budže nowe žiwjenje ſa tebie, hdyž wēdch, ſo wōn ham w tebi knjeſtowo wōdži, kiž je mērny ſerčh, ſo najhwoječjiſchje twojeje duſchje w Knjeſowej ruzy wotpoczuj, a ſo ſo jeje žana čjwila njebōtkne.

III. Sałowo Wože dyrbi mjes nami boh a cje hyllic. Wēſte wuſnamjo wērneho kſcheceljjanu je, ſo Wože ſlowo lubuje, a wopojamjo wērneho kſcheceljjanſchego žiwjenja je, ſo budže wōdžene pſchēs tón hčhž Zionſki, pſchēs kotryž Wōh njehjeſti Wōtž ſe hwojimi džečjimi rečji, ſo bdyhmy žive bgle pſchēs lōžde ſlowo, kiž ſ Wožeho rta dže. „Ach twoje ſlowo hwojate njeh bydli pola naſ, ſo budže ſbože date nam pſchēs nje lōždy čjaſh“,

tač hwoerne kſcheceljjanſtowo ſpēma; a w twojim domje a w twojeji wutrobje, luby čtitarjo, dyrbi tvoj ſlowo ſtaſo a dom namatač, ſo by ſ nim jeho žohnowanje t tebi pſchijſchlo. Ty nochjeſch ſo runačž tym ſkralſtim, kiž dawachy Wožemu mana w puſčzinje leječž a ſo ſklyčž, ale ty džejeſch tón Woži dar do hlybneho a tola žohnowanego hlybobja ſwojeje wutroby nahromadžič, ſo by tež w čjaſh nuſy mēl; tež tehdy, hdyž Wōh hlyb a lačžnoſć wō žiwym Wožim ſlowje do fraja pōčjele. S jenyň hlybom, hdyž džeſch mōž mēc, w nowym žiwjenju hlybōžič, dha je čji trjeba, ſo hwoer wužiwajch tón nowy wſchēdny hlyb, to ſlowo hnady, kiž polutnych ſbōžnych čjini pſchēs wēru do Jeſom Kſchryſta. Raž na luby dar Wožeho hlyba ſwoje čjetine mēſno w domje, a kaž ſo wot njeho bohačeje ſobudželi wſchittim, kiž wo njōn rožja, tač dyrbi hlyžba Wožeho ſlowa ſwoje prenje a čjetine mēſno we tebi mēc, niz jeno njebjeſti džen, ale wſchēdne rano a wječor a pſchjopodnju, a tač dyrbiſch ſa tym ſtač, ſo by tež druhičž ſ tym wuſchewiſ, ſchtož tebe t wēcznemu žiwjenju napſuczaje. Luby čtitarjo, roſtweječ a napominajeje ſo ham ſ pſalmami a ſ hlywalobnyymi a ſ duſchownymi ſčeluwſchymi, luboſnje ſpēwajo temu Knjeſej w ſwojeji wutrobje. To ſleho duſha ſačjeſi, ſo dyrbi čjeſač, kaž pſchēs Dawitowym ſpēwanjom na trunach; to wutrobu troſtatu čjini, dolež ſo w njej dawa wotſlōh janželjſtweho wjekeleho halelnja hlyſchēč. To je žitny wōdych nowego kſcheceljjanſchego žiwjenja, ſo naſchego Wōha hromadže ſchwalim, hōžē žmy a mōžemy, hačž junu ſ janželjami ſpēwamy: Ty hwojaty, hwojaty, hwojaty hly.

IV. Skutt naſchjeju rukow dyrbi ſo w mjenje Jeſom Kſchryſta ſtač. Wo tym jeno jene ſlowo. To kaž pōb ſ čejenja pſchinidž. Hdyž wola w tebi njeje wjazy twoja, ale Jeſom Kſchryſta; hdyž hwoč wjazy njelubujejch, ani ſchtož je na hwoječ; hdyž w towarſtwe tyč hwojatyč ſtejič, kiž jeno to jene wobžarju, ſo tač poſže w wēczny luboſć poſnachy, ſo je jich hlywalba tač ſkaba, kotruž tudy ſpēwaju, dha by ty ſ twojeji wolu, ſ twojeji mozu, ſ twojim žiwjenjom, ſ twojim wumrečjom tač žyle do Wōha wobhamtnjemo, ſo ſo wſchitto ſtanje pſchēs njeho a wot njeho a jemu t čjeſčzi, dolež tež hčhž w tebi Wožu luboſć hlywali a na tralowiſtim pučzu dobyčja twoju duſchu t Wōhu poſbēhuj.

Duž ſ tym wobhamtnjemo: Wjes tebie, Knjeze, žanu kročel! Wjes tebie žane dže! Wjes tebie žabyň wotpōčim, najmjenje tón poſledni, tón witanj! Snamjo twojeho hčhžja dyrbi ſtajene bdyč wſchje naſchich domow, kaž junu wſchje naſchego ſačſchja, wſchje kolebi a wſchje rowa t wobhwočezjenju teho, ſo ſo tudy čjaka na kraſne dobyče, na kōnu, kiž dyrbi hčhž wēcznyčž noſbēč Kſchryſtuhwoeho hčhžja dla. To je potom prawe kſcheceljjanſke žiwjenje: Kſchryſt ſ naſ wumōže, a my džemy ſo wumōž dač. Pſchinidž a pomaj nam, Knjeze Jeſu! Pſchinidž bōrny! Haj pſchinidž, Knjeze Jeſu! Hamjen.

Boža podobnoſć.

Geſ. 4. 24.

Hloš: O Wožo lubomy —.

Wōh ſamoril člowjela
Ze t podobnoſći hebi,
Wōn čjelnje, duſchownje
Kajcjetičho jeho ſeb;!

Do drahty prawdomość
Woh jeho swoboda,
Haj, kama hwyatomnošč
W jemu spozčena.

Wón s Wožim pónnacšom
Wé potnje wobbarjeny,
Sa Wože džeczatfwo
Tež hnaonje wustwoleny;
Wón Wožu wolu wé,
A schtož Wóh pšchafaja,
To s loščtom, lubočžu
Wón hwerenje wufonja.

Tež jeho čžetowar
So tehdy wufnamješčje;
Šmjeršč, hworšč, žadny brach
Nab čžetom nješčješčje;
Wšeho swerštwu na jemi,
Wob njebjom, we morju
Wé jemu podbane
Kož knjejej w stworjenju.

Pšches njeponščuščnošč bu
Wšchór wufnam pšchetaženy,
A jako namčeto
Šreč nam wšchém pšchiroženy;
Wšcho čžlowještvo je nšč
Pšchéd Bohom kničžonne
A se wšchém čžinjenjom
Wé hřečadž šžazene.

Móž Wožo, spozšč mi móž,
So štary čžloweč mječje
A nowy žiwjenje
Nščt we šhryšfšu žimeje.
Hoj, prawe šhčeczšantfwo
Nječ dušču wobnowja,
Dža moje žiwjenje
Mje wječbe do njeja!

K. A. Fiedlef.

20. njeđzela po hwyatej Trojicy.*)

Lubočšč je šatonja dopjlenjenje.

Kol. 3, 14—17.

Šhudyaj starščimaj w Šerbach je jeniščki syn w lazarecže w Caonu wumrječ. Wón bč piščal, so je loško hranjenje a so ho jemu derje dže. Ale na dobo bčščtaj powječšč dostaloj, so je wumrječ. Dwe abo tji njeđžele hžjom žarowščataj, a w Wožim domje, hđžšč bč hyn piščed 8 letami hwyj hčščežnišč hšub wobnowič, bčšče ho jemu a druščimaj wojatomaj wopomnjenišči hšeruššč špěwal. „So jebny ničjo njewé, ta je wumrječ, hđže je hřečebany,“ tač praješčtaj starščej sašo a sašo, hđžž lubžo jecu troščtowašč šhychadž. Duž jimaj pónđžetu listynoščeř wulki pólny list pšch-nješe, list wot dučowneho, kotržž bčšče w lazarecže hynna troščtował a jeha potom hřečed. A w liščje bčšče tež wobras pohřečibniščžja a rowa, a něščto pišmitow bč wđščšč na

brjewanjant rowojmyn hšhžju, so bčšče mjeno hynowe špónašč. Kažtu lubočšč je tón dučowny tutymaj starščimaj wopofašč! Wona j staj wutrobnje džatowmaj. Něšto ho wutroba šterje k hynowemu rowej namata, hđžž wščžšo na row a wyšole ščtomny pšči rowje hlada.

Šo do wutrobny hčubčžlowječow, do jich šadžuwanjow pšče-hadžšč a jim dobrotu wopofašč, to je lubočšč. A hđžž pomhadž njemóščšč, jeno hčobu pščadžšč, to je hžjom štuff lubočšč. To derje čžini kaž woššchewjajž štóšt pod lipu na horžym dnju.

Wty hmy wšchžž lubočšč potřejni, ščđžščički pač je tež lubočšč wužmawč. Džatownošč ja wužnowanu lubočšč dychbi čžlowištu wutrobu tač napjelnješč, tač woshčjewočšč, so je tež wón šam lubošneho, dobročžiweho waščanja. To hčbi rošpomnity, hđžž čžjemy prawi špónašč, čžchobla Pawoč w šhwojšč napominanjadž k lubočšču na džatownošč a psalmu a šhčeruščje k Wožej šhwalbje pofaštje.

Še džatownošč ja Wožu dobrotu žčřto lubočšč? Wbo roščje lubočšč jeno pšches džatownošč? Šo Pawolowych ščowach móžemy džatownošč žčřto lubočšč mjenowadž.

„Wšchž wustwolentych, hwyatadž a lubych“ Pawoč napomina, so dychja ho „wutrobnu šmilnošč, dobročžiwočšč, ponižnošč, čžičhomnošč, ščžeršpliwnošč“ woblečadž. Šđžž je šmilnošč njebjelšeho Wšžza mje hšudheho, hřečšneho čžlowječa wušwolika, wušhwjećika a lubowala, njemážu hinal, ja dychju potny džala a šhwalby sa tajke šbože dych. Žadny džčřt njemóžje ho nam minuč, žana Woža šhžžba ho džeczšč, žadny hwyjony abo druži hwyjčžen ho hwyjčžič, hđžž ho nječohymy rowowčžili a napominali s psalmami a šhwalobnymišti hšeruščšem, lubošnje špěwajo temu knjejej w šhwojej wutrobje. Tač ho nam šknječowu mjeno lude a drože čžini, a džatownošč, wot žyřho doma, žyřje wošady wušpěwana, wšchitšč šjednočžuje. Džatownošč je ržona njebjelšta dražta. W njebjelškej draščje ho hladašč. „To tola w njebjelškej šhuti nječžinišč“, praješčje twoja mačž, hđžž ty hščšče jako mčđba hšžza kama došč rowoma njemčješč.

Tač je džatownošč ja Wožu dobrotu woblečanje, w kotrymž wšchšne štuffi hřečšneho čžlowječa nječžinišč. Woblečžje ho wutrobnu šmilnošč, dobročžiwočšč, ponižnošč, čžičhomnošč, ščžeršpliwočšč; šhječše jebny drušeho a wobjačje hčbi mjes hčobu, hđžž ma něščto něštaju šhžžžu na drušeho, runje jako je wam šhryšfšuš wodač, tač tež wy. „Wšče wšchego pač woblečžje ho lubočšč, kotraž je hwyšč dokonjenja!“ Lubočšč je kaž pač, kotrž wšchitš džčřle njebjelške dražti šhčščžianšeho waščanja wopofuje. Wona je hwyšč dokonjenja, wona čžini, so hu hščščžinjo jeneje myšle mjes hčobu, so hu w jehym čžele k Wožemu mčřej pofowanč.

Džatownošč je žčřto lubočšč, kotrž ho w šmilnošči a ščžeršpliwočšči šturtomna wopofaštje. Ty špěwadž: „Ta ščđžnošč jow k nam pšchšhššba wot Wožej! hamej hnady“, a šy hšes šaššžžy a doščžomje wobšewženy, dža wopofaštaj šmilnošč a dobročžiwočšč ščđžme, tež nješđžomnu. Pšchewiš štóšč s dohrym! Ty wššč, tač ponižny Šešuš, twój šknješ, bčšče, a tež něščotreho woshčoleho šhječa šnaješč, kotrž je s tobu kaž s bratrom rčžal, džžšč ho ty tež k niščim a šhudy w ponižnošč! Ty wššč, ty Wóh, „powošča a ponižja“, so „Wóh napššchššwo šteji hordym, ale ponižnym dawta wón hnady. Wty Šešuša šhwalimy: „Dwoja čžičoššč Šešuš, njene žyřle i wumččjenju“, duž njeđajmy ho row-hwěwadž, hačžrunje mamy pravo i hwěwje w něščotrym podžč! Šchwojaj hnevč! Wopomni mudročšč Salomonowu, kotrž ho w pšchšhšowadž namata: „Wšajn šhwoj hnev bčřy šewč.“ Ščđžšč hžjom hrojnje hlada, tón tež s wščrym ščowami wotmowja. Čžičhomnošč je waščanje, na kotrymž wštu ščatolšč šhwašnjejaj, mčř Wožj tajke „dohyčje w waščadž wutrobach“ wudžžja. Šo šhječšč a hčbi wodač je mudriščo a rječščo hačž hščžič a

*) Zole rošpomnanje njebjelšeho testu něštaje pšchžžny dja nje-wocjašatowič, hčbi i čžšom hčm pomhadž. Duž ho pšchne wutkowowanje tehožamého testu hžjom ščaješč, jako tuto halle hřečdu pšchžžomju doňžje. Njeđžewo jo na to pač hčbi dowolam, tež tuto druže wuloženje čžščewjant čžitarjam podadž. F.

švarice, abo na boš hieč. Lubžo maja na naš tež štorbu. Wopomni, šhto je škrytstuj wobał, a na njejo hida lafače, doniž njebčihu jeho šchizowani. Hbdež pał mačej powołańe ničeho prajieč, wěč tež w czichomności! To pomha, jeli dobre słowo hičajeje mětina namata. A hbdež njepomha a je wšča dobra waba podobom, měj šchepnoće! Wbš je šmitny a wot wultkeho dohocatańa, a tež ty dyrbichš na to šwioju nadšiju stajieč, jo Wbš čji dawo, cje wobdi a žohnuje, hbdež šy ty runje teho wščeho njebčihu, haj i žyła njeměželčj hčóny byč. Zesuh žaba, wo šydom křoz šydomžeháč křoz wodamany. Njerka to i žyła, so wo hot ničoho džielčj nječmaje. Wšchetoz wodačje je tola šblizjenje, kotrež mójšeje šprawonje pytač, hdy by runje twój šyubot wo wotpowalał. Wón cje potom k rowej wšchewođža a šo teho faje, kajtj je k tebi był.

Kał wjele tole šrawotowe napominanja žadoja! Njiczo mjenje hač džotonjanosč, jo wadžito w mjenje teho Knjeja čjininy je šlowami a šluttami. A našče žyłe žewjenje je šwiojni šhodženjom dyrbi wultke džatowanje byč ja Wožu šmitnočej a lubosč, tał so je džatowanosč žoro lubosče. „Zubujmy jeho, dolež wón naš prejeb je lubowal!“ Hamjeń.

Evangelion mjes Šslowjanami.

Špiša šaraf Šchwjeta w Dešnje.

(Wotkazowanje.)

4. Kužojo.

Wšola šlawowčrow šu hičajeje drube wošebatiwio, kotrež i tanuyni ničoj čjinič minaja. Tutych šu najwošobničeje: Duchoborzy a Molokany. Duchoborzy (= duchowojowarjo) staja Woje šwjenje je wšewodimo runje tał wšjoto taž bibliju, do žyrwieje a šakramentow wjele nježerča, wšchichahu a wšojnu štužbu jačšijnjeja. Dolež na šprawnočej a cještne žiwjenje džerža, maju wot lěta 1817 prawo, jo pola wošatow jeno jato dželaczerjo abo wušlabowarjo šwarich šwioju štužbu čjinja.

Molokany maja šwoje mjeno wot teho, jo w pošlunim čžuju mlofo pija, šjotž prawowšomni nječjinja. Woni drje šakramenty jačšijnjeja, ale šej Woje wšima jara wyhofo woža a pradžija šo wo šchječšjanisfe wožewije žiwjenje. Š tajim mošli byč šwah ja ewangelizaciju Rušow, a i džela to tež šu.

Wožne ewangelisfe šibanje wo roščerčja w podpošudnej Rušowškej wšehes uestičik Württembergarjoju, kotičž šo tam beču na wobjenje knječejšima šajpdič. Tuzji wotwodwachu mjes šobu wo domjanym wačšniju madlečje hodžuju abo „hjatšidunij.“ Žedny jich duchownych, Žan Bonetany (1824—1867), hajejče tute nabožne roščerčowanja. Žeho šyn Karlo, křž rušowitku wěč šwajčeje, předowajče tež Rušan. Jednowy bur i šliwofšeho wotrieša bu wšchijnjaty, natuwny čžitac a wšchijnješe tute nabožne šhromadžjenja do šwojeje domijnje. Šforo šo roščerčjadcu šchtabidšitjo jato čžište rušowške wošebatiwio wo žyfej podpošudnej Rušowškej. Woni žanych žyrwioju nimaja, ale šhromadžuja šo wo buršičk štwach. Woni pał nježju po wučšjeje ani po šajšojštwaje šjednani, ale wšchelake wučšje a nahladu šu šo do nich jačšičejčate. Wšchjnosč pał a škucžazja žyfej je šlowom ičtundidšitjo mjenuje wšchitke tajke wošebatiwio, kotrež šo po ewangelškim wačšniju šhromadžuja.

Še štrony wšchjnosčeje a prawobštanweje žyrwieje mječahu woni jako wobpadnižy wjele wšchječšehanja čšerpicž. Njito šo šta, jo žandacni i pjanymu šubžni do jich šhromadžšimow wšchjndže a jich i šjemi a i šjudani wjajahu. Druhdy bu žyła wječ i wožu do Ššibirskije šahnata. W Rušowškej wšchaf je woščnje, jo šo

ludžo, kotičž wšchječšitwo kašicam abo wšchjnosčeje něštoj čjinja, do Ššibirskije počejela. Tam dyrbja ludžo, kotičž šu šwědowija bla wot žyrwieje wotšupili, abo kotičž šu šwoje wšchewođženje šwajnje wuprajili, hromadžje i mordarjami a ruščerčnikami naježejče džela čjinieč a wot šurwowyh nahladowarjow hrošne štradowanja čšerpicž. Na drugej štronje namakam mjes najwšchječšimi šwojebani šizom došto wšchjnosčeč i Wožnu šlowu. Wšchaf nejeweje rušowške knječejšta šwobša w štajnym šwiktju i prawofštantim wječichani. Škežor Alexander I. jačojž rušowške biblijske towarštho, kotrež hičajeje džehna wobštie. Wono roščerčja bibliju mjes prawobštanwami; w toń čžah šo lětnje wostfo 200 000 exemplarow wšchewawaju.

Drugi muž, křž ewangelisfej mošli pučž rubačaje, je hrabja Leo Nikolajewič Toštoj, křž je 1910 minuječ, 82 lět jary. Wón jato mladoy ofšicjer šmitnu wšjnu šobu čjiniečaje, špuchčži potom woještku štužbu a škwožawče šo wo šwiojni šhrowatowym žiwjenju po Wožim šlowje. Wobšewaje jate jednowy bur, dželacše štan na polu a rošbanawaje šwoje šarka študny.

Wón prišajeje wjele kniži, kotrež jeho mjeno po žytnm šwěče juate čjinjahu. Dolež pał wučšejše, jo šchječšjaju nješane wojał byč dla pjateje kajuje, šataja jemu to wšchjnosč a wón bu i prawobštanweje žyrwieje wotšerčene. Tutoń muž je šo šwiojni jadrimny šlowom wyhošim a ništim do šwědowija a do wutroby wčelč, wšchjntšchjnosčeje najwšchječšitwo šližchemu potajal a i tym čžitrem ewangeliju pučž wšchjnotowal.

Wšchjchodnje date.

Wšchelake i bliška a š daloka.

— Wot krajneho towaštwa ja šmitšowne mišionšitwo a krajnoje towaštwa šararjow šu šo napominaze pišma šajškim knješam duchownym roščelate, šo čžyž šo čži duchowni šamolotč kotičž šu šwobniwi, jato duchowopastyrjo do wšjntšch lazarethow šajšupič. Š tutemu nušnemu šradowanju duchowneho šaktaranja lazarethow je šo tež wo wšchčch krajnoč žyrwioch šajšženu nježela kolleta hromadžšta. Tał beče naščim wobšim šranženym a mrežajam wošakom pomhane, šo njeterčebaju šjes duchowneho trošča a wošchewojena byč. Nadšjionnje šo tež došahaza ličžba duchownych wošebje i mječičič wšchadow šamolot, šo mošlo šo potřebnosčej wotšpombač.

— Wjele šarčičij je šwiojich šynow do wšjny pošlato, wjele šarčičij wožaj šynow. Tał je pošlj šajšojnik w Wudychščinje 6 šynow do wšjny pošlatal. Šrudnje potřeđjena je jena šwobša wo Wittenbergškim wotriešu i štal w Böenigallu. 5 šynow bečeje wučšajšlo. Šizom w špocžatku wšjny bečeje jich 4 pambija. Nješo pomječje došče, šo je tež pošledni 5. šyn na šranwošfej šemi šwioju šimjereč ša wšjny kraj namatal. Woni beču wšchjžy ofšicjrojo.

„Bomhaj Wbš“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale je tež wo wšchčch wšchewawarjajach „Šerb. Nowin“ na wšchac a w Wudychščinje dostacž. Na šchtworčž lěta ptačji wón 40 pj., jenoškije čžišča šo ša 4 pj. wšchewawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróčny
Napój móčny
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf mórny
Čerastwoď da.

Njech ty spěwał,
Swěrnyje dźěłał
Wódnos dny;
Džoš pak swjatosk,
Duš daty,
Wotpoď ty.

Z'nojebes mana
Njech d' khamana
Žiwnosťje;;
Žiwa woda,
Kli Hóh pada,
Wokřew će!
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóđu hobotu w Šmolerjez knižičkičječeni w Budyščinje a je tam sa štywódtětnu přehodplatu 40 wj. dostać.

21. njeđzela po swjatej Trojizy.

I. Pětra 1, 22—25.

Swjaty japoschtol Pětr wuswolenyž zasobnikow tam a hem na to dopomina, so hu se swojeho knižomneho wobedženja, kotřez běhu wot wótzow nauwki, wutpjeni, a to niž se sachodnym předorom abo slotom, ale s křesťuskojew drohej krowju, a so dyrba ho tehodla něšto tež jako wutpjeni wopotosać a we wšěm swojim sadžerženju swjesci być. So njemohł pak něšto snapšecziwicz, so to reka, něšto njemóžne žadać, dha jich swjaty Pětr dale na to dopomina, so džě hu ho s nowa narobžili se žimeho słowa Božeho, kotřez wěćnje wostanje. A to swjateho Pětra nowobi, so tu hebi napřecziwo flaji swětnu cłowječnu krašnosć a krašnosć Božeho słowa. Hlajče, lubi cžitarjo, s tym je wam tudy přehed woczi stajana

dwojaka krašnosć.

Kotru hebi žadaće? Wo tym njemóže ničto w nje-
wěštosći być. Wopomnicze jeno:

1. cłowječna krašnosć je jako trawna kwětk, kiž swjadnje a wotpanje;
2. krašnosć Knjesoweho słowa wostanje wěćnje.

Duž wopomniju:

I. cłowječna krašnosć je jako trawna kwětk, kiž swjadnje a wotpanje. Hdyž swjaty

Pětr tute słowa přisajče, dha wón pod šeptarjom rom-
steho tšezora steječe, kiž mješče sa swoje wobbedženstwo
nimale žyly tehy inaty swět. Njeběče to móz, njeběče
to krašnosć, kiž pod přizom swojeho runjeja njemješ-
če? Ale tež tute krašnosć stareho Roma Pětr njewu-
mēni, hdyž džěje: „Wšitka cłowječna krašnosć je
jako trawna kwětk. Trawa swjadnje a kwětk wotpanje.“
A ty, luby cžitarjo, ty hebi na swoje tublesćto, na
swoju žiwnosťu tak wiele wěš! Što dha je twoje
wobbedženstwo porno tamnemu romstenu wobbedženstwu?
Hšičče niž, taž najmjenšiji wořjed. A tola dawafch
hebi přehes njón swojej woczi tak jaslepč, so žaneje
mubliczi ani žadania po krašnosći Božeho słowa
nimafch! — Hdyž Pětr tamne słowo wo knižomnosći
cłowječneje krašnosće přisajče, dha ho nimale wšitžy
cłowjžy duchoj přehed Gricow wukwalenej mudrosću
a jich wurwołanej nawjeđžitosću potoriadju. Ale tež tute
krašnosć stareje Gricifileje Pětr njewumēni, hdyž přisaj-
če: „Wšitka cłowječna krašnosć je jako trawna
kwětk. Trawa swjadnje a kwětk wotpanje.“ Što je
porno tamne wuczenosći twoje wjedženstwo, s kotřymž ho
ty naduwasch a ho sa tak mudreho džeržič, so žaneho
rošwuczenja ani napominanja wjazy njewotřebasch?
Hšičče niž, taž ščpatny cžirjowy rjemušč. O so by
ho Bóh tón knjes nad tobi žmilč, so by ty hšičče
s Božeho słowa tu krašnu, wěćnje požohnowanu mudrosć
nabył: „Křesťuska lubowasć je lepe džyli wšitko wje-
džič.“ — Romka swětamóž je jako trawa swjadnyta;

ale Boże słowo ma swoje hrobziścięza po wszech sem, hřebziści hłódné a łacné duché wołóto přédwónané Chrystuškóweho sjednanja s hrobzišču. Gřichow knjejtmo duchow je wołódnéno pšched jašnjymi prubami ewangelija, wołó nıştich rybatow pšchópowjedan ho. — Tola ł dowo-
 kařimu teho, jo to wiśka cłłowjećina krařnosć jało trawná kwětka, njetřebamy ho do starodawnych czařow Romjanow a Gřichow wořćić; njetřebuje nam to teź našče wśchódné žiwjenje? Dž ho wśhelćić, jo moajš woajšny, dobrých pšchedelow; ale kał loħto ta krařnosć jańdže, hdyž ho pšchóřćelstwo po nečim do łiwóteće, do łymnoće, hał do śhameho njetpšchedelstwa pšchewobroci! Ty je strowoću težejeć a njewěć, kał je ģhoremu ł wutrobje; ale kał naħte móže twoja strowoće ģwoje meřno bėdnóći wot-
 fymje! Kał krařne je křeřćejanřte mandželstwo, hdyž je ho žėńtwa pšched Wožu hnadu derje radžiła! Ale ty czežy domapytana wboha wudořa, hbeje je tale twoja mandželřta krařnosć wołata? Njebe wona jało trawná kwětka, tiž je czi swabnřta?

D pšójnaju w ponižnosć, łubi cžitarjo: Nje-
 pšuchćejmy ho na niečo semite ani njeħordžmy ho je žanej cłłowjećnej krařnosć, njeh řeta mudročej abo móž, bohafitno abo strowoćej, mandželřte abo domjaze řwoje. Wđiħitta tajkta cłłowjećina krařnosć na swojim czołe wopřimjo sachobnoće noħy. D derje nam, so pšched nami hiřćeje druha krařnosć leži, kotraž wo-
 řtanje. Ĥaj

II. krařnosć Kņjesoweho řłowa wořtanje wėcznje.

Kał krařne je Bože řłowo ģižom po swojim trořćeje, kotřy ma ja wśchė řrudne wutrobje! To je trořćit, kiž czi njemóže niħto rubić. To je trořćit, kiž je řmerowazy a řapojazy balřam teź ja najřubřřim řrudob. Wřalm iřta dźaknje wřunawta: Ĥdy by twój řatón mój trořćit njeħyl, byħ ja w řwojim řubjenjeme dawno řabiny! A kał wjele křeřćejanřćich wutrobow je to po nim teź na ģebi bohacje řhonit! Njeřy ty, łuba křeřćejanřta duřcha, to teź řhonita w tyħ wřchelacich wulřćich řpřtowanjac, kiž řu ģižom pšched twój dom czařmpe? — A řakřu krařnu nadžiřu Bože řłowo w nař přodži, hdyž nam jało wjeřele pškelřstwo Božeje ģnadu jařny a řwětly puć pořaluje ł wėrnemu řbožu jow na řwėće a ł wėcznej řbóznóći tam w njeħeřad, nam wotřwajmo řimilnu wutrobu řbóznita, kotřy je wopřařijeće a dawat wśchego řboža, wśchje řbóznóće! D wjeřele pškelřstwo, kiž wo řepřu řwėdóćij! D řbózných-cziřnaje řłowo, kiž ł řepřej wo-
 džiřć! Kał krařne řy do wėcznoće!

Ĥaj, Bože řłowo wořtanje wėcznje. Nřdy nima czař přimic, hbež je ģeho řbóžny předařiti hłóř wo-
 mjelřnył. Kņjesoweho řłowa ma ho ģač do řóna dnjow přédwónac. Tež w czařach móžnje njemery a wulřeho wotřada řimeje Kņjesoweho řłowa řwoje džeřac řawřunt duřchow, kotřej ł řwojemu wėcznemu řbožu na ģeho nje-
 řħablařej řale řtejo wořtanu. Kņjesoweho řłowa wořtanje pał teź w tym řojomy, jo ho ģač do řwojeho pořlenjebo wśchđeřnaja dopjelni. řħtož je tón Kņjes řečal, to ho teź řawěćej řtanje, a to runje w tym czařu, kotřy je ģeho řwjata mudročej do přėda pořajřta. Tola njedajmy ho tym řawěćej, kotřij ģħeđba tón czař wulřėdžić, kiž je Wóh w řwiatej mudročej řwojiej mozy řřowal a nařđemju řojomej potajit.

Bože řłowo wořtanje pał teź w řwojich řwajacých napominanjach, kotřej wśħitře ničo druħe njepřaju, ģač jo njehđymy ani ģebi ani druħich do řħtoho a njeřboja přařinjeřći, ale so byħmy jało wėřazy křeřćejanjero tał řħodžił, so moħto Bože řwadne řpřobowanje a řobnowanje nad nami wotpóćowac. D njeje to ľubóřřtwa krařnosć Božejo řłowa? — Ale jeli jo řo Bože řłowo w řwojich řwajacých napominanjach pšched nař njepodeljni, dħa budje nad nami dopjeljenje a wořtanje jało ģeroženje nad nami ģač na řudny džeř! To njemóže ģinał być. To řebi majeřtoř teħo řaba, tořħež to řłowo je. Wóh njeje po wajřnuju řwajacých nanow. Wón ho njeħa a řiměč meč. řħtož jeħo řwadu njerodži, tón ř tym řebi řam jeħo ģnėw wřuwoł. Komuž njeje Bože řłowo pšched wėru řymjo noweho, po Wóh řwajoreneho žiwjenja, řa teħo je tořame Bože řłowo pšched řamu jeħo njemėru a nje-
 pořřušćnosć kamjeň rořtařenja. D jo to njehđymy tola řadny řam řwoj njepřeřel byłi, kiž ty ľubojnu krařnosć Božejo řłowa řebi do řubniřteje řurowoćej pšchewobro-
 cziřujemy! Aħ, jo byħmy tola wśħitzy „w pořřušćnosći teje prawdy“ pšched řwajateho Duħa řwoje wutrobje wśchė-
 dnje Wožemu řłowu wotankowali, jo by ho wono pšchedo bóle a móžniħo jało řymjo noweho narođženja nad nami pšchekrařnjaju! — Tuto řłowo řwajaty řėř ři w e nje-
 nuje, dořel je řłowo řiweho Wóħa, kiž ma žiwjenje řam w řebi, kaž teź řegodla, dořel Bože řłowo wśchđow, hbež je pšchijimaju, žiwjenje přodži, žiwjenje, kotřej je ř Wóħa, po řakřim wėrne, wėczne žiwjenje, kotřej teź w řmjercej wořtanje. Dořel pał Bože řłowo, kiž je nje-
 řachodne řymjo naščego noweho žiwjenja, wėcznje wořtanje, dħa teź wśħon wėrný, řivy řłód tuteho noweho žiwjenja do wėcznoće wořtanje. A řħto je tónle řłód a wopřař tuteho noweho žiwjenja? „Ta ľubóřř řwajnje wobřwėdėzi, ģač řteřiřħ w nowym narođže.“

Wo tutej ľubóřři řwajate řimjo řwėdėzi, jo wona wořtanje, ģaj, jo wėcznje wořtanje, hdyž ho wėra do wřħablanja a nadžiřa do dopjelnenja pšchewobroci.

D řwadujmy ho ř njeřachodnej radobci, kał krařne je Kņjesoweho řłowa! To wořtanje wėcznje a wśħitřon jeħo řivy řłód! řamjeň.

Nařyna přėdaje řachobnoć.

Nřny poczař řo na wotřod ģotaje. Wšleďnje řłódnine dný, kiž nařymje wořtaču, řwėďnje woteħeraju; řřbódnice wėřny řabowaju; řleřom mės wobčawěje řpřne řaně, řėmna wřřa pšchřřtyma wjeřor. řřħtoħo jo řwoj řwėdžejřć řħa řleřa; wuřařħa řwoje řarby; dawo řebi řeřepřimje pořleďnje řłody brač, kotřej řħeřće jało řyřti bohacje řryħebo řłída wřchje wořtaču; řpřewořřajta řkaču, řħtož cłłowej ř jejneje řeřčubřimje řakři wacř řapř abo řapomni. řřama wjadnje; řwėř wotřabuju; řleřce, kotřej řħtoħy řħa a řachodno đeħeřce, je wėřow ģra řřakřina pob njeħeřkam wotřal cřeňne, řħabla řwoje pořřwřchđaja wopřuřčejnija. řřa nėmých řonacř je wjeřele pšchėřřta, a wřřłone wjeřeďbe wotpóćuje. řřaj je řeħy a řuřty; řolowoloto řeji řřane nałečjo, w řřħaž řospadantacř řořemjene a řapřubjene. řřaj řeħa řo řinu; pšchėř pomalějo to žiwjenje řuřoje, kiž ho pšched řwėř wulřiwacře. řřelř řmjerceje dale bóle wołóto řeħe řřajma, a řřončenje je wśchđež cziřo řaž přři řačđřu řemřeřeħo.

řřał ho řwėř nařđimaj wocjomaj řleřba dnjow dopjelnje řene řeħo po đruħim wořwija a řaħo wotřėřwa. řřaj nje řamžemje je ani řeřčejć, ani řwėřčejć. řřomabnoć

móžemy femine plody pod večnu sčetu sa čaja njepladnje šumy; ale so leta vokalab šivataju, so šodbe se svojim vofkadam džel naščeho živenja hobo vošnjne. pščešćivo temu njepomaha žane pščešće, žana prošiva, žana prošva. Kaž lišće najšnmemu vichorej, tal fu našče dny jabuhjazemu čašej pščevofstajene; tón naš napošleku vichčeh hobo priječ svotvojeđu.

To nječ naš wučži, šredž sachodnošče šledžiče ja nje sachodnišči fubkami. Čaš berje naložčej, mudroščej pytačej, pravije šlukowadž pšched Bohom: to naš posbcha na wotnmenjenje létow; to toščitnje na želenju nad nješabščezčomnej minitščuju; to wobži f wčžšnemu, f nješmerjetnemu živenju, ja forjež šumy wchitzy powołani pščešćež Tešom Khrysta. Našaj njebešči Wóčezej naš f temu populnjaju a pšočej, so by šodždy džej nam bobyt byl ja wčžšnemu.

W najšnstim wotemrěwanju pšchitrody mamy pak tež šwój pamšny wušub póhnowadž; mamy šwoje šnamjo wobšladowadž w tym doškim ščžđu sachodnyh podobow, forjež pšched naščimaj wočšomaj wobšlednja a šašdu. Štomabu štruzene, šuche topijeno, hwička, fortaž wichor wotročnje abo mrdš mori — wobej f nam režčitej se škwomaj šjewjenja: „Čklowječ je w šwojim živenju jato trawa. Wón šče jato šwěta na polu; hbyž wětr na nju šaduju, dha wona wjazy njeje, a šwoje město wjazy nješaje.“ Šaj, junu tónle čaš tež ja tebe pščinđže, o člowječe! Wot-mérjene léta a dny woteberaju — f šodžej hodžinu, f šodžimny dušom šo džel twojeho živenja minje — je twój čaš wotčžej, dha čje mžzna ruža šapšchimnje a dele do wona ščehnje. Šwajst, w tu šwili čšeto a dušču hromadu-šeržaje, šo rostochnu. Nječ je twoja mž, twoja mčobolčej, twoja šrowoščej a čšeršwoščej tal fruta hač čžje; nječ šy ty tež štači šhorowčeje hač dotal šbožownje pščewinjt: jena hodžina pščinđže, šiz žaneho pšče-puščženja nješaje. Še to našča popšlednja hodžina na šemi.

Njepšoboda šo tebi pušta, wotemryta krajina kotowotowa? Šlej, wofud šeme budže tež tebe domaptyač. Kaž powětr a leš wónemajta, tal junu tež škwono na ščebowajmaj fubomaj wotčžeho eta wonem. Kaž šotma wofrjež šwojeho béha, tal tež krej w twojich šodžimnyh šlawadž proštwije. Dušču w twojim hlabže wušagnje, twojej wučži šo šarščitje, twój džej budže šo hačšičej a womjelšnje we wušpróšnjemny wutrobnje. Šemabž hišččje tón abo tamny twojich bratrow nad twojim čšekom pščeje, přejdy hačž šo do rowa puščičej; ale potom šo wščo ša tobu šamnje, a kačše a hniče šapšchimnje w čšemnoščej twoje šlawy.

Tola šččelčan troščitnje šo f tym škwom Bohim: „Wš wěny pak, jeli našča šeništa ščžja roškamana budže, šo wot Woha nowe twačenje mamy, dom, šiz f rutomaj njeje ščžinjny, a wěšny je we nješčehach.“ Ščajumaj to, ty šy wjetščij hačž tuto šapšuhowanje, ty jemu njepodobličje, ty šy njemjerjetny. Wozny, šašče je nješčeste dušij maia, nošijdy ty w šwojim šwutšlowem. Šwaj šošnje šwětkam šonow — wone do čšista wotemrěwanju; w jich prošče nješubni žana ščřičžta wčščneje dušče. Tričchi žahado šmerčeže jich wutrobni, dha na pščežo wotpadnu. Ty šwój béš dale wješčelče, hbyž wono tebe dožpeje. Twoje čšeto wobšlednje, a šudžo je do ščubiny rowa dele puščičej; tola čšelna pšachta, šamšnjeny kašččej, wšyško naščypna šmerjeta hórta twoju dušču njepodobličja. Wona dycha dale; wona nad rowom jato nješčelče pšomjo radowčšitnje f hwešđžinjne šupa; wona žanu wušč, žadny štut na šemi nješawofstaja, a wotewerja šo w šwojej balošej wotčženje pšched šwojim Bohom a Wčžšom. Škwom šo wščitšle ščubjenja dopjelnja; nabžija šwoje žne džerži; my wšidžny, čšato žene čšlowšče woto wohlabado, žane wščo ščřičžako a do čšejny wutrobny pščiščičšo njeje: to, ščtož Wš je pščišgotowal tym, forjež jeho šubnja.

Šnješowa luboščej wotž našče wutrobny. Nječ naš wona wščednje wabi, jeho šiwataj wolu čžinice. Wščetož šbožni hu, foržič šwoje živenje w Wšy wjedju; foržič w popšluchnoščej a pomžnoščej pšched nim šhodža. Čajzy troščitnje tu hodžinu wočšataju, hbožčej jich Wš wuščehnje. „Šobžni hu čži morwi, foržič w tym Šnješu wumru. Šaj, tón Dušč próji, šo woni wot-powčžuja wot hwojeho džeka; jich štutk pak du sa nimi.“ (Šten. Šana 14, 13.)

Pščewinjčska móž lubošče.

Njeboži D. Wš lfeld, w šwojim čšaju wjeleščawjeny duchowny w Šipšu, béšče wšoboda, šašičič je jich jenu malo byto. Šeborny, pomžny, luboščijny a pšči tym tola doštojneho wafšnja, njemželče šo loško ničto jeho wšwa, wot njeho wuhadžožeho, šminjčej; hbyž pak wón šwój róž wotemri a jehu režč tal šajnje, šadrowje, móžnje šašičnje, potom šo jenu wutrobny šorčaju a f nješčelčelow bóšny pščešćeljo, niz jeno Wšfeldow, ale teho Šnjeja, fortemuž Wšfeld ščšelče, našawođu.

Šebny džej dychelče wón mišionički šwjedščej džerčej a pola ryččelčublerja hbyččej. Šón mječelče pščelčeja na wotpčče, jeneho rytmiččetra f Wšitščitjeje, fortaž ničžo w duchownom a mišioničkim šwjedžšom wščezč a ščřiččičej nočžpčče a béšče šebi šehodla wotmyškil, je šožny šwjedščerškim ranjom wotpččowadž. Wšfeld pščinđže wječor přejdy, — duž šo rytmiččetr njemželčeje wušam-štnječ a dychelčeje tola se šwobžny wječerječ; wón pak šebi pščebewša, šo njebudže f duchownym žaneho ščrowa režčej. Wš wón wějo wotčščiwemu Wšfeldej, fortaž šwoje režče f šražnym šumorom radowčšowaje, njemželčelče napščelčewno šteječ, wón wšta po jebži šedžo, šaj šydašče šo Wšfeldej pščežo blize; jato pak šón jenu šwojich režčow f tymi škwomami ščowčži: „Šobžni hu, šiz Wže ščrow ščřičča a wobarnuja“, dha wón našle šna-pščelčewi:

„Wš njeje doktor, tal dychu ja to wčrčej? Šak moško šo to f Wžeji šmilnoščej ščebnoščej, dychu-šiz jeno tučži ščobnoščej doštal! Šomylšče šebi tola na tamne milliony čšlowješow, fortaž šo Wže ščrowo ženje blitšo pščinješko njeje, a na mnohotu tyč, fortaž šo ščřičča, ale njerošymja. Čšto dha dychi šo f tymi ščajž?“

„Šuby šnješ rytmiččitje.“ Wšfeld wutrobnje wotmolwi, „hbyž Wš šizom tal šmilnje ša tamne šyč čžječe, wo šak wjele šmilničžo budže Wšž tešome junu šwobčičej.“ W nětko da jene škwono drube, ofšičej njemželčelče šo wjazy dželčej wot tutcho duchowneho; wón wšta f mišioničkemu šwjedžšeni, wón wšta, šaž došho Wšfeld wšta a mnohe wobaj je šobu režčelčaj.

Šeto béšče šo pominjto, dha došta Wšfeld f Wšitščitjeje čšwčičžny wuščeršeho wina a f temu šit wot tamneho rytmiččetra, w fortaž štejelče: „Ščžatownoščje ša te čšitše wino, fortaž ščže mi Wš na mišioničkim šwjedžšenu porječšiti.“

Ryččel šinž f Šuder.

Šwabja Šilpp f Šššnyščeje, pščelčel a špčchowal reformazije, béšče Wščitry šwojeho kraja šahnal, njes nimi tež Wščitry w Šajna a béšče f njeho ščrowonju ščžinič. Wščeditejčelčej ščrowonje hu šmužiti a šašžimny ryččel šinž f Šuder. Što wotehnaty abt Wščitra je šwojimi miščamami pščešćivo temu protešlowaščej, njemželčeje pak f woprěda ničžo dale šapocčej. Ša wšž pak šo pščeměni, hbyž béšče ščžer Ščrowa I. w ščamkaldiškej wójnje dóbaj a Šilppa šajal. Š Wšugsburgu ju pošlajene, šo maja ewangelščy wščitšle katšolške wuštomny šašo na ničž wčwčičej. Ša to šo něhduščij Wščitřičič abt powočelčeje a šo přejdy njemčewona,

doniž křezorjzj wotpřokani i lóšicho wojakami pšched kšofstrom nještejadu a jón sa katholicškich wróco žadachu. A šcho nětko Ğing i Lidier čijnječe? Wón wjele njerěčječe; kradžu pak wšchedš hwojich křorjch a bėdnjch na jene a tořame město šromadži. Šdžj bėchu tam nětko wšchitzy čji hubjeni, kšabi a křori hromadže. Dba křezorowych pšřfow k nim domjeđe a potom k nim, špšly we wočjomaj, rjeknu: „Lubi křeža, hladajće se na tutych wobohich křorjch a pomječe to křezorej, a dšžj křezor tež potom hiščeje na tym wobštej, jich i křowonije wušnacž, dba ja ničo pšchecžiwu temu mēč nječam.“

Čji křeža na tyč křorjch hladachu a bė jim tyčšamych jara žel. Duž šo pšchecželnje k Ğingej wobrocžichu a k njemu džachu, šo hami ničo postajće njemōža a šo durbja křezorej wšcho rofestajeć a šo jeho wo wšcho dalšje prašječ. Na to šu šo čšičje wróčžili a šo tam wjazy pokalali nješu. Křezor tež ničo wo šebi pšchječ daf njeje a ryčjet Ğing i Lidier je i mērom hwojich křorjch tež dale hladadž šmēl. Jeho mjeno je tam hiščeje dženja čječene.

Džen 31. oktobra.

Šlof: Jedny twerdy hrdě je najš Wěh ham —.

Šchit, hrdě a štala žyrwoje šy,
Duž w Ješušowym mjeni
Čje, Wožo, wšchitzy proškymy
We wjeje sšednocženi:
Šbžerž čšitnu wučžbu nam
Pšches wšchitje čašy ham!
Š nam njedaj pšganstwu
A šacžet wučžbu štu!
Naš wobjž we twojim šrowje!

Dy, Wožo, šnajelš hubjenstwu,
Šaf žyrkej čaš a šrudny.
Šawēt njemwjazy křobli šo,
Duch šhodžj pšches šmēt škudny.
Naš pšched tym wobaranj!
Na kšabych pošladuj!
Daj šwědkow wěryžyč,
We šrowje wobstajnj,
D Křeže, hwojkej gmejnej!

Dy Zion Wožj twaril šy
A natwaril jón rjenje,
Duž my tež i tešo trošičtini šmy
A mamy špolojene,
Šo murje jeho ty,
Šaž tebe prošymy,
Čželč šašo natwaricž
A njeplchecželow šbēč.
Tvoj lud šo na to špuščeža.

Štej, Woža šwjata winija,
Na štaku šažojena!
Wšča škudnočj pak a njemwča
Wuđž i wētrom rospřerčena!
Našch křyřtuš šteji tu
Še šwojej prawizy,
Šiž štajnje došywa,
Šo křelušch wješela
Ššo špřewa w štač prawyč.

D.

Evangelion mjes Słowjanami.

Šwiša šarat Šchwjeta w Deřknu.

(Poštracžowanje.)

4. Ružojo.

Wofoto lēta 1874 pšchecžwajše w Pětrohrodže jendželšti lōw Nad štōf, tiz we wŕohłej štrowje 1913 w Parizu wurje. Wón wotmwarěče biblijšte hodžiny mjes wŕofšomi šmejšim. Wšcheložj křeža šo wobrocžichu, jako hraba Korzi, wješkowta Šagarin, šwabinta Lieben a dnuj. Semjenjo wotbžeržowadu we hwojich hrodach uobōžne šromadžšiny i nišimi ludžimi, šhodžadu do šaltow, do forčimow, do šabřikow a pšchipowjedachu Ješuša. Wjeduil tuteho hibanja bė Wašitij Alexandrowiž Paščow, wšchil jeneho gawderegimenta. Jeho pšrowonija budu 1880 šafajane, ale duch ludōže, totřj jeho a jeho pšchipowowarjow napjelni, štawowajde dale.

Pšchemēnjenje a wobnowjenje duchowneho žiwjenja w Ružowštej šta šo w lēce 1905, dšžj křezšitno wotnu šwobodu wēry pšchipowjedache. Šajta šwoboda, jako pšči uoš, wšchit tam hiščeje dženja njeje, ale tola mōžachu ewangelizy křoblišcho hwojy štowu wošchowacž. Dřetne džeto wurčawanje žyrkowje je jara čječe, doležj uweřchecželstwu prawokšawanje žyrkowe wchitšemu šjawremu pšrowoniju dnušich pšče jara šobžew. Šeno Wetho- dšišto maju w Pětrohrodže male mišionstwu. Še šježšiny naščeje ew. lusherčete žyrkowe je šines D. Lepius w Poššdomje w lēce 1903 mišionste towarštvo ja ranichu šemju šažožil. Š wulšimi woporami bu w Ružowštej w mēšje Štrachanu wŕohota šchula 1907 k wuručženju duchownej natwarjena, ale hižom 1909 pšches wŕidnočj šcho šamšjena, dolež šo prawokšawna žyrkej boječe, šo by jej ta šchula šchodžila.

Nětko teži ewangelšte hibanje w Ružowštej wobjete we nětor- rjch šromadželstwach, totřj šu na uarobnoruřim podžōžu najate. Šute šu 1) Ružjy bapřitšije, 2) Ewangelizy křchecžijenjo, 3) Ewangelizy křchecžijenjo. Ružjy bapřitšije šu našali pšches džeto jendželšto-nemateje bapřitšiteje žyrkowe. Wšoni šu wo wučžbe i utymy žyle pšches jene. Šich lēčba a šuštewna mōž je dočj wulka.

Ewangelizy křchecžijenjo šu našali i šamieto hibanja generala Paščotowa, totřj šmy priedy našpomijeli. Wšoni šo rošchēčejju wo žytm kraju a maju we wšchedš mēščach wošady abo nješče ššromadžšiny. Šo wučžbe šu i bapřitšimi pšches jene: wšoni šo biblijšte wučžbu wo Škrygluňu, křchecženju, šwajatej wječeri atd. křuce džerža. Šich Wože štužy šu, taž dnuđže tež; njedželu a na wječorach šo pšeduje, natwarjaze, šubžowaze, modlešče hodžiny šo wotbžeržuja. W njedželščich šchulach šo dščeš wu- wučžuja, melōžina šo hlada, wumještawjo a špřoty šo šaitaraju atd. Da šich mjena pšče jich wjednil, inženēt Pšochanoff w Pětrohrodže: „Našchim ludžom šo biblijšte mjeno „křchecžijan“ lubi a i rošželu wot katholicow, prawokšatowych atd. to mjeno „ewangelizy křchecžijenjo“ (evangelskije kristijanije). Wot tuteho šjednocženja mamy wo šadžu ša pšichod najwjazy dočžafacž. Wšono šbžerž tež pšedatřtu šchulu w Pětrohrodže, šbžēž šo duchowni wuručžuja. W tu škwiln šu tam 4 wučžerjo a 16 wučžomow.

(Pšchidobnje dale.)

Š rozpominanj.

Šwōj dołš ludžo najrabšcho je šrowami pšcaža.

Šchōž najwjazy šwalby šašžy, dawa šebi rab porofowacž

Sy-li spówał,
Pílnje dźéłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw spróony
Napój mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerstwod da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźéłat
Wádné dny;
Džéń pak swjatý,
Dušá datý,
Wotpođá ty.

Z njehej wana
Njech á kámná
Žiwnosć je;
Žíwa woda,
Kíá Bóh pódá,
Wokřew će!

Šsrebske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Esmerlejez knihóřišćišćećni w Budyšćinje a je tam ša šchwórtlétnu přěšpělatu 40 pj. došćaj.

22. njeđzela po šwjatej Črajižy.

2. Kor. 6, 1—2.

Hdy bychu čłowjekejo šo ras zyle njenadžužy
prašeli, šćito by jim to najwjetšće nješbože bylo, kotřez
mohó šći potřjedjeć, hać drje potom njeby najpředy
najwjetšći dźel šebi na šwoje šenšće wobštejmože a po-
trjednože myšliti? Abo by jich wjele bylo, kiž bychu
wormolowili: Wloje najwjetšće nješbože by bylo, hdy by
mi šo měr š mojim Bóhom wšak? — Nášći wožazy
wonta na wójnstim poln, kotřiz ženje njewjeđža, hać žiwi
bitowšćečo šašo wopušćeča, předy hać šo na bitowšćečo
wodadža, šwoju wutrobu š Bóhom šwjataju. Tam wonta
nawutru šebi to pšalmšće šćomo wazić: Anježe Wožo, ty
šy našće wuřowanje šćajnje a pšćežo. Žedyn šćanjenu,
kiž w dominjne pšćebyma, šo by šo wušćrowil, praži:
Njech maja šćišeje tať šćwjerđnjemu wutrobu, tam wonta
nawutru, i Wobu šo modlicž. Šćak šćraňje ša jeneho
šćešćejžansta, hdyž šo jemu wšćitšo šadý njeho šćubicž
šća, šo šo pšćeđ nim wušćad wotewri: Bóh aće šo po
nim a po šwojimi horjebracž, jemu móže wšćitšo
wodewić. Derje nam, šo nam Bóh š šwojej hnadže tať
nawšćečo pšćiňdže!

Šćawot, šćopšćotš teho Anješa, napomina šwoju šće-
šćejžanšu wóšabú w šćorinje, šo šo njebychu Wožu
hnabu, kotřuz šu pšćnali, pódarmo došćali — jenož niž
pódarmo!

Woža hnada je šo wam šćewiša — njech tola
pódarmo nad wami njeje! —

I. Woža hnada je šo wam šćewiša.

Šćato š šćobupomoznikam řeči po našćim tekeže Šćawot
šće šćešćejžanam w šćorinje, wón šo potajšćim je šćwojimi
šćitarjami hromadu šćamnje. Wón je jich hižom tať hušto
wo jich šćobupomoz prošyl, wošebje š jich dobroprošće-
njom, tať aće tež wón jim je šćobupomoznikom byč.
Šććto wupraži Šćawot š tym!? — Šćešćejžanjšo dyrbja
šebi mješ šobu š pomoznikom byč, wošebje tež w tym
najwšćižšćim. To derješće šćobubratrow njebyři
jenemu šćešćejžanej wšćo jeme byč — tať tež njepšće
jemu šććobdžić šćyćacž — ne, šćešćejžanjšo dyrbja šebi
mješ šobu pomhać. Šćyž šo dženš telšo lubošće na-
šćim šćešćerjam wonta a šćanjnym wopokašuje, dyrbišć
wjeđžić: šćešćejžanjšo dyrbja šebi mješ šobu š pomoz-
nikom byč; wšćak je to wšćitšo, tať wulle hać pšćežo
je, wulle wošebje pola tyč, kotřiz šu šćerpatku dali, tať
šćraňnu, tať ša šćerpatka tamneje wudomy šćešće, je to
wšćitšo šćešćejžansta pšćiňšćižćowicž, pšćiňšćižćowicž šćobu-
pomoznikom.

Šćawot aće to šćorinšćim šćešćejžanam tať prawje
na wutrobu položić, šo šu woni tola hižom jať dźeći
hnady, jať šćobušćešćejžanjšo tať njewuměromnje wjele
darow lubošće š Wožeje ruki pšćešć hnamu došćali. —
Šćwiš, w kotřymž našć tešć šćeji, nam wušćajna, šććto
aće Šćawot runje w tutym šćowje hnady wuprajić: to

Tež starožeje,
 Nj čihčija čje,
 Čžjž' wšče na teho Knjeja!
 Nje, pšče njeho
 Tu staja ho
 Wščeje čžahnej nuhy mješa.

U bludžij ty
 Wščeš pučžjny
 Njž wozja wopuščežena,
 Tamaj paštyč čje
 Zow Wyattč dže,
 Wžn snaje swojčij mjena.

Duž k njemu dži,
 Wžn sahoji
 Čži hrčeča krawatne ranj,
 U junu čje
 Dom pomježje,
 Šduž bėh je dozonjany!

K. A. Fiedlef.

Ja wem, do koho wěrju.

Wobrocženy Čhinea Leangasa powječašče nėhdy swojim pohanstam hobukacijanam wo Zefuhowych džiwach, jecho kmjerczi a horjelaczu. Duž ko woni jecho wuškmetuju woprosčachju, hač dža je won te džiwje je kamšnjamaj wočjomaj widska. „Nė, won rjckny, „ale wone řu w swojatyh knižach powjedane, kotře w řidowstij kraju wuidžedju, a mjete ludow do jich wėrnosče wėrja.“

Duž nėchtó snapščežjwi: „Šduž tež drube ludy do tpečte knihow wėrja, dža tola nuje njje, jo dyrčimny my Čhinejojo do nich wėrič. Čžehobla runje ty do nich wėričš?“

Na to Leangasa wotmolwi: „Kunjež w nich powjedane wėřh ženje njewidžaz, wěrju tola žyle twjerže do řahadow a wučžow, kotře řu w bibliji wopščižate; pščetoz ja wem, jo řym wuřh hřečšny a hubjeny čžiwjel byt, nėšto pař řym wuwoženy a wobhnadženy. Njebeřli žadny wuwožnil wot hrčeča, by řo mnje njewožnota byla, tał derje w tutny taž w tamnyh žimjerju řudje Wožeje prawdořeče wučeřimny. Zefuř pař je mi pomhał, tehadla wěrju do jecho wėrnosče, pořkuđam jej, lubuju a čžekuju ju.“ Wžhan njewidželje ničjo wotmolwič.

Wjele knihow řo čžijčšje, tola tał dotho hač žiwet řejj njje řo hřičeje žana řada čžihčežala, tał bohata na troščeje kaž to řkowno, řo je Zefuř Křtyřtu do řiweta pščiřičot, hřečšimow řobžnyč čžimč.

Wšchetozetki smytk.

Miřionar Schwarz, najpožohowanijiři pogoř pohanstwa we wškomnatym lėřtostku, nėhdy pšči pšchetozowanju Noweho Zestamata řidowaze pomnjeřasabđone řponjenje řčžini.

Schwarz hebi pšči swojim čžejřim džełe rođženeho Tamulu k pomozj wja, kotřyž wėřtu řiřčatowšo wšchetozelje a bė tež jenbželjeje reče možny. Tónle Tamula bėřhe runje pšči pšchetozowanju přnjeho lista řwjateho japořčstota Žana, tehole wuřh drobořitneho piřma, kotřež nam watrobne pomėř wřajomnořeje pokuřije, to kotřyž Woža lubořč k nam j našej lubořčej k Wobu a k bratram řejj. Wžn pšchetozj řobžy trčž jebny wotdžel, a Schwarz potom pšchetozj pščeřhla, piřčirna jon j přnjotnyh teřtom a řwporjedba jón, řbžč bėřhe to řrebnje. Šon bė Tamula řapozčat řtečžeho řtawa přnjeho Žanoweho lista pšchetozj, wón Schwarz je řwjomim pšchetozřom do řpobžiwanja řtaji. Wšchetoz Jan tam piřa: „Wobheřeje, řajtu lubořč nam Wžž wopofařa je, řo dychmy Wože džėčzi mjenowanani byli!“ Tamula pař bė pšchetozj: „Wobheřeje, řajtu lubořč nam Wžž wopofařa je, řo my jemu — řmėmy nořy řořčij!“

Schwarz džeřhe: „Wščeřelo, ty džė tule njejřy prawje, njejřy po řlowač přnjotneho teřta pšchetozowa! Čžehobla dža řy to

čžimč? Njemozjeřhe dža ty tole we řwowej macžejnej rečzi derje řahoboač?“

Wščeřeljet wotmolwi: „Žara derje možach teke řlowa řahoboač, řaž tu řejj: „jo ředny Wřze džėčzi mjentrami byli!“ ale, ale! — ja tola njemėčřž wutrobno dyrčez, jo řlowe pšchetozelje; pšchetoz to řabče řo mi nimomėrjne wulle, pščetčlowječžene byčš jo dyrčeli my řubřini, hřečšni čłat jekojjo džėčzi Wřjetčšneho řefáč. To je džė pšchetowjele, pšče wabčju wot mjela řa nař. Duž myřhlač, jo dyrčju tole řkowno pořřabčž!“

Luđi čžitarjo, řačžuwomj tež my wuřřořč a řrařnořč tamneho řkowna a řwřřtu mořetiořč lubořče řwjojeho njebjeřteho Wžžga, řbžyž my tole řkowno čžitamny?

Njž podarmo wukujene.

Wěřhe w Amerizju. Dalořo řa řřkami bėřhe hebi muž je řwowej młodej řonu řiřku dom natwarik a džėřařhe řwjojela řa. Čžija čžimjeřhe domach řwjojė džeto a řbžyž řu je řamej řa-řřyřtalo, by hebi petem jebny abo druđi řheruřč řanjeřta a řon by řej pšče wščo pščeřpomač. řa řuřřiti čžaj njebė wjedžata, čžownu mėřelje řo j wuřnjomom teřto řheruřčow martrowač. Nėřto bė řa to džatowna. Ale jebny džal by řiřčėje wjeřšči.

Nas dželje jebny muž k nej, řo na dwał njej řapuzčezje, řo pař řo petom řořo wročzi. řač dža bė wona nėř řama. řato bė řižom řhubeto nuiř do nožy, bė tola trořu řojarna. řotal řořečje řnala njebė. Ale řokel wot čžohřita wuřčelje papjerla s tym pšalamom: řon řnjes je mój pařtyč. řduž by nėřto na njón pořładač, by řo pščeřo řařo řmėrowata. ř tač teř tutu nž. řač hebi pščiřane koleřtu wja, pščetelje řitnje a pšrejčelje hebi žyle čžiče tutón žyly řiany řalam. řa to řo na řon řheruřč dopomni: „Ze Wžh, mój wščeřel, řa mnje“ a na řon druři: „Wč poruřč Wobu řiwėru“ a na druře a puzča je je řwjomim řařomny řhobom wotřje řpewoč. Wřči tym bė pščetčłku pořnu napřčadla a natřřny druhu, hač žu ta tež pořna. řač wona pščetelje a řpewoře, a to wščo bjes řwžyž, pščetoz pořnu mėřaz řwėčelje řařnje j wotřnami do řřtwy, řaž tež wšče te řjane hwėřdy.

řle tež hřičeje dwė dubej řwžyž řwėčeljeřtej a řladajřtej j wotřnami nuiř do řřtwy, řubje na njė řřčrečželju hač na hwėřdy řodobnej. Wěřčtej to woczi njepščeteljeřteho čžewjeheno řndianarja. řučzi džiwu řėču pšjedb tam byđli a ř řnejedny woni řobžehy, řiž by do tamnyč řřon pščičžahnyč a hebi tam dom natwarik i řwjojela bė džal.

řež tamny řndianar je bė řřmi mřřlemi pščiřčřot. řoteř w domje žaneje řwžyž njewobłada, mřřeljeje hebi, řo domjazy řřja. ř tač řo čžiče ř domej pščiřřowna, řo řy domjazyč řřonowal, hebi nabł, řatoz řy řrebaz mořt, a potom dom řapallč. řuž řiřžiny řjany řbž řobřlyřča a nuiřřač jebne pščetelje, lubořne wobličjo wuřhłaba. Wřoře jemu načžini, řo ani woczi ani wuřřti wot njje wotwobrocžiez njemozjeřhe. řato wona řpewoč pščelřta a řebnyč džėřhe, wotendje řndianar a wotřaji řwjojė ře pščetewjačje njewuwježene.

řařajtra wročzi řo řiřžiny mandželři řařo. Wřečřor řlepafše řo wo durje. řařč řarmar (řur) hebi mřřeljeje, řo řudje řabłubženy pučžowar wo řořpobu na nž prořřęč. řle nėřto řařeljo řařřu řndianar, wščřon wojniř wuřřotowanj a wubebjenty, řo řřtwy. řon wotpořozj řwjojė dřon pšči řurjad, džėřhe ř pščařnemu koleřtu a wotřnamjenjeřhe ř řuku wjerčjenje koleřta. řa to řřup i řiřž, wotewari řubu a pšřaččje řo nej řpewoč, řečoz džiwnje dořč řřmėčelje. řžon džė jebny reč njewořmjeřhe. řiřka pař řhoba, řčto wón čžyřčje, řybny řo ře

kolejku a poczyna kłócić się z nim. To dha by wjechała na naszemu Indianarja! Wón by posztycho husto pchychłoh a Hylka by jemu ipłował. Stónceznje też farmarowu rzeź nékal nawukny a chycyche nétko też wobjeżecz, sóto w tych kłóćlichach steji. Na to pak by nach farmał jenoż czałak. Wón jemu te kłóćliche wulfabowawače. Zón Indianarł nutnje postyżachaje a ras rjetaj: „D hby bych ja runje tajki był, jako wój!“ Tak bu Indianarł stónceznje i mizjonarom snaty, kż jého wuwuczowawače a na postyżeh wuščyżej.

A tak by to wócho pchychto? Kżicnje kłóćliche bęchu ja kamu pchęd bolosnej smierczu wuwczowawa a tešo Indianarja k wóro do kłóćlichu domjele. Nétko Hylka wobjeżecz, cžeho dla bę telko kłóćlichowu no schuli i hłowy wuščyż mela.

Evangelion njesz Słowjanami.

Świata farak Schwjela w Deščynie.

(Postraczowanie.)

4. Rużoj.

Ślina „Molotanow“ je ho w nowszym cžaju licžba wot dżelca, kotřiz ho „evangelizy křiczejiczenjo (evangelizieskije kristijanizacy)“ mjenuja. Zich uwjednit rěča S. Ssadacarov we Ssotologerowo. Woni křicžija dżežji a runcija ho jswak jendżelstijn presbyterianiam. Zich wotw na prawostawne wobhdlektwo je hnadny.

Tute tji hupy męjadu lęne jředby abo wulle šchromadžijn, kotřez pak su hžjom wot wuhynowče safanice. Sšwoboda wery, kotřez je jatynizy faruczenja, je tola jara piches wuhynowče wobjemjowana. Wščeslupjenje je wobježecne. Šchromadžijn ho hujro safajaja. Wjele jaleži na lokalnej wuhynowčji. Jedny domowice, sčtož drugi kafajuje; haj, wono ho planje, jo křicžez, münster, gawernę a landrot domowlica, wadymjejtřak pak safaje. Ruž groni: „do njebjja wuhoto, do jara daloto.“

Wot lęta 1907 dżela tež epifowalnia Metħobitřija žyreje we Pětrohródze, wona na hžjom (1913) 452 hobjutawo a 795 dżežji na njeđelřetěi schuli; wona hłaba i dobrej nadžijn do pichychoda. Zeje uwjednit je Dr. A. Simons.

Każ je wo wdęm cžęto, i tuteho hobjřeteho tħęžoritwa wěřte pomjeřecje dwitacž, tal je tež cžęto, licžbu ruřowšich ewangelizich křicęžicjanow postajecž. Křines inženę Prowčanoff ju na 40 000 duřchow tazuje, farak Janł na 200 000 Molotanow a 100—150 000 drugih hromadže (Baptizim, Metħobitřim a ewangelizich křicęžicjanow). Na hžjdy pad je wopaczenje, hdyž ho licžba ewangelizich Ruřow na 13 milionow postaji (talich 1913, č. 10). Tajta licžba by dyrčjala hinajčji wuhnam we sřawnym žiwjenju męcz a ho wobjeje w pihmowitwoje a nabožnym nominacijowje potajacž.

Porjadne ewangelife cžęhopyby w ruřowšej rěčji hu řledowaze: Szutunaja h w řjba (juternicžta), tpdžennit ja nabožnowč, politiku, wedomowč a luditwo. Chřitijanin (křicęžicjan), męščacznik ja pędowowanja a wulfabowanje Wožeho řlowa. Wobje kopjeni piřche a wudawo inženę Prowčanoff w Pětrohródze, naklad je 4000. G o t i (hóčez), męščacznik ja wuhwjećenje, piřche pędat Žeiler w Pětrohródze, 3000 egz. Drug m o l o d e ž i (přehęžel mladžiny), piřche pędat Stepanow w Pěřřtach, Gw. Woronacž, 2000 egz. S s l o w o j i ř t i n y (řlowo wěrnowčez), pomjeřecje Wožego křaležitwa, (1913) wulfabdža w Dbeřty. Tute tji postybednize pichyřicuhęčija baptizim. S š e j a t e l (řpny) w Pětrohródze (1908) je pchętožň Sofmannoweho kopjeita „Žir alle.“ W ř i t i k i p a ř e n j a (Přotajak humoženja), řhwdžaj męščacznik, redaktor

rěča Woje. Chřitijanistky B o b o r n i k (křicęžicjanistki schitacž), męščacznik epifow, metħobitřistke žyreje.

Dale ho jerdajnje wudawa pchycha i nabožnym wuwuczowanjom na hžjdy dżej pod mjenom „S s e m e j n i d r u g (řwobřny pchęčezel)“, piřkana wot wučerjca A. Mainero, wrořtwa „D o b r y j ř i w j e t n i f (dobry radčijeřel)“ piřkana wot Wočanowa 12000 egz. ja křto. Křines duchowny Janł wudawa pchętož v. Wiedacynowych řprow, „bibliski wjednit“ a „inonistwa starego wojeita.“

Evangelife pihmowitwo ma dobru podpjetu piřches řuhowne towaritwo „Maduga“ w Hallsřtace.

Křiti pichętož ewangelium w Ruřowšej řmęč? Ssamo ho rořymy, jo žyreje, kotřez dotal jenicže prawo męřecje, wščitku mōz naložuje, jo by tež pod nowymi wobjetnosčejmi řwob wotw řebji řdžezata. We jeje řředjiznje hu řibanja wo ewangelizim duchu. Tak bęčeh loni po žyreje Ruřije řwobježeh řředřowčezje. We wichyřich žyřchowaj dyrčehješo ho pichęčitwo alřoholizimje pędowacž. W Pětrohródze wobježeci najwuhyřęđji duchowny řemřchu, kotřez ho wobjamřtu i mobilnitu, jo by Ruřowitwa wot wopřitwa byla wumojřena. Šchtož ruřowitę řředřewřitwa naitupa, dha dyrčimny wuřbęnczny, jo wono pichętožnatnu ewangelizim žyřchowaj prawo dawo. Nabožnja wučeba ho wščudžom we macęřnej rěčji wuđžela, tal ho na gymnaziji w Kevalu, kotřehož direktor je nam snaty, nabožnja w piřčęřatich rěčadž wučebł, mjernizy ja prawořřawny Ruřow w ruřowšej, ja katħolřick Polakow w polřej, ja luterřick Němcow, Řřchow a Lettow w turech rěčadž. Na tořame wuščyře wotřebu ho hžje rano wuřčomzny po macęřnej rěčji na řwownu modlitwu. Čžim dleje, čžim wazny budža ho tež ruřizy řawuřizny do ewangelizich ducha nomačacž a jemu pučž wječabžewacž. Čžęřku přęju wčřak maju bratřija, kotřiz tam we řřicęłowej wuřizny dżelajak, lud drje je nabožnje řmęřłeny, ale wotny pchymwery a postyřada rad na řawjednitow. Třoła tež tam wěrne dżęto pčody pichynješe, a my wobjamřkijemy i tym řřowom, kotřez jęchu tamnych ewangelizich wjednitow piřche: „My ho nadžijamy a wěřmy do řwětych pichychoda.“

(Pichychodnje dale.)

Wščelake i bliska a ř daloka.

— Saniženu pōndželu, 2. novembra, je nowy řěřbny plan na železnizy do mozy řupit. Wōn ho ř wulřetwo dżela temu ruma, po kotřymž ho do wōjny na železnizy řęđehje. Duř njech ho hžjdy, kotřyz ma je železnizy jęčž, w prawym cžaju wobjoni.

— Křines farak Krugęř-Pomacž je ho na wotpocęnit podal a do Wudychšimja pchęčępłdi. Jęho wořadba je řo ř cžęřej wutrobu wot řwojeho řwěrneho duřchowpastyřca dżelca, kotřyz je jej wot lęta 1886 28 lę řřizje. Wōn bęčeh řyn Poriřchijřte wořadny. Zeřto nan bęčeh hžjom farak w Poriřchijach a je řo wōn na Poriřchijřte řarje 18. awgusta 1847 narodžil. Šdžž bęčeh řwoje řtudije řřončez, bęčeh wōn wot 1875 hęčž do 1877 wuščyřji řeminarřit wučez w Wudychšimju. 1877 pchęřidže wōn jako kapłan a řerřiski pędat do řamjeřca a 1880 jako farak do Wudychšimja, ř wotřak řo 1886 jako farak do Poriřchij pchęčępłdi. Wōh wotřabž řwojemu řwěrnemu řřužobnitę řōhnowany wčezor řiwjenja!

„Pomhaj Wōh“ njeje jenož pola řřesow duchownych, ale je tež we wščęch pchędawacřnjach „S e r b. R o w i n“ na wřacž a w Wudychšimje dostacž. Na řchtwōřez lęta placzi wōn 40 pj., jenotliwec cžička řo řa 4 pj. pchędawaju.

Sy-ll spówał,
Pílnje óžéłal,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróny
Napój móóny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spať méry
Čerstwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džiłal
Wódné dny;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njejbjesnana
Nječ éi křmanna
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřaw čel
F.

Sserbske njedželjske lopjeno.

Wudawa ho kóždu šobotu w Šmolerjez knižicnišćešćeni w Budyšinje a je tam sa šćiwórtičturu pschepłatu 40 pj. dostać.

23. njedžela po šwjatej Trojizy.

Žitij. 3, 17—21.

Bo nim činič, napomina naš jow japoschł Pawał. Ale kał, móže wón to tež? Šsam ko druhim ja hešempel postajić, njeje to wot njeho duchowna hardošć? Haj, hdyž Jezuš, naš Šbóžnik, praji: „wjóče sa mnu!“ dha ma k temu dobre prawo. Wón, kiz njeje žaneho hřeča činič, kiz bė šwjaty a prawy, móže ho druhim ja hešempel postajić. Ale čłowjet, kiz je šćudny hřešćnik, móže wón druhim ja hešempel być? A tola, šćtóz hebi žada: „Jesu, přjedy dži nam tu na jemi; njeđaj ho nam dotho šćomžić a toj hnadnoš čžaša šćomžić. Wjebž naš ja ruku k Wóžej do domu“, šćtóz ho wo to próžuje, šćmyšleny być kaž Jezuš bėšće, tón budže pschepo bóle doňony a móže k dobrum hešemplom być. A hlajće, tajk bė japoschł Pawał a tehođla móžešće tež k dobrum prawom prajić: „Čžiniče po mni a hladajiče na tyč, kotiz tał šćodža, jako naš macze sa hešempel.“ Dž dha:

Pawał budž nam sa hešempel!

A w čim?

- I. we šwjatim žarowanju dla njepšćecjelow šćžija Křyštufoweho,
- II. we šwjatim šwjatym šćodženju po měšććanšćim prawu w njejběšćach a
- III. we šwjatej nadžiji pschichodneho pschekraňjenja pschěš Křyšta.

1. „Wjele jich šćodži, wot kotrychž ja wam hušto prajit šćam, nětk pał tež k placom praju, čži njepšćecželjo teho šćžija Křyštufoweho; kotrychž šćon je šćatamanšćwo, kotrychž brjuch sa boha je, a jich čćešć budže k hanibje, kotiz hebi na šćište wěžu myšla“, pschě jow japoschł, a k teho šćžijimy, kał wón žaruje dla njepšćecjelow šćžija Křyštufoweho. Š wulkej šćwérnošću bė wšćudžom ewangelion přédowal. Šdžž bė šćam k wěrje do Jelom Křyšta pschijšćal a w tutej wěrje kał šćowomny, bėšće nětk jeho wutrobne žadanje, tež druhim šćžij Křyštufowu luby a drohi čćinič, jako drjemo měra a žiwjenja. A hđžž ho jemu to poradž, šćwjekełi ho nad tym a džatomašće ho Bohu sa to, kaž pschě na Šilippišći: „Ja ho džatuju šćowjemu Bohu ja wajšće towašćwo na tym ewangeliju.“ Ale jich wjele tež bė, šćož njodžyžu wo Křyštufu ničjo wjedžć, myšćadu hebi jeno na šćište wěža, a nad tym ho japoschł šćrudži, haj, wón tehođla plał, wjđješće wšćal w duchu jich šćrudny šćon, to šćatamanšćwo. Tak je tež Jezuš plał na měšto Jeruzalem, na jich njewěru a hđženje jeho pschšony, hđžžž tež jich šćrudny šćon pschě wáčomaj měšće. Ššmy my wěrjazy do Jelom Křyšta? Je nam jeho hnada našće najmėšće křibó, šćo ho jeje we šćwojej hřešćnej nuhy trošćujemy a wona naš k šćwatemu žiwjenju čćeri? Ač, rožnučćomanje w Bóžim šćowje šćmy dostali wot wěrjazy šćaršćich, wot šćwěrných wučerjow, a přédowalo je ho nam tošćame kóždu njedžela, a čćerujšće tu a tam šću šćwědženje, kał je Bóh we šćwojim domje

nam poslušaj, so by našče dušče i bebi cžajnje i sa sbože w skrystuhu doby. Kaf je tež nēt hjščče ham frudny, hdyž ho jemu to njeportadži. Kaf žarnja duchowni, mucerjo a staršči, hdyž pola netrehoje njewidža towarštna na ewangeliu, ale jeho myšle dale džeja jeno na semšte wozu. A lōžby wěrjazy tež plata, hdyž widži, kaf druyh wo sbože w skrystuhu njerodža. Wšđaf wōđi tež jich tōz, to šatamanšwo. A njekbōžče jich wjele w našđim ludu jato njepščezejšo kščiža skrystuhoweho? Zemu ho smježachu a tym, kotšij ho t njemu mjechu. „Wuštwrpeje i zyrnje“, tal wšđahu a rēčahu w štrcomadžinach. „Wōh tu nije a Šbōjnika njerjebamy“, i tym ho hordžachu we swojce mudroščje a myšlachu bebi jeno na semšte wozu. A tal be mjes wošebnima a nštim. A wěrjazy i placžom hlabočke na tutu njeweru, njepoškušnošč, hordošć w draceje a w žiwjenju, njepobeziwošć a duchowno hordošć, hdyž pomyšli na jich sbožny tōz, hdyž pomyšli na swoj luby wōzny kraj, tal budže i nim fa nēšto lēt, hdyž je hreč ludži štajenje. Ale Wōhu budž dšaf, wōn je we swojce šimlnoščje wšđitšo sošo t lēščemu wobrocšij. Šaj wšđaf, šwitacž dyrbjeje ke našđ lud i prutom wōzju. Tōn pak je Wōže myšle mēra pojnaf a je so šašo t njemu wobrocžij. Kafše moblenje nēt t Wōhu, kafše wopytowanje Wōžešo doma, kafše dowěrjenje t Wōžej šwērnoščje a lubošć, kafša wēra do Žefom skrypta! A pšđi tym bratša lubošć, woporošće, mērne, cšđje žiwjenje. Nad tym ho lōžby tradowje, kiz ma swojeho Šbōjnika a jeho kraleswo luby. A Wōh dšaj dacz, to by tajke towarštno na tym ewangeliu w našđim ludu wōštalo a hjščče rošto. Šewaf dyrbjeji i nowym placžom na njepščeželow kščiža skrystuhoweho hlaboč. W tym runaj ho Pawolej. Ale tež

II. we šwjatym šhodženju po mēščjanskim prawu w njebeščach. „Našče mēščjanske prawo je w njebeščach“, wōn piše. Semja je potajim našča žuša, njebeša hu našča domišna. Tuto mēščjanske prawo w njebeščach šmy pal we šwjatce kščiženju doštali. Dža ho nētšo tež šlucha, jalo mēščjansenjo w njebeščach šhodžič, so njedyčmy pšches šwoju wimu tuto mēščjanske prawo šhubiti. Noha na sem, wutroba w njebeščach, tal dyrbimy tutu žuštu pšchłhōžič. Kaf muž, kiz w žušje džeja, kafž našči lubi, kotšij hu we wōnje, se šwojimi myšlemi pščežo doma hu pola tyč šwojich, tal dyrbimy tež my, hacž šmy runje w žušje semje, na swoj njebejšti dom myšlic, ho na njōn pšđihotowacž. A temu šlucha wošebje wēršč do Žefom skrypta, Wōžešo Šsyna, so šmy pšches njeho wērščj wōdacža našđich hrečom a so je pytamy we wutrobnym roščacu lōždy džeja, a šmy, cšđerjenti wot jeho lubošće, we wšđem šwērni kaf wōn šam. Ničjo ho wšđaf wōzaj njepyta na šastoiničach hacž jeno, so hu šwērni. Kaf mohē šewaf tōn Knjes junu prajč: „Zy šwērny wotrōčšo, ty šwērna dšonka.“ A potom tež šaprēčž dyrbimy šwesbōjne wōšđnje a šwētne lōšđty a wjeseč pōžejime, prawe a bošabojasne žiwjenje jow na šwēče. Pšchetōž cželo a trej njebudžetej herbowacž Wōže kraleswo, ale kotšij cžinja wolu njebejšteho Wōtza. A potom dyrbja tež swoj kščiž na ho wšacž, tōn wot Wōha nam našabnje, t naščemu šbožu a a t pruhowanju poštajem. Pšchetōž jeno šđtōž hacž do tōzja pšđetraje, tōn budže šbōžny. Kaf je to wščo japoščtol Pawol wopominaf a je šwērni po šwojim mēščjanskim prawu w njebeščach šhodžič, we wērje do

Žefom skrypta, we šwjatolščji, lubošć, ščępliwošć a dowěrjenju hacž i martraščej šmjerce. Š tajim wšlapanjom je na to dom šchol do Wōžešo mēšta w njebeščach a budže tam swoje mēščjanske prawo wužimacž. Zemu džemy ho runacž tež

III. w nadžiji pšđiħodneho pšchekrašenja pšches skrypta. „Wōšgal tež na Šbōjnika wocžakijemu, teho Knjesa Žefom skrypta, kotryž našče hubjene cželo pšdemēnič budže, so podobne budže jeho krašnemu cželu po tej mozy, i kotreiz wōn tež wšđitše wōzju bebi može podcšigwēč“, tal piše japoščtol Pawol. Tuta nadžija be jemu štajnje žorlo wjesełošće a mozy t šwērnemu šbēženju a wutracu hacž do šmjerce. Ach, hdy by wšđaf tal byšo, so njeby njeprawda, kotraž tu hušo wysla a prawdošč podkōčja, šwoju mšba njenamafala, a tež niž šbōžć a njewēra, kotraž ho tu hušo hordži a wščo dobre šazpina, a so by wēra a šwēra, lubošć a ščępliwošć trōnowana njebyla, dža by rudnje byšo a t šadwelowanju. Šdyž dyrbjeji pšđi romacž šwojich lubyč, kotryčž jara žarujemy, šteječ a prajč, womi hu nam na wēčnje šhubjeni, a njemōšli mēčž žoneje nadžije šašowšhabanja i tymi šwojimi, kiz hu w bitnje padnyli a daloto wot naš w žušč jemi špa, dža bučamy nanajšubjenšči byli mjes wšđitškim štworjenjemi. Ale ne, kaf je Žesuš skryptuš nēbhy pšđiħotaf tam šbōžnošč dobeč a je šam šorjestašij t wēčnemu šbōžnemu žiwjenju, tal tež šašo pšđiħōžče, so by lōždemu dač, kaf je cžinič w žiwjenju, so by tyč špč škōštal a tyč šwojich štrcomadžij w raju swojce šbōžnoščje. Wōtom budže našče hubjene cželo pšchemēnič, so podobne budže jeho krašnemu cželu, tal nješmjerne, tal krašne a šwjate kaf wōn. W tutej nadžiji džemy tež my wšđacž, w nej dale wēršč, šwērni, ščępliwō a poslušni byč a ho i tymi šwojimi roščjōnowacž. Tajša nadžija nješahanišči. Š tym budžemy tež šami i šekšemplom ša druiħi. To daj Wōh tōn Knjes!

Šamjeri.

S. w. M.

Bušba a dom.

1. Pētra 2, 11.

Za žušniħ šym na tutej semi,
 Wōj wōzny dom hu njebeša;
 Now i hrečom, horjom, štrawščjemi
 Ššo bušča hšđe bēžič ma;
 Wōj puč pal štōcžnje wjēde tam,
 Šbēž wēčny mē a potoj mam.

Šwēt fa naš ničšo šwoje nima,
 Ze jeno wotnajaty dom,
 Kiz; pobrjštimo nam wotrōčimo,
 Šbēž kšči cšaj šmy i pšchęstkom —
 Šdyž wōla šmjerč, wščo i rukow daš
 A prōbny i domu wōšhōb maš.

Zu w šwēče fa mnje mēšno njeje,
 Duž štožam wōšč t njebeša n;
 Tam šbi moja wēra pišeje,
 Šbēž fa swoj dom a štatol mam;
 Ščhōž tōnle šwēt swoj mjenije,
 Tam šhubi prawo mēščjanske.

Wój hebi dobru nóg prajachmoj, ale' dohko trajaješe, prjedy hač wużnych, doleż mi bė, kaź buh něšto wo potajnej krajpnoći Bóžeho fratełstwa wibźat. Zo bėtaje njebźela na wšchėdnym dnju!

A wo Abrahamje.

Zednu nan steji p'chi khorotožu swojeho lubowaneho dźećca, kotrež rad wo b'isłicki wozach b'isłaji a je hebi ta někotru slawinu swojateho pišma w pomjatu dźeržato. Nan praji: „Za džu czi rjanu knihu barič. W nej steji pišane wo lubym Bóhu, wo Kneju Jezusu a wo swjatych janbźelach.“

Dźečo j swiatmaj wočjomaj czišče na nana glada. Skłónczje praji: „A wo Abrahamje.“

Nan to b'lowo wrohmj, ale jemu je, taž by jo mječz p'ches jeho buchu d'el. Wón dže rež wołemlic, tažo d'ezžo wołpjetuje b'isłaje taš a bušc'isłajo: „„Haj, nano, a wo Abrahamje.““

Duž jo jeho wutroba p'ches Bóžu hnadu sm'enje a poczišči. A jako wón swojemu mormewu d'ezžu wóč'žy sanbźela, m'g'li wón na Abraham, kotrež d'yrbječe Sława woprowač a tež swojeho jenič'žeho syna p'sčowuščizil njeje. Něšto može jo wón modbič: „Twoja wola ho stač, kaź na njeju, tak tež na semi!“

Lubj cziarjo, ty mašc' h'ano tež šlore d'ezžo. Spominaj tež ty na Abraham a wuproč' hebi něšto wot jeho w'ery! Potom bud'žes ty tež w h'obdźnje c'ezšeho pruhowanja w'ery bud'žes a wostanješc' šw'erty a pošliachy. Potom twój Bóh tež w k'z'bdym padže spytowanju tajšeho k'z'ba dobyč' da, so jo ty jnječ' možesh.

F.

Evangelion mjes Słowjanami.

Słiwa farat Šchwjela w Dešanje.

(Poc'kazowanje.)

5. Matoruhojo.

Lud, kotremuž my Ruškojo r'čamy, wobiteji i dweju dojež roszb'eleneju c'arow. Wobpobnič' d'el Ruškojateje je wobudeny wot Matoruhoju abo Kutenoju. Jich je na 30 milionow; woni doňahaju i podmjezoru hač do Antw'itjeje, hdžež w Galičije, Wuh'itjeje a Wutominije jich na 4 milionow b'edli. Hdžy jo pola naš wo Kutenu r'čzi, m'eniuj jeno tutych antw'itich, mjes tpu so tanuž, „Matoruhojo“ r'čamy. Wolišiti hamowitowjež hu jeno w 13. l'itottu k'róti c'aj' m'eli. Potom hu jich kraj mjes Wólstu a Ruškojiti roszb'eleny. Semjenjo a nahladni ludžo jo pal i Wolaan pal i Rušan wobroc'izny, jeno burza wojachy p'chi narobnej r'čzi. Hatle w niužejam l'itottu poib'edny ho jich narobnošč w Galičijeje a Wutominije; woni wudobichy hebi uniw'ersitu w Zwocie (Zembar) a maju tež swojich narodnych wotp'ob'kach w kulturnim h'ejuje.

We swojich wojachy hu Kutenojo p'čaja nam Šerban jara podobni; woni hu pilni a d'želani w r'čatimje, ale b'ez r'jenješnitow a m'ed'ezjanow, hošpod'imi a p'ed'ezelnimi napiche c'jwo łóbenju, ale tež tw'erdeje b'owu a njejeješ'imi mjes h'obu. Woni ho rady jabawjeja, ale nje'p'č'is'we wojchu na jich h'wedze njach nje'nd'ez'ich. W naboznyju nastupanju plačy wo nich wjele wot teho, s'čtož hu wo Rušach prajene. Woni hu wot sp'oz'atka prawoš'lamni; c'ji pal, kotič' sahe pod t'nejitwo k'atolič'ki Wolačow p'chub'edny, p'chub'itowajo rum'itewo banža ja knjeja z'rtweje a mjenuja ho j'ednoc'eni abo uniw'owani (union-j'ednoc'enič'itow). Ewangelizacija mjes Kutenu mi ho batle w najšim c'ajhu jawoča. Sčtun'isłajo w Ruškojiti maju mjes nini wjele p'ed'ezelow a w Galičijeje d'žela „m'is'ionitwo ja južno r'č'ichu Europu.“

Wjele Matoruhojo je ho do Americi p'ch'ep'blito, hdžež ho i ewangelizm buchow bliže j'etnawachu. Za nich jo wudawa

z'boženit „Sojuz“ (Šwajst), j redaktorom je S. Wježnikij. Kaž to c'ajno je, so w jušije hatle wuńt'ejšoj woini domowim lubowac'z, tał ho tež stanje, so Kutenojo, kotič' hu w Americi ewangelion w'oinali, d'jedža swojim domjacznu w'ojane wjehele postič'ez. Teshobla namatany něšto ewangelizaciju w Wutominije je stony amerikanšije presb'iterialneje z'rtweje.

Tež do Něm'itjeje p'chit'hadžuja Kutenojo we wulkej lic'žje jato d'žekac'zerio. Hdj b'udu tola w'chudžom praweho ewangelitewo buchu w'oinali!

W l'čjeje 1908 m'ed'achny jich p'ches 20 mužj we Zwobojach ja d'žekac'zerioj w h'ot. E pac'č'istimi d'žez'imi d'žech p'ator'iznu wjez'or wo domach, hdžež šw'ri l'ezachu, jo buchny jim h'odowne š'el'it'šije š'w'ali, abo š'udam na wobradžowanje. Zastupichny tež f Kutenu, h'w'owachny jim „C'žihu wó“, wobradžichny jim m'ed'č' jabukow a w'orjechom. Maše wjehele b'edje jim tuto sp'ominanje! W'od'achny mi ruku je h'owim w'achnyjom. Nješ'idi d'žat pak mi b'edje, hdžy woni dwe njeb'elji poib'edžy jato po jawoje protyž, h'obd' h'w'ez'achdu, f wjez'oru do š'it'šeho domu jaituwich, jo buchu mi ja d'žat h'woje š'el'it'šije jaituwali. E radošču pošliachachy na juze šw'it' a h'ob'ny a pod šw'it'om h'odowneho ič'toma m'ed'achny rjanu h'od'it'u nab'ožneho sp'ominajeja. Tucz' mužojo modlachu ho łóžde ranje, p'jedy hač na d'želo d'žechu; woni ho h'ani mjes h'obu w c'žitanju wos'wuc'zomachy; woni łóždu njeb'elju k'emič' p'ch'it'šedžu, na š'erb'ite p'ed'owanje pošluhač. Wobras... potajuje Kutenskeho popa, d'ž' j'ed'ž'ida je h'w'ez'ez'uju wodu ž'ohnuje. To ho j'it'z' itanje. Druhi wobras... potajuje nam rutenist' z'rt'ej je h'ameho drjewo wuńt'ejšy natowarienu. Wobobnič' ž'le drjewjanc'ch z'rt'w'ez'itow je tež b'isłaje w p'isłick' itronach h'orujeje Schel'it'šije; tež w Zw'ojowje, W'och'ožanšije w'ohadže jena je.

Sč'it'ž je tutych ludž' wib'ed'at, temu wutroba b'eli, jo hu woni kaź jabudžene w'ojane, kotrež p'ast'jeje nimaju; tón pal tež d'yrb'at h'obu p'ohac'z, jich bowječ' f š'udžekit'am w'ez'ewo ž'iwjenja.

Wšch'elake f bliska a f daloka.

— Sanbženo njeb'elju b'edje w'ožny b'ed' ja P'oršč'ist'u w'ohadu. Knjes farat N'š'bat' ho jako buš'owap'at' w'ožbu ja-p'ofala. Sap'ofalanst'u r'čz' m'ed'jeje na p'rim' n'š'it'm k'emič'uju knjes w'p'š'ichy z'rt'winy rad'ž'el Rosenkranz, a na š'erb'it'm k'emič'uju nowoho knjeja faraca knjes farat R'ada f Wud'ych'ina š'erb'it' w'ohadže p'ch'ed'astaji. W'oh' ž'obnuj jeho buš'owap'at'it'ke š'tat'kowanje w P'oršč'it'šije w'ohadže! (Wobš'č'erniš'chu roszpratu ja t'p'ž'at' podam. F.)

— Dolež je b'is'op Wud'ych'iniš'ije di'ž'ej wuńt'ek, m'ed'jeje ho nowow'ólba. Sa beč'ant'u tač'ant'it'wa je ho wuńw'olit' knjes w'p'š'ichy š'ch'it'ki rad'ž'el Š'obmann, direktor k'atolič'keho seminara w Wud'ych'inie. S' tym wuńw'olenjom budže woni f dobom b'is'op a wa jenož b'isłaje p'ch'it'š'ohowanje k'ala a bamža doš'ac'z.

— „P'č'ed'ez'enač“ — naš'ca š'erb'ita protyža — je wuš'ad'ol a we w'š'it'ick' p'ch'ed'awainac'z, „Š'erb'it'ick' Rowin“ doš'ac'z. Do š'erb'it'eho doma knjeja š'erb'ita protyža. Duž woblar'caže hebi ju w prawym c'ajhu a nje'ad'aje hebi druže protyki nar'ez'ez'.

„Bombaj B'oh“ njeje jenož pola knjesow buchownyč, ale je tež we wš'ch'ch' p'ch'ed'awainac'z, „Š'erb. Rowin“ na wš'ach a w Wud'ych'inie doš'ac'z. Na š'č'tw'or'č' l'eta plač'zi wón 40 wj., jenotliwe c'iz'ist'ka š'o fa 4 wj. p'ch'ed'awaju.

Bomhaj Bóh!

Sy-li spévat,
Pílnje dšítal,
Strowja čs
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny je.

Za staw sprónny
Napo; uónny
Lúboš ma;
Bób pak swérny
Přez spaf mэрny
Čorstwoš da.

Njech ty spéwaš,
Swérnje dšítáš
Wédne dny;
Džek pak awjaty,
Duš daty,
Wotpošú ty.

Z njebjes mana
Njech čí khamana
Žiwnoš je;,
Žiwa woda,
Kíš Bóh pada,
Wokřewš čel.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižničičskychceni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlétnu wšcheplatu 40 wj. dostać.

24. njedžela po šwjatej Trojizny.

Gal. 6, 7-9.

Nashe dženšniške wotdželenje se šwjateho wšhma ma šo takle:

„Njemolče šo, Bóh šo njeda ša šmječ měž. Wšchetóž ščtóz čłowjek šyje, to budže wón tež žnjecz. Ščtóz na šwoje čželo šyje, tón budže wot čžela štaženje žnjecz. Ščtóz paš na Duča šyje, tón budže wot Duča žnjecz wječnje žiwjenje. Njedaježe nam wšči naščim dobrym čžinjenju wuštacz; wšchetóž we šwojim čžabu budžemy tež žnjecz bješ wščestacza.“

Šaj, luby čžitarjo! Nascha najwještča staročž w tu-
tym žiwjenju ma byčž, šo móhli junu tež šobu žnjecz
bješ wščestacza. Wšče nasche myšle, modlitwy a
přezowanjá dyržba šo na tónle našč wotčynjenu kónž
šožowacz. Čžezemy-li jón pak we šwojim čžabu do-
přez, dža mamy šo přchede wščem wo prawy wušyw staracz;
wšchetóž

ščtóz čłowjek šyje, to budže wón tež žnjecz!

1. Ščtóz na šwoje čželo šyje, budže wot čžela štaženje žnjecz;
2. ščtóz na Duča šyje, budže wot Duča wječnje žiwjenje žnjecz.

1. Ščtóz na šwoje čželo šyje, budže wot čžela štaženje žnjecz. Džezž pak šo wo wušywanju

rěči, tam dyržimy šebi tež na šymjo a na rolu myš-
licž. Wožladajmy po naščim tešice najpředy na hubjene
šymjo a na hubjenu rolu! Šymjo, kotřž ty, luby
ščestčžjano, roššywaš, šu twoje myšle, twoje požadanja,
twoje modlitwy, twoje šlowa, twoje štutti. Želi šo wščo
twoje požadanje jow delka na šemi wostawa, hdyž šo wono
jeno wotolo wjenješ a wobšedžestwa, wotolo twojeho
prawa, wotolo čžezje přšed ludžimi, wotolo wješela a
šóščta, š jenyw šlowom, wotolo šemšeho čželneho derje-
hiczja wjereči, dža je to hubjene šymjo. Wščitke loš-
myšlne, njerečište, šesthane, ludafste a hanješke šlowa šu
hubjene šymjo, šymjo čžejnow a wóštom. Wšče štutti,
kotřž nejšhu š Woša a š Wošej čžezje čžinjene, šu
hubjene šymjo.

Š ščto je něto ta hubjena rola, na kotřž tuto
hubjene šymjo wušywaš? To je twoje čželo. Žy
mašš w šebi dželneho čłowjela: čłowjela Wožeho a
čłowjela šwětneho abo čželneho. Šdyž šo ty š myšlemi
šamoprawobolče, hordolče, wječženja helčžišč a nad
wobrašami šwojeho hřščneho šóščta wješelišč, dža pada
twoje šymjo na čželo, kotřž ma nad tym šwoje špodo-
banje. Čželo šo w tebi šmjeje wšči poradženej žči, wšči
njepožezjowym žorče, wšči wóštrym a njeluboščjowym
šudženju bližičeho. Šaj čžert šam šmjeje šo a šleka
š rukomaj, hdyž šy šwoju štu radu wuwječš, a hdyž je
šo čži twój hřčš poradžič. Twój čželny čłowjek myšla,
wješ tym šo twój čłowjek Woži w kucžku twojeje
wutroby šteji a šo rudži. Š teho wěšč, šo šy na

częło być; pschetoż kōzde pschewręchenje je wuśwym na hame twoje częło.

Kōzdy tajki wuśwym pał je tež wuśmęschenje Boże. Ty by Boże dżęczo, ale na świet a częło ho twojo wutroba powęśdca. S tym swoje njebyje Kemplichidżenje wuśmęschujęć a też bmech je swojim Wdōzom to njebeśach częćich. Schtōż byjech, to żnjesch. Twōji hręch ho napośledtu pschecziwo tebi hamemu wobroczi. S czimż by hręśich, i tym by tkoftany. Tola ja małym hūdow, kotryj ho hijom je bych isęhłowach hręcha polasuje, Bożi wulki hūd wōznje krozi. Twojo wutroba pschego ślabcšo do hnadje bije a ty wumręsch, prędy hacj by t wobroczenju pschischoł. Żne hū tu, a tōn knjes cze żnje, kajtehoj tebe namata. Ty by stwjelzo i hłuchim kłesom; wōn w tebi ničo nima, ničo sa swoju brōżen. Żne hū tu, a ty dyrbiś żnjes. Ty by na swoje częło wuśwymał, nęć budżęch wot częła stazjenje żnjes. Tebi bęchu bohate żne pschidżelene a sshowane; ale ty by ho je sachodnym lōschtom spotojil a to ničo węcne jatamanawno żnjesch. Wōj kschęćijano, tajki tola nje dyrbi twōj kōzj być! Wobrocżymy ho tehodta k wopisanju drubehō żnjenja!

Szwjaty japoschtōł Parwoł dale pisze:

II. „Schtōż toż na Duchu byje, budże wot Duchu węcne żnjenje żnjes. Njedajće nam pał pschi małym dobrym czinjenju wuśtacz, pschetoż we swojim czażu budżemy też żnjes bjes pschęstacz.“ Kōtry je ničo wuśwym i węcnemu żnjenju? Dobre dyrbinje cziniez a to najprędy nūstach w naś. Dobre czinisch, luby cżitarjo, hdyż jako dżęczo Boże jecho słowu węcisch a ho wot jecho hnadj cżahņęć dawajsch; hdyż maśch swoje wjebele nad tym knjesom a ho nad jecho słowom a nad jecho węcnej rabu swojeje sbożnōcje irabujęch; hdyż ho wschędne to cżiwej ponizņeszi jemu podawajsch a woprujęch; hdyż w horzej węcnoj modlitwie wschędnje swoju wutrobu pschod nim wuśwymujęch; hdyż Bożemu słowu we swojim domje bohacze hbylic dawajsch a tule jedż dūsch też drubim posticujęch; hdyż swojemu bratrej, kiz je ho dał wot nękajstehō paba pschęhłowatacz, i cżichim duchom saho horjepomhach; hdyż isęczpliwje cżęćpisch a swoj napołożeny kschiz t Bożej cżęćki nośyich; hdyż wschitko, schtōż czinisch je słowami a skutkami, w mjenje Jesom křhrysta czinisch; hdyż na to myślich, schtōż węcne, schtōż cżestne, schtōż prawe, schtōż pbzęctwe, schtōż lubosne, schtōż křmalobne je. To wschitko je wuśwym kschęćijana.

Schtōż je i Wōła, to ho też i Wōhu wōrczi. Wōža wutroba a Wōža rada je to polo, do kotrehoj swoje bymjećista wuśwymamy. To je najkrōćijšca a najpschidnišca rola, kiz ho jeno namatacz hōdži. Wjebele je hiżom pschi bęczu. Dżęczo Boże ho wschitkeho swojeho czinjenja iraduje. We swojim czażu pał jemu i jecho wuśwymow trachne pbydy ischhadżenju, pschetoż Wōh jim tycze a krafęczenje dawu. Duż njemustawaj a sęczępliwje cżataj. Myśl bebi na žne. Twōj Wōh cze żnjes. Ty dyrbiśch polny kōst być. Ty pał dyrbiśch też żnjes. Schtōż by węcisch, schtōż by ho modlit, schtōż by wobreho cżim, to wschitko je tebi twōj Wōh w njebeśach ischowal. D to budża žne, hdyż popledni krōcz polne wōbacz wschitkich swojich hręchow dostanjem; hdyż swoju karcu womasan drafu na węcne wotpołożim; hdyż žyle swanjo Wōze saho sapschimnem; hdyż žyly mę Wōżi naśche dūsch napjeln; hdyż teho knjesa wōslabamy, kajki je; hdyż budże sbo-

noscz wschitkich sbożnych też nam data! A to budża žne bjes pschęstacz!

Duż wuśwol bebi, luby cżitarjo, hacj dżęsch na częło być a stazjenje żnjes, abo hacj dżęsch na Duchu być a węcne żnjenje żnjes. Wōh czi pomhaj a rośhwęć cze je swojim swjatym Duchom, so prawje a twerdbze wuśwolisz. Hamjen.

Szwjertna ruka.

Schtōż szwjertna ruka wuśwymała je,

Tak wuśi mudość słow' herśich' s'łowa, —

To rośce, frawi, tye podhōwime.

Na tojlich s'pnapach kęcize radoscz żniewu.

Tu ruku żnjeszy dżaknje żohnu.

A křwala jeno křmanoscz, pīnoscz, s'wercu,

A wrocha, so jej Wōža miłoscz da

Wot swojoh' s'boza natlōczemu męru.

Sy wopomnił, mōj luby kschęćjano,

So junu w rowie hłobach cżisze k ranju?

Sy wopomnił, kał bōryj s'kryje ho

Też twoja ruka cżisze i szwjertnom' ipanju?

A wuśpisch swoj cżah dżęł wote dnja?

A byjech dobry hū na Wōżej sem,

So twoje sorno kraśne kōstki da

Ca dżęćidżęci a mjes pschęćelemi?

Kał bōryj s'nadż, so twoji lubi też

Pschit twojej s'rowy s'leczō pacęć profsch;

Duż hūwy byj a toje swjalci swęć;

Kiz tebi węcizne dobre pbydy nośca.

Saj, dżęćaj, s'pewaj, saż twōj s'kowom i dżę,

A njech pod křichōm twoje częło klaje,

Dha szwjertna ruka — žywa ruka je,

A jejne żohnowane węcizne traje!

Jan Waltar.

Wōjuszki wobras se Sserbow f lęta 1870.

Sipa saksęwajsch, žito dośrawajsch. Żnjeszy hiżom kōzy kłepachu, wschitko ho iradowajsch na ejane wōlate žne. A hlej, w tym poczo ja i węcjora brimacz, i naštom wōtrow pschihnaczu cżowne mrcętele satacņhneje wōjny. Wnoho Sserbow nočnychōm węcisch, so moħlo ho i tajlich mrcęcelow, w tał męrtym czażu, wōjnije njemjebro wumworci; ale ja malo hōdżinow hiżom dyri wōjnisi bęstl też do cżichim herśsteho kraja. Wōdres (wostahy) tu bęchu! W nozy bęsch je pōćelnil pschihnje a nęć ranu so stupał wjejnny scholta do jity i tchunnu wōblęczom a to horidęci papjery. „Wōh daj dobre ranje“, wōn rjetnje, ja wam odre męku, budżęte tał dobru a pobpřajęce jowle.“ Wopřisanje je ho mečanizny wawje-dta, scholta bje dale i jeneso domu do drubehō a wschudze wospjettuje swoj postrow; wōn pschidżę k semjanaj a wotrocęć, i burej, wučeręć, kowaręć a mlyncej, i bohacęć a křubiznje. Tōn jednu wostlaw pschi tajtej powjęćzi bjeskęcny, tōn drubi ma hūstny we wōczomaj, tōn sčęzi rjetnje i bowęru: „Każ Wōh cze!“ kōzdy troćistū hinal, ja tym bacj ma hewal wacđenje. Scholta je dawno wotechōł, i wōstlaw hōwōlany pał stej hyschęć se swojej papjertu a cżita a cżita a hlada pschego na swoje mjeno a widsi, so je woprawdže wōn męnjenje a ničto draži. Czi jecho steja wostlo njeho a palajaj i s'pōjom; jecho žona žalofęzi: „Schtōż budže ho nęć ja mnje a ja dżęći staracz?“ jecho dżęći, hdyż też hyschęć

pošnosci jim hroščazje srudoby wotwajačej njemodža, saczawaju, fo je woščeje tyščazja pomjelčej pščiščta a duž pomjelčejaju ho nanej sa ruzaj a te mješčije dšeržja jeho nojy a wščiščaj wrišččaja: „Nlanto, nješčičje do wošny, nanko, woflančje pola naš!“ Nlano pak dšeržji w ruzaj „dy byrišč!“ a tuto byričjenje je twjerščje hačž želešo a nještahabže taj štala wošprijedž morja.

Wón woteniže na swoje džeto, nima pak špěha, kaž hewaf, Duž woteniž ho do jšwta, wofmje šnatu papjerku wošpjet do ruzki a čišta něk troču merničšo a s pščenymšljenjom: „M. N. dyrbi ho pjat 22. julija rano kemitčje w Mužatowej pola šlelejničje nemiš namatač a dalšje poručjenja wožatowarac.“ Dšeržja je wutora, hačž do pjatta mam hišččje tšj dny, tat rošmnyštaje něšto ham pšči hičje; tón čas, nječž tež je krótič, dželčj žiwěru wuščjčž, ho najnuščičje woštaračja, a potom nječž je wščiščto Wošu poručjene. Wur wofmje tošu, dže se žiwovej čšlebdžu na polo a šyčež žito, nječž tež je tón abo tamny wošprijedž troču šeleny, pošyž ho dyrbi hačž do pjatta, fo je tola jena štaroščj mjenje. Wón woflanjuje tym žiwojim pšči džejbe šfadnosčji, kat maju pščiščodnje wščo woštaračž a tat je jemu lóžo we wutrobje. — Tam hečži šlanat pšči žiwojich wuščič knabdy; wón wipijuje dožnitlow a rozpofajuje žiwou žonu, kat na pščetupštwio pščiščodnje dale wjelčje. — Tam doždeluje pomjelčšitil hišččje nětore fručji, potom šfadže wščo do porabja, wještaje hišččje žiwčje junčšć az na swoj luby grat a šamirje štwu, pščetož wón žaneho pomozniča a šapšpjerja nima, šiz by jeho wěž po jeho wofštahabže dale wjedč. — Tam šapštu wušččej pošlelni fróč mjes žiwoje šculešče džejčji; wón jim wofšewja: „Dšeržji, ja mam do wošny čšahmčž do žranžowšteje a njewem, hačž ho šdy šašo k wam wróčju; bušččje pščežo pščne a potožnje, dha ho wam wěšče berje pónóžje; špominačje tež družby na mnje, hbuž wjazaj pola waš nješšym!“ Dšeržji pštalaj i šhofom a tež čši najwujerščji wuronja špšly; wščiščje šrudnje domoj woteniđu, pščetož wone žu taj wopušččjene jableščščo, šiz paštwja nima.

Pošlelni žiwobodny džejč ho k wječčoru bližji, jeno nětore hodžinki hišččje a potom rěla w Wože mje na dochi njefnaty čas. — tu a tam tež na wěčnje. Rón a tamny wophta dobreh pščečela pošlelni fróčž, poručja jeho naležebje tyšč žiwojich domach wofštanje, žiwaje šubo a šamženje. Tamny mlóžženz ma šubu njewojenju, tu dyrbi hišččje wopytacž a jejne pošlelnje štwoczto k wofštaj a k dopomnjenju šizšččč. Šašo družji hečža domach, jo bšču hišččje junčšć i tymi žiwojimi wščiščto pščeponjedali a wuradžili. W nětotrych wofšadach mejšaju na šmértach kemščenje; čši referwitojo a woborničaj pošlynišču ho k wofštóbej pšches wuščitwanje Wožego wofštanja; někora špšla hu wuronjena a nětore šakrašne šdychnjenečto bližčej ho k Wožemu trónji, kaž nutničše a špawničše byčž njemóšelčje.

Wošlelnja hodžinka be pšče ruzče nastala. Šat wjele špštnošče, šrudoby a žofošče tule jeničžu hodžintu pšelnjelše, njemóže žane pjero wopšpacž a žana jenotlawa dušča šnječč. Šóždy pak nješy žiwaje brinjelščto, tén jedyn mješčiče, tón družji džejšče. — Tam šteji nan, jeho jeničži šyn jemu w Wože mje proji, jeho bratr špi w čššlešj jemi wot léta 1866 jem. Šat wjele nadžije je nan na tutešo něk jeničšeho šyna šajaj, kat wjele luboščje nad nim wotpoczšuje, a něk dyrbi wón do širadžoščow, kaž hórčče nješju! Čžejše je dželenje, tola towarščojjo šteja hižom pot wofnom a šapaju, duž hišččje jene kšččenje rufow, a šyn šhwata k wóšštu, šralej pošlyščny. — Tam šteji wudowa, jejny jeničži šyn, jejna nadžija na štwy džejč, je tež do wóššta šawotany. Tu wofošč, šiz ho luby šacžawa, wón wošpšpacž, hebi nještadobčje; mačž džeržji šyna twjerdže sa ruzaj a wadžje jeho pušččičje, tola wofšat šteja towarščojjo a nočžedža čšatáč, šyn teho dla hišččče ras rufu mačžeffi lóčžji, potom ho wotworšnje a šhwata do wošny,

kaž ma poručžene. — Tam šteji žona je žiwojimi džejčimi, jejny muž, jejne najlubščje jow na šwěče, dyrbi woteniž. Rabi čštarčo, čšičiče hebi šami wofčas wo wofomščenju dželenja w tutej šwěčójbe. Nlano wofošča hišččje ras žiwaje džejčšatla a žiwou žonu, potom šhwata k towarščam, pošlyščny šralowemu poručjenju. Wščiščaj du mjelčo s lubeje wješči, pščetož pošlelni šacžičščč j domu je tat šynju, po družim myšlam ruma njewotlaja. Wščišč bližičej wjelaj napomni tón a družji nětore štwoczta, jedyn wurajji něštaji žort, myšle džejja šašo špěšniščšo a štožnja ho na pščiščodnje, šrudoba ho pomjelčša a wješčti bušč počina šnječč. Wotščičžil ho s mroščelow šje, tola dale dže dale. Nlanjje šwita, k Mužatowej ho bližim. Na šworničščju w Wěkej Wobže šteješče wjele štw towarščow, gardow, artilerijštw a šejbných, šiz bšču hižom wěčera šapšupšči, a džjenja ho k wotwjejenu štejajew; wješčšče kommandoššowa šincža do nich, tat fo je hačž na drošy šizščim. Wšče k Mužatowej pščiščžem, a wjazaj towarščow nadenžem, po šóždm puščju, po šóždej šejžaj ho do mešta mjelču, pak dwaj, pak štjo, pak žyla hromada.

Wšchemotšnje pščiščžem do mešta, ščalka bruneje juščki dyrbi bščowšč. Še pječž minutow je hečmišč, duž štwotajny na šlat, kaž to dobrim wošakam pščišteji. Nimalo tyščaj ludy je ho šelčšo, wufka mješčenzja je a mjerwjeržja. Šola došto to njetraje, šóry je porjad. Šóždy wě, te šotrej kompaniji je powotany; ša šóždu kompaniju je pak tašla i napškom pošajena, tam šedbu ho muščšawa, wšče teho pščiščiti šelwobel a wofka žiwojich ludyž, šiz ju jemu wot kontrolow šem hižom berje šnacž, šóždeho i njenom, štaji jeho do ruzna; a něk w Wože mje, žiwobodnošč, — ščtóz je tat šawotany a pošajeny, njekšnje ho hjes domošnowčje i šlečža šnacž. Ššjom ju nimalo wščiščiz šawotani, dha pščiščžje hišččje šebyn, šiz be ho šapóšžič, najšferščšo domach pola mačžeffi, šotraž ho wot njeho dželčž nočžyščje. Nlano šotra štaj jeho hačž k šlelečni pšče wobžaloj; šotra je w mušatowškej šerššow-narobnej draščje a nješy brémjelščto na šyribječe. Mlóbženz wuštawa hižom šestupane ruzni, wješčti bušč šajebže do njeho, wón nima dale meča a njemóže došatáčž, jo by do nich doščročžil, a woteniže teho dla na swoje mešto! Ššotta ša nim plače, nan šrudnje ja nim šlada, šyn pak pščiščžje k žiwowemu šelwobelčej a pščeponjedbi ho šato šapóšžič. Šelwobel jemu šincja, a s šym šteji tež wón mjes družimi.

H. J.

Mój kščiž.

(Š lěta 1871).

Hbuž je želenym ščijom bebi ššo wutrobity wojomac, Dha tajši wušnan waži hebi A ma šón ja najwopščiščj dar: Wščat tale wšča wot šrala Wu mikofšitwje špoczžena.

Tež ja ščičž želenju tu nošču, Šiz wščiščič šralow šral mi ba; Ša jeho ščččewu rufu šošču, Šo špoczž mi rjad šččččččana, Šiz wjele čšičšje šnamjo je, Špacž wščiščte čšady šralowške.

To njefč, ščtóz Woži Ššny je nošly, Šdže wješčču čšelč jow nadenž? Wšbn šam je mi te čšernje wošyč, Ššidj pak hej rožow wotšžnju. Še jeho ruka štanida, Dha wščat tež šalkam pobawa.

Mój ścisły wón s'obu na ho kładze,
 Ach, njeje d'ha to trocista dośc? —
 S'ob'ż ja nim kroczy w tajsej hnadze,
 Mi i horja s'hadza wjekełosej;
 Haj, i krowonym ścisłym S'ob'żnica
 So mój ścisły prawje pochwierca.

Duż swój ścisły jako s'namio czeleje
 Też dale c'isłje ponjeju.
 A s'ym jón s'ozłit — d'ha mi njeleje
 Ścisły i pokleđenjemu tyblenczi;
 Mi na row s'ajce tón panier,
 So mój procy kraje Wożi m'c.

S'zym p'ches ścisły d'os'ot tudy i m'rii,
 S'pju w'otzow s'panje we rowje
 A d'ez'u s'kryta ścisły ja s'w'cru,
 D'ha row nje s'kowac' njebudze.
 W's'at jutry tón trocist' p'eduju,
 So d'ze ho p'ches ścisły i s'uwienju!

K. A. Fiedlof.

W's'elake i bliska a s' Daloka.

— W **Porc'izjach** su njeb'elnu, d'zeni 1. novembra, dotaltry Dubiniski duchowny p'isny f. R'isbatk jako nowy farac' p'ches knjeja wyścisłeho zyrkwinieho radzičela Rosenkranza do swojeho duchownieho s'otajisłta s'apofasany. Pod s'wjeźełskim p'chewoźełstwom zyrkwinych p'chew'stejerow ho c'as pod s'wonjenjom s'wanow i s'ary do Wožejo domu p'oda, h'jez' f. farac' R'aba i Budyščina samobnu liturajju s'p'wajce. Pod m'jejeje knjeje wyścisły zyrkwiniski radzičel Rosenkranz s'apofasansłu r'ez' na p'ob'oz'u 1. Kor. 3, 11 — 15. Po wuzłianju s'wjenj'ob'ca, i kotrehoż wuśhadzeje, ho b'e nowy duchowny w Budyščinju jako s'ym tamniśeho n'eb'ud'eho fararja r'oz'zeny, jemu f. s'ch'at'ski radzičel Zimmermann dostac'nu s'is'ejnu p'chep'oda. Knjes farac' R'isbatk d'zerjeje n'eto s'woje nastupne p'edowanje wo tym s'lowje: „Ja ho njechanibuju ewangelijs' wot s'kryta. To bud' moje a w'as'he wuśwac'je k'oz'by c'as dla jeho w'ernosc'e, kotruz' wono m'p's'ijna, dla jeho s'boźnos'e, kotruz' wono p'os'ic'za.“ W p'chijantowazje her'os'ke Wozej s'krytje bu wón s'romad'zenej w'os'adze wot f. fararja R'aby p'ch'eb'itajeny. — S'chw'otk' p'ryb'd' d'jeche wón se s'woje s'krytje maud'z'el'je pod s'wonjenjom s'wanow do Porc'izy p'ch'ic'z'ahny. P'ic'hi s'astupje do w'ky p'ch'es f. s'ch'at'skiego radzičela Zimmermanna p'ostrowieny, s'ob'ac'je s'romad'zeni do farseho dwora c'ehelidnu, h'jez' b'e m'od'zina k'rašne c'ejstne wrota natwarita. S'ch'at'ski radzičel f. Wittag i s'kralez' p'ostrowi noweho fararja w m'jenje p'ch'itowneho zyrkwinieho p'ch'ed'stejer'stwa, zyrkwinje a polis'is'je g'mejny. f. wyścisły wuc'el' Panc'zka w m'jenje s'romad'z'eneho s'ch'ul'st'eho p'ch'eb'itaj'ejstwa, wuc'zerow a s'ch'ul's'keje g'mejny. Knjes farac' R'isbatk ho i wutrob'ny, h'stob'os'ac'z'atny s'krowami d'z'akowosc'e. S'p'w'ny s'ch'ul's'ki d'z'ez'zi tu h'urajaju s'w'otac'z'nos'e w'obruw'owachu. Bud'z' nowemu knjeje fararje s'p'oz'ez'ene, wo m'ob'k' prawje dołgo f. c'el'ez'ki n'as'ch'ego S'ob'żnica a f. s'odnowanuju ludeho her'os'kego luda w Porc'izy w'os'adze s'tatukowac'!

— Godowne palety sa nas'ch'ich wojałow we w'ojnje ho p'ch'ih'otuja, ho bychu je w prawym c'asju dostali. W's'elake wuźime c'ez'ele ho won a s'aj ho h'ustjo s'ch'w'el'owa h'atoz'ka f' dopomnjenju na godowny s'ch'om p'ch'ip'oz'oz'i, tak njech' ho njeab'ub'dze, teź

godowny s'ch'p'rud' abo godowny wobras p'ch'ip'oz'oz'ic'z'. Ten s'ch'p'rud' najl'epje sam nap'is'ac' a f' temu s'ch'uc'z'lu i godowneho s'ch'el'us'ca; teź s'ch'ary ju dostac' i nac'is'ch'ez'atny s'ch'p'rud'ami, s'aj teź r'ane wobraju, s'aj wobras Ludwiga M'ch'arja, h'jez' jand'eljo leca p'ches daloki kraj, godowny s'ch'om w rufomaj njech'w'is'ci. W'el'ez'je budza tajse s'ch'p'rud'ci a wobraju f' temu pom'ac'z', nas'chim wojoz'ac'zym bratram a s'ynam godowny s'wjeź'et' w nje's'ch'ez'el'skim kraju p'chwierc'ic'z'.

— P'rijs'na domisłna sa wojałow je ho w nje's'ch'ez'el'skim kraju w L'it'ic'hu h'atoz'ita. S'w'ot'ak m'od'z'ynowych towač'it'owow w N'em's'keje je po w'uz'ach' jednanjach i wojeł'skeje w'is'ch'oz'oz'cu tule domisłnu s'ple tak s'arjad'owat, s'aj ju wone tudy domach. Muž, tiž je h'iz'om w tajsej domisłnje tu s'tatukowat, ju w'ob'z'i, n'em's'kej domojaj s'tar'el'ej ho ja to s'tarataj, so maja nas'chi wojazy niz jeno duchowne w'os'ch'ew'jenje, ale teź c'ez'ime. Domisłna ho s'ob'ac'ze w'op'ytuje. S'az' daloko budze možno, ho p'odobne domisłny w d'ruśch' w'el'ic'ch'ich m'el'ach' s'atoza.

— My lubyh' S'erbow, kot'iz' maja s'wojech' lubyh' w'otac'ch' na bitw'ic'ez'ju, na to led'z'isłowyh' c'z'iniw, jo b'uchy s'wojim lubyh' p'is'ali, ho noch'z'li s'f'ond'z'ic'z', h'oz'iz' budza s'ranjeni a do lazaretha p'ch'it'udu, h'oz'iz' h'ani p'is'ac'z' njem'oz'ja, tola lazarethneho duchowneho a lazarethneho h'ladarja wo to p'roch'ez', jo bychu domoj p'is'ali, h'oz'je su w lazareth. Też c'zi ludi potom p'ch'eb'it'k' s'wojech' lubyh' wo kot'rych' ho s'taraja, s'lonja a m'oz'a ho nap'ras'ch'owac'z', tak ho jim w'edze. S'ob'z' ho to njełtanie, d'urbja domojaz' h'ustjo w doh'eje c'ez'el'ej njem'el'os'ezi byc'. W'oni bywoje s'listy a s'ch'ary i tym na s'pomnienjom w'edzejo dostanu, „s'ranjeny“, ale h'oz'je w'oni su, to w'oni nje's'lonja. A h'oz'iz' w'oni teź na regiment p'is'aja, h'oz'iz' je j'ich luby s'lejal. regiment też njem'oz'je powjelez' dac'z', p'ch'etoz'iz' h'oz'iz' su s'ranjeni i bitw'ic'ez'z'je w'ot'iz'ekent, d'rije regiment w'eł, jo su s'ranjeni, ale do kot'reho lazaretha ho w'oni domjeju, wo tym w'oni powjelez' njedostanje. W'ón h'alle tehd'om powjelez' dostanje, h'oz'iz' s'ranjeny w lazareth'ce wum'ez'je.

Bl'ehdy a u'et'ko.

Ach, s'boz'owny c'as
 Ze w'os'ch'ew'jal naš,
 S'ob'z' w'ot'cz'iz'ny — w'uz'z' a s'ławni,
 We s'w'et'je a l'ub'os'ezi s'prawni —
 Naš po bratrow'ist'u
 W'is'ch'ez' s'jenoz'ez'achu!

N'et'k' p'ch'ez'jo njej taf,
 Za w'ež' ma s'w'ój s'ch'pat':
 S'ob'z'ez', l'udanie, s'awil'ez' a h'ida
 Tu h'ustjo ho na bratra s'ida;
 S'lej, j'ahny ma m'eđ
 A wutroba j'ed'!

„Bombaj B'ob'“ njeje jenož' pola knjesow duchownych, ale je teź we w's'ch'ez' p'ch'edawar'nych „S'erb. Nowin“ na w's'ach a w Budyščinje dostac'z'. Na s'ch'w'ot'ez' s'eta p'ac'zi w'ón 40 pj., jenotliw'e c'iz'is'ta ho sa 4 pj. p'ch'edawaju.

Sy-li spówał,
Pijlze dšótat,
Strowja ću
Swđbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwoś da.

Njeoh ty spówał,
Swěrnye dšótat,
Wśódne dny;
Dšót pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoď ty.

Z njeboh mana
Njeoh ći khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kšć Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Šerbiske njeđelske lopjeno.

Wubawa šo kšćbu šobotu w Šsmolerjez knižničejšetini w Budyšinje a je tam ša ščmórtlětnu pšchedplatu 40 pj. došćac.

25. njeđela po swjatej Třozizy.

2. Kor. 5, 1—10.

Dženšniška njeđela je wšćenja zyrkwineho lěta. Zo je jara wažny džen; pšchetoz wón taje nam pohladowac na wšće dnchow dobroty, kotřez šmy pšches Bože šlowo a šacrament tež w šanženyum lěče wužiwal, a šo teho prašćenja dopomnic, kotřez nětko tamny wštki njebješki kral kšćdemu šwojich wotročitow pšchedpóloza: Kaš šy moje dary a dobroty wužimai? Šsy w pšnaczu šwojich hrěchow pšchibjera? Ze šo twója wěra šylnišča, twója lubość wutrobnišča, twója nabžija wješelšča šćjina? Ze twója starość ša twojim dnšćm nětko šwěrnišča, twoje wójowanje šwěćižimo hrěčeje móžnišče, twoje žadanje po njebješach horyžyje? Šsy ty šam k wumrjeću hotowišči, dužki bšćde w špocjaku zyrkwineho lěta? Ze-li zyrkwine lěto kšćdemu šćhejćijanej hnadny čšaš jako čšaš pšchipojedanja Božeye hnady w šćhyjškub Žejušku, dha je wšćće wšćleni džen tehošameho prawy potutny džen, runjež to mjeno nima.

Wšćde teho pal ma dženšniški džen jako šmjertna njeđela ša naš možność, dołez je po wšćtajenju našćeje trajnjeje zyrkwe tež dopomnjenju na tych šwojćenju, kšć bndu w šanženyum lěče wšćes šmjertez wot naš wotwolani. Štara šćhejćijanška, haj tež šlara lutherška zyrtej šćšćće 300 lět po reformaziji wo tajkim šwěđěnjenu ničo njebješćić; wona na šwojich njebohich, tošć

běchu we wěre wušnyli, jutry šobu šponinašče, a to niž jako na morowych, ale žiwych. Duž šćai šo tole šwojćenje dženšnišćeje njebžele jeno w prawym duchu: niž po čłowišćich wušlach abo šacnějach, ale po Božim šlowje; niž ke šćwalbeje čłowšćeje šašćizny, ale k čšćeji Žejom šćhryšća jako jeničšeho Šbóžnita hrěšćnikow; niž k pohannawanju někotřych wutrobow, ale k móžnemu napominaanju wšćitćich: „Wopomni šmjertez, o čłowječe; šćwataj, jene nušne je!“ Duž prašćejmy šo dženka pšchede wšćem:

Šćšto šćieći nam našča šćhejćijanška wěra šd našče wumrjećje?

Na tole wažne prašćenje pal dže nam horjećach napšćane šlowo Bože polne, šmėrowaze, wšćbšćože wotwoljenje dać. Potim wšćtošć teho, šćtož mamy ša našče wumrjećje wjedbšć a po našćim wumrjećju dočšćac, nam jeničžy našča šćhejćijanška wěra šćieći. Njewěrjazy šwět wšćat k to přeje a ma šćhejćijanow ša šćonacšćow, tošćjz to ša wšće a wažne dženža, šćtož čłowječ njemóže widžěć a šćyšćez ani šćrutomaj mašćac. A tola by šćhablazy dnělowac raby wšćtošć ša žiwjenje a šmjertez mē; ale wot wětra čłowšćich njewobšćtajnych wušłow a wnešćow čšćerjenu a wabjenu je wón kaš šćabłaza šćjina a kaš móšćta žojta, wot wšćora šćonjena a mjětana. Tola wěrjazy šćhejćijan w šćbšćej wšćtošći šwojeye wěry šćewa, na šwoje a šwojich lubych wumrjećje šćpominajo: „Kaš šćbšćny šćym, šćduž wotpoćujmy, mój Žejm, w twojej lubošći!“ Wšćn w rutomaj a we wutrobje Bože pišćmo

njebe, tónle njebiejki list swojeho Wótza ja cšlónište džeči, w kotrymž hwiłto na swojim pucez, tež na pucezju wumrjeće, namata; w kotrymž Wóh Wótž swoju lubošć a dobrotu tym, kotřiž ho jeho boja a jeho lubuja, tyhož-króćuje faměšćuje a sajsgluje. A j takim gwałom? Za krej a prawdošć Křtysta. Ja je tón cšerwonyj šugel, je moja drašta doštojna; i tej pšched Bohom ja wobstac džu, hdyž do njebja nuts pozachnu. Šbóžnychžinjazju wěštofć za žiwjenje a wumrjeće mamy we wěže do Jezom Křtysta. Jeho pšchřad do cšela, jeho słowo, jeho žiwjenje, jeho cšerwjenje a wumrjeće, jeho horještace a t njebiejstwe — wšchito twoje dla, so by wjedźał, i wołal by a hdyže pónđžěš, hdyže je t.wó wótžny kraj a dom a kat dyrbić, swojeho powołanja doštojni, thobdžić, so by juwu w Křtystusju wumrjel a i nim wěčnu sbóž- nošć herbował. Jeli so wuśnaješ: Ja ho žyle na Křtysta drohu krej sałožam, dha mójšć tež wjehele špe- wacž: „Tam, w tamnym ržajomy melće mój džeł a herb- nošć je!“ K Wóžemu pišmu pał a t Jezusowemu słowu pšchđńđe kwědečenje swjateho Duha w naš, kiž uaš do wšcheje wěrnošće a wěštofće wodži. Tola njewěrjazju hwiłt stóžy: Ja šym žywu a njewěm, t cžemu; ja wumru a njewěm, hdy; ja pozachnu přecž a njewěm, hdyže, — kat srudne je moje wumrjeće! Wěrjazju kšćešćijan pał je wěšty a rjeńte: Ja derje wěm, komu a t cžemu šym žywu; ja derje wěm, hdy wumru: hdyž Křnelowy cžab pšchđńđe; ja derje wěm, hdyže pónđu: dom t swojemu Křneljei a t swojim doštojanym lubym, — kat sbóžne je moje wumrjeće! Haj, je swjatyjm Pawotom we wěrje praju: Ja wěm, so po titym sachodnym cšele pšchekř- njene cšelo, po drašće hubjenstwa draštu Křtystusowje prawdošće doštanu; ja wěm, so budže wumrjeće moje dobyče. Hallelnja!

Šbóžnu wěštofć a sbóžny trošćt ja wumrjeće mamy w našej kšćešćijanšej wěrje. Wo hšubotim žebdenju, wobčěžnošć, tyšchnošć a šmjertnych stróželach rěči swjaty Pawol. To wšchito je wón hušto sačuwal pšči wumrjećju lubych šobuprodžnikow, šobudželačerjow, pominajo na swoje wumrjeće; a tola wón piša: Wty my dobreje nabđže, my šmy stošćiny. Žoro wšchego trošćta w žebdenju a tyšchnošć je a wostanje jemu wěra do teho Křnelje. Š nim je wón pšched wěru we wjehele a srudobje, w žiwjenju a wumrjeću kat nutrine štenoženy, so stošćiny wě, so dyrba wěrjazju wšchitke wězy t lěpšchemu šlužić. Těton Wóži trošćt jeho tak pošyl- nuje, so wón wšchito cže, šchóž teho Křnelje cže, so je Wóža wola tež jeho wola. Šawěrnje, Pawol je naj- wjetšy Wóži wotročěł mjes Wóžimi mužemi noweho šatonja a šnadž žyheho Wóžeho pišma; wón je wjazy dželał, džiłi wšchitzy druhy Jezusowi wuobžobaju. Čžejšć, luby čitarjo, wjedžecž, cžehodla? — Dolež je wón we wěrje šnedočěł najhorzyše žebdenje, dom pšchđńć a pola Křtystusja być, kaž tež najwjetšy šerštu šiwěru w Křnelowym džeje; pšchětož je swojej džatownej horjazej lubošću za Jezusa bđ wón bižom w njebebach, a w tu- tej lubošći wón wšchitke swoje mozy trjebalče, kóždu škabnošć naložowšče, kóždu šobžynu wnušowšče, so by swojemu Křneljei tež druhe wutroby dobył. Čšielerowe žebdenje: Pšchěćže mje, so bych t swojemu kšćešć- cžahnył, a tamne: Ja dyrba dželač, sa Jezusa dželač, doniz je džen — to je Pawotowe žohnowane žiwjenje a sbóžne wumrjeće!

Našča epistola ho se słowami napominanja šlónězi a uaš i tym dopominja, so dyrbi nam našča kšćešćijanšta wěra štaje swjate napominanje w Křnelowej šlužbje šćicjč. Šrejny sa tym, so bychmy ho jemu špodobali. Wdy džeči Wóže w žybie, prajucžje ho, so bychče swo- jemu Wóžej a Křneljei, swojemu kšćešćijanštemu mjemu, swojej wěčnej domišnje cžejšć činiłi. Wdy dželačerjo Jezusowi, swjatołt ho bliži, dželačerje; pšchětož mašć kšćešć wšchid wrotami šteji. Wdy wojowarjo a bđžerjo, woštan- cje šwětni hač do kónza, dobyče je wšchje; pšchětož šwětnym cže njebiejki Wótž trónu žiwjenja dač. Šsuadž dyrbiomy ho bórty wšchitzy pšched šudym štołom Křtystusowym šewicž. Šral a proščeł, bohaty a šlóbny, wšofo a ništy, mudry a njewučeny, swjaty a hřešćnył, wšchitzy, wšchitzy dyrba ho šewicž. A wšchitko budže šjanone a jašne, ničjo njewoštanjje nješnate a potajene! Budžmy mudri, wučujmy, pšchětožnjemy ho na swoje wumrjeće, na sbóžne wumrjeće!

O swjata, šbóžna wěra! Džak a šwalba tebi, Wba, luby Wótče, cžejšć a modlenie tebi, Jezom Křtyšće, ty pšchewinjerjo šmjercje, a wěčnje džatowanie tebi, swjaty Ducho, so šteju we wěrje! Wš, pomaj dale, trojenički Wóžo, so by mi moja wěra pšchego bóle byta šbóžna wěštofć, šbóžny trošćt a swjata mōž we twojej šlužbje a dopjełi huanje mojn wěrjazju proštom: Wój Wóžo, daj pšchě Křtysta krej, so by šmjerczi jo mnu derje štej!

Šamjen.

Šmjertna njeđela a pohrjebnišćjo.

Rady a hušto pšchěthobžowacž na šmjertnych njeđelach cš- chowne pohrjebnišćjo, ho woašladujo na šwjeczej roli Wóžej. Ja uadenžecž mnaše row, jednowe a bjele wšchje wuštanj- njenuja, jeno tam a šem widaž na šelenej hdyžy rōžicžu, wot lub- hōžowice ruti šadženu. Ja hebi pomnyhčič tu wotpočnja cži- kami, kotřiž ho šlōbže žiwjadu, thudži wumrječu a tym swojim dale ničjo njewoštajicžu, ščiba swoje kšćešćijanšle pošobno- wanje. Pšchětož tež mjes nimi bđchu nadobni, kotrychž wopom- njenje w žohnowanju wostaje. Aš ja woašladaj tež rowy, i pšchđńymu pomnikam udebjenje, tu jednowicž, tam wušt- nišćjo; jow thudžom, druhōže bohatašjo. Do tyd bđchu šactne šemrjetnyh mjena, i wōšchētej šwalbu pšchewožčane. Ja hebi pomnyhčič: to šu cži, kotřiž ja cžab swojeho žiwjenja wjele šen- čelje šubla wobhōžicžu a swojim potomšćatym drože pokladu bohatašwa šawoštajicžu. Wěto wotpočnja woni pōbla tydž druhdy w tej šamej jeni a šu proč a pšchěčej ži wōni.

To mnu thobđaju tež druhy mjes rowani wošoto. Š jich wočow ho šarocž a mša šwěćečšćej. Šhudoba bđ jich džeł; pod podobnej hōrtu juwu wotpočowacž wot wšchego hšubčewanja jich nabđija. Woni pšči tym a tamnym wšchěčšćatym pomniku ša- šadny; pola mnohdy pał šumnje nimo džeču. Tu a tam, hdyž pošafadny, ho jim wōželo maczejše a pšchěhōžšćy t jenemu rowej, jašne šyly rowjadu pod hšubotim šchowanjom. Ja hebi po- myhčič: tu wotpočnje dobročel šlōbny, kotryž je šyly trš, wutroby pošōžal, cžerjazyž šwjełat. Na jeho rowje šteji nowy wjedžomy pomnik, wot šwidčewaj šawoštajicžu jemu štaju, žywu pał we wutrobach tyd, kotřiž jeho šmjertnu hōrtu i šlatanjom woaštuwaja.

Tež želaje dušče t rowowym měštanym pšchđńđeču, so bychu šwjach lubych šemrjetnyh wopytaje a wuptyčiče hōrt, pod šo- tymž wōni wotpočnja. Šlōbny pšćaje na pohrjebnišćju, wdy džeči, kiž wō tam kšćozo ruzy šamacže a tak borze šyly pšchē-

macje? Ach, ty pytačeš hvojeju staršehju; taj mješehštaj wašj taš lubo, taj bdeštaj ho s najmješehšimi wooprami sa wašj starošaj, na tumaš wišajše wašja žlja wutroba; a něšto wotpočužetaj w hwojimaš wovomaj, něšto hejiceše wopuščehjene we hwojše a njevješče, taš macje hebi pomhač; wobohe džežji! — Skoho ty pytaš, štutny mužo, kiž ty tam taš do hšubofidž myšlow ponožny pšehč tym bdešm rowowim kanjejom sjejšiž? Ach, ty pytaš hwoju mandžeštu, kotraž je s tobu wjehele a sruodobu džešila, pšehč hwoju lubofež eji žiwjenje porjejšehata, je hwojitu žumim a ešidim štufowawom; eji wošj domi pšehšomny ešitika, eže w sruodobje trošjetowaka, w hwojich šhorošehčah hšadata a eji wwoje džežotka hšobu woežahnyč pomhata. Žandžel hšmerceže je eji ju wotwješd s hwojeju kulow, tu hšwernu, lubošehšimu dušhu. Štaš ho tebi něšto taš štječeže! — Skoho ty pytaš, želaza žuška, kiž ty tam w žarowanškej draščje pšehč rhyti rowow kročjiš? Ach, ty pytaš hwojeho mandžešleho, kotrehož bē hebi wušholiša, io by s nim pšehč žumi hšojajš lubofeže a hšwerty sšewoženata pšehč ržon hšwēt jeha. — S um bē hebi šakšarja we wšehdž naldžehoh-ječah hwojeho žiwjenja dšobya, a hšaj, blēda hšmercež je eji tvojju jepjeru štamata; ta wutroba, kotraž eže taš horžo lubowajše, wjazy njeputože a ty jačžiwajš ho něšto taš hšamotna, taš wopušehčehjena! — Skoho ty pytaš, štaru šehdžiwju, kiž ty tam, ho we hwojež hšabofeži štuleny na kij šewjerawšči, s hšablašymu kročelenu štupahč? Ach, wwoje džežji, nad kotrymž mješehče hwoju radošež, hu eji do pšehka wušehle do wdežiwnoše a njemōža eže we tvojčej hšabofeži podpjeracž; tež wot pšehčehlow wwojeje wšodohše nještjej eji hšizom dawno wjazy po hšoti; ty hšy s žušhšimom njes nēžehšim pšahom. Štaš je tebi taš ežešto! Žiwjenja hšty šduhšehč: „Štiježe, wowo je doše!“ a pytaš hebi tudy mēšahčjo, hšdžež wmoš wotpočužowacž wot hwojeho džešla.

S komu nje dšwēbalo ty, ešiče pohrejbničehčo, hšwiate a ežežehdšohotjne byče? Wšehotž ty hu něšto, pšehi kotrehož wušhšadanjju štutne a hšwiatečne ežežja našhu wutrobu pšehewošimju, kotrež mōže ruzje taš hšubofu sruodobu kaž njeheštu radošež, ruzje taš hšotru bolohč kaž pohčehowawu a šohwjerazu nadžiju w naš hšudžič; mēšto, hšdžež hšwojich lubych hšwēbam, hšdž hu woežji w hšmercež; ja džešlili a hšwērna jidž wutroba wjazy njeputože! Niž jeno pšehi wotewerjenym rowje, do kotrehož ma ho wotewerjete ežešo pšehčehč, rowimju hšlyšy; niž jeno pšehč woežimju bohateje hšty pšehewodžerjom dže želaza lubofež hwoju sruodobu wošewočež; nē, tež pohčehčoh hšehčeže, hšdž hšizom wšidna šelenima tu hšotru hšwē, kotrež našče nadžohčeh we hebi hšwata a hšdž je nam ušoh-žina, njehešehow pšehčehšitiza, hšdki troštaj podala a wošehewjazy waljam do wutrobničeh rowow wulala, wšdžitej naš dšatowne hšomnanje a hšwža žehdžiwofež s mēštu mēra, hšdžež eji drošj wot-wočžnja, kotžj nam w žiwjenju pšehšehšehčadnu a kotžj hu hšehčeže w hšmercež pšehč njewowšohotne hšwajšt i namu sšewoženč, e ešid-šaj, hšwječeney woli wōžež, hšdžež ho šorna wšhwajaw s rjenišehčemu šehšwadženju. S hšimajšim i jačžehšim i šewimju něšto pšehi rowach hšwojich lubych. Hšdž bē naš pšedy bolohč dšehlena štžika, pohčehuje naš něšto mēžimju nadžija šbōžneho šahowidženja. Hšdž ho pšedy hšwōti ežimny row našidimaj woežimaj pokohowajšeh, dša něšto jehō hšotru šeleny šohwōwēj pšehčehšitje hšwē. Hšdž naš-ju wutrobu pšedy jeno wšhš hšmerceže pšehčehšidnu, ša-šehšitju ho nam něšto ranidhe jehja druheho hšwēta w pšehčehč- wjazy m hšehčehču našehdžewo a ešiče pohrejbničehčo, naš wob- dawaze, ho nam jaš pšehdšiwōt njehešjernošeče templa pokafšuje. Hšdž pšedy hšlyšowaze woečešo dele šohowawomju na hšwječenju wšehčehč, pohčehuje něšto hšwōta wēra našehč woežji hšwē s tam-nej šbōžnej wykošohč a my widžimju w duču nješto wotewerjene. — D ežežehdšohotjne pohrejbničehčo, hšwiatečne mēšto! a dobreho žlowješa ty ničjo štahšne, ničjo hšwōšne nješju! Žy hu jeno tōn jlatat, hšdžež wutroba wotpočužje, hšdžež šfōwža wotmještje, hšdžež

wšeho šdžehowanje wonēni. Wwoje rowy hu jeno špane komotki, pšehč šhryštuhža wuhšwječene, hšdžež ešehotny a hšwiatečne mēš wōžji tych wōbbawo, kotžj w tym škneju wumwječu, a s kotryhž juna, hšdž šakšwita rjenišehč ranje, wuādu s wēžimnu šrad- wanjju!

K. A. Fiedler.

Šedženje po wēžnej domišnje.

2. Kor. 5, 2.

Ach, io byh w Wožim taju
Sa hšim doma byt!
We nješmjerntošeče kraju
Ešež hētu twaričeh dšyšt.

Hšdžež Woža widži wēra,
Ša wēžnje bydličeh dšy;
Tam wēja palmy taju,
Kiž ženje njewadnu.

Wšehč šhryštla wumwoženje
Tam Woža milohč ja
Mi krašne woblecenje
A tōnu žiwjenja.

Tam w jašnyh hōnahč hšohdžič
Ša budu s lubym,
Ešo s ja džeželenu wōdžič
We wšehčehčej radošeč.

Wšehč hšlyšt, kiž hšm pšatak,
Tam Wōh mi šetřeže,
A na ežoh hšm tu ešafat,
Wšeho dušha doštanj.

Duž nadžež, kotražj nošču,
Mōš Wōšiče, dojelji ty;
Mje hšwōty, to eže pšehč,
Wšani domoj s žubōju!

K. A. Fiedler.

Hšwēda hšwiateho pišma.

Škawnny bohohšlowz Schleitermacher štejeche pišhi kaščehju hwojeho jeničehšo hšna Nathanaela. Šhūbošo štuzena bēšeh jehō narowšta wutroba. Wšōn pšehimajšeh do bohateho pošlaba hwojeho wježehšewštwaj s Wožehō hšwata, ale žana hšwēda troštata nješehšetama ešewmnošež šelenja, kotraž ežešto na nim ležehče. Štaš dšehčehče wōn, taš žyle wot bolohče rošbita, drobemju hšwnej rownu rēč džežehč, s kotrymž bje hwoje najlubšeh a najrjenišeh nadžije pohrejeba? „Nathanaelo“, taš w jehō dušhji klincžehče, — „ty mi wot Woža darjenu, kaž wwoje mjeno praji, moje najlubšeh džečšo, kotrehož jašim duč bēšeh mojeho duča radošeč, šhto je mi žiwjenje bjes tebe?“

Ale s najēžimnišehč hšubinom bolohče ho jemu njejabu ša- hšwēčji, kaž wotbšehčehč krašneje hšwēdy s wykošohčene. Wšehčeh dšwēdy hšwiateho pišma ho jemu porno tatej jenej blēde hšachu. Wšehotž s tuteje hšwēdy, bšehčehča krašnošeče pokneje, pšehčetama ho škōnčnje praha troštata ja jehō ho bēžžazu a štuzenu wutrobu. „Wšičež, ja dšy bōžeh ja hšm, io bychu tež ešžimami pola mje byti, kotrežj mi daš hu, io byču moju krašnošež widžiti, kotražj mi daš hu“ — tole hšwōje s šhryštuhšowaje wšehšehšewmnišeh- šteje mobšitny (Šana 17. štan) jemu hšwajaty Duč wōšimju, a něšto wōn pokny troštata štanj a džežehčehča na pohčohžu tuteho tešta hšwōjemu hšwnej Nathanaelaj ešelnu rēč, a to s tatej wēh-

wjekelešču, s' tajkim podacem do Božeje wole a tak potny nadžije wječnego žiwjenja, a wschytaj, kiz ju klyščachu, uteho prjedy tak hlaboko služeneho muža saho njeplodnachu a ho spodžiwachu. Někto wón džešaje: „Tón Knjes nijeje mi mojejho Mathanaela jeno dak, wón je mi jeho tež wól, so hy pola njeho bje a jeho krafnolč' wgdžit.“

Luby čitarjo, wša tón Knjes tež tebi ljubowane žiwjenje, knamo tvoj wošebiti „Božji dar“, dga dak wón tež tvojje wutrobje tule hwešbu hwojateho pihma ho psches tvojju nóz trolčstnje a hlabjenjapotnje hweščjez.

Setkanje na pohrjebniščju.

Jako jenc rjane lječne popođnje pschi rowje hwojeje njebogčječkeje mandželkeje prachiwowce wutbiti (Ephentriebe) pschirešowach a wotnjeredžowach, widjach žpe we hwojej bliffoščji želažeho nama pola džežajeho wida itečje. Skhutinje a do myšlow ponórejny wón kaž hješwedomnje mojemu džetu pschihladowasche, a ja njewem, ta to pschidže, mjes namaj wuwi ho mi nješapomnita rošnowha.

Wón mi powjedasche, so je Wóh jemu psched krótkim čzajom jeho hšpdomińteho hyna, na dišheritis šforjereho, nable wšal, a so itaj wón tak derje kaž wošebje jeho mandželka i tym džežjom wjele šhubilaj, dotelž bješe wuwo, tak pškie a dobre, radodjez jetu žiwjenja bylo. „A tola“, tak tóule nan pokračowasche, „njemóžu pschi wšechi bliffoščji hinal, hačž hwojeho Knjaja hwalieč a ho jemu džakowasč, kotwž móže we hwojej nudroweščji tež pod waječječškim prihowanjom jeno myšle měra nad namaj nječ. Mjes tym so dychjad ja dotal hwoj pncz wěry šam hieč, je mišofejowy Wóh je hnjerečju naju hlabučha mojej žonje wutrobni wotdobył, so ho wona někto so mnu modli, so mnu wěri a so mnu w Wožim hšowje čjita, so bwdnoj i njeho trolčst a potoj ja dalšst pncz naju žiwjenja čzerpalo!“

Tak a hiščje wjele družeho rječjeje bohupoddajta nan, drie je želaje wutrobni, ale tola i wječkeje wještočje a potny nadžije na šakowidženje se hwojint džežjom. O wy staršji, abo ščtóz wy seže, kiz wy ptočje, hnadž hristo i morkotanjem wo hwojich šentrijehd lubyh šforjez, čziječ tak tónle nan; podwoleze ho wobjenjam wulkeho a šmilneho Boha, wón tež wam po wšechi bolofeši a wšechen žarowanju tola saho hšonzo hwojeje hradu hweščjez da.

Na holecžnyy row.

Wichor ržju wolkama,
Ržju w čjihim hajru,
Nandžela Wóh wotpóšha,
Nječ dže kwetaj tajtu.

Jako ržja jatečju,
Wichor ju žno tlemi;
Šrěch ho dotknyč njekně ju,
Duž ju Wóh wša jenu.

Wóčeje, hy ju pschegadžil
Do Edenja hebi;
Šay ju wulžy woobnadžil,
Duž njež tečeje tebi.

Wje tež pschegadž i hujenštwu
Do šabrody hwojeje;
Daj mi hšóde wonjenja
A wječnje čječje tvojje!

J. Broffa.

Za mru wšchdnje.

1. Kor. 15, 31.

Ščtóz ho narodži, hnjereč hovu na hweč pschijnjeke a ju pschego w hebi nošy. Tež pola najšrowiwicheho a w najrjeiščim tečewje šlejajeho čšlowješa wona w potajnim kucštu hečji a kaka, doniž nable njewuđyri, jeho šfóncžnje pschemozuššči. „Ščtóz wě wój šonž? wón hnadž je bliffo; čzaj mniče ho, hnjereč pschihhadža“. Duž čžu ja wšchitfe dny a hobjžny na hwoje wimwječje špominasč. Wotebjera džš ščžny dženi, kotwž dožiwujam, džel mi pschimerjereho čzaha, a ščtóz wot mozy šlawow a šuwšlow pschertrejbnju, to ho šfóncžnje mojemu žiwjenju wotčjaduje. Tak ja wšchdnje mru, hđžj to prawoje wobhladajta! O kak je mi to wufne, so ho wšchdnje na wimwječje pschibotaju! Wěžny a krófti je mój čzah, ja njekněm jemu njewužšitenu twodhujew daj. Wóh šubju njef k hwešnowešč; wón wječ mje woypomnječ, so dychju wimwječ, tak to bwd wudry byl, hwoj čzah derje wufurowal a ho wšchitfe dny wo dohweče tajfik pokladow prózowal, kiz mi wječnje woštaju, hđžj ja w hnjerečju wobšednu.

Šaj, ja mru wšchdnje. Hđžj je čzaj čšlowšeho žiwjenja položu pschertwečž, dha počjinaju šuwšty a šlawy čšche šnenable dželo hnjereče na šmerjetum čžele jačjuwac, a šóřhy ho podoba hłont a f jemi potula, wot kotrečje je wšata. Kad tym ho nočju šfóžječ, hđžj je to někto na mni, ale čžu čžim naležnišo to žiwjenje pntač, kotreč nijeje wot defka, ale je wot beřka a nad kotwž hnjerečju žanje mozy mima.

Wšchdnje móžu w tym hwoje wimwječje jačjuwac, hđžj widžju, kak mi hweč njepšičečšelinowy bynda a na wšchelakore wawšhne čjuč dawra, so mje šančj mima. Tola tež nad tym ho nočju šfóžječ, ale čžu hebi to wjele bóle fa šuamjo hšžječ daj, kak je fa mije wšit čzah, so šhutinje šapočjuam, hwečje wotemrewac a ja toho luboječ abo njeluboječ njedžiwac, ale jentježy na hwojeho Knjaja hładac; pschetož wón je, kotwž mje hndži, a wam-i jeho, dha ničo njewođju wo njebječa a jenuju. Dobre hšwedomnje psched nim, to budž mój trolčst a moja šopjera, hđžj ho wšchitfe čzajne šepjery počjinaju šanacž. Wóh je Knjes mojeho žiwjenja; jemu ho porječam; wón wšmi mje do hwojeho wšbarnowanja a špóž, so ja pschi wšchlen wšchdnym wječžim tola wšchdnje rostu w tym žiwjenju, kotreč njewumrje a fa kotreč je mje wón powofoł psches Žejom šhwyta.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Nječdžeti 2. adwenta šmjeje ho poslednja šerška Boža šhružba w Dražžinanu w šhčžnyh žyřtu. Lubi Šserbio čhpyli hwojich pschuwšnyh w Dražžinanu a wokolnoeščje w prawum čzaju na to komšerije kedšlownu čžintž.

— Šakfi hejm bješe posledni tydžen w Dražžinanu šrowmadženju a je šakofije učeščiti, kotreč wědu dla wójny, wošebje tež šopdjery potrečnyh wufne, jenošhšnje pschuwšal. Tež je ho šawjedženje noweho dawtoweho šakofija, kotreč bješe ho na 1. januara 1915 poštajilo, wo jeme lelo wotšforčžito. Dawtoowy šakof po tajkim halle 1. januara 1916 do mozy štuji.

— Najwšchdije placišny, kotreč móža ho ja bčny žadacž, hy ho wot šuwšakoweje rady w Barlinu poštajije. Šhežorimo je ho po wšchelakoeščji polow do 4 wotrečehow dželiko. Šřeni wotrečeh je krajina i ranja Šobja, družbi Žhrijwigka, itečji wotrečeh položny-wječžorny džel, wječžorny a položnišči džel je šchwóřty wotrečeh. Najwšchdja placišna fa bčny je w našchew wokolnoeščji 2,85 hr. Wšafinja je do mozy štuřita.

Sy-li spówał,
Pilnje dželal,
Strowja čó
Swójbny statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw spróony
Napój mócny
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Póh spaf méry
Čerastwosó da.

Njeh ty spówał,
Swérnje džélas
Wáéadne dny;
Džéni pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpočú ty.

Z njobes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokáfesó éel
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho lóžu hobotu w Ssmolerjéz knjižičičščétni w Budyšinje a je tam ja schtówtlétnu pschéplatu 40 pj. dostacš.

Prénja njedzela adventa.

Čul. 1, 67—79.

Adventski čas je sašo pschichot we wichorje wójn-
leho čaja. Wón je pschihotowanški čas na pschindženje
teho knjeja, hewaf wjébely, ale nétko mrdóžny. Ale čjim
nusišči nam, so bychmy teho wéščy býli: „Tón knjes
pschindže k nam psches njemérne móšće žóžny tuteho
čaja.“

Advent, pschihotowanški čas na pschindženje teho knjeja.

1. Wón čže naš pschihotowaných mčz
ja k hwalbu jeho hnady,
2. ja pobjluchnosč w jeho bluzbje.

1. My budžemy wjedženi do doma Zachariašoweho,
bžéž pobožny duch duje. Woni drje steja biščéže na
jemi stareho šluba, ale čjalaju na šlubjenje teho knjeja.
To je jeničké jich pschéže, bžéž šboža woslabacš. Zacha-
riašowa méra njebéšče najprjedy biščéže býlna došč býla
ja tu šbóžny powjescš. Ale w hóžinje dopjeljenja je
prénje, ščtož jeho wobwofasny jasyl wuréči, šhwalba
Boža. Šslubjenja šu dopjeljene. Nufowanje dopjeljenja
je to bžéžakto, šan tón kšéženit. To drje je haffe
rjedy šacžowanje žon; biščéže je pschihotowanški čas
na pschindženje teho knjeja, ale psches pschihotowanški
čas šlinczi wjébely adventski šhérlušč: „Šhwaleny budž
tón knjes!“

My štejmy w počnyh šwétté dopjeljenja, hodowneho
šlónčla, kotréž šwoje pruhé šéjele, šo by šwéčžilo tym,
kotříž pó čjme a w ščénu šmjerče bédža, a póšnacze
šboža dálo ludu. Nétkre šwétté čłowšteho póšnacža a
mudrosče drje šo na šwéčže šawéčzi a čłowšétojo
w tajtm šwétté šhóžja. Ale móže wono čłowštu wutrobu
pošnje špokojíč? Wono je čžétna ščéni, kotříž též naj-
mudrišči wobročéž njemóže: ščéni šmjerče.

Ščto je, hdyž je krótti čas žiwjenja wotkžéž, je
wščeji mudrosčju šwéta? W šrudnyh steja čłowšétojo a
šebi rady njewjédba, ščto w pschihóžje leži, woni pschégo
biščéže pó čjme bédža a w ščénu šmjerče. Duž dušča
šebi žada po šepšim šwétté, po wysšchim póšnacžu, kiz
šo též psches nóž šmjerče dobydže. Tu je šladženje
š wysščotóžje, póšnacze šboža we wobawanju hřéčhom.
Wutroba šmilnočž Boža pschinnje do húbjenitwa
čłowšétojo a štaji šwojej nosy na ščéžéšči méra. Wo-
dacže a wmozženje, žimwenje je šbóžnočž w ščryštitušu a
w ewangeliu wot ščryšta je póšnacze šboža k žohnowanju
a méreji dušče! Nétko wona potóž namata, to je, ščtož
wona trebafše a žadafše, nétko je wona na pučju méra
a ma šwéttó též ša čžénnu šmjertny doč. To je Boža
wéčžna hnada, kiz naš wobohaczi we wščeji šenšfej nuhy
a čžičah čžini we wščem šenšim bédženju a w wysšnočži.
Duž šhwalny jeho hnadu w tym šwjatym ščutnym čžaju,
hdyž tón knjes šožo šwoj lud domawšta, šo by nowe hnadne
léto nam léto šboža býlo. Potom budžéš ščofščny a
méry, hdyž nam též čžéžé domawštjenje pschinje a tón

Knjaz tebi da mër brjeda v njemërje tuteho cjaša. A ty večš, món ho tež sjevi v pravam cjašu jako tón, tiz vidorej wójny wobgrošy, so šo te žolmy lehnu.

2. Wot Zachariáša hladamy na jeho hyna Jana a jeho pomolanje a skutowanje na hwěće. Wón budze profeta Wjěščneho mjenowanu — hlěš a rt teho Wjěščneho; wón je tón, kotrohž šu drusy profetozy jako jandžela teho Knjela, družeho Eliáša widželi. Žadyn džin, so tón lud pošdžicho wjele wo nim džeržejše a šo jeho prašadžu: „Šay ty Křrusťuš?“ A tola taž wyšoto jeho Wěš pošběhny, hordošy a čžesčy jeho žiwjenja durbješe byčy, w pošluchnoščy temu wyšščemu šluzičy, so by jeho pučy psichotowal. Wulke mějšeše dokonječy, ale niz po swojey, ale po swojeho miščtra woli; wjele wutrobom durbješe dobyčy, ale niz ša hebje, ale ša teho Knjese. We šwěrnosčy je jo dokonjał; wot šesthadžaneho šlónčža hižom wobšwětleny běšče to pučy pošluchnoščy we šluzbje teho Knjese.

Wěš čže cžlowiku šluzbu měz, šebi pučy š wutrobam psichotowacy a je wješčy na ščžestju mēra. To je hamt noweho šluba. A duž šašo predarjo ewangelija jako pošli teho Knjese psichopowjedanje hnadu psichi spocžatku noweho žyrkwineho lēta tuto šaštyšćesčy dadža š troščtrej a radoščy šprawyščy dušchom, tola niz šwojeje čžesčje dla, ale šo byčju Knjesowej woli šluzičy, jeho pučy psichotowali, š pošluchnoščy na jeho šluzbje. Ale wlašča wutroba durbji tež hotowa byčy, šo do jeho šluzby štaječy, šo byšćesčy jemu šluzičy bjes hojoseče šwoje žitwe dny. To je ta pyčha, š kotrejž durbji kōždy wupyšćemy byčy w adwentškim cjašu. Potom čže naš tež napjelnicy še šwojimi nješestimi darami a našča wutroba durbji byčy templ jeho hnadu a krašnosčje. Duž šlupny š nowym lētom tež na nowy pučy, šo byčju jemu šluzičy we šwjatoščy a prawdoščy, kotraž je jemu špodobna. Našč lud je šo dopomnił na šwojeho Woha w tym čžesčim cjašu. Šemu šamemu šluzičy, to wostan našče hebšo tež w nowym žyrkwinyw lēče. Žeho šluzbje čžemy šwječičy našče rjane Wože šluzby a šo džeržesčy jeho šlowa a šakramenta; jemu š šluzbje čžemy tež našče domy templ čžinicy, šo by tam mēr bydlił; jemu š špodobanju čžemy tež hotowi byčy š štuffam ludoščje, kotrejž našč wōžny kraj šebi žada w tymle cjašu; jemu čžemy tež w tym šluzičy, šo tež horjo a šrudobu nješčemy bjes morkotanija a nam doščy a na jeho hnadže. Tak čžemy advent šwječičy.

Tak čžemy naščeho Šbōžniša šrowicy w tym hnadnym cjašu a šakwicy do noweho žyrkwineho lēta. Ššlōnčžo šboža šo nam šwěčy a roščwěta našče pučje. A hdy by to pošlebnje lēto naščeho podržnišwa bylo, je pschod nami rjany wotgřnjemy kōžy, kotremuž w mērje napščezjivo hladamy. Wdy šwěamny jemu potom we wōšhadže dokonjanyč šwoj adventski ščřelusch: „Šwojanna we wyšotoščy!“ Šamjei.

Sašup do adventa.

Rōž čžeka, ranje purpurne
 Wjšes Wožu mitoščy šwita;
 Nēt šinu mroš čžemnite,
 Našč rješče šwěto wita;
 Adventka šwěda šajni šo
 Nad tobu, hřeščane cžlowičtwu,
 Šso šrabuj teho šboža!

Šlej, bōrty šlōžy prawdoščje
 Čži šhadža w byšćesčy krašnym;
 D šo by wono hřešo čže
 We čžemnym dole čžemny!
 Nječ w jeho prubach šbōžičy tu,
 Šo š nješejam čže dowjebu,
 Šbješ wěčine šwěto šwěčy!

Dwoj Šbōžnił, šlōžy hōbomne,
 Kral wēžny, šo nēt bliži;
 Wōn w twojej duški bydličy čže,
 Čži hnadu š nješa niži;
 Šlej, hižom šerjo šalowšče
 Šso hōbota čži do byšče,
 Šwēntške hary šlincža.

Duž šlečy šo draštu šowanu,
 Ša tebe wōšbžajje,
 A wurtjež šwoju wutrobu,
 Šiž nju brčcha čžuje;
 Štorčy pošluchne šahabdo
 Šešy do wutrobny šlubofo,
 Šo wōščjo špšlach šlawa.

Šchat wēry byšču wōšwenoj,
 Ššmi brōnje šwěta šebi;
 Šwčy wuščičy, wupyščy, wuramaj,
 Nječ pobōžnosčy dom debi,
 Šbješ mēra bydli, modlenje,
 Šwēntške šlincža ščřeluschy,
 Ščtom hōbowny šo štaja.

A šhadža hōbow šwětkina,
 Šha wēžny šwmi a palmy,
 Šo dušča krala powita
 A špewa rjane palmy;
 Šži, šwataj! Šbōn nēt bliži šo,
 Duž wotewš wrota ščřelofa,
 Ščel palmy na šw, wyščaj:

Čži šwalba, šyno Dawita!
 Šy dželch w Knjesa mjenje;
 Ššy Šbōžnił, pomoz Jiošfa
 A nješčy wobšōženje.

Čži šwojanna, šralo mōj!
 D wōšbnadž mje a še mai pōj!
 Mōj dom je ššetowanu.

K. A. Fiedler.

Druha njedžela adventa.

Mat. 3, 1—10.

Šašo žyle ščřesčijanštwu wulkemu šwjedženjej ludoščy napščezjimo dže, šwjedženjej, na kotryž šo hewal ludožy tpdjenje došgo psichotolja a na kotrymž čžemy tu jandželštu powješčy šščřesčy: „Čžesčy budž Woha we wyškotōščy, mēr na šemi a cžlowjelam dobre špodobanje!“ Ale ša malo nētšle runje we šwěčy mēr šwježi! Ščřesčijanštwu ludy mjes hōbu wōjnu wjebu a wstaju šo mjes hōbu je wščemi mōžnymi šredkami nowočžakšnje wōjny šničesčy. Ale š wostal tušom wobžarowny dōit a tuto pošbōščenje ša pōhanyšle ludy? Wjšje wščemi ščřesčijanštwi ludami njebēšče wščitko ščřesčijanštwu a šprawy, šaž durbjalo byčy, a w cjašu mēra bēšče cžlowještwo wurōško do hordošče a Wože šasuje šozpimawo. Tak bēšče njeprawa

f jich wyhotosze storczyz i poniznych i dostojnych i czejczy pichiniejc.

Haj psched Bohom ho huanuje stanje
A jemu wschitto rume je,
So bohačej to křubody panje
A křubdy křubla dostanje;
Boh wschitto w hwojeje mozgy ma,
Wón powyřcha a ponizha (Křehl. 305, 6).

Tak ho tež Woze knježenje pokazuje na stamach našeho luda, haj na ludach mjes řobu. — Poniznojez pat a pónuacze beše řameho namafatej řoboz w Křyřtuřu, dostanu nowe žiwjenje a wschitte žohnowanje njebejeřeho kraleřtwa. Najřreje je ř Zanej tež wjele rořkatych řehřinikow pschidřo, kotřiz njeřpotojeni wod beše řameho a řweta beši řpravnje po mjeře f Bohom řadacu a wřhlabowacu řo tym pschichodnym řobozm, řlonazy a řehřinazy je wschich stamow, kotřiz ho potom řadcu wod Jana řkřečejc. Rať wjele řehřincho hubeřstwama namata ho tež w našim kraju! Rať neřotřyřkuli řtona pod brēmjenjom winy a njemodje ř žanemu mjeř dōncz; kať neřotřyřkuli řtona w jařtwie řhřd namučeřnjom! O cřinje pokutu, njebeřse kraleřtwa je ho pschidřizalo! To je ta powjelej wjeřeloseje, kotřuz dyrřba wschitzy w našim ludu řlyřdec. Teřodla cřinje hōbne řlody řpotu! Tōn cřlowjeř pať, kotřehoz niče njemōřelche wōhnuč f prawdojezi, řaidže. Tōn lud, kotřuz hwojeho Woha wopuřdzej, Boh tež wopuřdzej! Haj, tež řylum lubam može ho řetera f řorjenju pschidřizčej jich njepřodnojez w dobrých řtuckach dla. Teřodla, luby ludo, wobrocz ho f Bohu řwōjich wōtgy a pōczataj na jeho řboze, řo by jeho jeničehoz narodneho řpna řesom řkřyřta widzał f wōčřkom wery a w jeho wařnjom wōwjeřstw. Wřiti pramu jednorōřez a řhnutōřej, ale tež wern, řwōjatojez a lubořej. Pschetož kotřez řwōjejo dobry řlōd njepřinjeře, budže řorbane a w dōherja cřihnjene. Ğamjei. K. w K.

Nōz je řo minyla, dřen pak je řo pschidřizil.

S ranja řhadja nowe řwetro. Duř ho nōz minje, a dřen pschidřhadja. Rařořej cřlowjele a řpře Woze řwōrjenje řa-pschinnje. Rařdy advent a řobowny cřař ho řkřečřjanřtwa wjeřeli nad řlōžnym řwetro, řiz je w rařim kraju řeřho, a rařořejwje wyřa:

Knjeř Křyřtuř, tōn řyn Bozi,
Kotřhož wot wēčnōweje
Boh Wōczej dřwjenje řlōdži
Se hwojeje wutrobzy:
Wōn řeritca je jařna,
Boh řwēřtořej je řať řařna,
So psche wjeře wweřdy dje.

Šwōjaty japořtuf Pawol, řiz je řorne řlōwo wo nozy a dnju Nōmřim řpřal, nēm f nozu tōn cřaz, w kotřim tōn řnjeř řařo pschidže. Přeni řkřečřjenjo řu řara na řnjeřowj pschidřo cřafati. Wo prawom Pawol praži: Nōz je potroczja. Haj, rařide řmēři ho řořajna. Wy řwōjnimy, bōdž wōt w řwēčej nōz wjeřide. Cřēmnojez pōřanřtwa f jeho pschidřizitow, njelubōjez a njemjeřelosez řyly řnaty řwēř pschidřywaide a řkřečřjanow řwēřelje. Tež dřenka na řwōj nowcho řeta řeritca, ho řepnōmimy: Wjeřch dřen cřlowjele ewangeli f řmēčje njewjzřtwa. A njech tež řařo Woze řhōnczho řwōj řpř dje, wōřwēřelje řory a řoť wjeřch ludow, dha je tola we wutrobach cřma: Třbzj milionow Wōga řkřetja njewjaje a tu pschibody wjes wōdōca řhredow, wēřeho řiwjenja a řhōřnojez. W narajřdej a potōřidjej Wřite, w řubřite, Ğmeřitjezi a řapanřte řnjezi řotřa cřma: Pōřanřit bughřmism na tam wjazy pschidřyřarjom, hač

ewangeli řesom řkřyřta. Řēřto ho psche wo řwōjřtu narajřidř ludow na pōřlōžju řhridřa a jeho řultury. A tuto řwōrjenje ma ho narajřehozm řtajezi řwōrjenje řkřečřřjanřte řultury we narajřeřorjom (europřitim) řwēčje.

To řořajne na cřazju řkřečřřjanōwez, řnano řamo psche-řežehanja řa řkřionitow. Nōz je, hōžej řwābedanija wera (řlam) ho nad řudami wupřehčera, tale wera, řiz wōřteji f řtuba a lubořeje njewjaje a řořelje řobu pschinnje, řaž je řo to w řanero-řženju ludow a we řwōjanym f cřlowjeřami dořej řewto. Tež wona ho wōřteje w řkřizj dale dořwōwadž přta, a řkřionitow ma cřelje řeritcařoz jej narajřeřtwa. Řēřto wot nozj ho řej f našimim řmōčomaj pschidřizčej: Tu řu řmōim w řkřečřřjanřtwie, řiz beši ewangeli njewjaje, a tam dyrřba bōwnej wōjazy řhřom na wch řelčej, řa řotřez dořwōpřořehanja řkřečřřjanow f njebu řtupaia, řa řotřezčj řwēřza Wōzi pōřil řtuf řohnowanja a řwēřa f wōmořenju řidř řulchow řinčik.

A tola řařo: Nōz je řo minyla, dřen pak je ho pschidřizil: rařide řera řhōdžera. Řera řu ho řařo řajniřu řařidřidřile nad řapanřim ludom: řkřečřřjanřte řkřizje řmē řwōmimy je ho w řoblenjei wōjnie pschidřizitwa. řapanřit řhřoz je řa řju 20 řwāž řrimow řarik, jednu řamitčej mawřaj dmej řwāžaj. řkřečřřjanřte řwōjate řpřma, řraktati, ho řadaja a řtjaja. Se řuhōdneje řwōreje ho řowjeda, řať ho je wjeřch řtron bo řkřečřřjanřch Wōžich řkřuzow řkřidřa a řať dořwōřōni řkřečřřjenjo tam řa ewangeli řtutaja a wōpory njeh. Řera pomau řhōdžera. W Bořim kraleřtwie ma ho f wōřdřehřim cřafami řkřečej. Sto řit njere dořli cřaz. A tola, řaře řohnowanje řidřemēnjene je ewangeli je řa řo řit, řať je ho řařo pōčatj w řobanřtwie řoř-řkřečřej, dořonaj. Wābedanija wera, řiz wjele řton řet w řkřizj řnjezi, je řtōnčje mařo dořonajta. Duž je nadřja, ho řa ewangeli jej narajřehozm dořwōčejřy wōpōřaje. W nim řejm nōz, řōřhřam Pawol, řiz f řomřim psche: Dřen je řo pschidřizil, praži f nim tež: řa řo wřehāmbuju řeřo ewangeli. To je řkřane řwōnāczje, řiz je řōdžy dořani, kotřez Wōga řnaba wōwōrař, f nowa řelčy. Woze řlōwo praži: Nōz je řo minyla. Duž mamy to wēřej.

Wēřes řebje ludy řtonu, řaž řtōnczko řorie dje, a pschidřo řo řu, řaž řmēř wōbednje. Wj mamy f nowa řtawōz a dřen to řulow wōz: Wōbednje a řaridřonaj řtawōwanje w řowmōwōwanju a řarjenju. To mamy do řwēř psched řarym cřafami, ho řmēmy powřidřitowane řnjeřowe dřen w řyřej řeni dřenčej. Rařta je to řnada! Tōn řnjeř pschēřař ho f nowa nad našim řeritkam ludow, wo wjele jeho řhābu pōřnaja, wēřa a řwēřenje řtawōw.

Wřelake f řlřka a f řaloka.

— Šerēřile řemēnje w řwāžřanach. řutřic, njedželu 2. adventa, řu řwāžřanřz Šerēřo řařo do řerřeje Wozeje řkřizj pschidřizitw 1/2 řhōdžj w řkřidřej řyřwō wutrobnje pschepřořeni. Rařdy Šerēř buřže tam wřany. Šwōjedenu wuřbu řmēje ř. řar: Dōma řeřta f řudēřez, řredowanje pať f. řuchowny řrōřaf f řetřiz.

— řara ho řa to řorzi, wo wjele wōjafow wweře pařety, kotřez ho řim do wōjny řelčera, njedōřanu, a řo wōřelje dořho řraje, řrjedy hač tam dōřdu. To řwne na 4 njēřelje řrjebaja, řrjedy hač tam pschidřu. Teřo je wina, ho řo ře pařety řat nahromadža tam, řhōčej ho řhōmadřa, a je wjele cřařa řrjeba, řrjedy hač ho wupřajta a potom f wōřebitny cřafami wōwje. Duž je rařidžej, rařidžoj řwōjřidřo njewjaje řwōj, kotřez řařo řōlne řlity djeja, řtōcz. Tute řhrydow won djeja a je nařhi wōjazy řa řwēřej dořanu, řaž řrjedy řlity. Wōřelje ma řo tōn cřař wōřidžej, bōdž řwōmōřelje pařety pschidřowim. Raři cřař nēřo řařo je wōt 2. hač 8. dēsembra.

— řodowne řlity, kotřez našim wōjafam řowjebaju řjmu řodownu powjelej, řu ho wō řwēřidřich cřidřečřerjom wudate. řubi Šerēřja njeh ho řola řwōjiz řnjeřow řuchownyj napra-řehja; wōni je wēřez řad wōřitcařa. Raře řlity řu ho wudate wōt řnjeřow řuchownyj řlantmēřtera w řwāžřanach, řr. řeřera w řwāžřanach a řic. Štawj w řořčřizjad. Wot řodowneho řlita řr. řeřera řařte řowřitawo f rořidřerjenju řkřečřřjanřch řpřow řōřdemu řōlnemu řuchownemu 500 cřřřow pōřelje f roř-řženju mjes nařich wōjafow.

Womhaj Bóh!

Sy-li spówał,
Elinje dźiał,
Strowja ée
Swódnjy statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Nspój mócnj
Luboaó ma;
Bóh pak swérny
Przez spaf mérnj
Cérstwoaó da.

Njeoh ty spówał,
Swérnje dźiałas
Wšednoó dnj;
Dźiał pak swjaty,
Dań daty,
Wotpoóó ty.

Z njeboe marna
Njeoh éi kłanna
Žiwnoaó je,
Žiwa woda,
Kia Bóh pada,
Wokreóó éó!
F.

Šsersbke njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo tóžbu hobotu w Šsmolerzjz knižecijšćejetni w Budyšćinje a je tam ja šchtowórtlétnu pšćeđplatu 40 pj. došćac.

Ciešja njeđzela adventa.

Lut. 3, 15—17.

Wo pšćinđženju našeho Knjesa a mešijaša do cšlow-
steje wutrobj rěči šćej adwent; tehođa šo wón tebe
prašca: Maš ty mešijaša, Křtyšćuša? Šćto by cji
na lóžu wšćitko pšćinđženje našeho Knjesa a Šbóžnifa
Ješom Křtyšća do šwéta, žyłe jeho šćutkowanje, cšćepjenje
a wumrjećje pomháto, hdyž ty jeho njeby namatál a
š nim pšćeženje był? Šćto by cji pomháto, hdy by
žyłe Křćešćijanistwo šo nad rjanyimi hódami wšćekiló a
twoja wutroba by wošćala njehnutá wot wšćeho wyšćanja
bjeđzi Wozjch? Wšćetóž wšćitke te družje hódowne dary
hótle šwoju hódnošć a šwój bježćež došćawaja wot
hódowneho hódowneho dara, wot Wozeho jenicžeho na-
rodženeho Šsyna. Maš ty šwojeho Šbóžnifa? —
W Budže bjeđe teby tež žywy cšaj nadžije a cšakanja,
jako dyrbjeđe tón mešijaš do tuteho šwéta pšćinč.
Róždy cšyžće jeho rad wobhadac a ja heje mječ; pšće-
žó cšlowjetojo hebi žadachu po šwoju a redlišćich wob-
šćejnošćach. Tak tež ludžo pšćinđžeču š Jerusalema a
Žudy do pušćiny, hđež Jan tón šćešćenit tón předowawše
a Křćežjeđe, a hebi myšćachu, šo je wón tón šćubjennj
mešijaš; haj, najradiščo byču moni wšćitke šwoje nadžije
dopjeljene widželi a byču jemu žyłe šwoje pšćešćezowanje
wopotóšali. Ale Jan šam jich wotpošaja a jim wot-
molwi: Ja wšćal Křćežjo waf š wodu, wón pak šćlynišći
ja mnu bže, kotrehož nješćym hódny, šo byč ja te

rjemjenje jeho cšrijow rošćowajaš. Tónšamj budže waf
je šwojatym Duchom a š wohenjom Křćežje. Njech Jan
tón šćešćenit tež naš na Křtyšćuša pokušaje.

Maš ty Křtyšćuša? Wopomni hebi naj-
prjedy teho luda mēnjenje a potom Janowe
šwědeženje.

Lud. bjeđe teho mēnjenja, šo je Jan šnadž tón
Křtyšćuša. Pošny nabožinšćeho šajmowanja bjeđe tehdyšći
cšaj, a lédna drje bjeđe nečto w židowšćim kraju, kiz
by bješe wšćitkeho nabožinšćeho šajmowanja abo poli-
šćeho nadžiječja š tehdyšćimi wobšćejnošćemi špokojom był.
Róždemu drje to prašćenje na wutrobje ležćeše: Šćto
budže š našeho luda, šmeje wón hježćeže žadyn pšćichod,
wšćinđže tón mešijaš a budže šwój lud wumoz? Židowšći
lud bjeđe tehdy šwoju politišću šamošćatnošć na Rom-
šćich šćubit, a jeho kraj bu šćuda provincia wulkeho rom-
šćeho Křćežoritwa. A tak cšežto bē židowšćemu ludej,
romšćemu Křćežorej dań dawac! Wo hježom šćošćajemy
š pšćirunanja w donšćim krošću, hđež šo Pšćt, kiz tola
hewal šo malo š politišćimi šćaróšćemi šaberawše, teho
Knjesa prašćešće: Šćušća šo Křćežorej dań dawacž abo
niž? Wšćitžy wozćakowachu wulle šćuffi, wumozjenje
luda, kotrež wšćal hebi ludžo Křćtšo politišće abo na
šwětnu wafćenje myšćachu. Někotři wšćal bēču tež torjeń
wšćeho šćeho hšubšćo šćošćalni, wjeunajž te žadóšće we
cšlowšćej wutrobje, tón njeměr w šamšćym šćewodownju a
tu njeměru w šamšćnej dušći. Tak šo nadžije na mešijaša
pšćežego pošćynjadu, a žadyn bšim njebjeđe, hdyž ludžo

Człepi shtëł mjes wami, ujedh ńo modli.

(Zaf. 5, 13.)

Mój bratjje, hdyż ńo sńchōz podwoja, podwoj ty kłapanje wo njebojske durje. Jeny podwojenje ma ńo psches druhe sńehnycz. Ale kał terti hmy tola w tajfim sńōžnym ťiwoczoowanju! Wo pi-
hany na łōždy list, kotryż je hwojimi proštwami na Bōha sęczel-
ny: „Kłieje, rucje! ťhwatōzjy pschitōz mi k pomozj!” a hdyż
manj hanjei hjędōje na hrownaji, dżenj hjęim Bōge haj hję-
dōcz a jehō pomoz w rukontaj dżerżecz. Mjeje to sńabōsę?
Sńchōm na jene rubnjenje niepaduje a jedny wōtęczajōs hjędōcz
żani dżer w njebhjeh njeuodżerje. „Kłōdza wōż ma hwoj czań”,
praji Zalomo, „a wōschitō prjōdńōwaję pod njebhjekami ma hwoju
sńchōm” (1 Kr. 2, 1). Jato kłapanj w nozj skłyrstuh-
weho cęzerpjenja praji krōcz sępńewa, tchdy hwoj Pętr jara na to
kōžbowal njeje; jato pał drubi krōcz sępńewa, wjehjejske hebi
Pętr j Jeremiasom: „Ach, jo bōch wōdy dojcz mi w mojej hła-
wje a mojej wōczi bułej hysłowe żōrō, jo bōch wōpławōwał wo-
dno a w nozj” — tu cężōtōj moje sńōjczę, kotryż nje je sa-
bita (pschir. Jerem. 9, 1). Mój bratjje, pođżjōch myśle ńu mu-
drijske, dżki pńeije a druhe uadēbhj hjęnijske dżki pńeije. Jer-
emiaske murje padōchō do hrownady, niz jato nēschjuzj pńeii
krōcz, też niz jato drubi a třezi, ale jato jedny krōcz to nēsto w-
kōndōchōm a j trubjōlami prjedy skujewaję sńōjny trubjōdny
(Jōf. 6, 13). Hdyż potajfim na mjeje njeuodstajōch, sńchōż wot
Bōha pńohjdy we hwojiej modlitwje, tchdy rjeki jewo k hwojiej
dujszi j Dawitom: „Sńchō rudjōch ńo tał, woja dujsza, a ńo tał
njeopotajna we mni? Czańaj na Bōha; pschōtōz ja budu ńo jenu
hłēdę dżakowacz, jo wōn mojske wōtłēcza pomoz a mōj Bōh je”.
(1 Kr. 12, 12.)

Hdyż ty dżenja sńudowjz maśch,

Ślaj, jo sńowitō pōczafajcz;

Wschaf też jutnje sńchōmny ńu,

Kiz pschitōz mōdza k wjehkōm. (skłer. 613, 8.)

Ach, kał hufto dawany Zagarej dołhe pōczerje sńewacz pschōd
hwojimi durjemi, prjedy hač jenu pńeijejsza abo sńōki sńlēba po-
sńeijomy; a my dżyiti na mjejsze kłin polny mēcz, hdyż hmy ńo
jeno jantōwōz wo sńewajewo żohowanje wōłaci? Mē, wulke wōzj
dżedża też j wulke hwońwōjsze a wutajōwōjsze pytanje wōci. Kał
někōrke dobre hōwō dżerjōjske Delila Dzimōnje dawacz, prjedy
hač wōna ja tym pschitōdze, wō cżim potajnistwo jehō hyltōwōjsze
wōstęje! Mōj bratjje, Bōh hby skłryjes nāsche wōlanje jara berje
hjęhji, ale wōn jo nani lēpje njemōdže j wutroby wunuczej a wu-
wabicz, hač hdyż ńo trochj pschōd nani potaji a cżini, jato dżyiti
wjedch nani nimo hję, kał skłrystuh tam dżyiti do Samanija
j wōczōbnitōmaj cżinjōjske (Luf. 24, 28). Bōh pschitōdze hwojiej
budze, kotryż ńo j hwojōwōj po nani pyta, pchēs sńōjz na pomoz.
Zsnađ je wōn tebhōla wōdn tśhōwōjsze tebi hač j hrownaji sńu-
pacz dał, jo by ty jehō cżim murenijszo a wōstajōwōjszo wo pomoz
pńohj. Zał sńewajewo nāš pschōcżimōwōj w sęczerpłiwōjszi a cżini,
jo ńo sęczerpłiwōjszi cżim kraśnijchō wōpōkōje.

Tuz wōpōkaj hwoju dujszy je sęczerpłiwōjszi a rjeki j profety
Wichōwōmni hłowanmi: „Ja dży na teho skłryje kōžbowacz a na
Bōha mojske sńōwa wōczafacz; mōj Bōh budze mje wulksńōwōjsze”
(Mich. 7, 7). Ach, ta luba modlitwa je wōschaf tōm hlycz, kiz wjehit-
ke komory Bōgjecho bōhatstwa wotewi. „Wschitō, sńchōż wy
pńohje we wōschdej modlitwje”, praji skłrystuh, „wōtęcz jeno, jo
wy wōkane dostacz budzej; wone ńo wam budze sńacz” (Marč.
11, 24). Jeno hładaj ńo, jo hwojennu Bōhu żadny czań nje-
pōsajjōd, hdy wōn tebe wimōz dżerbi. Prawa wēra ńo njepschē-
hłwata a teho napschōjōjske njechōm. „To wōtęczenje budze
we hwojim czańu dopjelnjene a na pōskledu sńawnje na sńōkto
pschitōcz a wōstacz njeuōtacz; hač ńo pał dlēji, dha wōczajny na

njo, wōwō budze wōtęcz pschitōcz a ńo njeomōdżicz” (Sabaf. 2, 3).
Tōm, kiz je Wōdcha j łajchęz, Daniela j ławjeje jany a Żonaša
j brjōdca walfjeje wby wunmōh, tebe w tojmy nisy njeu-
pńejezi. Cżlowjetojo ńu hwarj, ale na Bōge sńubjēnja mōjsch
hłēcz wuaricz a njejetebōwaj ńo bōczę, jo do hrownady padm. Sńchō
dha je Bōh hlybi? „Ja cęzē wōczj wōpńschęczjz ani niđy cęz-
sńōmōdżicz (skłer. 13, 5). Hdyż ty pschēs wōdu pōndjōch, budu ja
j tobu, ńo tebe jōlny njeuōdża wōtęczjz, a hdyż ty pschēs wōceni
pōndjōch, njeuōdżjch ńo ipalicz a pńōmjo njeuōdżje tebe ipalicz
(Zęf. 43, 2). Wōdže też jōna hwojsche dżęsęfa jabęz, jo by ńo nje-
hlylita nad hynom hwojsche žiwota? A hač by teho hanccho ja-
była, dha ja tebe wōschaf wōczj sabyęz. Ślaj, do rukow hmy ja
tebe sępńōm” (Zęf. 49, 15, 16).

Ach, nāscha njeuēra je hufto wina na tym, jo Bōh žane dżiwy
cżinje njemōdže. Hdy bōcymy wōzj wōzj mēli, by Bōh też bōle
j pomozj kłwatal; ale dołcz cęłō jo hwojny pomoz dżerżimj, wu-
czi nāš Bōh pschēs hwoje kōndjēnje, kał sńaba a kucjōwōje je tale
pomoz. Tēbhōla bndj wōstajōny w uōstajōwje. „Pńōdōczje a
wam budze date, wptajęz, a wy budzejē namafacz, haporęzje a
wam budze weterwje” (Mat. 7, 7). Cżim dlēje bu Rachel kati-
bej sępōwōjōwōna, cżim bōle ńo jehō sńubōcz j njej sħori, a kał
budze też tebi to wunmōwje, kiz ńo dołhimi czańu pschitōdze, jara
hłōde a lutojine. Wy hmy ty jeno na hōpōdže jato zifitujy a pō-
dżujjy; dżj je bjes dżiwa, hdyż manj drubdy hbyjemj jēdž a
twjerdē sħowo. Spōmniaj hysto na sńōwa hwi. Prawōta: „Nājsza
żalōsęz, kotryż je kōtka a lōdza, dołhōna wēczimj a pschēs mēru jara
wulku a wōzjm kraśnōwōcz, nam, kiz nty njechładny na to wōidōm-
ne, ale na to njeuōidōmne; pschōtōz sńchōz wōidōmne je, to je czańne,
sńchōż pał je njeuōidōmne, to je wēczimj” (2. Kor. 4, 17, 18.).
Ach mōj Bōžo, kajka budze w sńōwōjsze, kotryż hōrčach wjehje tuteho
hōchōdneho hwoita na nāš czań! Muije kał sńowom wino, kał bu-
dze nāscha dujsza njebhjeke wōschewjēnja do ńo hjębacz. Wy
budzenj to wjehel tam niz jeno wōdčęz, kał wēchtō rjanu jabrudu
na wōbrōju wōdži, ale hami j cęłōm a dujszy do njeje mureśnāczę.
S tuzim zōkōrōm namēhjezi hebi hwojny uaru, j tuzim manna
pschēhłōdęzi hebi hwoje pńewōwanje pschēs pńeijomy. Snač do
teho czańa napjeli nāš tōm skłryjes se hwojim mērom a wōschōw
nāš pschēs hwoje potajne pōblōbōwje. Pńanjēti.

(Zurij Włich, † 1729, „hwoczowanje w hwojczōwju”).

Kr.

Tōm, kiz cęz swarnije, njespi.

Njeboh j profesor Luthardt w Bpstu powjeda we hwojich
Dopomnjenjach je hwojsche žiwjenja hłēdowagj pōbamijnu: W lēczje
1848 wōpnyłach hwojeju sńarčhju w Nürnbergu. Se hwojim
bratrom, jenym lēkarjom, dżelach lēkarjnu. Ras w nozj wōtaczjch,
mi ńo pschēs, jo porno mi nēchō pńōtaczę. To tola žane myśhe
bęcz njemōdża, pomhjęlich; njeuōpńchjōmny sńrach nje nadpādže a
j lōdza cęzjerchę; ja j njeho wulkozō — a w tymhōmym wōto-
miku padje j mōzajny wjēstōm kucz sńwinoch wjēczha na moje
kožo, runje na mōj hłowaf. To wōschō sta ńo hjęcńōmichō, hač
jo pōwjedōm. Wōtōnōž bēdęje nimo; jato tu sńeajch, runje j hōđimj
na zyrkwinie wēzi bijęche. Mōj brat, kiz mējēche hwoje kožo
pschj napschēczjē sęczjēne, wōtuczj, wōdži mje w lōschli pschōd
hwojim kožom sńeajcz a ńo prawča, sńchō je. Ja jenu rjekiwhj:
kucz wjēczha je dele padnył. To, wōn dędęche, wōtaczj ńo a
spi dale.

Jato do byđlanjēje sńwy jōstlupich, pschjja mje moja macz,
kiz bē mjes tym cęjite sčaty j njechōł do tamnjeje komory do-
najeśha a wōdžōta, sńchōž bēdęje ńo tam pōdōto, j hmyajōm wu-
wōzōmjom: „Wschj kamny bē ty dżęczō hjęręczel!” A wōšo to bēch,
Spōmnjenj kucz wjēczha mējēche wulki wōhōgħ a sħētru tołstōczj

a drje wjazy byłi zentnał možeje, tał so budźišce wón i wěsto-
cju svoju rosmiatał. W tšěchnjej runje, kotrejž trěbne na-
hilenje pobrachowalše, běše jo blěšći czaš hem desčezna woba
hromadžila, i njeje pschelmalta a wo tamnym rózku wjerch psche-
maczajata a rostowšičita. Ričhtó njeběše to pytnyč, hačž kónčnje
i temule wotawali dónožje. —

Rať to pschibže, jo možeje czihi pifot cłowjeta i tať
hlubokeho ipanja s budžić? Rať, jo wón wotuzi, tať tuče strach
pytnywiči jo po bēže. — mjes tım so wobacnowam brate w naj-
bližšej blisťofeji czišče dala psolše? Wěra nam tele hudańezka
wujabnjuje; pschetož wona wě wo tym, kotrjž je w tšche po-
stajnyč swižowanjad dželawo, naž pscheczjwo wšchej strachofeji
jathowa a pschede wšchitkim stym wodobaruje.

F.

Twój kral so bliži!

Twój kral so bliži, kšcheczjano,
D wotemf dom hwoj jemu!
Zón ishotui cziše budleńezto
A wotjanf hřečej wšchemu;
Tež i wěnzami a palmami
Nječ wón so rjenje wudebi
Sa hočjeza wyhoteho.

Twój kral so bliži, kšcheczjano,
D wotemf wucho jemu!
Wón kšlěb ma głowa Božeho,
Duž htdony hwtajaj i njemu;
Kšž pučž je, wěrnofčž, žimjenje
A kšchewi i wodu wěčznofčže,
S tym dži na czeritwu postwu!

Twój kral so bliži, kšcheczjano,
D wotemf rót swoj jemu!
S wědčž sa njeho, džerž, pójnaji ho
Ke kralej njebejetemu!
Wón nočje žanu wotčiznofčž,
Wón žada wěrnmu pobožnofčž,
Kšž spěwa hostianna.

Twój kral so bliži, kšcheczjano,
D wotemf dušchu jemu!
Gdyž starofčž, horjo, hujenstwo
Čše tšychi, dža dži i njemu;
Wón wotpočimf a pokoj je,
S nim wutroba tu i mēru dže,
Se cšahnje, wěčnje ipobžna!

K. A. Fiedlef.

Alóž i wyškofczje.

Josef Saydu běše njemu wěry plyn komponist. Jedyn
wjezoř wě wón i družim ludźom nikałi we wješkym towarštwje.
Zu ho njes družim tež ta prašerit naczišym, na kšče wachenje
jo suistowona móž, je-ti po třeazym džele wotpajata, najpšech-
nišho waczeršitčej hodži.

„Za ho ja flawer hwdnu“, wěni tuče šapadny, „a prawje
hucławe hraj; to nje sažo hwoj jemu a woswječela.“

Druhi powjedaje, jo do towarštwow šhodzi a jo pšech žori
a duchapohni wěsnołmu jahorječž pyta. Třečzi měnjaje, jo w taj-
fim padže pola njeho bledcha ščampanjšeho wina najšpěje
istutuje.

Saydu njelečješe. Jako ho jeho prašachy, kšči pošwi-
njazy šredf w ón pschi swojim mrobnu dželanju naložuje, wón
wotmowli: „Zu mam we swojim wobudlenju maťr donjazu
kapalku; do teje ja šhodzu a ho modlu, tať hušo hačž ho wot-
pajaty šacławam; tónle šredf mi hiččeje žerje swoju pohylnjazu
móz šapowježif njije.“

Se špóźiwawojom wšchitzy pohłuchachy a wšfnowachy:
Šayduwne džeła dowařajaja, jo je jcho móž naja wjetřcha.

„To njeje mo ja móž“, wón šnapšchewi, „to je Wož a móž!“

F.

Pschi khorotožu.

Snaty šchottifi wědat Chalmers rať jenu žonu na to
kšorčjež kšychčeje, jo jena czeřtořora dšowta ničo wo nabožnje
wječječž nochže. Wona jeho pschecze: „Rěčjeje tola Wby rať
i njej! Wój muž a ja a wjazori pscheczejo hmy to šytowali,
ale jeyne šabžerjenje je žyle wotpořowaze. Tam nětko teji
we swojich czerpjenjad a bolofčach, ale bjes trořčta a wotšchewjenja
Božeho głowa.“

„Mó, ja čhu hladáč, šchto ho cžinicž da“, džeješe Chalmers.
Wón šhoru hžom šuajelje a rěčjeje i njej nanajpscheczelniwšcho,
ho nabožiny ani njeđóřnywšči; jato běchu jeho potom i njej
hameho wostajitš, jo zu wón i pscheczelniwym htořkom woprašča:
„Šsu Wch wěčjeje i nabožinu šchto wjele cžiwowali, njewěrnó?“

„Ho, wěho!“

„Njedyrbju Wschim pschewuřnym prajičž, jo nochžyli bližje
šchčezž měřazow ani kšowčka wo nabožnje rěčječž?“

Ahora ho trochu štrózi a džeje: „Za hym jara šhora, šchto
wě, hačž budu po minjenju polšeta hiččeje pschi žimjenju!“

„Dža prajmy šfi měřazy!“

„Šfi měřazy! Šchto wě, hačž hym hiččeje tať dořho žiwa!“

„Rať by i jenym měřazom byto?“

Ahora trochu šchepjetajče: „Za njewēm —“

„Čžemoj tydžer prajičž?“

„Tať hačž na poštajeny džer i wotšorčječž, to tola raba
nochžyta!“

„Wby macže žyle prawje“, duchowny wěny, „ja hym tež
Wschého nahlada; šepje je, tu wěž niž wotšorčowacz, móž čžemoj
nětkole na měčje wo Wofy a wo wěčznofčž rěčječž.“ Wón
rěčjeje a modleše jo i njej; jej bu lóžcho a hwođobnišcho,
wona mějeje wješele a trořčty na jeho blisťofeji a pohłuchaje
raba, tať wón i njej rěčjeje wo tym, šchtož bušči mēr bawo.

F.

Wschelake i bliska a i daloka.

Wibšifki pučnit, kotrjž je sažo pscheczelniwje fujes šarac
W r o j a k w Wudyschintu šelajaj, budže wo bližšich družach do-
czišchczjano a ho woskšacž. Kšnježa duchowni čhpli sažo wosdawa-
nje dobroczjano a ho wšacž. Čapřž hobotawowo, šotřž joi dawno
dořtanu, paf ho pschopolozič njenožje, dokeřž je pohšelit wewójnje.
Štenu je tež šapřž šandženu šeta pohnje dořabazy, dokeřž je w-
šhelnit pschi pschelšobženju tožje wogaby šujčej duchownemu,
hbež je ho žane pschewěnenju w hobotawowštwje šlato, wosjewif.
Ša tšch, řiž hobotawu nječju, paczi wibšifki pučnit 15 pi. Dere
by tež byto, hdy by ho pučnit našchym wotatam na bitwšchježo w-
řlaf, jo bychd toždy džer libe Bože głowa w macernej rěči pschod
woczomaj mēfi.

Sy-li spěwał,
Plinje džětal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrny džělas
Wšedny dnj;
Džěš pak awjatj,
Dnš daty,
Wotpođń ty.

Z njehjes mana
Njeh č křmana
Žiwność je,
Žiwa woda,
Kš Bóh poda,
Wokrěw će!
f.

Šserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kšđu hobotu w Šsmolerjez knižiciskičeženi w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlětnu přichodplatu 40 wj. dostać.

Schtwórtń njeđžela adventa.

Matf. 5, 36.

W pjatny mēhazu wójny něto hižom štejmy, a hišćeje njeje žaneho kónja teje kameje widjeć. Našće wójšta drje šu wšchelate wulgotne dobyćja měće, ale pšewinjeni našich njeprichćeželjo hišćeje nješu, a wošbeje we Franzowškej š naščeje wěžu njeha prawje do předka hič. Ale runje w tajkich čašbach wočasowanja, hđžej Bóh našich ščepřiwowjeć a wutrajnošć čěžo pruhnje, mamy čěšich a šplni, mužni a nadějepolni wostac. A temu nam dopomhaj to šlowo naščeho Šbóžnika: Njeboj šo, jeno wěć!

Šchtóž šwoju bibliju šnaje, tón wě, kaš hufšo šo tuto napominanje: Njeboj šo! w štarim kaš w nowym šatonju wošpjetuje. Pšchego š nowa Bóh pšches ert šwojich profetow, šwojich japoschtokow, šwojeho jeničšeho narodženeho Ššyna čłowštim džěčow ššiwola: Njeboj šo! Wón wšchaf čłowštu wutrobu šnaje, jo je niž jenož pšches měču šhrobła, taš šo dyrbi ju napominac: Bonižuj šo! — ale teš jara bojašna, šo dyrbi ju trošchtowac: Njeboj šo!

Njetřebamy tajšeho trošchta w tutych njeměrnych čašbach? Nježo naš taš še štyššniwym njeměrom nje-naštržo, kaš njewěšćoć. A njeha tajka njewěšćoć našču wutrobu bojalšiwu ščinić. Njewěšćoć wo wušpěchu tušeho hóržeho wojoowanja: buđže šo nam ražičej, našich njepřchćeželow pšchewinjeć? njewěšćoć wo našich ludych

na bitwiliččach: šu hišćeje žiwi abo šu hižom padnyli? wojuja hišćeje abo teja něhđže šranjeni? a ješ jo šu džehka hišćeje štrawi a čjeršwi, buđže to jušše teš hišćeje? njewěšćoć wo našich pšchichod: kaš doško buđže wójna hišćeje tráč? tajše wopory buđže šebi hišćeje žadac? buđžemy wšchitte čěžłotj, kotrež wójna nam pšch-nješe, pšcherrac? Wnošj, kotřž běču pšchi wudyrjenju wójny taš mužni a š šhrobłočču šahorjeni, šu mješ tym wulkaš. Njetřebamy napominanja: Njeboj šo?

Ale špóžiwonje — runje tam, hđžej dyrbjeli bojocž najprjedy widjeć, dolež nuša a šmjerčž kóždy wofomilš hrošj, tam jeje njenamašamy: pola naščeho wójška. Šištj našich wojašow a rošprawj jich namjedowarjow nam powjedaju wo šacunwanjach našich wojašow, wo jich hněwje a rošhorjenju, wo jich mužnošći a šhrobłošći, wo jich wutrajnošći a šwašłiwošći, wo jich dobročiwošći a žorniwošći, ale jeneho šacunja pola nič njenamašach, bojocž woni njelnaja, bojocž we wutrobje žaneho wojaša njebyšli, radšo by wón wumrjeć čyž, dšži šo bojocž.

Š woška tuta njebojašiwocž? Teš tu pšacž: Njeboj šo, jeno wěć! Woni maju wěru, dowěru k našchemu šhěžorej, jemu šiwěru džerčej, to rěka ja nič: dobyč; dowěru k šwojim namjedowarjam, woni šu pšchewiđženi, jo tučž šwoju wěž berje rošmanj; dowěru k teš prawej wěžy, ja kotruž wojuja: ta njemóže podčěžć; dowěrjenje k šwojemu wóšgnemu kraje: tón njemóže šahinjeć. Tajše dowěrjenje wšchitku bojocž potčěža, tu šo dopjelna: Njeboj šo, jeno wěć!

Njedybrjala to čim bóle dotoknejš vëra do Boha? „Ja vëriju do Boha“ — ač, wo šaidženyh letah šbožowneho mëra bu ñetotremuškali tuta vëra ñeščno hnaadne; ale mëto, hõžej wõjniki widor pščež našč lud ščumi, čezmy šo tola jašo na to dopomnič, ščto na šwojeje wërje do Boha mamy. Ja wëriju do Boha, to tola rêka: ja šum polnje pščežwëdženja, šo je Wõš žiny, to Wõš šwët wodži, šo Wõš nade wšdëm, ščtož šo na semi stawa, rufuje; šo je tutõ Wõš tõn wščešpomõžny, hjes kotrohõž wole a dopuščćenja šo ničo na šwëče ñještawa; šo je tutõ Wõš tõn wščešomudry, kotrohõž radu a šamëry ničo ñjemõže šničič, tõn dobročiny a šmiliny, š kotrohõž ruti ničo ščeho a ščtõbneho ñještawdža, ale jeno žohnowanje. Haj, hiščež wõžny, ja wëriju do Boha, to rêka: ja šum teho wëšeho pščežwëdženja, šo je tutõ Wõš m õ j Wõš, m õ j pščežel, m õ j wõtž, ja jehõ wõtžne wotõ wodnju a w nožy nade mnõ strajuje, jehõ wõtžna ruka ñje wščudžom wodži, jehõ wõtžna wutroba w lubõšči na ñje špomina, runje jato byč ja jehõ jeničjele džežõ byč, — ja šlupju šo pod tuto wõtžne wotõ, ja šapščijam tutõ wõtžnu ruku, ja wuškowam šo w tutej wõtžnej wutrobje, ja šlubju: twõj šum w žiwjenju a wumrjetju, ša čžak a ja wëžjnojč — to rêka: ja wëriju do Boha.

Tu hnydom špõnajaješ, to wëra a bojoječ w hromadže bydlič ñjemõžetej. Ščtož šo boji, tõn do Boha ñjemëri, a ščtož do Boha wëri, tõn šo ñjeboji. Pičed prawej, žiwë wëriju bojoječ čžela kaž mlga pičed štõžom, wona wiču bojoječ š tym šwõtžny trõžanjom šaçëri: Wje ničo ñjemõščtõž, wõn tak wšče wëžy wodži, šo ja ñnje šbõžne šu. Ščtož tak do šwojeho ñjeješčeho Wõtžna wëri, tõn ma tež w najšlubščeje čžemõšči šwojeho žiwjenja šwëtto, mõž a nadšju.

Mamy tajše wëry? Runje w tutyh čžëžich čžachak je ñetotremuškali dwëlowanje wutrobu „rosčičëpito. Wõžna ñješewja jeno Boha, ale jehõ tež potaja. Š ñetotrejškali wutrobu to praščenje hëšču: Mamy dha woprabõž Boha, kiz je wščešomõžny, wščešomudry, šmiliny? Wõžl tajši Wõš tuto hrošbne mordowanje ñje šubami dowolizč? Wõžl wõn tajše čžertowšče hrošnojče pščišibacž, tajšče šu našdi ñješčežejšo wumjedš? Wõžl wõn dopuščječej, šo telko ñjewinowatych čžetpi, a telko winowatych hjes ščofljanja wõšanje? Wjeje šnawo tola šlepy pščišpad, hruby wõšub, kotrohž š ñješčoflunivej wõlnošciju tu pščešpuščežja, tam rostepa, tu žiwjenje wuškowa, tam do šmjerice štorfa? Haj, to šu potajništwa Božeho wõdženja, kotrohž my ñjemõžemy wšlëdžič; ale wiškitemu dwëlowanju my štroble napščežewo štajimy: dha wščak wõštanu ja pščežo pšči tebi, ja wëriju do Boha Wõtžna, wščešomõžnyho.

Wõžna nam tola štukowanje žiwëho Boha tež wotkrwa. Wješapomničny tola w tutyh dnjach wõzafowanjatyh krašnyh dobyčejow, kotrohž šmy mëli. Žako š šhromadžišnje wščakow 1870 ta wovješče dõndže, šo je twëržišina Wëž šo põdda, najwuyčšči š nič, general š Gõlš, poštanu a rjetny: Wõžl ñježa, Wëž my ñješny dohgi, Wõš je šo nam dak; ščtož to ñjemidži, tõn je šlepy. Tak tež my rjetajmy: Wly tute wuškotne dobyčja ñješny dohgi, Wõš je nam tešame špožič; ščtož to ñjemidži, tõn je šlepy. Wly pak ñješamy šlepi byč, my šwojeje wõci š temu wõšbëhamy, kotrohž we wõšorje bitwow šo nam šwëti: Ja šum tõn šnjes, twõj Wõš; ñjeboj šo, jeno wëš!

Tutõ žity Wõš rêčji pak š nami ñiz jeno tam wõtfač we wõžowanju ludow, ale tež š kõždym wõšbeje w jehõ šwëdomanju. Wraj, jato tuta wõžna naš pščešlapanj kaž byšl pšči jašnyum ñjeboj; jato ty we šwojim šwëdomanju šo naštrãžja a šapõčja šwojeho loškeho, jeno na šenšte štoženeho žiwjenja šo hãnbowacž; jato štutne, šwiate šlubjenja š twõjeje wutrobu wuškupowacju a ty šo jašo raššudži, š šwojemu Bohu šo modlic: šy šebi ty to wščitõ dak, awo ñjeje to Wõžna ruka byč, kotrohž je šo twõjeho šwëdomanja dõfta, ñjeje Wõš šam šo wo twõju dušhu pžowat: Wjeboj šo, jeno wëš? Šo je to wušk, ščtož w tutym wõjnštim čžahu wščitzy lačžuwamy: Wõš š nami rêčji, Wõš ñad nami škutnje, Wõš naš pščešmõž, duž dyrbišny wuškacž: Šõn štary Wõš je hiščež žiny! Ščto rudžijš šo, moja dušha, a šy tak ñjepojima we mni? Čžakaj na Boha; pščetõž ja bubu šo jeno hiščež džaotowacž, šo wõn mi pomha je šwojim wõblichom.

Wjeboj šo, jeno wëš! to šapšaj šebi kõždu do šwojeje wutrobu. Ty šo wo šwojich lubych tam wõtfač šarafač, ty wo jich žiwjenje ščešepotajč. Wëčje, ty jich ñjebo šubo mël, ñjebyšl twõjeje wutrobje wo nič šlytko byč. A tola ñjeboj šo, jeno wëš! Wõni pod Wõjim ščitõm šteja, Wõžna lubõšč na nič špomina, ničo šo jim štač ñjemõže hjes Wõjeje wole. Duž pščenëš wščitku štarõščiznu štylnojč šwojeje wutrobu do wëžjajeje, wutrobneje modlitwy; to twõju wutrobu šmëruje a põžylni. Haj, ñjeboj šo, jeno wëš!

A ty, kiz ty tak štarõščiznje w pščišobha hladajč, dotelč čži je, jato by šlubina čžyžla wščitko twõje šbože põžrječ, o wëdž: Wščitõd leži w Wõjej ruzy, a to je šylna, šwërna ruta. Wõbu pščešwõtaj to štaranje; kak mnošim je wõn hižom pščešpomhač! Wjeboj šo, jeno wëš!

A ty štejših w duču pšči rowje šwojeje lubëho šemrjetehõ, kiz je šo ja šwõj wõtžny kraj woprowal. Tež tebi tõn šnjes tak pšči rowje w Betbaniji rjetnje: Šdy by ty wërič, ty by tu krašnojč Wõžu dyrbač wõhladacž, krašnojč myšlow mëra, kotrohž Wõš š tobu a twõjimi lubymi ma, krašnojč wëžneho žiwjenja, kotrohž čžepjenja tuteho čžaha ñjemõžja šaçmizč. Wjeboj šo ani šmjerice, jeno wëš!

Šešuj je ñëždu tuto troščtne štowo š Žairuškej rêčal, jato po čžiwõšič myšlach ša ñjeho žanjeje nabžije wõžy ñjebë. Škal bu jehõ wëra křonowana! Wõn naðendže tež pola naš wõtenewje wutrobu, šdžy pščež ty wõžnu tak pščež awentšfehõ põšta nam pščiwõta: Wjeboj šo, jeno wëš! Šamjeñ.

M. w. Hr.

Jeno wëš!

Jeno wëš a ñjeboj šo,

Dušha, džež šo škrvija šwëri;

Čžmi šo, bije ñjemjebto,

Wõn čje knje, wjedje š mëra.

Duž šo horja ñještadju,

Štrošidny šubž a ñjemëljaj!

Jeno wëš a ñjepotaj,

Še čži šwët tež wščitõ rubit;

Šwojeje šrudžije ñješ štaž,

Ty wščak ñješny ničo šybit:

Wščali jeno Šešuja,

Dha je dušha bohata.

Jeno wér, wón inoje cje,
Lebje w swojim stable wodži;
Nužu duscha njejmje.
Hdyž pob jeho schitom chodži:
Wón ju hyczi, wotfchowa
S khlěbom, wodu žiwjenja.

Jeno wér, so kšarstwo
Ma twój Šbóžnik ja wšče schodby;
Jeho ruzy dowér jo,
Wón czi hyczi hrěcha brjodby;
Wob nim duscha wotfchori,
Wěčžna hmyreč ju njetrejdi.

Jeno wér, hdyž kšaby sy,
Jeho mój je w kšabych móžna;
Sa nim kšeduj plakajz,
Je-li twója duscha hrěžna;
Wón po swojej kšimlnojzi
Tvoju czežu polóži.

Jeno wér, hdyž sačuwajš
Eso wot hwieta wopuščjčjenty,
So ty kšrysta hwěru maš,
Wob nim chodžijš wobnabžjenty.
Wrať, hdyž wjetřcha šbóžnosć je!
Tajku hwět dačž njemóže.

Jeno wér, mój kšycjčžano,
So sy wšchubže w kšrysta ruzy;
Džerž ty jeho hnydy jo,
S nim hwyj kšycž njěž i njeju dužy;
Tam maš potom wěčžny měr,
Duž, o duscha, jeno wér!

K. A. Fiedlef.

Bohuvěr.

Něhdy je něhdyje w kraju hudy hólčezj był. Staršcyj běščtaj jemu wumrjeloj, a dobri ludžo běchu jo po nim horje-
brałi. Šchtož jemu cžinjachu, to jim i poštušchwotčju a pilnowščju
w škulci a domach saplaczj.

Maš běšče w škulci pruhowanje. Škulski dohladowač bu
boryš na tehole hólga kčžbliwu, pšchetož tón mólčžiti na wšče
praščjenja prawe wotmowženja dawajšcy. Duž jo jeho inspektor
praščjčšcy: „Moje dščžo, czeje ty sy?“

Hólga wočzi k jemu složi a je hylju we wočžku dščjčšcy: „„Mojej
štaršcyj štaj wumrjeloj.““

„Ale kač dha ty rěčajš?“ jo inspektor dale praščjčšcy.

„„Bohuvěr““, rěčajšcy wotmowženje.

„Ni, hlaj tola, kajše maš ty rjane mjeno“ snapšchjčžiwj
pšchjčžny muž a na njeho ruču požobnujo položj. „„Bohuvěro,
haj dowér jo Wobu hwoje žjwe dny; schtož jo jemu dowěri, nje-
budže i hanibje.““

Šklowo teholc lubošjčjweho knješa Bohuvěr hwoje žjwe dny
jašo njejabu. Něk hałe jo jemu jeho kšycjčšcy mjeno prawje
rosjajšju. Wšchžo jemu jeho mjeno i namotwjčjčjom wočta, pra-
wje na Boga wozrěč a jo jemu dowěrič. Wón je na tuto na-
motwjčjenje tež pošlučal. Dowěra na Boga wočta šalož jeho
wafšćnja. Šbože jeho žiwjenja jo na jeho rjane mjeno šaložj.

S teho je wibžerž, kač wjele je na tym ležane, jo pšči kšycjč-
nižj dobre móžne mjeno, kiž ma něščto cžjčšcy na hěbi, hodu do-
stajenty. Mašči pšjedmowžny jo wšymili, hwojim dščžjom tajše
mjena dawoč. Ludžo najsčžo cžaja njebyrjeli to šabčj a
wšchjčžy to šabo i nowa wukitčcy.

Wysokodostojnemu
a wjelezaslužbnemu fararjej
knjezej JANEJ GOLČEJ
w Rakecach
na jeho 25 lětny zastojnski jubilej,
džeň 15. hodownika 1914,
z najwutrobnišim zbožopřečom
sčěhowacy spěw
po Alkajskim hronje
— z wuznamom akrostichiskeje twórbu —
skicir
farar em. **M. Urban**
w **Chróstawje.**

Šlaw! — so zajnes z hrimotom wyskacym
Při jubileju slěbornym w zastojnstwje,
Hdyž w službje swjatej dušowpastyr
Gólč pječadwacoči lět je skonjal.

Jo Serbam swěry mocy wšě poswjećil
We powołańu čežkim a wobšěrnym
Kaž předač z Boha žohnowany.
● kak je napinač mocy dyrbjal!

A pódla džěłal na polu pismowstwa
Je jako wodžer towafstwa serbskeho
Za wudawanje serbskich knihi
Léta nětč mnohe po spodobanju.

Njech pyšny jemu pomnik je „Pomhaj Bóh“,
Kiž jako listno nabožne poskiča,
Zo nabožina so by Serbam
Časy wšě zdžeržala k wobžoženju! —

Ěj, džělo krute, česćeny bratře, sy
Ty w mocy Božej wopravdže wukonjal!
— Njech k natwarjenju Serbow dale
Ěrt Twój so wotawrja z wjeselosću! —

Jan křćenik běše předbžerž Knjezowy;
Ty tehornuja, bratře, sy služobnik,
Kiž přihotowač puče dyrbiš
Ježusek k wutrobam wšeho luda! —

Pšchdbžerž Jan.

Pšchšcy Jana i Šbóžnikaj — to je tón puč, kotryž
chžylje Wob hwyj lub wjetř, jato běšče něšto cžaj dopjeljčny;
tón puč, kiž ju we hwojim cžajnu prawdžjwim Izraelitojo hšči.
Ščhacheni wot kšutneho pokutneho wěrowanja kšycjčšenišca Jana
pšjnowawču woni hwoje hrěchi a dostawachu wóbu kšycjčšćny,
kšycjčšćny na nadžjju dołonjčičkeho wumóženja; woni dawachu
jo pšchšcy předarja pokutu w puščjčjnyj potajowáčž na Bože jehny,
kotrč hwěta hrěchi njěže, na teho hameho, kiž budže jčž je hwyjajny
Dučhom kšycjčšcy. Tak ju woni pšchšcy pšchdbžeržaja Jana
i Šbóžnikaj kamenu doščjli, kotrchož profeta wón běšcy, a ju tón
puč jšči, na kotrymž dyrbješcy jo jim žiwjenje a wšchšcy došč
dostajč.

Pšchšcy Jana i Šbóžnikaj! Hdyž to prawje rozpominaty
dha je to tež džěka hšchšcy tón puč, na kotryž Wob se hwojej
kublažej hnadu jenotliwe dušcy potajuje a wodži; w tym, šchtož

je ho nad Israelfkim ludom psches Zanowe pschitowowane stutkowanie stowa, by stowne truchy w rozswitanju tajtého žiwjenja wopischjate, kotrej swoje nawróczenje na Boha a jeho sbožo bjerje; Zana a jeho stutkowanie sejanowac, teho bla dla ja naš hredb, načh kamšny pučz pruhowanac, hač je won tón prawy, kiz naš k sbožu wjedbe; haj, won budže nam i Wožej pomozu i temu křizic, ja w křobženju na dobrym pučzu čjim wječichu wěstoč; dostawomy.

Psches Zana pať k Šbóžnilej psches to dóbžemu, so won jato předať pokutu i spůnacze hřečho w wubudža.

Wšón je předowat w pułciznje židowsteho fraja: „Čizicze pokutu; pschetož njebiešte kralestwo je ho pschibstžalo“. Wšón je lubej, kiz i njemu won dšiče, so by ho wón njeho křizicž dat, napřechčiwio wofat: „Wdy jelschjerita schlačta, scht je wam potajak, pschichodnemu hnědu čimnyc? Teho bla čizicze hódne pľodu potutu!“ A je kóžwemo wěrnocž prajit; tež kralej Herodachej wón jeho hřeč přjódb dšezelje: „Tebi ho nještichu, swojeho bratra manžestlu mēčž“.

Tak je Jan rēčak a stutkowal a je čłowjetam žytu šhutnocž; fatonja pschēdbžerak; pschetož k temu tu faton je, spōnacze hřeča šubžowacž, a je ta faton načh pšton na křychtuša a pučžnik k Šbóžnilej.

Tajki Zanowe stutk dozwujaje Wože stowo jako faton pschego hšičje nad nami wšchimi a praji kóžwemo to naš, kiz njepřawdu čini: to njeje prawje, so to čimich; i tym wono šwēdbomnje wubudža, kotřž wo mni rjejnje: to njeje prawje, so šym tajki, a pschēbadža ho po tajim bušča do šnutkowoneho njemčera, pschi čimž nihdy i šōstřom a derjebečžom hřečhčič a šl čizicž njemōže, ale ma napominarja pschi hēbi a žabaklo w hēbi, psches čžož ho činjenje njepřawdy šhōrčji a hřečhne žiwjenje škhal. Tež wubudža Wdy žusto druhich čłowjetow, pschēčelow abo njepřechelow, to bchdu nam wěrnocž prajiti a so bchdu mj psches nič šebšhwi ščinišni na njebostati swojeho žiwjenja a swojeje wutrobj. A hač runje maju tučji druhdy wot Zana a jeho křutočje pschēčiwio hēbi kamenu mato na hēbi, dha jich tola Wšón nam napřechčiwio ja Zanowu stutk trjeba a mamy teho dla na wšelake wačhnje předarja potutu pschi naš, kotřž je šwojim: to njeje prawje! na šnjemrēnjeje a k wšapomjenicž hoi.

Dawamy hēbi tajke napominarja je wšdēm njemčrom, do kotrež naš pschēbadžaja, lubicž a čšerpimy bološčiwne ranjenja šarejowazeho mjecja wěrnocž, derje nam! Tajke rany wōdža ahojenju psches škřehjuša. Duž njelimitny ho Zanowych potutnych předorowanju; pschetož žadny druhj pučz k sbožu njeje, šhba pučz potutu. Psches potutu i žnadje, psches Zana k Šbóžnilej — to je tón pučz, kotřž nam Wšž teč i šutym adventom potaluje. O derje, derje Tebi, mōj luby křestij čšitarjo, šy-i k šwojemu čžaznemu a wēčžnemu sbožu tōnle pučz nastupit, a kotřž adventa šwēda dušje wožji k Wěšlehem: te au

Sazpitanje předorwanja.

Jan Sebastian Pfaufer, dwōrski předať křěžora Maximiliana II, pučžowalše ras do Stuttgarta, so by štanneho württembergšeho reformatora Zana Brenza předorowacž šhšchal. Zato wo šwojeho hospodarja šponi, so je Brenz doma a so budže najajnta rano w bližičej žyčni předorowacž, ho won jara wječelješe. Dofelž bēže náto teho mēnjenja, so budže žyčel pschēpjaljena, won žyle šaje, jako ho přent křōž šwojelicje, do žyčelje dšičelje a ho tak šupi, so moželje Brenza derje na šlčžy wōdžēč, Čšto ho šta? Druhj, šlčžj křōž ho šwoni, šhēčlčžy ho špewa, a tola je pučžucharjow hšičje jara mato, tak so Pfaufer myšli,

so jeho hospodar to prawje wjedžak njeje, a Brenz tón křōž předorowacž njeljeje.

Zato bēže špewanje šfōncžene, štupi čšezelčejstojny šchēbžiwž na Wože mějno a dšezelčejše natwarjaje, duchopōrne a mōžne předorowanje, kotřž mějelše tak-rjež ruzj a nojg. Pfaufer jemu šebšhwičje pschitowpřechajše a mējelše jeho pať ja Brenza žameho, pať ja jeho kolegu, pať ja njeho drubeho wučženego muža, dofelž bēže ho na malej šlčžbe pučžucharjow postrowat. Ho šfōncženym předorowanju dšiče won něto k njemu do šapalnje, postrowi jeho a woprašča ho ja jeho mjenom, jemu i dobom swoje šhēlmjshi. Dofelž jeho na to Brenz jara pschēčelwio pschija a šobu domoj wia, šapōčja Pfaufer bužy po pučzu šfōrčž. „Wōji wšbōžpčelčejeny štnes Brenza, ja šym dšerša wulžj njepřichštinu wēž wōdžak.“

„Čšto bha?“ woprašča ho Brenz.

Wšón wotmolwi: „So bēže tak mako pučžucharjow pschitownych, šhžj tajki muž kaž Brenz předorowalše. „Ja“, wōn dale dšiče, „wōchžj tajke maleje čšjōbš dla i šhča halle předorowacž.“

Brenz ho trowdu pošmēwntu a wēšo lažpřiwanje Wožeho stowa wōžarowalše, ale pschichēbšji i jenez šhudni ho Pfauera woprašča, kotra derje je najšlčžha šamowotičj tuteje študnje?

Pfaufer rjejni, so je wōn jow žyle žyť a tēbōla šajfōčž tejele študnje njeljanje.

Brenz dšičje: „Psches to ho wona poručja, so wobu dawo, njeh mjelē abo mako šudji čšerpaju. Tak dšebi tež šhžjōbnit Wožeho stowa wobu žiwjenja dawacž, njeh jeno něšōsi abo mnošj k njemu pschitwadžju.“

F.

Do žyčkwje!

Nēchže duchowny ras w žyčwi dšēčji wučzelješe. Runje ho wo wōdaczju hřečow rēčelje a duchowny wužad, duchowny wužad mjenowalše. Wšchi tym dšēčžom tole powjedalše.

W naradželj Wulfej ho hšičje dšerša tu a tam wužad namaka. Duž ho ras šta, so ho wonakj na wšy w forženje wōšebni mēčžewno i rejemj šabawōdu. Wšes nimi bē tež rjana wōšebna, šobata šnježna, šh ani jeničelje reje pschēpachja njehy. Štunje bē šašo jenu reju šfōncžita, jako mōdy muž k nej štupi a ju namowjelje, so by i šim na mēčže rewanjatu šubju wpuščelje. Wšcha rošhēwana šnježna žadanje žyčho wšopofala. Duž ho mōdy žyť na jejeho nana i tymšamym žadanju wšwōczi. Tajtemu šhutnemu napominanju ho nar žarje njemōželje a tak dha šfōncžnje tōn žyť a ta šnježna je šwojim nanom i rejawčelje šubju won šdčžm. „Šnadno šnježna“, tam něto tōn žyť počō, „ja šym šlar a moja pschituhitocž je, wšam šudnu powjelč žes kōmđenja pschijicž.“ „Wdy macje wužad na hēbi!“

Wdy wrodžit we wobliču, kotřžōž šnježna njebē šebžju mēta, wo tym budžowelje, so mējelje šlar prawo.

Tole duchowny šwojim dšēčžom, kiz i nabjatej nutnocžju pučžuchacu, powjedalše a ho je na to woprašča: „Se drje ta šnježna ho něto šašo na rejawštu šubju wōdčžila?“

„Nē!“ dšēčji wotmolowidu.

„Ale hšje dha je šcha?“ prašelje ho duchowny dale.

„Do žyčkwje!“ bē dšēčji wotmolowjenje.

To bē žyle prawje rēčanje. Šhžj šwēt wjažy něčo njima, potom ho šubjo žyčelje dopomnja, hšžžž šewš špōlaja a rēčja a hōji. A ničto šam pobarmo njemōže. Šhšžgo šfōčji to šfōmo: „Bōčje šem fe mni, kiz wy špōčžni a wōčšēžen šēje, ja čžu waš wōšchēwēčž“. Wdy pať dšeršiel ho šhžom přebdy, hač naš šwēt do šōta čšhnje, i žyčwi dšēčžēč; pschēčž potom mōže ho šlar, so wjažy tak mjelē duchownje wšy njimam, je šwojej nuhu ho na žyčel wōdrowčič. Šamma šnježna jeje tež wjažy njemējelje. Šejne njelōže, kiz ju w kēželaje mladobōčji je wšchō šōžja njelōžy do najwjetčehō njelōžja čšhnje, ju tak poražy, so šwōji rojom šhbi.

F.

Sy-li spéwał,
Pilnje džéłal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróny
Napoje móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spať méry
Čerstwoś da.

Njeoh ty spéwał,
Swérnje džéłas
Wódnus dny;
Džéł pak swjaty,
Duši dawaj,
Wospóó ty.

Z njebjes mana
Njeoh éi khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew éel
F.

Šsersbske njeđželske łopjeno.

Wudawa ho kóždu kóbotu w Šsmolerjez křiđičiščeježi w Wudyschinje a je tam sa šchwórtlétu pšchedplatu 40 pj. dostać.

Adventske šynki.

Šk wječjocu bédže ho pšdibližiko a džéł ho natšilit. Žadny jandžel ho wjazy nješewi, žadny profeta wjazy nječéješe. Ženo kšute šwéto bóžtego póšnacža ho šijéče bšyřotafše, njeprawdošéž bédžyła a pšomjo lubošéž bédžadčene. Pšomada a bohastwo šeniřich šubłow bédžte; to njebjeřte žyłe štomžičéž a šapomničéž dalej. Ale jako tał wašćnje čžaba kšječéše, džá šesthadža wéčžnošéž še šmowej jašnošéž. Šestowo Wóžta pščińdže, Wóh póšła šmowejno jeničéteho narobženeho Ššyna. Ššlowéž, špóžimaj ho nad tutej njeřšóčžnyj lubošéžu a šraduj ho wšpółošéž, na kotřuž šy pošbédženy!

Šk šabšubžnyj pščińdže puč, š nješewóšnyj wéřnošéž, š ššepny šwéto, š móřwony žiwjenje. Wón kam pščińdže, twój Bóh a Kšjes, kíž je čže ščiniř, šo by šwój lud š ruř šmjeréče wutorčnyř, šelše šwajři rostorčal a pščiřituj š wéčžnje šbóžnošéž wotewřil. Š hdy by ty prawje rošpomnil, kařke ššnejřtwa je jenu date, džá by wřota wutřoby ššěřotko woešjnil, šo by šřala čžéčéže pššijal. Šola šłaj, tón nječha niž jeno jako žušnil pola tebe šastupičéž; wón čže š tebi pščińčéž a šbyđenje pola tebe mēčž, pščetož wot wéčžnošéže šem je wón čže lubowal. Šožo tež duřchi, kotřaž š lubošéžnyj pošabaniom teho š šebi prošy, kotřehož žane družje ššworenje dořtojnje pššijéčéž njemóže! —

Wšepel ho a wyřaj, wéřžaza duřča, pščetož twój křal pščińdže. Wón š twój ššworičel a wumóžnil, dořto čžokany, šoržo pošabany. Tam šu njebjeřka, š wotřal šem pščińdže, tu šwéł, do kotřehož šastupi. Šłaj, šolo wotšolo njeho šu jandželjo — aržujandželjo, pšched nim profetojo, pšči nim šapóščotšjo, ša nim

nječžomna čžřđda šwjatnyř. Š šal wulři je tón, pšched kotřymž ho móžariřtwa ššijujš, kotřemuž šu wščitše možy a kšječšřtwa njebjeřehow póđđane! Ale šłaj, čžičeje myřke a ponižny, šřudby a niřři pščińdže tón, kíž šudže šemju šudžičéž w prawdošéži. Š šbóžnjej duřchownej wočži, kotřejž štež w šwéłke wéřy šwéłko wéčžnjeje wéřnošéže wuřšładatej!

Ššlškoféž šhodow.

Wšchedšćejazeho šwjatého ššwěđženja móžemy ho šalle potom wutřobnje šřadowačéž, šmy-li ho tuch šaméřow wéřwóšnyř ščjiniři, šotřuž džá Wóži Ššyn čžłowšřu naturu na ho wša. Čžehóbla šo Šelujš narobžéž? Šo nam šřwalošpěřw šwjatnyř jandželow pšaji (Łut. 2. 14). Wón šo narobžéž:

- a) šo by ho Bóhu we wyřšóřošéž ži wotřal we wéřnošéži ta čžéšéž dawala, šotřaž jemu pššičšřuřča. Š čžim ho to šřawa? Š tym, šo šo
1. Wóh wot naš póšřawawa jako tón Kšjes, kotřehož ho šojéčéž, jako Wóh a Wóčéž, kotřehož lubowáčéž džřěšimuj;
2. šo šo my š Bóhu mođłimy w duřču a woprawbže š wšomnej a š šřawnej wutřobu;
3. šo my Wóhu ššřuřičéž wuřšimuj ššes ššojéčéže šmowej žiwe duř w šwjatofšči a prawdošéži, šotřaž je jemu šřodobna;
- b) šo by šmēr pššičšřof na šemju a na njež kšježil (mēr š Bóhom pščes žohnowanje wuřěđňanja

— mër i najšim bvedomnijom — mër potom tež i najšimi bratami, taš so huda, pšefora, nje-
nješivnošč, javičiž pšefstam;

c) so mošt Wóh nad člowjefami dobre spodoban-
uje mész jako nad tajšimi, kotičiž i možy čžmnošč
wutorčunjeni bjes bojaščje jemu kluža a jako
nowe stworjenja pšched nim šhodža; a so mošt tež
člowjefojo spodobanje-mész nad nim, tym mišofje-
wym a humilnym, a nad jeho pštomom a pučezni,
so woni niž wjazy kaž wutorčžy pšched nim tšepje-
taju, ale kaž džičiži so i njemu wołaju: Wóba, luby
Wóčje! Wóži Šsyn bu člowjel, so dyču člowje-
fojo džičiži Wóže byli.

Zandželjo kwičježa kwičelowy narod we hobarodošči a i džel-
bradžom na šbožu člowjefiwa; a ty člowiže džičžo, dla kotrehož
šo narod Šbóžnika sta, ty džješy něme a morwe woščaz,
nočžješč šhwaliež se rtom, i wutrobu, se žiwjenjom hnadu teho,
kotriž čje powołał je i čžmnoščje i kwičjemu wčžzennu
šwětu? — F.

Boža nóz pod jědlu.

We lěpu pola Šsadowej
Wěr howri w imje tščfšatej;
Wón budži i drěmka šomotnu
Tam jědlu čžmno-šelenu.

Duž jědla želnje jaitona
U žaruju šo poškonia,
So kóžba haška nahliži
Šso dele na row woješči.

Mjelč, wičhorje ty howriatu,
Tu i Lužiz Šaerb je hrjebany;
Wón dalotej špi so wušje ham,
Ša jeho hórku šražičž mam.

Krej jeho widjač čžewjenu,
Dyč čžęžo hřebáč pšched kwičježu;
Wróń w lėwej ruzy džerčješje
U prawu škoži i wutrobie.

Wól čžępjjo šlowečka njerjetny,
Wé wočto škoži i Lužizy;
Wón čžiščinojo so sandžela,
Dyčž waišče serja khabžjeja.

U džęň je jašo Boža nóz,
Hdžęž Šbóžnika nam pšcha Wóž,
Šso mkodži, stari šraduja
U hodow ščtomny šhobla.

Duž woněni, džimi wičhorje!
Denš herbšči wojał w jušobje,
Kíž w rowje drěmka šomotny,
Tež ščtom mész dyrbi hodowny.

U hlejčje, wičhor woněni,
Šso i wčžow šdalnyč jašwoni:
Nóž Wóža kłutno, kwičatoczna
Šso dele i hórzy poškita.

Šso jědla haški tuleju,
Wěr Wóži čžije dyčaju
U i njeja jašnje šhobli
Šso hwešda na row woješči!

K. A. Fiedler.

Ščto hodowny ščtom wučži?

Kotry ščtom je najrjeničiži? Tak bu ras byta džičiži pra-
ščana. Wščelate ščtomu jo najrjebje njenowachu; jako paš
jene džičjo wotmolowi: „Hodowny ščtom“, hnydom wščę druhe
pščihšohowachu: „Waj, haj, hodowny ščtom; to je najrjeničiži
ščtom!“

Čžeho dla dyrbi hodowny ščtom najrjeničiži ščtom byčž?
Kaš móželje šo stačž, so je wón w našim ludu i taišej
čželči pščihšohot, taš so hěbi hodowny kwičžęń bjes hodowneho
ščtoma wjazy myšičę njemóžemy? Kaš pščidńže, so wón i taj-
tej móžnej rěču i nam rěčęž wě? —

Wón hwoj wječičł njebiešom pščiwobrocza. Šo wščaf
druhe ščtomu w lěpu a šahrožje tež čžinaj; ale potas, kotriž
hodowny ščtom dawno, je tola najlěpje roymičž. Čžim dale
dele, čžim óole šo jeho hašofy rošččereju. Njeje to wobras
Wóžeho krašćwa, na femi pščego dale šo rošččerežego? Wščih-
runa džę tež bešaf njebiešle krašćewo se ščtomom, kotrehož
hašofy šo nad žpke semju roščpščęčeraju a w kotričž dyrba
ptačata pod njebiešani wobydenje namafáč. Žaški ščtom
dyrbi ščtom žohowanaja byčž, a hašofy hodowneho ščtoma
wjedža wo tym powjedáč.

Žeho hašofy šu le hwečćani wobyšane, kotrež šo hodowny
kwičžęń pola. Njebiešle krašćewo njeje móžne bjes radoščje,
radoščj njeje móžna bjes bęhščęža a jašknoščje, i kotrymajž šo
hwečćo, na kotrež šny wščęńnje potajani, pščepaša. Čžmnošč a
šrudoba šej jo hromadu dačž dyrbałoj, dokež bęhščej šbóžnošč
a jašknošč wot wčžnoščje hem w hromadžje. Šswoje njeno ma
hodowny ščtom wot teho, kotriž wraješče: „Ša šny hwečćo
hwečćo!“ Kaž je pščęžo hiščęče wrotota na femi, hdžęž kšwřwřka
nimaju, taš kšješče, prjedy hačž w kšwřwřku hwečćo hwečćo
šhobželje, toška čžma žpke člowjefiwo, a hujbeniwo, pod kotrymž
dyrbačaju člowiše wutroby dyčchowáč, bęšče jeno ščęž wozuř-
njenja wot hwečćo. Njěto dyrbičęže šo nuš wobaráčž.
W čžmowej nozy bu pomoznik narodženy; a kaž šo Wóžu nóz
bęhščęžaga njebiešta jašknošč šewi, taš čže tež hodowny ščtom,
wječčor noweje Wóžje nozy jaškwečženy, w lubošnej jašknoščj
šječęž.

Hdžęž paš šo hwečćo wupkóžba, tam šbudžuje šo tež
čžoptota, a čžoptota wutroby rěla l u b o s c j. Wo lubošči hwečći
teho dla tež hodowny ščtom, a we waičhny lubošče lęži, so šo
po jeynym wuleču do wutroby tež čžopty doščž jačžuwáčš, doštat
lubošč dale wudželčž. „Tak je Wóh hwečćo l u b o w a k, so je hwo-
jeho Šsyn do hwečćo dał“, taš nam i hodowneho ščtoma na-
pščęčšimo klični. Kšwřy a jako nađe džičęatko je Šbóžnik pščih-
šohot a hwoju nišofčje wobšhował hačž do šmyčere na kšwřu.
Ale taš šny my pščęže još luboščj wobohadženi, kaž džę tež
wščitke dary, wot čłowšłeje lubošče pod hodowny ščtom
šładžene, haške pščes to, so je hwečćo hodowneho ščtoma
wobhweččujuje a je taš i daram Wóžeho dželčga ščini, hwoju naj-
rjeničižu hweččšim došlawaju!

Wa hašofač hodowneho ščtoma wšpaju jaškufka, wječčę
a druhe pšody, žoforowe twory, wšędy a ščšlęčžane kule.
Wščob šafajaneho ščtoma pšnačza dobrego a šeho bęšče, kotriž
pręnej čłowjefaj w paradiju i hwojemu škaženju jędžješčaj.
Pšody hodowneho ščtoma paš wobhweččujuja, so je poččępjena
ščłoda šahojena. Ščłde jaškufka, na nim wšęžę, je kulojte kaž
našęa šemja a ma teho dla šemju wšnamjenječž, na kotrež je
šo Šbóžnik narodžič. Žoforowe twory čžęžaga prajičž: Woptajčje
a hłabajčje, kaž dobročžimny tón kšęje a kaš ščłbta jeho hna-
ba! U čžeho dla powiščamy wječčę na hodowny ščtom? —
Kaž i wječčow, do šemje pokožęňč, nowe žiwjenje wubšwa,
nowe ščtomu wurořtu, taš tež dyrbimy my šo pščęžo jašo i no-

wemu zwinjenju šubdžowacj dać, w nowym zwinjenju kłobčicy, so móhli, hdyž tež nań ras do jemje polaža, junu stancyć k rjenjejšemu byćju. Młóžate hwońby a schłěńcžane šule dopominaja nań na hwońby, kotrež w Bożej nozy na njejuw stęčaju jako hwońby wćńzajne luboćje Božyje, ho na šhubu hrěšnu jemju tak bohaćje wulajte. Ale wšchito, wšchitko durbj ho bħyšchćećje a hwońlic, kaž teħby w přenjej hodownej nozy, tak dženja pšči nowym wróćenju hodowničiće we šwětle hodowneho šchotoma. Štote a šłěbornje nieće wobdawaju šchotom do wšchěć strowow. Ženotliwje hatofy a haloći njebyrbja ho wošamocžene saćuwoać; wħšo jenotliwje ma pšćes nabodne droħi, po kotryħž móže luboćš hwoje jašnje pućje hwońčic, šjenocžene być. —

A tak dħa njeć luboćš hwońčic to abo tamne k wubeńenju hodowneho šchotoma pšchidawa, jeno ho so nad hodownym šchotowom Bože dħećšo hamo, nad hodownym wješelom hodowne škože njeabubħe. So ho to štato njeħy, je horta na hodownym šchotomje wulka hwońba pšchizinja, so by na tu hwońbu dopominata, totraz poħožnym mubrym j ranjšeħo kraja puć j Wetšleħemfemu žłobitej potałowacħe; abo horkach steji janħel, na tamneho Božeho pħsta dopominaja, kotryž we hwojatej Božej nozy poħožnym paštrjajm narob ħłubjeneħo Mjeħiaħa pšch-powjedacħe. A ħłoncžnje dħe ćji, kaž wješchł hodowneho šchotoma, teħ hwońčje delny dħel jeno jodnta k šubdženju ħłujće. Zóħřamy teĵi po šwęcženym wacħenju w dřenjanym ħřchžju, ĥyre dřenjaw w ĥudym, kaž budħiče i njeħo wuroššo. Š wěry do Šħrytħuwoħeho šchžħa durbj tebi wěra do Želuwoweho šłobneho naroda wuroššo a to žłownawje wulħadźeć, kotrež dħe ćji hodowny hwojebħen wobradźic. F.

Patoržiza ħamotnjeju.

W šadnym twarjenju dħbli do dwora won wućeřka wudowa Šchimantowa je hwojej dħowu. Wona noħy móbru brħu, doleť ma jara ħłobej woćji. Dħowta je ľegna tajeńčnica, něħdje dwazćeć lět stara, jara piħna hwoć do nozy a pšchi tym pħzćima a pħoħina. Štwa, w kotrež njeć wħeħewuacħe, ľeži w pšchijemju; pšchetož wħoře šħobdy ĥu teĵ žonje, ħiž be ħacć dotal na wħy byħlita, wulaj wobćeřnje. Sa to pať je teĵ wulħad do ćwěmneho, pšchego wħoħnego dwora ćjim ħubjenšim. W tħoħy ħoħžinać durbj ĥo ħižom lampa hwońčic, pšchetož Wadłeńka je wulħiwoacħa bėtyħ tħanow. Wonej tu ľedna ľeto byħlite, a to ĥu přenje ħody po nanowej ħimjeřci. Dženja je patoržiza. Wadłeńka pħži wot ranja kaž pšchitowana nad hwojom šchiplatym dħetom ħłonjena: ħmbyćł na ħmbyćł wona ryncžtuje a łwěłi k łopjeħam rjaduje; ħacć do šchěćħi ħoħžin ma dħeťo ħotowe być. Dħs a dħs wona ħowatje na won a nutš ħoħřaju mać pohladny, ale jeno jo by jej wħeħe ħmjeřaje wobłico potaħta, potom jeħta soħo ľeći.

Š wħožno pomacu pħeć bje, ĥwajatoćnje šwonjenje hodownyħ šwonow ĥo ĥwoćina. Štu to tħone šwonj j Pěćnowej žyrħwe, tak polnje, tak harmoniħy ħłoncžaje. kaž ĥuħi i njeħeřeje domiħny. „O mać, je to rjenje! Ķaf je luby Bħh tola ħnadny, so namaĵ tón luby ĥwjeħeť do naju łomotki swońoćł dawac!“

„Aħ ĥaj, dħećšo, to wšchaf je rjenje“, wotmolwi mać, „ale natħe wħeħe šwonj bėħu tola ĥiħećje rjenjeħi! A tak wulħe wħeħe bėħe nanej ħodowne šwonjenje! Wšchł ĥiħeće, kať wón teħdy i fararjez starym Żurjom na wėžu krocěćeħe, a tak wonaj to potom tak ĥwajatoćnje ćzinićeħtaj a ĥebi ćzauptu jeř-maħčaj, ruzy šħyħyħčaj a ĥo modleħčaj?“ —

Wadłeńka i ĥłowu šħony, nad hwojim dħetom ćzĩħe pħafacħe a pšchitaj: „Za ĥym pħeħo ĥobu byħta a ĥym nanej trubku dħeřžala, a ĥoħž na pohleďdu wulł šwón ĥiħećje tak ĥtuboto do-bóřećeħe, potom rjenjej nar ĥu pħomacu: „Ćħećł budž Woħu we wħoħoćeć, měr na ģeni a ćłowjeħam dobre špodbawanje!“ a

fararjez stary Żurj rjenjej ĥamjeť! Aħ ĥaj, mać, ty maħy prawje, to be ĥiħećje wjele rjenjeħo!“

Něťo je na poť ĥeħećħi! Wadłeńka je ĥotowa. Mać je mjes tym błowote želeťo ĥorze ľećinica, ruzje je wumjeřite dħeťo błowotane, trach dħoħarborne žiħawje pawjer pħbunjenje, a mać durbj šłut ĥwjojeje dħowki trachy wobdħiwoać. Ale ta šchynjuħy pšchitaj: „Wħ, twojej woćji, dħećšo, twojej lubej woćji, a šchto dħa wjele sa to doħtanjeħ?“

Wadłeńka je ĥo ĥwój manłł wodźela, ĥebi ćzaupt, i loźuħom wobnubjenu, na hwoje bėle pħećene wopuħe štaħta a tadolšħwje ģładowacħe: „Šchto ja doħtan, manicħta? Aħ, dwaj tuwėdaj, ĥwěłaj tołerje, abo ćħymoj praħje; Šchěřł žyħł ĥřiwowu! Š tymaj ĥwój derje žiwej ĥacć po nowym ľeće, a ja ćzi teĵ ĥiħećje něħto k Woźemu dħećřu ĥupju!“ A i tym be wona kaž byħł i durbjemi won. Mać ĥħyħe jej ĥiħećje něħto pšch-iwołacć, tola to bėħe pšchepoħže. Něťo wona i ĥřowatom łom-mobu wotewri a i njeje stary, rjany damałtowu ruz wulpa, kotryž be ĥiħećje wot nejne wulki. Do njeħo bėħe wulčany žłobik i dħećřom a Marja j Žolefom, wot a wħłatko; a nad tym šmaħowacħe ĥo ħant j nadřimom: „Tak je Wħh ĥwěť lubowak!“

Zóħře nad wona na blido wupħeřeřte. Potom pšchĩnjeħe dwaj ĥwěłaj moħajnaj ĥwěćinaj, a položĩ mjes njeju štoy ĥħiž wot stareħo dħeťa. Wona bėħe jón wot hwojeħo njeboćećłeħo maħa na trachym dħju doħtať a jón něťo ja nowy ĥomocžany bunt pšchĩmjeřħila. Šo durbjeħe Wadłeńizny hodowny dar być. Teĵ taleť i jaħłami a worjeħami wona ĥiħećje pšch-iħtaj.

Něťo be wħšo naprawjene; wona ĥo pħoħny, na dħowćećřku ćzawacħi, a jejnej ruzy teĵeħte ģyħtjenej w ħłujje. Šawďženolć a pšchichob pšchob jejnej byħdu nimo dħećħte; tak tħyħnoćepotne pať teĵ mħyle bėħu, na pohleďdu wo wona tola w teĵ jejnej ģmėto-wacħu: „Wħ je nam hwojeħo Šħyna wobradźil, ĥaħ by wón teĵ njeħať i nim wšchitko nam ĥnadnje dać?“

Tu wona dħe! Ĥaj, to je Wadłeńka. Wulki paťet ma pod poħu a manłłowaj dħyħoćaj tak potnaj, so be wħča pumputa. Mać jej durbje wotewrja a ĥwajatoćnje praji: „Wħeħe ĥody dħaj namaĵ Wħh ĥromaděć!“ „Šamjen, ĥamjen, moja manicħta!“ wotmolwija ĥoħico i ĥlyħećřajmaj woćzomaj. Ale něťo pħatej tutej woćji na blido. Šchto to je? — O maćeřka, šchto ĥy ty ćziniťa! Twój woħny ĥħiž! Mōžu ja to pšchĩjeć?“ A ĥħyħ ģwola ĥo jej w ģaħnımaj woćzomaj. Ale mać jej ĥħiž wołoto ľħije wulpa a ju wotšchca.

„Takle manicħta, něťo dħećħy tu na ĥwĩħtu won a wobštaraćħ wjećeť! Za nam luby teĵ ĥiħećje ćziniť!“ Aħ to wona wupafuje, ħajpřeħy wobras w štoťym wobłuku, kotryž lubu storu wjeřnu žyrħe pšchēdštaja. Wadłeńka je ju w ľeću ĥama šnamjenita a něťo i rjanyj wobłukom wulħotowacć data. Tu deleca, pšchĩ wotewrjemħy wėħĩnyħ durbaj steji na murju šłozena nanowa trubka; wón je ĥo runje ĥorje podať k njeħećřemno šwonjenju. Wobras wona prawje do řeħeħa štaĵa, potom pšchĩduj ĥiħećje brune ħodowne popřanaj a por ćřoħčħ ruzajow. Něťo je ĥotowe! Wadłeńka wotewrja durbje, a maćerine šłobowne ĥlaby pħećećza wobradźenje. Wobee řeħĩtej doħšo do wħłow pon-đřejenej pšchi napohladže staraje wħeħnje žyrħwe, a Wadłeńka praji ĥwajatoćnje kaž njeħohi nan: „Ćħećł budž Woħu we wħoħo-ćeć, měr na ģeni a ćłowjeħam dobre špodbawanje!“ a mać kaž fararjez stary Żurj ĥamjeť! F.

Witanje Božje nozy.

Woža nōz ĥo pšchĩbũje
Š jandħełřimĩ ĥħiħłami;

Wješčym niżej wotantuje:
Najšim buščam f šbóznoczi:
Zeho mifofcz wótzowifa
Wobrabža nam Šbóznita!

Wože džęčo w žbobje leži,
Dymny kłincza jańdželšte;
We wščęch buščach radofcz knježi,
W hrodach, bętach lubofcz kęze;
Šašna hwęba hodowna
Njeńšche puchfi wuřhwa.

Šwójata nó! budž powitana
Š hčerušchemi, palnamo;
Š troščtom, měrom žohnomana!
Dušca poštrow wyřta cži;
Twoje hwęto njebęšte
Budži šbózne wjegele.

Woži hwęto hnady! witoi,
Šwęcž mi, hwęba šalemska!
Šwójata hodowniczka! šwitoi,
Wutroba je hotowa;
Wóćęž do niće nječ mi
Wože džęčo wobrabži!

K. A. Fiedler.

Š o d y.

1.

Šato bę kral něhdy wščęch šwójich wješčtom, radžicęlow a hčnžobnikow wofoto hębe šhromadžiti, nastła hčubofa cžiščina — wščitizy cžińachu, so ho něštoto wulke poda. A kral wočja ręcęž a džęšče:

„Wščitizy wđęče, so ho moje kralewito wupina wot jenerho kónza hwęta hač do druhęho, a so ju hač do teho cšaša mi wščitizy moji poddanjo pokušludni bęfi, bóle mojeje dobroczińwoję hęč mojeje mozg dla. Ale hradž nělotfi mjes wami njeuwędža, so je na najbaldichim kónzu mojeho kralejwa ho mała krajina pščęčizmo mi špjećizka.“

Wórbotanje džęšče pščęch žyfu šhromadžihu, ale kral ręcęšče dale:

„Ša ho priedy njemóžu špofofcz, dóž njeřhu šbęžkarjo soho do šwójich mjelow poštajani. Wjele wščaf jich njeje a f temu řu ranje tak řtabi řaž bojańni, ale woni řu moji poddanjo. Woni řu ho pod řęptar šurowego kņeja podali, kotřųž jich cžiščiti a cžińulice, ja pať jich lubuju a bęch jim račy tu řubojemu řwobozmo jařo dať, hęb bęchų ho jařo ře mni wręcęřiti.“

Kral hčwifu mjelcęšče, a hčudom ho jedyn jeho radžicęlow řkrowa mořowalčę:

„Wđęčel mje, knježe, wón džęšče, pščęd kralom ho pořhilejo. „Dla jeneje špjećizmoje krajiny našče žyfe wóřšo wučahnyčę njertęba; moji wojažy dořahnu. Ša mała dnjow řym f mifofcęju a fratofcęju pščęčiznowych pščęwinyf a pščiniřku tebi kłucę jich měřta.“

Wščęče drusy řkuzobnizy teho wulkeho krala řupicę pščęd jeho trón, a kóždy pščęšče wo tu cęšęč, so řmęł pščęčizmo řbęžkarjam wučahnyčę.

Mjes tym bęšče řo tež mjes kralowej cęleđu a mjes wořakami, kofič pšči hrodowych wrotach řęajachu, ta powjęřę rasnjęřta, so je ho dalofa krajina špjećizka a ho pščęčizmo nej wóřšo pólčęle. Wščitizy bęchu jara rořhorjeni, kóždy pščimafče řa brónju a řabafče řębi, so mořř řobu wučahnyčę na řhoptanje řbęžkarjom.

2.

Na jene dobo nastła řibanje w řej šhromadžinje. Škóždy řupi na řof f pokornym cęšęčenjom, wščitfo bu na měčęe řmęrom. Šbožowne pořimęwotanje hrajęšče na řkalowym woblicęu: jeho řym ho f trónę pščibřija.

Wščón na nana podobny mějęšče wón tež jeho majęřtomu napořřab, a wřhofofcz a řhynofč, mifofcz a lubofcz řo jemu f wočřow řwęcęšče. Nan jemu řuku napřęčizmo wupřęřętrę, a tón řym počja:

„Tu řym ja, nano, řo bęch twoju wofu dopjelnik. Ša čhu wučřahnyčę a tutón řud řofo f tebi pščiwjęřę; pščętož twojta cęšęč je moja cęšęč. Daj mi hřičęčę džęřka cžahnyčę.“

Čęřęn pščęlečji řkalowe woblicęo. Wón řpóřna, řo bę to jeho řyma řrute pščędewofačę a njepotaji řębi, f řofkim dróbim woporom wón tajfe dohęče budę řapacizęčę dębčęčę. Ale hęž džęšče jeho řym řo pščęd tym njeřtrachowalčę, njędęřbjaf wón, tón nan tež řhynų bęčę? A f njęuwoprajomnej lubofcęju na luteho řwójeho jeničęžo herbu, řwójeho lubowaneho řyma pohłabajo, džęšče řtal jeno:

„Derje, mój řym, džę!“

3.

Wřhi tutęch řtowach řarž žyfu hřób wot wichora wjeřęteho pščihřotřowanja. Najwščitfi wóřřtomu rořřafowaf damafče řwóję wuřafų; wojažy hotowachu řo f wučřahęje. Njećizęmna řyfa řo cžiřčęčę wofoto řkaloweho řyma, řo by nařřonita, řařich nawjednitom, wuřřřtom a wořafow wón řębi wuřřwof f wučřahęje pščęčizmo řbęžkarjam.

Wón džęčaf řu f pořbęřnjenej řuku, duž wščitfo womjelny, a wón bę pščę:

„Zeho trjeba njeje; ja řym wobřamnyčę, řamlutfi hčę.“

Š najřřęjenjom nawjednizy a radžicęčęlo jębny na drageho hčabacę.

„Štaf, knježe, woni wofaču, řamlutfi?! Ale ty njęwopumifų . . . woni cę njebudža pščijęčę . . . woni budža ř tobu řř řařabžęwotaję . . .“

„Woni mje budža mořicę, řkalowy řym řmęrom pščitřtaji.“

„Nę, nę, nę! Wų tebi njębamų řanemu hčęč,“ taf jenu ře wščęch bętom pščimofaču. Ale wón řařo řapočja:

„Ša du ho řamlutfi a jich wščitřich řařo řa nař dohęđu. Wų drje móžęčę jich pščęmóž, řanicęčę, wutuwięčę, jeno ju řam jeničęfi móžu jich wumóž. Woni budža mje mořicę, ale moja řmjercę budę jich žnjęntę, a wų wščaf węčęřę“, pščitřtaji wón f pořimęwotanjom, „řo řym wafęřęho řkala niřdy njęwumřę“ — — —

* * *

Wónřamy džęfi ho w jenej węřęju w Šudže, f mjenom Wetřęchem, w řkude řęčę, w niřkej řróbų male džęčę na řwęł narodži. Křařna hwęba řo nad nim řwęcęšęšče a njęwidomne řyřų hčabacę na njo ře řpobobanjom a f lubofcęju. A jeho mjeno bu narjęřnjene řęřuř, to je wumóžnjif. Kr.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola řnjefow duřownyčų, ale je tež we wščęch pščędawarņřach „Šerb. Nowin“ na wřach a w Budyřcinje dořtačę. Na řčřwórcęřřęta plačři wón 40 řj., jenořkliwe cžiřřta řo řa 4 řj. pščędawaju.